Program Erasmus+

Vodič kroz program

U slučaju nepodudaranja u značenju između verzija na različitim jezicima

prednost ima verzija na engleskom jeziku.

Verzija 2 20. 1. 2025. (2025.)

Sadržaj

Sadržaj 2
DIO A – OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+ 4
KOJI SU CILJEVI PROGRAMA ERASMUS+? 6
PRIORITETI PROGRAMA ERASMUS+ 7
VAŽNE ZNAČAJKE PROGRAMA ERASMUS+ 11
KAKVA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+? 15
KOLIKI JE PRORAČUN? 18
TKO PROVODI PROGRAM ERASMUS+? 19
KOJA SU DRUGA TIJELA UKLJUČENA U PROVEDBU PROGRAMA? 21
DIO B – INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA KOJE OBUHVAĆA OVAJ VODIČ 35
KOJE SU AKTIVNOSTI PREDSTAVLJENE U VODIČU? 35
KLJUČNA AKTIVNOST 1: MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE 37
ŠTO JE PROJEKT MOBILNOSTI? 38
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U VISOKOM OBRAZOVANJU 40
ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA, ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA TE OBRAZOVANJA ODRASLIH 71
MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU 79
MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U PODRUČJU ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA 100
MOBILNOST ZA POLAZNIKE I OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH 119
MOBILNOST U SVRHU UČENJA U PODRUČJU MLADIH 138
ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU MLADIH 139
MOGUĆNOSTI ZA MOBILNOST ORGANIZACIJA S ERASMUS AKREDITACIJOM U PODRUČJU MLADIH 144
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „RAZMJENE MLADIH” 147
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA OSOBE KOJE RADE S MLADIMA 160
AKTIVNOSTI SUDJELOVANJA MLADIH 173
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU” 188
MOBILNOST OSOBLJA U PODRUČJU SPORTA 198
ERASMUS+ VIRTUALNE RAZMJENE 207
KLJUČNA AKTIVNOST 2: SURADNJA ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA 215
PARTNERSTVA ZA SURADNJU 218
SURADNIČKA PARTNERSTVA 228
MALA PARTNERSTVA 237
PARTNERSTVA ZA IZVRSNOST 244
CENTRI STRUKOVNE IZVRSNOSTI 244
AKADEMIJE ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE UČITELJA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+ 259
AKTIVNOSTI ERASMUS MUNDUS 272

PARTNERSTVA ZA INOVACIJE 287
SAVEZI ZA INOVACIJE 288
JAČANJE KAPACITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU 308
JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA (SOO) 324
JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU MLADIH 335
JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU SPORTA 344
NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA 350
KLJUČNA AKTIVNOST 3: PODRŠKA RAZVOJU POLITIKE I SURADNJI 356
MLADI EUROPE ZAJEDNO 358
AKTIVNOSTI JEAN MONNET 366
AKTIVNOSTI JEAN MONNET U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA 367
POUČAVANJE I ISTRAŽIVANJE 367
AKTIVNOSTI JEAN MONNET U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA 383
RASPRAVA O POLITIKAMA PROGRAMA JEAN MONNET 394
DIO C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE 404
KAKO PODNIJETI PRIJAVU U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+? 404
1. KORAK: REGISTRACIJA 404
2. KORAK: PROVJERA ISPUNJAVANJA KRITERIJA PROGRAMA 405
3. KORAK: PROVJERA FINANCIJSKIH UVJETA 414
4. KORAK: ISPUNITI I POSLATI PRIJAVNI OBRAZAC 419
DIO D – POJMOVNIK 427

DIO A – OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+

Erasmus+ je program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport, a obuhvaća razdoblje od 2021. do 2027. Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport najvažnija su područja za osobni i profesionalni razvoj građana. Visokokvalitetno, uključivo obrazovanje i osposobljavanje te informalno i neformalno učenje na koncu mladima, ali i sudionicima svih dobi, pružaju kvalifikacije i vještine potrebne za konstruktivno sudjelovanje u demokratskom društvu, međukulturno razumijevanje i uspješan prelazak na tržište rada. Nakon velikog uspjeha programa u razdoblju od 2014. do 2020. uloženo je još više truda da Erasmus+ pruži priliku većem broju sudionika i širem spektru organizacija, a u prvom je planu njegov kvalitativni učinak i doprinos uključivijem i povezanijem, zelenijem i digitalnijem društvu.

Europskim građanima treba više znanja, vještina i kompetencija nužnih za život u dinamičnom društvu koje se sve više okreće mobilnosti, multikulturalizmu i digitalizaciji. Boravak u drugoj zemlji radi studiranja, učenja i rada trebao bi postati standard, a svatko bi trebao dobiti priliku da uz materinski nauči i dva strana jezika. Ovaj je program bitan element za ostvarenje ciljeva europskog prostora obrazovanja, Akcijskog plana za digitalno obrazovanje za razdoblje 2021. – 2027., strategije Europske unije za mlade i plana rada Europske unije u području sporta (2024. – 2027.).

U pandemiji bolesti COVID-19 pokazalo se da je pristup obrazovanju važniji nego ikad za brz oporavak od krize, a ujedno i za promicanje jednakih mogućnosti za sve. U tom procesu oporavka program Erasmus+ podiže svoju uključivu dimenziju na novu razinu te podupire mogućnosti za osobni, društveno-obrazovni i profesionalni razvoj ljudi u Europi i šire kako nitko ne bi bio zapostavljen.

Kako bi se povećao kvalitativan učinak njegovih aktivnosti i svima osigurale jednake mogućnosti, program će u većoj i boljoj mjeri obuhvaćati ljude različite dobi iz raznolikih kulturnih, društvenih i gospodarskih sredina. Vrlo je važno ovaj program približiti i onima koji imaju manje mogućnosti, uključujući osobe s invaliditetom i migrante te građane Europske unije koji žive u udaljenim područjima ili se suočavaju sa socioekonomskim poteškoćama. Na taj će način program poticati sudionike, osobito mlade, da se uključe u civilno društvo i nauče u njemu aktivno sudjelovati, upoznajući se sa zajedničkim vrijednostima Europske unije. Osim toga, program će 2025. nastaviti sanirati socioekonomske posljedice i posljedice na obrazovanje ruske invazije na Ukrajinu, među ostalim potporom za projekte koji promiču obrazovne aktivnosti i olakšavaju integraciju ljudi koji bježe od rata u Ukrajini u nova okruženja za učenje, kao i aktivnostima za podršku organizacijama, učenicima i osoblju u Ukrajini.

U skladu s ciljevima novog Europskog programa za inovacije koji se odnose na razvoj talenata radi poticanja inovacijskog kapaciteta Europe, za budući održivi rast i koheziju u Europi ključan je razvoj digitalnih vještina, kao i kompetencija i vještina u područjima koja su usmjerena na budućnost, kao što su borba protiv klimatskih promjena, čista energija, umjetna inteligencija, robotika i analiza velike količine podataka. Program tome može znatno doprinijeti poticanjem inovacija i stjecanja potrebnog znanja, vještina i kompetencija u Europi. Poduzeća u EU-u trebaju iskoristiti talente i inovacije da postanu konkurentnija. To ulaganje u znanje, vještine i kompetencije bit će važno za pojedince, ustanove, organizacije i društvo u cjelini jer će doprinijeti održivom rastu, pravednosti, blagostanju i socijalnom uključivanju u Europi i šire.

Drugi su problem negativni trendovi ograničenog sudjelovanja u demokratskom životu i općenito slabe upoznatosti s europskim pitanjima, kao i njihov utjecaj na živote svih europskih građana. Mnogi se nisu skloni aktivno angažirati u svojim zajednicama niti sudjelovati u političkom i društvenom životu Europske unije, ili pritom nailaze na poteškoće. Jačanje europskog identiteta i sudjelovanja mladih u demokratskim procesima od presudne je važnosti za budućnost Europske unije.

Taj se cilj može postići i aktivnostima neformalnog učenja namijenjenima jačanju vještina i kompetencija mladih i polaznika obrazovanja odraslih te njihova aktivnog građanstva. Program može doprinijeti razvoju socijalnih i interkulturalnih kompetencija, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti, a time i sprečavanju i suzbijanju dezinformacija i lažnih vijesti.

U skladu s prioritetom Europske unije da njezino gospodarstvo postane održivo, Erasmus+ projekti trebali bi biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekata organizacije i sudionici

trebaju voditi računa o okolišu, što će ih potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju što mogu učiniti da projekti budu održiviji te će im pomoći da osmisle zelenije načine provedbe svojih aktivnosti.

Podupiranje i olakšavanje transnacionalne i međunarodne suradnje među organizacijama u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta važno je da bi se ljudima omogućilo stjecanje više ključnih kompetencija, smanjilo rano napuštanje školovanja i lakše priznavale kompetencije stečene formalnim, informalnim i neformalnim učenjem. Time se pospješuje razmjena ideja i dobrih primjera iz prakse, prenošenje stručnog znanja i razvoj digitalnih sposobnosti, što doprinosi visokokvalitetnom obrazovanju i jača socijalnu koheziju. Program Erasmus+ jedna je od najvidljivijih uspješnih inicijativa Europske unije. Temelji se na više od 35 godina iskustva s europskim programima u području obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta u Europi, ali i u međunarodnim partnerstvima.

Vodič kroz program Erasmus+ za 2025. sastavni je dio poziva na podnošenje prijedloga za program Erasmus+ za 2025. (dalje u tekstu „poziv") i sadržava uvjete za sudjelovanje i financiranje u okviru tog poziva. Kao takav podliježe i temelji se na odredbama Uredbe (EU) 2021/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport Erasmus+ [1] (dalje u tekstu „Uredba o programu Erasmus+") i godišnjem programu rada za program Erasmus+ za 2025. Potencijalnim prijaviteljima savjetuje se da redovito prate godišnji program rada za Erasmus+ i njegove izmjene objavljene na stranicama za Erasmus+. Provedba ovog vodiča ovisi i o raspoloživosti sredstava predviđenih nacrtom proračuna nakon što proračunsko tijelo EU-a donese proračun za određenu godinu ili kako je predviđeno sustavom privremenih dvanaestina.

KOJI SU CILJEVI PROGRAMA ERASMUS+?

OPĆI CILJ

Opći je cilj programa cjeloživotnim učenjem podupirati obrazovni, profesionalni i osobni razvoj ljudi u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u Europi i šire, što doprinosi održivom rastu, kvaliteti radnih mjesta, socijalnoj koheziji, poticanju inovacija te jačanju europskog identiteta i aktivnoga građanstva. Program će kao takav biti bitan instrument za izgradnju europskog prostora obrazovanja i podupirati provedbu europske strateške suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja, uz temeljne sektorske programe. Osim toga, bitan je za unapređenje suradnje u području politike za mlade u skladu sa strategijom Europske unije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. i razvoj europske dimenzije u području sporta.

POSEBNI CILJEVI

Program ima sljedeće posebne ciljeve:

- promicati mobilnost u svrhu učenja za pojedince i skupine te suradnju, kvalitetu, uključivost i pravednost, izvrsnost, kreativnost i inovativnost na razini organizacija i politika u području obrazovanja i osposobljavanja
- promicati mobilnost u svrhu neformalnog i informalnog učenja, aktivno sudjelovanje mladih te suradnju, kvalitetu, uključivost, kreativnost i inovativnost na razini organizacija i politika u području mladih
- promicati mobilnost u svrhu učenja za sportsko osoblje te suradnju, kvalitetu, uključivost, kreativnost i inovativnost na razini sportskih organizacija i politika u području sporta.

PRIORITETI PROGRAMA ERASMUS+

UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST

Program u svim aktivnostima koje obuhvaća nastoji promicati jednake mogućnosti i pristup, uključivost, raznolikost i pravednost. To se posebno odnosi na organizacije i sudionike s manje mogućnosti pa se u okviru programa upravo njima stavljaju na raspolaganje određeni mehanizmi i resursi. Pri osmišljavanju projekata i aktivnosti organizacije bi trebale primjenjivati uključiv pristup kako bi oni bili dostupni različitim skupinama sudionika.

Da bi projekti bili što uključiviji i raznolikiji, ključna je i potpora nacionalnih agencija. Na temelju općih načela i mehanizama na europskoj razini nacionalne agencije sastavit će planove za uključivost i raznolikost kako bi što bolje pristupile potrebama sudionika s manje mogućnosti i podržale organizacije koje rade s tim ciljnim skupinama u svojem nacionalnom kontekstu. Resursni centri SALTO, koji podupiru provedbu programa, također imaju važnu ulogu u promicanju i provedbi mjera za uključivost i raznolikost, osobito kad je riječ o prikupljanju znanja te osmišljavanju i provedbi aktivnosti jačanja kapaciteta za osoblje nacionalnih agencija i korisnike programa. Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA) ima jednako važnu ulogu za komponente programa kojima se izravno upravlja. U trećim zemljama koje nisu pridružene programu delegacije EU-a i, ako postoje, nacionalni uredi i kontaktne točke za Erasmus+ ključni su za približavanje programa ciljnim skupinama.

Radi primjene tih načela izrađen je **okvir za mjere uključivanja**[1] i razvijena **strategija za uključivanje i raznolikost**[2], koja obuhvaća sva područja programa kako bi širi spektar organizacija imao lakši pristup financiranju i kako bi se doprlo do više osoba s manje mogućnosti. Time je ujedno stvoren okvir za projekte koji se bave se pitanjima uključivosti i raznolikosti. Cilj je te strategije pomoći u otklanjanju prepreka s kojima se različite ciljne skupine suočavaju pri pristupu takvim mogućnostima u Europi i šire.

Popis takvih potencijalnih prepreka u nastavku nije iscrpan, nego je zamišljen kao smjernica za poduzimanje mjera radi povećanja pristupačnosti i uključivanja osoba s manje mogućnosti. Te im prepreke, svaka za sebe ili više njih odjednom, mogu onemogućiti sudjelovanje.

- **Invaliditet:** uključuje fizičke, mentalne, intelektualne ili osjetilne teškoće koje, u interakciji s različitim preprekama, pojedincu mogu onemogućiti da u potpunosti sudjeluje u društvu, ravnopravno s drugima[3].
- **Zdravstveni problemi:** prepreke mogu proizlaziti iz zdravstvenih problema, kao što su teške ili kronične bolesti, ili bilo kojeg drugog fizičkog ili mentalnog stanja povezanog sa zdravljem koje nekome može onemogućiti da sudjeluje u programu.
- **Prepreke povezane sa sustavima obrazovanja i osposobljavanja:** s preprekama se mogu suočavati pojedinci koji iz različitih razloga postižu slabije rezultate u sustavima obrazovanja i osposobljavanja, osobe koje su rano napustile školovanje, mladi koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja niti u sustavu obrazovanja odraslih (skupina NEET) i odrasli polaznici s nižom razinom vještina. Iako na to mogu utjecati i drugi čimbenici, te poteškoće u obrazovanju, unatoč tome što mogu biti povezane i s osobnim okolnostima, većinom proizlaze iz obrazovnih sustava koji stvaraju strukturna ograničenja i/ili ne uzimaju potpuno u obzir potrebe pojedinaca. Pojedinci se mogu suočavati i s preprekama u sudjelovanju kad im se zbog strukture kurikuluma teško uključiti u međunarodnu mobilnost u svrhu učenja ili osposobljavanja u okviru školovanja.
- **Kulturne razlike:** iako ljudi u bilo kojoj situaciji mogu kulturne razlike smatrati preprekama, one mogu osobito utjecati na ljude s manje mogućnosti. Takve razlike općenito mogu predstavljati znatne prepreke u učenju, ponajviše osobama migrantskog ili izbjegličkog podrijetla, naročito ako je riječ o novopridošlim migrantima, pripadnicima nacionalnih ili etničkih manjina, osobama koje se služe znakovnim jezikom ili osobama koje imaju poteškoća s

[1] Provedbena odluka Komisije o okviru za mjere uključivanja u programima Erasmus+ i Europske snage solidarnosti 2021. – 2027.: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/commission-decision-framework-inclusion-2021-27

[2] Smjernice za provedbu – strategija za uključivanje i raznolikost programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_en

[3] Više informacija o ovoj temi dostupno je u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom: https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html

jezičnom prilagodbom i kulturnim uključivanjem. Izloženost stranim jezicima i kulturnim razlikama pri sudjelovanju u bilo kakvim aktivnostima programa neke pojedince može obeshrabriti i na neki način ograničiti koristi njihova sudjelovanja. Takve kulturne razlike čak mogu spriječiti potencijalne sudionike da se prijave za potporu putem programa pa im u tom slučaju potpuno onemogućuju sudjelovanje.

- **Društvene prepreke**: prepreku mogu predstavljati poteškoće u društvenoj prilagodbi, kao što su ograničene društvene kompetencije, antisocijalno ili visokorizično ponašanje, (bivši) prijestupnici, (bivši) ovisnici o drogama ili alkoholu ili društvena marginalizacija. Druge društvene prepreke mogu proizlaziti iz obiteljskih okolnosti, npr. ako osoba prva u obitelji pohađa visoko obrazovanje, ako je roditelj (osobito samohrani), njegovatelj, hranitelj obitelji ili dijete bez roditelja ili ako je osoba živjela ili živi pod institucijskom skrbi.
- **Ekonomske prepreke:** prepreke mogu proizlaziti iz nepovoljnog ekonomskog položaja, kao što su nizak životni standard, niski prihodi, školovanje uz rad radi uzdržavanja, ovisnost o sustavu socijalne skrbi, dugotrajna nezaposlenost, teške situacije ili siromaštvo, beskućništvo, zaduženost ili drugi financijski problemi. Druge poteškoće mogu proizlaziti iz ograničene prenosivosti usluga (posebno potpore za osobe s manje mogućnosti) koje moraju biti „mobilne" zajedno sa sudionikom kad se aktivnost odvija daleko od njegova boravišta, a pogotovo ako se odvija u inozemstvu.
- **Prepreke povezane s diskriminacijom:** prepreke mogu biti posljedica diskriminacije na temelju spola, dobi, etničkog podrijetla, vjere, uvjerenja, seksualne orijentacije, invaliditeta ili intersekcijskih čimbenika (kombinacije dviju ili više spomenutih vrsta diskriminacije).
- **Geografske prepreke**: prepreka može biti život u, na primjer, udaljenim ili ruralnim područjima, na malim otocima ili u perifernim/najudaljenijim regijama[4], u predgrađima, u područjima s manje usluga (ograničen javni prijevoz, loša infrastruktura) ili u slabije razvijenim područjima trećih zemalja.

DIGITALNA TRANSFORMACIJA

Kako bi se pospješila digitalna transformacija i učinkovitije odgovorilo na društvene izazove kao što su umjetna inteligencija ili dezinformacije, Europi su potrebni sustavi obrazovanja i osposobljavanja i područja mladih prilagođeni digitalnom dobu. U skladu sa strateškim prioritetima **Akcijskog plana za digitalno obrazovanje** (2021. – 2027.)[5] i dvije preporuke Vijeća[6] donesene u studenome 2023. o a) ključnim čimbenicima koji omogućuju uspješno digitalno obrazovanje i osposobljavanje i b) poboljšanju prenošenja digitalnih vještina u obrazovanju i osposobljavanju, program Erasmus+ ima ključnu ulogu u podupiranju građana svih dobnih skupina u stjecanju digitalnih vještina i kompetencija koje su im potrebne za život, učenje, rad, ostvarivanje prava, informiranost, pristup internetskim uslugama, komunikaciju te kritičku konzumaciju, stvaranje i diseminaciju digitalnog obrazovnog sadržaja.

Program će podupirati prvi strateški prioritet Akcijskog plana, razvoj uspješnog ekosustava digitalnog obrazovanja, i to jačanjem kapaciteta i kritičkog mišljenja o tome kako iskoristiti mogućnosti digitalnih tehnologija za poučavanje i učenje u svim vrstama ustanova za obrazovanje i osposobljavanje na svim razinama i u svim sektorima te razviti i provesti planove za digitalnu transformaciju obrazovnih ustanova.

Program će podupirati i drugi strateški prioritet Akcijskog plana, odnosno mjere za poboljšanje razvoja digitalnih vještina i kompetencija na svim razinama društva i za sve (uključujući mlade s manje mogućnosti, učenike, studente, tražitelje zaposlenja i radnike). U prvom će planu biti razvoj osnovnih i naprednih digitalnih vještina, kao i digitalne pismenosti, koja je postala neophodna za svakodnevni život i potpuno sudjelovanje u civilnom društvu i demokraciji.

U skladu s ta dva strateška prioriteta Akcijskog plana otvorena je Europska platforma za digitalno obrazovanje[7] kako bi se ojačala suradnja u digitalnom obrazovanju na razini EU-a te pridonijelo razmjeni dobre prakse, zajedničkom stvaranju i

[4] Europska unija ima devet najudaljenijih regija. To su Francuska Gijana, Guadeloupe, Martinique, Mayotte, otok Réunion i Saint-Martin (Francuska), Azori i Madeira (Portugal) te Kanarski otoci (Španjolska).

[5] Europski prostor obrazovanja – Akcijski plan za digitalno obrazovanje (2021. – 2027.): https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_hr

[6] Preporuka Vijeća o ključnim čimbenicima koji omogućuju uspješno digitalno obrazovanje i osposobljavanje: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15741-2023-INIT/hr/pdf; Preporuka Vijeća o poboljšanju pružanja digitalnih vještina i kompetencija u obrazovanju i osposobljavanju: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15740-2023-INIT/hr/pdf

[7] https://education.ec.europa.eu/hr/focus-topics/digital-education/action-plan/european-digital-education-hub

eksperimentiranju. Platforma državama članicama omogućuje bližu međusektorsku suradnju razmatranjem digitalnog obrazovanja i osposobljavanja u okviru cjeloživotnog učenja. Povezuje nacionalna tijela, privatni sektor, stručnjake, istraživače, pružatelje usluga obrazovanja i osposobljavanja te civilno društvo fleksibilnijim razvojem politike i prakse u digitalnom obrazovanju.

Radi provedbe tog okvira politike putem programa razrađena je **Digitalna strategija**[8], koja obuhvaća sva područja programa kako bi se njegovim korisnicima i provedbenim akterima pomoglo da uspješno razviju digitalnu dimenziju financiranih projekata.

Zahvaljujući intenzivnijoj primjeni informacijske i komunikacijske tehnologije, kombinirane mobilnosti (kombinacije fizičke i virtualne mobilnosti) i virtualne suradnje program bi trebao obuhvatiti veći krug korisnika u Uniji i šire.

OKOLIŠ I BORBA PROTIV KLIMATSKIH PROMJENA

Zaštita okoliša i klime trenutačno su glavni prioritet EU-a, a bit će i ubuduće. **Komunikacija o europskom zelenom planu**[9] nova je europska strategija rasta u kojoj se ističe ključna uloga škola, ustanova za osposobljavanje i sveučilišta da s učenicima, roditeljima i širom zajednicom rade na promjenama koje su potrebne za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. Osim toga, u **Preporuci Vijeća o učenju za zelenu tranziciju**[10] naglašava se potreba da se polaznicima obrazovanja i osposobljavanja svih dobnih skupina pruži prilika da steknu saznanja o klimatskoj krizi i održivosti u okviru formalnog i neformalnog obrazovanja te da učenje za zelenu tranziciju postane prioritet u politikama i programima obrazovanja i osposobljavanja. Održivost treba ugraditi u sve aspekte obrazovanja i osposobljavanja, uključujući kurikulume, stručno usavršavanje za nastavno osoblje, kao i zgrade, infrastrukturu i način rada.

Erasmus+ je važan instrument za izgradnju znanja, vještina i stavova o klimatskim promjenama i potporu održivom razvoju u Europskoj uniji i šire.

Radi provedbe tog okvira politike putem programa razrađena je **Strategija za zelenu tranziciju i održivi razvoj**[11], koja obuhvaća sva područja programa kako bi se njegovim korisnicima i provedbenim akterima pomoglo da uspješno razviju zelenu dimenziju financiranih projekata.

Program će povećati broj mogućnosti za mobilnost u zelenim sektorima okrenutima budućnosti, čime će se poticati razvoj kompetencija, poboljšati izgledi za razvoj karijere i angažirati sudionici u područjima koja su strateški važna za održiv rast, a pritom će se posebno voditi računa o ruralnom razvoju (održiva poljoprivreda, upravljanje prirodnim resursima, zaštita tla, biopoljoprivreda). Osim toga, Erasmus+, u čijem je središtu mobilnost, trebao bi težiti ugljičnoj neutralnosti promicanjem održivih vrsta prijevoza i odgovornijeg ponašanja prema okolišu.

Okoliš i borba protiv klimatskih promjena horizontalni je prioritet pri odabiru projekata. Prednost će imati projekti čiji je cilj razvoj kompetencija u raznim zelenim sektorima, uključujući one u okviru doprinosa obrazovanja i kulture ciljevima održivog razvoja, razvoj strategija i metodologija za zelene sektorske vještine, kurikuluma usmjerenih na budućnost, kao i inicijative koje podupiru planirane pristupe organizacija sudionica ekološkoj održivosti.

Program podupire inovativne načine na koje učenici, studenti, osoblje i osobe koje rade s mladima mogu doista donijeti pozitivne promjene (npr. ušteda resursa, smanjenje potrošnje energije, otpada i ugljičnog otiska, odabir održivih opcija kad je riječ o hrani i mobilnosti). Prednost će imati i projekti koji putem obrazovanja, osposobljavanja, aktivnosti za mlade i sportskih aktivnosti omogućuju promjene ponašanja povezane s osobnim preferencijama, kulturnim vrijednostima i osviještenosti te općenito podupiru aktivni angažman za održiv razvoj.

[8] Smjernice za provedbu – Digitalna strategija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-digital_en

[9] Europska komisija – Europski zeleni plan: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hr

[10] Preporuka Vijeća o učenju za zelenu tranziciju i održivi razvoj: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627(01)

[11] Smjernice za provedbu – Zelena strategija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-green_en

Stoga bi uključene organizacije i sudionici pri osmišljavanju aktivnosti trebali nastojati uključiti zelenu praksu u sve projekte, što će ih potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša, razmisle o lokalnim aktivnostima i osmisle zelenije načine provedbe svojih aktivnosti.

Platforme kao što su Europska platforma za školsko obrazovanje (uključujući eTwinning) i EPALE i dalje će proizvoditi pomoćne materijale i olakšavati razmjenu učinkovite obrazovne prakse i politika u pitanjima okolišne održivosti. Erasmus+ je i moćan instrument za uključivanje širokog spektra dionika u našem društvu (škola, sveučilišta, pružatelja SOO-a, organizacija za mlade i sportskih organizacija, nevladinih organizacija, lokalnih i regionalnih vlasti, organizacija civilnog društva itd.) koji mogu postati aktivni akteri u tranziciji prema klimatskoj neutralnosti do 2050.

SUDJELOVANJE U DEMOKRATSKOM ŽIVOTU, ZAJEDNIČKE VRIJEDNOSTI I GRAĐANSKI ANGAŽMAN

Program Erasmus+ bavi se problemom ograničenog sudjelovanja građana u demokratskim procesima i nedostatkom znanja o Europskoj uniji te im nastoji pomoći da prevladaju poteškoće aktivnim uključivanjem i sudjelovanjem u njihovim zajednicama i političkom i društvenom životu Unije. Upoznavanje građana s Europskom unijom od rane dobi od ključne je važnosti za njezinu budućnost. Osim formalnim obrazovanjem, to se može i neformalnim učenjem te kod građana pobuđuje osjećaj pripadnosti Europskoj uniji.

Program podupire aktivno građanstvo i etiku u cjeloživotnom učenju te potiče razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Prednost imaju projekti koji nude mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Posebna se pozornost posvećuje informiranju o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te društvenoj, kulturnoj i povijesnoj baštini.

U području mladih zajednički okvir pruža strategija sudjelovanja mladih[12], koja podržava korištenje programa za poticanje sudjelovanja mladih u demokratskom životu. Tom se strategijom nastoji poboljšati kvaliteta sudjelovanja mladih u programu i dopunjavaju se važni dokumenti politike EU-a za mlade, kao što su strategija EU-a za mlade i ciljevi EU-a za mlade[13]. Strategiju dopunjava Skup modula za sudjelovanje mladih[14], koji služi tome da se u praktičnom smislu poveća sudjelovanje mladih u svim aktivnostima programa prenošenjem znanja i iskustva, preporuka, resursa i praktičnih smjernica. Skup modula donosi smjernice za taj horizontalni prioritet u Erasmus+ projektima.

[12] Strategija sudjelovanja mladih: https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/
[13] Europski ciljevi za mlade: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr
[14] Skup modula za sudjelovanje mladih: https://participationpool.eu/toolkit/

VAŽNE ZNAČAJKE PROGRAMA ERASMUS+

Sljedećim je aspektima programa potrebno posvetiti posebnu pozornost.

POŠTOVANJE VRIJEDNOSTI EU-a

Provedba programa Erasmus+, a time i korisnici programa i aktivnosti koje se provode u okviru programa, moraju se voditi vrijednostima EU-a, a to su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, potpuno u skladu s vrijednostima i pravima iz Ugovorâ EU-a i Povelje EU-a o temeljnim pravima.

Ako se te odredbe ne poštuju, ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava može se otkazati ili se iznos sredstava može smanjiti.

ZAŠTITA, ZDRAVLJE I SIGURNOST SUDIONIKA

Zaštita, zdravlje i sigurnost sudionika Erasmus+ projekata važna su načela programa. Svi sudionici trebali bi imati priliku da potpuno iskoriste mogućnosti za osobni i profesionalni razvoj i učenje koje nudi Erasmus+. Za to trebaju sigurno okruženje u kojem se poštuju i štite njihova prava, njihov fizički i emocionalni integritet te njihovo mentalno zdravlje i dobrobit.

Svaka organizacija koja sudjeluje u programu mora uspostaviti učinkovite postupke i mehanizme za promicanje i jamčenje sigurnosti, zaštite i nediskriminacije sudionika u njihovim aktivnostima. Kad je to potrebno, maloljetne sudionike (učenike, polaznike SOO-a, mlade) u aktivnostima mobilnosti trebale bi pratiti odrasle osobe. Odrasli u pratnji trebali bi se pobrinuti za kvalitetno učenje maloljetnih sudionika u okviru mobilnosti te za njihovu zaštitu i sigurnost.

Uz to, svi učenici, studenti, stažisti, naučnici, polaznici obrazovanja odraslih, mladi i osoblje koji sudjeluju u mobilnosti u okviru svih ključnih aktivnosti programa Erasmus+ moraju biti osigurani od rizika koji su s tim povezani. U programu se organizatorima projekta prepušta da pronađu najprikladniju policu osiguranja, ovisno o vrsti projekta i oblicima osiguranja dostupnima na nacionalnoj razini. Nije potrebno ugovarati posebno osiguranje za određeni projekt ako su sudionici već pokriveni postojećim policama osiguranja organizatora projekta.

U svakom slučaju moraju biti obuhvaćena sljedeća područja:

- ako je relevantno, putno osiguranje (koje uključuje oštećenje ili gubitak prtljage)
- odgovornost treće strane (uključujući, prema potrebi, osiguranje od profesionalne štete ili osiguranje od odgovornosti)
- nesreća ili teška bolest (uključujući trajnu ili privremenu nesposobnost)
- smrt (uključujući repatrijaciju ako se projekt provodi u inozemstvu).

Ako je primjenjivo, sudionicima u transnacionalnim aktivnostima svakako se preporučuje da imaju europsku karticu zdravstvenog osiguranja. To je besplatna kartica koja omogućuje pristup medicinski nužnim zdravstvenim uslugama za vrijeme privremenog boravka u bilo kojoj od 27 zemalja EU-a, Islandu, Lihtenštajnu i Norveškoj uz uvjete i troškove (u nekim zemljama besplatno) jednake onima koje imaju osobe osigurane u toj zemlji. Više informacija o kartici i o tome kako je dobiti dostupno je na https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=hr.

Ako u projektima sudjeluju osobe mlađe od 18 godina, organizacije sudionice moraju za to dobiti prethodnu suglasnost njihovih roditelja ili skrbnika.

VIŠEJEZIČNOST

Višejezičnost je jedan od temelja europskog projekta i snažan simbol težnje EU-a da bude ujedinjen u raznolikosti. Znanje stranih jezika posebno je važna vještina koja će ljudima pomoći da se bolje pripreme za tržište rada i što bolje iskoriste dostupne mogućnosti. EU je odredio cilj prema kojemu bi svaki građanin trebao imati priliku naučiti barem dva strana jezika, počevši od rane dobi.

Promicanje učenja jezika i jezične raznolikosti jedan je od posebnih ciljeva programa. Nedostatak jezičnih kompetencija jedna je od glavnih prepreka za sudjelovanje u europskim programima za obrazovanje, osposobljavanje i mlade. Ponuđenom jezičnom potporom nastoji se povećati uspješnost i učinkovitost mobilnosti, poboljšati uspjeh u učenju i na taj način pridonijeti posebnom cilju programa.

Sudionicima aktivnosti mobilnosti nudit će se potpora za učenje jezika u okviru programa, i to uglavnom putem platforme Erasmus+ OLS za mrežnu jezičnu potporu, koja će se prema potrebi prilagoditi za pojedine sektore, jer je e-učenje pristupačniji i fleksibilniji format za učenje jezika. Mrežna jezična potpora omogućit će sudionicima da procjenjuju, vježbaju i poboljšavaju znanje jezika. Osim mrežne jezične potpore mogu biti ponuđeni i drugi oblici jezične potpore za određene ciljne skupine, kao što je znakovni jezik ili Brailleovo pismo, koji se mogu financirati putem namjenske financijske kategorije potpore za uključivanje.

U okviru projekata suradnje poticat će se i poučavanje i učenje jezika. Inovacije i primjeri dobre prakse koji promiču jezične vještine mogu npr. uključivati načine poučavanja i vrednovanja, pripremu nastavnog materijala, istraživanje, računalno potpomognuto učenje jezika i poduzetničke pothvate na stranim jezicima.

Europska komisija utemeljila je nagradu **Europska jezična oznaka (ELL)** kako bi se nagradila kvaliteta, poduprlo dijeljenje rezultata izvrsnih projekata u području višejezičnosti i povećao interes javnosti za učenje jezika. Nacionalne agencije dodjeljivat će tu nagradu svake ili svake druge godine organizacijama za obrazovanje i osposobljavanje koje su provele Erasmus+ projekt koji je nacionalna agencija odabrala za dodjelu bespovratnih sredstava, s izvrsnim rezultatima u području učenja i poučavanja jezika. Osim odabranim Erasmus+ projektima nacionalne agencije nagradu mogu dodijeliti i drugim inicijativama sa sveobuhvatnim, uključivim ili inovativnim pristupima poučavanju i učenju jezika.

MEĐUNARODNA DIMENZIJA

Erasmus+ uključuje izraženu međunarodnu dimenziju (tj. suradnju s trećim zemljama koje nisu pridružene programu) u aktivnostima mobilnosti, suradnje i dijaloga o politikama. Pomaže europskim organizacijama da se nose s globalizacijom, klimatskim promjenama i digitalnom tranzicijom, pogotovo povećanjem međunarodne mobilnosti i suradnje s trećim zemljama, i jača ulogu Europske unije kao globalnog aktera. Provedbom programa jačaju se društvene veze kroz mobilnost, razmjene i jačanje kapaciteta, poticanje socijalne otpornosti, ljudskog razvoja, zapošljivosti, aktivnog sudjelovanja i osiguravanje redovnih kanala za suradnju među građanima promicanjem vrijednosti, načela i interesa oko zajedničkih prioriteta. Aktivnosti programa nude rješenja za pitanja kvalitete, modernizacije i zapošljivosti, i to povećanjem relevantnosti i prilagodljivosti obrazovanja zelenom i održivom socioekonomskom oporavku, rastu i blagostanju u trećim zemljama koje nisu pridružene programu, a ujedno pridonose ljudskom i institucijskom razvoju, digitalnoj tranziciji, rastu i povećanju broja radnih mjesta, dobrom upravljanju te miru i sigurnosti. Angažman mladih u trećim zemljama koje nisu pridružene programu bitan je element u procesu izgradnje otpornijih društava koja se temelje na uzajamnom povjerenju i međukulturnom razumijevanju.

PRIZNAVANJE I VREDNOVANJE VJEŠTINA I KVALIFIKACIJA

Program Erasmus+ podupire instrumente EU-a za transparentnost i priznavanje kompetencija, vještina i kvalifikacija, a posebno Europass (uključujući europske digitalne vjerodajnice za učenje), Youthpass, Europski kvalifikacijski okvir (EQF), Klasifikaciju europskih vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja (ESCO), Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS), Europski referentni okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET), Europski registar za osiguravanje kvalitete (EQAR), Europsko udruženje za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA) te mreže u području obrazovanja i osposobljavanja na razini EU-a koje podupiru te instrumente, posebno Nacionalne informacijske centre za akademsko priznavanje (NARIC), mreže Euroguidance, nacionalne Europass centre i nacionalne koordinacijske točke za Europski kvalifikacijski okvir. Zajednička je svrha tih instrumenata olakšati priznavanje i razumijevanje kompetencija, vještina i kvalifikacija unutar i izvan nacionalnih granica u svim podsustavima obrazovanja i osposobljavanja te u svim sektorima tržišta rada, bez obzira na to jesu li stečene formalnim obrazovanjem i osposobljavanjem ili drugim načinima učenja (npr. radnim iskustvom, volontiranjem, učenjem putem interneta).

Da bi se ti ciljevi ostvarili, dostupni instrumenti trebaju biti dorasli promjenama kao što su internacionalizacija obrazovanja i osposobljavanja te sve raširenije digitalno učenje i digitalne diplome, ali i podupirati fleksibilne načine

učenja u skladu s potrebama i ciljevima učenika. Ti bi instrumenti ujedno trebali poboljšati prekograničnu usporedivost i prenosivost vještina, kompetencija i kvalifikacija kako bi učenici i radnici mogli slobodnije birati mjesto učenja ili rada.

Provedba i razrada tih alata vode se dokumentima o dugogodišnjim politikama, uključujući Preporuku Vijeća od 22. svibnja 2017. o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje, Odluku (EU) 2018/646 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o zajedničkom okviru za pružanje boljih usluga za vještine i kvalifikacije (Europass) i Preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja. Osim tih dokumenata horizontalne politike, tematske strategije, kao što su Strategija Youthpass[15] i Europska strategija osposobljavanja[16] u području mladih pružaju daljnju potporu u korak s razvojem i promjenama u tim područjima.

KOMUNIKACIJA O PROJEKTIMA I NJIHOVIM REZULTATIMA RADI ŠTO VEĆEG UČINKA

Komunikacija o projektima i njihovim rezultatima bitna je da bi se postigao učinak na različitim razinama. Ovisno o aktivnosti prijavitelji za financiranje u okviru programa Erasmus+ moraju planirati komunikacijske aktivnosti kako bi informacije o svojem projektu i rezultatima dijelili tijekom projekta i nakon njegova završetka. Projektne prijave ocjenjivat će se na temelju relevantnih kriterija kako bi se osiguralo da su ti aspekti obuhvaćeni. Razina i intenzitet komunikacijskih i diseminacijskih aktivnosti trebali bi biti razmjerni ciljevima i opsegu različitih aktivnosti programa Erasmus+. Korisnici sredstava programa Erasmus+ moraju slijediti komunikacijske smjernice za korisnike projekta[17], koje je pripremila Europska komisija, i pratiti te kvalitativno i kvantitativno ocjenjivati uspjeh svojih komunikacijskih aktivnosti.

Kako je navedeno u komunikacijskim smjernicama, korisnici moraju jasno istaknuti potporu Europske unije u svim komunikacijskim i diseminacijskim aktivnostima i proizvodima, kao što su događanja, internetske stranice, vizualni materijali i publikacije. Simbol Europske unije moraju uključiti u sve komunikacijske materijale i poštovati odredbe utvrđene u ugovoru ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava[18]. Ako se takve odredbe ne poštuju, iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti.

Korisnici komunikacijsku strategiju i komunikacijski plan osmišljavaju uzimajući u obzir sljedeće čimbenike.

- **Komunikacijski ciljevi:** prijavitelji trebaju utvrditi što bi željeli postići određenim komunikacijskim aktivnostima, tj. je li njihova svrha informiranje, promicanje društvenih vrijednosti, razvijanje novih partnerstava za budućnost ili utjecanje na politike i praksu.
- **Publika ili ciljna skupina:** prijavitelji trebaju navesti skupine do kojih žele doprijeti i kojima bi rezultati mogli biti korisni. Publiku ili ciljnu skupinu trebalo bi što preciznije definirati. To mogu biti šira javnost, određeni dionici, stručnjaci i druge zainteresirane strane, donositelji odluka, mediji itd.
- **Kanali i aktivnosti** za dopiranje do ciljne publike: prijavitelji trebaju odabrati kanale i aktivnosti koji su najučinkovitiji i najprikladniji za ispunjavanje potreba odabrane ciljne publike, kao što su društveni mediji, događanja ili publikacije.
- **Rezultati projekta** (proizvodi i ishodi), kao što su vodič dobre prakse, praktičan alat ili proizvod, izvješće o istraživanju ili studiji, stečena znanja i vještine i slično. Rezultati bi se trebali podijeliti ili predstaviti na Platformi programa Erasmus+ za rezultate projekata (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_en).
- **Vremenski raspored:** prijavitelji trebaju dobro isplanirati kad će se održati koje aktivnosti (tako da ih se poveže s planom rada / postignućima), dogovoriti realistične ciljeve i osigurati fleksibilnost ovisno o napretku projekta i promjenama potreba ciljne publike ili skupine, politika i postupka.
- **Ključni pokazatelji uspješnosti:** pokazatelji uspješnosti vrlo su korisno sredstvo za praćenje napretka (i po potrebi omogućavanje prilagodbe) tijekom provedbe komunikacijskih i diseminacijskih aktivnosti te za procjenu uspješnosti u ostvarenju njihovih ciljeva. Ključni pokazatelji uspješnosti trebali bi biti u skladu s korporativnim pokazateljima

[15] Strategija Youthpass: https://www.youthpass.eu/hr/about-youthpass/youthpass-strategy/

[16] Europska strategija osposobljavanja: https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.

[17] Kako komunicirati o svojem projektu: https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/429c34ff-7231-11ec-9136-01aa75ed71a1

[18] Smjernice za korištenje vizualnog identiteta Europske komisije, uključujući simbol Europske unije, dostupne su ovdje: https://ec.europa.eu/info/resources-partners/european-commission-visual-identity_en#documents i https://commission.europa.eu/system/files/2021-05/eu-emblem-rules_hr_0.pdf

komunikacijske mreže[19].

ZAHTJEV ZA OTVORENI PRISTUP OBRAZOVNIM MATERIJALIMA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Program Erasmus+ promiče otvoreni pristup rezultatima projekata za potrebe učenja, poučavanja, osposobljavanja i rada s mladima. Korisnici programa Erasmus+ posebno se obvezuju da sve obrazovne resurse i alate koji se proizvedu u kontekstu projekata s potporom iz programa, npr. dokumente, medijske zapise, softver ili druge materijale, objave pod otvorenom licencijom. Materijali bi trebali biti lako dostupni, bez naknade ili ograničenja, a otvorena licencija javnosti mora omogućavati upotrebu, ponovnu upotrebu, prilagodbu i dijeljenje resursa. Takvi se materijali nazivaju „otvorenim obrazovnim sadržajima" (OER). U tu bi se svrhu resursi trebali objavljivati na odgovarajućoj otvorenoj platformi u digitalnom formatu koji se može uređivati. Iako ih se potiče da primijene najotvorenije licencije[20], korisnici programa Erasmus+ mogu odabrati licencije koje nose određena ograničenja, npr. ograničavaju komercijalnu upotrebu trećim stranama ili ih obvezuju da istu licenciju primijene na izvedena djela, ako je to primjereno s obzirom na tip projekta i vrstu materijala te javnosti ipak dopušta upotrebu, ponovnu upotrebu, prilagodbu i dijeljenje resursa. Zahtjev za otvoreni pristup obvezan je i ne dovodi u pitanje pravo intelektualnog vlasništva korisnika bespovratnih sredstava.

OTVORENI PRISTUP ISTRAŽIVANJIMA I PODACIMA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Program Erasmus+ potiče korisnike da rezultate istraživanja objavljuju putem kanala za otvoreni pristup, tj. besplatno ili bez drugih ograničenja pristupa. Korisnike se potiče da na rezultate istraživanja primijene i otvorene licencije. Kad god je moguće, podatke koji se prikupe u okviru projekata trebalo bi objaviti kao „otvorene podatke", tj. pod otvorenom licencijom u odgovarajućem formatu i na odgovarajućoj platformi za otvoreni pristup.

[19] Pokazatelji komunikacijske mreže i popratni vodič dostupni su ovdje: https://commission.europa.eu/system/files/2023-02/2022%20EC%20Comm%20indicators.pdf

[20] Npr. često korištene licencije za kreativna djela „Creative Commons Attribution" ili „Creative Commons Attribution-Share Alike", licencije za softver „GNU Public License" i „GNU Lesser Public License" ili licencija „Open Database License" za baze podataka.

KAKVA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+?

Kako bi se ostvarili njegovi ciljevi, u programu Erasmus+ predviđena je provedba sljedećih ključnih aktivnosti za razdoblje 2021. – 2027.:

KLJUČNA AKTIVNOST 1 – MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE

Ova ključna aktivnost podupire:

- **Mobilnost učenika i osoblja:** prilike za učenike, studente, polaznike obrazovanja odraslih, stažiste i mlade te profesore, učitelje, nastavnike, predavače, druge odgojno-obrazovne djelatnike, osobe koje rade s mladima, sportsko osoblje, osoblje obrazovnih ustanova i organizacije civilnog društva za učenje i/ili stjecanje radnog iskustva u drugoj zemlji.
- **Aktivnosti sudjelovanja mladih:** lokalne i transnacionalne inicijative koje vode neformalne skupine i/ili organizacije mladih kako bi se mladima pomoglo da se uključe u demokratski život i nauče u njemu sudjelovati. Na taj se način jača svijest o zajedničkim vrijednostima Europske unije i temeljnim pravima, a mladi i donositelji odluka okupljaju se na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini i pridonose zajedničkim ciljevima Europske unije.
- **Mobilnost osoblja u području sporta:** osoblju sportskih organizacija, prvenstveno u amaterskim sportovima, pruža se prilika da poboljša svoje kompetencije i kvalifikacije te stekne nove vještine kroz mobilnost u svrhu učenja tako što će provesti određeno vrijeme u inozemstvu, što doprinosi jačanju kapaciteta i razvoju sportskih organizacija. Ova aktivnost podupire stručno usavršavanje trenera i drugog osoblja (i plaćenog osoblja i volontera) u amaterskom sportu. I osoblje u sportu koji nije na lokalnoj razini, uključujući osoblje s dvojnom karijerom – u sportu i izvan sporta – može povećati učinak učenja i prijenos znanja za osoblje i organizacije lokalne zajednice. Prilike za mobilnost u svrhu učenja za osoblje u sportu koji nije amaterski mogu primiti potporu ako sudjelovanje tog osoblja može koristiti amaterskom sportu.
- **Inicijativa DiscoverEU:** inicijativa koja osamnaestogodišnjacima omogućuje da sami ili u skupini kraće vrijeme putuju Europom. Riječ je o aktivnosti neformalnog učenja kojom se kod sudionika želi potaknuti osjećaj pripadnosti Europskoj uniji i omogućiti im da istraže njezinu kulturnu raznolikost. Njezin je cilj i da mladi steknu vještine i kompetencije koje će im biti važne u životu te ih potaknuti da putuju na održiv način i općenito razviju osjećaj odgovornosti za okoliš. DiscoverEU uključuje opću aktivnost za koju se mladi mogu prijaviti izravno na Europskom portalu za mlade, ali i aktivnost uključivanja. Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU namijenjena je mladima s manje mogućnosti kako bi im se olakšalo da u inicijativi sudjeluju ravnopravno sa svojim vršnjacima.
- U okviru programa sudionicima aktivnosti mobilnosti u inozemstvu nude se **mogućnosti za učenje jezika**, i to uglavnom putem alata Erasmus+ OLS za mrežnu jezičnu potporu, prema potrebi prilagođenu pojedinim sektorima, jer je e-učenje pristupačniji i fleksibilniji format za učenje jezika. U određenim slučajevima, kad učenje putem interneta nije najbolji način da se dopre do ciljne skupine, bit će ponuđeni dodatni oblici jezične potpore.
- **Virtualne razmjene u području visokog obrazovanja i mladih**: ova aktivnost nudi priliku za organizaciju aktivnosti povezivanja ljudi putem interneta koje promiču razvoj mekih vještina i međukulturni dijalog među pojedincima iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. Odvijaju se u malim skupinama i vodi ih obučeni facilitator.

KLJUČNA AKTIVNOST 2 – SURADNJA ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA

Ova ključna aktivnost podupire:

Partnerstva za suradnju, uključujući:

- **Suradnička partnerstva:** primarni je cilj suradničkih partnerstava omogućiti organizacijama da povećaju kvalitetu i relevantnost svojih aktivnosti, razviju i učvrste svoje mreže partnera i time povećaju svoju sposobnost zajedničkog djelovanja na transnacionalnoj i međunarodnoj razini, ojačaju internacionalizaciju svojih aktivnosti, razmjenjuju novu praksu i metode te dijele i uspoređuju ideje.
- **Mala partnerstva:** cilj je ove aktivnosti proširiti pristup programu na male subjekte i pojedince do kojih je teško doprijeti u području odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Aktivnost uključuje niže iznose bespovratnih sredstava za organizacije, kraće trajanje i jednostavnije administrativne zahtjeve u usporedbi sa suradničkim partnerstvima te je namijenjena lokalnim organizacijama, onima koji prvi put sudjeluju u programu ili onima s manje iskustva jer se smanjuju prepreke za sudjelovanje organizacija s manje organizacijskih kapaciteta.

Partnerstva za izvrsnost, uključujući:

- **Europska sveučilišta:** podupire se uspostava saveza visokih učilišta po načelu „odozdo prema gore", čime prekogranična suradnja postaje još ambicioznija zahvaljujući razvoju zajedničkih dugoročnih strategija za vrhunsko obrazovanje, istraživanje i inovacije na temelju zajedničke vizije i zajedničkih vrijednosti.
- **Centri strukovne izvrsnosti:** ova aktivnost podupire pristup strukovnoj izvrsnosti po načelu „odozdo prema gore", u kojem širok spektar lokalnih dionika ustanovama za SOO omogućuje da ponudu vještina brzo prilagode promjenjivim gospodarskim i socijalnim potrebama. Centri rade u određenom lokalnom kontekstu, u kojem stvaraju ekosustave vještina za inovacije, regionalni razvoj i socijalno uključivanje, te surađuju s centrima strukovne izvrsnosti u drugim zemljama u okviru međunarodnih mreža za suradnju. Nude mogućnosti za inicijalno osposobljavanje mladih i trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje odraslih, uz fleksibilnu i pravodobnu ponudu osposobljavanja koje ispunjava potrebe dinamičnog tržišta rada, među ostalim u kontekstu zelene i digitalne tranzicije.
- **Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+:** Opći je cilj uspostaviti europska partnerstva pružatelja obrazovanja i osposobljavanja nastavnog osoblja kako bi se osnovale Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+, koje će razvijati europsku i međunarodnu perspektivu u obrazovanju učitelja i nastavnika. Akademije će u prvi plan staviti višejezičnost i kulturnu raznolikost, razvijati obrazovanje nastavnog osoblja u skladu s prioritetima EU-a u obrazovnoj politici i pridonositi ciljevima europskog prostora obrazovanja.
- **Aktivnosti Erasmus Mundus:** potiče se izvrsnost i svjetska internacionalizacija visokih učilišta putem studijskih programa (na razini diplomskog studija) koje zajednički provode i međusobno priznaju visoka učilišta u Europi, a otvoreni su i za učilišta u drugim zemljama svijeta.

Partnerstva za inovacije, a to su:

- **Savezi za inovacije:** podupire se strateška suradnja ključnih aktera u visokom obrazovanju te strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, poslovnom svijetu i svijetu znanosti („trokut znanja") kako bi se poticala inovativnost i modernizacija sustava obrazovanja i osposobljavanja u prepoznavanju i pružanju prave kombinacije vještina, znanja i kompetencija za buduću potražnju na tržištu rada u sektorima i područjima koja su od strateške važnosti za održivi rast i konkurentnost Europe.
- **Projekti usmjereni na budućnost:** cilj aktivnosti je poticanje inovacija, kreativnosti i sudjelovanja, kao i socijalnog poduzetništva u različitim područjima obrazovanja i osposobljavanja. Podupirat će se ideje usmjerene na budućnost koje se temelje na ključnim europskim prioritetima, imaju potencijala da postanu općeprihvaćene i pridonesu poboljšanju sustava obrazovanja i osposobljavanja, ali i inovativnosti metoda i prakse u svim okruženjima za učenje i aktivno sudjelovanje radi socijalne kohezije u Europi.

Projekti jačanja kapaciteta, uključujući sljedeće:

- **Projekti jačanja kapaciteta u području visokog obrazovanja:** podupiru se projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području visokog obrazovanja u državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu i trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Cilj im je da kao pokretač održivog socioekonomskog razvoja podupru relevantnost, kvalitetu, modernizaciju i pristupačnost visokog obrazovanja u trećim zemljama koje nisu pridružene programu.
- **Projekti jačanja kapaciteta u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja:** podupiru se projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području SOO-a u državama članicama EU-a, trećim zemljama pridruženima programu i trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Cilj im je da kao pokretač održivog socioekonomskog razvoja podupru relevantnost, pristupačnost i prilagodljivost ustanova i sustava za SOO u trećim zemljama koje nisu pridružene programu.
- **Projekti jačanja kapaciteta u području mladih:** podupire se suradnja i razmjena u području mladih između organizacija iz država članica EU-a, trećih zemalja pridruženih programu i trećih zemalja koje nisu pridružene programu, a obuhvaćene su aktivnosti neformalnog učenja. Pritom se povećava kapacitet organizacija koje rade s mladima izvan formalnog učenja, a ujedno osigurava aktivno sudjelovanje mladih.
- **Projekti jačanja kapaciteta u području sporta:** podupirat će se projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području sporta u državama članicama EU-a, trećim zemljama pridruženima programu i trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Cilj im je poduprijeti sportske aktivnosti i politike u području sporta u trećim zemljama koje nisu pridružene programu kao sredstvo promicanja vrijednosti i obrazovni alat za poticanje osobnog i socijalnog razvoja pojedinaca i izgradnju povezanijih zajednica.

Neprofitna sportska događanja:

podupirat će se priprema, organizacija i prateće aktivnosti neprofitnih sportskih događanja, koja neprofitne organizacije ili javna tijela aktivna u području sporta organiziraju u jednoj ili više zemalja. Svrha je tih događanja povećati vidljivost aktivnosti programa Erasmus+ u području sporta, ali i skrenuti pozornost na ulogu sporta u promicanju socijalnog uključivanja, jednakih mogućnosti i tjelesne aktivnosti koja pridonosi zdravlju.

Internetske platforme kao što su **europska platforma za školsko obrazovanje** (uključujući **eTwinning**), **elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi (EPALE)** i **Europski portal za mlade** nudit će virtualne prostore za suradnju, baze podataka za traženje partnera, zajednice prakse i druge internetske usluge za nastavno osoblje i osobe koje rade s mladima, oblikovatelje politika i druge odgojno-obrazovne djelatnike, kao i za učenike, mlade i polaznike obrazovanja odraslih u Europi i šire.

KLJUČNA AKTIVNOST 3 – PODRŠKA RAZVOJU POLITIKE I SURADNJI

Ova ključna aktivnost podupire:

inicijativu **Mladi Europe zajedno**, koja je namijenjena lokalnim i većim organizacijama mladih i podupire sklapanje prekograničnih partnerstava. Njezine bi aktivnosti trebale pomoći da se obuhvati što veći broj mladih kako bi se doprlo do raznolike populacije unutar i izvan organizacija za mlade, uključujući mlade s manje mogućnosti, i kako bi bila zastupljena stajališta različitih skupina mladih. Trebale bi uključivati razne tradicionalne i digitalne kanale i olakšavati razvoj partnerstava i mreža tako da se lokalnim nevladinim organizacijama i pokretima mladih omogući sudjelovanje i pristup.

Osim toga, ova ključna aktivnost obuhvaća:

- aktivnosti za pripremu i podupiranje provedbe programa politike EU-a o obrazovanju, osposobljavanju, mladima i sportu, uključujući sektorske programe za visoko obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, škole i obrazovanje odraslih, posebno olakšavanjem upravljanja i funkcioniranja **otvorenih metoda koordinacije**.
- provođenje **eksperimenata s europskim politikama** koje predvode javna tijela na visokoj razini i koji uključuju terensko testiranje mjera politike u nekoliko zemalja pouzdanim metodama ocjenjivanja. U skladu sa strategijom EU-a za mlade financijska potpora pružat će se i za strukture povezane s nacionalnim radnim skupinama koje je imenovalo svako nacionalno tijelo u okviru dijaloga EU-a s mladima na nacionalnoj razini.
- aktivnosti s ciljem prikupljanja dokaza i znanja o sustavima i politikama obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na nacionalnoj i europskoj razini kako bi se olakšalo utemeljeno oblikovanje javnih politika. Dokazi će se prikupljati i analizirati u okviru **istraživanja i studija na razini EU-a ili na međunarodnoj razini te na temelju tematskog stručnog znanja i stručnog znanja za pojedine zemlje**.
- aktivnosti koje pospješuju **transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija, kao i prijenos bodova**, kako bi se poticalo osiguravanje kvalitete te poduprlo vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, upravljanje vještinama i usmjeravanje. To će područje uključivati i potporu tijelima ili mrežama na nacionalnoj ili europskoj razini koje olakšavaju razmjene u Europi te razvoj fleksibilnih načina učenja među različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih i među okruženjima za formalno, neformalno i informalno učenje.
- aktivnosti koje potiču **dijalog o politikama s dionicima u Europskoj uniji i šire**, npr. putem konferencija, događanja i drugih aktivnosti u koje su uključeni oblikovatelji politika, odgojno-obrazovni djelatnici i drugi dionici u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta radi upoznavanja s relevantnim programima europskih politika i promicanja Europe kao izvrsnog odredišta za školovanje i istraživanje
- **suradnju s međunarodnim organizacijama** općepriznate stručnosti i analitičkih kapaciteta (kao što su OECD i Vijeće Europe) kako bi se povećao učinak i dodana vrijednost politika u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta.

AKTIVNOSTI JEAN MONNET

Aktivnosti Jean Monnet podupiru sljedeće:

- **aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja:** visoka učilišta u Europi i izvan Europe podupiru se u promicanju poučavanja i istraživanja o europskoj integraciji i rasprave o prioritetima politika Unije, u čemu sudjeluju akademska zajednica i oblikovatelji politika. Podupiru se sljedeće podaktivnosti: **moduli programa Jean**

Monnet: kratki nastavni programi u jednoj ili više disciplina studija o Europskoj uniji; **katedre Jean Monnet:** mjesto predavača na dulje vrijeme sa specijalizacijom u području studija o Europskoj uniji za pojedinačne sveučilišne profesore; **centri izvrsnosti Jean Monnet:** stjecišta znanja vrhunskih stručnjaka u raznim područjima europskih studija, u kojima se razvijaju transnacionalne aktivnosti i strukturne veze s akademskim ustanovama u drugim zemljama

- **aktivnosti Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja:** promiče se znanje o Europskoj uniji u školama i ustanovama za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu. Pružateljima obrazovnih usluga nude se prilike za razvoj i prenošenje sadržaja učenicima, pružateljima osposobljavanja učitelja i nastavnika za pomoć nastavnom osoblju metodologijama i aktualnim informacijama o pitanjima povezanima s Europskom unijom te za promicanje rasprave i razmjene između predstavnika škola/SOO-a i dionika o učenju o tim temama. Podupiru se sljedeće podaktivnosti: **osposobljavanje učitelja i nastavnika**: osmišljavanje i ponuda strukturiranih prijedloga za osposobljavanje nastavnog osoblja u temama povezanima s EU-om; **inicijativa za učenje o EU-u:** promicanje boljeg razumijevanja u općem obrazovanju i strukovnom osposobljavanju (ISCED 1 – 4)
- **rasprava o politikama programa Jean Monnet:** u skladu s posebnom temom povezanom s prioritetom Komisije, u **mrežama Jean Monnet u visokom obrazovanju** partneri će prikupljati i razmjenjivati rezultate istraživanja, nastavne sadržaje i iskustva, radove (studije, članke, nastavne sadržaje itd.) te će o njima raspravljati. **Mreže za ostala područja obrazovanja i osposobljavanja**, razmjena dobre prakse i iskustvo zajedničkog poučavanja u skupini zemalja
- **potpora za odabrane ustanove:** podupiru se ustanove koje rade na nekom cilju od europskog interesa pružajući Uniji, njezinim državama članicama i građanima visokokvalitetne usluge u prioritetnim tematskim područjima. Glavne aktivnosti i rad s javnošću tih ustanova uključuju istraživanje, pa tako i prikupljanje podataka i njihovu analizu za pripremu budućih politika, nastavu na licu mjesta ili putem interneta za buduće članove osoblja međunarodnih organizacija i za državne službenike, naročito u području pravosuđa i upravljanja, organiziranje događanja na temu prioritetnih pitanja za Uniju i diseminaciju specifičnih rezultata i općih informacija za širu javnost.

KOLIKI JE PRORAČUN?

Ukupna indikativna financijska omotnica programa iznosi više od 26 milijardi EUR[21] iz proračuna EU-a za sedam godina (2021. – 2027.). Godišnji proračun donosi proračunsko tijelo. Koraci u donošenju proračuna EU-a mogu se pratiti na:

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/how-it-works/annual-lifecycle_hr Informacije o dostupnim proračunskim sredstvima po pojedinoj aktivnosti potražite u Godišnjem programu rada za Erasmus+ za 2025.:

[21] Okvirno, financijska omotnica programa iznosi 24,574 milijarde EUR u tekućim cijenama i 1,7 milijardi EUR dodatnih sredstava u cijenama iz 2018.

TKO PROVODI PROGRAM ERASMUS+?

EUROPSKA KOMISIJA

Za provedbu programa Erasmus+ u konačnici je odgovorna Europska komisija. Ona kontinuirano upravlja proračunom i određuje prioritete, ciljeve i kriterije programa. Uz to usmjerava i prati opću provedbu, prateće aktivnosti i evaluaciju programa na europskoj razini. Europska komisija snosi i opću odgovornost za nadzor i koordinaciju struktura zaduženih za provedbu programa na nacionalnoj razini.

EUROPSKA IZVRŠNA AGENCIJA ZA OBRAZOVANJE I KULTURU (EACEA)

Komisijina Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA) odgovorna je za provedbu niza aktivnosti programa Erasmus+ na europskoj razini. EACEA program provodi u okviru izravnog upravljanja. Uz informacije iz ovog vodiča relevantni dokumenti za prijavu i prijavni obrasci za aktivnosti obuhvaćene Vodičem kojima upravlja Izvršna agencija objavljuju se na portalu *EU Funding & Tenders*: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

Izvršna agencija zadužena je za potpuno upravljanje životnim ciklusom tih projekata, od promicanja programa, ocjenjivanja zahtjeva za bespovratna sredstva i praćenja projekata do diseminacije rezultata projekata i programa. Odgovorna je i za objavu posebnih poziva na podnošenje prijedloga za određene aktivnosti programa koje nisu obuhvaćene ovim vodičem.

Preko Izvršne agencije Europska komisija odgovorna je i za sljedeće:

- provođenje studija u područjima koja obuhvaća program
- provođenje istraživanja i aktivnosti koje se temelje na dokazima putem mreže Eurydice
- povećanje vidljivosti i sistemskog učinka programa putem aktivnosti diseminacije i korištenja rezultata programa
- osiguravanje ugovornog upravljanja i financiranja tijela i mreža koje podupire program Erasmus+
- upravljanje pozivima za podnošenje ponuda za usluge u okviru programa.

NACIONALNE AGENCIJE

Program Erasmus+ uglavnom se provodi neizravnim upravljanjem, što znači da Europska komisija zadaće izvršenja proračuna povjerava nacionalnim agencijama. Razlog je tome namjera da se program Erasmus+ što više približi korisnicima i prilagodi raznolikosti nacionalnih sustava obrazovanja i osposobljavanja i sustava za mlade. U tu je svrhu svaka država članica ili treća zemlja pridružena programu imenovala jednu ili više nacionalnih agencija[22] (podaci za kontakt dostupni su na: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/contacts). Te nacionalne agencije promiču i provode program na nacionalnoj razini i povezuju Europsku komisiju i organizacije sudionice na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Imaju sljedeće zadaće:

- potencijalnim korisnicima pružati odgovarajuće informacije o programu Erasmus+
- voditi pravedan i transparentan postupak odabira projekata koji će se financirati u njihovoj zemlji
- pratiti i ocjenjivati provedbu programa u svojoj zemlji
- pružati potporu prijaviteljima projekata i organizacijama sudionicama tijekom cijelog trajanja projekta
- učinkovito surađivati s mrežom svih nacionalnih agencija i Europskom komisijom
- promicati i osigurati vidljivost programa
- promicati diseminaciju i korištenje rezultata programa na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Osim toga, nacionalne agencije važne su kao posredničke strukture za razvoj politika i kvalitativnu provedbu programa Erasmus+, naime:

[22] Nacionalne agencije za program Erasmus+: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/contacts/national-agencies?facets__permanent%7Cfield_eac_topics=1964

- provode projekte i aktivnosti izvan zadaća upravljanja trajanjem projekta koje podržavaju kvalitativnu provedbu programa i/ili pokreću promjene politika u područjima koja obuhvaća program, kao što su aktivnosti osposobljavanja i suradnje te aktivnosti umrežavanja
- pružaju podršku novim sudionicima, organizacijama s manje iskustva i ciljnim skupinama s manje mogućnosti kako bi se uklonile prepreke za njihovo potpuno sudjelovanje u programu
- uspostavljaju suradnju s vanjskim tijelima i nacionalnim tijelima kako bi povećale učinak programa u svojim područjima aktivnosti u svojoj zemlji i u Europskoj uniji.

Nacionalne agencije vode potencijalne prijavitelje i korisnike kroz sve faze programa, od prvog kontakta i postupka prijave do provedbe projekta i završne ocjene. Taj je pristup u skladu s načelima pravednosti i transparentnosti postupaka odabira. Temelji se na ideji da je ciljnim skupinama Programa nužno pružiti potporu putem sustava savjetovanja, praćenja i mentorstva prilagođenih njihovim potrebama kako bi se svima zajamčile jednake mogućnosti.

Relevantni poziv koji obuhvaća aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ objavljuje se na stranicama programa Erasmus+[23] i nacionalnih agencija.

[23] Biblioteka dokumenata programa Erasmus+: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/documents-and-guidelines

KOJA SU DRUGA TIJELA UKLJUČENA U PROVEDBU PROGRAMA?

Osim prethodno navedenih tijela sljedeći su resursni centri i informacijski uredi, platforme, mreže za razmjenu znanja i mreže stručnjaka dodatni izvor stručne podrške u provedbi programa Erasmus+.

RESURSNI CENTRI SALTO

Cilj je resursnih centara SALTO poboljšati kvalitetu i učinak programa Erasmus+ na sistemskoj razini pružanjem stručnog znanja, resursa, informacija i aktivnosti osposobljavanja u posebnim područjima za nacionalne agencije za program Erasmus+ i druge dionike uključene u obrazovanje, osposobljavanje i rad s mladima. Te aktivnosti uključuju i organiziranje tečajeva osposobljavanja, seminara, radionica, studijskih posjeta, foruma te aktivnosti suradnje i izgradnje partnerstava u vezi s prioritetnim temama programa Erasmus+.

Svaki resursni centar SALTO može potpuno obuhvatiti sva ili samo neka područja programa. Ovisno o području djelovanja mogu biti usmjereni na tematsko ili regionalno područje (zemlje Istočnog partnerstva i Rusija, južno Sredozemlje, zapadni Balkan) ili na pružanje potpore (Europske snage solidarnosti, aktivnosti osposobljavanja i suradnje). Na primjer, regionalni centri SALTO obuhvaćaju samo aktivnosti u području mladih.

Nadalje, resursni centri SALTO na internetskim stranicama SALTO-a nude niz internetskih alata i baza podataka, kao što su pregled europskih aktivnosti osposobljavanja za osobe koje rade s mladima u Europskom kalendaru za osposobljavanje, alati i metode za odgojno-obrazovne aktivnosti, mogućnosti za učenje putem interneta, baza podataka pružatelja usluga osposobljavanja u području rada s mladima i mogućnost traženja partnerskih organizacija. Zadaće resursnih centara SALTO uključuju praćenje i predstavljanje postignuća programa, iskustava i saznanja stečenih u posebnim područjima.

RESURSNI CENTRI SALTO KOJI PODUPIRU TRANSVERZALNE PRIORITETE PROGRAMA ERASMUS+

U skladu s transverzalnim prioritetima programa Erasmus+ te prioritete podupiru četiri resursna centra SALTO:

RESURSNI CENTRI SALTO ZA UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST

Dva resursna centra SALTO surađuju kako bi poduprla prioritet uključivosti i raznolikosti u svim područjima programa: jedan u području obrazovanja i osposobljavanja, a drugi u području mladih.

Njihova je misija poboljšati kvalitetu i učinak projekata u okviru programa Erasmus+ kako bi program bio uključiviji i raznolikiji.

Ti su centri ujedno stjecišta znanja utemeljenog na dokazima i nepristrani posrednici na temelju stručnosti i iskustva u upravljanju programima u području uključivosti i raznolikosti. To znači da se znanje i spoznaje stečeni provedbom programa u tom tematskom području kontinuirano ugrađuju i usmjeravaju u kontekst razvoja programa u suradnji s mrežom nacionalnih agencija i Komisijom putem odgovarajućih platformi. Osim toga, ti centri podupiru nacionalne agencije u provedbi programa tako da u praksi provode relevantne odluke o politikama (npr. zaključke/rezolucije Vijeća), rezultate aktivnosti uzajamnog učenja i odluke o prioritetu uključivosti i raznolikosti.

Glavne su odgovornosti **centara SALTO za uključivost i raznolikost**:

- povećati kvalitetu i učinak projekata i aktivnosti u okviru programa Erasmus+, posebno s obzirom na prioritet uključivosti i raznolikosti
- pomoći u optimizaciji provedbe, nadzora i praćenja prioriteta uključivosti i raznolikosti u obrazovanju, osposobljavanju i području mladih kako su definirani u programu Erasmus+
- imati ključnu ulogu u usmjeravanju nacionalnih agencija u analizi i evaluaciji učinka projekata usmjerenih na prioritet uključivosti i raznolikosti u obrazovanju, osposobljavanju i području mladih.

RESURSNI CENTAR SALTO ZA ZELENU TRANZICIJU I ODRŽIVI RAZVOJ

Resursni centar SALTO za zelenu tranziciju i održivi razvoj obuhvaća sva područja programa Erasmus+ i doprinosi suočavanju s problemom klimatskih promjena putem naših programa tako što se u svim aktivnostima bavi temama povezanima s klimom i okolišem.

Podupire provedbu prioriteta zaštite okoliša, održivosti i borbe protiv klimatskih promjena u novim programima u skladu s europskim zelenim planom i klimatskim paktom, podupire aktivnosti europskog prostora obrazovanja u pogledu obrazovanja za klimu i održivost i izravno doprinosi ostvarivanju jednog od 11 europskih ciljeva za mlade (održiva zelena Europa) sadržanih u strategiji EU-a za mlade. Glavne su odgovornosti **centra SALTO za zelenu tranziciju i održivi razvoj**:

- povećavati kvalitetu i učinak projekata i aktivnosti u okviru programa Erasmus+, s težištem na održivosti i borbi protiv klimatskih promjena
- pomagati u optimizaciji provedbe, nadzora i praćenja prioriteta u području zaštite okoliša, održivosti i borbe protiv klimatskih promjena, kako su definirani u programima Erasmus+ i Europske snage solidarnosti
- imati veliku ulogu u usmjeravanju nacionalnih agencija u analizi i evaluaciji učinka projekata usmjerenih na prioritet zaštite okoliša, održivosti i borbe protiv klimatskih promjena iz programa.

RESURSNI CENTAR SALTO ZA DIGITALIZACIJU

Resursni centar SALTO za digitalizaciju obuhvaća sva područja programa Erasmus+ i, u skladu s Akcijskim planom za digitalno obrazovanje, dvije preporuke Vijeća o a) ključnim čimbenicima koji omogućuju uspješno digitalno obrazovanje i osposobljavanje i b) poboljšanju prenošenja digitalnih vještina u obrazovanju i osposobljavanju te važnim dokumentima o politici za mlade, podupire ostvarivanje horizontalnog prioriteta digitalizacije programa Erasmus+ i Europske snage solidarnosti, čime se kontinuirano povećava kvaliteta i uključivanje digitalnog obrazovanja i osposobljavanja i digitalnih aspekata u području mladih. Ujedno je i stjecište znanja utemeljenog na dokazima u području digitalnog obrazovanja, osposobljavanja i mladih te usmjerava znanje iz područja obuhvaćenog njegovim mandatom u program i razvoj politike. Glavne su odgovornosti centra SALTO za digitalizaciju:

- povećavati kvalitetu i učinak projekata i aktivnosti naših programa, pri čemu je fokus na prioritetima digitalizacije
- pomagati u optimizaciji provedbe, nadzora i praćenja prioriteta u području digitalnog obrazovanja, osposobljavanja i mladih, kako su definirani u programima Erasmus+ i Europske snage solidarnosti
- imati veliku ulogu u vođenju nacionalnih agencija u ostvarivanju digitalnih prioriteta te analizi i evaluaciji učinka projekata usmjerenih na prioritete digitalizacije iz programa, što se uzima u obzir i u oblikovanju politika i u radu foruma dionika, posebno Europske platforme za digitalno obrazovanje.

RESURSNI CENTAR SALTO ZA SUDJELOVANJE I INFORMIRANJE

Resursni centar SALTO za sudjelovanje i informiranje pokriva sva područja programa Erasmus+ i organizira strateške i inovativne aktivnosti za poticanje aktivnog sudjelovanja u demokratskom životu, među ostalim:

- izradom smjernica za prijavitelje i korisnike, posebno kako bi se potaknulo uključivanje u demokratsko odlučivanje i građanski i društveni život volontiranjem ili preuzimanjem uloge u organizacijama zajednice
- pružanjem smjernica i podrške svim nacionalnim agencijama u vidu najsuvremenijih strategija za dopiranje do većeg broja pojedinaca, povećanje kvalitete, učinka i uključivosti informativnih aktivnosti te održivosti i prenosivosti rezultata projekta. Osim tih centara SALTO, dva specijalizirana resursna centra SALTO pridonose razvijanju kapaciteta nacionalnih agencija i organizacija korisnica za suradnju s programom Erasmus+ tako što olakšavaju transnacionalnu suradnju, umrežavanje i uzajamno učenje nacionalnih agencija i različitih dionika, i to uglavnom kroz aktivnosti osposobljavanja i suradnje.

Aktivnosti osposobljavanja i suradnje organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+ radi ostvarivanja dodane vrijednosti i općeg povećanja kvalitete programa Erasmus+. To mogu biti radionice, seminari i druge vrste događanja ili aktivnosti (npr. istraživanja) u kojima se razmjenjuju dobri primjeri iz prakse i stečena saznanja i nude mogućnosti za umrežavanje dionicima programa Erasmus+. Seminari za uspostavu kontakata pogotovo su dobar način da novi sudionici pronađu partnere. Sudionici aktivnosti osposobljavanja i suradnje mogu predstavljati ustanove koje već sudjeluju u programu Erasmus+ ili se u okviru njega planiraju prijaviti za bespovratna sredstva.

RESURSNI CENTAR SALTO ZA OSPOSOBLJAVANJE I SURADNJU U PODRUČJU OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA

- Služi kao platforma za podršku aktivnostima osposobljavanja i suradnje
- omogućuje dionicima da, među ostalim, razvijaju kapacitete svojih organizacija kako bi u potpunosti iskoristili mogućnosti programa Erasmus+,
- razmjenjivali najbolje primjere iz prakse u europskim zemljama, pronašli partnere ili povećali učinak svojih projekata na europskoj razini.

Više informacija dostupno je na: www.salto-et.net.

RESURSNI CENTAR SALTO ZA OSPOSOBLJAVANJE I SURADNJU U PODRUČJU MLADIH

Resursni centar SALTO za osposobljavanje i suradnju primarno se bavi razvojem strateških i inovativnih aktivnosti kako bi se osigurao opći kvalitetni pristup strategijama i aktivnostima osposobljavanja u području mladih te priznavanje neformalnog i informalnog učenja u radu s mladima u cijeloj Europi, među ostalim:

- razvojem i provedbom postupaka, aktivnosti i alata u okviru strategije Youthpass u svrhu podupiranja i promicanja priznavanja i vrednovanja aktivnosti neformalnog i informalnog učenja i rada s mladima
- razvojem i provedbom postupaka, aktivnosti i resursa u okviru Europske strategije osposobljavanja u području mladih radi jačanja kapaciteta i kvalitetnog razvoja europskog rada s mladima
- poboljšanjem kvalitete projekata za mlade putem tečajeva osposobljavanja, alata i praktičnih publikacija i vodiča
- pružanjem potpore osoblju nacionalnih agencija u obliku upravljanja znanjem i dodatnog osposobljavanja.

REGIONALNI RESURSNI CENTRI SALTO U PODRUČJU MLADIH

Tri regionalna centra SALTO, SALTO za **JUGOISTOČNU EUROPU**, SALTO za **ISTOČNU EUROPU** i **KAVKAZ** te SALTO **EUROMED** potiču stratešku i inovativnu suradnju dionika iz država članica EU-a, trećih zemalja pridruženih programu i trećih zemalja koje nisu pridružene programu u okviru programa Erasmus+ i Europske snage solidarnosti u svrhu:

- dodatnog povećanja količine, kvalitete i učinka projekata i partnerstva
- podupiranja rada s mladima i razvoja politike za mlade u trećim zemljama koje nisu pridružene programu na zapadnom Balkanu, u Istočnom partnerstvu i Rusiji te u južnom Sredozemlju.

Više informacija dostupno je na: www.salto-et.net i www.salto-youth.net.

INFORMACIJSKI UREDI

Nacionalni uredi za Erasmus+

U nekim trećim zemljama koje nisu pridružene programu (zapadni Balkan, istočno susjedstvo, zemlje južnog Sredozemlja, središnja Azija) nacionalni uredi za Erasmus+ pomažu Komisiji, Izvršnoj agenciji i lokalnim tijelima u provedbi programa Erasmus+. U tim zemljama oni su glavne kontaktne točke za dionike uključene u program Erasmus+ u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Pridonose upoznavanju s međunarodnom dimenzijom programa Erasmus+ te njezinoj vidljivosti, relevantnosti, djelotvornosti i učinku.

Nacionalni uredi za Erasmus+ odgovorni su za:

- pružanje informacija o aktivnostima programa Erasmus+ koje su otvorene za sudjelovanje njihovih zemalja (među ostalim u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta ako je relevantno)
- savjetovanje i pomoć potencijalnim prijaviteljima
- koordinaciju lokalnog tima stručnjaka za reformu visokog obrazovanja (HERE)
- pridonošenje istraživanjima i događanjima
- pružanje potpore dijalogu o politikama
- održavanje kontakata s lokalnim tijelima i delegacijama EU-a
- praćenje razvoja politika u navedenim područjima u svojoj zemlji.

Nacionalne kontaktne točke programa Erasmus+

U nekim trećim zemljama koje nisu pridružene programu (Sjeverna i Južna Amerika, supsaharska Afrika, Bliski istok, Azija i Pacifik) mreža nacionalnih kontaktnih točaka podupire Komisiju, Izvršnu agenciju i lokalna tijela u pružanju smjernica, praktičnih informacija i pomoći u svim aspektima sudjelovanja u programu Erasmus+ u području visokog obrazovanja, mladih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i sporta. One su glavne kontaktne točke za dionike u svojoj zemlji i pridonose upoznavanju javnosti s međunarodnom dimenzijom programa Erasmus+ te njezinoj vidljivosti, relevantnosti, djelotvornosti i učinku.

Nacionalni informacijski centri za akademsko priznavanje (NARIC)

Mreža NARIC pruža informacije o priznavanju diploma i razdoblja studiranja u drugim europskim zemljama te savjete o stranim akademskim diplomama u zemlji u kojoj je osnovan NARIC. Mreža NARIC pruža pouzdane savjete svima koji putuju u inozemstvo radi posla ili daljnjeg obrazovanja, ali i ustanovama, studentima, savjetnicima, roditeljima, nastavnicima i mogućim poslodavcima.

Europska komisija podupire aktivnosti mreže NARIC razmjenom informacija i iskustva među zemljama, utvrđivanjem dobre prakse, usporednom analizom sustava i politika u tom području te raspravama i analizom pitanja od interesa za zajedničku obrazovnu politiku.

Više informacija dostupno je na: www.enic-naric.net.

Mreža Eurodesk

Mreža Eurodesk nudi usluge informiranja mladima i onima koji s njima rade o mogućnostima u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih u Europi i o uključivanju mladih u aktivnosti na europskoj razini.

Mreža Eurodesk prisutna je u svim državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu, koordinira je središnji ured u Bruxellesu (Eurodesk Brussels-link), a nudi usluge odgovaranja na upite, informacije o financiranju, događanja i publikacije. Povezana je i s radom Europskog portala za mlade.

Europski portal za mlade nudi mladima koji žive, obrazuju se i rade u Europi informacije i mogućnosti na europskoj i nacionalnoj razini. Informacije su dostupne na 28 jezika.

Europskom portalu za mlade može se pristupiti putem sljedeće poveznice: www.youth.europa.eu. Više informacija o mreži Eurodesk dostupno je na: www.eurodesk.eu.

Otlas – alat za pronalaženje partnera za organizacije u području mladih

Jedan od alata koji razvijaju i nude resursni centri za mlade SALTO je Otlas, središnji internetski alat za traženje partnera za organizacije u području mladih. Organizacije u Otlas mogu unijeti svoje podatke za kontakt i područja interesa i tražiti partnere za projektne ideje.

Više informacija dostupno je na www.salto-et.net ili www.salto-youth.net/tools/otlas-partner-finding.

PLATFORME I ALATI

Platforma za rezultate projekata programa Erasmus+

Platforma za rezultate projekata programa Erasmus+ omogućuje pristup informacijama i rezultatima za sve projekte koji se financiraju u okviru tog programa. Organizacije mogu pronaći inspiraciju u mnoštvu informacija o projektima te iskoristiti rezultate i saznanja prikupljene tijekom provedbe programa Erasmus+.

Informacije o projektima i rezultati prikazani na platformi moraju biti potpuno u skladu s primjenjivim pravilima i propisima o osobnim podacima. To je prvenstveno odgovornost korisnika projekta pod nadzorom projektnih službenika u agencijama.

Projekti se mogu pretraživati prema ključnoj riječi, ključnoj aktivnosti, godini, zemlji, temi, vrsti rezultata itd. Pretraživanja se mogu spremiti i neprestano ažurirati s informacijama o najnovijim projektima prema unaprijed definiranim kriterijima. Istaknuti su dobri primjeri projekata na temelju relevantnosti za politiku, učinka i komunikacijskih potencijala.

Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+ može se pristupiti na: www.ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects.

Europska platforma za školsko obrazovanje i eTwinning

Europska platforma za školsko obrazovanje okuplja sve dionike u sektoru odgoja i obrazovanja, odnosno odgojno-obrazovne djelatnike, istraživače, oblikovatelje politika i druge stručnjake na svim razinama od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja do osnovnih i srednjih škola, uključujući početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

Preko nje je dostupan i **eTwinning**, sigurna zajednica nastavnog i drugog školskog osoblja kojoj mogu pristupiti samo djelatnici čiju registraciju odobre nacionalne organizacije koje pružaju potporu. Sudionici se mogu uključiti u niz aktivnosti: provoditi projekte s drugim školama i razredima, sudjelovati u diskusijama i povezivati se s kolegama te iskoristiti niz mogućnosti za stručno usavršavanje (i putem interneta i uz fizičku prisutnost).

Odgojno-obrazovni djelatnici i ustanove koji sudjeluju u eTwinningu primaju potporu od nacionalnih organizacija za potporu, koje imenuju nadležna nacionalna tijela. One pomažu odgojno-obrazovnim ustanovama u postupku registracije, traženja partnera i provedbe aktivnosti projekta, promiču eTwinning, dodjeljuju nagrade i oznake kvalitete te organiziraju aktivnosti stručnog usavršavanja za odgojno-obrazovne djelatnike.

Nacionalne organizacije za potporu koordinira Središnja služba za potporu, koja je odgovorna i za razvoj europske platforme za školsko obrazovanje i organizaciju aktivnosti stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika na europskoj razini.

Europskoj platformi za školsko obrazovanje i zajednici eTwinning možete pristupiti na: www.school-education.ec.europa.eu

Elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi (EPALE)

Elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi, poznata kao EPALE, inicijativa je Europske komisije koja se financira u okviru programa Erasmus+. Otvorena je za osoblje u obrazovanju odraslih: nastavno osoblje, stručnjake i volontere te oblikovatelje politika, istraživače, novinare, pripadnike akademske zajednice i druge uključene u obrazovanje odraslih.

Na stranicama su dostupne svježe informacije iz tog područja i interaktivne mreže koje korisnicima omogućuju povezivanje s drugim korisnicima iz cijele Europe, sudjelovanje u raspravama i razmjenu primjera dobre prakse. Među mnogim alatima i

sadržajima EPALE nudi instrumente koji su posebno namijenjeni i (potencijalnim) korisnicima programa Erasmus+. Neki su od primjera:

- kalendar tečajeva i događanja
- alat za traženje partnera, koristan za pronalaženje partnera za pripremu projekta koji financira EU ili za pronalaženje ili oglašavanje mogućnosti za praćenje rada
- katalog kolegija, u kojem posjetitelji mogu pronaći velik izbor kolegija koji se održavaju uživo i putem interneta
- zajednice prakse nude dodatne prilike za povezivanje s ljudima i organizacijama sa sličnim interesima
- prostori za suradnju, u kojima projektni partneri u sigurnom okruženju mogu raditi na projektu
- **Erasmus+ Space**, siguran alat za koordinatore projekata u okviru ključnih aktivnosti 1 i 2 programa Erasmus+ i njihove partnere namijenjen provedbi projekata kombinirane mobilnosti i suradnje te primjeni u upravljanju projektima i diseminaciji
- resursni centar, gdje korisnici projekta mogu pronaći korisne referentne materijale i/ili objavljivati članke, nastavne materijale, izvješća, priručnike i sve druge materijale sastavljene u okviru njihova projekta ili u njihovoj organizaciji, što je dodatna mogućnost za diseminaciju
- blog, na kojem sudionici projekta mogu dijeliti iskustva ili objavljivati videozapise u kojima svoje rezultate predstavljaju na neformalan i dinamičan način.

U projektima koji primaju sredstva EU-a sudionike se potiče da na platformi dijele informacije o svojim aktivnostima i rezultatima putem objava u blogu, novosti, događanja i drugih vrsta aktivnosti.

EPALE provode Središnja služba za potporu i mreža nacionalnih organizacija za potporu u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu, koje su zadužene za pronalaženje zanimljivih informacija i poticanje dionika da se služe platformom i da joj doprinose.

EPALE je dostupan na www.epale.ec.europa.eu.

Samorefleksija o učinkovitom učenju poticanjem primjene inovativnih obrazovnih tehnologija (*Self-reflection on Effective Learning by Fostering the Use of Innovative Educational technologies*, SELFIE)

SELFIE (*Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational technologies*) besplatan je višejezični internetski alat za samoprocjenu koji općim i strukovnim školama pomaže da razviju svoje digitalne kapacitete.

SELFIE za škole anonimno prikuplja stajališta učenika, učitelja i ravnatelja o tome kako se tehnologija koristi u njihovoj školi, i to uz pomoć kratkih izjava i pitanja te jednostavne ljestvice s ocjenama od 1 do 5. Na temelju tih informacija alat generira izvješće („SELFIE") o jačim i slabijim stranama škole u korištenju tehnologije. SELFIE je dostupan svim osnovnim, srednjim i strukovnim školama u Europi i šire, i to na više od 30 jezika. Može ga koristiti svaka škola, ne samo one koje imaju naprednu infrastrukturu, opremu i primjenu tehnologije.

Zbog pandemije bolesti COVID-19 digitalne tehnologije znatno su se više počele koristiti za rad i učenje na daljinu, pa tako i u SOO-u. Problematičnim se pokazalo održavanje učenja temeljenog na radu u poduzećima, zbog čega je još potrebnije što prije povećati djelotvornost dijaloga digitalnim sredstvima između nastavnika u SOO-u i predavača za osposobljavanje uz rad.

U okviru Akcijskog plana za digitalno obrazovanje novi alat za učitelje i nastavnike („SELFIE za učitelje i nastavnike"), koji je dostupan na svim službenim jezicima EU-a, učiteljima i nastavnicima omogućuje da sami procijene svoje digitalne kompetencije i pouzdanje te da odmah dobiju povratne informacije o svojim jačim i slabijim stranama i područjima u kojima se mogu usavršavati. Učitelji i nastavnici mogu s alatom raditi i u timovima i zajedno izraditi plan usavršavanja.

Novi alat SELFIE za učenje kroz rad pokrenut je na svim službenim jezicima EU-a u listopadu 2021. i pridonosi boljem povezivanju ustanova za SOO i poduzeća kako bi zajedno raspravljali o najboljem načinu uključivanja digitalne tehnologije u obrazovanje i osposobljavanje koje pružaju. SELFIE za učenje kroz rad ne samo da objedinjuje tri perspektive: ravnatelja, nastavnika i učenika u SOO-u nego dodaje i četvrtu: stajalište predavača za osposobljavanje uz rad. Daljnji rad na alatu SELFIE

za učenje kroz rad bit će usmjeren na otkrivanje načina na koji alat može pridonijeti praćenju i razvoju politike na razini pojedine zemlje i EU-a. Osim toga, trebalo bi dodatno analizirati učinak koji alat SELFIE za učenje kroz rad ima na poduzeća kako bi se istražile mogućnosti dodatnog uključivanja poduzeća ili kako bi se alat dodatno razvio i obuhvatio razne aspekte u skladu s potrebama poduzeća.

Alat SELFIE razvili su Zajednički istraživački centar i Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu (GU EAC).

Više informacija o alatu SELFIE dostupno je na www.ec.europa.eu/education/schools-go-digital_hr.

HEInnovate

Orijentacijski okvir HEInnovatea visokim učilištima u EU-u i šire pruža priliku da ispitaju svoje inovacijske i poduzetničke kapacitete samoprocjenom u jednoj ili više sljedećih dimenzija:

- vodstvo i upravljanje
- organizacijski kapacitet: zaposlenici, resursi, poticaji i nagrade
- poučavanje i učenje u području poduzetništva
- priprema i podupiranje poduzetnika
- digitalna transformacija i sposobnost
- poduzetnički ekosustav i mreže
- internacionalizirana ustanova
- učinak visokih učilišta koja njeguju poduzetnički duh.

HEInnovate je i zajednica prakse, a njezini stručnjaci visokim učilištima nude radionice za povećanje inovativnosti i edukacije za predavače radi proširenja pristupa na nacionalnoj razini. Edukativni materijali dostupni su na internetskoj stranici. Na platformi su dostupne i studije slučaja i komentari korisnika kako bi se predstavili primjeri različitih inovacijskih pristupa u visokim učilištima u EU-u. Od lipnja 2023. dostupna je poboljšana verzija platforme, s ažuriranim izjavama (na kojima se temelji samoprocjena) i preporukama za prateće aktivnosti u obliku „akcijskih kartica".

Za projekte koji se financiraju iz programa Erasmus+, kao što su savezi Europskih sveučilišta i savezi za inovacije, preporučuje se da prema potrebi iskoriste HEInnovate.

HEInnovate je dostupan na www.heinnovate.eu.

Europski portal za mlade

Europski portal za mlade nudi mladima koji žive, obrazuju se i rade u Europi informacije i mogućnosti na europskoj i nacionalnoj razini. Potiče i sudjelovanje mladih u demokratskom životu Europe, posebno putem dijaloga EU-a s mladima i drugih inicijativa za suradnju s mladima radi utjecanja na donošenje politika.

Europski portal za mlade pruža informacije i drugim dionicima koji rade u području mladih, a dostupan je na 28 jezika na www.youth.europa.eu.

Inicijativa za uvođenje europske studentske iskaznice

Cilj je inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice pojednostavniti mobilnost u svrhu učenja i osposobljavanja digitalizacijom svih glavnih komponenti potrebnih za organizaciju mobilnosti studenata, od pružanja informacija do postupaka prijave i smještaja u zajednici domaćinu tijekom boravka u inozemstvu. U kontekstu te inicijative visokim učilištima i studentima sad su dostupne mobilna aplikacija Erasmus+ i mreža Erasmus bez papira, koje će se još poboljšavati dodavanjem novih usluga i funkcija za korisnike.

Mobilna aplikacija Erasmus+ studentima na jednom mjestu pruža pristup svim informacijama i uslugama koje su im potrebne prije, tijekom i nakon razmjene u inozemstvu, a sadržava i informacije o sudjelovanju u programu za učenike iz drugih sektora. Aplikacija se može preuzeti u trgovinama App Store i Google Play. Više informacija dostupno je na www.erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/erasmus-app.

Mreža Erasmus bez papira omogućuje visokim učilištima da se povežu sa središnjim komunikacijskim kanalom i nesmetano razmjenjuju podatke o mobilnosti studenata na siguran i jednostavan način, uz potpuno digitalizirano upravljanje mobilnošću, uključujući digitalne ugovore o učenju i međuinstitucijske sporazume. Visoka učilišta koja se žele povezati s mrežom Erasmus bez papira mogu pristupiti informacijama, smjernicama i uputama na istoimenoj stranici na portalu inicijative za europsku studentsku iskaznicu na www.erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/ewp.

MREŽE ZNANJA I STRUČNJAKA

Mreža Eurydice

Mreža Eurydice ponajprije se bavi načinom na koji je obrazovanje u Europi strukturirano i organizirano na svim razinama te joj je cilj pridonijeti boljem međusobnom razumijevanju obrazovnih sustava u Europi. Odgovornima za obrazovne sustave i politike u Europi pruža usporedne analize na europskoj razini i specifične informacije za pojedine zemlje u području obrazovanja i mladih koje će im pomoći u donošenju odluka.

Mreža Eurydice je opsežan izvor informacija, koje se objavljuju kao detaljni opisi i pregledi nacionalnih obrazovnih sustava (nacionalni odgojno-obrazovni sustavi i politike), komparativna tematska izvješća posvećena posebnim temama od značaja za zajednicu (tematska izvješća), pokazatelji i statistički podaci (serije ključnih podataka) i serije činjenica i brojčanih podataka o obrazovanju, kao što su nacionalne obrazovne strukture, školski kalendari i usporedba plaća nastavnog osoblja, trajanja obrazovanja po zemljama i razina obrazovanja (činjenice i brojke).

Sastoji se od središnje koordinacijske jedinice smještene u Izvršnoj agenciji i nacionalnih jedinica u svim državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu te u Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

Više informacija dostupno je na www.eurydice.eacea.ec.europa.eu.

Mreža nacionalnih korespondenata za Youth Wiki

U skladu sa strategijom EU-a za mlade i radi boljeg uvida u probleme mladih u Europi daje se financijska potpora nacionalnim strukturama koje pridonose platformi Youth Wiki, interaktivnom alatu za koherentan pristup ažuriranim i iskoristivim informacijama o mladima u Europi i o nacionalnim politikama za mlade.

Financijsku potporu dobivaju tijela u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu koja su nadležna nacionalna tijela imenovala za pribavljanje informacija na nacionalnoj razini i za usporedive opise zemalja i pokazatelja koji pridonose boljem međusobnom razumijevanju sustava i politika za mlade u Europi.

Više informacija dostupno je na www.national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki.

Mreža stručnjaka za reformu visokog obrazovanja (HERE)

U trećim zemljama koje nisu pridružene programu, a imaju nacionalne urede za Erasmus+, nacionalni timovi stručnjaka za reformu visokog obrazovanja lokalnim tijelima i dionicima pružaju stručne savjete radi poticanja reforme i napretka u visokom obrazovanju. Oni sudjeluju u razvoju politika u visokom obrazovanju u svojoj zemlji. Aktivnosti mreže HERE temelje se na kontaktima među stručnjacima. Svaki nacionalni tim ima od pet do petnaest članova. Članovi HERE-a stručnjaci su u području visokog obrazovanja (rektori, prorektori, dekani, iskusni sveučilišni profesori, službenici za međunarodne odnose, studenti itd.).

Misija HERE-a uključuje rad na sljedećim područjima:

- razvoju nacionalnih politika podupiranjem modernizacije, procesa reformi i strategija u visokom obrazovanju, u bliskoj suradnji s lokalnim tijelima
- dijalogu s EU-om o politikama u području visokog obrazovanja
- aktivnostima osposobljavanja i savjetovanja za lokalne dionike, posebno za visoka učilišta i njihovo osoblje
- projektima programa Erasmus+ (posebno u okviru aktivnosti jačanja kapaciteta) diseminacijom njihovih rezultata i ishoda, prije svega primjera dobre prakse i inovativnih inicijativa te njihovim korištenjem u svrhe osposobljavanja.

Nacionalni timovi za potporu provedbi alata EU-a za strukovno obrazovanje i osposobljavanje

Svrha je nacionalnih timova stručnjaka za SOO objediniti stručno znanje radi promicanja primjene alata i načela EU-a za SOO u projektima koje financira EU uz potporu iz programa Erasmus+. Ti alati EU-a za SOO utvrđeni su u relevantnim EU-ovim dokumentima o politici u području SOO-a, kao što su europski okvir za kvalitetna i učinkovita naukovanja i Preporuka Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (npr. okvir EQAVET, europski temeljni strukovni profili, praćenje osoba s kvalifikacijom i strukovna izvrsnost). Stručnjaci bi posebno trebali pružati potporu korisnicima projekata koje financira EU uz potporu iz programa Erasmus+ kako bi u svojim projektima primijenili navedene alate EU-a za SOO.

Mreža nacionalnih referentnih točaka za EQAVET

Nacionalne referentne točke za EQAVET uspostavljaju nacionalna tijela i one okupljaju relevantna tijela koja uključuju socijalne partnere i sve relevantne dionike na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi se doprinijelo provedbi europskog okvira za osiguranje kvalitete u SOO-u, kako je definiran u Preporuci Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost[24].

Ciljevi nacionalnih referentnih točaka za EQAVET su sljedeći:

- poduzimati konkretne inicijative za provedbu i daljnji razvoj okvira EQAVET
- informirati i mobilizirati širok spektar dionika kako bi doprinijeli provedbi tog okvira
- poduprijeti samovrednovanje kao komplementaran i djelotvoran način osiguravanja kvalitete
- dostavljati ažurirani opis nacionalnih/regionalnih mehanizama osiguravanja kvalitete na temelju okvira EQAVET
- uključiti se u istorazinsko vrednovanje osiguravanja kvalitete na razini sustava SOO-a u EU-u.

Europski kvalifikacijski okvir, Europass i Euroguidance – nacionalni centri

Za svaku zemlju te tri mreže nacionalnih centara primaju potporu na temelju jednog ili više ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava:

Nacionalne koordinacijske točke za Europski kvalifikacijski okvir (EQF)

Nacionalne koordinacijske točke za EQF, koje su imenovala nacionalna tijela, podupiru ih u:

- razvoju, provedbi i preispitivanju nacionalnih kvalifikacijskih okvira i njihovu upućivanju na EQF
- preispitivanju i ažuriranju, prema potrebi, upućivanja razina nacionalnih kvalifikacijskih okvira ili sustava na razine EQF-a.

Nacionalne kontaktne točke za EQF približavaju ga pojedincima i organizacijama:

- podupiranjem uključivanja odgovarajućih razina EQF-a u svjedodžbe, diplome, dopunske isprave o studiju i druge isprave o kvalifikacijama te u baze podataka o kvalifikacijama
- izradom registara ili baza podataka o kvalifikacijama koji uključuju kvalifikacije iz nacionalnih kvalifikacijskih okvira i njihovim objavljivanjem na platformi Europass.

Više informacija dostupno je na www.europa.eu/europass/en/implementation-european-qualifications-framework-eqf.

Nacionalni Europass centri

Glavna je značajka Europassa internetska platforma koja pojedincima i organizacijama pruža interaktivne alate i informacije o mogućnostima za učenje, kvalifikacijskim okvirima i kvalifikacijama, smjernice, informacije o vještinama, alate za samoprocjenu i dokumentiranje vještina i kvalifikacija te ih povezuje s mogućnostima za učenje i zapošljavanje. Za to je potrebno mnogo rada na nacionalnoj razini koji obavljaju tijela koja su imenovala nacionalna tijela, prije svega:

- stavljanje na raspolaganje nacionalnih informacija za platformu EU-a, odnosno osiguravanje međusobne povezanosti platforme EU-a i nacionalnih izvora podataka o mogućnostima za učenje i nacionalnih baza podataka ili registara kvalifikacija
- promicanje korištenja usluga koje pruža platforma EU-a
- povezivanje sa svim relevantnim dionicima na nacionalnoj razini.

Više informacija dostupno je na www.europa.eu/europass.

Mreža Euroguidance

Euroguidance je europska mreža nacionalnih resursnih i informacijskih centara koje odabiru nacionalna tijela. Svi centri mreže Euroguidance imaju sljedeće zajedničke ciljeve:

- suradnja i potpora na razini Unije radi jačanja politika, sustava i prakse za profesionalno usmjeravanje unutar Unije (razvoj europske dimenzije cjeloživotnog usmjeravanja)
- potpora razvoju kompetencija stručnjaka za profesionalno usmjeravanje
- pružanje kvalitetnih informacija o cjeloživotnom usmjeravanju
- promicanje europskih mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja i upravljanje karijerom (putem platforme Europass).

Glavna su ciljna skupina mreže Euroguidance savjetnici i oblikovatelji politika u sektoru obrazovanja i zapošljavanja.

Više informacija dostupno je na www.euroguidance.eu.

TKO MOŽE SUDJELOVATI U PROGRAMU ERASMUS+?

Iako su glavna ciljna populacija programa Erasmus+ pojedinci, s programom ih povezuju organizacije, ustanove, tijela ili skupine koje organiziraju aktivnosti koje on podupire. Program je stoga otvoren za dva tipa dionika: „sudionike" (pojedince koji sudjeluju u aktivnostima projekta u okviru programa Erasmus+ i koji mogu primiti dio bespovratnih sredstava EU-a namijenjenih pokrivanju njihovih troškova sudjelovanja) i „organizacije sudionice"[25] (uključujući neformalne skupine mladih uključenih u Erasmus+ projekt, kao prijavitelji ili partneri i samozaposlene osobe). Uvjeti za sudjelovanje sudionika i organizacija sudionica ovise o zemlji u kojoj imaju prebivalište odnosno sjedište.

[25] Fizičke osobe nemaju pravo podnijeti zahtjev za bespovratna sredstva nacionalnim agencijama za program Erasmus+ ni Izvršnoj agenciji EACEA-i (osim samozaposlenih osoba, tj. samostalnih poduzetnika ako društvo nema pravnu osobnost odvojenu od pravne osobnosti fizičke osobe). Subjekti koji nemaju pravnu osobnost na temelju svojeg nacionalnog prava iznimno mogu sudjelovati pod uvjetom da njihovi zastupnici mogu preuzeti pravne obveze u njihovo ime i da jamče jednaku zaštitu financijskih interesa Unije kao i pravne osobe. Tijela EU-a (osim Zajedničkog istraživačkog centra Europske komisije) ne mogu biti dio konzorcija prijavitelja.

SUDIONICI U PROJEKTNIM AKTIVNOSTIMA PROGRAMA ERASMUS+

Sudionici u Erasmus+ projektima u načelu moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Neke aktivnosti, posebno u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te mladih i sporta, otvorene su i za sudionike iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu.

Uvjeti za sudjelovanje u Erasmus+ projektu ovise o vrsti aktivnosti.

Općenito, glavne ciljne skupine su sljedeće:

- za projekte u području visokog obrazovanja glavne su ciljne skupine: studenti (na kratkom stručnom studiju, prijediplomskom, diplomskom ili doktorskom studiju), nastavnici, sveučilišni profesori, osoblje visokih učilišta, predavači i stručnjaci u poduzećima
- za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja glavne su ciljne skupine: naučnici i učenici u SOO-u, stručnjaci i nastavnici u SOO-u, osoblje organizacija za početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje, predavači i stručnjaci u poduzećima
- za projekte u području odgoja i općeg obrazovanja glavne su ciljne skupine: ravnatelji, učitelji, nastavnici i odgojno-obrazovni djelatnici, učenici u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju
- za projekte u području obrazovanja odraslih glavne su ciljne skupine: članovi organizacija za nestrukovno obrazovanje odraslih, predavači, osoblje i polaznici nestrukovnog obrazovanja odraslih
- za projekte u području mladih glavne su ciljne skupine mladi od 13 do 30 godina[26], osobe koje rade s mladima, osoblje i članovi organizacija aktivnih u području mladih
- za projekte u području sporta glavne su ciljne skupine: stručnjaci i volonteri u području sporta, sportaši i treneri.

Više pojedinosti o uvjetima za sudjelovanje u svakoj od aktivnosti potražite u dijelu B ovog vodiča.

ORGANIZACIJE SUDIONICE

Projekte Erasmus+ prijavljuju i provode organizacije sudionice. Ako je projekt odabran, organizacija prijaviteljica postaje korisnik bespovratnih sredstava programa Erasmus+. Korisnici potpisuju ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, na temelju kojeg imaju pravo na financijsku potporu za provedbu projekta.

Organizacije sudionice u Erasmus+ projektima u načelu moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. U nekim aktivnostima mogu sudjelovati i organizacije sudionice iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, posebno u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te mladih i sporta.

Uvjeti za sudjelovanje u Erasmus+ projektu ovise o vrsti aktivnosti koja se podupire u okviru programa. Općenito je program otvoren svim organizacijama aktivnima u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. U nekoliko aktivnosti mogu sudjelovati i drugi sudionici na tržištu rada.

Više pojedinosti potražite u dijelu B ovog vodiča.

PRIHVATLJIVE ZEMLJE

Države članice EU-a u potpunosti sudjeluju u svim aktivnostima programa Erasmus+. Osim toga, u skladu s člankom 19. Uredbe o programu Erasmus+, programu su pridružene sljedeće treće zemlje:

- članice Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP): Norveška, Island i Lihtenštajn

[26] Dobne granice se razlikuju ovisno o vrsti aktivnosti. Više informacija potražite u dijelu B ovog vodiča. Treba uzeti u obzir i sljedeće:
donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju doseći donju dobnu granicu
gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice.

- države pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalne zemlje kandidatkinje: Republika Sjeverna Makedonija, Republika Turska i Republika Srbija.

Države članice EU-a i navedene treće zemlje pridružene programu dalje u tekstu nazivat će se **„države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu"**.

Osim toga, u skladu s člankom 20. Uredbe, pravni subjekti iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu biti prihvatljivi za aktivnosti u okviru programa Erasmus+ u opravdanim slučajevima i u interesu Unije (dalje u tekstu **„treće zemlje koje nisu pridružene programu"**).

DRŽAVE ČLANICE EU-A I TREĆE ZEMLJE PRIDRUŽENE PROGRAMU

Sljedeće zemlje mogu u potpunosti sudjelovati u svim aktivnostima programa Erasmus+:

Države članice Europske unije (EU)[27]			
Belgija	Grčka	Litva	Portugal
Bugarska	Španjolska	Luksemburg	Rumunjska
Češka	Francuska	Mađarska	Slovenija
Danska	Hrvatska	Malta	Slovačka
Njemačka	Italija	Nizozemska	Finska
Estonija	Cipar	Austrija	Švedska
Irska	Latvija	Poljska	

Treće zemlje pridružene programu[28]		
Sjeverna Makedonija	Island	Norveška
Srbija	Lihtenštajn	Turska

TREĆE ZEMLJE KOJE NISU PRIDRUŽENE PROGRAMU

[27] Na temelju članka 33. stavka 2. Odluke Vijeća (EU) 2021/1764 od 5. listopada 2021. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane (Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland) (EUR-Lex – 32021D1764 – HR – EUR-Lex (europa.eu)) Unija osigurava da su pojedinci i organizacije iz prekomorskih zemalja i područja prihvatljivi za sudjelovanje u programu Erasmus+ u skladu s pravilima programa i aranžmanima koji se primjenjuju na državu članicu s kojom su te prekomorske zemlje i područja povezani. To znači da pojedinci i organizacije iz prekomorskih zemalja i područja sudjeluju u programu u statusu „države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu", pri čemu je „država članica EU-a ili treća zemlja pridružena programu" država članica s kojom su povezani. Popis prekomorskih zemalja i područja dostupan je na www.ec.europa.eu/international-partnerships/where-we-work/overseas-countries-and-territories_en.

[28] Podložno potpisivanju sporazuma o pridruživanju između Europske unije i tih zemalja.

Sljedeće zemlje u skladu s posebnim kriterijima ili uvjetima mogu sudjelovati u nekim aktivnostima programa. Neke od tih zemalja uključene su u popis primatelja službene razvojne pomoći[29]. U dijelu B ovog vodiča pogledajte koje su zemlje prihvatljive za svaku pojedinu aktivnost.

Zapadni Balkan (regija 1)	Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo[30], Crna Gora
Zemlje istočnog susjedstva (regija 2)	Armenija, Azerbajdžan, Bjelarus[31], Gruzija, Moldova, državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom
Zemlje južnog Sredozemlja (regija 3)	Alžir, Egipat, Izrael[32], Jordan, Libanon, Libija, Maroko, Palestina[33], Sirija[34], Tunis
Ruska Federacija (regija 4)	državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom
Regija 5 Azija	a) Bangladeš, Butan, DNR Koreja, Filipini, Indija, Indonezija, Kambodža, Kina, Laos, Maldivi, Malezija, Mjanmar, Mongolija, Nepal, Pakistan, Šri Lanka, Tajland, Vijetnam b) Zemlje i područja s visokim dohotkom[35]: Brunej, Hong Kong, Japan, Republika Koreja, Makao, Singapur, Tajvan
Regija 6 Središnja Azija	Afganistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan
Regija 7 Bliski istok	a) Iran, Irak, Jemen b) Zemlje s visokim dohotkom: Bahrein, Katar, Kuvajt, Oman, Saudijska Arabija, Ujedinjeni Arapski Emirati
Regija 8 Pacifik	a) Cookovi Otoci, Fidži, Kiribati, Maršalovi Otoci, Mikronezija, Nauru, Niue, Palau, Papua Nova Gvineja, Salomonovi Otoci, Samoa, Timor-Leste, Tonga, Tuvalu, Vanuatu b) Zemlje s visokim dohotkom: Australija, Novi Zeland

[29] Popis najmanje razvijenih zemalja dostupan je na https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/oda-eligibility-and-conditions/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf.

[30] Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

[31] U skladu sa zaključcima Vijeća od 12. listopada 2020. i s obzirom na sudjelovanje Bjelarusa u ruskoj vojnoj agresiji na Ukrajinu, potvrđeno u zaključcima Europskog vijeća od veljače 2022., EU je prekinuo suradnju s predstavnicima bjeloruskih javnih tijela i poduzeća u državnom vlasništvu. Ako se situacija promijeni, ta se odluka može preispitati. U međuvremenu EU i dalje surađuje s nedržavnim, lokalnim i regionalnim akterima te ih, ako je moguće, i dodatno podupire, među ostalim u okviru ovog programa.

[32] Kriteriji prihvatljivosti utvrđeni u Obavijesti Komisije br. 2013/C-205/05 (SL EU C-205 od 19. srpnja 2013., str. 9.) primjenjuju se na sve aktivnosti koje se provode u skladu s ovim vodičem, što se odnosi i na treće strane koje primaju financijsku potporu u slučajevima u kojima odgovarajuća aktivnost obuhvaća financijsku potporu korisnika bespovratnih sredstava trećim stranama u skladu s člankom 204. Financijske uredbe EU-a.

[33] Ovaj naziv ne tumači se kao priznanje Države Palestine niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju.

[34] U skladu sa zaključcima Vijeća o Siriji iz travnja 2018. sirijske javne ustanove nisu prihvatljive za financiranje u okviru programa Erasmus+.

[35] To uključuje zemlje i područja na OECD-ovu popisu zemalja s visokim dohotkom i ne dovodi u pitanje status ni suverenitet nekog državnog područja, određivanje međunarodnih granica ni naziv bilo kojeg državnog područja, grada ili regije.

Regija 9 Supsaharska Afrika[36]	Angola, Benin, Bocvana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Cabo Verde, Srednjoafrička Republika, Čad, Komori, Kongo, Demokratska Republika Kongo, Côte d'Ivoire, Džibuti, Ekvatorska Gvineja, Eritreja, Esvatini, Etiopija, Gabon, Gambija, Gana, Gvineja, Gvineja Bisau, Kenija, Lesoto, Liberija, Madagaskar, Malavi, Mali, Mauritanija, Mauricijus, Mozambik, Namibija, Niger, Nigerija, Ruanda, Sveti Toma i Prinsipe, Senegal, Sejšeli, Sijera Leone, Somalija, Južna Afrika, Južni Sudan, Sudan, Tanzanija, Togo, Uganda, Zambija, Zimbabve
Regija 10 Latinska Amerika	Argentina, Bolivija, Brazil, Čile, Kolumbija, Kostarika, Ekvador, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Meksiko, Nikaragva, Panama, Paragvaj, Peru, Urugvaj, Venezuela
Regija 11 Karibi	Antigva i Barbuda, Bahami, Barbados, Belize, Dominika, Dominikanska Republika, Grenada, Gvajana, Haiti, Jamajka, Kuba, Surinam, Sveta Lucija, Sveti Kristofor i Nevis, Sveti Vincent i Grenadini, Trinidad i Tobago
Regija 12 SAD i Kanada	Sjedinjene Američke Države, Kanada
Regija 13	Andora, Monako, San Marino, Država Vatikanskoga Grada
Regija 14	Farski Otoci, Švicarska, Ujedinjena Kraljevina

Financijska sredstva dodjeljivat će se organizacijama koje imaju sjedište unutar državnog područja predmetne zemlje koje je priznato međunarodnim pravom. Pri financiranju se moraju poštovati moguća ograničenja koja je Europsko vijeće uvelo za vanjsku pomoć EU-a. Prijave moraju biti u skladu s općim vrijednostima EU-a koje su utvrđene člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji: poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina.

Više informacija potražite u detaljnim opisima aktivnosti programa u dijelu B ovog vodiča.

ZAHTJEVI POVEZANI S VIZAMA I BORAVIŠNIM DOZVOLAMA

Sudionici Erasmus+ projekata možda će trebati vizu za boravak u inozemstvu u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu ili trećim zemljama koja nisu pridružene programu koje su domaćin aktivnosti. Sve organizacije sudionice moraju se pobrinuti za sva potrebna odobrenja (vize za kratkotrajni ili dugotrajni boravak ili boravišne dozvole) prije provedbe planirane aktivnosti. Budući da postupak može potrajati tjednima, svakako se preporučuje da se odobrenja od nadležnih tijela zatraže dovoljno rano. Nacionalne agencije i Izvršna agencija mogu pružiti daljnje savjete i podršku u vezi s vizama, boravišnim dozvolama, socijalnim osiguranjem itd. Portal EU-a o useljavanju sadržava opće informacije o vizama i boravišnim dozvolama za kratkotrajni i dugotrajni boravak: https://ec.europa.eu/immigration/.

[36] Slijede treće zemlje koje nisu pridružene programu i koje su prioritetne s obzirom na migracije: Burkina Faso, Côte d'Ivoire, Čad, Džibuti, Eritreja, Etiopija, Gambija, Gana, Gvineja, Južni Sudan, Kamerun, Mali, Mauritanija, Niger, Nigerija, Senegal, Somalija i Sudan.

DIO B – INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA KOJE OBUHVAĆA OVAJ VODIČ

Taj dio Vodiča kroz program Erasmus+ sadržava sljedeće informacije za sve ključne i projektne aktivnosti koje program obuhvaća:

- opis njihovih ciljeva i očekivanog učinka
- opis aktivnosti koje se podupiru
- tablice s kriterijima prema kojima se ocjenjuju projektne prijave
- dodatne informacije za bolje razumijevanje vrsta projekata koji se podupiru
- opis pravila financiranja.

Prijaviteljima se savjetuje da pažljivo pročitaju cijeli odjeljak o aktivnosti u okviru koje namjeravaju podnijeti prijavu, ali i opće informacije o prioritetima, ciljevima i ključnim značajkama programa.

KOJE SU AKTIVNOSTI PREDSTAVLJENE U VODIČU?

U odjeljcima „Ključna aktivnost 1", „Ključna aktivnost 2" i „Ključna aktivnost 3" predstavljaju se sljedeće aktivnosti:

Ključna aktivnost 1: Mobilnost u svrhu učenja za pojedince

- projekti mobilnosti za studente i osoblje u visokom obrazovanju, učenike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, odgoju i općem obrazovanju, obrazovanju odraslih i u području mladih
- Erasmus akreditacije u području visokog obrazovanja, SOO-a, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i u području mladih
- aktivnosti sudjelovanja mladih
- aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU.
- Mobilnost osoblja u području sporta
- virtualne razmjene u području visokog obrazovanja i mladih.

Ključna aktivnost 2: Suradnja organizacija i institucija

- partnerstva za suradnju, uključujući:
    - suradnička partnerstva
    - mala partnerstva
- partnerstva za izvrsnost, uključujući:
    - centri strukovne izvrsnosti
    - Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+
    - aktivnosti Erasmus Mundus
- partnerstva za inovacije:
    - savezi za inovacije
- jačanje kapaciteta u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta

- neprofitna europska sportska događanja

Ključna aktivnost 3: Podrška razvoju politike i suradnji

- Mladi Europe zajedno.

Aktivnosti Jean Monnet

- aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja
- aktivnosti Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja.

Uz to, neke aktivnosti programa provode se putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima izravno upravlja Europska komisija ili Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu. Više informacija potražite u Godišnjem programu rada za Erasmus+ i na internetskim stranicama Komisije[37] i Izvršne agencije[38].

[37] Europska komisija – Erasmus+: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr

[38] Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu: https://www.eacea.ec.europa.eu/index_hr

KLJUČNA AKTIVNOST 1: MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE

Očekuje se da aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti imaju pozitivne i dugotrajne učinke na sudionike i organizacije sudionice te na sustave politika u kojima se organiziraju.

Za učenike, studente, stažiste, naučnike, polaznike obrazovanja odraslih i mlade aktivnosti mobilnosti u okviru ove ključne aktivnosti trebale bi imati jedan ili više sljedećih ishoda:

- bolji uspjeh u učenju
- bolja zapošljivost i bolje prilike za napredak u karijeri
- više inicijativnosti i poduzetnosti
- više samostalnosti i samopouzdanja
- bolje znanje stranih jezika i bolje digitalne kompetencije
- bolja međukulturna osviještenost
- aktivnije sudjelovanje u društvu
- pozitivnije interakcije s ljudima iz različitih sredina
- bolja upoznatost s europskim projektom i vrijednostima EU-a
- veća motiviranost za sudjelovanje u budućem (formalnom/neformalnom) obrazovanju ili osposobljavanju nakon razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

Za osoblje, osobe koje rade s mladima i stručnjake u obrazovanju i osposobljavanju i području mladih aktivnosti mobilnosti trebale bi imati jedan ili više sljedećih ishoda:

- bolje kompetencije povezane s njihovim profilima zanimanja (poučavanje, osposobljavanje, rad s mladima itd.)
- bolje razumijevanje prakse, politika i sustava u području obrazovanja, osposobljavanja ili rada s mladima u raznim zemljama
- povećana sposobnost za pokretanje promjena u smislu modernizacije i otvaranja njihovih obrazovnih organizacija međunarodnom tržištu
- bolje razumijevanje veza između formalnog i neformalnog obrazovanja te između strukovnog osposobljavanja i tržišta rada
- bolja kvaliteta njihova rada i aktivnosti u korist studenata, stažista, naučnika, učenika, polaznika obrazovanja odraslih i mladih
- bolje razumijevanje i reagiranje na sve vrste raznolikosti, npr. društvenu, etničku, jezičnu, rodnu i kulturnu raznolikost i različite sposobnosti
- bolja sposobnost da se uzmu u obzir potrebe osoba s manje mogućnosti
- više podupiranja i promicanja aktivnosti mobilnosti učenika
- više mogućnosti za profesionalni razvoj i napredak u karijeri
- bolje znanje stranih jezika i bolje digitalne kompetencije
- veća motiviranost i zadovoljstvo u svakodnevnom radu.

Za organizacije sudionice projektne aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti trebale bi imati jedan ili više sljedećih ishoda:

- povećana sposobnost za rad na razini EU-a / međunarodnoj razini: bolje vještine upravljanja i strategije internacionalizacije; više suradnje s partnerima iz drugih zemalja; dodjeljivanje više financijskih sredstava (osim sredstava EU-a) za organizaciju EU-ovih/međunarodnih projekata; bolju pripremu, provedbu, praćenje i prateće mjere EU-ovih/međunarodnih projekata
- inovativan i poboljšan načina rada u korist ciljnih skupina, na primjer: privlačniji programi za studente, stažiste, naučnike i mlade u skladu s njihovim potrebama i očekivanjima; kvalificiranije osoblje u poučavanju i

osposobljavanju; poboljšani postupci priznavanja i vrednovanja kompetencija stečenih tijekom razdoblja učenja u inozemstvu; učinkovitije aktivnosti u korist lokalnih zajednica, bolje metode i praksa u radu s mladima radi njihova aktivnog sudjelovanja i/ili uključivanja skupina u nepovoljnom položaju itd.

- modernije, dinamičnije, angažiranije i stručnije okruženje u organizaciji: spremnost za uključivanje dobre prakse i novih metoda u svakodnevne aktivnosti; otvorenost za sinergije s organizacijama aktivnima u drugim društvenim i obrazovnim područjima te područjima povezanima sa zapošljavanjem; strateško planiranje profesionalnog razvoja osoblja na temelju individualnih potreba i ciljeva organizacije; održavanje razine komunikacije, prijenosa znanja i informiranja o poboljšanjima; ako je relevantno, sposobnost privlačenja izvrsnih studenata i akademskog osoblja iz cijelog svijeta.

Dugoročno gledano očekuje se da će tisuće projekata koji se podupiru u okviru te ključne aktivnosti imati skupni učinak na sustave obrazovanja, osposobljavanja i mladih u zemljama sudionicama, potaknuti reforme politika i privući nova sredstva za mogućnosti za mobilnost u Europi i šire.

U tom će se kontekstu i 2025. sredstva iz programa mobilizirati za ublažavanje socioekonomskih posljedica i posljedica za obrazovanje ruske invazije na Ukrajinu potporom za projekte mobilnosti koji olakšavaju integraciju ljudi koji bježe od rata u Ukrajini.

ŠTO JE PROJEKT MOBILNOSTI?

Organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih mogu primiti potporu iz programa Erasmus+ za provedbu projekata koji promiču razne vrste mobilnosti. Projekti mobilnosti obuhvaćaju sljedeće faze:

- **planiranje** (definiranje ishoda učenja, formata aktivnosti, izrada programa rada i raspored aktivnosti)
- **pripremu** (rješavanje praktičnih pitanja, odabir sudionika, sklapanje ugovora s partnerima i sudionicima, jezična i međukulturna priprema te priprema povezanu s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska)
- **provedbu** aktivnosti mobilnosti
- **prateće mjere** (uključujući evaluaciju aktivnosti, vrednovanje i, ako je primjenjivo, formalno priznavanje ishoda učenja sudionika, diseminaciju i korištenje rezultata projekta).

U okviru programa Erasmus+ povećava se potpora koja se sudionicima aktivnosti mobilnosti nudi za poboljšanje znanja stranih jezika prije i tijekom boravka u inozemstvu, uključujući pojačanu jezičnu potporu za sudionike u dugoročnoj mobilnosti u području SOO-a, obrazovanja odraslih i odgoja i općeg obrazovanja. Zahvaljujući usluzi Erasmus+ OLS za mrežnu jezičnu potporu sudionici u aktivnostima mobilnosti imaju mogućnost procijeniti svoje znanje jezika i pohađati internetske tečajeve jezika kako bi poboljšali svoje znanje.

Erasmus+ nudi i prostor za razvoj aktivnosti mobilnosti koje uključuju partnerske organizacije iz različitih okruženja aktivne u različitim područjima ili socioekonomskim sektorima (stažiranje tj. stručna praksa studenata ili učenika strukovnih škola u poduzećima, NVO-ima ili javnim tijelima; stručno usavršavanje učitelja i nastavnika u poduzećima ili centrima za osposobljavanje; predavanja poslovnih stručnjaka u visokim učilištima itd.).

Treći je važan element inovativnosti i kvalitete aktivnosti mobilnosti da ih organizacije sudionice programa Erasmus+ mogu organizirati srednjoročno i u širem strateškom okviru. Na temelju jednog zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava koordinator projekta mobilnosti moći će organizirati više aktivnosti mobilnosti, što će mnogim pojedincima omogućiti boravak u različitim zemljama. Zbog toga će prijavitelji u okviru programa Erasmus+ moći osmisliti svoj projekt u skladu s potrebama sudionika, ali i sa svojim unutarnjim planovima za internacionalizaciju, jačanje kapaciteta i modernizaciju.

Programi akreditacije uvelike povećavaju učinak ključne aktivnosti 1. Erasmus povelja u visokom obrazovanju, Erasmus akreditacija za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju i Erasmus akreditacije u području SOO-a, odgoja i općeg

obrazovanja, obrazovanja odraslih i u području mladih organizacijama omogućuju da lakše dođu do bespovratnih sredstava dok su akreditirane, a ujedno i da se usmjere na dugoročne ciljeve i institucionalni učinak.

Ovisno o profilu uključenih sudionika u okviru ključne aktivnosti 1 programa Erasmus+ podupiru se sljedeće vrste aktivnosti mobilnosti.

U području obrazovanja i osposobljavanja:

- Projekti mobilnosti za studente i osoblje u visokom obrazovanju
- projekti mobilnosti za učenike i osoblje u SOO-u
- projekti mobilnosti za učenike i osoblje škola
- projekti mobilnosti za polaznike i osoblje u obrazovanju odraslih.

U području mladih:

- projekti mobilnosti za mlade – razmjene mladih
- projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima
- aktivnosti sudjelovanja mladih
- aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU.

U području sporta:

- mobilnost osoblja u području sporta.

U odjeljcima u nastavku navedene su detaljne informacije o kriterijima i uvjetima koji se primjenjuju na svaku vrstu projekta mobilnosti.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U VISOKOM OBRAZOVANJU

U okviru ove aktivnosti mobilnosti u području visokog obrazovanja podupiru se fizička i kombinirana mobilnost studenata u svim studijskim područjima i ciklusima (kratki stručni studij te prijediplomska, diplomska i doktorska razina). Studenti mogu studirati u inozemstvu na partnerskom visokom učilištu ili stažirati u poduzeću, znanstvenom institutu, laboratoriju, organizaciji ili drugom relevantnom mjestu rada u inozemstvu. Mogu i kombinirati razdoblje studiranja u inozemstvu sa stručnom praksom (stažiranjem), čime se dodatno poboljšavaju ishodi učenja i razvoj transverzalnih vještina. Iako se preporučuje dugoročna fizička mobilnost, za ovu se aktivnost uzima u obzir potreba za fleksibilnijim trajanjem fizičke mobilnosti kako bi se osigurala pristupačnost programa studentima iz svih sredina, okolnosti i studijskih područja.

U okviru ove aktivnosti potiče se nastavno i administrativno osoblje u visokom obrazovanju da sudjeluje u aktivnostima stručnog usavršavanja u inozemstvu, a osoblje iz poslovnog svijeta da sudjeluje u osposobljavanju studenata i osoblja visokih učilišta. Te se aktivnosti mogu sastojati od razdoblja poučavanja, ali i osposobljavanja (kao što su praćenje rada, hospitiranje ili tečajevi osposobljavanja).

Osim toga, u okviru ove aktivnosti podupiru se kombinirani intenzivni programi, što skupinama visokih učilišta omogućuje da zajednički osmisle kurikulume i aktivnosti kombinirane mobilnosti za studente i za akademsko i administrativno osoblje.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je ove aktivnosti pridonijeti uspostavi europskog prostora obrazovanja globalnog dosega i učvrstiti vezu između obrazovanja i istraživanja.

Cilj je i poticati zapošljivost, socijalno uključivanje, građanski angažman, inovativnost i okolišnu održivost u Europi i šire tako da se studentima iz svih studijskih područja i ciklusa omogući da studiraju ili se osposobljavaju u inozemstvu u okviru svojeg studija. Ciljevi su inicijative sljedeći:

- upoznati studente s različitim stajalištima, znanjem, nastavnim i istraživačkim metodama i praksom rada u njihovu studijskom području u europskom i međunarodnom kontekstu
- razviti njihove transverzalne vještine, kao što su komunikacijske vještine, jezične vještine, kritičko mišljenje, rješavanje problema, međukulturne i istraživačke vještine
- razviti njihove vještine usmjerene na budućnost, kao što su digitalne i zelene vještine, koje će im omogućiti da se nose sa sadašnjim i budućim izazovima
- pospješiti osobni razvoj, na primjer sposobnost prilagodbe na nove situacije i samopouzdanje.

Cilj je i omogućiti svim članovima osoblja, uključujući osoblje iz poduzeća, da poučavaju ili pružaju osposobljavanje u inozemstvu u okviru svojeg stručnog usavršavanja kako bi:

- dijelili stručno znanje
- iskusili nova okruženja za poučavanje
- stekli nove i inovativne vještine u području pedagogije i izrade kurikuluma te digitalne vještine
- povezali se s kolegama stručnjacima u inozemstvu kako bi osmislili zajedničke aktivnosti radi ostvarenja ciljeva programa
- razmjenjivali dobru praksu i poboljšali suradnju među visokim učilištima
- bolje pripremili studente za tržište rada.

Uz to, cilj je i poticati izradu transnacionalnih i transdisciplinarnih kurikuluma, ali i inovativnih načina učenja i poučavanja, uključujući suradnju putem interneta, učenje na temelju istraživanja i pristupe koji su usmjereni na rješavanje konkretnih društvenih pitanja.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST U VISOKOM OBRAZOVANJU PROGRAMA ERASMUS+?

Organizacija prijaviteljica mora imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu Erasmus+ i akreditaciju za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja. Ako ima Erasmus povelju u visokom obrazovanju, može se prijaviti kao pojedinačno visoko učilište. Ako ima akreditaciju za konzorcij, može se prijaviti u ime konzorcija za mobilnost.

Pojedinačna akreditacija organizacije – Erasmus povelja u visokom obrazovanju

Visoka učilišta moraju dobiti Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE)[39] prije nego što se svojoj nacionalnoj agenciji zaduženoj za program Erasmus+ prijave za projekt mobilnosti. Potpisivanjem Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta obvezuju se pružati svu potrebnu potporu sudionicima u programu mobilnosti, uključujući jezičnu pripremu. Sudionici u mobilnosti mogu se služiti mrežnom jezičnom potporom (OLS) programa Erasmus+ kako bi poboljšali znanje stranog jezika prije i/ili tijekom mobilnosti.

Uz druga načela ECHE-a visoko učilište koje sudjeluje mora provoditi aktivnost mobilnosti u svrhu studiranja i poučavanja isključivo u okviru prethodnih sporazuma između ustanova te odabrati potencijalne sudionike i dodjeljivati bespovratna sredstva za mobilnost na pravedan, transparentan, koherentan i dokumentiran način, u skladu s odredbama svojeg ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s nacionalnom agencijom. Trebalo bi osigurati takve pravedne i transparentne postupke u svim fazama mobilnosti i u postupku odgovaranja na upite/pritužbe sudionika. Studentima koji dolaze u okviru programa mobilnosti u svrhu stjecanja bodova ne smije naplaćivati školarinu, troškove prijave, ispita ili pristupa laboratoriju ili knjižnici. Nakon mobilnosti ustanova mora automatski i u potpunosti priznati ishode razdoblja učenja u inozemstvu.

Erasmus povelju u visokom obrazovanju dopunjavaju njezine smjernice[40], dokument koji visokim učilištima pomaže u provedbi načela ECHE-a. Visoka učilišta moraju se pridržavati ECHE-a i njegovih popratnih smjernica pri provedbi svih aktivnosti za koje je ta akreditacija potrebna. U tu je svrhu dostupan postupak samoprocjene ECHE-a[41] za potporu visokim učilištima koji služi za procjenu njihove učinkovitosti u provedbi načela ECHE-a i područja kojima bi se trebalo više posvetiti, ali i davanje prijedloga za daljnja poboljšanja.

Iako visoka učilišta iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu ne ispunjavaju uvjete za potpisivanje ECHE-a[42], moraju poštovati njegova načela. Stoga se aspekti kao što su pravedan i transparentan odabir sudionika, priznavanje ishoda učenja i sva potrebna potpora koja se nudi sudionicima u programu mobilnosti moraju izričito navesti u međuinstitucijskom sporazumu o međunarodnoj mobilnosti.

Skupna akreditacija – Erasmus akreditacija za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju

Osim pojedinačnih visokih učilišta, za financiranje projekta mobilnosti u visokom obrazovanju mogu se prijaviti i skupine visokih učilišta. Takva se skupina naziva konzorcijem za mobilnost. Konzorcij za mobilnost mora imati Erasmus akreditaciju za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju.

Koordinator konzorcija za mobilnost prijavljuje se u ime konzorcija za mobilnost za Erasmus akreditaciju za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju i za bespovratna sredstva programa Erasmus+. Tu akreditaciju dodjeljuje ista nacionalna agencija koja ocjenjuje zahtjev za financiranje projekta mobilnosti u visokom obrazovanju. Prijava za akreditaciju i zahtjev za bespovratna sredstva za projekte mobilnosti mogu se podnijeti pod istim pozivom. Međutim, bespovratna sredstva za projekte mobilnosti dodjeljuju se samo onim skupinama visokih učilišta i organizacija koje uspješno prođu postupak akreditacije.

39 Erasmus povelja u visokom obrazovanju: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/applicants/higher-education-charter_hr.

40 Smjernice za Erasmus povelju u visokom obrazovanju 2021. – 2027.: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-charter-higher-education-2021-2027-guidelines_en

41 Samoprocjena za Erasmus povelju u visokom obrazovanju: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/eche/start_hr

42 Osim visokih učilišta iz trećih zemalja zapadnog Balkana koje nisu pridružene programu, za potrebe poziva na podnošenje prijedloga za inicijativu Europska sveučilišta, u kojem mogu sudjelovati.

Za dobivanje akreditacije za konzorcij treba zadovoljavati sljedeće kriterije:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Konzorcij za mobilnost u visokom obrazovanju može se sastojati od sljedećih organizacija sudionica: ▪ visokih učilišta koja imaju Erasmus povelju u visokom obrazovanju ▪ bilo koje javne ili privatne organizacije aktivne na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Svaka organizacija sudionica mora imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Konzorcij za mobilnost ne može imati sjedište u trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Sve organizacije članice konzorcija za mobilnost moraju biti navedene u trenutku prijave za akreditaciju za konzorcij.
Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica može biti koordinator i prijaviti se u ime svih organizacija uključenih u konzorcij.
Broj organizacija sudionica	Konzorcij za mobilnost mora se sastojati od najmanje tri prihvatljive organizacije sudionice, uključujući dva visoka učilišta.
Trajanje akreditacije za konzorcij	Tijekom cijelog programskog razdoblja. Znatne promjene u sastavu konzorcija za mobilnost nakon dodjele akreditacije zahtijevaju novu prijavu za akreditaciju.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Prijavitelji zahtjev za akreditaciju moraju predati do **19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju 1. lipnja iste godine ili narednih godina.**
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća četiri kriterija za dodjelu.

Relevantnost konzorcija (najviše 30 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za: – ciljeve aktivnosti

	- potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju u konzorciju i pojedinih sudionika. ▪ Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. ▪ Primjerenost prijedloga za: - ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike - jačanje kapaciteta i međunarodnog dosega organizacija koje sudjeluju u konzorciju - ostvarivanje dodane vrijednosti na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići kad bi svako visoko učilište zasebno provodilo aktivnosti.
Kvaliteta sastava konzorcija i sporazuma o suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: - konzorcij ima odgovarajući sastav visokih učilišta pošiljatelja, ako je relevantno s komplementarnim organizacijama sudionicama iz drugih socioekonomskih sektora s potrebnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješno ostvarivanje svih aspekata projekta - koordinator konzorcija ima prethodno iskustvo u upravljanju konzorcijem ili sličnom vrstom projekta - podjela uloga, odgovornosti i zadaća/resursa jasna je i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica - zadaće/resursi objedinjuju se i dijele - jasne su odgovornosti u pogledu upravljanja ugovorima i financijama - konzorcij u aktivnosti uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva.
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti konzorcija (najviše 20 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta mobilnosti (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i prateće aktivnosti) ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i pružanja potpore (npr. pronalaženje organizacija primateljica, spajanje, informiranje, jezična i međukulturna potpora, praćenje) ▪ Kvaliteta suradnje, koordinacije i komunikacije među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima ▪ Ako je relevantno, kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedna primjena europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje ▪ Ako je primjenjivo, primjerenost mjera za odabir sudionika u aktivnostima mobilnosti i za poticanje osoba s manje mogućnosti na sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti.
Učinak i diseminacija (najviše 30 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje ishoda aktivnosti koje predvodi konzorcij ▪ Mogući učinak projekta:

	▪ na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta ▪ izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na institucijskoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti koje predvodi konzorcij unutar i izvan organizacija sudionica i partnera.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica podnosi zahtjev za bespovratna sredstva za projekt mobilnosti, potpisuje i provodi ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava i sastavlja izvješće.

Organizacije sudionice u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

- Organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir studenata/osoblja i njihovo slanje u inozemstvo. Te odgovornosti uključuju i isplatu bespovratnih sredstava (sudionicima u državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu), pripremu, praćenje i automatsko priznavanje povezano s razdobljem mobilnosti
- organizacija primateljica: odgovorna za primanje studenata/osoblja iz inozemstva i za ponudu programa studija / stručne prakse ili programa osposobljavanja ili korištenje aktivnosti poučavanja. Te odgovornosti uključuju i isplatu bespovratnih sredstava (sudionicima iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu)
- Posrednička organizacija: to je organizacija koja je aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i rada s mladima u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Ona može biti članica konzorcija za mobilnost, ali nije organizacija pošiljateljica. Može razmjenjivati i pojednostavnjivati administrativne postupke visokih učilišta pošiljatelja, usklađivati profile studenata s potrebama poduzeća kad je riječ o stručnoj praksi (stažiranju) i zajednički pripremati sudionike.

Organizacije pošiljateljice i primateljice moraju prije početka razdoblja mobilnosti sa studentima sklopiti „ugovor o učenju”, a s osobljem „ugovor o mobilnosti” za aktivnosti koje su pred njima. U tim se ugovorima definira sadržaj za razdoblje mobilnosti u inozemstvu i navode odredbe za formalno priznavanje svake strane. Prava i obveze utvrđuju se u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava koji potpisuju korisnik i sudionik. Kad se aktivnost odvija na dva visoka učilišta (mobilnost studenata u svrhu studija, uključujući kombiniranu mobilnost, i mobilnost osoblja u svrhu poučavanja), prije početka razmjena ustanova pošiljateljica i ustanova primateljica moraju sklopiti „međuinstitucijski sporazum”.

Horizontalne dimenzije

Pri osmišljavanju projekta mobilnosti treba ojačati sljedeće horizontalne dimenzije:

UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST U MOBILNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

Kako bi pristup mobilnosti studenata i osoblja bio što jednostavniji, u skladu s načelima Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta moraju osigurati jednak i pravedan pristup i mogućnosti trenutačnim i potencijalnim sudionicima iz svih sredina. To podrazumijeva uključivanje osoba s manje mogućnosti, kao što su osobe s fizičkim, mentalnim i zdravstvenim teškoćama, studenti s djecom, studenti koji rade ili profesionalni sportaši i studenti iz svih studijskih područja koja nisu dovoljno zastupljena u aktivnostima mobilnosti. Da bi se poštovalo to načelo, ključno je definirati interne postupke odabira u kojima se u obzir uzima pravednost i uključivost te sveobuhvatno procijeniti zasluge i motivaciju prijavitelja. Nadalje, visoka učilišta potiču se da mogućnosti za mobilnost, odnosno razdoblja predviđena za mobilnost uvedu u kurikulume kako bi se olakšalo sudjelovanje studenata iz svih studijskih područja. Kombinirana mobilnost u tom bi pogledu mogla otvoriti dodatne mogućnosti, koje bi za neke pojedince ili skupine studenata mogle biti prikladnije. U tom bi kontekstu uvođenje službenika za uključivost u visokim učilištima pomoglo da se obuhvate pitanja uključivosti i raznolikosti. Službenici za uključivost mogli bi npr. pridonijeti informiranosti o tim pitanjima, određivati strategije za komunikaciju i informiranje,

osigurati odgovarajuću potporu tijekom mobilnosti u suradnji s relevantnim kolegama te svojim stručnim znanjem u području uključivosti i raznolikosti olakšati suradnju relevantnog osoblja u ustanovi.

OKOLIŠNA ODRŽIVOST I ZELENA PRAKSA U MOBILNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

U skladu s načelima Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta moraju promicati ekološki prihvatljivu praksu u svim aktivnostima povezanima s programom. To podrazumijeva poticanje korištenja održivih prijevoznih sredstava za mobilnost, aktivno vođenje računa o zaštiti okoliša pri organizaciji događanja, konferencija i susreta povezanih s mobilnosti u okviru programa Erasmus+ i zamjenu administrativnih postupaka u papirnatom obliku digitalnim postupcima (u skladu sa standardima i vremenskim rasporedom inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice). Visoka učilišta bi osim toga svim sudionicima trebala skrenuti pozornost na to kako da tijekom boravka u inozemstvu smanje ugljični i ekološki otisak svojih aktivnosti mobilnosti i pratiti napredak u ostvarivanju održivijih aktivnosti mobilnosti studenata i osoblja.

DIGITALIZACIJA I DIGITALNO OBRAZOVANJE I VJEŠTINE U OKVIRU MOBILNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

U skladu s načelima Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta trebaju uvesti digitalno upravljanje mobilnosti studenata prema tehničkim standardima inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice[43]. To znači da se visoka učilišta koja sudjeluju u programu moraju povezati s mrežom Erasmus bez papira radi razmjene podataka o mobilnosti i upravljanja digitalnim ugovorima o učenju i međuinstitucijskim sporazumima čim te značajke postanu funkcionalne. Visoka učilišta mogu za uvođenje digitalnog upravljanja mobilnošću iskoristiti svoja sredstva za organizacijsku potporu. Trebala bi promicati kombiniranu mobilnost, tj. kombinaciju fizičke mobilnosti i virtualne komponente kako bi se omogućili fleksibilniji oblici mobilnosti i dodatno poboljšali ishodi učenja i učinak fizičke mobilnosti. Visoka učilišta moraju osigurati kvalitetu aktivnosti kombinirane mobilnosti i formalno priznavanje sudjelovanja u kombiniranoj mobilnosti, uključujući virtualnu komponentu. Studentima i osoblju trebala bi skrenuti pozornost na to da program nudi mogućnosti za stjecanje i daljnji razvoj relevantnih digitalnih vještina u svim studijskim područjima, među ostalim u okviru inicijative „Digitalna prilika" za studente i osobe koje su nedavno diplomirale, čija je svrha daljnji razvoj ili stjecanje digitalnih vještina[44]. Nastavno i administrativno osoblje također može pohađati programe osposobljavanja u području digitalnih vještina radi stjecanja relevantnih vještina za korištenje digitalnih tehnologija u nastavnim programima i za digitalnu administraciju[45].

SUDJELOVANJE I GRAĐANSKI ANGAŽMAN

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane aktivnosti mobilnosti trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva, kao i razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Ako je moguće, projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja, kao i poticati praksu zajedničkog stvaranja i oblikovanja aktivnosti učenja. Sudjelujući u aktivnostima mobilnosti sudionici bi se trebali bolje upoznati s Europskom unijom i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje

[43] Inicijativa za uvođenje europske studentske iskaznice: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative

[44] Svaka stručna praksa (stažiranje) studenata smatra se „stručnom praksom u području digitalnih vještina" ako stažist sudjeluje u jednoj ili više sljedećih aktivnosti: digitalnom marketingu (npr. upravljanje društvenim medijima, analiza mreže); digitalnom grafičkom, mehaničkom ili arhitektonskom dizajnu; razvoju aplikacija, softvera, skripti ili internetskih stranica; instalaciji i održavanju IT sustava i mreža te upravljanju njima; kibernetičkoj sigurnosti; analizi, rudarenju i vizualizaciji podataka; programiranju i obuci robota te primjeni umjetne inteligencije. Opća korisnička podrška, izvršavanje narudžbi, unos podataka ili uredski poslovi ne pripadaju u tu kategoriju.

[45] Svaka mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja smatrat će se „osposobljavanjem u području digitalnih vještina" ako član osoblja sudjeluje u jednoj ili više sljedećih aktivnosti: praćenje rada / sudjelovanje u tečajevima osposobljavanja o alatima inicijative za europsku studentsku iskaznicu, alatima/softveru za digitalno obrazovanje, programiranju i specijaliziranom informatičkom softveru i sustavima za upravu visokih učilišta.

demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

Opis aktivnosti

Mobilnost studenata

Mobilnost studenata može se odvijati u bilo kojem studijskom području i ciklusu (kratki stručni studij, prijediplomski, diplomski ili doktorski studij). Kako bi se osigurale visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti sa što većim učinkom na studente, one moraju odgovarati potrebama studenta za ishodima učenja ovisno o kvalifikaciji i njegovim potrebama za osobnim razvojem.

Studenti mogu biti uključeni u aktivnosti opisane u nastavku.

- **Razdoblje studiranja** u inozemstvu na partnerskom visokom učilištu. Razdoblje studiranja u inozemstvu mora biti dio studentova studijskog programa kojim se stječe kvalifikacija u bilo kojem ciklusu studija. Razdoblje studiranja u inozemstvu može obuhvaćati i razdoblje stručne prakse (stažiranja). Takvom kombinacijom stvaraju se sinergije između akademskog i stručnog iskustva u inozemstvu. Kad je riječ o radnom opterećenju, akademska godina na redovnom studiju u zemljama europskog prostora visokog obrazovanja obično se sastoji od obrazovnih sastavnica od ukupno 60 ECTS bodova (ili ekvivalentnih jedinica u zemljama izvan europskog prostora visokog obrazovanja). Ako razdoblje mobilnosti traje kraće od akademske godine, obrazovne sastavnice sadržane u ugovoru o učenju treba razmjerno prilagoditi.
- **Stručna praksa** (stažiranje, pripravništvo) u inozemstvu u poduzeću, znanstvenom institutu, laboratoriju, organizaciji ili bilo kojem drugom relevantnom mjestu rada. Stručna praksa (stažiranje) u inozemstvu podupire se za vrijeme studiranja u bilo kojem ciklusu studija i za osobe koje su nedavno diplomirale. To uključuje i asistenturu u nastavi za studente na nastavnoj praksi te znanstvenu asistenturu za studente i doktorande u bilo kojoj relevantnoj istraživačkoj ustanovi. Da bi se dodatno ojačale sinergije s programom Obzor Europa, te mobilnosti mogu se odvijati i u kontekstu istraživačkih projekata financiranih iz tog programa, uz puno poštovanje načela prema kojemu nije dopušteno dvostruko financiranje aktivnosti sredstvima EU-a. Ako je moguće, stručna praksa trebala bi biti sastavni dio studentova studijskog programa. Kad je riječ o radnom opterećenju, sudionici u načelu moraju raditi puno radno vrijeme na temelju radnog vremena organizacije primateljice.

U slučaju **mobilnosti u okviru doktorskog studija** doktorandi i osobe koje su nedavno doktorirale („poslijedoktorandi")[46] mogu se odlučiti na kratkoročna ili dugoročna razdoblja fizičke mobilnosti u svrhu studija ili stručne prakse u inozemstvu kako bi se bolje ispunile njihove raznolike potrebe za učenjem i osposobljavanjem i osigurale jednake mogućnosti s onima koji imaju status osoblja u visokom obrazovanju. Potiče se dodavanje virtualne komponente fizičkoj mobilnosti.

Svako razdoblje studiranja ili stručne prakse u inozemstvu bilo kojeg trajanja, uključujući mobilnost u okviru doktorskog studija, može biti u obliku **kombinirane mobilnosti**. Kombinirana mobilnost spoj je fizičke mobilnosti i virtualne komponente, koja olakšava suradničko učenje i timski rad putem interneta. Na primjer, virtualna komponenta može putem interneta okupiti studente iz različitih zemalja i studijskih područja radi pohađanja programa putem interneta ili zajedničkog i istodobnog rada na zadacima koji se priznaju kao dio njihova studija.

Svaki student može se uključiti i u kombiniranu mobilnost sudjelovanjem u **kombiniranom intenzivnom programu** u skladu s posebnim kriterijima prihvatljivosti za kombinirane intenzivne programe koji su opisani u ovom vodiču.

[46] Poslijedoktorandi mogu sudjelovati u stručnoj praksi pod istim uvjetima kao i druge osobe koje su nedavno diplomirale, do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za zemlje u kojima osobe koje steknu kvalifikaciju nakon toga moraju odslužiti obvezni vojni rok ili civilnu službu, razdoblje prihvatljivosti produljit će se u skladu s duljinom trajanja vojnog roka ili civilne službe.

Mobilnost osoblja

U mobilnosti osoblja mogu sudjelovati članovi nastavnog i nenastavnog osoblja u visokom obrazovanju ili članovi pozvanog osoblja koji dolaze izvan visokih učilišta. Kako bi se osigurale visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti sa što većim učinkom, aktivnost mobilnosti mora biti povezana s profesionalnim razvojem članova osoblja i odgovarati njihovim potrebama za učenjem i osobnim razvojem.

Osoblje može biti uključeno u bilo koju od aktivnosti opisanih u nastavku.

- **Razdoblje poučavanja** u inozemstvu na partnerskom visokom učilištu. Razdoblje poučavanja u inozemstvu omogućuje nastavnom osoblju visokog učilišta ili osoblju poduzeća da poučava na partnerskom visokom učilištu u inozemstvu. Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja može se odvijati u bilo kojem studijskom području.
- **Razdoblje osposobljavanja** u inozemstvu u partnerskom visokom učilištu, poduzeću ili bilo kojem drugom relevantnom mjestu rada. Razdoblje osposobljavanja u inozemstvu omogućuje osoblju visokog učilišta da sudjeluje u aktivnosti osposobljavanja u inozemstvu koja je relevantna za njihov svakodnevni rad na visokom učilištu. Može biti u obliku aktivnosti osposobljavanja (izuzev konferencija) ili praćenja rada i hospitiranja.

U razdoblju mobilnosti osoblja u inozemstvu mogu se kombinirati aktivnosti poučavanja i osposobljavanja. Svako razdoblje poučavanja ili osposobljavanja u inozemstvu može se provoditi kao **kombinirana mobilnost**.

Kombinirani intenzivni programi

Riječ je o kratkim, intenzivnim programima u kojima se primjenjuju inovativni načini učenja i poučavanja, uključujući suradnju putem interneta. Programi mogu uključivati učenje u kojem transnacionalni i transdisciplinarni timovi zajedno rade na rješavanju konkretnih problema, npr. povezanih s UN-ovim ciljevima održivog razvoja, ili drugih društvenih pitanja relevantnih u određenim regijama, gradovima ili poduzećima. Intenzivni program trebao bi imati dodanu vrijednost u usporedbi s postojećim kolegijima ili programima osposobljavanja koje pružaju visoka učilišta sudionici i može trajati više godina. Omogućavanjem novih i fleksibilnijih oblika mobilnosti u kojima se fizička mobilnost kombinira s virtualnim elementom, kombinirani intenzivni programi imaju za cilj obuhvatiti sve vrste studenata iz svih sredina, studijskih područja i ciklusa.

Skupine visokih učilišta imat će priliku organizirati kratke kombinirane intenzivne programe učenja, poučavanja i osposobljavanja za studente i osoblje. Tijekom tih kombiniranih intenzivnih programa skupine studenata i/ili članova osoblja kao polaznici programa obavljaju kratkoročnu fizičku mobilnost u inozemstvu u kombinaciji s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Virtualna komponenta mora okupiti sudionike putem interneta kako bi zajednički i istodobno radili na određenim zadacima koji su integrirani u kombinirani intenzivni program i ubrajaju se u ukupne ishode učenja.

Osim toga, kombinirani intenzivni programi mogu biti otvoreni za studente i osoblje bilo kojeg visokog učilišta, uključujući lokalne studente i osoblje. Ti programi jačaju kapacitete za razvoj i uvođenje inovativne prakse poučavanja i učenja u visokim učilištima sudionicima.

Međunarodna mobilnost koja uključuje treće zemlje koje nisu pridružene programu

Aktivnost mobilnosti u visokom obrazovanju prvenstveno je usmjerena na podupiranje aktivnosti mobilnosti među državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu, odnosno europsku dimenziju.

Osim toga, međunarodna dimenzija podupire se u okviru dva potprograma aktivnosti mobilnosti koji uključuju treće zemlje koje nisu pridružene programu iz cijelog svijeta.

U okviru jednog potprograma, koji se financira sredstvima EU-a za unutarnju politiku[47], podupire se mobilnost u sve treće zemlje koje nisu pridružene programu osim Bjelarusa i Rusije.

U okviru drugog potprograma podupire se mobilnost u treće zemlje koje nisu pridružene programu i iz tih zemalja, osim mobilnosti u Bjelarus i Rusiju i mobilnosti osoblja iz Bjelarusa i Rusije. Taj potprogram financira se iz instrumenata EU-a za vanjsko djelovanje[48].

Ti potprogrami međunarodne mobilnosti imaju različite, ali komplementarne ciljeve, koji odražavaju prioritete politike odgovarajućih izvora financiranja.

Međunarodna odlazna mobilnost financirana sredstvima za unutarnju politiku: pozornost je prvenstveno usmjerena na razvoj vještina okrenutih budućnosti i drugih relevantnih vještina studenata i osoblja visokih učilišta koja se nalaze u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu. Aktivnosti međunarodne mobilnosti u bilo koju zemlju koja nije pridružena programu financiraju se bespovratnim sredstvima koja su dodijeljena projektima mobilnosti. Korisnici bespovratnih sredstava mogu iskoristiti do 20 % posljednjih dodijeljenih bespovratnih sredstava za projekt za odlaznu mobilnost u nepridružene zemlje cijelog svijeta. Svrha je tih mogućnosti potaknuti organizaciju u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu da razvije odlazne aktivnosti mobilnosti s više trećih zemalja koje nisu pridružene programu, a očekuje se da obuhvate što širi geografski opseg.

Međunarodna odlazna i dolazna mobilnost financirana sredstvima za vanjsku politiku: ta aktivnost usklađena je s prioritetima vanjske politike EU-a, što znači da su s 12 prihvatljivih regija (1 – 12) utvrđeni brojni ciljevi i pravila za suradnju koji su opisani u odjeljku „Dodatne informacije za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku".

Ako nije drukčije navedeno, aktivnosti međunarodne mobilnosti opisane u toj ključnoj aktivnosti primjenjuju se na oba potprograma.

KOJI SU KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA PROJEKT MOBILNOSTI?

Kriteriji prihvatljivosti određuju uvjete za sudjelovanje u pozivu za podnošenje prijedloga. U sljedećem odjeljku navode se i prihvatljive aktivnosti koje se mogu financirati, trajanje projekta te gdje se i kada prijaviti za projekt mobilnosti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA PROJEKTE MOBILNOSTI

Kako bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, prijavitelj mora ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive aktivnosti	Visoka učilišta mogu provoditi jednu ili više sljedećih prihvatljivih aktivnosti: ▪ mobilnost studenata u svrhu studija ▪ mobilnost studenata u svrhu stručne prakse ▪ mobilnost osoblja u svrhu poučavanja ▪ mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja ▪ kombinirane intenzivne programe (osim za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku). Smjerovi prihvatljivih aktivnosti mobilnosti: ▪ Za projekte mobilnosti financirane sredstvima za unutarnju politiku: iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu u bilo koju zemlju svijeta (države članice

[47] Naslov 2. proračuna EU-a – Kohezija, otpornost i vrijednosti.

[48] Naslov 6. proračuna EU-a – Susjedstvo i svijet

	EU-a, treće zemlje pridružene programu i treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 3 i 5 – 14). ▪ Za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku: između država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu i trećih zemalja koje nisu pridružene programu, osim regija 13 i 14. **Napomena:** Mobilnost studenata i osoblja u Bjelarus i Rusiju te mobilnost osoblja iz Bjelarusa i Rusije nije prihvatljiva.
Tko se može prijaviti?	Bespovratna sredstva mogu zatražiti organizacije sa sljedećom akreditacijom: ▪ u slučaju prijave pojedinačnog visokog učilišta: visoka učilišta sa sjedištem državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu moraju koja imaju Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). ▪ u slučaju prijave kao konzorcij za mobilnost: organizacije koordinatorice sa sjedištem u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu koje koordiniraju konzorcij kojemu je dodijeljena Erasmus akreditacija za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju. Organizacije koje nemaju akreditaciju za konzorcij mogu je zatražiti u ime konzorcija za mobilnost pod istim pozivom kao i za prijavu projekta mobilnosti ili pod prethodnim pozivom. Sva uključena visoka učilišta iz država članica EU-a i trećih zemalja koje nisu pridružene programu moraju imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Te organizacije bit će prihvatljive za projekt mobilnosti samo ako dobiju akreditaciju za konzorcij. Studenti i osoblje u visokom obrazovanju ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva; kriterije za odabir za sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti i u kombiniranim intenzivnim programima određuje visoko učilište na kojem studiraju ili rade.
Prihvatljive zemlje	Za sudjelovanje u aktivnostima: ▪ sve države članice ili treće zemlje pridružene programu ▪ sve treće zemlje koje nisu pridružene programu (za moguće uvjete projekata mobilnosti koji su financirani sredstvima za vanjsku politiku vidjeti odjeljak ove aktivnosti „Dodatne informacije za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku" i „Prihvatljive zemlje" u dijelu A).
Broj organizacija sudionica	Ako je riječ o prijavi pojedinačnog visokog učilišta, u prijavnom obrascu navodi se jedna organizacija, a ako je riječ o prijavi konzorcija za mobilnost, navode se prijavitelj i članovi konzorcija za mobilnost. U provedbu projekta mobilnosti moraju biti uključene najmanje dvije organizacije (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i najmanje jedna organizacija primateljica). U projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku mora biti uključena najmanje jedna organizacija iz treće zemlje koja nije pridružena programu. Kad je riječ o kombiniranim intenzivnim programima u okviru projekata mobilnosti financiranih sredstvima za unutarnju politiku: osim prijavitelja (visoko učilište koje se prijavljuje ili visoko učilište u konzorciju za mobilnost koji se prijavljuje) u organizaciju kombiniranog intenzivnog

	programa tijekom provedbe moraju biti uključena najmanje dva visoka učilišta iz druge dvije države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu.
Trajanje projekta	Projekti mobilnosti financirani sredstvima za unutarnju politiku: 26 mjeseci Projekti mobilnosti financirani sredstvima za vanjsku politiku: 24 ili 36 mjeseci
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte financirane sredstvima za unutarnju politiku koji počinju 1. lipnja iste godine i za projekte financirane instrumentima za vanjsko djelovanje koji počinju 1. kolovoza iste godine.**
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Drugi minimalni zahtjevi	Visoko učilište može se prijaviti za bespovratna sredstva svojoj nacionalnoj agenciji na dva načina: • izravno kao pojedinačno visoko učilište • preko nacionalnog konzorcija za mobilnost čiji je koordinator/član. Visoko učilište može se prijaviti samo jednom po krugu odabira za projekt mobilnosti kao pojedinačno visoko učilište i/ili kao koordinator određenog konzorcija. Međutim, visoko učilište može biti član ili koordinator nekoliko nacionalnih konzorcija za mobilnost koji se istodobno prijavljuju. Ta dva načina (pojedinačna prijava i prijava konzorcija) mogu se koristiti istodobno. Međutim, visoko učilište odgovorno je za sprečavanje dvostrukog financiranja sudionika ako se oba načina koriste u istoj akademskoj godini. Projekt mobilnosti trebao bi provoditi inicijativu za uvođenje europske studentske iskaznice kako bi se olakšalo internetsko upravljanje ciklusom mobilnosti te druge ekološki prihvatljivije i uključivije pristupe u skladu s Erasmus poveljom u visokom obrazovanju (ECHE) i njezinim smjernicama.

Osim na temelju navedenih kriterija prihvatljivosti prijavitelje se ocjenjuje na temelju kriterija prihvatljivosti navedenih u sljedećim odjeljcima i na temelju **kriterija za isključenje, odabir i dodjelu**. Više informacija o kriterijima za isključenje potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST STUDENATA

Prihvatljive aktivnosti	Prihvatljive aktivnosti navedene su pod podnaslovom Prihvatljivost projekata mobilnosti.
Prihvatljive organizacije sudionice	▪ **Mobilnost studenata u svrhu studija:** Sve organizacije sudionice iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu (i pošiljateljice i primateljice) moraju biti visoka učilišta kojima je dodijeljena Erasmus povelja u

	visokom obrazovanju. Sve organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu (i pošiljateljice i primateljice) moraju biti visoka učilišta koja su priznala nadležna tijela i koja su prije početka razdoblja mobilnosti potpisala međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. ▪ **Mobilnost studenata u svrhu stručne prakse**: Organizacija pošiljateljica mora biti visoko učilište u državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojem je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. U slučaju mobilnosti studenata u svrhu stručne prakse organizacija primateljica može biti[49]: o bilo koja javna ili privatna organizacija koja je aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija. Takva organizacija može npr. biti: – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini – veleposlanstvo ili konzularni ured države članice pošiljateljice ili treće zemlje pošiljateljice pridružene programu – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate – znanstveni institut – zaklada – škola/institut / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) o neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija o tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja i informiranja o visoko učilište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojem je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.
Trajanje aktivnosti	**Mobilnost studenata u svrhu studija**: od 2 mjeseca (ili jedan trimestar akademske godine) do 12 mjeseci fizičke mobilnosti, ne računajući vrijeme provedeno na putu. Može uključivati dodatno razdoblje stručne prakse, ako je planirano, te se može organizirati na različite načine ovisno o kontekstu: jedna aktivnost nakon druge ili obje aktivnosti istodobno. Takva kombinacija treba biti u skladu s pravilima financiranja i minimalnim trajanjem mobilnosti u svrhu obrazovanja.

[49] Sljedeće vrste organizacija nisu prihvatljive kao organizacije primateljice za mobilnost studenata u svrhu stručne prakse: institucije i ostala tijela EU-a, uključujući specijalizirane agencije (cijeli popis dostupan je na stranici: http://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_hr); organizacije koje upravljaju programima EU-a, kao što su nacionalne agencije za program Erasmus+ (kako bi se izbjegao mogući sukob interesa i/ili dvostruko financiranje).

	Mobilnost studenata u svrhu stručne prakse: od 2 do 12 mjeseci fizičke mobilnosti, ne računajući vrijeme putovanja. Svi studenti, a posebno oni koji ne mogu sudjelovati u dugoročnoj fizičkoj mobilnosti u svrhu studija ili stručne prakse, npr. zbog svojeg studijskog područja ili zato što imaju manje mogućnosti za sudjelovanje, mogu kombinirati kraću fizičku mobilnost s virtualnom komponentom (kombinirana kratkoročna mobilnost). Osim toga, svaki student može sudjelovati u kombiniranim intenzivnim programima. U tom slučaju fizička mobilnost mora trajati od 5 do 30 dana (ne računajući vrijeme provedeno na putu) i kombinirati se s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Kombinirana mobilnost u svrhu studija mora donositi najmanje 3 ECTS boda. **Mobilnost doktoranada u svrhu studija i/ili stručne prakse**: od 5 do 30 dana ili od 2 do 12 mjeseci fizičke mobilnosti (mobilnost u svrhu studija može uključivati dodatno razdoblje stručne prakse, ako je planirano), ne računajući vrijeme provedeno na putu. **Ukupno prihvatljivo trajanje po ciklusu studija:** Isti student može sudjelovati u razdobljima mobilnosti u ukupnom trajanju do 12 mjeseci[50] fizičke mobilnosti, što je maksimum po svakom ciklusu studija[51], bez obzira na broj i vrstu aktivnosti mobilnosti: ▪ za vrijeme prvog ciklusa studija (prijediplomski ili istovjetan studij), uključujući kratki stručni studij (5. i 6. razina EQF-a) ▪ za vrijeme drugog ciklusa studija (diplomski ili istovjetan studij – 7. razina EQF-a) i ▪ za vrijeme trećeg ciklusa kao doktorand (doktorska razina ili 8. razina EQF-a). Trajanje stručne prakse osoba koje su nedavno stekle kvalifikaciju ulazi u maksimalno razdoblje od 12 mjeseci ciklusa tijekom kojeg su se prijavile za stručnu praksu. Razdoblje fizičke mobilnosti može se prekinuti. Razdoblje prekida ne računa se u vrijeme trajanja aktivnosti mobilnosti. Kad je riječ o stručnoj praksi, neradni dani poduzeća/organizacije ne smatraju se razdobljem prekida. Bespovratna sredstva obuhvaćaju i te neradne dane. Neradni dani računaju se u minimalno trajanje razdoblja stručne prakse.
Mjesto provedbe aktivnosti	Studenti moraju obavljati aktivnost fizičke mobilnosti u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu u kojoj se ne nalazi organizacija pošiljateljica ni u kojoj je student smješten tijekom studija[52].

[50] Prethodno iskustvo u okviru programa Erasmus+ i/ili kao stipendist programa Erasmus Mundus ulazi u tih 12 mjeseci po ciklusu studija.

[51] Kad je riječ o studijskim programima koji imaju samo jedan ciklus, kao što je medicina, studenti mogu sudjelovati u mobilnosti do 24 mjeseca.

[52] U slučaju kampusa s ograncima koji pravno ovise o matičnoj ustanovi i ne mogu potpisati zasebne međuinstitucijske sporazume, zemlja u kojoj se nalazi matična ustanova smatra se zemljom pošiljateljicom ili primateljicom za utvrđivanje pojedinačne potpore i prihvatljivosti smjera mobilnosti. U računanju udaljenosti radi potpore za putovanje korisnici moraju unijeti stvarnu lokaciju podružnica. Neovisne podružnice moraju sudjelovati u programu odvojeno od svojih matičnih ustanova.

Prihvatljivi sudionici	Studenti registrirani na visokom učilištu i upisani na studij na kraju kojeg će steći priznatu diplomu, uključujući dvostruki studij / združeni akademski ili stručni naziv[53], ili neku drugu priznatu kvalifikaciju na tercijarnoj razini (do razine doktorata). U slučaju mobilnosti u okviru doktorskog studija sudionik mora biti na 8. razini EQF-a. Osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju u visokom obrazovanju mogu sudjelovati u mobilnosti u svrhu stručne prakse. Organizacija korisnica može odlučiti da neće sudjelovati u stručnoj praksi tih osoba. Njih mora odabrati visoko učilište na posljednjoj godini studija i oni moraju završiti stručnu praksu u inozemstvu u roku od godinu dana od stjecanja kvalifikacije[54].
Ostali zahtjevi	Mobilnost studenata može se odvijati u bilo kojem studijskom području. Mobilnost studenata može biti razdoblje studiranja u kombinaciji s kratkom stručnom praksom (kraćom od 2 mjeseca) te se istodobno smatrati ukupnim razdobljem studiranja. Student, organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica moraju potpisati ugovor o učenju. Razdoblje studiranja u inozemstvu mora biti dio studentova studijskog programa na kraju kojeg stječe diplomu. Ako je moguće, stručna praksa trebala bi biti sastavni dio studentova studijskog programa. Pohađanje kolegija na visokom učilištu ne može se smatrati stručnom praksom (stažiranjem). U slučaju kombinirane mobilnosti studenata aktivnosti mogu uključivati sudjelovanje u programima koji se nude u obliku kombiniranog učenja na bilo kojem partnerskom visokom učilištu, osposobljavanje i radne zadatke putem interneta ili sudjelovanje u kombiniranim intenzivnim programima. Za međunarodnu mobilnost vidjeti odjeljak „Međunarodna mobilnost koja uključuje treće zemlje koje nisu pridružene programu".

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST OSOBLJA

Prihvatljive aktivnosti	Prihvatljive aktivnosti navedene su pod podnaslovom Prihvatljivost projekata mobilnosti.
	▪ **Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja:** **Organizacija pošiljateljica mora biti:** o visoko učilište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojem je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili

[53] Mobilnost među ustanovama uključenima u izvođenje združenog ili dvostrukog studija prihvatljiva je za financiranje ako ne dolazi do dvostrukog financiranja. U slučaju združenih ili dvostrukih studija ustanova koja šalje sudionika na mobilnost financira mobilnost koja se podupire sredstvima za unutarnju politiku. U slučaju međunarodne mobilnosti ustanove koje nude združene ili dvostruke studije mogu koristiti sredstva iz projekata mobilnosti koji se podupiru sredstvima za unutarnju i vanjsku politiku, vodeći računa o prihvatljivosti aktivnosti i smjerova mobilnosti u svakom potprogramu.

[54] Za zemlje u kojima osobe koje steknu kvalifikaciju nakon toga moraju odslužiti obvezni vojni rok ili civilnu službu, razdoblje prihvatljivosti produljit će se u skladu s duljinom trajanja vojnog roka ili civilne službe.

Prihvatljive organizacije sudionice	○ visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu ili ○ u slučaju osoblja koje je pozvano da poučava na visokom učilištu: bilo koja javna ili privatna organizacija (kojoj nije dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju) u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija. Takva organizacija može npr. biti: – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate – znanstveni institut – zaklada – škola/institut / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) – neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija – tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja i informiranja. **Organizacija primateljica mora biti** visoko učilište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. ▪ **Mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja:** **Organizacija pošiljateljica mora biti** visoko učilište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu. **Organizacija primateljica mora biti**: ○ visoko učilište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu kojem je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili visoko učilište u trećoj zemlji koja nije pridružena programu koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu, ili ○ bilo koja javna ili privatna organizacija iz države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu (ili treće zemlje koja nije pridružena programu ako se projekt mobilnosti financira sredstvima za unutarnju politiku) aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija.
Trajanje aktivnosti mobilnosti	**Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja i osposobljavanja:** Trajanje mobilnosti među državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu mora iznositi od 2 do 60 dana fizičke mobilnosti, ne računajući vrijeme provedeno na putu. U slučaju pozvanog osoblja iz poduzeća minimalno trajanje iznosi 1 dan fizičke mobilnosti.

	U slučaju mobilnosti koja uključuje treće zemlje koje nisu pridružene programu aktivnost mora trajati od 5 do 60 dana, ne računajući vrijeme provedeno na putu. Isto se odnosi na pozvano osoblje iz poduzeća. U svim slučajevima minimalan broj dana odnosi se na uzastopne dane. Razdoblje fizičke mobilnosti može se prekinuti. Razdoblje prekida ne računa se u vrijeme trajanja aktivnosti mobilnosti. Aktivnost poučavanja mora obuhvaćati najmanje 8 sati poučavanja tjedno (ili bilo koje drugo razdoblje boravka kraće od tjedan dana). Ako mobilnost traje dulje od jednog tjedna, najmanji broj sati nastave u nepunom tjednu mora biti proporcionalan trajanju tog tjedna. Iznimke su sljedeće: • ne postoji minimalni broj sati poučavanja za osoblje pozvano iz poduzeća • ako se aktivnost poučavanja kombinira s aktivnošću osposobljavanja tijekom istog razdoblja u inozemstvu, najmanji broj sati poučavanja tjedno (ili bilo koje drugo razdoblje boravka kraće od tjedan dana) smanjuje se na 4 sata. Sve osoblje može sudjelovati u kombiniranim intenzivnim programima. U slučaju mobilnosti osoblja u svrhu osposobljavanja u okviru kombiniranog intenzivnog programa fizička mobilnost mora trajati od 5 do 30 dana (ne računajući vrijeme provedeno na putu) i kombinirati se s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Kad je riječ o mobilnosti osoblja u svrhu poučavanja u kombinirani intenzivni program koji se podupire sredstvima unutarnje politike, fizička mobilnost mora trajati između 2 i 30 dana (ne računajući vrijeme provedeno na putu) ili najmanje 1 dan za pozvano osoblje iz poduzeća, a virtualna komponenta je opcionalna.
Mjesto provedbe aktivnosti	Osoblje aktivnost fizičke mobilnosti mora obavljati u bilo kojoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu koja nije zemlja organizacije pošiljateljice ni zemlja boravišta[55] osoblja.
Prihvatljivi sudionici	**Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja:** • osoblje koje radi na visokom učilištu u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu • osoblje iz bilo kojeg poduzeća u bilo kojoj zemlji koje radi u javnoj ili privatnoj organizaciji (isključujući visoko učilište kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju) aktivnoj na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija i koje je pozvano da poučava na visokom učilištu u bilo kojoj zemlji (uključujući zaposlene doktorande). **Mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja:** osoblje koje radi na visokom učilištu u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu.
Ostali zahtjevi	Mobilnost osoblja može biti razdoblje poučavanja u kombinaciji s razdobljem osposobljavanja te se istodobno smatrati ukupnim razdobljem poučavanja. Mobilnost u svrhu poučavanja ili osposobljavanja

[55] U slučaju kampusa s ograncima koji pravno ovise o matičnoj ustanovi i ne mogu potpisati zasebne međuinstitucijske sporazume, zemlja u kojoj se nalazi matična ustanova smatra se zemljom pošiljateljicom ili primateljicom za utvrđivanje pojedinačne potpore i prihvatljivosti smjera mobilnosti. U računanju udaljenosti radi potpore za putovanje korisnici moraju unijeti stvarnu lokaciju podružnica. Neovisne podružnice moraju sudjelovati u programu odvojeno od svojih matičnih ustanova.

	može se obaviti u više organizacija primateljica u istoj zemlji te se istodobno smatrati jednim razdobljem poučavanja ili osposobljavanja uz primjenu minimalnog trajanja boravka. Mobilnost u svrhu poučavanja može se odvijati u bilo kojem studijskom području. Mobilnost u svrhu poučavanja može uključivati pružanje osposobljavanja radi razvoja partnerskog visokog učilišta. Član osoblja, organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica moraju potpisati ugovor o mobilnosti. Za međunarodnu mobilnost vidjeti „Međunarodna mobilnost koja uključuje treće zemlje koje nisu pridružene programu".

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA KOMBINIRANE INTENZIVNE PROGRAME

Prihvatljive organizacije sudionice	Kombinirani intenzivni program moraju razviti i uvesti najmanje tri visoka učilišta koja se nalaze u najmanje tri države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu. Osim toga, bilo koje drugo visoko učilište ili organizacija koja se nalazi u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu može sudjelovati i slati sudionike. Visoka učilišta koja šalju studente i osoblje da pohađaju kombinirani intenzivni program moraju biti u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu i imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju, ili moraju biti u trećoj zemlji koja nije pridružena programu, a da su ih priznala nadležna tijela i da su prije početka razdoblja mobilnosti potpisala međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu. U slučaju nastavnog osoblja i predavača koji su uključeni u održavanje programa to može biti bilo koja organizacija iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu ili treće zemlje koja nije pridružena programu (vidjeti prihvatljive sudionike). Sudionici mogu biti financirani sredstvima programa Erasmus+ ili sudjelovati o vlastitom trošku. Visoka učilišta u trećim zemljama koje nisu pridružene programu mogu slati sudionike u okviru programa Erasmus+ ako ustanova primateljica usporedno provodi projekt mobilnosti financiran sredstvima za vanjsku politiku kojim bi se financirao dolazak studenata i osoblja iz tih zemalja. Ti sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu ne uračunavaju se u minimalne zahtjeve. Visoko učilište primatelj mora biti visoko učilište kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju. Visoko učilište primatelj može ujedno biti i visoko učilište koordinator. Druge organizacije isto tako mogu primati sudionike u zemlji primateljici tijekom dijela aktivnosti koji se odvija uz fizičku prisutnost. Visoko učilište koordinator mora biti visoko učilište kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju. Visoko učilište koordinator/primatelj jest ili prijavitelj ili član konzorcija za mobilnost koji se prijavljuje za projekt mobilnosti koji se financira sredstvima za unutarnju politiku.

Trajanje aktivnosti	Trajanje fizičke komponente kombiniranog intenzivnog programa za polaznike mora biti od 5 do 30 dana. Nije određeno minimalno trajanje za virtualnu komponentu, ali kombinirana virtualna i fizička komponenta moraju studentima donositi najmanje 3 ECTS boda.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost uz fizičku prisutnost može se odvijati na visokom učilištu primatelju ili na bilo kojem drugom mjestu u zemlji visokog učilišta primatelja.
Prihvatljivi sudionici	**Studenti:** Studenti registrirani na visokom učilištu u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu i upisani na studij na kraju kojeg će steći priznatu diplomu ili neku drugu priznatu kvalifikaciju na tercijarnoj razini (do razine doktorata). **Osoblje:** osoblje koje radi na visokom učilištu u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu. **Nastavno osoblje i predavači koji sudjeluju u održavanju programa:** • osoblje koje radi na visokom učilištu u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu ▪ osoblje koje je pozvano da poučava na visokom učilištu: iz bilo kojeg javnog ili privatnog poduzeća ili organizacije (osim visokih učilišta kojima je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju); poduzeće ili organizacija trebali bi biti iz države članice EU-a, treće zemlje pridružene programu ili treće zemlje koja nije pridružena programu i aktivni na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija; za ovu aktivnost prihvatljivi su i zaposleni doktorandi.
Ostali zahtjevi	Kombinirani intenzivni programi za studente i osoblje moraju se sastojati od kratkoročne fizičke mobilnosti u inozemstvu u kombinaciji s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Virtualna komponenta mora okupiti sudionike putem interneta kako bi zajednički i istodobno radili na određenim zadacima koji su integrirani u kombinirani intenzivni program i ubrajaju se u ukupne ishode učenja. Kombinirani intenzivni programi moraju studentima donositi najmanje 3 ECTS boda. Kombinirani intenzivni program mora imati najmanje 10 mobilnih učenika iz programa Erasmus+ koji se financiraju sredstvima za unutarnju politiku (ne uključujući nastavno osoblje i predavače koji sudjeluju u održavanju programa) da bi bio prihvatljiv za organizacijsku potporu. Tih 10 sudionika mobilnosti mora se uključiti u mobilnost posebno radi pohađanja kombiniranog intenzivnog programa putem jedne od sljedećih aktivnosti mobilnosti u okviru programa Erasmus+: kombinirana kratkoročna mobilnost studenata u svrhu studija ili kombinirana mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja. Pojedinačnu potporu i, ako je primjenjiva, potporu za putovanje sudionicima u aktivnosti uz fizičku prisutnost pruža visoko učilište pošiljatelj (i visoko učilište primatelj u slučaju pozvanog osoblja iz poduzeća i sudionika iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu čije se sudjelovanje financira instrumentima za vanjsko djelovanje).

DODATNE INFORMACIJE ZA PROJEKTE MOBILNOSTI FINANCIRANE SREDSTVIMA ZA VANJSKU POLITIKU

Raspoloživa sredstva za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku raspodijeljena su na više svjetskih regija u 12 proračunskih omotnica, a veličina svake razlikuje se ovisno o prioritetima vanjske politike EU-a. Dodatne informacije o raspoloživim iznosima u okviru svake proračunske omotnice objavit će se na internetskim stranicama nacionalnih agencija.

EU je postavio okvirne ciljeve geografske ravnoteže i prioriteta koji se na europskoj razini moraju ostvariti tijekom cijelog trajanja programa (2021. – 2027.), uključujući suradnju s najmanje razvijenim zemljama[56]. Te okvirne ciljeve i prioritete ne moraju ostvariti pojedinačna visoka učilišta, ali će ih nacionalne agencije uzeti u obzir pri dodjeli raspoloživih proračunskih sredstava. U nastavku su navedeni ciljevi koji su na temelju poziva za 2027. postavljeni za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku ukupno na razini država članica EU-a i zemalja pridruženih programu:

- Azija:
    - najmanje 25 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s najmanje razvijenim zemljama regije
    - najviše 25 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost sa zemljama s visokim dohotkom u regiji
    - najviše 15 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s Kinom
    - najviše 10 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s Indijom
- Pacifik:
    - najviše 86,5 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s Australijom i Novim Zelandom
- Supsaharska Afrika:
    - najmanje 35 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s najmanje razvijenim zemljama regije, osobito s prioritetnim zemljama s obzirom na migracije
    - najviše 8 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s bilo kojom zemljom
- Latinska Amerika:
    - najviše 30 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s Brazilom i Meksikom
- Istočno partnerstvo:
    - najmanje 40 % proračunskih sredstava trebalo bi dodijeliti studentima s manje mogućnosti
- Južno susjedstvo:
    - najviše 15 % proračunskih sredstava trebalo bi potrošiti na mobilnost s bilo kojom zemljom
    - najmanje 65 % sredstava trebalo bi dodijeliti studentima, pri čemu bi 50 % trebali činiti studenti s manje mogućnosti
- Zapadni Balkan: težište bi trebalo biti na mobilnosti studenata.

[56] Višegodišnji okvirni program Erasmus+: www.international-partnerships.ec.europa.eu/document/download/ae1b61bc-1638-49bd-a2d6-2f9d5bbf609f_en

Zbog zahtjeva da se doprinosi ciljevima vanjskog djelovanja EU-a, mobilnost studenata na kratkom stručnom studiju, prijediplomskom ili diplomskom studiju koja se provodi sa zemljama prihvatljivima za službenu razvojnu pomoć (ODA)[57] u regijama 2 – 11[58] ograničena je na dolaznu mobilnost iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Odlazna mobilnost u te regije dostupna je samo za studente na doktorskom studiju i za osoblje.

Ako je prijavitelju odobren projekt mobilnosti financiran sredstvima za unutarnju politiku, spomenuti neprihvatljivi smjerovi međunarodne odlazne mobilnosti u te regije mogu se na komplementaran način financirati u okviru tog projekta mobilnosti financiranog sredstvima za unutarnju politiku.

Konačno, visoka učilišta mogu se prijaviti za 100 % mobilnosti osoblja ili 100 % mobilnosti studenata ili za kombinaciju tih dviju mobilnosti ako je to u skladu sa svim dodatnim kriterijima prihvatljivosti za projekte koje je odredila nacionalna agencija (vidjeti odjeljak u nastavku).

DODATNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI NACIONALNIH AGENCIJA ZA PROJEKTE MOBILNOSTI FINANCIRANE SREDSTVIMA ZA VANJSKU POLITIKU

Ako je proračunska omotnica za određenu partnersku regiju ograničena, nacionalna agencija može dodati jedan ili više kriterija prihvatljivosti s popisa u nastavku:

- ograničena razina obrazovanja sudionika (na primjer ograničavanje prijava samo na jedan ili dva studija – prijediplomska, diplomska ili doktorska razina)
- vrsta sudionika ograničena samo na osoblje ili studente
- ograničeno trajanje razdoblja mobilnosti (na primjer ograničavanje mobilnosti studenata na šest mjeseci ili ograničavanje mobilnosti osoblja na deset dana).

Ako nacionalna agencija odluči primijeniti te dodatne kriterije prihvatljivosti za projekte, ta se odluka objavljuje prije roka za dostavu prijave, i to na internetskim stranicama nacionalne agencije.

KOJI SU KRITERIJI ZA DODJELU ZA PROJEKT MOBILNOSTI?

KRITERIJI ZA DODJELU ZA PROJEKTE MOBILNOSTI FINANCIRANE SREDSTVIMA ZA UNUTARNJU POLITIKU

Budući da nema kvalitativnog ocjenjivanja (kvaliteta je već ocijenjena u fazi prijave za Erasmus povelju u visokom obrazovanju ili pri odabiru akreditacije za konzorcij za mobilnost), nema ni kriterija za dodjelu.

Nakon provjere prihvatljivosti sredstva će se dodijeliti svakom prihvatljivom zahtjevu za bespovratna sredstva.

Maksimalan iznos bespovratnih sredstava koja se dodjeljuju ovisit će o nizu elemenata:

- broju mobilnosti za koje se podnosi zahtjev
- prijašnjem broju razdoblja mobilnosti, kvaliteti provedbe aktivnosti i kvaliteti financijskog upravljanja prijavitelja ako je prethodnih godina dobio sličnu potporu
- broju kombiniranih intenzivnih programa za koje se podnosi zahtjev

[57] Popis zemalja na koje se odnosi taj zahtjev može se pronaći na popisu DAC-a (Odbor za razvojnu pomoć) primatelja službene razvojne pomoći https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-standards/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf. Popis DAC-a periodički se ažurira kako bi zemlje mogle prijeći iz jedne kategorije u drugu ili napustiti popis. Međutim, status primatelja službene razvojne pomoći neke zemlje i relativna ograničenja ne mijenjaju se za vrijeme cjelokupnog životnog ciklusa projekata u okviru istog poziva.

[58] Popis regija opisan je u dijelu A ovog vodiča.

- ukupnim nacionalnim proračunskim sredstvima dodijeljenima za aktivnost mobilnosti u okviru projekata mobilnosti financiranih sredstvima za unutarnju politiku.

KRITERIJI ZA DODJELU ZA PROJEKTE MOBILNOSTI FINANCIRANE SREDSTVIMA ZA VANJSKU POLITIKU

Prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva (nakon provjere prihvatljivosti) ocjenjuju se na temelju sljedećih kriterija za dodjelu:

Kriterij za dodjelu na razini projekta: Kvaliteta projektnog plana i sporazuma o suradnji (najviše 40 bodova)	• Mjera u kojoj organizacija prijaviteljica jasno opisuje odgovornosti, uloge i zadatke partnerâ. • Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Potpunost i kvaliteta rješenja za odabir sudionika, potpora koja im se pruža i priznavanje njihova razdoblja mobilnosti (posebno u trećoj zemlji koja nije pridružena programu).
Kriterij za dodjelu na razini regije: Relevantnost strategije (najviše 40 bodova)	Za svako regionalno partnerstvo: • mjera u kojoj je planirani projekt mobilnosti relevantan za strategiju internacionalizacije uključenih visokih učilišta • razlog za odabir mobilnosti osoblja i/ili studenata • razlog za usmjeravanje na suradnju s visokim učilištima / organizacijama u određenim zemljama u partnerskoj regiji.
Kriterij za dodjelu na razini regije: Učinak i diseminacija (najviše 20 bodova)	Za svako regionalno partnerstvo: • mogući učinak projekta na sudionike, prijavitelje, partnerske organizacije na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini • kvaliteta mjera za diseminaciju rezultata projekta mobilnosti na razini fakulteta i ustanova, ali i šire ako je primjenjivo, u svim uključenim zemljama.

Prijavitelj će objasniti kako projekt ispunjava ta tri kriterija iz perspektive vlastite ustanove (ili ustanova ako su zahtjeve podnijeli konzorciji) i partnerskih ustanova u trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Na pitanje koje odgovara kriteriju za dodjelu **kvaliteta projektnog plana i sporazuma o suradnji** treba odgovoriti jednom za cjelokupni projektni prijedlog, a na pitanja koja odgovaraju kriterijima za dodjelu **relevantnost strategije** i **učinak i diseminacija** treba odgovoriti jednom za svaku regiju koju prijavitelj planira uključiti u projekt.

Prijavitelji bi svoj prijedlog trebali grupirati u „regionalna partnerstva", odnosno regrupirati sve aktivnosti u koje su uključene zemlje iz iste regije. Svako regionalno partnerstvo boduje se zasebno. U obzir za financiranje dolaze samo regionalna partnerstva koja dobiju najmanje 60 bodova i zadovolje prag od 50 % za svaki kriterij za dodjelu naveden u tablici.

Ukupan iznos bespovratnih sredstava dodijeljenih projektu bit će zbroj bespovratnih sredstava dodijeljenih regionalnim partnerstvima koja su dosegla minimalni prag kvalitete, ovisno o sljedećim elementima:

- broj sudionika i trajanje aktivnosti za koje su zatražena sredstva
- proračunska sredstva dodijeljena po zemlji ili regiji
- geografska ravnoteža u predmetnoj regiji.

Neovisno o bodovima koje neko regionalno partnerstvo ostvari iznad navedenog praga, nacionalna agencija prednost može dati mobilnosti s određenim zemljama kako bi se postigla geografska ravnoteža u toj regiji, kako je definirano u prethodno navedenim geografskim ciljevima.

Nacionalna agencija nije dužna financirati sve mobilnosti koje su zatražene za treću zemlju koja nije pridružena programu ako se zahtjev smatra pretjeranim u odnosu na dostupna proračunska sredstva.

PRAVILA FINANCIRANJA

A) PRAVILA FINANCIRANJA PRIMJENJIVA NA SVE AKTIVNOSTI MOBILNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="3">Iznos</th></tr>
<tr><td>Organizacijska potpora</td><td>Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim putnih i životnih troškova sudionika).

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika u mobilnosti.</td><td colspan="3">Za projekte mobilnosti financirane sredstvima za unutarnju politiku:

Do 100. sudionika: 400 EUR po sudioniku, a nakon 100. sudionika: 230 EUR po dodatnom sudioniku

Za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku:

500 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Potpora za putovanje</td><td rowspan="7">Doprinos za putne troškove sudionika od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: Na temelju udaljenosti po sudioniku / osobi u pratnji. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[59] uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije[60].

Ako je potrebno, pojedinačna potpora za pokrivanje životnih troškova prihvatljiva je za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za</td><td>Udaljenost</td><td>Zeleno putovanje</td><td>Putovanje koje nije zeleno</td></tr>
<tr><td>10 – 99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>1188 EUR</td><td>1188 EUR</td></tr>
</table>

[59] Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[60] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

	najviše dva dana putovanja za sudionike i osobe u pratnji koji ne koriste prijevozna sredstva s niskom razinom emisija, a najviše šest dana putovanja za one koji ih koriste.	8000 km ili više	1735 EUR	1735 EUR
Potpora za uključivanje	**Potpora za uključivanje za organizacije:** Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti kojima je potrebna dodatna potpora na temelju stvarnih troškova. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika s manje mogućnosti koji dobivaju dodatnu potporu na temelju stvarnih troškova u okviru kategorije potpore za uključivost.	125 EUR po sudioniku		
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi izravno povezani sa sudionicima s manje mogućnosti. Ti troškovi prije svega služe pokrivanju dodatne financijske potpore sudionicima s osobnim, fizičkim, mentalnim ili zdravstvenim teškoćama koja im je potrebna da bi mogli sudjelovati u mobilnosti i pripremnim posjetima te osobama u pratnji (uključujući putne i životne troškove, ako su opravdani i ako nisu obuhvaćeni proračunskim kategorijama „potpora za putovanje" i „pojedinačna potpora" za te sudionike)[61]. **Mehanizam financiranja**: stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova		
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. U slučaju projekta mobilnosti financiranog sredstvima za unutarnju politiku: visoki putni troškovi. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi.	**Troškovi financijskog jamstva:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih putnih troškova		

[61] Za osobe u pratnji mogu se primjenjivati iznosi za osoblje i izvanredni troškovi za skupa putovanja. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivanje".

	Pravilo za dodjelu: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za korisnika (visoka učilišta ili konzorciji)

Organizacijska potpora povezana s aktivnostima mobilnosti doprinos je troškovima ustanova povezanima s aktivnostima pružanja potpore za mobilnost studenata i osoblja (koji dolaze iz inozemstva i odlaze u inozemstvo) radi njihova usklađivanja s Erasmus poveljom u visokom obrazovanju u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu te s njezinim načelima koja su uključena u međuinstitucijske sporazume koje sklapaju ustanove iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Na primjer:

- organizacijska rješenja s partnerskim ustanovama, uključujući posjete potencijalnim partnerima, radi dogovora o uvjetima međuinstitucijskih sporazuma za odabir, pripremu, primanje i integraciju sudionika mobilnosti te za ažuriranje tih međuinstitucijskih sporazuma
- osiguravanje ažuriranih kataloga kolegija za međunarodne studente
- pružanje informacija i pomoći studentima i osoblju
- odabir studenata i osoblja
- priprema ugovora o učenju kako bi se osiguralo potpuno priznavanje obrazovnih sastavnica studenata; priprema i priznavanje ugovora o mobilnosti za osoblje
- jezična i međukulturna priprema za dolazne i odlazne studente i osoblje koja dopunjava mrežnu jezičnu potporu programa Erasmus+
- olakšavanje integracije dolaznih sudionika u mobilnosti na visokom učilištu
- osiguravanje učinkovitih rješenja za mentorstvo i nadzor sudionika u mobilnosti
- posebni mehanizmi za osiguravanje kvalitete stručne prakse (stažiranja) studenata u poduzećima/organizacijama koji ih primaju
- osiguravanje priznavanja obrazovnih sastavnica i povezanih bodova, izdavanje prijepisa ocjena i dopunskih isprava o studiju
- potpora za ponovnu integraciju sudionika u mobilnosti i nadogradnju njihovih novostečenih kompetencija u korist visokog učilišta i kolega
- provedba inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice (digitalizacija upravljanja mobilnošću)
- promicanje ekološki prihvatljivih načina mobilnosti i ekologizacije administrativnih postupaka
- promicanje i upravljanje sudjelovanjem osoba s manje mogućnosti
- utvrđivanje i promicanje aktivnosti građanskog angažmana i praćenje sudjelovanja u takvim aktivnostima
- promicanje i upravljanje kombiniranom i/ili međunarodnom mobilnošću.

Visoka učilišta obvezuju se poštovati sva načela Povelje kako bi osigurale visokokvalitetnu mobilnost, uključujući sljedeća: „osigurati da su odlazni sudionici u programu mobilnosti dobro pripremljeni za svoje aktivnosti u inozemstvu, uključujući kombiniranu mobilnost, provedbom aktivnosti za postizanje potrebne razine jezične i interkulturalne kompetencije" i „pružiti odgovarajuću jezičnu potporu dolaznim sudionicima u programu mobilnosti". Za to se mogu iskoristiti postojeće mogućnosti za učenje jezika u tim ustanovama. Visoka učilišta koja mogu ponuditi visokokvalitetnu mobilnost studenata i osoblja, uključujući jezičnu potporu, uz manji trošak (ili raspolažu financijskim sredstvima iz drugih izvora, osim sredstava EU-a) moći će dio bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu namijeniti za financiranje više aktivnosti mobilnosti. Koliko će pritom biti fleksibilnosti utvrđuje se ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava.

Korisnike će u svakom slučaju ugovor obvezivati na pružanje kvalitetnih usluga, što će pratiti i provjeravati nacionalne agencije, uzimajući pritom u obzir izvješća studenata i osoblja koji sudjeluju, koja su izravno dostupna nacionalnim agencijama i Komisiji.

Organizacijska potpora računa se prema broju svih sudionika koji primaju potporu (uključujući sudionike koji ne primaju bespovratna sredstva iz fondova za program Erasmus+ tijekom cijelog razdoblja mobilnosti – vidjeti u nastavku aktivnosti mobilnosti bez financijske potpore – i osoblje iz poduzeća koje poučava na visokim učilištima). Sudionici koji ne primaju bespovratna sredstva iz fondova za program Erasmus+ tijekom cijelog razdoblja mobilnosti smatraju se sudionicima u mobilnosti koji dobivaju potporu jer koriste prednosti okvira za mobilnost i organizacijskih aktivnosti. Organizacijska potpora stoga se isplaćuje i za te sudionike. To ne obuhvaća osobe u pratnji sudionika tijekom njihove aktivnosti u inozemstvu. Izračun organizacijske potpore ne povećava se automatski kad se organiziraju dodatne aktivnosti mobilnosti prijenosom sredstava između proračunskih kategorija.

Kad je riječ o konzorcijima za mobilnost, ta se primljena organizacijska potpora može razdijeliti među svim članovima u skladu s pravilima koja su međusobno dogovorili.

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za projekte mobilnosti financirane sredstvima za vanjsku politiku dijele se među partnerima na uzajamno prihvatljiv način koji su dogovorile ustanove sudionice.

Sudionici u mobilnosti bez financijske potpore (zero-grant) iz fondova EU-a za program Erasmus+

Studenti i osoblje bez financijske potpore iz fondova za program Erasmus+ sudionici su u mobilnosti koji ne primaju bespovratna sredstva iz programa Erasmus+ za putne i životne troškove, ali inače ispunjavaju sve kriterije za mobilnost studenata i osoblja i koriste sve prednosti sudjelovanja u programu Erasmus+. Oni mogu primati bespovratna sredstva iz fondova EU-a izvan okvira programa Erasmus+ (npr. iz ESF-a) ili nacionalna, regionalna ili druga bespovratna sredstva za pokrivanje troškova mobilnosti. Broj sudionika u mobilnosti bez financijske potpore iz fondova EU-a za program Erasmus+ tijekom cijelog razdoblja mobilnosti uzima se u obzir u statistikama za pokazatelj uspješnosti za raspodjelu proračuna EU-a među zemljama. Osobe s manje mogućnosti ne mogu biti sudionici bez financijske potpore.

Potpora za uključivanje

Osoba s manje mogućnosti je ona čije su osobne okolnosti ili okolnosti povezane s fizičkim, mentalnim ili zdravstvenim stanjem takve da ne bi mogla sudjelovati u projektu / aktivnosti mobilnosti bez dodatne financijske ili druge potpore. Visoka učilišta koja među sudionike projekta uključuju studente i/ili osoblje s manje mogućnosti mogu zatražiti dodatna bespovratna sredstva od nacionalne agencije za pokrivanje dodatnih troškova njihova sudjelovanja u aktivnostima mobilnosti. Za sudionike s manje mogućnosti, posebno za one s fizičkim, psihičkim ili zdravstvenim teškoćama, potpora u obliku bespovratnih sredstava stoga može biti viša od maksimalnog pojedinačnog iznosa bespovratnih sredstava navedenog u nastavku. Visoka učilišta na svojim će internetskim stranicama opisati kako studenti i osoblje s manje mogućnosti mogu zatražiti i obrazložiti takva dodatna bespovratna sredstva.

Dodatna financijska sredstva za studente i osoblje s manje mogućnosti mogu se osigurati i iz drugih izvora na lokalnoj, regionalnoj i/ili nacionalnoj razini.

Potpisivanjem Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta obvezuju se da će osigurati jednak pristup i mogućnosti svim sudionicima. Stoga studenti i osoblje s manje mogućnosti mogu iskoristiti potporu koju ustanova primateljica nudi lokalnim studentima i osoblju.

Izvanredni troškovi za skupa putovanja

Samo sudionici projekta mobilnosti financiranog sredstvima za unutarnju politiku koji imaju pravo na potporu za putovanje mogu zatražiti naknadu za izvanredne troškove za skupa putovanja.

Korisnici projekata mobilnosti moći će zatražiti financijsku potporu za visoke putne troškove sudionika pod naslovom proračuna „izvanredni troškovi" (80 % ukupnih prihvatljivih troškova). Ta mogućnost bit će dostupna ako korisnici mogu dokazati da prema pravilima financiranja (na temelju jediničnih troškova utvrđenih s obzirom na raspon udaljenosti) nije pokriveno najmanje 70 % putnih troškova sudionika. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje.

Drugi izvori financiranja

Studenti i osoblje mogu uz bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+ ili umjesto njih (sudionici u mobilnosti bez financijske potpore iz fondova EU-a) dobivati regionalna, nacionalna ili druga bespovratna sredstva kojima ne upravlja nacionalna agencija (nego npr. ministarstvo ili regionalna tijela). Bespovratna sredstva u okviru programa Erasmus+ mogu se zamijeniti i drugim sredstvima iz proračuna EU-a (npr. iz ESF-a). Na bespovratna sredstva iz drugih izvora financiranja osim proračuna EU-a ne primjenjuju se iznosi ni gornje i donje granice navedene u ovom pozivu na podnošenje prijedloga.

Organizacije primateljice u svrhu stručne prakse mogu osobama na stručnoj praksi pružiti financijsku potporu ili dati doprinos u naravi.

B) PRAVILA FINANCIRANJA ZA MOBILNOST STUDENATA

Pojedinačna potpora za fizičku mobilnost – osnovni iznosi za dugoročnu mobilnost

Studenti mogu dobiti bespovratna sredstva za pojedinačnu potporu kao doprinos za dodatne životne troškove povezane s njihovim razdobljem studiranja ili stručne prakse u inozemstvu.

Za mobilnost između država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu i u treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14 mjesečne iznose odredit će nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima i/ili visokim učilištima na temelju objektivnih i transparentnih kriterija koji su opisani u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na internetskim stranicama nacionalnih agencija i visokih učilišta.

Države članice, treće zemlje pridružene programu i treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14[62] razvrstane su u sljedeće tri skupine:

Skupina 1 Zemlje s višim troškovima života	Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Irska, Island, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Švedska treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14
Skupina 2 Zemlje sa srednjim troškovima života	Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska
Skupina 3	Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska

[62] Treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14 samo su zemlje primateljice, osim ako je sklopljen sporazum sa susjednom zemljom kako bi se olakšalo njihovo sudjelovanje u programu kao zemlje pošiljateljice i zemlje primateljice.

Zemlje s nižim troškovima života	

Bespovratna sredstva EU-a za pojedinačnu potporu u okviru programa Erasmus+ ovisit će o smjeru mobilnosti između zemlje pošiljateljice i zemlje primateljice studenta, kako je navedeno u nastavku:

- mobilnost u zemlje sa sličnim troškovima života: studenti će dobiti bespovratna sredstva EU-a srednjeg raspona
- mobilnost u zemlje s višim troškovima života: studenti će dobiti bespovratna sredstva EU-a višeg raspona
- mobilnost u zemlje s nižim troškovima života: studenti će dobiti bespovratna sredstva EU-a nižeg raspona.

Nacionalne agencije utvrđuju te iznose u sljedećim rasponima:

- **srednji raspon bespovratnih sredstva EU-a:** srednji iznos, od 292 do 606 EUR mjesečno, primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji sa sličnim troškovima života: a) iz 1. skupine u 1. skupinu, b) iz 2. skupine u 2. skupinu i c) iz 3. skupine u 3. skupinu
- **viši raspon bespovratnih sredstva EU-a**: odgovara srednjem rasponu koji primjenjuje nacionalna agencija uvećanom za najmanje 50 EUR te iznosi od 348 do 674 EUR mjesečno. Primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji s višim troškovima života: a) iz zemalja 2. skupine u zemlje 1. skupine i b) iz zemalja 3. skupine u zemlje 1. i 2. skupine
- **niži raspon bespovratnih sredstava EU-a:** odgovara srednjem rasponu koji primjenjuje nacionalna agencija umanjenom za najmanje 50 EUR te iznosi od 225 do 550 EUR mjesečno. Primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji s nižim troškovima života: a) iz zemalja 1. skupine u zemlje 2. i 3. skupine i b) iz zemalja 2. skupine u zemlje 3. skupine.

Pri određivanju iznosa potpore za korisnike u njihovoj zemlji nacionalne agencije uzimaju u obzir sljedeća dva elementa:

- dostupnost i visinu potpore iz drugih izvora sufinanciranja iz privatnih ili javnih tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini kao dopune bespovratnim sredstvima EU-a
- opću razinu potražnje za potporom studenata koji planiraju studirati ili se osposobljavati u inozemstvu.

Za aktivnosti mobilnosti među državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu i u treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14 nacionalne agencije svojim visokim učilištima mogu omogućiti fleksibilnost utvrđivanjem raspona umjesto iznosa na nacionalnoj razini. To bi se trebalo raditi samo iz opravdanih razloga, na primjer u zemljama u kojima je sufinanciranje dostupno na regionalnoj ili institucijskoj razini.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE S MANJE MOGUĆNOSTI – DODATAK ZA POJEDINAČNU POTPORU ZA DUGOROČNU MOBILNOST

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti dobivaju dodatak za pojedinačnu potporu u okviru bespovratnih sredstava EU-a iz programa Erasmus+ u iznosu od 250 EUR mjesečno. Kriterije na nacionalnoj razini primjenjuju i određuju nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE NA STRUČNOJ PRAKSI – DODATAK ZA POJEDINAČNU POTPORU ZA DUGOROČNU MOBILNOST

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale na stručnoj praksi dobivaju dodatak za pojedinačnu potporu u okviru bespovratnih sredstava EU-a iz programa Erasmus+ u iznosu od 150 EUR mjesečno. Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti koje su na stručnoj praksi imaju pravo na dodatak za studente i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti i dodatak za stručnu praksu.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE IZ NAJUDALJENIJIH REGIJA I PREKOMORSKIH ZEMALJA I PODRUČJA U DUGOROČNOJ MOBILNOSTI

S obzirom na ograničenja zbog udaljenosti od drugih država članica EU-a i trećih zemalja koje nisu pridružene programu i razinu gospodarskog razvoja studenti i osobe koje su nedavno diplomirale na visokim učilištima u najudaljenijim regijama

država članica EU-a te u prekomorskim zemljama i područjima pridruženima državama članicama EU-a dobit će više iznose za pojedinačnu potporu:

Iz	U	Iznos
najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i područja	države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu i treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14	786 EUR mjesečno

U ovom slučaju ne primjenjuje se dodatak za studente i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti. Primjenjuje se dodatak za stručnu praksu.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE U MEĐUNARODNOJ DUGOROČNOJ MOBILNOSTI KOJA UKLJUČUJE TREĆE ZEMLJE KOJE NISU PRIDRUŽENE PROGRAMU

Osnovni iznos za pojedinačnu potporu određen je na sljedeći način:

Iz	U	Iznos
država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 3 i 5 – 12.	700 EUR mjesečno
država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14	kako je prethodno opisano u odjeljku „Bespovratna sredstva za mobilnost studenata – pojedinačna potpora za fizičku mobilnost"
trećih zemalja koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 12	1. skupinu država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	900 EUR mjesečno
	2. skupinu država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	850 EUR mjesečno
	3. skupinu država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	800 EUR mjesečno

U ovom slučaju primjenjuje se dodatak za studente i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti.

Dodatni iznos za stručnu praksu primjenjivat će se samo u slučaju mobilnosti u treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14.

Države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu uključuju najudaljenije regije i prekomorske zemlje i područja.

STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE KOJI SUDJELUJU U KRATKOROČNOJ FIZIČKOJ MOBILNOSTI – OSNOVNI IZNOSI POJEDINAČNE POTPORE (KOMBINIRANA MOBILNOST I KRATKOROČNA MOBILNOST U OKVIRU DOKTORSKOG STUDIJA)

Osnovni iznosi pojedinačne potpore određeni su na sljedeći način:

Trajanje aktivnosti uz fizičku prisutnost	Iznos (za sve države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu ili treće zemlje koje nisu pridružene programu)

do 14. dana aktivnosti	79 EUR po danu
od 15. do 30. dana aktivnosti	56 EUR po danu

U ovom slučaju ne primjenjuje se dodatak za stručnu praksu.

Države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu uključuju najudaljenije regije i prekomorske zemlje i područja.**STUDENTI I OSOBE KOJE SU NEDAVNO DIPLOMIRALE S MANJE MOGUĆNOSTI – DODATAK ZA POJEDINAČNU POTPORU ZA KRATKOROČNU FIZIČKU MOBILNOST**

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti dobivaju dodatak za pojedinačnu potporu u obliku bespovratnih sredstava EU-a u okviru programa Erasmus+ u iznosu od 100 EUR za razdoblje aktivnosti fizičke mobilnosti u trajanju od 5 do 14 dana i 150 EUR za takvo razdoblje u trajanju od 15 do 30 dana. Kriterije na nacionalnoj razini primjenjuju i određuju nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima.

C) PRAVILA FINANCIRANJA ZA MOBILNOST OSOBLJA

Osoblje će dobiti doprinos EU-a za pokrivanje životnih troškova dok su u inozemstvu na sljedeći način:

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Pojedinačna potpora	Troškovi izravno povezani sa životnim troškovima sudionika tijekom aktivnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja boravka po sudioniku i zemlje pošiljateljice i primateljice	Do 14. dana aktivnosti: tablica A1.1, po danu po sudioniku iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu, ili tablica A1.2, po danu po sudioniku iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Od 15. do 60. dana aktivnosti: 70 % tablice A1.1, po danu po sudioniku iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu ili 70 % tablice A1.2, po danu po sudioniku iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu.

Tablica A – Pojedinačna potpora (iznosi u EUR po danu)

Iznosi ovise o zemlji primateljici. Određivat će se u okviru raspona navedenih u tablici u nastavku. Pri određivanju iznosa potpore za korisnike u njihovoj zemlji nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima uzimaju u obzir sljedeća dva elementa:

- dostupnost i visinu potpore iz drugih izvora sufinanciranja iz privatnih ili javnih tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini kao dopune bespovratnim sredstvima EU-a
- opću razinu potražnje za potporom osoblja koje planira poučavati ili se osposobljavati u inozemstvu.

Isti postotak u okviru raspona treba se primijeniti na sve zemlje primateljice. Nije moguće dodijeliti isti iznos za sve zemlje primateljice.

Zemlja primateljica	Osoblje iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu	Osoblje iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu
	Min. – maks. (po danu)	Iznos (po danu)
	A1.1	A1.2
Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Njemačka, Island, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska.	96 – 190	190
treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14	96 – 190	Ne ispunjava uvjete
Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska	84 – 170	170
Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska	71 – 148	148
treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 3, 5 – 12.	190	Ne ispunjava uvjete

Za aktivnosti mobilnosti među državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu i u treće zemlje koje nisu pridružene programu iz regija 13 i 14 nacionalne agencije svojim visokim učilištima mogu omogućiti fleksibilnost utvrđivanjem raspona umjesto iznosa na nacionalnoj razini. To bi se trebalo raditi samo iz opravdanih razloga, na primjer u zemljama u kojima je sufinanciranje dostupno na regionalnoj ili institucijskoj razini. Točni iznosi bit će objavljeni na internetskim stranicama svake nacionalne agencije i visokog učilišta.

D) VISINA FINANCIJSKE POTPORE ZA STUDENTE I OSOBLJE KOJU ODREĐUJU VISOKA UČILIŠTA I KONZORCIJI ZA MOBILNOST

Od visokih učilišta i konzorcija za mobilnost u svakom se slučaju traži da poštuju sljedeće zahtjeve pri određivanju i/ili primjeni iznosa EU-a u svojoj ustanovi:

- Nakon što učilišta/konzorciji odrede iznose, oni ostaju isti tijekom cijelog trajanja projekta mobilnosti. Nije moguće smanjiti niti povećati iznos bespovratnih sredstava unutar istog projekta.
- Iznosi moraju biti određeni i/ili primijenjeni na objektivan i transparentan način, uzimajući u obzir sva prethodno opisana načela i metodologiju (tj. uzimajući u obzir smjer mobilnosti i dodatno posebno financiranje).

- Isti iznos bespovratnih sredstava mora se dodijeliti svim studentima koji odlaze u istu skupinu zemalja za istu vrstu mobilnosti – studiranje ili stručnu praksu (osim studentima i osobama koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti ili iz najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i područja).

E) PRAVILA FINANCIRANJA ZA KOMBINIRANE INTENZIVNE PROGRAME

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s organizacijom intenzivnih programa (osim putnih i životnih troškova sudionika). **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja polaznika programa mobilnosti u visokom obrazovanju koji primaju sredstva projekata mobilnosti financiranih sredstvima za unutarnju politiku, ne uzimajući u obzir nastavnike/predavače koji sudjeluju u održavanju programa. Visoko učilište koordinator prijavljuje se za organizacijsku potporu u ime skupine ustanova koje zajednički organiziraju kombinirani intenzivni program.	400 EUR po sudioniku, i to za najmanje 10, a najviše 20 polaznika programa mobilnosti

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za kombinirane intenzivne programe doprinos su troškovima ustanova povezanima s organizacijom kombiniranih intenzivnih programa, kao što su troškovi povezani s pripremom, osmišljavanjem, razvojem, provedbom i praćenjem programa, uključujući provedbu aktivnosti uz fizičku prisutnost i virtualnih/daljinskih aktivnosti te opće upravljanje i koordinaciju.

Odgovornost je visokog učilišta koordinatora da bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za kombinirane intenzivne programe raspodijeli među partnerima za njihove prethodno navedene troškove.

ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA, ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA TE OBRAZOVANJA ODRASLIH

Erasmus akreditacija organizacijama u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja te obrazovanja odraslih omogućuje da se uključe u prekograničnu razmjenu i suradnju. Dodjelom Erasmus akreditacije potvrđuje se da je prijavitelj izradio plan za provedbu visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u okviru razvoja svoje organizacije. Taj je plan ključan dio prijave za Erasmus akreditaciju, a naziva se Erasmus plan.

Prijavitelji se mogu prijaviti za pojedinačnu Erasmus akreditaciju za svoju organizaciju ili za Erasmus akreditaciju za koordinatore konzorcija za mobilnost, kako je objašnjeno u nastavku. Za prijavu nije potrebno prethodno iskustvo u programu.

Organizacijama koje već imaju Erasmus akreditaciju može se dodijeliti oznaka izvrsnosti kao priznanje za dosadašnji rad i predanosti kvaliteti.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST S ERASMUS AKREDITACIJOM?

Uspješni prijavitelji za Erasmus akreditaciju moći će lakše pristupati mogućnostima financiranja iz ključne aktivnosti 1 u obliku akreditiranih projekata mobilnosti predstavljenih u ovom vodiču.

CILJEVI AKTIVNOSTI

U SVA TRI PODRUČJA:

Jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja:

- promicanje vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
- širenje znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranje razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi.

U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA:

Doprinos provedbi Preporuke Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i Deklaracije iz Osnabrücka[63] te Programu vještina za Europu[64] i uspostavi europskog prostora obrazovanja:

- povećanjem kvalitete početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
- jačanjem ključnih kompetencija i transverzalnih vještina, posebno učenjem stranih jezika i digitalnim vještinama
- podupiranjem razvoja vještina potrebnih za određeni posao na sadašnjem i budućem tržištu rada
- razmjenom najbolje prakse i poticanjem primjene novih i inovativnih pedagoških metoda i tehnologija te podupiranjem stručnog usavršavanja nastavnika, predavača, mentora i drugog osoblja u SOO-u
- povećanjem kapaciteta pružatelja SOO-a za izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti i njihove sposobnosti da sklapaju kvalitetna partnerstva i razvijaju strategiju internacionalizacije
- omogućavanjem mobilnosti za sve učenike u početnom i trajnom SOO-u i povećanjem prosječnog trajanja mobilnosti za učenike u SOO-u kako bi se povećala njezina kvaliteta i učinak
- povećanjem kvalitete, transparentnosti i priznavanja ishoda učenja ostvarenih tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu, posebno uz pomoć europskih alata i instrumenata.

U PODRUČJU ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA:

[63] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

[64] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=hr

Povećanje kvalitete poučavanja i učenja u odgoju i općem obrazovanju:

- podupiranjem stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika, ravnatelja i drugog školskog osoblja
- poticanjem korištenja novih tehnologija i inovativnih metoda poučavanja
- poboljšanjem programa učenja stranih jezika i jezične raznolikosti u školama
- podupiranjem razmjene i prenošenja najbolje prakse u poučavanju i razvoju škola.

Doprinos stvaranju europskog prostora obrazovanja:

- povećanjem kapaciteta škola za sudjelovanje u prekograničnim razmjenama i suradnji te izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti
- omogućavanjem mobilnosti u svrhu učenja za sve učenike u odgoju i općem obrazovanju
- poticanjem priznavanja ishoda učenja koje su učenici i osoblje stekli tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

U PODRUČJU OBRAZOVANJA ODRASLIH:

Doprinos stvaranju europskog prostora obrazovanja i Programu vještina za Europu[65]:

- povećanje broja polaznika obrazovanja odraslih svih dobi i socioekonomskih položaja, posebno poticanje sudjelovanja organizacija koje rade s polaznicima u nepovoljnom položaju, malih pružatelja obrazovanja odraslih, novih sudionika u programu, organizacija s manje iskustva i lokalnih organizacija
- povećanjem kvalitete formalnog, informalnog i neformalnog obrazovanja odraslih
- poboljšanjem kvalitete ponude obrazovanja odraslih koje se postiže povećanjem stručnosti osoblja i jačanjem kapaciteta pružatelja obrazovanja odraslih za izvođenje visokokvalitetnih programa učenja
- povećanjem kvalitete poučavanja i učenja u svim oblicima obrazovanja odraslih i njihovom prilagodbom potrebama društva u cjelini
- poboljšanjem obrazovanja odraslih u području ključnih kompetencija kako su definirane okvirom EU-a iz 2018., uključujući osnovne vještine (pismenost, matematička pismenost, digitalne vještine) i druge životne vještine
- povećanjem kapaciteta pružatelja obrazovanja odraslih i drugih organizacija koje imaju ulogu u području obrazovanja odraslih radi provedbe visokokvalitetnih projekata mobilnosti.

[65] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=hr

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	U području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja: (1) organizacije koje provode početno ili trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje[66] (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (3) poduzeća i druge javne ili privatne organizacije koje primaju, osposobljavaju ili na drugi način rade s učenicima i naučnicima u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.
	U području odgoja i općeg obrazovanja: (1) odgojno-obrazovne ustanove koje pružaju opće obrazovanje na predškolskoj, osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini, uključujući organizacije koje pružaju rani i predškolski odgoj i obrazovanje[67] (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području odgoja i općeg obrazovanja.
	U području obrazovanja odraslih: (1) organizacije koje pružaju formalno, informalno i neformalno obrazovanje odraslih[68] (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području obrazovanja odraslih.
	Primjenjive definicije i načela u sva tri područja Prihvatljivost organizacija pod točkom (1) odredit će se na temelju obrazovnih programa i aktivnosti koje pružaju. Organizacija može biti prihvatljiva u više područja ako pruža razne obrazovne programe i aktivnosti. Nadležno nacionalno tijelo u svakoj zemlji definira: ▪ koji će obrazovni programi i aktivnosti organizacijama omogućiti ispunjavanje kriterija iz točke (1) i ▪ koje su organizacije prihvatljive po kriteriju iz točke (2).

[66] Pružatelji SOO-a sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu s posebnim statusom i funkcijom pod nadzorom nacionalnih tijela druge zemlje možda će morati podnijeti prijavu nacionalnoj agenciji zemlje koja provodi nadzor. Za točne informacije za svaki pojedinačni slučaj obratite se nacionalnoj agenciji u zemlji domaćinu ili u zemlji relevantnog nacionalnog tijela. Budući da sve aktivnosti mobilnosti trebaju biti transnacionalne, pružatelji SOO-a s tom vrstom posebnog statusa ne mogu organizirati aktivnosti mobilnosti s drugim organizacijama koje imaju isti status (tj. pod nadzorom istog nacionalnog tijela i nacionalne agencije), čak ni ako ta druga organizacija ima sjedište u drugoj zemlji.

[67] Odgojno-obrazovne ustanove sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu s posebnim statusom i funkcijom pod nadzorom nacionalnih tijela druge zemlje možda će morati podnijeti prijavu nacionalnoj agenciji zemlje koja provodi nadzor. Za točne informacije za svaki pojedinačni slučaj obratite se nacionalnoj agenciji u zemlji domaćinu ili u zemlji relevantnog nacionalnog tijela. Budući da sve aktivnosti mobilnosti trebaju biti transnacionalne, odgojno-obrazovne ustanove s tom vrstom posebnog statusa ne mogu organizirati aktivnosti mobilnosti s drugim organizacijama koje imaju isti status (tj. pod nadzorom istog nacionalnog tijela i nacionalne agencije), čak ni ako ta druga organizacija ima sjedište u drugoj zemlji.

[68] Ne dovodeći u pitanje definicije koje je utvrdilo nadležno nacionalno tijelo, napominjemo da se organizacije koje pružaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje odraslim polaznicima obično smatraju pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, a ne pružateljima obrazovanja odraslih. Dodatne informacije potražite u primjenjivim definicijama na internetskim stranicama svoje nacionalne agencije.

	Primjenjive definicije i primjeri prihvatljivih organizacija objavljuju se na internetskim stranicama nadležne nacionalne agencije.
Prihvatljive zemlje	Prijavitelji moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rok za prijavu	**1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)**
Erasmus standardi kvalitete	Prijavitelji za Erasmus akreditaciju obvezani su Erasmus standardima kvalitete, koji su navedeni na internetskim stranicama Europa: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools Erasmus standardi kvalitete mogu se ažurirati tijekom razdoblja trajanja akreditacije. U tom će se slučaju tražiti suglasnost akreditiranih organizacija prije podnošenja zahtjeva za sljedeća bespovratna sredstva.
Broj prijava	Organizacija se može prijaviti jednom u svakom od tri područja obuhvaćena ovim pozivom: obrazovanje odraslih, strukovno obrazovanje i osposobljavanje te odgoj i opće obrazovanje Organizacije koje se prijavljuju u više područja moraju se za svako prijaviti zasebno. Organizacije koje već imaju Erasmus akreditaciju ne mogu se prijaviti za novu akreditaciju u istom području.
Vrste prijava	Prijavitelji mogu sudjelovati kao pojedinačne organizacije ili kao koordinatori konzorcija za mobilnost. Nije se moguće prijaviti za obje vrste akreditacije u istom području.
Erasmus akreditacija za koordinatore konzorcija za mobilnost	Konzorcij za mobilnost je skupina organizacija iz iste zemlje koje provode aktivnosti mobilnosti u okviru zajedničkog Erasmus plana. Svaki konzorcij za mobilnost koordinira jedna vodeća organizacija: koordinator konzorcija za mobilnost koji mora biti akreditiran na temelju Erasmus akreditacije. Koordinator konzorcija za mobilnost može sam organizirati aktivnosti (kao i svaka organizacija s pojedinačnom akreditacijom) i uz to drugim organizacijama članicama u svojem konzorciju može pružati mogućnosti za mobilnost. Erasmus akreditacija nije potrebna za članove konzorcija. Prijavitelji za koordinatore konzorcija za mobilnost morat će u prijavi opisati svrhu i planirani sastav svojeg konzorcija. Sve organizacije koje su predviđene kao članice konzorcija moraju biti iz iste države članice ili treće zemlje pridružene programu kao i koordinator konzorcija za mobilnost. Međutim, u toj fazi nije potreban točan popis članova konzorcija. Kriterije prihvatljivosti koji se primjenjuju na članove konzorcija i dodatne pojedinosti potražite u odjeljku o akreditiranim projektima mobilnosti.

KRITERIJI ZA ODABIR

Prijavitelji moraju imati dovoljne operativne i profesionalne kapacitete za provedbu predloženog Erasmus plana, uključujući najmanje dvije godine relevantnog iskustva u području za koje se prijavljuju, a ako je riječ o koordinatorima konzorcija za

mobilnost, odgovarajuću sposobnost koordinacije konzorcija. Iskustvo stečeno prije spajanja ili sličnih strukturnih promjena javnih subjekata (npr. škola ili obrazovnih centara) uzet će se u obzir kao relevantno iskustvo u kontekstu provjera operativne sposobnosti.

Financijska sposobnost prijavitelja provjeravat će se naknadno, u okviru ocjenjivanja zahtjeva za bespovratna sredstva za akreditirane projekte.

Više informacija o kriterijima za odabir potražite u **dijelu C ovog vodiča**.

KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I PRAVILA O ORIGINALNOM SADRŽAJU I AUTORSTVU

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da nisu ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u **dijelu C ovog vodiča**. Osim toga, potpisivanjem te izjave prijavitelji jamče da podneseni Erasmus plan sadržava originalan sadržaj čiji su oni autor i da ni jedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

No prijaviteljima se dopušta i preporučuje da se savjetuju s relevantnim obrazovnim tijelima i stručnjacima ili da razmjenjuju dobru praksu sa sličnim organizacijama koje imaju više iskustva s programom Erasmus+. Prijavitelji za koordinatora konzorcija za mobilnost mogu se pri sastavljanju prijave savjetovati s potencijalnim članovima konzorcija. Prijavitelji mogu potkrijepiti prijavu strateškim dokumentima relevantnima za njihov Erasmus plan, kao što su strategija internacionalizacije ili strategija koju su razradila nadzorna ili koordinacijska tijela.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja te obrazovanja odraslih ocjenjivat će se zasebno. Za kvalitetu prijave se na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku može dodijeliti najviše 100 bodova.

Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 70 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća četiri kriterija za dodjelu.

Relevantnost (najviše 10 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija učenika prijavitelja relevantni su za područje za koje se prijavljuje, ciljeve Erasmus akreditacija i vrstu prijave (pojedinačna organizacija ili koordinator konzorcija) ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ uz to, za organizacije koje se prijavljuju za akreditirane koordinatore konzorcija: o profil planiranih članova konzorcija odgovara svrsi i ciljevima konzorcija kako su definirani u prijavi, i to u području za koje se prijavljuje i za ostvarenje ciljeva Erasmus akreditacija o stvaranje konzorcija donosi jasnu dodanu vrijednost njegovim članovima u smislu ciljeva Erasmus akreditacija.
Erasmus plan: Ciljevi (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ predloženi Erasmus plan odgovara ciljevima Erasmus akreditacija

	▪ ciljevi predloženog Erasmus plana jasno i konkretno ispunjavaju potrebe prijavitelja, njegova osoblja i učenika o kad je riječ o koordinatorima konzorcija, taj se kriterij primjenjuje na cijeli planirani konzorcij i podrazumijeva usklađenost ciljeva Erasmus plana sa svrhom konzorcija kako je definirana u prijavi ▪ ciljevi i vremenski raspored predloženog Erasmus plana realno se mogu ostvariti i dovoljno su ambiciozni da postignu pozitivan učinak za organizaciju (ili konzorcij) ▪ predložene mjere za praćenje i ocjenjivanje napretka Erasmus plana primjerene su i konkretne ▪ ako je prijavitelj prijavi priložio strateške dokumente: postoji jasno objašnjenje veze između predloženog Erasmus plana i uključenih dokumenata.
Erasmus plan: Aktivnosti (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ predloženi broj sudionika u aktivnostima mobilnosti razmjerno odgovara veličini i iskustvu organizacije prijaviteljice o kad je riječ o koordinatorima konzorcija, uzima se u obzir planirana veličina konzorcija ▪ predloženi broj sudionika u aktivnostima mobilnosti realističan je i primjeren ciljevima utvrđenima u Erasmus planu ▪ profili predviđenih sudionika odgovaraju području prijave, predloženom Erasmus planu i ciljevima Erasmus akreditacija ▪ ako je to relevantno i ako prijavitelj planira organizirati aktivnosti mobilnosti za učenike: koliko će biti uključene osobe s manje mogućnosti.
Erasmus plan: Upravljanje (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj predlaže konkretne oblike doprinosa osnovnim načelima Erasmus akreditacije opisanima u Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj predlaže jasnu i potpunu raspodjelu zadataka u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj izdvaja odgovarajuća sredstva za upravljanje aktivnostima programa u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ uključenost rukovodstva organizacije odgovara potrebama ▪ postoje odgovarajuće mjere kako bi se osigurao kontinuitet programskih aktivnosti u slučaju promjena osoblja ili rukovodstva organizacije prijaviteljice ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata svojih aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije o kad je riječ o koordinatorima konzorcija, taj se kriterij primjenjuje na cijeli planirani konzorcij.

MAKSIMALAN BROJ DODIJELJENIH ERASMUS AKREDITACIJA

Nacionalna agencija odredit će maksimalan broj akreditacija koje se mogu dodijeliti u svakoj zemlji, na temelju dostupnih proračunskih sredstava. Ta će se odluka donositi zasebno za svako od tri područja i objaviti na internetskim stranicama nacionalne agencije najmanje 14 kalendarskih dana prije roka za predaju prijava u okviru ovog poziva.

Odabir će se temeljiti na rangiranom popisu prijava koje zadovoljavaju minimalne kriterije za dodjelu. Akreditacije će se dodjeljivati počevši od onih s najvećim brojem bodova dok se ne dosegne maksimalan broj odobrenih akreditacija. Ako više

prijava ima isti broj bodova kao zadnja koja bi bila prihvaćena, maksimalan broj dodijeljenih akreditacija povećat će se kako bi se uključile sve prijave s tim brojem bodova.

VALJANOST

Erasmus akreditacije dodijeljene u okviru ovog poziva na podnošenje prijedloga valjane su od 1. veljače 2026. do kraja tekućeg programskog razdoblja, 31. prosinca 2027.

Ako Erasmus akreditacija bude potrebna za sudjelovanje u bilo kojoj aktivnosti nakon završetka programskog razdoblja 2021. – 2027., nacionalna agencija može produljiti njezinu valjanost pod uvjetima koje je odredila Europska komisija. S obzirom na tu mogućnost prijavitelji mogu dostaviti Erasmus planove koji traju od dvije do pet godina. Ako se akreditacija ne produlji, provedba projekata za koje su već dodijeljena sredstva može se nastaviti i nakon 31. prosinca 2027., do kraja relevantnih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Akreditacija se može opozvati u bilo kojem trenutku ako akreditirana organizacija prestane postojati ili dogovorom nacionalne agencije i akreditirane organizacije. Nacionalna agencija može jednostrano opozvati akreditaciju pod uvjetima opisanima u odjeljku „Izvješćivanje, praćenje i osiguravanje kvalitete". Akreditirana organizacija može jednostrano opozvati akreditaciju samo ako se akreditacija najmanje tri uzastopne godine nije koristila za prijave za akreditirane projekte mobilnosti.

NEPRENOSIVOST

Erasmus akreditacije ne mogu se prenositi među organizacijama. U slučaju strukturnih promjena akreditirane organizacije (npr. razdvajanje, spajanje, promjena pravne osobe, statuta, vlasništva ili formalnog prijenosa zadaća i resursa među ustanovama u javnom sektoru), nacionalna agencija može prenijeti akreditaciju na jednu organizaciju sljednicu na temelju obrazloženog zahtjeva.

IZVJEŠĆIVANJE, PRAĆENJE I OSIGURAVANJE KVALITETE

Završna izvješća po isteku svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	Po isteku svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava odobrenog u okviru Erasmus akreditacije akreditirana organizacija podnosi završno izvješće o provedenim aktivnostima, kako je navedeno u primjenjivom ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.
Izvješća akreditiranih organizacija	Na temelju sadržaja odobrenog Erasmus plana i najmanje jednom u petogodišnjem razdoblju akreditirane organizacije moraju: − podnijeti izvješće o tome kako osiguravaju poštovanje Erasmus standarda kvalitete − podnijeti izvješće o napretku u ostvarivanju ciljeva Erasmus plana − ažurirati Erasmus plan. Nacionalna agencija prethodno navedene elemente može zatražiti istodobno ili zasebno. Nacionalna agencija može svako izvješće akreditirane organizacije zamijeniti strukturiranim nadzornim posjetom. Nacionalna agencija može promijeniti broj i raspored izvješća o napretku na temelju uspješnosti akreditirane organizacije ocijenjene na temelju izvješća, praćenja i provjere kvalitete ili ako je u organizaciji došlo do većih promjena.

	Osim toga, akreditirane organizacije mogu dobrovoljno zatražiti da ažuriraju svoj Erasmus plana. Nacionalna agencija će na temelju obrazloženja organizacije odlučiti je li to ažuriranje opravdano. Ažuriranje Erasmus plana može uključivati zahtjev da se pojedinačna akreditacija organizacije promijeni u akreditaciju koordinatora konzorcija za mobilnost ili obrnuto.
Praćenje i provjere	Nacionalna agencija može organizirati formalne provjere, nadzorne posjete ili druge aktivnosti za praćenje napretka i uspješnosti akreditiranih organizacija, provedbu dogovorenih standarda kvalitete i pružanje potpore. Formalne provjere mogu biti u obliku administrativnih provjera ili posjeta akreditiranoj organizaciji, članovima konzorcija, organizacijama koje pružaju potporu ili drugim lokacijama na kojima se provode relevantne aktivnosti. Pri provjeri i praćenju aktivnosti koje se provode u drugim zemljama nacionalna agencija može zatražiti pomoć tamošnjih nacionalnih agencija.

Nakon izvješća ili aktivnosti praćenja nacionalna agencija dat će akreditiranoj organizaciji povratne informacije. Može joj dati upute ili savjete o tome kako da poboljša rezultate.

U slučaju novoakreditiranih prijavitelja, visokorizičnih organizacija ili u slučaju nepoštovanja uputa i rokova nacionalne agencije, vrlo slabih rezultata na temelju izvješća, praćenja i provjera kvalitete ili kršenja pravila programa (i u drugim aktivnostima) nacionalna agencija može poduzeti sljedeće korektivne mjere.

- Nadzor: nacionalna agencija može ograničiti iznos financiranja za koji akreditirana organizacija može podnijeti zahtjev u aktivnostima u kojima je Erasmus akreditacija preduvjet. Novoakreditirane organizacije mogu biti stavljene pod nadzor ako se tijekom provjere operativne sposobnosti utvrdi rizik od nekvalitetne provedbe.

- Suspenzija: suspendirane organizacije ne mogu se prijaviti za financiranje u aktivnostima u kojima je Erasmus akreditacija preduvjet. Nacionalna agencija može i otkazati neke ili sve tekuće ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava dodijeljene na temelju suspendirane akreditacije.

- Otkaz: u slučaju kontinuiranog nepoštovanja uputa i rokova nacionalne agencije, vrlo slabih rezultata, dugotrajne neaktivnosti ili opetovanog ili znatnog kršenja pravila programa (i u drugim aktivnostima) nacionalna agencija može opozvati akreditaciju i otkazati sve tekuće ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava dodijeljene na temelju te akreditacije.

Razdoblje nadzora ili suspenzije traje sve dok nacionalna agencija ne utvrdi da su uvjeti i zahtjevi u pogledu kvalitete iz tog poziva ponovno ispunjeni te da je akreditirana organizacija uklonila rizik od slabih rezultata.

Organizacije pod suspenzijom ili nadzorom ne mogu se prijaviti za novu akreditaciju u istom području.

PRIZNAVANJE IZVRSNOSTI

Najuspješnije akreditirane organizacije dobit će priznanje u obliku oznake izvrsnosti, koja će se dodjeljivati u okviru ovog poziva. Uvjete za dobivanje oznake izvrsnosti i njezino periodično preispitivanje odredit će svaka nacionalna agencija i objaviti na svojim stranicama.

MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Ova aktivnost podupire pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) i druge organizacije aktivne u tom području koji žele organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za učenike i osoblje u SOO-u.

Podupire se širok spektar aktivnosti, uključujući praćenje rada i programe stručnog usavršavanja za osoblje, stažiranje i dugoročnu stručnu praksu (ErasmusPro), pozvane stručnjake i druge aktivnosti, kako je objašnjeno u nastavku.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati **uključivost i raznolikost, okolišnu održivost, digitalno obrazovanje**, ali i **građanski angažman i sudjelovanje**: koristeći posebne mogućnosti financiranja koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, razmjenom najboljih primjera iz prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je aktivnosti mobilnosti koje se financiraju u okviru programa Erasmus+ pojedincima pružiti mogućnosti za učenje te podupirati internacionalizaciju i institucijski razvoj pružatelja SOO-a i drugih organizacija aktivnih u tom području. Ova će aktivnost podupirati provedbu Preporuke Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, Deklaracije iz Osnabrücka[69] i Programa vještina za Europu[70]. Doprinijet će i stvaranju europskog prostora obrazovanja. Konkretno, ciljevi su sljedeći:

Povećanje kvalitete početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u Europi:

- jačanjem ključnih kompetencija i transverzalnih vještina, posebno učenjem stranih jezika i digitalnim vještinama
- podupiranjem razvoja vještina potrebnih za određeni posao na sadašnjem i budućem tržištu rada
- razmjenom najbolje prakse i poticanjem primjene novih i inovativnih pedagoških metoda i tehnologija te podupiranjem stručnog usavršavanja nastavnika, predavača, mentora i drugog osoblja u SOO-u
- povećanjem kapaciteta pružatelja SOO-a za izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti i njihove sposobnosti da sklapaju kvalitetna partnerstva i razvijaju strategiju internacionalizacije
- omogućavanjem mobilnosti za sve učenike u početnom i trajnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te povećanjem prosječnog trajanja mobilnosti za učenike u SOO-u kako bi se povećala njezina kvaliteta i učinak
- povećanjem kvalitete, transparentnosti i priznavanja ishoda učenja ostvarenih tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu, posebno uz pomoć europskih alata i instrumenata.

Jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja:

- promicanje vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
- širenje znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranje razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST PROGRAMA ERASMUS+?

Pružatelji SOO-a i druge organizacije aktivne u tom području mogu zatražiti financiranje na dva načina:

- kratkoročni **projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti prijaviteljima omogućuju da organiziraju razne aktivnosti mobilnosti u razdoblju od 6 do 18 mjeseci. Kratkoročni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put podnose prijavu u programu Erasmus+ ili za one koje žele organizirati samo ograničen broj aktivnosti ili

- akreditirani **projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti dostupni su samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Ta posebna linija financiranja omogućuje

[69] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf
[70] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=hr

akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova Erasmus plana. Erasmus akreditacije dostupne su svim organizacijama koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavu za akreditaciju nije potrebno prethodno iskustvo u programu. Više informacija o toj mogućnosti potražite u poglavlju ovog vodiča o Erasmus akreditaciji u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te odgoja i općeg obrazovanja.

Osim toga, organizacije se mogu pridružiti programu bez podnošenja prijave na sljedeće načine:

- **pridruživanjem postojećem konzorciju za mobilnost programa Erasmus+** u svojoj zemlji pod vodstvom akreditiranog koordinatora koji prihvaća nove članove u konzorcij ili
- **primanjem sudionika iz druge zemlje**: bilo koja organizacija može primiti učenike ili osoblje koji dolaze iz partnerske organizacije u inozemstvu. Biti organizacija primateljica vrijedno je iskustvo i dobar način za upoznavanje s programom prije vlastite prijave.

Pružatelji SOO-a potiču se da se pridruže europskim internetskim platformama kao što su EPALE i eTwinning. EPALE im omogućuje da se putem objava na blogu, foruma i alata za traženje partnera povežu s kolegama iz cijele Europe i od njih uče. Omogućuje i stvaranje zajednica prakse, pronalaženje materijala za učenje i sudjelovanje na događanjima. Na njoj je dostupna i zajednica europskih pružatelja SOO-a (https://epale.ec.europa.eu/en/practitioners-in-vet), prostor u kojem nastavnici u SOO-u, predavači i supervizori za osposobljavanje uz rad mogu surađivati i informirati se o europskim inicijativama. eTwinning je mrežna zajednica koja se financira iz programa Erasmus+ na sigurnoj platformi kojoj mogu pristupiti nastavnici i odgojno-obrazovni djelatnici čiju registraciju odobri nacionalna organizacija za potporu za eTwinning. Pružateljima SOO-a omogućuje da uspostave zajedničke virtualne razrede i provode projekte s drugim pružateljima SOO-a i drugim partnerskim organizacijama (npr. poduzećima primateljima). Nastavnicima i predavačima omogućuje da razgovaraju i razmjenjuju informacije s kolegama te da se uključe u niz mogućnosti za stručno usavršavanje. eTwinning je ujedno i idealno okruženje za traženje partnera za buduće projekte.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik u projektu u okviru ključne aktivnosti 1. Organizacija prijaviteljica sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća nacionalnoj agenciji. Postupak prijave i za kratkoročne projekte i za Erasmus akreditacije usmjeren je na potrebe i planove organizacije prijaviteljice (ili njezina konzorcija).

Aktivnosti mobilnosti u projektu mobilnosti mogu biti odlazne ili dolazne. Većina vrsta dostupnih aktivnosti su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica imati funkciju organizacije pošiljateljice: ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu. Uz to postoje i posebne vrste dolaznih aktivnosti koje organizacijama prijaviteljicama omogućuju da pozovu stručnjake, učitelje, nastavnike i druge odgojno-obrazovne djelatnike koji se osposobljavaju u svoju organizaciju. Svrha dolaznih aktivnosti nije uspostavljati dvosmjerne razmjene, već dovesti osobe koje mogu pridonijeti razvoju i internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Provedba svih aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti mora biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete[71]. Erasmus standardi kvalitete obuhvaćaju konkretne korake za provedbu projektnih zadaća, kao što je odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekta itd.

[71] Erasmus standardi kvalitete: www.erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools

Učenje jezika važan je dio svakog projekta mobilnosti: organizacije korisnice trebale bi sudionicima omogućiti učenje jezika prije i tijekom aktivnosti mobilnosti. U tu svrhu Erasmus+ financira platformu za mrežnu jezičnu potporu, koja je besplatna i dostupna svim sudionicima programa Erasmus+.

Kako pronaći partnere za aktivnosti mobilnosti?

Erasmus+ vam raznim alatima i mogućnostima pomaže da pronađete partnere za aktivnosti mobilnosti:

- **Europska platforma za školsko obrazovanje** organizacijama za SOO i odgoj i obrazovanje nudi internetski alat za pronalaženje partnera. Registriranje na platformi omogućuje vam da objavljujete oglase za traženje partnera i pregledavate oglase drugih organizacija: www.school-education.ec.europa.eu/en/connect/partner-search

- **Aktivnosti osposobljavanja i suradnje** redovito organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+. Među njima su kontaktni seminari, internetska događanja i druge prilike za pronalaženje partnera za prijavitelje i korisnike programa Erasmus+. Informacije o aktivnostima osposobljavanja i suradnje dostupne su na stranicama relevantnih nacionalnih agencija i resursnog centra SALTO za obrazovanje i osposobljavanje: www.salto-et.net/

- Na **Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+** mogu se naći sve akreditirane organizacije i odobreni projekti: www.erasmus-plus.ec.europa.eu/projects

Horizontalne dimenzije

Svi projekti mobilnosti trebali bi uključiti sljedeće dimenzije koje su zajedničke cijelom programu Erasmus+.

Uključivost i raznolikost

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru učenika koji će sudjelovati u projektnim aktivnostima treba uzeti u obzir ključne čimbenike kao što su motivacija, zasluge i potrebe sudionika za osobnim razvojem i obrazovanjem. Isto tako, pri odabiru sudionika koji su članovi osoblja treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu na raspolaganju svim učenicima u organizaciji.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Korisnike i druge organizacije sudionice koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje potiče se da aktivno stvaraju i olakšavaju mogućnosti za mobilnost, npr. uvođenjem razdoblja predviđenog za mobilnost u svoje akademske kalendare i utvrđivanjem standardnih koraka za ponovnu integraciju sudionika povratnika.

Okolišno održiva i odgovorna praksa

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja. Organizacije koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje trebaju uključiti ta načela u svakodnevni rad i aktivno promicati promjenu načina razmišljanja i ponašanja među učenicima i osobljem.

Digitalna transformacija u obrazovanju i osposobljavanju

U skladu s Erasmus standardima kvalitete program potiče sve organizacije sudionice na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja partnerskih organizacija, kao i kvaliteta i uključivost učenja i poučavanja u njima, a i dodatno razvile digitalne vještine. Ustanove za SOO polaznicima bi trebale skretati

pozornost na mogućnosti koje program nudi za stjecanje i daljnji razvoj relevantnih digitalnih vještina, među ostalim u okviru inicijative „Digitalna prilika" za polaznike SOO-a i one koji su nedavno stekli kvalifikaciju[72]. Osim toga, sudionici koji su članovi osoblja mogu se uključiti u inicijativu „Digitalna prilika": aktivnosti mobilnosti, što im omogućuje da steknu digitalne vještine i jačaju svoje sposobnosti poučavanja, osposobljavanja i obavljanja drugih zadataka uz pomoć digitalnih alata. Takve aktivnosti mogu se organizirati u okviru bilo kojeg dostupnog formata mobilnosti osoblja.

Sudjelovanje u demokratskom životu

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane aktivnosti mobilnosti trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva, kao i razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Ako je moguće, projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Sudionicima bi trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

AKTIVNOSTI

U ovom se odjeljku predstavlja vrsta aktivnosti koja se može financirati iz programa Erasmus+, bilo u sklopu kratkoročnih ili akreditiranih projekata.

Sve aktivnosti mobilnosti moraju biti:

- **aktivnosti učenja:** namijenjene sudionicima za poboljšanje ili stjecanje novog znanja, vještina, kompetencija i stavova
- **transnacionalne:** uključivati interakciju među ljudima iz različitih zemalja u svrhu uzajamnog učenja
- **strukturirane:** imati jasnu metodologiju, programe učenja i planirane ishode učenja
- **strateške:** doprinositi širem skupu ciljeva projekta.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna financijska potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti, maloljetnike ili mlade kojima je potreban nadzor. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

MOBILNOST OSOBLJA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Praćenje rada (od 2 do 60 dana) ▪ Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (od 2 do 365 dana) ▪ Tečajevi i osposobljavanje (od 2 do 10 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve.

[72] Svaka mobilnost polaznika SOO-a smatrat će se stručnom praksom u okviru inicijative „Digitalna prilika" ako sudjeluju u jednoj ili više sljedećih aktivnosti: digitalnom marketingu (npr. upravljanje društvenim medijima, analiza mreže); digitalnom grafičkom, mehaničkom ili arhitektonskom dizajnu; razvoju aplikacija, softvera, skripti ili internetskih stranica; instalaciji i održavanju IT sustava i mreža te upravljanju njima; kibernetičkoj sigurnosti; analizi, rudarenju i vizualizaciji podataka; programiranju i obuci robota te primjeni umjetne inteligencije. Opća korisnička podrška, izvršavanje narudžbi, unos podataka ili uredski poslovi ne pripadaju u tu kategoriju.

	Praćenje rada: sudionici mogu provesti neko vrijeme u organizaciji primateljici u drugoj zemlji kako bi se upoznali s drukčijim metodama rada i prikupili nove ideje promatranjem i interakcijom s kolegama, stručnjacima i drugim odgojno-obrazovnim djelatnicima u svakodnevnom radu u organizaciji primateljici. **Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja**: sudionici neko vrijeme mogu poučavati ili osposobljavati učenike u organizaciji primateljici u drugoj zemlji pa tako i sami učiti obavljajući zadatke i razmjenjujući iskustva s kolegama. **Tečajevi i osposobljavanje**: sudionici mogu pohađati strukturirane tečajeve ili slične vrste osposobljavanja koje pružaju kvalificirani stručnjaci i koji se temelje na unaprijed definiranim programima i ishodima učenja. Ukupan iznos bespovratnih sredstava za „tečajeve i osposobljavanje" ograničit će se na najviše 50 % dodijeljenih bespovratnih sredstava za projekt. Iznimno, za projekte s ukupnim dodijeljenim bespovratnim sredstvima do 40 000 EUR, to ograničenje iznosi 20 000 EUR. Najviše tri osobe iz iste organizacije pošiljateljice i najviše deset osoba iz istog konzorcija za mobilnost mogu primiti financijska sredstva za zajedničko pohađanje istog tečaja. Svaka osoba može sudjelovati samo u jednom tečaju po projektu. Osposobljavanje mora uključivati jasnu transnacionalnu komponentu. Treba npr. poticati interakciju u učenju među sudionicima iz različitih zemalja ili integrirati druge elemente transnacionalnog prenošenja prakse, kao što je intenzivna uključenost osoblja u SOO-u iz zemlje domaćina radi interakcije s kolegama iz inozemstva i demonstriranja svoje prakse. Sadržaj tečajeva i osposobljavanja mora biti relevantan za stručne vještine uključenog osoblja i ciljeve projekta ili akreditacije. Na primjer, podržane aktivnosti mogu uključivati tečajeve i osposobljavanje koje organiziraju javne ustanove ili volonterske organizacije, aktivnosti organizirane u okviru razmjene prakse među organizacijama u različitim zemljama te komercijalno dostupne tečajeve i osposobljavanje. Potpora se ne može dobiti za potpuno pasivne aktivnosti, kao što je slušanje predavanja, govora ili masovnih konferencija. Konferencije i slična događanja mogu se razmotriti za financiranje samo ako sudionici većinu vremena provedu na strukturiranom osposobljavanju, radionicama, praktičnim vježbama, razmjeni prakse s kolegama ili drugim oblicima aktivnog učenja. Prijavitelji bi trebali znati da su pružatelji tečajeva potpuno neovisni o programu Erasmus+ kao pružatelji usluga na slobodnom tržištu. Stoga je odabir tečajeva i osposobljavanja odgovornost organizacije korisnice. Sljedeći standardi kvalitete dostupni su kako bi se prijaviteljima pomoglo pri odabiru: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju nastavno osoblje, mentore i sve ostale stručnjake i nenastavno osoblje koje radi u području početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Prihvatljivo nenastavno osoblje uključuje osoblje koje radi u području početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, bilo kod pružatelja SOO-a (kao član rukovodećeg osoblja, službenik za međunarodnu mobilnost, koordinator za Erasmus+ itd.) ili u drugim

	organizacijama aktivnima u SOO-u (npr. stručnjaci u lokalnim partnerskim poduzećima, savjetnici, koordinator za Erasmus+, koordinatori politika zaduženi za SOO). Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije (npr. kao vanjski ili unutarnji predavači, stručnjaci, volonteri, članovi odbora, inspektori). U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (npr. ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Nacionalne agencije uspostavljaju transparentnu i dosljednu praksu s obzirom na to što se smatra prihvatljivim radnim odnosom i pratećom dokumentacijom u svojem nacionalnom kontekstu. Članovi osoblja koji rade na daljinu iz inozemstva ne mogu sudjelovati u aktivnostima u zemlji iz koje rade.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji[73]. Osim toga, organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju mogu slati sudionike u treće zemlje koje nisu pridružene programu radi praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (regije 1 – 3 i 5 – 14 kako je navedeno u dijelu A: Prihvatljive zemlje). **Napomena:** Mobilnost u Bjelarus i Rusiju nije prihvatljiva.
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Za tečajeve i osposobljavanje umjesto ugovora o učenju može poslužiti program tečaja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti.

MOBILNOST UČENIKA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Sudjelovanje u strukovnim natjecanjima u vještinama (od 1 do 10 dana) ▪ Grupna mobilnost polaznika SOO-a (od 2 do 30 dana, najmanje dva polaznika po skupini) ▪ Kratkoročna mobilnost učenika u SOO-u u svrhu učenja (od 10 do 89 dana) ▪ Dugoročna mobilnost učenika u SOO-u u svrhu učenja (ErasmusPro) (od 90 do 365 dana)

[73] Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

	Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti učenika mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. **Sudjelovanje u strukovnim natjecanjima u vještinama:** učenici u SOO-u mogu sudjelovati u međunarodnim strukovnim natjecanjima u kojima je demonstracija vještina presudna za promicanje, priznavanje i razmjenu iskustava, umijeća i tehnoloških inovacija u SOO-u.[74] Sredstva se daju i za osoblje, mentore ili stručnjake koji prate učenike tijekom aktivnosti. **Grupna mobilnost polaznika SOO-a**: skupina polaznika iz organizacije pošiljateljice može određeno vrijeme provesti učeći zajedno s vršnjacima kod partnerskog pružatelja SOO-a u inozemstvu. Organizacija pošiljateljica aktivnosti učenja mora osmisliti u suradnji s partnerskim pružateljem SOO-a u zemlji primateljici[75]. Nastavnici, predavači ili drugo kvalificirano osoblje u obrazovanju iz organizacije pošiljateljice moraju pratiti polaznike tijekom cijelog trajanja aktivnosti i voditi proces učenja. Ako je potrebno, i druge odrasle osobe mogu biti osobe u pratnji kako bi pomogle osoblju u pratnji[76]. **Kratkoročna mobilnost učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u svrhu učenja**: učenici u SOO-u mogu provesti određeno razdoblje učenja u inozemstvu kod partnerskog pružatelja SOO-a, u poduzeću ili u drugoj organizaciji aktivnoj u tom području ili na tržištu rada. Razdoblje učenja mora svakako uključivati komponentu učenja na radnome mjestu, a za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Ako je opravdano, za osobe s manje mogućnosti može se organizirati mobilnost s minimalnim trajanjem od 2 dana. **Dugoročna mobilnost učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u svrhu učenja (ErasmusPro)**: učenici u SOO-u mogu provesti dulje razdoblje učenja u inozemstvu kod partnerskog pružatelja SOO-a, u poduzeću ili u drugoj organizaciji aktivnoj u tom području ili na tržištu rada. Razdoblje učenja mora svakako uključivati komponentu učenja na radnome mjestu, a za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Imajte na umu da se razlika između grupnih i individualnih formata aktivnosti ne temelji na organizaciji putovanja i smještaja, nego na zahtjevima za kolektivne ili individualne programe učenja, kako je opisano pod podnaslovom „Dokumentiranje ishoda učenja". Za skupne i pojedinačne aktivnosti pruža se različita razina organizacijske potpore, kako je definirano u pravilima financiranja na kraju ovog poglavlja.

[74] Dodatne pojedinosti o definiciji strukovnih natjecanja u vještinama dostupne su u Pojmovniku u dijelu D.

[75] Programi grupnih aktivnosti koji se u cijelosti ili većinski sastoje od komercijalno dostupnih aktivnosti kao što su tečajevi u školi stranih jezika ili drugih komercijalnih „gotovih" aktivnosti nisu prihvatljivi. Aktivnosti kod pružatelja SOO-a domaćina mogu se dopuniti razdobljem učenja temeljenog na radu u poduzeću. Ako je to relevantno za program učenja u okviru aktivnosti, polaznici mogu provesti dio razdoblja mobilnosti na zajedničkim izletima u prirodu, na kulturne lokalitete, međunarodna natjecanja ili slične aktivnosti učenja. Međutim, takav sadržaj uvijek mora biti sporedan u odnosu na glavne aktivnosti učenja i uključen u program uzajamnog učenja koji su osmislila dva pružatelja SOO-a.

[76] Organizacije pošiljateljice i primateljice u svim su slučajevima odgovorne za potpuno pridržavanje primjenjivih propisa i zakona u zemljama pošiljateljicama i primateljicama.

Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju učenike i naučnike u početnom i trajnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Sudionici moraju biti polaznici prihvatljivog programa početnog ili trajnog SOO-a[77]. Osobe koje su nedavno završile prihvatljive programe početnog i trajnog SOO-a (uključujući bivše naučnike) imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti. Sudionici grupne mobilnosti moraju biti polaznici prihvatljivog programa početnog SOO-a[78].
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji[79]. Osim toga, organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju mogu slati učenike u treće zemlje koje nisu pridružene programu radi kratkoročne mobilnosti u svrhu učenja, dugoročne mobilnosti u svrhu učenja (ErasmusPro) i sudjelovanja u strukovnim natjecanjima u vještinama (regije 1 – 3 i 5 – 14 kako je navedeno u dijelu A: Prihvatljive zemlje). **Napomena:** Mobilnost u Bjelarus i Rusiju nije prihvatljiva. Grupna mobilnost polaznika SOO-a mora se odvijati kod pružatelja SOO-a domaćina. Aktivnosti se iznimno mogu odvijati na drugom mjestu u zemlji organizacije primateljice ako je to bolje s obzirom na sadržaj i kvalitetu aktivnosti. U tom se slučaju ne može smatrati da je putovanje sudionika od organizacije primateljice do tog mjesta dio aktivnosti transnacionalne mobilnosti. pa se u tu svrhu ne mogu zatražiti dodatna sredstva. Osim toga, grupna mobilnost polaznika SOO-a može se odvijati u sjedištu institucije Europske unije ako se aktivnost organizira u instituciji EU-a ili s njom u suradnji.[80] Neovisno o tome gdje se odvija, grupna aktivnost mora uključivati polaznike iz najmanje dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Individualne aktivnosti mobilnosti: prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta.

[77] Prihvatljive programe početnog i trajnog SOO-a u svakoj državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu definirat će nadležno nacionalno tijelo i bit će objavljeni na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

[78] Nadležno nacionalno tijelo odlučuje jesu li svi ili samo neki programi početnog SOO-a prihvatljivi za aktivnosti grupne mobilnosti.

[79] Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

[80] Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourgu, Strasbourgu i Haagu. Aktivnosti u sjedištima EU-a smatraju se dijelom transnacionalne mobilnosti te se može podnijeti zahtjev za financiranje (kako je opisano u odjeljku „Koja su pravila financiranja?") za sve sudionike, neovisno o njihovoj zemlji podrijetla.

	Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti. Aktivnosti grupne mobilnosti: program učenja treba definirati za cijelu skupinu (pojedinačni ugovori o učenju nisu potrebni). Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati program učenja i popis sudionika (uključujući osobe u pratnji) kao dokaz o završetku aktivnosti.

DRUGE AKTIVNOSTI KOJE SE PODUPIRU

Prihvatljive aktivnosti	▪ Pozvani stručnjaci (od 2 do 60 dana) ▪ Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju (od 10 do 365 dana) Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. **Pozvani stručnjaci:** organizacije mogu pozvati predavače, nastavnike, stručnjake za politike ili druge kvalificirane stručnjake iz inozemstva koji mogu pridonijeti poboljšanju poučavanja, osposobljavanja i učenja u organizaciji primateljici. Na primjer, pozvani stručnjaci mogu pružiti osposobljavanje osoblju organizacije primateljice, demonstrirati nove metode poučavanja ili pomoći prenijeti dobru praksu u organizaciji i rukovodstvu. **Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju:** organizacije prijaviteljice mogu primiti učitelje i nastavnike koji se osposobljavaju i žele provesti određeno razdoblje stručne prakse u inozemstvu. Organizacija primateljica dobit će potporu za uspostavu aktivnosti, a potporu za putovanje i pojedinačnu potporu za sudionika trebala bi pružiti organizacija pošiljateljica (koja u tu svrhu također može zatražiti financiranje u okviru programa Erasmus+).
Prihvatljivi sudionici	**Pozvani stručnjaci** mogu biti bilo koje osobe iz druge države članice ili treće zemlje pridružene programu koje mogu ponuditi stručno znanje i osposobljavanje koje odgovara potrebama i ciljevima organizacije koja ih poziva. **Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju** dostupno je za sudionike koji pohađaju ili su nedavno završili[81] obrazovni program nastavničkog smjera (ili sličnu vrstu obrazovnog programa za odgojno-obrazovne djelatnike) u drugoj državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Prihvatljiva mjesta	Mjesto za pozvane stručnjake i nastavno osoblje koje se osposobljava uvijek je organizacija korisnica (uključujući članove konzorcija).
Dokumentiranje ishoda učenja	Za pozvane stručnjake se program učenja koji će održati mora dogovoriti s organizacijom primateljicom prije aktivnosti. Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati provedeni program učenja kao dokaz o završetku aktivnosti. Za učitelje i druge odgojno-obrazovne djelatnike koji sudjeluju u osposobljavanju primjenjuju se opisani zahtjevi za aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za pojedince.

[81] Osobe koje su nedavno diplomirale imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti.

PRIPREMNI POSJETI

Što je pripremni posjet?	Pripremni posjet je posjet osoblja organizacije pošiljateljice budućoj organizaciji primateljici radi bolje pripreme aktivnosti mobilnosti osoblja ili učenika.
Kad se može organizirati pripremni posjet?	Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazloženi i služiti za poboljšanje uključivosti, opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Ti se posjeti mogu organizirati kako bi se, na primjer, bolje pripremila mobilnost sudionika s manje mogućnosti, započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti mogu se organizirati radi pripreme za svaku vrstu mobilnosti učenika ili osoblja, osim „tečajeva i osposobljavanja".
Tko može sudjelovati u pripremnom posjetu?	Pripremne posjete mogu provoditi bilo koje osobe koje ispunjavaju uvjete za aktivnosti mobilnosti osoblja i uključene su u organizaciju projekta. Iznimno, učenici koji sudjeluju u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja i sudionici s manje mogućnosti u bilo kojoj vrsti aktivnosti mogu sudjelovati u pripremnim posjetima za svoje aktivnosti. U pripremnom posjetu mogu sudjelovati najviše tri osobe.
Gdje se mogu održati pripremni posjeti?	Pripremni posjeti održavaju se u prostorijama buduće organizacije primateljice ili na drugom mjestu na kojem se planiraju održavati aktivnosti mobilnosti. Pravila koja se primjenjuju na mjesta održavanja aktivnosti mobilnosti osoblja i učenika primjenjuju se i na pripremne posjete povezane s tim aktivnostima. Može se organizirati samo jedan pripremni posjet po organizaciji primateljici.

KRATKOROČNI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Kratkoročni projekti za mobilnost polaznika i osoblja jednostavan su način sudjelovanja u programu Erasmus+. Svrha im je omogućiti korisnicima da na jednostavan način uspostave nekoliko aktivnosti i steknu iskustvo s programom.

Da bi bili jednostavni, kratkoročni projekti imaju ograničen broj sudionika i kraće traju. Taj je oblik dostupan samo pojedinačnim organizacijama, ne i konzorcijima. Akreditirane organizacije ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte jer već imaju stalan pristup financiranju u okviru programa Erasmus+.

Prijava za kratkoročne projekte uključuje popis i opis aktivnosti koje organizacija prijaviteljica namjerava organizirati.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu[82] sljedeće organizacije: (1) organizacije koje provode početno ili trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje[83] (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (3) poduzeća i druge javne ili privatne organizacije koje primaju, osposobljavaju ili na drugi način rade s učenicima i naučnicima u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte.
Prihvatljive zemlje	Organizacije prijaviteljice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj prijavitelj ima sjedište.
Rokovi za prijavu	1. krug (za sve nacionalne agencije): **19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** 2. krug: za nacionalne agencije koje odluče dodati drugi rok (2. krug). U tom slučaju nacionalne agencije obavještavaju prijavitelje o tome na svojim internetskim stranicama. Za drugi krug prijavitelji zahtjeve moraju predati do **1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).**
Datumi početka projekta	Za projekte se mogu odabrati sljedeći datumi početka: ▪ 1. krug: između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine ▪ 2. krug: između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Trajanje projekta	Od 6 do 18 mjeseci

[82] Prihvatljive organizacije u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu definirat će nadležno nacionalno tijelo te će zajedno s odgovarajućim primjerima biti objavljene na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

[83] Pružatelji SOO-a sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu s posebnim statusom i funkcijom pod nadzorom nacionalnih tijela druge zemlje možda će morati podnijeti prijavu nacionalnoj agenciji zemlje koja provodi nadzor. Za točne informacije za svaki pojedinačni slučaj obratite se nacionalnoj agenciji u zemlji domaćinu ili u zemlji relevantnog nacionalnog tijela. Budući da sve aktivnosti mobilnosti trebaju biti transnacionalne, pružatelji SOO-a s tom vrstom posebnog statusa ne mogu organizirati aktivnosti mobilnosti s drugim organizacijama koje imaju isti status (tj. pod nadzorom istog nacionalnog tijela i nacionalne agencije), čak ni ako ta druga organizacija ima sjedište u drugoj zemlji.

Broj prijava	Organizacija može prijaviti samo jedan kratkoročni projekt u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga. Za kratkoročne projekte u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju organizacije mogu primiti bespovratna sredstva najviše tri puta u pet uzastopnih godina poziva. Bespovratna sredstva primljena u razdoblju 2014. – 2020. ne ubrajaju se u to ograničenje.
Prihvatljive aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti". Prijave moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Prijava kratkoročnog projekta može uključivati najviše 30 sudionika u aktivnostima mobilnosti. Pripremni posjeti i sudjelovanje osoba u pratnji neće se ubrajati u to ograničenje.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Kao konačna korektivna mjera nacionalnoj agenciji na raspolaganju je otkazivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

KRITERIJI ZA ODABIR, KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I PRAVILA O ORIGINALNOM SADRŽAJU I AUTORSTVU

Prijavitelji moraju imati dostatnu operativnu i financijsku sposobnost za provedbu predloženog projekta.

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da nisu ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u **dijelu C ovog vodiča**. Osim toga, potpisivanjem te izjave prijavitelji jamče da podnesena prijava sadržava originalan sadržaj čiji su oni autor i da ni jedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

Više informacija o kriterijima za odabir, kriterijima za isključenje i pravilima o originalnom sadržaju i autorstvu potražite u **dijelu C ovog vodiča**.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća tri kriterija za dodjelu.

Relevantnost (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija učenika prijavitelja relevantni su za područje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ projektni prijedlog odgovara sljedećim posebnim prioritetima: – potpora novim sudionicima i organizacijama s manje iskustva – potpora sudionicima u aktivnostima ErasmusPro – potpora sudionicima s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana (najviše 50 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice, njezina osoblja i učenika ▪ predložene aktivnosti primjerene su za postizanje ciljeva projekta ▪ operativni i logistički aspekti projektnog plana (kao što su predložena mjesta održavanja aktivnosti) primjereni su i troškovno učinkoviti ▪ projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata (osobito eTwinning za programe početnog SOO-a i EPALE za programe trajnog SOO-a) i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama primateljicama.
Kvaliteta pratećih aktivnosti (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj jasno definira zadatke i odgovornosti za provedbu aktivnosti u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije ▪ prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta ▪ prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mogu se prijaviti za financiranje u okviru posebne linije financiranja koja je dostupna samo njima. Prijave se temelje na prethodno odobrenom Erasmus planu pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban u trenutku prijave za sredstva. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu proračunskih sredstava potrebnih za sljedeći skup aktivnosti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijavitelji na dan početka projekta moraju imati valjanu Erasmus akreditaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju za koordinatore konzorcija za mobilnost moraju se prijaviti kao konzorcij za mobilnost. Prijava mora sadržavati popis članova konzorcija za mobilnost, koji uz koordinatora mora uključivati najmanje još jednu organizaciju članicu. Svaka organizacija koja ispunjava kriterije prihvatljivosti za Erasmus akreditaciju u istom području može postati članica konzorcija za mobilnost[84]. Sve organizacije koje su predviđene kao članice konzorcija moraju biti iz iste države članice ili treće zemlje pridružene programu kao i koordinator konzorcija za mobilnost. Odnos koordinatora konzorcija i članova konzorcija mora se temeljiti na suradnji i funkcionirati na neprofitnoj osnovi. Članovi konzorcija ne trebaju imati Erasmus akreditaciju. Organizacije koje sudjeluju u konzorciju za mobilnost mogu se prijaviti za financiranje s najviše dvije prijave u okviru ključne aktivnosti 1 u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pod istim pozivom na podnošenje prijedloga. Zato u području SOO-a organizacije koje se prijave za bespovratna sredstva za kratkoročni ili akreditirani projekt mogu kao organizacije članice dodatno sudjelovati u samo jednoj prijavi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije mogu sudjelovati u najviše dvije prijave za konzorcij za mobilnost.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rok za prijavu	**19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)**
Datum početka projekta	1. lipnja iste godine
Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Ako je opravdano, korisnici mogu zatražiti produljenje trajanja svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca. Produljenja su moguća nakon 12 mjeseci provedbe projekta, osim ako nacionalna agencija ne odluči drukčije.

[84] Za potrebe ugovaranja članovi konzorcija mogu biti sukorisnici, povezani subjekti ili treće strane koje primaju financijsku potporu. Na temelju zahtjeva utvrđenih u Erasmus standardima kvalitete za prihvatljive aktivnosti i prihvatljive sudionike definirane za ovu aktivnost može se pružiti potpora trećim stranama u iznosu od najviše 60 000 EUR po organizaciji primateljici. Članovi konzorcija koji su u pravnom smislu dio istog subjekta kao i koordinator konzorcija mogu dobiti bespovratna sredstva za projekt i neće se smatrati sukorisnicima, povezanim subjektima ili trećim stranama u pravne svrhe.
Odluku o ugovornoj strukturi svakog projekta konzorcija za mobilnost donosi nacionalna agencija na temelju statusa i formalnih veza koordinatora konzorcija i članova konzorcija u nacionalnom pravnom okviru. U svim slučajevima članovi konzorcija koji sudjeluju u projektu moraju biti navedeni u projektnoj prijavi i ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao dio opisa projekta.

Broj prijava	Akreditirane organizacije smiju se prijaviti samo jednom po krugu odabira.
Prihvatljive aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti". Prijave moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Broj sudionika koji se mogu uključiti u akreditirane projekte nije ograničen, osim eventualnih ograničenja utvrđenih u fazi dodjele proračunskih sredstava. U okviru projekata ne smije se izdvojiti više od 20 % dodijeljenih bespovratnih sredstava za aktivnosti s trećim zemljama koje nisu pridružene programu[85]. Svrha je tih mogućnosti potaknuti organizacije u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu da razviju odlazne aktivnosti mobilnosti s više trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Očekuje se da će te aktivnosti obuhvatiti što širi geografski opseg.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Kao konačna korektivna mjera nacionalnoj agenciji na raspolaganju je otkazivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Kvaliteta prijaviteljeva Erasmus plana ocijenjena je u fazi prijave za akreditaciju pa stoga nema kvalitativnog ocjenjivanja u fazi dodjele proračunskih sredstava. Svi prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva primit će financijska sredstva.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

[85] Proračunske kategorije „potpora za uključivanje sudionika" i „izvanredni troškovi za skupa putovanja" ne ubrajaju se u to ograničenje.

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima
- zatraženim aktivnostima (uključujući procijenjena proračunska sredstva potrebna za njihovu provedbu)
- osnovnom i maksimalnom iznosu bespovratnih sredstava
- sljedećim komponentama za dodjelu: kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije roka za prijave objaviti raspoloživa proračunska sredstva za akreditirane projekte i detaljna pravila dodjele proračunskih sredstava. Ta pravila moraju biti u skladu s načelima pravednosti, transparentnosti i jednakog postupanja. Pokazatelji i parametri na temelju kojih se dodjeljuju proračunska sredstva moraju biti objektivni i provjerljivi, a njihove vrijednosti moraju biti poznate prijaviteljima prije isteka roka za prijave. Nacionalna agencija će na temelju primjenjivih jediničnih doprinosa i povijesnih podataka procijeniti proračunska sredstva potrebna za provedbu aktivnosti koje je zatražio svaki prijavitelj. Prijaviteljima se ne mogu dodijeliti bespovratna sredstva veća od procijenjenih proračunskih sredstava.

Ako se prijavitelju dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava potrebnih za provedbu zatraženih aktivnosti, aktivnosti zatražene u prijavi bit će uključene u ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao ciljevi za ostvarenje. U suprotnom, ako se prijavitelju ne dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava, ciljevi za ostvarenje bit će prilagođeni tako da ostanu razmjerni dodijeljenim bespovratnim sredstvima[86].

Proračunska sredstva za kategorije troškova „potpora za uključivanje za sudionike" i „izvanredni troškovi" ne mogu se procijeniti na isti način kao proračunska sredstva za kategorije troškova na koje se primjenjuju jedinični doprinosi. Nacionalna agencija ocijenit će zahtjeve za te vrste troškova zasebno, na temelju dostavljenog opisa i obrazloženja. Za vrijeme provedbe projekta korisnici mogu prema potrebi podnositi dodatne zahtjeve za te vrste troškova. Nacionalna agencija obrađivat će takve dodatne zahtjeve prema redoslijedu primitka sve dok su sredstva raspoloživa.

[86] Nacionalna agencija može donekle modificirati razmjernu prilagodbu kako bi se dodijeljena bespovratna sredstva bolje uskladila s ciljnim aktivnostima, postigla dosljednost s odobrenim Erasmus planom, pružila odgovarajuća potpora za prioritetne aktivnosti, zadržao najmanje jedan sudionik u svakoj vrsti i kategoriji aktivnosti koje je zatražio prijavitelj i poštovala pravila poziva.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Sljedeća pravila financiranja primjenjuju se na kratkoročne projekte i akreditirane projekte za mobilnost učenika i osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Projekti u okviru programa Erasmus+ financiraju se prema načelu sufinanciranja. U skladu s tim, izračunano je da jedinični troškovi utvrđeni u tablici u nastavku u prosjeku pokrivaju 80 % stvarnih troškova.

Projekti mogu uključivati sudionike čija se cjelokupna bespovratna sredstva ili njihov dio financiraju iz drugih izvora osim programa Erasmus+. Za svakog pojedinačnog sudionika korisnik može zatražiti financiranje za sve prihvatljive proračunske kategorije ili samo neke od njih ako su preostali troškovi drukčije pokriveni. Sredstva primljena iz programa Erasmus+ može dopuniti organizacija korisnica ili se mogu dopuniti drugim sredstvima EU-a, donacijama, doprinosima sudionika ili trećih osoba itd. Mora se poštovati načelo prema kojem nije dopušteno dvostruko financiranje: financijska potpora za isti trošak ne može se tražiti dvaput, npr. iz različitih izvora. Ako korisnik zatraži doprinose sudionika, oni moraju biti u skladu s relevantnim odredbama Erasmus standarda kvalitete. Konkretno, takvi doprinosi ne smiju biti prepreka uključivanju sudionika s manje mogućnosti.

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="3">Iznos</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Organizacijska potpora</td><td rowspan="3">Troškovi izravno povezani s provedbom projekta koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova.

Na primjer: priprema (pedagoška, međukulturna i druga), mentorstvo, praćenje i podupiranje sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za provedbu projekta, virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost.

Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice (osim u slučaju mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja). Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika. Osobe u pratnji nisu sudionici u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja i ne uzimaju se u obzir pri izračunu organizacijske potpore.</td><td colspan="3">100 EUR
– po sudioniku u strukovnim natjecanjima u vještinama
– po sudioniku u grupnoj mobilnosti polaznika
– po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja
– po pozvanom stručnjaku
– po primljenom članu nastavnog osoblja koji se osposobljava</td></tr>
<tr><td colspan="3">350 EUR; 200 EUR nakon stotine sudionika u istoj vrsti aktivnosti
– po sudioniku u kratkoročnoj mobilnosti učenika u SOO-u u svrhu učenja
– po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja</td></tr>
<tr><td colspan="3">500 EUR
– po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti učenika u SOO-u u svrhu učenja (ErasmusPro)
– po sudioniku u bilo kojoj individualnoj aktivnosti koja se odvija u trećim zemljama koje nisu pridružene programu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Putovanje</td><td rowspan="2">Doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.</td><td>Udaljenost</td><td>Zeleno putovanje</td><td>Putovanje koje nije zeleno</td></tr>
<tr><td>10 – 99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja sudionika i osoba u pratnji

Prijavitelj mora navesti zračnu udaljenost (u jednom smjeru) od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[87] uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije[88].</td><td colspan="2">100 – 499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">500 – 1999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">2000 – 2999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">3000 – 3999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">4000 – 7999 km</td><td>1188 EUR</td><td>1188 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">8000 km ili više</td><td>1735 EUR</td><td>1735 EUR</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Pojedinačna potpora</td><td rowspan="5">Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji[89] tijekom aktivnosti.

Ako je potrebno, prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše dva dana putovanja za sudionike i osobe u pratnji koji primaju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno, a najviše šest dana putovanja u slučaju bespovratnih sredstava za zeleno putovanje.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika i osoba u pratnji, trajanja boravka i zemlje primateljice[90].</td><td>Kategorija sudionika</td><td>1. skupina zemalja</td><td>2. skupina zemalja</td><td>3. skupina zemalja</td></tr>
<tr><td>Osoblje</td><td>107 – 191 EUR</td><td>95 – 169 EUR</td><td>84 – 148 EUR</td></tr>
<tr><td>Učenici u SOO-u</td><td>48 – 127 EUR</td><td>41 – 110 EUR</td><td>36 – 93 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Navedeni su dopušteni rasponi osnovnih iznosa po danu aktivnosti. Unutar tih raspona svaka nacionalna agencija određuje točan osnovni iznos za projekte kojima upravlja i te informacije objavljuje na svojim stranicama.

Osnovni iznos može se isplatiti do 14. dana aktivnosti (računajući i dane putovanja). Iznos koji</td></tr>
</table>

[87] Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[88] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[89] U slučaju osoba u pratnji primjenjuju se iznosi za osoblje. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivanje".

[90] **Skupine zemalja primateljica za države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu:**
1. skupina zemalja: Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Island, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Švedska. **2. skupina zemalja**: Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska.
3. skupina zemalja: Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska.
Skupine zemalja primateljica za treće zemlje koje nisu pridružene programu:
1. skupina zemalja: Japan, Izrael, Južna Koreja, Gruzija, Argentina, Armenija, Angola, Saudijska Arabija, Kuvajt, SAD, Ujedinjena Kraljevina, Švicarska, Bahrein, Azerbajdžan, Sudan, Sveti Kristofor i Nevis, Sveti Vincent i Grenadini, Ujedinjeni Arapski Emirati, Hong Kong, Libanon, Vijetnam, Meksiko, Tajvan, Moldova, Malezija, Tanzanija, Kanada, Singapur, Australija, Tajland, Farski Otoci, Monako, San Marino, Država Vatikanskoga Grada, Andora.

		se isplaćuje od 15. dana iznosit će 70 % osnovnog iznosa. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.
Potpora za uključivanje	**Potpora za uključivanje za organizacije:** Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	125 EUR po sudioniku
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna potpora"). Potporu za uključivanje može dobiti i osoblje s manje mogućnosti koje preuzima ulogu osobe u pratnji ili sudjeluje u pripremnom posjetu. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Pripremni posjeti	Troškovi koji obuhvaćaju putne i životne troškove za sudjelovanje u pripremnom posjetu. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	680 EUR po sudioniku

2. skupina zemalja: Indija, Kazahstan, Brazil, Demokratska Republika Kongo, Čile, Nigerija, Uganda, Liberija, Džibuti, Demokratska Narodna Republika Koreja, Uzbekistan, Turkmenistan, Dominikanska Republika, Jamajka, Libija, Sirija, Kuba, Jemen, Kenija, Ruanda, Sejšeli, Antigva i Barbuda, Brunej, Crna Gora, Malavi, Barbados, Sveta Lucija, Grenada, Dominika, Urugvaj, Albanija, Kina, Filipini, Peru, Venezuela, Panama, Gana, Čad, Gvajana, Egipat, Maroko, Kiribati, Oman, Bosna i Hercegovina, Iran, Mozambik, Senegal, Mauricijus, Katar, Jordan, Indonezija, Laos, Južna Afrika, Etiopija, Bangladeš, Ekvador, Paragvaj, Kostarika, Côte d'Ivoire, Sijera Leone, Gabon, Haiti, Bahami, Papua Nova Gvineja, Mikronezija, Ukrajina, Kirgistan, Palestina.

3. skupina zemalja: Nepal, Maldivi, Tadžikistan, Nikaragva, Zambija, Gvineja, Kongo, Bocvana, Belize, Samoa, Maršalovi Otoci, Palau, Tuvalu, Nauru, Cookovi Otoci, Niue, Novi Zeland, Pakistan, Butan, El Salvador, Surinam, Gvatemala, Honduras, Somalija, Trinidad i Tobago, Alžir, Kolumbija, Gambija, Fidži, Salomonovi Otoci, Vanuatu, Kambodža, Zimbabve, Burundi, Mongolija, Kamerun, Timor-Leste, Šri Lanka, Madagaskar, Mali, Togo, Sveti Toma i Prinsipe, Tonga, Bolivija, Benin, Lesoto, Makao, Tunis, Irak, Burkina Faso, Ekvatorska Gvineja, Srednjoafrička Republika, Gvineja Bisau, Namibija, Komori, Eritreja, Mjanmar, Afganistan, Niger, Mauritanija, Cabo Verde, Kosovo, Esvatini, Južni Sudan.

Troškovi tečaja	Troškovi koji obuhvaćaju upisninu za format mobilnosti osoblja „tečajevi i osposobljavanje”. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja tečaja.	80 EUR po sudioniku po danu
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme studija ili osposobljavanja tijekom aktivnosti. Jezična potpora prihvatljiva je za sudionike sljedećih vrsta aktivnosti: praćenje rada, aktivnosti poučavanja i osposobljavanja, kratkoročna i dugoročna mobilnost u svrhu učenja polaznika SOO-a (ErasmusPro). Potpora se isplaćuje samo ako sudionik ne može dobiti mrežnu jezičnu potporu jer traženi jezik ili razina nisu dostupni, ili zbog određenih prepreka s kojima se suočavaju osobe s manje mogućnosti. Ti se uvjeti ne odnose na pojačanu potporu koja se pruža sudionicima dugoročne mobilnosti u svrhu učenja polaznika SOO-a (ErasmusPro). **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	150 EUR po sudioniku Dodatno: 150 EUR za pojačanu jezičnu potporu po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja polaznika SOO-a (ErasmusPro).
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za	**Troškovi financijskog jamstva:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih putnih troškova **Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde**: 100 % prihvatljivih troškova

	putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika.	

MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U PODRUČJU ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA

Ova aktivnost podupire škole i druge organizacije aktivne u području odgoja i općeg obrazovanja koje žele organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za učenike i osoblje.

Podupire se širok spektar aktivnosti, uključujući praćenje rada i programe stručnog usavršavanja za osoblje, pojedinačnu i grupnu mobilnost za učenike, pozvane stručnjake i druge aktivnosti, kao što je objašnjeno u nastavku.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati **uključivost i raznolikost, okolišnu održivost, digitalno obrazovanje**, ali i **građanski angažman i sudjelovanje**: koristeći posebne mogućnosti financiranja koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, razmjenom najboljih primjera iz prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je aktivnosti pojedincima pružiti mogućnosti za učenje te poduprijeti internacionalizaciju i institucionalni razvoj škola i drugih organizacija u području odgoja i općeg obrazovanja. Konkretno, ciljevi su sljedeći:

Jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja:

- promicanje vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
- širenje znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranje razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi.

Povećanje kvalitete poučavanja i učenja u odgoju i općem obrazovanju:

- podupiranjem stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika, ravnatelja i drugog školskog osoblja
- poticanjem korištenja novih tehnologija i inovativnih metoda poučavanja
- poboljšanjem programa učenja stranih jezika i jezične raznolikosti u školama
- podupiranjem razmjene i prenošenja najbolje prakse u poučavanju i razvoju škola.

Doprinos stvaranju europskog prostora obrazovanja:

- povećanjem kapaciteta škola za sudjelovanje u prekograničnim razmjenama i suradnji te izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti
- omogućavanjem mobilnosti u svrhu učenja za sve učenike u odgoju i općem obrazovanju
- poticanjem priznavanja ishoda učenja koje su učenici i osoblje stekli tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST PROGRAMA ERASMUS+?

Škole i druge organizacije aktivne u području odgoja i općeg obrazovanja mogu zatražiti financiranje na dva načina:

- **kratkoročni projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti prijaviteljima omogućuju da organiziraju razne aktivnosti mobilnosti u razdoblju od 6 do 18 mjeseci. Kratkoročni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put podnose prijavu u programu Erasmus+ ili za one koje žele organizirati samo ograničen broj aktivnosti ili

- **akreditirani projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti dostupni su samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području odgoja i općeg obrazovanja. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova Erasmus plana. Erasmus akreditacije dostupne su svim organizacijama koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavu za akreditaciju nije potrebno prethodno iskustvo u programu. Više informacija o toj mogućnosti potražite u poglavlju ovog vodiča o Erasmus akreditaciji u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te odgoja i općeg obrazovanja.

Osim toga, organizacije se mogu pridružiti programu bez podnošenja prijave na sljedeće načine:

- **pridruživanjem postojećem konzorciju za mobilnost programa Erasmus+** u svojoj zemlji pod vodstvom akreditiranog koordinatora koji prihvaća nove članove u konzorcij ili

- **primanjem sudionika iz druge zemlje:** bilo koja organizacija može primiti učenike ili osoblje koji dolaze iz partnerske organizacije u inozemstvu. Biti organizacija primateljica vrijedno je iskustvo i dobar način za sklapanje partnerstava i upoznavanje s programom prije vlastite prijave.

Škole se potiče i da se pridruže zajednici eTwinning[91], mrežnoj zajednici koja se financira iz programa Erasmus+ na Europskoj platformi za školsko obrazovanje i kojoj mogu pristupiti učitelji i nastavnici čiju registraciju odobri nacionalna organizacija za potporu za eTwinning. eTwinning školama omogućuje da uspostave zajedničke virtualne razrede i provode projekte s drugim školama, a učiteljima i nastavnicima da razgovaraju i razmjenjuju informacije s kolegama te da se uključe u niz mogućnosti za stručno usavršavanje. eTwinning je ujedno i idealno okruženje za traženje partnera za buduće projekte.

Osim toga, škole i nastavno osoblje pozivaju se na rad s alatima SELFIE: besplatnim, višejezičnim internetskim alatima za samoprocjenu koje je Europska komisija osmislila da bi općim i strukovnim školama pomogla da razviju digitalne kapacitete. Oni učiteljima i nastavnicima omogućuju da sami procijene svoje digitalne kompetencije i pouzdanje te da odmah dobiju povratne informacije o svojim jačim i slabijim stranama i područjima u kojima se mogu usavršavati. Učitelji i nastavnici mogu s alatom raditi i u timovima i zajedno izraditi plan usavršavanja. Alat SELFIE dostupan je na: www.ec.europa.eu/education/schools-go-digitalhttps://education.ec.europa.eu/hr/selfie

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik u projektu u okviru ključne aktivnosti 1. Organizacija prijaviteljica sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća nacionalnoj agenciji. Postupak prijave i za kratkoročne projekte i za Erasmus akreditacije usmjeren je na potrebe i planove organizacije prijaviteljice (ili njezina konzorcija).

Aktivnosti mobilnosti u projektu mobilnosti mogu biti odlazne ili dolazne. Većina vrsta dostupnih aktivnosti su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica imati funkciju organizacije pošiljateljice: ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu. Škole se potiče da iskoriste te mogućnosti za organizaciju dvosmjernih razmjena ili zajedničkih aktivnosti s jednom ili više partnerskih škola. U tom se slučaju svaka škola sudionica treba prijaviti za financiranje u okviru programa Erasmus+ ili se može pridružiti postojećem konzorciju.

Uz to postoje i posebne vrste dolaznih aktivnosti koje organizacijama prijaviteljicama omogućuju pozivanje stručnjaka ili učitelja i nastavnika koji se osposobljavaju u svoju organizaciju. Svrha dolaznih aktivnosti nije uspostavljati dvosmjerne razmjene, već dovesti osobe koje mogu pridonijeti razvoju i internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Provedba svih aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti mora biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Erasmus standardi kvalitete obuhvaćaju konkretne korake za provedbu projektnih zadaća, kao što je odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekta itd. Cijeli tekst Erasmus standarda kvalitete dostupan je na internetskim stranicama Europa: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools

Učenje jezika važan je dio svakog projekta mobilnosti: organizacije korisnice trebale bi sudionicima omogućiti učenje jezika prije i tijekom aktivnosti mobilnosti. U tu svrhu Erasmus+ financira platformu za mrežnu jezičnu potporu, koja je besplatna i dostupna svim sudionicima programa Erasmus+.

[91] Europska platforma za školsko obrazovanje – eTwinning: www.school-education.ec.europa.eu/en/etwinning

Kako pronaći partnere za aktivnosti mobilnosti?

Erasmus+ vam raznim alatima i mogućnostima pomaže da pronađete partnere za aktivnosti mobilnosti:

- **Europska platforma za školsko obrazovanje** nudi internetski alat za pronalaženje partnera. Registriranje na platformi omogućuje vam da objavljujete oglase za traženje partnera i pregledavate oglase drugih organizacija: https://school-education.ec.europa.eu/en/networking/partner-finding

- **Aktivnosti osposobljavanja i suradnje** redovito organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+. Među njima su kontaktni seminari, internetska događanja i druge prilike za pronalaženje partnera za prijavitelje i korisnike programa Erasmus+. Informacije o aktivnostima osposobljavanja i suradnje dostupne su na stranicama relevantnih nacionalnih agencija i resursnog centra SALTO za obrazovanje i osposobljavanje: www.salto-et.net

- Na **Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+** mogu se naći sve akreditirane organizacije i odobreni projekti: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects

Horizontalne dimenzije

Svi projekti mobilnosti trebali bi uključiti sljedeće dimenzije koje su zajedničke cijelom programu Erasmus+.

UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru učenika koji će sudjelovati u projektnim aktivnostima treba uzeti u obzir ključne čimbenike kao što su motivacija, zasluge i potrebe sudionika za osobnim razvojem i obrazovanjem. Isto tako, pri odabiru sudionika koji su članovi osoblja treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu na raspolaganju svim učenicima u organizaciji.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Korisnike i druge organizacije sudionice koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje potiče se da aktivno stvaraju i olakšavaju mogućnosti za mobilnost, npr. uvođenjem razdoblja predviđenog za mobilnost u svoje akademske kalendare i utvrđivanjem standardnih koraka za ponovnu integraciju sudionika povratnika.

OKOLIŠNO ODRŽIVA I ODGOVORNA PRAKSA

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja. Organizacije koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje trebaju uključiti ta načela u svakodnevni rad i aktivno promicati promjenu načina razmišljanja i ponašanja među učenicima i osobljem.

DIGITALNA TRANSFORMACIJA U OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

U skladu s Erasmus standardima kvalitete program potiče sve organizacije sudionice na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost te poboljšala suradnja partnerskih organizacija i kvaliteta učenja i poučavanja u njima. Osim toga, sudionici se mogu uključiti u inicijativu „Digitalna prilika”: aktivnosti mobilnosti, što im omogućuje da steknu digitalne vještine i jačaju svoje sposobnosti poučavanja, osposobljavanja i obavljanja drugih zadataka uz pomoć digitalnih alata. Takve aktivnosti mogu se organizirati u okviru bilo kojeg dostupnog formata mobilnosti.

SUDJELOVANJE U DEMOKRATSKOM ŽIVOTU

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane aktivnosti mobilnosti trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva, kao i razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Ako je moguće, projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Sudionicima bi trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

AKTIVNOSTI

U ovom se odjeljku predstavljaju vrste aktivnosti koje se mogu financirati iz programa Erasmus+, bilo u sklopu kratkoročnih ili akreditiranih projekata.

Sve aktivnosti mobilnosti moraju biti:

- **aktivnosti učenja:** namijenjene sudionicima za poboljšanje ili stjecanje novog znanja, vještina, kompetencija i stavova
- **transnacionalne:** uključivati interakciju među ljudima iz različitih zemalja u svrhu uzajamnog učenja
- **strukturirane:** imati jasnu metodologiju, programe učenja i planirane ishode učenja
- **strateške:** doprinositi širem skupu ciljeva projekta.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna financijska potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti, maloljetnike ili mlade kojima je potreban nadzor. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

MOBILNOST OSOBLJA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Praćenje rada (od 2 do 60 dana) ▪ Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (od 2 do 365 dana) ▪ Tečajevi i osposobljavanje (od 2 do 10 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. **Praćenje rada**: sudionici mogu provesti neko vrijeme u organizaciji primateljici u drugoj zemlji kako bi se upoznali s drukčijim metodama rada i prikupili nove ideje promatranjem i interakcijom s kolegama, stručnjacima i drugim odgojno-obrazovnim djelatnicima u svakodnevnom radu u organizaciji primateljici. **Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja**: sudionici neko vrijeme mogu poučavati ili osposobljavati učenike u organizaciji primateljici u drugoj zemlji pa tako i sami učiti obavljajući zadatke i razmjenjujući iskustva s kolegama. **Tečajevi i osposobljavanje**: sudionici mogu pohađati strukturirane tečajeve ili slične vrste osposobljavanja koje pružaju kvalificirani stručnjaci i koji se temelje na unaprijed definiranim programima i ishodima učenja.

	Ukupan iznos bespovratnih sredstava za „tečajeve i osposobljavanje" ograničit će se na najviše 50 % dodijeljenih bespovratnih sredstava za projekt. Iznimno, za projekte s ukupnim dodijeljenim bespovratnim sredstvima do 40 000 EUR, to ograničenje iznosi 20 000 EUR. Najviše tri osobe iz iste organizacije pošiljateljice i najviše deset osoba iz istog konzorcija za mobilnost mogu primiti financijska sredstva za zajedničko pohađanje istog tečaja. Svaka osoba može sudjelovati samo u jednom tečaju po projektu. Osposobljavanje mora uključivati jasnu transnacionalnu komponentu. Treba, na primjer, poticati interakciju u učenju među sudionicima iz različitih zemalja ili integrirati druge elemente transnacionalnog prijenosa prakse, kao što je intenzivna uključenost osoblja u odgoju i obrazovanju iz zemlje domaćina radi interakcije s kolegama iz inozemstva i demonstriranja svoje prakse. Sadržaj tečajeva i osposobljavanja mora biti relevantan za stručne vještine uključenog osoblja i ciljeve projekta ili akreditacije. Na primjer, podržane aktivnosti mogu uključivati tečajeve i osposobljavanje koje organiziraju javne ustanove ili volonterske organizacije, aktivnosti organizirane u okviru razmjene prakse među organizacijama u različitim zemljama te komercijalno dostupne tečajeve i osposobljavanje. Potpora se ne može dobiti za potpuno pasivne aktivnosti, kao što je slušanje predavanja, govora ili masovnih konferencija. Konferencije i slična događanja mogu se razmotriti za financiranje samo ako sudionici većinu vremena provedu na strukturiranom osposobljavanju, radionicama, praktičnim vježbama, razmjeni prakse s kolegama ili drugim oblicima aktivnog učenja. Prijavitelji bi trebali znati da su pružatelji tečajeva potpuno neovisni o programu Erasmus+ kao pružatelji usluga na slobodnom tržištu. Stoga je odabir tečajeva i osposobljavanja odgovornost organizacije korisnice. Sljedeći standardi kvalitete dostupni su kako bi se prijaviteljima pomoglo pri odabiru: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju učitelje, nastavnike i ravnatelje te sve ostale stručnjake koji ne drže nastavu i osoblje koje radi u području odgoja i općeg obrazovanja. Prihvatljivo nenastavno osoblje uključuje osoblje koje radi u području odgoja i općeg obrazovanja (asistenti u nastavi, pedagoški savjetnici, psiholozi, koordinatori za Erasmus+ itd.) ili u drugim organizacijama aktivnima u području odgoja i općeg obrazovanja (školski inspektori, savjetnici, koordinatori za Erasmus+, koordinatori politika zaduženi za odgoj i opće obrazovanje itd.). Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije (npr. kao vanjski predavači, stručnjaci, volonteri, članovi odbora, inspektori). U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (npr. ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Nacionalne agencije

	uspostavljaju transparentnu i dosljednu praksu s obzirom na to što se smatra prihvatljivim radnim odnosom i pratećom dokumentacijom u svojem nacionalnom kontekstu. Članovi osoblja koji rade na daljinu iz inozemstva ne mogu sudjelovati u aktivnostima u zemlji iz koje rade.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji[92].
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Za tečajeve i osposobljavanje umjesto ugovora o učenju može poslužiti program tečaja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti.

MOBILNOST UČENIKA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Grupna mobilnost učenika (od 2 do 30 dana, najmanje dva učenika po skupini) ▪ Kratkoročna mobilnost učenika u svrhu učenja (od 10 do 29 dana) ▪ Dugoročna mobilnost učenika u svrhu učenja (od 30 do 365 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti učenika mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. **Grupna mobilnost učenika:** skupina učenika iz škole pošiljateljice može određeno vrijeme provesti učeći zajedno s vršnjacima u drugoj zemlji. Škola pošiljateljica aktivnosti učenja mora osmisliti i provoditi u suradnji s partnerskom školom u zemlji primateljici[93]. Učitelji, nastavnici ili drugo kvalificirano osoblje u obrazovanju iz škole pošiljateljice moraju pratiti učenike tijekom cijelog trajanja aktivnosti i voditi proces učenja. Ako je potrebno, i druge odrasle osobe mogu biti osobe u pratnji kako bi pomogle učiteljima i nastavnicima u pratnji[94].

[92] Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

[93] Programi grupnih aktivnosti koji se u cijelosti ili većinski sastoje od komercijalno dostupnih aktivnosti kao što su tečajevi u školi stranih jezika ili drugih komercijalnih „gotovih" aktivnosti nisu prihvatljivi. Ako je to relevantno za program učenja u okviru aktivnosti, učenici mogu provesti manji dio razdoblja mobilnosti na zajedničkim izletima u prirodu, na kulturne lokalitete, u poduzeća ili javne ustanove, na međunarodna natjecanja ili slične aktivnosti učenja. Međutim, takav sadržaj uvijek mora biti uključen u program uzajamnog učenja koji su osmislile dvije škole.

[94] Škole pošiljateljice i primateljice u svim su slučajevima odgovorne za potpuno pridržavanje primjenjivih propisa i zakona u zemljama pošiljateljicama i primateljicama.

	Kratkoročna mobilnost učenika u svrhu učenja: učenici mogu provesti određeno razdoblje u inozemstvu radi školovanja u partnerskoj školi ili stručne prakse u drugoj odgovarajućoj organizaciji u inozemstvu. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Ako je opravdano, za osobe s manje mogućnosti može se organizirati mobilnost s minimalnim trajanjem od 2 dana. **Dugoročna mobilnost učenika u svrhu učenja**: učenici mogu provesti određeno razdoblje u inozemstvu radi školovanja u partnerskoj školi ili stručne prakse u drugoj odgovarajućoj organizaciji u inozemstvu. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Osposobljavanje prije polaska obvezno se mora pružiti svim sudionicima, a dodatna financijska potpora bit će dostupna za organizacijsku i jezičnu potporu. Imajte na umu da se razlika između grupnih i individualnih formata aktivnosti ne temelji na organizaciji putovanja i smještaja, nego na zahtjevima za kolektivne ili individualne programe učenja, kako je opisano pod podnaslovom „Dokumentiranje ishoda učenja". Za skupne i pojedinačne aktivnosti pruža se različita razina organizacijske potpore, kako je definirano u pravilima financiranja na kraju ovog poglavlja.
Prihvatljivi sudionici	Učenici sudionici moraju biti polaznici obrazovnog programa u školi pošiljateljici[95]. Moguće je sudjelovanje i učenika koji se školuju izvan institucionalnog okvira u zemljama u kojima postoji takva praksa[96].
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji[97]. Grupna mobilnost učenika mora se odvijati u školi primateljici. Aktivnosti se iznimno mogu odvijati na drugom mjestu u zemlji škole primateljice ako je to bolje s obzirom na sadržaj i kvalitetu aktivnosti. U tom se slučaju ne može smatrati da je putovanje sudionika od primatelja do tog mjesta dio aktivnosti transnacionalne mobilnosti. pa se u tu svrhu ne mogu zatražiti dodatna sredstva. Osim toga, grupna mobilnost učenika može se odvijati u sjedištu institucije Europske unije ako se aktivnost organizira u instituciji EU-a ili s njom u suradnji[98]. Neovisno o tome gdje se odvija, grupna aktivnost mora uključivati učenike iz najmanje dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.

[95] Definiciju prihvatljivih obrazovnih programa u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu odredit će nadležno nacionalno i bit će objavljena na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

[96] Zakonitost i uvjeti školovanja izvan institucionalnog okvira uređeni su nacionalnim propisima svake zemlje. Uz zemljama u kojima je to moguće nadležno nacionalno tijelo odlučuje koje škole mogu biti škole pošiljateljice za učenike koji se školuju na takav način.

[97] Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

[98] Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourgu, Strasbourgu i Haagu. Aktivnosti u sjedištima EU-a smatraju se dijelom transnacionalne mobilnosti te se može podnijeti zahtjev za financiranje (kako je opisano u odjeljku „Koja su pravila financiranja?") za sve sudionike, neovisno o njihovoj zemlji podrijetla.

Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Individualne aktivnosti mobilnosti: prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti. Aktivnosti grupne mobilnosti: program učenja treba definirati za cijelu skupinu (pojedinačni ugovori o učenju nisu potrebni). Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati program učenja i popis sudionika (uključujući osobe u pratnji) kao dokaz o završetku aktivnosti.

DRUGE AKTIVNOSTI KOJE SE PODUPIRU

Prihvatljive aktivnosti	▪ Pozvani stručnjaci (od 2 do 60 dana) ▪ Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju (od 10 do 365 dana) Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. **Pozvani stručnjaci:** škole mogu pozvati predavače, učitelje i nastavnike, stručnjake za politike ili druge kvalificirane stručnjake iz inozemstva koji mogu pridonijeti poboljšanju poučavanja i učenja u školi primateljici. Na primjer, pozvani stručnjaci mogu pružiti osposobljavanje školskom osoblju, demonstrirati nove metode poučavanja ili pomoći prenijeti dobru praksu u organizaciji i rukovodstvu. **Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju:** organizacije prijaviteljice mogu primiti učitelje i nastavnike koji se osposobljavaju i žele provesti određeno razdoblje stručne prakse u inozemstvu. Organizacija primateljica dobit će potporu za uspostavu aktivnosti, a potporu za putovanje i pojedinačnu potporu za sudionika trebala bi pružiti organizacija pošiljateljica (koja u tu svrhu može zatražiti financiranje u okviru programa Erasmus+).
Prihvatljivi sudionici	**Pozvani stručnjaci** mogu biti bilo koje osobe iz druge države članice ili treće zemlje pridružene programu koje mogu ponuditi stručno znanje i osposobljavanje koje odgovara potrebama i ciljevima organizacije koja ih poziva. **Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju** dostupno je za sudionike koji pohađaju ili su nedavno završili[99] obrazovni program nastavničkog smjera (ili sličnu vrstu obrazovnog programa za odgojno-obrazovne djelatnike) u drugoj državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Prihvatljiva mjesta	Mjesto za pozvane stručnjake i nastavnike koji se osposobljavaju uvijek je organizacija korisnica (uključujući članove konzorcija).

[99] Osobe koje su nedavno diplomirale imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti.

Dokumentiranje ishoda učenja	Za pozvane stručnjake se program učenja koji će održati mora dogovoriti s organizacijom korisnicom prije aktivnosti. Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati provedeni program učenja kao dokaz o završetku aktivnosti. Za učitelje i druge odgojno-obrazovne djelatnike koji sudjeluju u osposobljavanju primjenjuju se opisani zahtjevi za aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za pojedince.

PRIPREMNI POSJETI

Što je pripremni posjet?	Pripremni posjet je posjet osoblja organizacije pošiljateljice budućoj organizaciji primateljici radi bolje pripreme aktivnosti mobilnosti osoblja ili učenika.
Kad se može organizirati pripremni posjet?	Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazloženi i služiti za poboljšanje uključivosti, opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Ti se posjeti mogu organizirati kako bi se, na primjer, bolje pripremila mobilnost sudionika s manje mogućnosti, započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti mogu se organizirati radi pripreme za svaku vrstu mobilnosti učenika ili osoblja, osim „tečajeva i osposobljavanja".
Tko može sudjelovati u pripremnom posjetu?	Pripremne posjete mogu provoditi bilo koje osobe koje ispunjavaju uvjete za aktivnosti mobilnosti osoblja i uključene su u organizaciju projekta. Iznimno, učenici koji sudjeluju u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja i sudionici s manje mogućnosti u bilo kojoj vrsti aktivnosti mogu sudjelovati u pripremnim posjetima za svoje aktivnosti. U pripremnom posjetu mogu sudjelovati najviše tri osobe.
Gdje se mogu održati pripremni posjeti?	Pripremni posjeti održavaju se u prostorijama buduće organizacije primateljice ili na drugom mjestu na kojem se planiraju održavati aktivnosti mobilnosti. Pravila koja se primjenjuju na mjesta održavanja aktivnosti mobilnosti osoblja i učenika primjenjuju se i na pripremne posjete povezane s tim aktivnostima. Može se organizirati samo jedan pripremni posjet po organizaciji primateljici.

KRATKOROČNI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U ODGOJU I OPĆEM OBRAZOVANJU

Kratkoročni projekti za mobilnost učenika i osoblja jednostavan su način sudjelovanja u programu Erasmus+. Svrha im je omogućiti organizacijama da na jednostavan način uspostave nekoliko aktivnosti i steknu iskustvo s programom.

Da bi bili jednostavni, kratkoročni projekti imaju ograničen broj sudionika i kraće traju. Taj je oblik dostupan samo pojedinačnim organizacijama, ne i koordinatorima konzorcija. Akreditirane organizacije ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte jer već imaju stalan pristup financiranju u okviru programa Erasmus+.

Prijava za kratkoročne projekte uključuje popis i opis aktivnosti koje organizacija prijaviteljica namjerava organizirati.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu[100] sljedeće organizacije: (1) odgojno-obrazovne ustanove koje pružaju opće obrazovanje na predškolskoj, osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini, uključujući organizacije koje pružaju rani i predškolski odgoj i obrazovanje[101] (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području odgoja i općeg obrazovanja. Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u odgoju i općem obrazovanju ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte.
Prihvatljive zemlje	Organizacije prijaviteljice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rokovi za prijavu	1. krug (za sve nacionalne agencije): **19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** 2. krug: za nacionalne agencije koje odluče dodati drugi rok (2. krug). U tom slučaju nacionalne agencije obavještavaju prijavitelje o tome na svojim internetskim stranicama. Za drugi krug prijavitelji zahtjeve moraju predati do **1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).**
Datumi početka projekta	Za projekte se mogu odabrati sljedeći datumi početka: ▪ 1. krug: između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine ▪ 2. krug: između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Trajanje projekta	Od 6 do 18 mjeseci

[100] Prihvatljive organizacije u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu definirat će nadležno nacionalno tijelo te će zajedno s odgovarajućim primjerima biti objavljene na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

[101] Škole sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu s posebnim statusom i funkcijom pod nadzorom nacionalnih tijela druge zemlje (npr. *lycée français* ili njemačke škole) možda će morati podnijeti prijavu nacionalnoj agenciji zemlje koja provodi nadzor. Za točne informacije za svaki pojedinačni slučaj obratite se nacionalnoj agenciji u zemlji domaćinu ili u zemlji relevantnog nacionalnog tijela. Budući da sve aktivnosti mobilnosti trebaju biti transnacionalne, odgojno-obrazovne ustanove s tom vrstom posebnog statusa ne mogu organizirati aktivnosti mobilnosti s drugim organizacijama koje imaju isti status (tj. pod nadzorom istog nacionalnog tijela i nacionalne agencije), čak ni ako ta druga organizacija ima sjedište u drugoj zemlji.

Broj prijava	Organizacija može prijaviti samo jedan kratkoročni projekt u području odgoja i općeg obrazovanja po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga. Za kratkoročne projekte u školskom obrazovanju organizacije mogu primiti bespovratna sredstva najviše tri puta u pet uzastopnih godina poziva. Bespovratna sredstva primljena u razdoblju 2014. – 2020. ne ubrajaju se u to ograničenje.
Prihvatljive aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području odgoja i općeg obrazovanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti". Prijave moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Prijava kratkoročnog projekta može uključivati najviše 30 sudionika u aktivnostima mobilnosti. Pripremni posjeti i sudjelovanje osoba u pratnji neće se ubrajati u to ograničenje.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Kao konačna korektivna mjera nacionalnoj agenciji na raspolaganju je otkazivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

KRITERIJI ZA ODABIR, KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I PRAVILA O ORIGINALNOM SADRŽAJU I AUTORSTVU

Prijavitelji moraju imati dostatnu operativnu i financijsku sposobnost za provedbu predloženog projekta.

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da nisu ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u **dijelu C ovog vodiča**. Osim toga, potpisivanjem te izjave prijavitelji jamče da podnesena prijava sadržava originalan sadržaj čiji su oni autor i da ni jedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

Više informacija o kriterijima za odabir, kriterijima za isključenje i pravilima o originalnom sadržaju i autorstvu potražite u **dijelu C ovog vodiča**.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija za dodjelu i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Relevantnost (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija učenika prijavitelja relevantni su za područje odgoja i općeg obrazovanja ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ projektni prijedlog odgovara sljedećim posebnim prioritetima: – potpora novim sudionicima i organizacijama s manje iskustva – potpora sudionicima u dugoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja – potpora sudionicima s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana (najviše 50 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice, njezina osoblja i učenika ▪ predložene aktivnosti primjerene su za postizanje ciljeva projekta ▪ operativni i logistički aspekti projektnog plana (kao što su predložena mjesta održavanja aktivnosti) primjereni su i troškovno učinkoviti ▪ projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata (osobito eTwinning) i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama primateljicama.
Kvaliteta pratećih aktivnosti (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj jasno definira zadatke i odgovornosti za provedbu aktivnosti u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije ▪ prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta ▪ prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U ODGOJU I OPĆEM OBRAZOVANJU

Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u području odgoja i općeg obrazovanja mogu se prijaviti za financiranje u okviru posebne linije financiranja koja je dostupna samo njima. Prijave se temelje na prethodno odobrenom Erasmus planu pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu proračunskih sredstava potrebnih za sljedeći skup aktivnosti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijavitelji na dan početka projekta moraju imati valjanu Erasmus akreditaciju u području odgoja i općeg obrazovanja.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju za koordinatore konzorcija za mobilnost moraju se prijaviti kao konzorcij za mobilnost. Prijava mora sadržavati popis članova konzorcija za mobilnost, koji uz koordinatora mora uključivati najmanje još jednu organizaciju članicu. Svaka organizacija koja ispunjava kriterije prihvatljivosti za Erasmus akreditaciju u istom području može postati članica konzorcija za mobilnost[102]. Sve organizacije koje su predviđene kao članice konzorcija moraju biti iz iste države članice ili treće zemlje pridružene programu kao i koordinator konzorcija za mobilnost[103]. Odnos koordinatora konzorcija i članova konzorcija mora se temeljiti na suradnji i funkcionirati na neprofitnoj osnovi. Članovi konzorcija ne trebaju imati Erasmus akreditaciju. Organizacije koje sudjeluju u konzorciju za mobilnost mogu se prijaviti za financiranje s najviše dvije prijave u okviru ključne aktivnosti 1 u području odgoja i općeg obrazovanja pod istim pozivom na podnošenje prijedloga. Zato u području odgoja i općeg obrazovanja organizacije koje se prijave za bespovratna sredstva za kratkoročni ili akreditirani projekt mogu kao organizacije članice dodatno sudjelovati u samo jednoj prijavi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije mogu sudjelovati u najviše dvije prijave za konzorcij za mobilnost.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rok za prijavu	**19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)**

[102] Za potrebe ugovaranja članovi konzorcija mogu biti sukorisnici, povezani subjekti ili treće strane koje primaju financijsku potporu. Na temelju zahtjeva utvrđenih u Erasmus standardima kvalitete za prihvatljive aktivnosti i prihvatljive sudionike definirane za ovu aktivnost može se pružiti potpora trećim stranama u iznosu od najviše 60 000 EUR po organizaciji primateljici. Članovi konzorcija koji su u pravnom smislu dio istog subjekta kao i koordinator konzorcija mogu dobiti bespovratna sredstva za projekt i neće se smatrati sukorisnicima, povezanim subjektima ili trećim stranama u pravne svrhe.
Odluku o ugovornoj strukturi svakog projekta konzorcija za mobilnost donosi nacionalna agencija na temelju statusa i formalnih veza koordinatora konzorcija i članova konzorcija u nacionalnom pravnom okviru. U svim slučajevima članovi konzorcija koji sudjeluju u projektu moraju biti navedeni u projektnoj prijavi i ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao dio opisa projekta.

[103] Škole s posebnim statusom i pod nadzorom nacionalnih tijela druge zemlje (npr. *lycée français* ili njemačke škole) mogu sudjelovati u konzorcijima za mobilnost pod vodstvom organizacija koje je akreditiralo nacionalno tijelo zemlje koja provodi nadzor nad školom. Međutim, ne smiju istovremeno sudjelovati u projektima kojima upravljaju nacionalne agencije dviju zemalja. Konzorcij za mobilnost koji uključuje škole sa spomenutim posebnim statusom ne može organizirati aktivnosti mobilnosti između različitih organizacija u konzorciju ni aktivnosti mobilnosti učenika ili osoblja ako je odredišna zemlja zemlja nacionalne agencije koja provodi nadzor.

Datum početka projekta	1. lipnja iste godine
Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Ako je opravdano, korisnici mogu zatražiti produljenje trajanja svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca. Produljenja su moguća nakon 12 mjeseci provedbe projekta, osim ako nacionalna agencija ne odluči drukčije.
Broj prijava	Akreditirane organizacije smiju se prijaviti samo jednom po krugu odabira.
Prihvatljive aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području odgoja i općeg obrazovanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti". Prijave moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Broj sudionika koji se mogu uključiti u akreditirane projekte nije ograničen, osim eventualnih ograničenja utvrđenih u fazi dodjele proračunskih sredstava.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Kao konačna korektivna mjera nacionalnoj agenciji na raspolaganju je otkazivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Kvaliteta prijaviteljeva Erasmus plana ocijenjena je u fazi prijave za akreditaciju pa stoga neće biti kvalitativnog ocjenjivanja u fazi dodjele proračunskih sredstava. Svi prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva primit će financijska sredstva.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima

- zatraženim aktivnostima (uključujući procijenjena proračunska sredstva potrebna za njihovu provedbu)
- osnovnom i maksimalnom iznosu bespovratnih sredstava
- sljedećim komponentama za dodjelu: kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije roka za prijave objaviti raspoloživa proračunska sredstva za akreditirane projekte i detaljna pravila dodjele proračunskih sredstava. Ta pravila moraju biti u skladu s načelima pravednosti, transparentnosti i jednakog postupanja. Pokazatelji i parametri na temelju kojih se dodjeljuju proračunska sredstva moraju biti objektivni i provjerljivi, a njihove vrijednosti moraju biti poznate prijaviteljima prije isteka roka za prijave.

Nacionalna agencija će na temelju primjenjivih jediničnih doprinosa i povijesnih podataka procijeniti proračunska sredstva potrebna za provedbu aktivnosti koje je zatražio svaki prijavitelj. Prijaviteljima se ne mogu dodijeliti bespovratna sredstva veća od procijenjenih proračunskih sredstava.

Ako se prijavitelju dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava potrebnih za provedbu zatraženih aktivnosti, aktivnosti zatražene u prijavi bit će uključene u ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao ciljevi za ostvarenje. U suprotnom, ako se prijavitelju ne dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava, ciljevi za ostvarenje bit će prilagođeni tako da ostanu razmjerni dodijeljenim bespovratnim sredstvima[104].

Proračunska sredstva za kategorije troškova „potpora za uključivanje za sudionike" i „izvanredni troškovi" ne mogu se procijeniti na isti način kao proračunska sredstva za kategorije troškova na koje se primjenjuju jedinični doprinosi. Nacionalna agencija ocijenit će zahtjeve za te vrste troškova zasebno, na temelju dostavljenog opisa i obrazloženja. Za vrijeme provedbe projekta korisnici mogu prema potrebi podnositi dodatne zahtjeve za te vrste troškova. Nacionalna agencija obrađivat će takve dodatne zahtjeve prema redoslijedu primitka sve dok su sredstva raspoloživa.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Sljedeća pravila financiranja primjenjuju se na kratkoročne projekte i akreditirane projekte za mobilnost učenika i osoblja u odgoju i općem obrazovanju. Projekti u okviru programa Erasmus+ financiraju se prema načelu sufinanciranja. U skladu s tim, izračunano je da jedinični troškovi utvrđeni u tablici u nastavku u prosjeku pokrivaju 80 % stvarnih troškova. Projekti mogu uključivati sudionike čija se cjelokupna bespovratna sredstva ili njihov dio financiraju iz drugih izvora osim programa Erasmus+. Za svakog pojedinačnog sudionika korisnik može zatražiti financiranje za sve prihvatljive proračunske kategorije ili samo neke od njih ako su preostali troškovi drukčije pokriveni. Sredstva primljena iz programa Erasmus+ može dopuniti organizacija korisnica ili se mogu dopuniti drugim sredstvima EU-a, donacijama, doprinosima sudionika ili trećih osoba itd. Mora se poštovati načelo prema kojem nije dopušteno dvostruko financiranje: financijska potpora za isti trošak ne može se tražiti dvaput, npr. iz različitih izvora. Ako korisnik zatraži doprinose sudionika, oni moraju biti u skladu s relevantnim odredbama Erasmus standarda kvalitete. Konkretno, takvi doprinosi ne smiju biti prepreka uključivanju sudionika s manje mogućnosti.

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos

[104] Nacionalna agencija može donekle modificirati razmjernu prilagodbu kako bi se dodijeljena bespovratna sredstva bolje uskladila s ciljnim aktivnostima, postigla dosljednost s odobrenim Erasmus planom, pružila odgovarajuća potpora za prioritetne aktivnosti, zadržao najmanje jedan sudionik u svakoj vrsti i kategoriji aktivnosti koje je zatražio prijavitelj i poštovala pravila poziva.

<table>
<tr><td rowspan="3">Organizacijska potpora</td><td rowspan="3">Troškovi izravno povezani s provedbom projekta koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova.

Na primjer: priprema (pedagoška, međukulturna i druga), mentorstvo, praćenje i podupiranje sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za provedbu projekta, virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost.

Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice (osim u slučaju mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja). Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika. Osobe u pratnji nisu sudionici u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja i ne uzimaju se u obzir pri izračunu organizacijske potpore.</td><td>100 EUR
– po učeniku u grupnoj mobilnosti
– po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja
– po pozvanom stručnjaku
– po primljenom članu nastavnog osoblja koji se osposobljava</td></tr>
<tr><td>350 EUR; 200 EUR nakon stotine sudionika u istoj vrsti aktivnosti
– po sudioniku u kratkoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja
– po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja</td></tr>
<tr><td>500 EUR
– po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja</td></tr>
<tr><td>Putovanje</td><td>Doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Dodatno: doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta pripreme prije odlaska za učenike u dugoročnoj mobilnosti i natrag.

Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja sudionika i osoba u pratnji.

Prijavitelj mora navesti zračnu udaljenost (u jednom smjeru) od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem</td><td colspan="2"><table>
<tr><th>Udaljenost</th><th>Zeleno putovanje</th><th>Putovanje koje nije zeleno</th></tr>
<tr><td>10 – 99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>1188 EUR</td><td>1188 EUR</td></tr>
<tr><td>8000 km ili više</td><td>1735 EUR</td><td>1735 EUR</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td>se provodi aktivnost[105] uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije[106].</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td rowspan="5">Pojedinačna potpora</td><td rowspan="5">Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji[107] tijekom aktivnosti.

Ako je potrebno: prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše dva dana putovanja za sudionike i osobe u pratnji koji primaju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno, a najviše šest dana putovanja u slučaju bespovratnih sredstava za zeleno putovanje.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika i osoba u pratnji, trajanja boravka i zemlje primateljice[108].</td><td>Kategorija sudionika</td><td>1. skupina zemalja</td><td>2. skupina zemalja</td><td>3. skupina zemalja</td></tr>
<tr><td>Osoblje</td><td>107 – 191 EUR</td><td>95 – 169 EUR</td><td>84 – 148 EUR</td></tr>
<tr><td>Učenici</td><td>48 – 85 EUR</td><td>41 – 74 EUR</td><td>36 – 64 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Navedeni su dopušteni rasponi osnovnih iznosa po danu aktivnosti. Unutar tih raspona svaka nacionalna agencija određuje točan osnovni iznos za projekte kojima upravlja i te informacije objavljuje na svojim stranicama.

Osnovni iznos može se isplatiti do 14. dana aktivnosti (računajući i dane putovanja). Iznos koji se isplaćuje od 15. dana iznosit će 70 % osnovnog iznosa. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Potpora za uključivanje</td><td>Potpora za uključivanje za organizacije: Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.</td><td colspan="4">125 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna</td><td colspan="4">100 % prihvatljivih troškova</td></tr>
</table>

[105] Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[106] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[107] U slučaju osoba u pratnji primjenjuju se iznosi za osoblje. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivanje”.

[108] Skupine zemalja primateljica:

1. skupina zemalja: Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Njemačka, Island, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska

2. skupina zemalja: Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska

3. skupina zemalja: Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska

	potpora"). Potporu za uključivanje može dobiti i osoblje s manje mogućnosti koje preuzima ulogu osobe u pratnji ili sudjeluje u pripremnom posjetu. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	
Pripremni posjeti	Troškovi koji obuhvaćaju putne i životne troškove za sudjelovanje u pripremnom posjetu. **Mehanizam financiranja:** jedinični troškovi. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	680 EUR po sudioniku
Troškovi tečaja	Troškovi koji obuhvaćaju upisninu za format mobilnosti osoblja „tečajevi i osposobljavanje". **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja tečaja.	80 EUR po sudioniku po danu
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme studija ili osposobljavanja tijekom aktivnosti. Jezična potpora prihvatljiva je za sudionike sljedećih vrsta aktivnosti: praćenje rada, aktivnosti poučavanja i osposobljavanja, kratkoročna i dugoročna mobilnost učenika u svrhu učenja. Potpora se isplaćuje samo ako sudionik ne može dobiti mrežnu jezičnu potporu jer traženi jezik ili razina nisu dostupni, ili zbog određenih prepreka s kojima se suočavaju osobe s manje mogućnosti. Ti se uvjeti ne odnose na pojačanu potporu koja se pruža sudionicima dugoročne mobilnosti učenika u svrhu učenja. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	150 EUR po sudioniku Dodatno: 150 EUR za pojačanu jezičnu potporu po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne	**Troškovi financijskog jamstva:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih putnih troškova

	kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika.	**Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde:** 100 % prihvatljivih troškova

MOBILNOST ZA POLAZNIKE I OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Ova aktivnost podupire pružatelje obrazovanja odraslih i druge organizacije aktivne u tom području koje žele organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za polaznike i osoblje u obrazovanju odraslih.

Sudjelovati mogu razne organizacije, kao što su ustanove za obrazovanje odraslih i centri za učenje; organizacije civilnog društva, nevladine i volonterske organizacije; savjetodavni centri, knjižnice, muzeji, kulturni i društveni centri, kao i druge organizacije koje rade za osobe s invaliditetom, starije građane, osobe izložene riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti itd.

Podupire se širok spektar aktivnosti, uključujući pojedinačnu i grupnu mobilnost za polaznike obrazovanja odraslih, praćenje rada i programe stručnog usavršavanja za osoblje, pozvane stručnjake i druge aktivnosti, kao što je objašnjeno u nastavku.

Polaznici obrazovanja odraslih mogu biti sve osobe koje sudjeluju u aktivnostima ili koriste usluge organizacija aktivnih u obrazovanju odraslih. U okviru projekata mogu se organizirati aktivnosti usmjerene na građanstvo, učenje o Europi, usluge u zajednici, volontiranje, međugeneracijske razmjene, kritičko mišljenje, aktivno starenje itd.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati **uključivost i raznolikost, okolišnu održivost, digitalno obrazovanje**, ali i **građanski angažman i sudjelovanje**, i to koristeći posebne mogućnosti za financiranje koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, razmjenom najboljih primjera iz prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je aktivnosti pojedincima pružiti mogućnosti za učenje te podupirati internacionalizaciju i institucijski razvoj pružatelja obrazovanja odraslih i drugih organizacija aktivnih u tom području. Ova će aktivnost pridonijeti provedbi Programa vještina i uspostavi europskog prostora obrazovanja. Konkretno, ciljevi su sljedeći:

- povećanje broja polaznika obrazovanja odraslih svih dobi i socioekonomskih položaja, posebno poticanje sudjelovanja organizacija koje rade s polaznicima u nepovoljnom položaju, malih pružatelja obrazovanja odraslih, novih sudionika u programu, organizacija s manje iskustva i lokalnih organizacija.
- jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja
- promicanje vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
- širenje znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranje razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi
- poboljšanje kvalitete formalnog, informalnog i neformalnog obrazovanja odraslih u Europi u području ključnih kompetencija kako su definirane okvirom EU-a iz 2018., uključujući osnovne vještine (pismenost, matematička pismenost, digitalne vještine) i druge životne vještine
- širenje i diversifikacija ponude obrazovanja odraslih profesionalizacijom nastavnog osoblja i jačanje kapaciteta pružatelja obrazovanja odraslih
- pojednostavnjenje provedbe i pristupačnosti kvalitetnih programa poučavanja i učenja u svim oblicima obrazovanja odraslih i njihova prilagodba potrebama pojedinaca i društva u cjelini
- povećanje kapaciteta pružatelja obrazovanja odraslih za izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST PROGRAMA ERASMUS+?

Pružatelji obrazovanja odraslih i druge organizacije aktivne u tom području mogu zatražiti financiranje na dva načina:

- kratkoročni **projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti prijaviteljima omogućuju da organiziraju razne aktivnosti mobilnosti u razdoblju od 6 do 18 mjeseci. Kratkoročni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put podnose prijavu u programu Erasmus+ ili za one koje žele organizirati samo ograničen broj aktivnosti

- **akreditirani projekti za mobilnost učenika i osoblja** – ti projekti dostupni su samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području obrazovanja odraslih. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova Erasmus plana. Erasmus akreditacije dostupne su svim organizacijama koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavu za akreditaciju nije potrebno prethodno iskustvo u programu. Više informacija o toj mogućnosti potražite u poglavlju ovog vodiča o Erasmus akreditaciji u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te odgoja i općeg obrazovanja.

Osim toga, organizacije se mogu pridružiti programu bez podnošenja prijave na sljedeće načine:

- **pridruživanjem postojećem konzorciju za mobilnost programa Erasmus** u svojoj zemlji pod vodstvom akreditiranog koordinatora koji prihvaća nove članove u konzorcij

- **primanjem sudionika iz druge zemlje:** bilo koja organizacija može primiti sudionike koji dolaze iz partnerske organizacije u inozemstvu. Biti organizacija primateljica vrijedno je iskustvo i dobar način za sklapanje partnerstava i upoznavanje s programom prije vlastite prijave.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik u projektu u okviru ključne aktivnosti 1. Prijavitelj sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća svojoj nacionalnoj agenciji. Postupak prijave i za kratkoročne projekte i za Erasmus akreditacije usmjeren je na potrebe i planove organizacije prijaviteljice (ili njezina konzorcija).

Aktivnosti mobilnosti u projektu mobilnosti mogu biti odlazne i dolazne. Većina vrsta dostupnih aktivnosti su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica imati funkciju organizacije pošiljateljice: ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu. Uz to postoje i posebne vrste dolaznih aktivnosti koje organizacijama prijaviteljicama omogućuju da pozovu stručnjake, učitelje, nastavnike i druge odgojno-obrazovne djelatnike koji se osposobljavaju u svoju organizaciju. Svrha dolaznih aktivnosti nije uspostavljati dvosmjerne razmjene, već dovesti osobe koje mogu pridonijeti razvoju i internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Provedba svih aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti mora biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Obuhvaćaju konkretne korake za provedbu projektnih zadaća, kao što je odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekta itd. Cijeli tekst Erasmus standarda kvalitete dostupan je na internetskim stranicama Europa: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools

Učenje jezika važan je dio svakog projekta mobilnosti: organizacije korisnice trebale bi sudionicima omogućiti učenje jezika prije i tijekom aktivnosti mobilnosti. U tu svrhu Erasmus+ financira platformu za mrežnu jezičnu potporu, koja je besplatna i dostupna svim sudionicima programa Erasmus+.

Kako pronaći partnere za aktivnosti mobilnosti?

Erasmus+ vam raznim alatima i mogućnostima pomaže da pronađete partnere za aktivnosti mobilnosti:

- **EPALE – elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi** nudi internetski alat za pronalaženje partnera. Registriranje na platformi omogućuje vam da objavljujete oglase za traženje partnera i pregledavate oglase drugih organizacija: https://epale.ec.europa.eu/en/erasmus-adult-education

- **Aktivnosti osposobljavanja i suradnje** redovito organiziraju nacionalne agencije za program Erasmus+. Među njima su kontaktni seminari, internetska događanja i druge prilike za pronalaženje partnera za prijavitelje i korisnike

programa Erasmus+. Informacije o aktivnostima osposobljavanja i suradnje dostupne su na stranicama relevantnih nacionalnih agencija i resursnog centra SALTO za obrazovanje i osposobljavanje: www.salto-et.net

- Na **Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+** mogu se naći sve akreditirane organizacije i odobreni projekti: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects

Horizontalne dimenzije

Svi projekti mobilnosti trebali bi uključiti sljedeće dimenzije koje su zajedničke cijelom programu Erasmus+.

UKLJUČIVOST I RAZNOLIKOST

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru učenika koji će sudjelovati u projektnim aktivnostima treba uzeti u obzir ključne čimbenike kao što su motivacija, zasluge i potrebe sudionika za osobnim razvojem i obrazovanjem. Isto tako, pri odabiru sudionika koji su članovi osoblja treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu na raspolaganju svim učenicima u organizaciji.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Korisnike i druge organizacije sudionice koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje potiče se da aktivno stvaraju i olakšavaju mogućnosti za mobilnost, npr. uvođenjem razdoblja predviđenog za mobilnost u svoje akademske kalendare i utvrđivanjem standardnih koraka za ponovnu integraciju sudionika povratnika.

OKOLIŠNO ODRŽIVA I ODGOVORNA PRAKSA

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja. Organizacije koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje trebaju uključiti ta načela u svakodnevni rad i aktivno promicati promjenu načina razmišljanja i ponašanja među učenicima i osobljem.

DIGITALNA TRANSFORMACIJA U OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

U skladu s Erasmus standardima kvalitete program potiče sve organizacije sudionice na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost te poboljšala suradnja partnerskih organizacija i kvaliteta učenja i poučavanja u njima. Osim toga, sudionici se mogu uključiti u inicijativu „Digitalna prilika": aktivnosti mobilnosti, što im omogućuje da steknu digitalne vještine i jačaju svoje sposobnosti poučavanja, osposobljavanja i obavljanja drugih zadataka uz pomoć digitalnih alata. Takve aktivnosti mogu se organizirati u okviru bilo kojeg dostupnog formata mobilnosti.

SUDJELOVANJE U DEMOKRATSKOM ŽIVOTU

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane aktivnosti mobilnosti trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva, kao i razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Ako je moguće, projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Sudionicima bi trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

RAZVOJ KLJUČNIH KOMPETENCIJA

Program podupire cjeloživotni razvoj i jačanje ključnih kompetencija[109] potrebnih za osobni razvoj i ispunjenje, zapošljivost, aktivno građanstvo i socijalno uključivanje. Organizacije sudionice trebale bi ponuditi aktivnosti osposobljavanja i učenja prilagođene posebnim potrebama učenika, pomažući im da postignu ekonomsku neovisnost i uklanjajući prepreke s kojima se suočavaju u obrazovanju i društvenim kontaktima.

AKTIVNOSTI

U ovom se odjeljku predstavljaju vrste aktivnosti koje se mogu financirati iz programa Erasmus+, bilo u sklopu kratkoročnih ili akreditiranih projekata.

Sve aktivnosti mobilnosti moraju biti:

- **aktivnosti učenja:** namijenjene sudionicima za poboljšanje ili stjecanje novog znanja, vještina, kompetencija i stavova
- **transnacionalne:** uključivati interakciju među ljudima iz različitih zemalja u svrhu uzajamnog učenja
- **strukturirane:** imati jasnu metodologiju, programe učenja i planirane ishode učenja
- **strateške:** doprinositi širem skupu ciljeva projekta.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna financijska potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

MOBILNOST OSOBLJA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Praćenje rada (od 2 do 60 dana) ▪ Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (od 2 do 365 dana) ▪ Tečajevi i osposobljavanje (od 2 do 10 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. **Praćenje rada**: sudionici mogu provesti neko vrijeme u organizaciji primateljici u drugoj zemlji kako bi se upoznali s drukčijim metodama rada i prikupili nove ideje promatranjem i interakcijom s kolegama, stručnjacima i drugim odgojno-obrazovnim djelatnicima u svakodnevnom radu u organizaciji primateljici. **Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja**: sudionici neko vrijeme mogu poučavati ili osposobljavati učenike u organizaciji primateljici u drugoj zemlji pa tako i sami učiti obavljajući zadatke i razmjenjujući iskustva s kolegama.

[109] Ključne kompetencije – https://ec.europa.eu/education/policies/school/key-competences-and-basic-skills_hr.

	Tečajevi i osposobljavanje: sudionici mogu pohađati strukturirane tečajeve ili slične vrste osposobljavanja koje pružaju kvalificirani stručnjaci i koji se temelje na unaprijed definiranim programima i ishodima učenja. Najviše tri osobe iz iste organizacije pošiljateljice i najviše deset osoba iz istog konzorcija za mobilnost mogu primiti financijska sredstva za zajedničko pohađanje istog tečaja. Svaka osoba može sudjelovati samo u jednom tečaju po projektu. Osposobljavanje mora uključivati jasnu transnacionalnu komponentu. Treba, na primjer, poticati interakciju u učenju među sudionicima iz različitih zemalja ili integrirati druge elemente transnacionalnog prijenosa prakse, kao što je intenzivna uključenost osoblja u obrazovanju odraslih iz zemlje domaćina radi interakcije s kolegama iz inozemstva i demonstriranja svoje prakse. Sadržaj tečajeva i osposobljavanja mora biti relevantan za stručne vještine uključenog osoblja i ciljeve projekta ili akreditacije. Na primjer, podržane aktivnosti mogu uključivati tečajeve i osposobljavanje koje organiziraju javne ustanove ili volonterske organizacije, aktivnosti organizirane u okviru razmjene prakse među organizacijama u različitim zemljama te komercijalno dostupne tečajeve i osposobljavanje. Potpora se ne može dobiti za potpuno pasivne aktivnosti, kao što je slušanje predavanja, govora ili masovnih konferencija. Konferencije i slična događanja mogu se razmotriti za financiranje samo ako sudionici većinu vremena provedu na strukturiranom osposobljavanju, radionicama, praktičnim vježbama, razmjeni prakse s kolegama ili drugim oblicima aktivnog učenja. Prijavitelji bi trebali znati da su pružatelji tečajeva potpuno neovisni o programu Erasmus+ kao pružatelji usluga na slobodnom tržištu. Stoga je odabir tečajeva i osposobljavanja odgovornost organizacije korisnice. Sljedeći standardi kvalitete dostupni su kako bi se prijaviteljima pomoglo pri odabiru: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju nastavnike, predavače i sve druge stručnjake koji ne drže nastavu i osoblje u obrazovanju odraslih. Prihvatljivo nenastavno osoblje uključuje osoblje koje radi u području obrazovanja odraslih, bilo kod pružatelja obrazovanja odraslih (npr. rukovodeće osoblje, koordinatori za Erasmus+) ili u drugim organizacijama aktivnima u tom području (volonteri, savjetnici, koordinatori za Erasmus+, koordinatori politika zaduženi za obrazovanje odraslih itd.). Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije (npr. kao vanjski predavači, stručnjaci, volonteri, članovi odbora, inspektori). U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (npr. ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Nacionalne agencije uspostavljaju transparentnu i dosljednu praksu s obzirom na to što se smatra prihvatljivim radnim odnosom i pratećom dokumentacijom u svojem nacionalnom kontekstu.

	Članovi osoblja koji rade na daljinu iz inozemstva ne mogu sudjelovati u aktivnostima u zemlji iz koje rade.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji[110].
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Za tečajeve i osposobljavanje umjesto ugovora o učenju može poslužiti program tečaja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti.

MOBILNOST UČENIKA

Prihvatljive aktivnosti	▪ Grupna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih (od 2 do 30 dana, najmanje dva polaznika po skupini) ▪ Kratkoročna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja (od 2 do 29 dana) ▪ Dugoročna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja (ErasmusPro) (od 30 do 365 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti učenika mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. **Grupna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih:** skupina polaznika obrazovanja odraslih iz organizacije pošiljateljice može provesti neko vrijeme u drugoj zemlji kako bi sudjelovala u inovativnom učenju koje zajedno organiziraju organizacija pošiljateljica i primateljica (kupnja komercijalno dostupnih usluga osposobljavanja ne može se podupirati). Aktivnosti mogu uključivati kombinaciju različitih formalnih, informalnih i neformalnih metoda i tehnika učenja, kao što su uzajamno učenje, učenje temeljeno na radu, volontiranje i drugi inovativni pristupi. Kvalificirano osoblje iz organizacije pošiljateljice mora pratiti polaznike tijekom cijelog trajanja aktivnosti i sudjelovati u provedbi programa učenja. Sadržaj aktivnosti grupne mobilnosti trebao bi biti usmjeren na ključne kompetencije polaznika obrazovanja odraslih ili na uključivost i raznolikost, digitalne vještine, okolišnu održivost i participativne dimenzije programa. **Kratkoročna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja**: polaznici obrazovanja odraslih mogu provesti određeno razdoblje u inozemstvu u organizaciji primateljici kako bi

[110] Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, no za potrebe izračuna iznosa bespovratnih sredstava to se neće smatrati promjenom mjesta održavanja aktivnosti. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka aktivnost zasebno mora ispunjavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

	poboljšali svoje znanje i vještine. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Program učenja može uključivati kombinaciju različitih formalnih, informalnih i neformalnih metoda učenja. **Dugoročna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja**: polaznici obrazovanja odraslih mogu provesti dulje razdoblje u inozemstvu u organizaciji primateljici kako bi poboljšali svoje znanje i vještine. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Program učenja može uključivati kombinaciju različitih formalnih, informalnih i neformalnih metoda učenja. Imajte na umu da se razlika između grupnih i individualnih formata aktivnosti ne temelji na organizaciji putovanja i smještaja, nego na zahtjevima za kolektivne ili individualne programe učenja, kako je opisano pod podnaslovom „Dokumentiranje ishoda učenja". Za skupne i pojedinačne aktivnosti pruža se različita razina organizacijske potpore, kako je definirano u pravilima financiranja na kraju ovog poglavlja. Format grupne mobilnosti preporučuje se za jednostavne aktivnosti u kojima se koriste postojeći resursi i sadržaj, dok je individualni format primjereniji za aktivnosti za koje su potrebna posebna ulaganja organizacija pošiljateljica i primateljica (uključujući slučajeve kad nekoliko sudionika putuje i smješteno je zajedno).
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici su polaznici programa ili aktivnosti obrazovanja odraslih[111] u organizaciji pošiljateljici. U kontekstu informalnog i neformalnog obrazovanja odraslih prihvatljivi polaznici mogu biti sve osobe koje sudjeluju u aktivnostima (uključujući usluge usmjeravanja i savjetovanja ili sličnu podršku) koje pružaju organizacije aktivne u obrazovanju odraslih (knjižnice, centri za cjeloživotno učenje, društveni centri itd.) ako su te organizacije i njihove aktivnosti priznate kao prihvatljive u njihovu nacionalnom kontekstu. Pri odabiru sudionika svi bi projekti trebali težiti uključivoj i uravnoteženoj kombinaciji profila sudionika te u znatnoj mjeri uključivati osobe s manje mogućnosti, u skladu s ciljevima aktivnosti.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji u kojoj organizacija primateljica ima sjedište. Svaka aktivnost mobilnosti može se odvijati samo u jednoj zemlji[112]. Grupna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih mora se odvijati u organizaciji primateljici. Aktivnosti se iznimno mogu odvijati na drugom mjestu u zemlji organizacije primateljice ako je

[111] Definiciju prihvatljivih obrazovnih programa i aktivnosti za odrasle u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu odredit će nadležno nacionalno tijelo i bit će objavljena na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije. Odgojno-obrazovno osoblje (nastavnici, predavači, edukatori, osoblje za rad s mladima itd.) ili druge zaposlene odrasle osobe ne smatraju se polaznicima obrazovanja odraslih u kontekstu ovog kriterija prihvatljivosti, osim ako istodobno kao polaznici sudjeluju u određenom programu ili aktivnosti obrazovanja odraslih koji su uključeni u spomenutu definiciju koju određuje nadležno nacionalno tijelo. Osoblje u obrazovanju odraslih može sudjelovati u aktivnostima mobilnosti osoblja prethodno opisanima u ovom odjeljku. Isto tako, obrazovno osoblje koje radi u drugim područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta može sudjelovati u aktivnostima mobilnosti za osoblje u okviru programa Erasmus+, kako je opisano u relevantnim odjeljcima ovog vodiča.

[112] Kratka prekogranična putovanja dopuštena su kad su relevantna za aktivnost, ali se to u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava neće smatrati promjenom zemlje u kojoj se provodi aktivnost. Ako se uzastopne aktivnosti organiziraju u različitim zemljama, svaka zasebna aktivnost mora zadovoljavati sve relevantne kriterije prihvatljivosti.

	to bolje s obzirom na sadržaj i kvalitetu aktivnosti. U tom se slučaju ne može smatrati da je putovanje sudionika od organizacije primateljice do tog mjesta dio aktivnosti transnacionalne mobilnosti. pa se u tu svrhu ne mogu zatražiti dodatna sredstva. Osim toga, grupna mobilnost odraslih polaznika može se odvijati u sjedištu institucije Europske unije ako se aktivnost organizira u instituciji EU-a ili s njom u suradnji[113].
Dokumentiranje ishoda učenja	Zahtjevi za dokumentiranje ishoda učenja utvrđeni su u Erasmus standardima kvalitete i razrađeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt. Individualne aktivnosti mobilnosti: prije aktivnosti organizacija pošiljateljica, organizacija primateljica i sudionik trebaju potpisati ugovor o učenju (ili sličan dokument) u kojem se navode sudionikovi očekivani ishodi učenja. Nakon aktivnosti sudionikovi ostvareni ishodi učenja moraju se priznati izdavanjem dokumenta o mobilnosti Europass ili sličnog dokumenta. Organizacija korisnica mora čuvati presliku izdanog dokumenta kao dokaz o završetku aktivnosti. Aktivnosti grupne mobilnosti: program učenja treba definirati za cijelu skupinu (pojedinačni ugovori o učenju nisu potrebni). Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati program učenja i popis sudionika (uključujući osobe u pratnji) kao dokaz o završetku aktivnosti.

DRUGE AKTIVNOSTI KOJE SE PODUPIRU

Prihvatljive aktivnosti	▪ Pozvani stručnjaci (od 2 do 60 dana) ▪ Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju (od 10 do 365 dana) Provedene aktivnosti moraju ispunjavati sljedeće kvalitativne zahtjeve. **Pozvani stručnjaci:** organizacije mogu pozvati predavače, nastavnike, stručnjake za politike ili druge kvalificirane stručnjake iz inozemstva koji mogu pridonijeti poboljšanju poučavanja, osposobljavanja i učenja u organizaciji primateljici. Na primjer, pozvani stručnjaci mogu pružiti osposobljavanje osoblju organizacije primateljice, demonstrirati nove metode poučavanja ili pomoći prenijeti dobru praksu u organizaciji i rukovodstvu. **Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju:** organizacije prijaviteljice mogu primiti učitelje i nastavnike koji se osposobljavaju i žele provesti određeno razdoblje stručne prakse u inozemstvu. Organizacija primateljica dobit će potporu za uspostavu aktivnosti, a potporu za putovanje i pojedinačnu potporu za sudionika trebala bi pružiti organizacija pošiljateljica (koja u tu svrhu može zatražiti financiranje u okviru programa Erasmus+).
Prihvatljivi sudionici	**Pozvani stručnjaci** mogu biti bilo koje osobe iz druge države članice ili treće zemlje pridružene programu koje mogu ponuditi stručno znanje i osposobljavanje koje odgovara potrebama i ciljevima organizacije koja ih poziva.

[113] Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourgu, Strasbourgu i Haagu. Aktivnosti u sjedištima EU-a smatraju se dijelom transnacionalne mobilnosti te se može podnijeti zahtjev za financiranje (kako je opisano u odjeljku „Koja su pravila financiranja?") za sve sudionike, neovisno o njihovoj zemlji podrijetla.

	Primanje učitelja, nastavnika i drugih odgojno-obrazovnih djelatnika koji se osposobljavaju dostupno je za sudionike koji pohađaju ili su nedavno završili[114] obrazovni program nastavničkog smjera (ili sličnu vrstu obrazovnog programa za odgojno-obrazovne djelatnike) u drugoj državi članici ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Prihvatljiva mjesta	Mjesto za pozvane stručnjake i nastavnike koji se osposobljavaju uvijek je organizacija korisnica (uključujući članove konzorcija).
Dokumentiranje ishoda učenja	Za pozvane stručnjake se program učenja koji će održati mora dogovoriti s organizacijom primateljicom prije aktivnosti. Nakon aktivnosti organizacija korisnica mora čuvati provedeni program učenja kao dokaz o završetku aktivnosti. Za učitelje i druge odgojno-obrazovne djelatnike koji sudjeluju u osposobljavanju primjenjuju se opisani zahtjevi za aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za pojedince.

PRIPREMNI POSJETI

Što je pripremni posjet?	Pripremni posjet je posjet osoblja organizacije pošiljateljice budućoj organizaciji primateljici radi bolje pripreme aktivnosti mobilnosti osoblja ili učenika.
Kad se može organizirati pripremni posjet?	Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazloženi i služiti za poboljšanje uključivosti, opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Ti se posjeti mogu organizirati kako bi se, na primjer, bolje pripremila mobilnost sudionika s manje mogućnosti, započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti mogu se organizirati radi pripreme za svaku vrstu mobilnosti učenika ili osoblja, osim „tečajeva i osposobljavanja".
Tko može sudjelovati u pripremnom posjetu?	Pripremne posjete mogu provoditi bilo koje osobe koje ispunjavaju uvjete za aktivnosti mobilnosti osoblja i uključene su u organizaciju projekta. Iznimno, učenici koji sudjeluju u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja i sudionici s manje mogućnosti u bilo kojoj vrsti aktivnosti mogu sudjelovati u pripremnim posjetima za svoje aktivnosti. U pripremnom posjetu mogu sudjelovati najviše tri osobe.
Gdje se mogu održati pripremni posjeti?	Pripremni posjeti održavaju se u prostorijama buduće organizacije primateljice ili na drugom mjestu na kojem se planiraju održavati aktivnosti mobilnosti. Pravila koja se primjenjuju na mjesta održavanja aktivnosti mobilnosti osoblja i učenika primjenjuju se i na pripremne posjete povezane s tim aktivnostima. Može se organizirati samo jedan pripremni posjet po organizaciji primateljici.

KRATKOROČNI PROJEKTI ZA MOBILNOST POLAZNIKA I OSOBLJA U OBRAZOVANJU ODRASLIH

[114] Osobe koje su nedavno diplomirale imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti.

Kratkoročni projekti za mobilnost polaznika i osoblja jednostavan su način sudjelovanja u programu Erasmus+. Svrha im je omogućiti organizacijama da na jednostavan način uspostave nekoliko aktivnosti i steknu iskustvo s programom.

Da bi bili jednostavni, kratkoročni projekti imaju ograničen broj sudionika i kraće traju. Taj je oblik dostupan samo pojedinačnim organizacijama, ne i koordinatorima konzorcija. Akreditirane organizacije ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte jer već imaju stalan pristup financiranju u okviru programa Erasmus+.

Prijava za kratkoročne projekte uključuje popis i opis aktivnosti koje organizacija prijaviteljica namjerava organizirati.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu[115] sljedeće organizacije: (1) organizacije koje pružaju formalno, informalno i neformalno obrazovanje odraslih[116] (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području obrazovanja odraslih. Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u obrazovanju odraslih ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte.
Prihvatljive zemlje	Organizacije prijaviteljice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rokovi za prijavu	1. krug (za sve nacionalne agencije): **19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** 2. krug: za nacionalne agencije koje odluče dodati drugi rok (2. krug). U tom slučaju nacionalne agencije obavještavaju prijavitelje o tome na svojim internetskim stranicama. Za drugi krug prijavitelji zahtjeve moraju predati do **1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).**
Datumi početka projekta	Za projekte se mogu odabrati sljedeći datumi početka: ▪ 1. krug: između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine ▪ 2. krug: između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Trajanje projekta	Od 6 do 18 mjeseci

[115] Prihvatljive organizacije u svakoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu definirat će nadležno nacionalno tijelo te će zajedno s odgovarajućim primjerima biti objavljene na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

[116] Ne dovodeći u pitanje definicije koje je utvrdilo nadležno nacionalno tijelo, napominjemo da se organizacije koje pružaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje odraslim polaznicima obično smatraju pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, a ne pružateljima obrazovanja odraslih. Dodatne informacije potražite u primjenjivim definicijama na internetskim stranicama svoje nacionalne agencije.

Broj prijava	Organizacija može prijaviti samo jedan kratkoročni projekt u području obrazovanja odraslih po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga. Za kratkoročne projekte u području obrazovanja odraslih organizacije mogu primiti bespovratna sredstva najviše tri puta u pet uzastopnih godina poziva. Bespovratna sredstva primljena u razdoblju 2014. – 2020. ne ubrajaju se u to ograničenje.
Prihvatljive aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području obrazovanja odraslih. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti". Prijave moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Prijava kratkoročnog projekta može uključivati najviše 30 sudionika u aktivnostima mobilnosti. Pripremni posjeti i sudjelovanje osoba u pratnji neće se ubrajati u to ograničenje.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Kao konačna korektivna mjera nacionalnoj agenciji na raspolaganju je otkazivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

KRITERIJI ZA ODABIR, KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I PRAVILA O ORIGINALNOM SADRŽAJU I AUTORSTVU

Prijavitelji moraju imati dostatnu operativnu i financijsku sposobnost za provedbu predloženog projekta.

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da nisu ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u **dijelu C ovog vodiča**. Osim toga, potpisivanjem te izjave prijavitelji jamče da podnesena prijava sadržava originalan sadržaj čiji su oni autor i da ni jedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

Više informacija o kriterijima za odabir, kriterijima za isključenje i pravilima o originalnom sadržaju i autorstvu potražite u **dijelu C ovog vodiča**.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća tri kriterija za dodjelu.

Relevantnost (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija polaznika prijavitelja relevantni su za područje obrazovanja odraslih ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ projektni prijedlog odgovara sljedećim posebnim prioritetima: – potpora novim sudionicima i organizacijama s manje iskustva – potpora sudionicima s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana (najviše 50 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice, njezina osoblja i učenika ▪ predložene aktivnosti primjerene su za postizanje ciljeva projekta ▪ operativni i logistički aspekti projektnog plana (kao što su predložena mjesta održavanja aktivnosti) primjereni su i troškovno učinkoviti ▪ projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata (osobito EPALE-a) i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama primateljicama.
Kvaliteta pratećih aktivnosti (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj jasno definira zadatke i odgovornosti za provedbu aktivnosti u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije ▪ prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta ▪ prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST POLAZNIKA I OSOBLJA U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u području obrazovanja odraslih mogu se prijaviti za financiranje u okviru posebne linije financiranja koja je dostupna samo njima. Prijave se temelje na prethodno odobrenom Erasmus planu pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu proračunskih sredstava potrebnih za sljedeći skup aktivnosti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijavitelji na dan početka projekta moraju imati valjanu Erasmus akreditaciju u području obrazovanja odraslih.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju za koordinatore konzorcija za mobilnost moraju se prijaviti kao konzorcij za mobilnost. Prijava mora sadržavati popis članova konzorcija za mobilnost, koji uz koordinatora mora uključivati najmanje još jednu organizaciju članicu. Svaka organizacija koja ispunjava kriterije prihvatljivosti za Erasmus akreditaciju u istom području može postati članica konzorcija za mobilnost[117]. Sve organizacije koje su predviđene kao članice konzorcija moraju biti iz iste države članice ili treće zemlje pridružene programu kao i koordinator konzorcija za mobilnost. Odnos koordinatora konzorcija i članova konzorcija mora se temeljiti na suradnji i funkcionirati na neprofitnoj osnovi. Članovi konzorcija ne trebaju imati Erasmus akreditaciju. Organizacije koje sudjeluju u konzorciju za mobilnost mogu se prijaviti za financiranje s najviše dvije prijave u okviru ključne aktivnosti 1 u području obrazovanja odraslih pod istim pozivom na podnošenje prijedloga. Zato u području obrazovanja odraslih organizacije koje se prijave za bespovratna sredstva za kratkoročni ili akreditirani projekt mogu kao organizacije članice dodatno sudjelovati u samo jednoj prijavi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije mogu sudjelovati u najviše dvije prijave za konzorcij za mobilnost.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rok za prijavu	**19. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)**
Datum početka projekta	1. lipnja iste godine

[117] Za potrebe ugovaranja članovi konzorcija mogu biti sukorisnici, povezani subjekti ili treće strane koje primaju financijsku potporu. Na temelju zahtjeva utvrđenih u Erasmus standardima kvalitete za prihvatljive aktivnosti i prihvatljive sudionike definirane za ovu aktivnost može se pružiti potpora trećim stranama u iznosu od najviše 60 000 EUR po organizaciji primateljici. Članovi konzorcija koji su u pravnom smislu dio istog subjekta kao i koordinator konzorcija mogu dobiti bespovratna sredstva za projekt i neće se smatrati sukorisnicima, povezanim subjektima ili trećim stranama u pravne svrhe.
Odluku o ugovornoj strukturi svakog projekta konzorcija za mobilnost donosi nacionalna agencija na temelju statusa i formalnih veza koordinatora konzorcija i članova konzorcija u nacionalnom pravnom okviru. U svim slučajevima članovi konzorcija koji sudjeluju u projektu moraju biti navedeni u projektnoj prijavi i ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao dio opisa projekta.

Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Ako je opravdano, korisnici mogu zatražiti produljenje trajanja svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca. Produljenja su moguća nakon 12 mjeseci provedbe projekta, osim ako nacionalna agencija ne odluči drukčije.
Broj prijava	Akreditirane organizacije smiju se prijaviti samo jednom po krugu odabira.
Dostupne aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području obrazovanja odraslih. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti". Prijave moraju sadržavati najmanje jednu aktivnost mobilnosti osoblja ili učenika da bi bile prihvatljive.
Opseg projekta	Broj sudionika koji se mogu uključiti u akreditirane projekte nije ograničen, osim eventualnih ograničenja utvrđenih u fazi dodjele proračunskih sredstava.
Organizacije koje pružaju potporu	Organizacija koja pruža potporu je organizacija koja pomaže organizaciji korisnici u praktičnim aspektima provedbe projekta koji se ne odnose na temeljne projektne zadatke. Temeljni projektni zadaci uključuju financijsko upravljanje sredstvima iz programa, kontakt s nacionalnom agencijom, izvješćivanje o provedenim aktivnostima i sve odluke koje izravno utječu na sadržaj, kvalitetu i rezultate provedenih aktivnosti (kao što je odabir vrste aktivnosti, trajanja i organizacije primateljice, definiranje i evaluacija ishoda učenja) itd. Uključivanje organizacije koja pruža potporu treba odobriti nacionalna agencija. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i organizacije korisnice. Organizacija koja pruža potporu radi pod nadzorom organizacije korisnice koja je i dalje u konačnici odgovorna za rezultate i kvalitetu provedenih aktivnosti. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Ako se standardi kvalitete loše provode ili se ti zahtjevi ne ispunjavaju u nekom drugom smislu, nacionalna agencija može zatražiti da korisnik prestane primati pomoć za određene zadatke i da ih odradi sam. Kao konačna korektivna mjera nacionalnoj agenciji na raspolaganju je otkazivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Organizacije primateljice koje sudionicima organizacije korisnice pružaju obrazovni sadržaj i mentorstvo ne smatraju se organizacijama koje pružaju potporu, osim ako istodobno podupiru korisnika u drugim zadaćama upravljanja projektima koje obično obavlja organizacija pošiljateljica.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Kvaliteta prijaviteljeva Erasmus plana ocijenjena je u fazi prijave za akreditaciju pa stoga neće biti kvalitativnog ocjenjivanja u fazi dodjele proračunskih sredstava. Svi prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva primit će financijska sredstva.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima
- zatraženim aktivnostima (uključujući procijenjena proračunska sredstva potrebna za njihovu provedbu)
- osnovnom i maksimalnom iznosu bespovratnih sredstava

- sljedećim komponentama za dodjelu: kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije roka za prijave objaviti raspoloživa proračunska sredstva za akreditirane projekte i detaljna pravila dodjele proračunskih sredstava. Ta pravila moraju biti u skladu s načelima pravednosti, transparentnosti i jednakog postupanja. Pokazatelji i parametri na temelju kojih se dodjeljuju proračunska sredstva moraju biti objektivni i provjerljivi, a njihove vrijednosti moraju biti poznate prijaviteljima prije isteka roka za prijave.

Nacionalna agencija će na temelju primjenjivih jediničnih doprinosa i povijesnih podataka procijeniti proračunska sredstva potrebna za provedbu aktivnosti koje je zatražio svaki prijavitelj. Prijaviteljima se ne mogu dodijeliti bespovratna sredstva veća od procijenjenih proračunskih sredstava.

Ako se prijavitelju dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava potrebnih za provedbu zatraženih aktivnosti, aktivnosti zatražene u prijavi bit će uključene u ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt kao ciljevi za ostvarenje. U suprotnom, ako se prijavitelju ne dodijeli puni iznos procijenjenih proračunskih sredstava, ciljevi za ostvarenje bit će prilagođeni tako da ostanu razmjerni dodijeljenim bespovratnim sredstvima[118].

Proračunska sredstva za kategorije troškova „potpora za uključivanje za sudionike" i „izvanredni troškovi" ne mogu se procijeniti na isti način kao proračunska sredstva za kategorije troškova na koje se primjenjuju jedinični doprinosi. Nacionalna agencija ocijenit će zahtjeve za te vrste troškova zasebno, na temelju dostavljenog opisa i obrazloženja. Za vrijeme provedbe projekta korisnici mogu prema potrebi podnositi dodatne zahtjeve za te vrste troškova. Nacionalna agencija obrađivat će takve dodatne zahtjeve prema redoslijedu primitka sve dok su sredstva raspoloživa.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Sljedeća pravila financiranja primjenjuju se na kratkoročne projekte i akreditirane projekte za mobilnost polaznika i osoblja u obrazovanju odraslih. Projekti u okviru programa Erasmus+ financiraju se prema načelu sufinanciranja. U skladu s tim, izračunano je da jedinični troškovi utvrđeni u tablici u nastavku u prosjeku pokrivaju 80 % stvarnih troškova. Projekti mogu uključivati sudionike čija se cjelokupna bespovratna sredstva ili njihov dio financiraju iz drugih izvora osim programa Erasmus+. Za svakog pojedinačnog sudionika korisnik može zatražiti financiranje za sve prihvatljive proračunske kategorije ili samo neke od njih ako su preostali troškovi drukčije pokriveni. Sredstva primljena iz programa Erasmus+ može dopuniti organizacija korisnica ili se mogu dopuniti drugim sredstvima EU-a, donacijama, doprinosima sudionika ili trećih osoba itd. Mora se poštovati načelo prema kojem nije dopušteno dvostruko financiranje: financijska potpora za isti trošak ne može se tražiti dvaput, npr. iz različitih izvora. Ako korisnik zatraži doprinose sudionika, oni moraju biti u skladu s relevantnim odredbama Erasmus standarda kvalitete. Konkretno, takvi doprinosi ne smiju biti prepreka uključivanju sudionika s manje mogućnosti.

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos

[118] Nacionalna agencija može donekle modificirati razmjernu prilagodbu kako bi se dodijeljena bespovratna sredstva bolje uskladila s ciljnim aktivnostima, postigla dosljednost s odobrenim Erasmus planom, pružila odgovarajuća potpora za prioritetne aktivnosti, zadržao najmanje jedan sudionik u svakoj vrsti i kategoriji aktivnosti koje je zatražio prijavitelj i poštovala pravila poziva.

<table>
<tr><td rowspan="4">Organizacijska potpora</td><td rowspan="4">Troškovi izravno povezani s provedbom projekta koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova.

Na primjer: priprema (pedagoška, međukulturna i druga), mentorstvo, praćenje i podupiranje sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za provedbu projekta, virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost.

Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice (osim u slučaju mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja). Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika. Osobe u pratnji nisu sudionici u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja i ne uzimaju se u obzir pri izračunu organizacijske potpore.</td><td>100 EUR
– po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja

– po pozvanom stručnjaku

– po primljenom članu nastavnog osoblja koji se osposobljava</td></tr>
<tr><td>125 EUR

– po polazniku u grupnoj mobilnosti</td></tr>
<tr><td>350 EUR; 200 EUR nakon stotine sudionika u istoj vrsti aktivnosti
– po sudioniku u kratkoročnoj mobilnosti polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja

– po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja</td></tr>
<tr><td>500 EUR
po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja</td></tr>
<tr><td>Putovanje</td><td>Doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja sudionika i osoba u pratnji.

Prijavitelj mora navesti zračnu udaljenost (u jednom smjeru) od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[119] uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije[120].</td><td colspan="3"><table>
<tr><th>Udaljenost</th><th>Zeleno putovanje</th><th>Putovanje koje nije zeleno</th></tr>
<tr><td>10 – 99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>1188 EUR</td><td>1188 EUR</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

[119] Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[120] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="4">8000 km ili više | 1735 EUR | 1735 EUR</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Pojedinačna potpora</td><td rowspan="4">Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji[121] tijekom aktivnosti.

Ako je potrebno: prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše dva dana putovanja za sudionike i osobe u pratnji koji primaju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno, a najviše šest dana putovanja u slučaju bespovratnih sredstava za zeleno putovanje.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja osoba, trajanja boravka i zemlje primateljice[122].</td><td>Kategorija sudionika</td><td>1. skupina zemalja</td><td>2. skupina zemalja</td><td>3. skupina zemalja</td></tr>
<tr><td>Osoblje</td><td>107 – 191 EUR</td><td>95 – 169 EUR</td><td>84 – 148 EUR</td></tr>
<tr><td>Polaznici</td><td>48 – 127 EUR</td><td>41 – 110 EUR</td><td>36 – 93 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Navedeni su dopušteni rasponi osnovnih iznosa po danu aktivnosti. Unutar tih raspona svaka nacionalna agencija određuje točan osnovni iznos za projekte kojima upravlja, a te informacije objavljuje na svojim stranicama.

Osnovni iznos može se isplatiti do 14. dana aktivnosti (računajući i dane putovanja). Iznos koji se isplaćuje od 15. dana iznosit će 70 % osnovnog iznosa. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Potpora za uključivanje</td><td>Potpora za uključivanje za organizacije: Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.</td><td colspan="4">125 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”). Potporu za uključivanje može dobiti i</td><td colspan="4">100 % prihvatljivih troškova</td></tr>
</table>

[121] U slučaju osoba u pratnji primjenjuju se iznosi za osoblje. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivanje”.

[122] Skupine zemalja primateljica:

1. skupina zemalja: Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Njemačka, Island, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska

2. skupina zemalja: Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska

3. skupina zemalja: Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska

	osoblje s manje mogućnosti koje preuzima ulogu osobe u pratnji ili sudjeluje u pripremnom posjetu. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	
Pripremni posjeti	Troškovi koji obuhvaćaju putne i životne troškove za sudjelovanje u pripremnom posjetu. **Mehanizam financiranja:** jedinični troškovi. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	680 EUR po sudioniku
Troškovi tečaja	Troškovi koji obuhvaćaju upisninu za format mobilnosti osoblja „tečajevi i osposobljavanje". **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja tečaja.	80 EUR po sudioniku po danu
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme studija ili osposobljavanja tijekom aktivnosti. Jezična potpora prihvatljiva je za sudionike sljedećih vrsta aktivnosti: praćenje rada, aktivnosti poučavanja i osposobljavanja, kratkoročna i dugoročna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja. Potpora se isplaćuje samo ako sudionik ne može dobiti mrežnu jezičnu potporu jer traženi jezik ili razina nisu dostupni, ili zbog određenih prepreka s kojima se suočavaju osobe s manje mogućnosti. Ti se uvjeti ne odnose na pojačanu potporu koja se pruža sudionicima dugoročne mobilnosti u svrhu učenja polaznika obrazovanja odraslih. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	150 EUR po sudioniku Dodatno: 150 EUR za pojačanu jezičnu potporu po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja polaznika obrazovanja odraslih.
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja" zbog geografske udaljenosti ili	**Troškovi financijskog jamstva:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih putnih troškova

	drugih prepreka. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika.	**Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde:** 100 % prihvatljivih troškova

MOBILNOST U SVRHU UČENJA U PODRUČJU MLADIH

U ovom se odjeljku Vodiča kroz program predstavljaju projektne aktivnosti u okviru ključne aktivnosti 1 u području mladih. Te aktivnosti pružaju mogućnosti za neformalno i informalno učenje za mlade i osobe koje rade s mladima.

Neformalno i informalno učenje mladima omogućuje da steknu nužne kompetencije koje pridonose njihovu osobnom, društvenom i obrazovnom razvoju te potiče njihovo aktivno sudjelovanje u društvu, čime im se povećavaju mogućnosti zapošljavanja.

Sudjelovanjem u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja osobe koje rade s mladima razvijaju vještine bitne za njihov profesionalni razvoj, potiču novu organizacijsku praksu i općenito podižu kvalitetu rada s mladima.

Aktivnosti učenja u području mladih trebale bi imati znatan pozitivan učinak na mlade i na uključene organizacije, na zajednice u kojima se odvijaju, na samo područje mladih i na europski gospodarski i društveni sektor u cjelini. Podupiru se sljedeće aktivnosti:

- mobilnost mladih – razmjene mladih
- projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima
- aktivnosti sudjelovanja mladih
- aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU.

KAKO PRISTUPITI TIM MOGUĆNOSTIMA?

Za financiranje se može prijaviti na dva načina:

- **standardni projekti** pružaju organizacijama prijaviteljicama i neformalnim skupinama mladih mogućnost za provedbu jedne ili više aktivnosti sudjelovanja mladih u razdoblju od 3 do 24 mjeseca. Standardni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put sudjeluju u programu Erasmus+, za one koje žele organizirati jednokratan projekt i/ili ograničen broj aktivnosti, ili
- **akreditirani projekti** dostupni samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području mladih. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova akreditacijskog plana.

Organizacije koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti mogu podnijeti zahtjev za Erasmus akreditaciju. Više informacija o tim akreditacijama potražite u poglavlju o Erasmus akreditaciji u području mladih.

Osim toga, organizacije i neformalne skupine mladih mogu se pridružiti programu bez podnošenja prijave kao partneri u projektu.

ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU MLADIH

Erasmus akreditacije[123] su instrument za organizacije koje se žele uključiti u prekograničnu razmjenu i suradnju te planiraju redovito provoditi aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja.

Erasmus akreditacija u području mladih omogućuje jednostavniji pristup mogućnostima za financiranje u okviru ključne aktivnosti 1 – aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja u području mladih.

Prijavitelji će morati definirati svoj pristup upravljanju projektima, dugoročne ciljeve i planove aktivnosti za koje traže financijsku potporu iz programa Erasmus, kao i očekivane koristi. Dodjelom Erasmus akreditacije u području mladih potvrđuje se da prijavitelj ima odgovarajuće i učinkovite postupke i mjere za provedbu visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja kako je planirano i da ih može primijeniti u korist područja mladih.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Erasmus akreditacija u području mladih ima sljedeće ciljeve:

- poticati osobni i profesionalni razvoj mladih putem neformalnih i informalnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja
- poticati jačanje položaja mladih i njihovo aktivno građanstvo i sudjelovanje u demokratskom životu
- poticati razvoj kvalitete rada s mladima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini jačanjem kapaciteta organizacija aktivnih u području mladih i podupiranjem profesionalnog razvoja osoba koje rade s mladima
- među mladima u Europi zagovarati uključivost i raznolikost, međukulturni dijalog i vrijednosti kao što su solidarnost, jednake mogućnosti i ljudska prava.

PRISTUP FINANCIRANJU ZA USPJEŠNE PRIJAVITELJE

Uspješni prijavitelji za Erasmus akreditaciju u području mladih imat će pojednostavnjen pristup sljedećim mogućnostima financiranja u okviru ključne aktivnosti 1 u području mladih:

- projekti mobilnosti za mlade – razmjene mladih
- projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima.

Godišnji poziv za financiranje za akreditirane projekte predstavljen je u odjeljku „Mogućnosti za mobilnost organizacija s Erasmus akreditacijom u području mladih".

[123] Glavni dio proračunskih sredstava za ovu ključnu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 25 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča).

[124] Glavni dio proračunskih sredstava za ovu ključnu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 25 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča).

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu sljedeće vrste organizacija: • neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, europska nevladina organizacija za mlade, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području društveno odgovornog poslovanja. Organizacije prijaviteljice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Organizacije prijaviteljice moraju biti zakonito osnovane barem dvije godine prije roka za prijavu i imati relevantno iskustvo u provedbi aktivnosti u području mladih.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Rok za prijavu	**1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)**
Erasmus standardi kvalitete u području mladih	Prijavitelji za Erasmus akreditaciju u području mladih obvezani su Erasmus standardima kvalitete u području mladih, koji su navedeni na internetskim stranicama Europa: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth

KRITERIJI ZA ODABIR

Prijavitelji moraju imati dovoljne operativne i financijske kapacitete za provedbu predloženog plana aktivnosti, uključujući najmanje dvije godine relevantnog iskustva u provedbi aktivnosti u području mladih.

Više informacija o općim kriterijima operativne sposobnosti i posebnim uvjetima za prijavitelje za akreditaciju potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da se nisu ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u dijelu C ovog vodiča, da podnesena prijava sadržava originalan sadržaj čiji su oni autor i da ni jedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

KRITERIJI ZA DODJELU

Za kvalitetu prijedloga se na temelju kriterija za dodjelu i broja bodova navedenih u nastavku može dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 70 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća tri kriterija za dodjelu.

Relevantnost (najviše 20 bodova)	Relevantnost organizacije za područje mladih i ciljevi aktivnosti s obzirom na: • ciljeve i načela organizacije • ciljne skupine organizacije • redovite aktivnosti organizacije • iskustvo organizacije u području mladih. Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije.
Strateški razvoj (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • utvrđeni ciljevi odgovaraju ciljevima ključne aktivnosti i doprinose Strategiji EU-a za mlade • planirane aktivnosti mogu ispuniti utvrđene potrebe i ciljeve • planirane aktivnosti donose stvarnu korist organizaciji, sudionicima, organizacijama sudionicama i imaju potencijalni širi učinak (npr. na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini) • ciljevi i planirane aktivnosti dio su redovitog rada i aktivnosti organizacije • organizacija doprinosi Strategiji za uključivanje i raznolikost • organizacija u svoje aktivnosti uključuje temeljna načela (okolišna održivost i odgovornost, aktivno sudjelovanje u mreži organizacija programa Erasmus+, virtualne komponente).
Kvaliteta upravljanja i koordinacije (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • planirani opći i posebni ciljevi i aktivnosti jasni su i realni s obzirom na ljudske resurse i unutarnju organizaciju prijavitelja • partnerski pristup uravnoteženo i djelotvorno funkcionira te, prema potrebi, omogućuje uključivanje novih i manje iskusnih organizacija

	• kvaliteta aktivnosti te sigurnost i zaštita sudionika mogu biti ostvareni putem utvrđenih mjera • organizacije primjenjuju načelo aktivnog sudjelovanja mladih i planiraju uključiti sudionike u sve faze aktivnosti • pouzdana dimenzija učenja može biti uspostavljena putem utvrđenih mjera, uključujući potporu pri promišljanju o ishodima učenja, njihovu utvrđivanju i dokumentiranju • za upravljanje rizikom i mjerenje napretka organizacije u ostvarenju ciljeva (praćenje i evaluacija) postoje primjerene i djelotvorne metode • za obavješćivanje o rezultatima projekta unutar i izvan organizacija sudionica postoje primjerene i djelotvorne metode.

MAKSIMALAN BROJ DODIJELJENIH ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU MLADIH

U zemljama u kojima je interes za Erasmus akreditacije u području mladih vrlo velik, nacionalna agencija može odrediti maksimalan broj akreditacija koje se mogu dodijeliti. Ta će odluka biti objavljena na stranicama nacionalne agencije zajedno s pozivom.

Ako nacionalna agencija ne odredi maksimalan broj odobrenih akreditacija, bit će odobrene sve prijave koje ispunjavaju kriterije iz tog poziva.

Ako nacionalna agencija odredi maksimalan broj odobrenih akreditacija, sastavit će se rangirani popis prijava koje ispunjavaju minimalne kriterije. Akreditacije će se dodjeljivati počevši od onih s najvećim brojem bodova dok se ne dosegne maksimalan broj odobrenih akreditacija. Ako više prijava ima isti broj bodova kao zadnja koja bi bila prihvaćena, maksimalan broj dodijeljenih akreditacija povećat će se kako bi se uključile sve prijave s tim brojem bodova.

VALJANOST

Erasmus akreditacija u području mladih dodjeljuje se za cijelo programsko razdoblje do 2027., u kojem će se provoditi redovito praćenje i u kojem se moraju kontinuirano poštovati zahtjevi i upute za akreditaciju koje je izdala nacionalna agencija. Kako bi se osiguralo realistično planiranje, plan aktivnosti koji se prilaže prijavi mogao bi obuhvaćati razdoblje od tri do četiri godine i treba se redovito ažurirati.

Ako Erasmus akreditacija bude potrebna za sudjelovanje u bilo kojoj aktivnosti nakon završetka programskog razdoblja 2021. – 2027., nacionalna agencija može produljiti njezinu valjanost pod uvjetima koje je odredila Europska komisija. Ako se akreditacija ne produlji, provedba projekata za koje su već dodijeljena sredstva može se nastaviti i nakon 31. prosinca 2027., do kraja relevantnih ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Akreditacija se može opozvati u bilo kojem trenutku ako organizacija prestane postojati ili dogovorom nacionalne agencije i akreditirane organizacije. Nacionalna agencija može jednostrano opozvati akreditaciju pod uvjetima opisanima u odjeljku „Izvješćivanje, praćenje i osiguravanje kvalitete". Akreditirana organizacija može jednostrano opozvati akreditaciju samo ako se akreditacija najmanje tri uzastopne godine nije koristila za prijave za akreditirane projekte mobilnosti.

NEPRENOSIVOST

Akreditacije se ne mogu prenositi među organizacijama. Iznimno, u slučaju strukturnih promjena akreditirane organizacije (npr. razdvajanje, spajanje, promjena pravne osobe, statuta ili vlasništva), nacionalna agencija može prenijeti akreditaciju na jednu organizaciju sljednicu na temelju obrazloženog zahtjeva.

IZVJEŠĆIVANJE, PRAĆENJE I OSIGURAVANJE KVALITETE

Završna izvješća po isteku svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	Po isteku svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava odobrenog u okviru Erasmus akreditacije u području mladih akreditirana organizacija podnosi završno izvješće o provedenim aktivnostima i ispunjenim ciljevima, kako je navedeno u primjenjivom ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.
Izvješće akreditirane organizacije	Organizacije moraju najmanje jednom u razdoblju trajanja akreditacije: • izvijestiti o napretku u ostvarivanju svojih ciljeva • izvijestiti o tome kako osiguravaju poštovanje Erasmus standarda kvalitete u području mladih • ažurirati plan aktivnosti. Nacionalna agencija može zatražiti izvješće o napretku za sve te elemente ili za neke zasebno. Nacionalna agencija može odlučiti provesti nadzorni posjet, a u tom slučaju organizacija ne mora podnijeti izvješće o ciljevima i Erasmus standardima kvalitete u području mladih. Nacionalna agencija može promijeniti broj i raspored izvješća o napretku na temelju uspješnosti akreditirane organizacije ocijenjene na temelju izvješća, praćenja i provjere kvalitete ili ako je u organizaciji došlo do većih promjena. Osim toga, akreditirane organizacije mogu dobrovoljno zatražiti ažuriranje svoje akreditacije. Nacionalna agencija će na temelju obrazloženja organizacije odlučiti je li to ažuriranje opravdano i prihvatljivo.
Praćenje i provjere	Nacionalna agencija može organizirati nadzorne posjete, formalne provjere ili druge aktivnosti za praćenje napretka i uspješnosti akreditiranih organizacija, procjenu poštovanja dogovorenih standarda kvalitete i pružanje potpore. Formalne provjere mogu biti u obliku administrativnih provjera ili posjeta organizaciji i svim drugim lokacijama na kojima se provode aktivnosti. Pri provjeri i praćenju aktivnosti koje se provode u drugim zemljama nacionalna agencija može zatražiti pomoć tamošnjih nacionalnih agencija ili vanjskih stručnjaka.

OSIGURAVANJE KVALITETE

Nakon izvješća ili aktivnosti praćenja nacionalna agencija dat će akreditiranim organizacijama povratne informacije. Ujedno može akreditiranoj organizaciji dati upute ili savjete o tome kako poboljšati učinkovitost.

KOREKTIVNE MJERE

U slučaju novoakreditiranih prijavitelja, visokorizičnih organizacija, nepoštovanja uputa i rokova nacionalne agencije, vrlo slabih rezultata na temelju izvješća, praćenja i provjera kvalitete ili kršenja pravila programa (i u drugim aktivnostima) nacionalna agencija može poduzeti sljedeće korektivne mjere.

- Nadzor: nacionalna agencija može ograničiti iznos financiranja za koji akreditirana organizacija može podnijeti zahtjev u aktivnostima u kojima je Erasmus akreditacija preduvjet. Novoakreditirane organizacije mogu biti stavljene pod nadzor ako se tijekom provjere operativne sposobnosti utvrdi rizik od nekvalitetne provedbe.

- Suspenzija: suspendirane organizacije ne mogu se prijaviti za financiranje u aktivnostima u kojima je Erasmus akreditacija preduvjet. Nacionalna agencija može i otkazati neke ili sve tekuće ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava dodijeljene na temelju suspendirane akreditacije.

Razdoblje nadzora ili suspenzije traje sve dok nacionalna agencija ne utvrdi da su uvjeti i zahtjevi u pogledu kvalitete iz poziva ponovno ispunjeni te da je akreditirana organizacija uklonila rizik od slabih rezultata.

Organizacije pod suspenzijom ili nadzorom ne mogu se prijaviti za novu akreditaciju.

U slučaju kontinuiranog nepoštovanja uputa i rokova nacionalne agencije, vrlo slabih rezultata ili opetovanog ili znatnog kršenja pravila programa (i u drugim aktivnostima) nacionalna agencija može opozvati akreditaciju.

Akreditacija se može opozvati u bilo kojem trenutku i ako organizacija prestane postojati ili dogovorom nacionalne agencije i akreditirane organizacije. Nacionalna agencija ili akreditirana organizacija mogu jednostrano opozvati akreditaciju ako najmanje tri uzastopne godine nije bilo prijava za financiranje u okviru te akreditacije.

MOGUĆNOSTI ZA MOBILNOST ORGANIZACIJA S ERASMUS AKREDITACIJOM U PODRUČJU MLADIH

Akreditirane organizacije imaju mogućnost prijaviti se za financiranje za aktivnosti mobilnosti mladih na pojednostavnjen način. Prijave se temelje na prethodno odobrenom akreditacijskom planu aktivnosti pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu broja aktivnosti koje bi se trebale provesti i broja uključenih sudionika.

Aktivnosti mobilnosti koje bi se trebale provesti u okviru ove ključne aktivnosti[124] moraju ispunjavati minimalne zahtjeve definirane za svaku vrstu aktivnosti u odgovarajućim odjeljcima ovog vodiča.

Akreditirane organizacije obvezuju se poštovati Erasmus standarde kvalitete u području mladih i provoditi visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti u području mladih.

Akreditirane organizacije mladih nemaju pravo na financiranje u okviru standardnih razmjena mladih i projekata mobilnosti osoba koje rade s mladima, ali mogu biti partneri u takvim projektima.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kriteriji prihvatljivosti u nastavku odnose se na zahtjeve za bespovratna sredstva.

Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija koja na datum početka projekta ima valjanu Erasmus akreditaciju u području mladih.

[124] Glavni dio proračunskih sredstava za ovu ključnu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 25 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča).

Prihvatljive aktivnosti	• Razmjene mladih • Aktivnosti profesionalnog razvoja osoba koje rade s mladima Uz to se mogu provoditi i sljedeće aktivnosti: • Pripremni posjeti • Aktivnosti za razvoj sustava i informiranje (samo u kombinaciji s aktivnostima profesionalnog razvoja osoba koje rade s mladima). Opis i kriteriji prihvatljivosti za svaku od tih aktivnosti definirani su u odgovarajućim odjeljcima ovog vodiča.
Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Nakon 12 mjeseci svi će korisnici imati mogućnost produljiti trajanje svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećih datuma: • **12. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju 1. lipnja iste godine.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Drugi minimalni zahtjevi	Akreditirana organizacija smije se prijaviti samo jednom po pozivu (jednom godišnje) za akreditirani projekt.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima
- zatraženim aktivnostima
- minimalnom i maksimalnom iznosu bespovratnih sredstava
- sljedećim kriterijima za dodjelu: financijskim rezultatima, kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i tematskim područjima na koje se odnose aktivnosti za koje se podnosi prijava i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije isteka roka za prijave objaviti detaljna pravila o osnovnim i maksimalnim iznosima bespovratnih sredstava, bodovanju kriterija za dodjelu, ponderiranju svakog kriterija, načinu dodjele i dostupnim proračunskim sredstvima za akreditirane projekte.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „RAZMJENE MLADIH”

U okviru ove aktivnosti[125] organizacije i neformalne skupine mladih mogu primati potporu za provođenje projekata u kojima se mladi iz različitih zemalja okupljaju radi razmjene ideja i učenja izvan svojih sustava formalnog obrazovanja.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Erasmus+ podupire mobilnost mladih u svrhu neformalnog učenja u obliku razmjena mladih, pri čemu je cilj uključiti mlade i ojačati njihov položaj kako bi postali aktivni građani, povezati ih s europskim projektom, ali i pomoći im da steknu i razviju kompetencije koje će im biti korisne u životu i u budućem radu.

Točnije, cilj je razmjena mladih:

- poticati međukulturni dijalog i učenje te osjećaj pripadnosti Europi
- razviti vještine i stavove mladih
- jačati europske vrijednosti i rušiti predrasude i stereotipe
- upoznati mlade s društveno bitnim temama i time potaknuti njihov angažman u društvu i aktivno sudjelovanje u demokratskom životu.

Aktivnost je otvorena za sve mlade, a posebna se pozornost posvećuje onima s manje mogućnosti.

POLITIČKI KONTEKST

Strategija EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. okvir je za suradnju EU-a u području mladih koji se temelji na Rezoluciji Vijeća iz 2018.[126] Tom se strategijom potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu. Strategija EU-a za mlade uključuje 11 europskih ciljeva za mlade, u okviru kojih su utvrđena međusektorska područja koja utječu na život mladih.

U području „Povezivanje” strategija EU-a za mlade olakšava povezivanje, uspostavu odnosa i razmjenu iskustava među mladima kao okosnice za budući razvoj EU-a. Te se veze najbolje potiču različitim oblicima mobilnosti, kao što su razmjene mladih i DiscoverEU. U području „Uključivanje” strategija olakšava sudjelovanje mladih, npr. u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih i dijaloga EU-a s mladima. U području „Osnaživanje” strategija olakšava kvalitetan rad s mladima, npr. u okviru mobilnosti i suradnje osoba koje rade s mladima, osposobljavanja i umrežavanja.

Projekti i aktivnosti u svim formatima i sektorima mogu se inspirirati iz strategije EU-a za mlade i doprinijeti joj tako da se utvrdi doprinosi li projekt i kako ostvarivanju:

- europskih ciljeva za mlade[127]
- politike EU-a za rad s mladima[128,129]
- politike EU-a za mobilnost u svrhu učenja[130,131]

[125] Glavni dio proračunskih sredstava za ovu ključnu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 25 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog vodiča).

[126] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218(01)

[127] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr

[128] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=HR

[129] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526

[130] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202403364&qid=1723272154753

[131] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29

- nasljeđa Europske godine mladih[132].

U povezivanju projekata sa strategijom EU-a za mlade mogu vam pomoći nacionalna agencija ili resursni centri SALTO.

Strategija Europske unije za mlade dostupna je ovdje: https://youth.europa.eu/strategy_hr.

Tematske strategije u području mladih

Program Erasmus+ promiče sudjelovanje mladih, poboljšanje kvalitete informalnih i neformalnih procesa učenja i razvoj kvalitetnog rada s mladima. Daljnja potpora u tim područjima dostupna je putem posebnih tematskih strategija, kao što su Strategija sudjelovanja mladih, Youthpass i Europska strategija osposobljavanja[133].

OPIS AKTIVNOSTI

Razmjene mladih

Razmjene mladih su susreti skupina mladih iz najmanje dvije zemlje koji se na kraće vrijeme okupljaju radi zajedničke provedbe programa neformalnog učenja (kombinacija radionica, vježbi, debata, igranja uloga, simulacija, aktivnosti na otvorenom itd.) na temu koja ih zanima, tražeći inspiraciju u europskim ciljevima za mlade[134]. Razdoblje učenja obuhvaća razdoblje planiranja prije primjene, fazu pripreme prije razmjene te vrednovanje i prateće aktivnosti nakon razmjene.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za bespovratna sredstva u okviru razmjena mladih: akademska studijska putovanja, aktivnosti razmjene s ciljem ostvarivanja financijske dobiti, aktivnosti razmjene koje se mogu smatrati turizmom, festivali, putovanja na godišnji odmor, turneje, osnivački sastanci i tečajevi osposobljavanja koje odrasle osobe pružaju mladima.

Pripremni posjeti

Kao dio razmjena mladih projekti bi mogli uključivati i pripremne posjete. Cilj je pripremnih posjeta osigurati visokokvalitetne aktivnosti olakšavanjem i pripremom administrativnih postupaka, izgradnjom povjerenja i razumijevanja te uspostavljanjem čvrstog partnerstva između organizacija i uključenih osoba. U slučaju aktivnosti razmjene mladih u kojima sudjeluju mladi s manje mogućnosti, pripremni posjet trebao bi osigurati da će se moći izaći u susret posebnim potrebama tih sudionika. Pripremni posjet odvija se u zemlji jedne od organizacija primateljica prije početka aktivnosti razmjene mladih.

[132] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN

[133] Te strategije dostupne su ovdje: HTTPS://WWW.SALTO-YOUTH.NET/

[134] Europski ciljevi za mlade razvijeni su u okviru strategije EU-a za mlade. U okviru tih ciljeva utvrđena su međusektorska područja koja utječu na život mladih i s njima povezani izazovi: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt provode najmanje dvije organizacije. Sve uključene organizacije treba utvrditi u fazi prijave jer je čvrsto partnerstvo osnovni preduvjet za kvalitetnu provedbu projekata. Kako bi uključene organizacije imale koristi od svojeg sudjelovanja, projekt treba biti relevantan za njihov redoviti rad s mladima i u skladu s njihovim ciljevima i potrebama. Uključene organizacije imaju ulogu „pošiljateljice" i/ili „primateljice" sudionika, odnosno domaćina aktivnosti. Jedna od organizacija ima i ulogu koordinatora i prijavljuje se za financiranje u ime partnerstva.

Projekt se sastoji od četiri faze: planiranje, priprema, provedba i prateće mjere. Organizacije sudionice i mladi uključeni u projektne aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- **planiranje**: definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, formata aktivnosti, izrada programa rada, raspored aktivnosti itd. prije podnošenja prijave
- **priprema**: rješavanje praktičnih pitanja, sklapanje ugovora s partnerima, jezična i međukulturna priprema, priprema povezana s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska itd.
- **provedba** aktivnosti
- **prateće mjere:** evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta.

Kvalitetna razmjena mladih:

- oslanja se na aktivno sudjelovanje mladih i organizacija sudionica, koji bi trebali imati aktivnu ulogu u sve četiri faze projekta i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja i razvoja
- uključuje raznolike skupine sudionika i temelji se na toj raznolikosti
- temelji se na jasno utvrđenim potrebama mladih sudionika
- osigurava da se ishodi neformalnog i informalnog učenja sudionika ispravno utvrde i evidentiraju
- potiče sudionike da razmišljaju o europskim temama i vrijednostima.

Proces učenja

Postavljanje razmjene mladih u kontekst neformalnog učenja podrazumijeva da je barem dio željenih ishoda učenja planiran unaprijed kako bi se osigurale odgovarajuće mogućnosti za učenje. Mladi koji sudjeluju u projektnim aktivnostima trebali bi pridonijeti utvrđivanju svojih potreba i znanja koje žele steći ili razviti tijekom razmjene mladih.

Sudionici bi trebali biti što više uključeni i u osmišljavanje i razvoj aktivnosti (uspostava programa, metode rada i definiranje raspodjele zadataka) i razmisliti o tome kako se pripremiti da razmjenu što bolje iskoriste za učenje i osobni razvoj.

Nakon završetka osnovne aktivnosti sudionike bi trebalo pozvati da o njoj daju povratne informacije te da razmisle o tome što su naučili i kako mogu iskoristiti te ishode učenja. Sudionici bi osim toga trebali razmisliti o mogućim pratećim aktivnostima. To mogu učiniti pojedinačno ili, kad je moguće, kao grupa.

Organizacije bi trebale podupirati proces učenja i utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja, posebno u Youthpassu.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

Pri provedbi svih projekata koji se podupiru u okviru ove aktivnosti treba se pridržavati Erasmus standarda kvalitete u području mladih za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Erasmus standardi kvalitete obuhvaćaju osnovna načela aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što je odabir i priprema sudionika, definiranje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. Erasmus standardi kvalitete u području mladih dostupni su na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_hr.

Zaštita i sigurnost sudionika

Razmjena mladih uključuje voditelje skupine. Voditelji skupine prate sudionike i pružaju im potporu kako bi osigurali kvalitetan proces učenja tijekom osnovne aktivnosti. Ujedno se brinu za sigurno i nediskriminirajuće okruženje puno poštovanja i za zaštitu sudionika u projektu. Tijekom planiranja i pripreme razmjene mladih treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

HORIZONTALNE DIMENZIJE

Pri osmišljavanju projekta mobilnosti treba uzeti u obzir sljedeće horizontalne dimenzije.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije koje primaju potporu u okviru ove aktivnosti trebale bi osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

Razmjene mladih osobito su primjerene za uključivanje mladih s manje mogućnosti jer:

- grupna mobilnost pruža iskustvo međunarodne mobilnosti u sigurnom okruženju grupe
- zbog kratkog trajanja razmjene mladih pogodne su za uključivanje mladih s manje mogućnosti
- uključivanje lokalnih sudionika olakšava prvo sudjelovanje u europskim projektima.

Razmjene mladih prikladne su i za rad na uključivosti i raznolikosti kao temi projekta, na primjer za potporu borbi protiv stereotipa te poticanje razumijevanja, tolerancije i nediskriminacije. U okviru cijelog projekta trebala bi se svjesno poštovati načela uključivosti i raznolikosti. Ti bi se aspekti trebali uzeti u obzir pri planiranju, pripremi, provedbi i pratećim mjerama.

Okolišna održivost

Razmjena mladih treba među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi je osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što je odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i održivi načini prijevoza.

Digitalna transformacija u području mladih

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti. Potiče se uvođenje digitalnih i internetskih elemenata kako bi se smanjio prag za sudjelovanje mladih s manje mogućnosti. Provođenjem projekata i aktivnosti čiji je cilj jačanje digitalnih vještina, poticanje digitalne pismenosti i/ili razumijevanja rizika i mogućnosti digitalne tehnologije program može pridonijeti promjeni načina razmišljanja te razvoju digitalnih i kombiniranih pristupa u aktivnostima mladih.

Ovisno o planu i ciljevima aktivnosti, u mobilnost u svrhu učenja može se uvesti razvoj kompetencija i informiranosti o digitalnim izazovima, kao i korištenje novih tehnologija.

Nacionalne agencije u okviru aktivnosti osposobljavanja i suradnje osobama koje rade s mladima i voditeljima mladih nude niz mogućnosti za osposobljavanje, uključujući podupiranje digitalne transformacije u području mladih. Ponude se objavljuju u Europskom kalendaru za osposobljavanje: https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Inspirativne primjere potražite među resursima centra SALTO: https://www.salto-youth.net/tools/.

Sudjelovanje u demokratskom životu, zajedničke vrijednosti i građanski angažman

Program Erasmus+ podupire sudjelovanje mladih. Ako je moguće, projekti u okviru ove aktivnosti trebali bi nuditi mogućnosti za demokratsko sudjelovanje, uključujući građanski angažman i priliku da mladi utječu na donošenje odluka o pitanjima koja se na njih odnose i sudjeluju u njemu na temelju smislenog iskustva učenja koje ih potiče na građanski angažman prije, za vrijeme i nakon sudjelovanja u aktivnosti mobilnosti. Projekti mobilnosti za mlade trebali bi mladima nuditi i relevantne mogućnosti da se aktivno uključe i sudjeluju u osmišljavanju i provedbi projektnih aktivnosti kao način da aktivnije sudjeluju u demokratskom životu[135]. Trebali bi poboljšati i njihovo razumijevanje Europske unije i zajedničkih europskih vrijednosti, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te europsku društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kriteriji prihvatljivosti opisani u nastavku primjenjuju se na standardne projekte razmjena mladih. Za akreditacije pogledajte odgovarajući odjeljak ovog vodiča.

Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica ili neformalna skupina mladih sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu[136].
Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: • neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, europska nevladina organizacija za mlade, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području društveno odgovornog poslovanja • neformalna skupina mladih[137]. sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji u susjedstvu EU-a koja nije pridružena programu (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča).
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja. U ovoj aktivnosti ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od 5 prijava po roku, bilo kao prijavitelj ili kao partner.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.

[135] Resurse i inspirativne primjere pronađite u modulima 7 (Projekti mobilnosti za mlade) i 12 (Planiranje sudjelovanja) Skupa modula za sudjelovanje mladih, koji je pripremio SALTO PI: https://participationpool.eu/toolkit/

[136] Organizacije sudionice moraju potpisati pristupni obrazac za organizaciju prijaviteljicu. Pristupne obrasce trebalo bi dostaviti u fazi prijave, najkasnije do potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

[137] Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku. Za potrebe ove aktivnosti i svih odredbi povezanih s njom „neformalna skupina mladih" bit će obuhvaćena pojmom „organizacije sudionice". Upućivanje na „organizaciju sudionicu" odnosit će se i na „neformalnu skupinu mladih".

Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećih datuma: • **12. veljače u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine • **1. listopada u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine **Mogući dodatni krug:** Nacionalne agencije mogu odlučiti otvoriti dodatni krug. O tome će obavijestiti prijavitelje na svojim internetskim stranicama. Ako se organizira dodatni krug, prijavitelji zahtjeve moraju predati do **7. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju između 1. kolovoza i 31. prosinca iste godine.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Prilozi	Prijavnom obrascu mora se priložiti raspored svake razmjene mladih i pripremnog posjeta planiranih u okviru projekta.

Minimalni zahtjevi za razmjene mladih

Trajanje aktivnosti	Od 5 do 21 dana, ne računajući dane putovanja.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora odvijati u zemlji jedne od organizacija (ili nekoliko njih, u slučaju aktivnosti na više lokacija) koje sudjeluju u aktivnosti. **Iznimka:** Aktivnosti se ne mogu odvijati u Bjelarusu ili Rusiji.
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja[138]. **Aktivnosti unutar država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu**: sve organizacije sudionice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. **Aktivnosti s trećim zemljama u susjedstvu EU-a koje nisu pridružene programu**: u aktivnosti mora sudjelovati najmanje jedna organizacija sudionica iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu i jedna organizacija sudionica iz treće zemlje u susjedstvu EU-a koja nije pridružena programu (regije 1 – 4).

[138] Ako više organizacija iz iste zemlje formira jednu nacionalnu skupinu, svaka organizacija može imati svojeg voditelja skupine.

Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 13 do 30 godina[139] s prebivalištem u zemljama organizacije pošiljateljice i primateljice. Voditelji skupine, facilitatori i osobe u pratnji ne smatraju se sudionicima aktivnosti, ali mogu dobiti potporu u okviru određenih proračunskih kategorija. Moraju imati najmanje 18 godina.
Broj sudionika po aktivnosti i sastav nacionalnih skupina	Najmanje 16, a najviše 60 sudionika po aktivnosti, najmanje 4 sudionika po skupini. Broj sudionika ne obuhvaća voditelje skupine, facilitatore ni osobe u pratnji. U slučaju razmjena mladih koje uključuju samo mlade s manje mogućnosti, minimalan broj sudionika je 10. Najmanje dvije skupine mladih iz dvije različite zemlje. Svaka skupina mora imati najmanje jednog voditelja skupine. Najviše dva facilitatora po aktivnosti.
Ostali kriteriji	Barem jedna od organizacija pošiljateljica ili primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz zemlje u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesena prijava.

Minimalni zahtjevi za pripremne posjete

Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora odvijati u zemlji jedne od organizacija primateljica za aktivnost razmjene mladih. **Iznimka:** Aktivnosti se ne mogu odvijati u Bjelarusu ili Rusiji.
Prihvatljivi sudionici	Predstavnici organizacija sudionica, facilitatori, voditelji skupina i mladi[140].

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća tri kriterija za dodjelu.

[139] Uzmite u obzir sljedeće:
donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju doseći donju dobnu granicu
gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice.
[140] Očekuje se da osobe koje sudjeluju u pripremnom posjetu sudjeluju i u glavnoj aktivnosti.

Relevantnost, obrazloženje i učinak (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • prijaviteljev profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija mladih relevantni su za područje mladih • projekt će obuhvaćati jedan ili više prioriteta dijaloga EU-a s mladima ili ciljeva EU-a za mlade • projekt je prikladan za doprinos uključivosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa • projekt je relevantan za ciljeve aktivnosti • projekt je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije • projekt i predložene aktivnosti odnose se na potrebe organizacija sudionica i sudionika razmjene • projekt je prikladan za ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike • projekt bi mogao imati učinak na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta te na okruženje organizacija i pojedinaca koji izravno sudjeluju u projektu, i to na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj ili svjetskoj razini • projekt u aktivnost uvodi nove sudionike i organizacije s manje iskustva
Kvaliteta projektnog plana (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • su u prijedlogu jasno i detaljno opisane sve faze projekta (priprema, provedba aktivnosti i prateće mjere) i aktivno sudjelovanje mladih u svim fazama aktivnosti • vodi se računa o uravnoteženoj zastupljenosti sudionika u smislu zemlje iz koje dolaze i spola, a aktivnosti su oblikovane pristupačno i uključivo te su otvorene sudionicima iz različitih sredina i s različitim sposobnostima • aktivnosti uključuju održivu i ekološki prihvatljivu praksu • predložene metode učenja, među ostalim za mrežne/virtualne komponente, primjerene su za aktivnosti • primjeren je proces promišljanja, utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja sudionika i korištenje europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje, osobito Youthpassa.

Kvaliteta upravljanja projektom (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore zadovoljava • mjere predviđene za sigurnost i zaštitu sudionika primjerene su i djelotvorne • zadaci i odgovornosti za aktivnosti jasno su definirani u skladu s Erasmus standardima kvalitete • plan suradnje i komunikacije među organizacijama sudionicama i s drugim relevantnim dionicima čine okvir za potporu upravljanju projektom • prijavitelj je predložio primjeren način vrednovanja različitih faza i ishoda projekta s obzirom na njegove ciljeve • prijavitelj je predložio primjeren način diseminacije ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica • projekt sadržava mjere čija je svrha da rezultati projekta budu održivi i nakon njegova završetka.

PRAVILA FINANCIRANJA

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="3">Iznos</th></tr>
<tr><td>Organizacijska potpora</td><td>Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika. Voditelji skupina, facilitatori i osobe u pratnji nisu prihvatljivi za organizacijsku potporu.</td><td colspan="3">125 EUR po sudioniku u razmjeni mladih</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Putovanje</td><td rowspan="8">Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore, od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionici će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba.

Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[141] uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije[142].

Za aktivnosti na više lokacija prijavitelj treba zbrojiti udaljenosti između pojedinih lokacija i odabrati raspon udaljenosti koja odgovara tom zbroju[143].</td><td>Udaljenost</td><td>Zeleno putovanje</td><td>Putovanje koje nije zeleno</td></tr>
<tr><td>10 – 99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>1188 EUR</td><td>1188 EUR</td></tr>
<tr><td>8000 km ili više</td><td>1735 EUR</td><td>1735 EUR</td></tr>
</table>

[141] Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[142] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[143] Npr. ako sudionik iz Madrida sudjeluje u aktivnosti na više lokacija, koja se najprije provodi u Rimu, a zatim u Ljubljani, prijavitelj će prvo a) izračunati udaljenost između Madrida i Rima (1365,28 km), zatim između Rima i Ljubljane (489,75 km) i zbrojiti obje udaljenosti (1855,03 km), b) odabrati primjenjivi raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a kao doprinos putnim troškovima sudionika od Madrida do Ljubljane (preko Rima) i natrag (275 EUR).

Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju zemlje primateljice, trajanja aktivnosti po sudioniku, uključujući voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore (prema potrebi), računajući i po jedan dan putovanja prije i poslije aktivnosti, te do **četiri dodatna** dana za sudionike, voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.	Tablica A2.1 po sudioniku po danu
Potpora za uključivanje	**Potpora za uključivanje za organizacije:** Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. Voditelji skupina, facilitatori i osobe u pratnji nisu prihvatljivi za potporu za uključivanje za organizacije. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	125 EUR po sudioniku u razmjeni mladih
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji, voditelje skupina i facilitatore (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna potpora"). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Potpora za pripremni posjet	Troškovi povezani s organizacijom pripremnog posjeta, uključujući putne i životne troškove. **Mehanizam financiranja:** jedinični troškovi. **Pravilo za dodjelu:** ne računajući sudionike iz organizacije primateljice. Mogu se financirati najviše dva sudionika po organizaciji sudionici pod uvjetom da je drugi sudionik mlada osoba. Osim toga, može se financirati i jedan facilitator po pripremnom posjetu. Uvjetno: potrebu za pripremnim posjetom, ciljeve i sudionike prijavitelj mora obrazložiti i mora ih odobriti	680 EUR po sudioniku po pripremnom posjetu.

	nacionalna agencija. Taj se uvjet ne odnosi na projekte koji se financiraju u okviru sustava akreditiranja.	
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi sudionika, uključujući osobe u pratnji, voditelje skupine, trenere i facilitatore, koji se zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja" (odnosno ako putovanje čišćim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika dovodi do visokih putnih troškova). Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno.	**Financijsko jamstvo:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih putnih troškova **Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde**: 100 % prihvatljivih troškova

Tablica A2.1 Pojedinačna potpora za razmjene mladih

	Pojedinačna potpora (u EUR po danu)
Austrija	78
Belgija	78
Bugarska	45
Hrvatska	57
Cipar	63
Češka	53
Danska	81
Estonija	48
Finska	79
Francuska	67

Njemačka	71
Grčka	68
Mađarska	60
Island	76
Irska	73
Italija	69
Latvija	48
Lihtenštajn	77
Litva	49
Luksemburg	77
Malta	57
Nizozemska	69
Sjeverna Makedonija	41
Norveška	83
Poljska	51
Portugal	57
Rumunjska	46
Srbija	47
Slovačka	48
Slovenija	54
Španjolska	58
Švedska	72
Turska	50
Susjedne treće zemlje koje nisu pridružene programu	44

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA OSOBE KOJE RADE S MLADIMA

U okviru ove aktivnosti[144] organizacije mogu dobiti potporu za provođenje projekata koji se sastoje od jedne ili više aktivnosti učenja za profesionalni razvoj i jačanje kapaciteta osoba koje rade s mladima i njihove organizacije.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ova aktivnost podupire profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima, a time i razvoj kvalitetnog rada s mladima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini, kroz iskustva neformalnog i informalnog učenja u okviru aktivnosti mobilnosti. Doprinosi ciljevima strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., osobito Europskoj agendi za rad s mladima[145] radi kvalitete, inoviranja i priznavanja tog rada.

Konkretnije, svrha je projekata mobilnosti za osobe koje rade s mladima:

- pružiti mogućnosti za neformalno i informalno učenje za obrazovni i profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima, što doprinosi visokokvalitetnoj individualnoj praksi te razvoju organizacija i sustava za rad s mladima
- izgraditi zajednicu osoba koje rade s mladima koja može poduprijeti kvalitetu projekata i aktivnosti za mlade u okviru programa EU-a i šire
- razviti lokalnu praksu rada s mladima i pridonijeti jačanju kapaciteta za kvalitetan rad sudionika i njihove organizacije s mladima te vidljivo utjecati na svakodnevni rad osoba koje rade s mladima.

POLITIČKI KONTEKST

Strategija EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. okvir je za suradnju EU-a u području mladih koji se temelji na Rezoluciji Vijeća iz 2018.[146] Tom se strategijom potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu. Strategija EU-a za mlade uključuje 11 europskih ciljeva za mlade, u okviru kojih su utvrđena međusektorska područja koja utječu na život mladih.

U području „Povezivanje" strategija EU-a za mlade olakšava povezivanje, uspostavu odnosa i razmjenu iskustava među mladima kao okosnice za budući razvoj EU-a. Te se veze najbolje potiču različitim oblicima mobilnosti, kao što su razmjene mladih i DiscoverEU. U području „Uključivanje" strategija olakšava sudjelovanje mladih, npr. u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih i dijaloga EU-a s mladima. U području „Osnaživanje" strategija olakšava kvalitetan rad s mladima, npr. u okviru mobilnosti i suradnje osoba koje rade s mladima, osposobljavanja i umrežavanja.

Projekti i aktivnosti u svim formatima i sektorima mogu se inspirirati iz strategije EU-a za mlade i doprinijeti joj tako da se utvrdi doprinosi li projekt i kako ostvarivanju:

- europskih ciljeva za mlade[147]
- politike EU-a za rad s mladima[148,149]

[144] Glavni dio proračunskih sredstava za ovu ključnu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 25 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča).

[145] Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o okviru za uspostavu Europske agende za rad s mladima: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=GA.
Više informacija o provedbi Europske agende za rad s mladima može se pronaći na adresi www.bonn-process.net.

[146] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218(01)

[147] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr

[148] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=HR

[149] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526

- politike EU-a za mobilnost u svrhu učenja[150,151]
- nasljeđa Europske godine mladih[152].

U povezivanju projekata sa strategijom EU-a za mlade mogu vam pomoći nacionalna agencija ili resursni centri SALTO.

Strategija Europske unije za mlade dostupna je ovdje: https://youth.europa.eu/strategy_hr.

Tematske strategije u području mladih

Program Erasmus+ promiče sudjelovanje mladih, poboljšanje kvalitete informalnih i neformalnih procesa učenja i razvoj kvalitetnog rada s mladima. Daljnja potpora u tim područjima dostupna je putem posebnih tematskih strategija, kao što su Strategija sudjelovanja mladih, Youthpass i Europska strategija osposobljavanja[153].

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnosti profesionalnog razvoja

Aktivnosti profesionalnog razvoja su transnacionalne ili međunarodne aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja koje podupiru profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima. One mogu biti u sljedećim oblicima:

- **studijski posjeti i različite vrste aktivnosti**, kao što su praćenje rada, razmjene osoba koje rade s mladima i suradničko učenje u okviru organizacija za rad s mladima i organizacija aktivnih u području mladih u inozemstvu
- **umrežavanje i izgradnja zajednice** među osobama koje rade s mladima koje sudjeluju u aktivnosti i podupiru njezine ciljeve
- **tečajevi osposobljavanja** koji pridonose razvoju kompetencija (npr. na temelju postojećih modela kompetencija) potrebnih za provedbu kvalitetne prakse u radu s mladima i testiranje inovativnih metoda (npr. onih koje su povezane s digitalnim i pametnim radom s mladima[154])
- **seminari i radionice** koji posebno podupiru prikupljanje znanja i razmjenu najbolje prakse povezane s ciljevima, vrijednostima i prioritetima strategije EU-a za mlade i programa EU-a koji pridonose njezinoj provedbi.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru projekata mobilnosti za osobe koje rade s mladima: akademska studijska putovanja, aktivnosti s ciljem ostvarivanja financijske dobiti, aktivnosti koje se mogu smatrati turizmom, festivali, putovanja na godišnji odmor, turneje, osnivački sastanci.

Aktivnosti za razvoj sustava i informiranje

Projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima mogu uključivati **aktivnosti za razvoj sustava i informiranje**, što su komplementarne aktivnosti za jačanje učinka projekta mobilnosti na terenu. One uključuju sve aktivnosti koje doprinose Europskoj agendi za rad s mladima[155] za kvalitetu, inovacije i priznavanje rada s mladima te vraćanje stečenih iskustava i alata organizacijama uključenima u projekte i šire. Te su komplementarne aktivnosti prilika da korisnici s više iskustva i resursa testiraju inovativne metode i odgovore na zajedničke izazove, što je neka vrsta „europskog laboratorija za rad s mladima", koji proizlazi iz aktivnosti profesionalnog razvoja provedenih u okviru projekata, a imaju i šireg odjeka.

Neki od primjera su razvoj alata i dijeljenje prakse koja pridonosi razvoju i napretku organizacija i sustava osoba koje rade s mladima, aktivnosti informiranja i aktivnosti za izgradnju zajednice te upoznavanje s inovativnim metodama, uključujući

[150] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202403364&qid=1723272154753
[151] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29
[152] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN
[153] Te strategije dostupne su ovdje: https://www.salto-youth.net/
[154] Zaključci Vijeća o pametnom radu s mladima: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207(01)
[155] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.415.01.0001.01.HRV i https://www.bonn-process.net/

korištenje digitalnih tehnologija u radu s mladima. Te aktivnosti nadilaze prateće diseminacijske aktivnosti, koje su uobičajeni dio životnog ciklusa projekta, no ciljane i strateške diseminacijske aktivnosti mogu se uvrstiti i među te komplementarne aktivnosti.

Aktivnost razvoja sustava i informiranja javnosti može se provoditi na transnacionalnoj, međunarodnoj ili nacionalnoj razini.

Pripremni posjeti

Cilj je pripremnih posjeta osigurati visokokvalitetne aktivnosti olakšavanjem i pripremom administrativnih postupaka, izgradnjom povjerenja i razumijevanja te uspostavljanjem čvrstog partnerstva između organizacija i uključenih osoba. Pripremni posjeti odvijaju se u zemlji jedne od organizacija primateljica prije početka aktivnosti profesionalnog razvoja.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt koji se podupire u okviru ove aktivnosti mora sadržavati jednu ili više aktivnosti profesionalnog razvoja. One se mogu kombinirati na fleksibilan način, ovisno o ciljevima projekta i potrebama organizacija sudionica i uključenih osoba koje rade s mladima.

Projekt provode najmanje dvije organizacije. Sve uključene organizacije treba utvrditi u fazi prijave jer je čvrsto partnerstvo osnovni preduvjet za kvalitetnu provedbu projekata. Kako bi uključene organizacije imale koristi od svojeg sudjelovanja, projekt treba biti relevantan za njihov redoviti rad s mladima i u skladu s njihovim ciljevima i potrebama. Uključene organizacije imaju ulogu „pošiljateljice" i/ili „primateljice" sudionika, odnosno domaćina aktivnosti. Jedna od organizacija ima i ulogu koordinatora i prijavljuje cijeli projekt u ime partnerstva.

Projekt se sastoji od četiri faze:

- **planiranje** (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, formata aktivnosti, izrada programa rada, raspored aktivnosti itd.)
- **priprema** (rješavanje praktičnih pitanja, odabir sudionika, sklapanje ugovora s partnerima, jezična i međukulturna priprema, priprema povezana s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska itd.)
- **provedba** aktivnosti
- **prateće mjere** (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta).

Kvalitetan projekt mobilnosti osoba koje rade s mladima:

- ima vidljiv učinak na svakodnevni rad uključenih osoba koje rade s mladima i na njihovu organizaciju
- oslanja se na aktivno sudjelovanje uključenih organizacija i osoba koje rade s mladima, koje bi trebale imati aktivnu ulogu u svim fazama projekta i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja i razvoja
- temelji se na jasno utvrđenim potrebama obrazovnog i profesionalnog razvoja[156] osoba koje rade s mladima, osobito u pogledu kvalitete, inoviranja i priznavanja te je popraćen odgovarajućim mjerama odabira, pripreme i praćenja
- osigurava da se pravilno priznaju ishodi neformalnog i informalnog učenja sudionika i da se rezultati projekta, uključujući sve metode, materijale i alate, mogu prenijeti i koristiti u organizacijama sudionicama, što pridonosi razvoju organizacija za rad s mladima, te da se mogu diseminirati i šire u području mladih
- potiče sudionike na promišljanje o europskim temama i vrijednostima, a osobama koje rade s mladima pruža resurse i metode za promicanje poštovanja i raznolikosti u njihovu svakodnevnom radu
- promiče inovativnu praksu i metode, kao što je uključivanje digitalnih aktivnosti u rad s mladima kao sredstva za sprečavanje svih oblika dezinformacija i lažnih vijesti na internetu.

[156] *European Training Strategy Competence model for Youth Workers to work internationally* (Model kompetencija iz Europske strategije osposobljavanja za rad osoba koje rade s mladima u međunarodnom okruženju), https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/

Proces učenja

U okviru projekta mobilnosti za osobe koje rade s mladima potrebno je predvidjeti potporu za proces promišljanja, utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja, posebno u Youthpassu, u korist priznavanja i učinka ishoda projekta te prakse, metodologije i materijala za rad s mladima koji proizlaze iz tog projekta.

Zaštita i sigurnost sudionika

Tijekom planiranja i pripreme projekta treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

Pri provedbi svih projekata koji se podupiru u okviru ove aktivnosti treba se pridržavati **Erasmus+ standarda kvalitete u području mladih** za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Ti standardi obuhvaćaju osnovna načela aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što je odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. Erasmus+ standardi kvalitete u području mladih dostupni su na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_en.

HORIZONTALNE DIMENZIJE

Pri osmišljavanju projekta mobilnosti treba uzeti u obzir sljedeće horizontalne dimenzije.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

- Projekti mobilnosti osoba koje rade s mladima osobito su prikladni za informiranje tih osoba o raznolikosti i stjecanje vještina i kompetencija za uključivanje sudionika s manje mogućnosti u rad s mladima. Uključivanjem osoba koje rade s mladima u sve faze projekta u kojem sudjeluju potiče se pažljivo usmjeravanje kroz proces učenja i razvoja te se omogućuje detaljnije praćenje.
- Prisutnost trenera i facilitatora u većini aktivnosti osigurava bliži i prilagođen pristup, oblikovan prema potrebama sudionika.
- U okviru cijelog projekta trebala bi se svjesno poštovati načela uključivosti i raznolikosti. Ti bi se aspekti trebali uzeti u obzir pri planiranju, pripremi, provedbi i pratećim mjerama. Osobito je važan način na koji projekt poboljšava sposobnost organizacija sudionica da vode računa o uključivosti i raznolikosti u svojim svakodnevnim aktivnostima.
- Oblik aktivnosti prikladan je i za uključivanje sudionika s manje mogućnosti. Fleksibilnost koju ključna aktivnost pruža u odabiru oblika projektnih aktivnosti (trajanje, vrsta itd.) omogućuje prilagođavanje potrebama sudionika. Projekti mobilnosti osoba koje rade s mladima prikladni su i za to da rad na uključivosti i raznolikosti bude tema projekta, na primjer razmjena uključive prakse i metoda.

Okolišna održivost

Projekt bi među sudionicima trebao promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi ga osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što je odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i održivi načini prijevoza.

Digitalna transformacija

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti. Potiče se uvođenje digitalnih i internetskih elemenata kako bi se smanjio prag za sudjelovanje osoba s manje mogućnosti. Provođenjem projekata i aktivnosti čiji je cilj jačanje digitalnih vještina, poticanje digitalne pismenosti i/ili razumijevanja rizika i mogućnosti digitalne tehnologije program može pridonijeti promjeni načina razmišljanja te razvoju digitalnih i kombiniranih pristupa u aktivnostima mladih.

Ovisno o planu i ciljevima aktivnosti, u mobilnost u svrhu učenja može se uvesti razvoj kompetencija i informiranosti o digitalnim izazovima, kao i korištenje novih tehnologija.

Nacionalne agencije u okviru aktivnosti osposobljavanja i suradnje osobama koje rade s mladima i voditeljima mladih nude niz mogućnosti za osposobljavanje, uključujući podupiranje digitalne transformacije u području mladih. Ponude se objavljuju u Europskom kalendaru za osposobljavanje: https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Inspirativne primjere potražite među resursima centra SALTO: https://www.salto-youth.net/tools/.

Sudjelovanje u demokratskom životu, zajedničke vrijednosti i građanski angažman

Program Erasmus+ podupire sve dimenzije sudjelovanja mladih. Aktivnosti mobilnosti za osobe koje rade s mladima trebale bi poboljšati vještine sudjelovanja, socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičko mišljenje i medijsku pismenost sudionika, kao i njihove stručne kompetencije za podupiranje sudjelovanja mladih. Ako je moguće, projekti bi osobama koje rade s mladima trebali nuditi mogućnosti za demokratsko sudjelovanje, uključujući građanski angažman i priliku da utječu na donošenje odluka o pitanjima koja se na njih odnose i sudjeluju u njemu. Trebali bi uključivati i participativnu dimenziju, naime nuditi relevantne mogućnosti za osobe koje rade s mladima da se aktivno uključe i sudjeluju u osmišljavanju i provedbi projektnih aktivnosti[157]. Projekti bi im trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te europsku društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu[158].

[157] Resurse i inspirativne primjere pronađite u modulu 12 (Planiranje sudjelovanja) Skupa modula za sudjelovanje mladih, koji je pripremio SALTO PI i čija je svrha prenošenje znanja i iskustva, preporuka, resursa i praktičnih smjernica za osobe koje rade s mladima o tome kako promicati njihovo sudjelovanje: https://participationpool.eu/toolkit/.

[158] Organizacije sudionice moraju potpisati pristupni obrazac za organizaciju prijaviteljicu. Pristupne obrasce trebalo bi dostaviti u fazi prijave, najkasnije do potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: • neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, europska nevladina organizacija za mlade, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području društveno odgovornog poslovanja • skupina mladih ljudi aktivnih u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih (tj. neformalna skupina mladih)[159] sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji u susjedstvu EU-a koja nije pridružena programu (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča).
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja. U ovoj aktivnosti ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od 5 prijava po roku, bilo kao prijavitelj ili kao partner.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećih datuma: • **12. veljače u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine • **1. listopada u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine **Mogući dodatni krug:** Nacionalne agencije mogu odlučiti otvoriti dodatni krug. O tome će obavijestiti prijavitelje na svojim internetskim stranicama. Ako se organizira dodatni krug, prijavitelji zahtjeve moraju predati do **7. svibnja u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. kolovoza i 31. prosinca iste godine.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Prilozi	Svaki projekt mora sadržavati najmanje jednu aktivnost profesionalnog razvoja. Prijavnom obrascu mora se priložiti raspored svake aktivnosti profesionalnog razvoja, pripremnih posjeta i aktivnosti za razvoj sustava i informiranje planiranih u okviru projekta.

Minimalni zahtjevi za aktivnosti profesionalnog razvoja

[159] Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku.

Trajanje aktivnosti	Od 2 do 60 dana, ne računajući dane putovanja. Ta minimalna 2 dana moraju biti uzastopna.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji jedne od organizacija (ili nekoliko njih, u slučaju aktivnosti na više lokacija) koje sudjeluju u aktivnosti. **Iznimka:** Aktivnosti se ne mogu odvijati u Bjelarusu ili Rusiji.
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja. **Aktivnosti unutar država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu**: sve organizacije sudionice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. **Aktivnosti s trećim zemljama u susjedstvu EU-a koje nisu pridružene programu**: u aktivnosti mora sudjelovati najmanje jedna organizacija sudionica iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu i jedna organizacija sudionica iz treće zemlje u susjedstvu EU-a koja nije pridružena programu (regije 1 – 4).
Prihvatljivi sudionici	Nema dobne granice. Sudionici moraju imati prebivalište u zemlji u kojoj se nalazi njihova organizacija pošiljateljica ili primateljica. Treneri, osobe u pratnji i facilitatori ne smatraju se sudionicima aktivnosti, ali mogu dobiti potporu u okviru određenih proračunskih kategorija.
Broj sudionika	Broj sudionika: do 50 sudionika u svakoj aktivnosti planiranoj u okviru projekta. Broj sudionika ne obuhvaća trenere, osobe u pratnji ni facilitatore. Sudionici iz zemlje u kojoj se nalazi organizacija primateljica moraju biti uključeni u svaku aktivnost.
Ostali kriteriji	Barem jedna od organizacija pošiljateljica ili primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz zemlje u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesena prijava.

Minimalni zahtjevi za pripremne posjete

Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora odvijati u zemlji jedne od organizacija primateljica za aktivnost profesionalnog razvoja. **Iznimka:** Aktivnosti se ne mogu odvijati u Bjelarusu ili Rusiji.
Prihvatljivi sudionici	Predstavnici organizacija sudionica, treneri i facilitatori[160].

[160] Očekuje se da osobe koje sudjeluju u pripremnom posjetu sudjeluju i u glavnoj aktivnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Relevantnost, obrazloženje i učinak (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • profil, iskustvo i aktivnosti prijavitelja relevantni su za područje rada s mladima • projekt će obuhvaćati jedan ili više prioriteta u kontekstu dijaloga EU-a s mladima ili europskih ciljeva za mlade • projekt je prikladan za doprinos uključivosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa • projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti • projekt je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije • projekt i predložene aktivnosti odnose se na potrebe razvoja sudionika i organizacija koji rade s mladima • projekt je primjeren za: o jačanje ili transformaciju prakse organizacija sudionica u pogledu kvalitete, inovativnosti i priznavanja rada s mladima te njihovih dosega od lokalne do globalne razine, ovisno o slučaju o ostvarenje visokokvalitetnih ishoda učenja za uključene osobe koje rade s mladima o uključivanje sudionika koji su aktivni u radu s mladima iz organizacija sudionica te organizacija koje se bave konkretnim i svakodnevnim radom s mladima na lokalnoj razini o učinak na osobe koje rade s mladima i organizacije sudionice, tijekom i nakon završetka projekta o učinak izvan organizacija i na osobe koje ne sudjeluju izravno u projektu, i to na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj ili globalnoj razini • (ako je primjenjivo) doprinos predloženih aktivnosti za razvoj sustava i informiranje razvoju okruženja za rad s mladima • projekt u aktivnost uvodi nove sudionike i organizacije s manje iskustva.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • su u prijedlogu usklađene utvrđene potrebe, ciljevi projekta, profili sudionika i predložene aktivnosti • su u prijedlogu jasno i uvjerljivo opisane sve faze projekta (priprema, provedba i prateće aktivnosti) i aktivno sudjelovanje sudionika u svim fazama • se poštuje ravnomjerna zastupljenost sudionika s obzirom na zemlju i spol • su mjere za odabir osoba koje rade s mladima primjerene i u skladu s definicijom osoba koje rade s mladima u pravnoj osnovi • su aktivnosti pristupačne, uključive i otvorene sudionicima iz različitih sredina i s različitim sposobnostima • aktivnosti uključuju održivu i ekološki prihvatljivu praksu • predložene metode učenja, uključujući digitalne alate i virtualne komponente, primjerene su za aktivnosti • primjerene su mjere potpore za proces promišljanja, utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja sudionika, kao i korištenje instrumenata za transparentnost i priznavanje, posebno Youthpassa • (ako je primjenjivo) instrumenti i praksa predloženi u okviru kategorije „aktivnosti za razvoj sustava i informiranje" primjereni su, mogu se ponoviti u tom obliku i inspirirati druge organizacije.
Kvaliteta upravljanja projektom (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore zadovoljava • mjere predviđene za sigurnost i zaštitu sudionika primjerene su i djelotvorne • zadaci i odgovornosti za aktivnosti jasno su definirani u skladu s Erasmus standardima kvalitete • plan suradnje i komunikacije među sudionicima skupina, organizacijama sudionicama i s drugim relevantnim dionicima čine okvir za potporu upravljanju projektom • prijavitelj je predložio primjeren način ocjenjivanja različitih faza i ishoda projekta s obzirom na njegove ciljeve • prijavitelj je predložio primjeren način diseminacije ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica • projekt sadržava mjere čija je svrha da rezultati projekta budu održivi i nakon njegova završetka.

PRAVILA FINANCIRANJA

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="3">Iznos</th></tr>
<tr><td>Organizacijska potpora</td><td>Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika. Osobe u pratnji, treneri i facilitatori nisu prihvatljivi za organizacijsku potporu.</td><td colspan="3">125 EUR po sudioniku u aktivnosti profesionalnog razvoja</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Putovanje</td><td rowspan="8">Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući trenere, osobe u pratnji i facilitatore, od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba.

Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[161] uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije[162].

Za aktivnosti na više lokacija prijavitelj treba zbrojiti udaljenosti između pojedinih lokacija i odabrati raspon udaljenosti koja odgovara tom zbroju[163].</td><td>Udaljenost</td><td>Zeleno putovanje</td><td>Putovanje koje nije zeleno</td></tr>
<tr><td>10 – 99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>1188 EUR</td><td>1188 EUR</td></tr>
<tr><td>8000 km ili više</td><td>1735 EUR</td><td>1735 EUR</td></tr>
</table>

[161] Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[162] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[163] Npr. ako sudionik iz Madrida sudjeluje u aktivnosti na više lokacija, koja se najprije provodi u Rimu, a zatim u Ljubljani, prijavitelj će prvo a) izračunati udaljenost između Madrida i Rima (1365,28 km), zatim između Rima i Ljubljane (489,75 km) i zbrojiti obje udaljenosti (1855,03 km), b) odabrati primjenjivi raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a kao doprinos putnim troškovima sudionika od Madrida do Ljubljane (preko Rima) i natrag (275 EUR).

Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju zemlje primateljice, trajanja boravka po sudioniku, uključujući osobe u pratnji, trenere i facilitatore (prema potrebi), računajući i po jedan dan putovanja prije i poslije aktivnosti te do **četiri dodatna** dana za sudionike, trenere, facilitatore i osobe u pratnji koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.	Tablica A2.2 po sudioniku po danu Ova se tablica primjenjuje i na trenere, facilitatore i osobe u pratnji. Najviše 1100 EUR po sudioniku, treneru, facilitatoru i osobi u pratnji.
Potpora za uključivanje	**Potpora za uključivanje za organizacije:** Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. Treneri, osobe u pratnji i facilitatori nisu prihvatljivi za potporu za uključivanje za organizacije. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	125 EUR po sudioniku
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji, trenere i facilitatore (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna potpora"). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Potpora za pripremni posjet	Troškovi povezani s organizacijom pripremnog posjeta, uključujući putne i životne troškove. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** ne računajući sudionike iz organizacije primateljice. Za svaku aktivnost mogu se financirati najviše dva sudionika po organizaciji sudionici. Osim toga, jedan facilitator/trener iz bilo koje od organizacija sudionica može dobiti sredstva za pripremni posjet. Uvjetno: potrebu za pripremnim posjetom, ciljeve i sudionike prijavitelj mora	680 EUR po sudioniku po pripremnom posjetu.

	obrazložiti i mora ih odobriti nacionalna agencija. Taj se uvjet ne odnosi na projekte koji se financiraju u okviru sustava akreditiranja.	
Aktivnosti za razvoj sustava i informiranje	Troškovi povezani s provedbom dodatnih aktivnosti. Neizravni troškovi: paušalni iznos koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova dodatnih aktivnosti prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika i koji se mogu smatrati naplativima u okviru dodatnih aktivnosti (računi za struju ili internet, trošak najma prostora, troškovi stalnog osoblja itd.). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi za izravne troškove i paušalni troškovi za neizravne troškove. **Pravilo za dodjelu:** potrebu i ciljeve prijavitelj mora obrazložiti i mora ih odobriti nacionalna agencija. Tim se aktivnostima može dodijeliti najviše 10 % ukupnih troškova projekta.	Najviše 80 % prihvatljivih troškova.
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi sudionika, osoba u pratnji, trenera i facilitatora koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja" zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka (odnosno ako putovanje čišćim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika dovodi do visokih putnih troškova). Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno.	**Financijsko jamstvo:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi**: 80 % prihvatljivih putnih troškova **Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde:** 100 % prihvatljivih troškova

Tablica A2.2 **Pojedinačna potpora za aktivnosti profesionalnog razvoja**

	Pojedinačna potpora (u EUR po danu)
Austrija	84
Belgija	88
Bugarska	60
Hrvatska	75
Cipar	81
Češka	65
Danska	95
Estonija	76
Finska	93
Francuska	85
Njemačka	77
Grčka	80
Mađarska	77
Island	99
Irska	91
Italija	85
Latvija	66
Lihtenštajn	84
Litva	65
Luksemburg	84
Malta	77
Nizozemska	92
Sjeverna Makedonija	57
Norveška	94
Poljska	68
Portugal	78
Rumunjska	64
Srbija	59
Slovačka	67
Slovenija	78
Španjolska	81
Švedska	87
Turska	68
Susjedne treće zemlje koje nisu pridružene programu	62

AKTIVNOSTI SUDJELOVANJA MLADIH

Ova aktivnost[164] podupire aktivnosti izvan okvira formalnog obrazovanja i osposobljavanja koje potiču, podupiru i olakšavaju sudjelovanje mladih u demokratskom životu Europe na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Program Erasmus+ podupire lokalne, nacionalne, transnacionalne i međunarodne projekte sudjelovanja koji potiču sudjelovanje mladih u europskom demokratskom životu i imaju jedan ili više sljedećih ciljeva:

- pružanje mladima mogućnosti da se uključe i nauče sudjelovati u civilnom društvu (mogućnosti za angažman mladih u svakodnevnom životu, ali i u demokratskom životu, s ciljem konstruktivnog građanskog, gospodarskog, društvenog, kulturnog i političkog sudjelovanja mladih iz svih sredina, posebno onih s manje mogućnosti)
- upoznavanje mladih sa zajedničkim europskim vrijednostima i temeljnim pravima te doprinos procesu europske integracije, među ostalim doprinosom ostvarivanju jednog ili više ciljeva EU-a za mlade
- razvoj digitalnih kompetencija i medijske pismenosti mladih (osobito kritičkog mišljenja i sposobnosti procjene informacija i rada s njima) kako bi postali otporniji na dezinformacije, pogrešne informacije i propagandu te sposobniji za sudjelovanje u demokratskom životu
- okupljanje mladih ljudi i donositelja odluka na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini i/ili doprinos dijalogu EU-a s mladima.

POLITIČKI KONTEKST

Strategija EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. okvir je za suradnju EU-a u području mladih koji se temelji na Rezoluciji Vijeća iz 2018.[165] Tom se strategijom potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu. Strategija EU-a za mlade uključuje 11 europskih ciljeva za mlade, u okviru kojih su utvrđena međusektorska područja koja utječu na život mladih.

U području „Povezivanje" strategija EU-a za mlade olakšava povezivanje, uspostavu odnosa i razmjenu iskustava među mladima kao okosnice za budući razvoj EU-a. Te se veze najbolje potiču različitim oblicima mobilnosti, kao što su razmjene mladih i DiscoverEU. U području „Uključivanje" strategija olakšava sudjelovanje mladih, npr. u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih i dijaloga EU-a s mladima. U području „Osnaživanje" strategija olakšava kvalitetan rad s mladima, npr. u okviru mobilnosti i suradnje osoba koje rade s mladima, osposobljavanja i umrežavanja.

Projekti i aktivnosti u svim formatima i sektorima mogu se inspirirati iz strategije EU-a za mlade i doprinijeti joj tako da se utvrdi doprinosi li projekt i kako ostvarivanju:

- europskih ciljeva za mlade[166]
- politike EU-a za rad s mladima[167,168]
- politike EU-a za mobilnost u svrhu učenja[169,170]

---

[164] Glavni dio proračunskih sredstava za ovu ključnu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Međutim, s do 25 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati međunarodne aktivnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča).

[165] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218(01)

[166] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr

[167] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=HR

[168] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526

[169] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202403364&qid=1723272154753

[170] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29

- nasljeđa Europske godine mladih[171].

U povezivanju projekata sa strategijom EU-a za mlade mogu vam pomoći nacionalna agencija ili resursni centri SALTO.

Strategija Europske unije za mlade dostupna je ovdje: https://youth.europa.eu/strategy_hr.

Tematske strategije u području mladih

Program Erasmus+ promiče sudjelovanje mladih, poboljšanje kvalitete informalnih i neformalnih procesa učenja i razvoj kvalitetnog rada s mladima. Daljnja potpora u tim područjima dostupna je putem posebnih tematskih strategija, kao što su Strategija sudjelovanja mladih, Youthpass i Europska strategija osposobljavanja[172].

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnosti sudjelovanja mladih su neformalne aktivnosti učenja koje se temelje na aktivnom sudjelovanju mladih. Cilj je omogućiti mladima iskustvo razmjene, suradnje te kulturnog i građanskog angažmana. Aktivnosti koje se podupiru trebale bi pomoći sudionicima da ojačaju svoje osobne, socijalne, građanske i digitalne kompetencije i postanu aktivni europski građani.

Podupire se primjena alternativnih, inovativnih, pametnih i digitalnih oblika sudjelovanja mladih, uključujući proširenje sudjelovanja mladih u različite sektore i prostore (zdravstvene usluge, sportske objekte itd., bez obzira na to upravlja li njima javni ili privatni sektor), čime se stvaraju mogućnosti za aktivno sudjelovanje mladih iz svih sredina.

Aktivnosti sudjelovanja mladih mogu se aktivno koristiti za vođenje dijaloga i rasprava između mladih i donositelja odluka kako bi se promicalo aktivno sudjelovanje mladih u demokratskom životu u Europi. Zahvaljujući tome mladi mogu izraziti svoje mišljenje (oblikovanjem stajališta, prijedloga i preporuka), osobito o tome kako bi se politike za mlade trebale oblikovati i provoditi u Europi. Aktivnosti sudjelovanja mladih mogu biti u obliku građanskog angažmana i aktivizma mladih, što im omogućuje da na različite načine javno govore o pitanjima koja su im važna i donose promjene.

Aktivnosti sudjelovanja mladih mogu biti transnacionalne (provode se u jednoj ili više zemalja sudionica i uključuju neformalne skupine mladih i/ili organizacije iz nekoliko zemalja sudionica) ili nacionalne (provode se na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini i uključuju neformalne skupine mladih i/ili organizacije iz jedne zemlje sudionice). Nacionalne aktivnosti sudjelovanja mladih osobito su prikladne za testiranje ideja na lokalnoj razini i kao sredstvo za daljnje djelovanje na temelju prethodnih inicijativa kako bi se uspješne ideje podigle na višu razinu i nastavile razvijati.

Sve aktivnosti sudjelovanja mladih, bez obzira na razinu na kojoj se provode, trebale bi moći dokazati europsku dimenziju i/ili dodanu vrijednost, a svaka pojedinačna aktivnost koja se podupire mora jasno pridonijeti ostvarenju jednog ili više prethodno navedenih ciljeva aktivnosti.

Aktivnosti koje se podupiru mogu se provoditi u obliku (ili u kombinaciji): radionica, debata, igre uloga, simulacija, korištenja digitalnih alata (npr. alati digitalne demokracije), informativnih kampanja, osposobljavanja, susreta i drugih oblika interakcije između mladih i donositelja odluka (putem interneta ili uživo), savjetovanja, informativnih i/ili kulturnih događanja itd.

Primjeri aktivnosti koje bi se mogle provesti u okviru projekta uključuju:

[171] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN

[172] Te strategije dostupne su ovdje: Strategija sudjelovanja mladih: https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/ Youthpass: https://www.youthpass.eu/hr/ SALTO-YOUTH – Što je Youthpass? / ETS: https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.

- radionice i/ili susrete uživo ili putem interneta, seminare ili druga događanja/procese na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili transnacionalnoj razini koji omogućuju informiranje, rasprave i aktivno sudjelovanje mladih u pitanjima bitnima za njihov svakodnevni život kao aktivnih europskih građana, a koji po mogućnosti uključuju interakciju s donositeljima odluka i drugim dionicima na koje se ta pitanja odnose, vode do takve interakcije ili se na nju nastavljaju
- savjetovanje s mladima kako bi se utvrdile teme/pitanja koja su im posebno važna (u lokalnom, regionalnom, nacionalnom ili transnacionalnom kontekstu) i odredile njihove potrebe povezane sa sudjelovanjem u bavljenju takvim temama/pitanjima
- informativne kampanje usmjerene na sudjelovanje mladih u demokratskom životu, uključujući informativna i/ili kulturna događanja povezana s posebnim društvenim izazovima koji su relevantni za mlade
- olakšavanje pristupa otvorenim, sigurnim i pristupačnim virtualnim i/ili fizičkim prostorima za mlade, koji pružaju učinkovite mogućnosti za učenje o sudjelovanju u demokratskom životu i procesima
- simulacije funkcioniranja demokratskih institucija i uloga donositelja odluka u njima.

Kad je god to relevantno, preporučuje se uključivanje digitalnih formata aktivnosti (webinara, hakatona, raznih alata za e-sudjelovanje itd.) i/ili osposobljavanja za primjenu alata digitalne demokracije u aktivnostima koje će se provoditi u okviru projekta aktivnosti sudjelovanja mladih.

Projekt bi trebao sadržavati razne projektne aktivnosti koje zajedno pridonose postizanju planiranih ciljeva.

Te bi se aktivnosti prvenstveno trebale financirati iz proračunske kategorije „upravljanje projektima", odnosno u obliku mjesečnog jediničnog doprinosa. Te projektne aktivnosti obično će obuhvaćati sastanke za upravljanje projektima i tekuće redovne aktivnosti projekta. **Projektne aktivnosti mogu biti digitalne i/ili fizičke te uključivati mlade koji izravno sudjeluju u projektu.**

Projekt može uključivati jedno ili više događanja na kojima sudjeluju mladi.

Pojam „događanje na kojem sudjeluju mladi" obuhvaća događanja koja su ključna za postizanje ciljeva projekta; mogu obilježavati projektna postignuća i trebala bi se jasno razlikovati od tekućih projektnih aktivnosti, bilo sadržajem, veličinom ili profilom sudionika. Nadalje, događanje na kojem sudjeluju mladi fizičko je događanje koje se odlikuje fizičkom prisutnošću mladih i, prema potrebi, drugih sudionika. Događanju sudjelovanja mladih ne prisustvuju samo članovi neformalne skupine ili mladi iz organizacija korisnica koji su izravno uključeni u projektne aktivnosti, već i šira publika mladih i/ili donositelja odluka. Trajanje događanja treba odgovarati planiranim aktivnostima i očekivanim rezultatima, a događanja mogu biti vrlo kratka (nekoliko sati) ili trajati dulje. Posebna potpora za organizaciju događanja sudjelovanja mladih dostupna je „po sudioniku po događanju" neovisno o trajanju događanja.

Za projekte sudjelovanja mladih koji uključuju fizičke projektne aktivnosti ili fizička događanja sudjelovanja mladih za koja sudionici moraju putovati na mjesta koja nisu njihovo boravište može se prijaviti za dodatno financiranje mobilnosti koje se sastoji od potpore za putne i životne troškove. Mobilnost u projektima sudjelovanja mladih može biti nacionalna i međunarodna, ali bi uvijek trebala podupirati projektnu aktivnost financiranu u okviru troškova upravljanja projektom ili događanje na kojem sudjeluju mladi (financirano potporom za događanja na kojima sudjeluju mladi).

U ovom se slučaju ne mogu podupirati sljedeće vrste aktivnosti: osnivački sastanci organizacija ili mreža organizacija, **organiziranje stranačkih političkih događanja**, fizička infrastruktura (npr. troškovi izgradnje/kupnje zgrada i nabava trajne opreme).

Primjeri projekata s velikim brojem sudionika (bez ograničenja na aktivnosti sudjelovanja mladih) i relevantnim primjerima dobre prakse mogu se pronaći u Skupu modula za sudjelovanje mladih[173].

[173] https://participationpool.eu/toolkit/

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt koji se podupire trebao bi sadržavati jedan ili više prethodno opisanih elemenata. Elementi se mogu kombinirati na fleksibilan način, ovisno o ciljevima projekta i potrebama organizacija sudionica i sudionika.

Projekt provodi jedna ili više neformalnih skupina mladih, jedna ili više organizacija ili kombinacija jednih i drugih. Neformalne skupine mladih i/ili organizacije sudionice moraju se utvrditi u fazi prijave. Drugi mladi u projekt se mogu uključiti kao sudionici nekih aktivnosti ili kao dio ciljne skupine za aktivnosti. Ako je uključena samo neformalna skupina mladih, jedan od članova skupine prijavljuje se u ime skupine. Ako je uključeno više skupina ili organizacija, jedna od njih preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se za cijeli projekt u ime partnerstva.

Projekt se sastoji od četiri faze: planiranja, pripreme, provedbe i pratećih mjera. Organizacije sudionice i mladi uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja („aktivnosti koje su mladi osmislili za mlade"). Skup modula za sudjelovanje mladih sadržava praktične ideje i smjernice za povećanje sudjelovanja mladih.

- Planiranje (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, formata aktivnosti, izrada programa rada, raspored aktivnosti itd.)
- Priprema (rješavanje praktičnih pitanja, sklapanje sporazuma s partnerima, potvrda ciljnih skupina za predviđene aktivnosti, jezična i međukulturna priprema, priprema povezana s učenjem i zadaćama sudionika itd.)
- Provedba aktivnosti

Prateće mjere (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta). U okviru faze praćenja za svaki bi projekt trebalo predvidjeti pružanje povratnih informacija o konkretnim ishodima projekta mladim sudionicima, uključujući način na koji su drugi relevantni dionici obaviješteni o tim ishodima i/ili kako ih koriste. **Dijalog EU-a s mladima**

Teme i prioriteti utvrđeni u kontekstu dijaloga EU-a s mladima[174] mogu poslužiti kao inspiracija za aktivnosti sudjelovanja mladih na svim razinama. Sličan izvor inspiracije mogu biti i ciljevi EU-a za mlade, koji su razvijeni u okviru dijaloga EU-a s mladima i u kojima su utvrđena međusektorska područja koja utječu na živote mladih i s njima povezani izazovi. Rezultati uspješnih aktivnosti sudjelovanja mladih mogu se iskoristiti za daljnje faze dijaloga EU-a s mladima.

Proces učenja

U okviru projekta aktivnosti sudjelovanja mladih potrebno je predvidjeti potporu za proces promišljanja, utvrđivanja i dokumentiranja pojedinačnih ishoda učenja svih sudionika (odnosno i sudionika izvan neformalnih skupina mladih koje provode projekt i/ili sudionika koji nisu samo mladi koji su aktivno uključeni u pripremu i provedbu projekta), osobito u Youthpassu.

Zaštita i sigurnost sudionika

Tijekom planiranja i pripreme projekta treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

Izgradnja zajednice

Svakako se potiče uključivanje aktivnosti izgradnje zajednice u projekte u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih. Kad god je moguće, treba nastojati da takve aktivnosti opstanu i nakon završetka projekata za koje je dodijeljena potpora i postanu samoodržive.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

[174] https://europa.eu/youth/strategy/euyouthdialogue_hr

Pri provedbi svih aktivnosti koje se podupiru potrebno se pridržavati **Erasmus standarda kvalitete u području mladih** za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Erasmus standardi kvalitete obuhvaćaju osnovna načela aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što je odabir i priprema sudionika, definiranje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. **Erasmus standardi kvalitete u području mladih** dostupni su na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_en.

HORIZONTALNE DIMENZIJE

Pri osmišljavanju projekta mobilnosti treba uzeti u obzir sljedeće horizontalne dimenzije.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Prijavitelji bi trebali osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove osoba s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

Aktivnosti sudjelovanja mladih osobito su primjerene za uključivanje mladih s manje mogućnosti.

- Osmišljene su kao osnovni oblik aktivnosti s vrlo fleksibilnim parametrima (trajanje, broj sudionika, nacionalne/transnacionalne aktivnosti itd.) koje se lako mogu prilagoditi konkretnim potrebama mladih s manje mogućnosti.

- Neformalne skupine mladih koje provode aktivnosti sudjelovanja mladih može podupirati **trener**[175], čije bi usluge mogle biti posebno relevantne i korisne mladima s manje mogućnosti u razvoju i provedbi njihovih projekata.

- Ciljevi aktivnosti uključuju pružanje mogućnosti mladima da nauče sudjelovati u civilnom društvu te poboljšanje digitalne i medijske pismenosti. Projekti koji teže tim ciljevima mogu biti osobito korisni kao pomoć mladima s manje mogućnosti da prevladaju neke od prepreka s kojima se suočavaju.

Aktivnosti sudjelovanja mladih osobito su prikladne i za tematski rad na uključivosti i raznolikosti u društvu, na primjer za potporu borbi protiv stereotipa, poticanje razumijevanja, tolerancije i nediskriminacije.

Okolišna održivost

Projekt bi među sudionicima trebao promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi ga osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što je odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i održivi načini prijevoza.

Digitalna transformacija u području mladih

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti. Potiče se uvođenje digitalnih i internetskih elemenata kako bi se smanjio prag za sudjelovanje mladih s manje mogućnosti. Provođenjem projekata i aktivnosti čiji je cilj jačanje digitalnih vještina, poticanje digitalne pismenosti i/ili razumijevanja rizika i mogućnosti digitalne tehnologije program može pridonijeti promjeni načina razmišljanja te razvoju digitalnih i kombiniranih pristupa u aktivnostima mladih.

[175] Ovisno o svojim potrebama neformalne skupine mladih mogu tijekom projekta imati jednog ili nekoliko trenera.

Ovisno o planu i ciljevima aktivnosti, u fizička događanja ili mobilnost u svrhu učenja može se uvesti razvoj kompetencija i informiranje o digitalnim izazovima, kao i korištenje novih tehnologija, dok bi isključivo virtualne komponente trebalo financirati u okviru troškova upravljanja projektom. Opravdani troškovi za uključivanje mladih s manje mogućnosti mogu se financirati u okviru potpore za uključivanje sudionika.

Nacionalne agencije u okviru aktivnosti osposobljavanja i suradnje osobama koje rade s mladima i voditeljima mladih nude niz mogućnosti za osposobljavanje, uključujući podupiranje digitalne transformacije u području mladih. Ponude se objavljuju u Europskom kalendaru za osposobljavanje: https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Inspirativne primjere potražite među resursima centra SALTO: https://www.salto-youth.net/tools/.

Sudjelovanje u demokratskom životu, zajedničke vrijednosti i građanski angažman

Program Erasmus+ podupire sve dimenzije sudjelovanja mladih. Aktivnosti sudjelovanja mladih trebale bi poboljšati vještine sudjelovanja i aktivnog građanstva, socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičko mišljenje i medijsku pismenost mladih. Aktivnosti koje se podupiru trebale bi stvoriti mogućnosti za demokratsko sudjelovanje, uključujući građanski angažman i priliku da mladi i svi ostali sudionici utječu na donošenje odluka o pitanjima koja se na njih odnose i sudjeluju u njemu na temelju smislenog iskustva učenja. U okviru projekata mogu se podupirati i osobe koje rade s mladima, donositelji odluka i drugi stručnjaci uključeni u stjecanje znanja i vještina za pružanje odgovarajućih mogućnosti, prostora, sredstava i potpore za sudjelovanje mladih. Trebali bi uključivati i participativnu dimenziju, naime poticati i podupirati mlade da aktivno vode i/ili se uključe i sudjeluju u osmišljavanju i provedbi projektnih aktivnosti kao način da aktivnije sudjeluju u demokratskom životu[176]. Projekti bi im trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te europsku društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu[177].
Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: • neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, europska nevladina organizacija za mlade, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području društveno odgovornog poslovanja • neformalna skupina mladih[178]. sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji u susjedstvu EU-a koja nije pridružena programu (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča).

[176] Resurse i inspirativne primjere pronađite u modulu 12 (Planiranje sudjelovanja) Skupa modula za sudjelovanje mladih, koji je pripremio SALTO PI i čija je svrha prenošenje znanja i iskustva, preporuka, resursa i praktičnih smjernica o promicanju sudjelovanja mladih: https://participationpool.eu/toolkit.

[177] Organizacije sudionice moraju potpisati pristupni obrazac za organizaciju prijaviteljicu. Pristupne obrasce trebalo bi dostaviti u fazi prijave, najkasnije do potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

[178] Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku. Za potrebe ove aktivnosti i svih odredbi povezanih s njom „neformalna skupina mladih" bit će obuhvaćena pojmom „organizacije sudionice". Upućivanje na „organizaciju sudionicu" odnosit će se i na „neformalnu skupinu mladih".

Broj i profil organizacija sudionica	• Nacionalni projekti sudjelovanja mladih: mora sudjelovati najmanje jedna organizacija sudionica. • Transnacionalni i međunarodni projekti sudjelovanja mladih: moraju sudjelovati najmanje dvije organizacije sudionice iz različitih zemalja. U ovoj aktivnosti ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od 5 prijava po roku, bilo kao prijavitelj ili kao partner.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji jedne ili više organizacija sudionica. Aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije[179], čak i u nacionalnoj aktivnosti sudjelovanja mladih ili ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije. **Iznimka:** Aktivnosti se ne mogu odvijati u Bjelarusu ili Rusiji.
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 13 do 30 godina[180] s boravištem u zemlji organizacija sudionica i donositelji odluka relevantni za teme projekta. Facilitatori i osobe u pratnji ne smatraju se sudionicima aktivnosti, ali mogu dobiti potporu u okviru određenih proračunskih kategorija.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećih datuma: • **12. veljače u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine • **1. listopada u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine **Mogući dodatni krug:** Nacionalne agencije mogu odlučiti otvoriti dodatni krug. O tome će obavijestiti prijavitelje na svojim internetskim stranicama. Ako se organizira dodatni krug, prijavitelji zahtjeve moraju predati do **7. svibnja u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. kolovoza i 31. prosinca iste godine.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Prilozi	Ako se u okviru projekta planiraju provesti aktivnosti mobilnosti i/ili fizička događanja: prijavnom obrascu mora se priložiti raspored planiranih aktivnosti mobilnosti i/ili fizičkih događanja.

[179] Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourgu, Strasbourgu i Haagu.

[180] Uzmite u obzir sljedeće:

- donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju doseći donju dobnu granicu
- gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Relevantnost, obrazloženje i učinak (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna skupina / ciljne skupine prijavitelja relevantni su za područje mladih • projekt će obuhvaćati jedan ili više prioriteta u kontekstu dijaloga EU-a s mladima ili europskih ciljeva za mlade • projekt je prikladan za doprinos uključivosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa • projekt je relevantan za ciljeve aktivnosti • projekt je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije • projekt i predložene aktivnosti odnose se na potrebe mladih i organizacija sudionica • projekt stvara europsku dodanu vrijednost • projekt je prikladan za ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike • projekt bi mogao imati učinak na sudionike i organizacije sudionice te na mlade i organizacije koji ne sudjeluju izravno u projektu, i to na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj ili svjetskoj razini • projekt u aktivnost uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva, uključujući skupine mladih.
Kvaliteta projektnog plana (najviše 40 bodova)	Mjera u kojoj: • su u prijedlogu usklađene utvrđene potrebe, ciljevi projekta, profili sudionika i predložene aktivnosti • su u prijedlogu jasno i uvjerljivo opisane faze projekta (priprema, provedba i prateće aktivnosti) i sudjelovanje mladih u svim fazama • su aktivnosti pristupačne, uključive i otvorene sudionicima iz različitih sredina i s različitim sposobnostima • aktivnosti uključuju održivu i ekološki prihvatljivu praksu • u projektu se koriste alternativni, inovativni i pametni oblici sudjelovanja mladih • predložene metode učenja, uključujući digitalne alate ili virtualne komponente, primjerene su za aktivnosti i uključuju proces promišljanja radi utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja sudionika te korištenje europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje, posebno Youthpassa.

Kvaliteta upravljanja projektom (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • praktična rješenja, upravljanje i načini pružanja potpore zadovoljavaju • mjere za sigurnost i zaštitu sudionika primjerene su i djelotvorne • zadaci i odgovornosti za aktivnosti jasno su definirani u skladu s Erasmus standardima kvalitete • plan suradnje i komunikacije među sudionicima, organizacijama sudionicama i s drugim relevantnim dionicima čine okvir za potporu upravljanju projektom • prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta s obzirom na njegove ciljeve • prijavitelj je predložio primjeren način diseminacije ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica • projekt sadržava mjere čija je svrha da rezultati projekta budu održivi i nakon njegova završetka.

PRAVILA FINANCIRANJA[181]

Proračun projekta mora se izraditi prema sljedećim pravilima financiranja (u EUR):

Maksimalni iznos bespovratnih sredstava dodijeljenih po projektu za aktivnosti sudjelovanja mladih: 60 000 EUR[182]

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Upravljanje projektima	Troškovi povezani s upravljanjem projektom i njegovom provedbom (npr. priprema i provedba projektnih sastanaka i aktivnosti, suradnja i komunikacija među partnerima, evaluacija, diseminacija i prateće aktivnosti) **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja projekta.	500 EUR mjesečno
Troškovi mentorstva	Troškovi povezani s uključivanjem trenera u projekt. Troškovi mentorstva primjenjuju se samo na projekte koje provodi neformalna skupina mladih. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju zemlje u kojoj se provodi aktivnost i broja radnih dana. Zahtjev za financijsku potporu za troškove trenera mora biti obrazložen u prijavnom obrascu. Trajanje mentorstva nije povezano s trajanjem projekta.	Tablica B3 po radnom danu. Najviše 12 dana.
Potpora za uključivanje za sudionike	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji, facilitatore u projektnim aktivnostima i događanjima (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna potpora"). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova

[181] Za potrebe aktivnosti sudjelovanja mladih pojam sudionik odnosi se na mlade u dobi od 13 do 30 godina s boravištem u zemlji organizacija sudionica i donositelje odluka relevantne za teme projekta.

[182] Taj maksimalni iznos ne uključuje troškove koji odgovaraju kategoriji potpora za uključivanje za sudionike.

Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	**Financijsko jamstvo**: 80 % prihvatljivih troškova

Tablica B3 Troškovi mentorstva

	Nastavnik/predavač/istraživač/ osoba koja radi s mladima Jedinični doprinos po danu
1. skupina zemalja: Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Irska, Island, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Švedska	241
2. skupina zemalja: Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovenija, Slovačka, Španjolska	137
3. skupina zemalja: Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska	74

Dodatno financiranje događanja uz fizičku prisutnost provedenih u okviru projekta

Proračunska kategorija	**Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila**	**Iznos**

Potpora za događanja na kojima sudjeluju mladi	Troškovi povezani s provedbom nacionalnih, transnacionalnih i međunarodnih fizičkih događanja koji su ključni za postizanje ciljeva projekta aktivnosti sudjelovanja mladih. Ta proračunska kategorija nije namijenjena za pokrivanje troškova sudjelovanja osoblja organizacija sudionica / članova neformalnih skupina mladih i facilitatora jer su za njihovo sudjelovanje na događanjima predviđena sredstva iz proračunske kategorije „upravljanje projektima". Potpora za događanja u kojima sudjeluju mladi prema potrebi se može kombinirati s financijskim sredstvima za mobilnost unutar aktivnosti sudjelovanja mladih u skladu s primjenjivim pravilima u nastavku. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika događanja, ne računajući osoblje organizacija sudionica, članove neformalnih skupina mladih i facilitatore.	100 EUR po sudioniku

Dodatno financiranje mobilnosti u okviru projekta[183]

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="3">Iznos</th></tr>
<tr><td rowspan="8">Putovanje</td><td rowspan="8">Doprinos za putne troškove sudionika, osobe u njihovoj pratnji i facilitatore od njihova mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi projektna aktivnost ili fizičko događanje i natrag, neovisno o tome je li putovanje nacionalno ili transnacionalno.

Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija.

Sudionici koji putuju manje od 10 km do mjesta održavanja aktivnosti mogu biti prihvatljivi za pojedinačnu potporu i potporu za uključivanje za organizacije za dane aktivnosti koji se preklapaju s prisutnošću sudionika prihvatljivih za potporu za putovanja.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.</td><td>Udaljenost</td><td>Zeleno putovanje</td><td>Putovanje koje nije zeleno</td></tr>
<tr><td>10 – 99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>1188 EUR</td><td>1188 EUR</td></tr>
<tr><td>8000 km ili više</td><td>1735 EUR</td><td>1735 EUR</td></tr>
</table>

[183] Lokalni sudionici, koji putuju manje od 10 km do mjesta održavanja aktivnosti, mogu biti prihvatljivi za pojedinačnu potporu i potporu za uključivanje za organizacije za dane aktivnosti koji se preklapaju s prisutnošću sudionika prihvatljivih za potporu za putovanja.

	Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[184] uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije[185]. Za aktivnosti na više lokacija prijavitelj treba zbrojiti udaljenosti između pojedinih lokacija i odabrati raspon udaljenosti koja odgovara tom zbroju[186].			
Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju zemlje primateljice, trajanja boravka po sudioniku, uključujući osobe u pratnji i facilitatore (prema potrebi), računajući i po jedan dan putovanja prije i poslije aktivnosti (ako je potrebno) te do **četiri dodatna** dana za sudionike, osobe u pratnji i facilitatore koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.	Tablica A2.1 po sudioniku po danu Ova se tablica primjenjuje i na osobe u pratnji i facilitatore.		
Potpora za uključivanje za organizacije	Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za osobe s manje mogućnosti. Facilitatori i osobe u pratnji nisu prihvatljivi za potporu za uključivanje za organizacije. **Mehanizam financiranja**: doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu**: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	125 EUR po sudioniku		
Izvanredni troškovi	Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi sudionika, članova neformalnih skupina, osoba u pratnji i facilitatora koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka (odnosno ako putovanje čišćim prijevoznim sredstvima	**Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde:** 100 % prihvatljivih troškova **Skupo putovanje:** 80 % prihvatljivih putnih troškova		

[184] Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[185] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[186] Npr. ako sudionik iz Madrida sudjeluje u aktivnosti na više lokacija, koja se najprije provodi u Rimu, a zatim u Ljubljani, prijavitelj će prvo a) izračunati udaljenost između Madrida i Rima (1365,28 km), zatim između Rima i Ljubljane (489,75 km) i zbrojiti obje udaljenosti (1855,03 km), b) odabrati primjenjivi raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a kao doprinos putnim troškovima sudionika od Madrida do Ljubljane (preko Rima) i natrag (275 EUR).

	s nižim emisijama ugljika dovodi do visokih putnih troškova). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova.	

Tablica A2.1: Pojedinačna potpora za mobilnost u svrhu aktivnosti sudjelovanja mladih	**Aktivnosti sudjelovanja mladih (u EUR po danu)**
Austrija	78
Belgija	78
Bugarska	45
Hrvatska	57
Cipar	63
Češka	53
Danska	81
Estonija	48
Finska	79
Francuska	67
Njemačka	71
Grčka	68
Mađarska	60
Island	76
Irska	73
Italija	69
Latvija	48
Lihtenštajn	77
Litva	49
Luksemburg	77
Malta	57
Nizozemska	69
Sjeverna Makedonija	41
Norveška	83
Poljska	51
Portugal	57

Rumunjska	46
Srbija	47
Slovačka	48
Slovenija	54
Španjolska	58
Švedska	72
Turska	50
Susjedne treće zemlje koje nisu pridružene programu	44

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „AKTIVNOST UKLJUČIVANJA U OKVIRU INICIJATIVE DISCOVEREU"

DiscoverEU i aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU mladima nude mogućnost kratkoročnog pojedinačnog ili grupnog iskustva putovanja Europom, i to vlakom ili drugim prijevoznim sredstvima prema potrebi.

DiscoverEU nudi tu mogućnost 18-godišnjacima, a aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU mladima u dobi od 18 do 21 godine.

Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU od 2022. omogućuje organizacijama i neformalnim skupinama mladih da prime dodatnu potporu za provedbu projekata koji mladima s manje mogućnosti omogućuju da istražuju Europu ravnopravno sa sudionicima inicijative DiscoverEU.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Zajednički su ciljevi inicijative DiscoverEU i aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU:

- omogućiti mladima da uče o Europi i otkriju prilike koje im Europa nudi za buduće obrazovanje i životne odluke
- pružiti mladima znanje i životne vještine i kompetencije koje će im biti važne u budućnosti
- poticati povezanost i međukulturni dijalog među mladima
- pobuditi osjećaj pripadnosti Europskoj uniji među mladima
- potaknuti mlade da prigrle održiva putovanja, ali i ekološku savjest općenito.

Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU ima sljedeće ciljeve:

- doprijeti do mladih s manje mogućnosti koji se ne bi prijavili na vlastitu inicijativu
- nadvladati prepreke koje te mlade sprečavaju u izravnom sudjelovanju u krugovima prijava za DiscoverEU i pružiti im potrebnu potporu da bi mogli putovati
- potaknuti i ojačati razvoj kompetencija i vještina među mladima s manje mogućnosti koji sudjeluju u aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU.

POLITIČKI KONTEKST

Strategija EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. okvir je za suradnju EU-a u području mladih koji se temelji na Rezoluciji Vijeća o strategiji Europske unije za mlade iz 2018.[187] Tom se strategijom potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu. Strategija EU-a za mlade uključuje i 11 europskih ciljeva za mlade, u okviru kojih su utvrđena međusektorska područja koja utječu na život mladih.

U području „Povezivanje" strategija EU-a za mlade olakšava povezivanje, uspostavu odnosa i razmjenu iskustava među mladima kao okosnice za budući razvoj EU-a. Te se veze najbolje potiču različitim oblicima mobilnosti, kao što su razmjene mladih i DiscoverEU. U području „Uključivanje" strategija olakšava sudjelovanje mladih, npr. u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih i dijaloga EU-a s mladima. U području „Osnaživanje" strategija olakšava kvalitetan rad s mladima, npr. u okviru mobilnosti i suradnje osoba koje rade s mladima, osposobljavanja i umrežavanja.

Projekti i aktivnosti u svim formatima i sektorima mogu se inspirirati iz strategije EU-a za mlade i doprinijeti joj tako da se utvrdi doprinosi li projekt i kako ostvarivanju:

[187] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A42018Y1218%2801%29

- europskih ciljeva za mlade[188]
- politike EU-a za rad s mladima[189,190]
- politike EU-a za mobilnost u svrhu učenja[191,192]
- nasljeđa Europske godine mladih[193].

U povezivanju projekata sa strategijom EU-a za mlade mogu vam pomoći nacionalna agencija ili resursni centri SALTO.

Strategija Europske unije za mlade dostupna je ovdje: https://youth.europa.eu/strategy_hr.

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU

U okviru aktivnosti jedna do pet mladih osoba s manje mogućnosti koje su iz iste zemlje dobiva priliku za kratko okupljanje i putovanje Europom. Razdoblje učenja obuhvaća planiranje, pripremu, provedbu prije i nakon putovanja u okviru inicijative DiscoverEU i prateće mjere nakon putovanja.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za bespovratna sredstva u okviru inicijative DiscoverEU: akademska studijska putovanja, aktivnosti razmjene s ciljem ostvarivanja financijske dobiti, aktivnosti razmjene koje se mogu smatrati turnejama, osnivačkim sastancima i tečajevima osposobljavanja koje odrasle osobe pružaju mladima.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt provodi jedna organizacija ili neformalna skupina mladih koja šalje jednu ili više skupina sudionika na putovanje u okviru inicijative DiscoverEU. Projekt bi trebao biti usklađen s ciljevima organizacije i odgovarati njezinim potrebama kako bi ona mogla ostvariti korist od sudjelovanja u aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU. Moguće je surađivati s dionicima u drugim zemljama koji sudionicima mogu ponuditi aktivnosti[194] ili potporu, npr. smještaj.

Projekt se sastoji od četiri faze: planiranja, pripreme, provedbe i pratećih mjera. Organizacije sudionice i mladi uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- planiranje iskustva putovanja (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, oblika aktivnosti, planiranje putovanja, raspored aktivnosti itd.)
- priprema (rješavanje praktičnih pitanja putovanja, potpisivanje sporazuma s dionicima, organizacija jezičnih, međukulturnih, kulturnih, okolišnih i digitalnih aktivnosti i aktivnosti povezanih s učenjem te obavljanje zadataka povezanih s pripremom sudionika prije odlaska itd.)
- provedba aktivnosti tijekom putovanja
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta).

Kvalitetna aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU:

[188] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr
[189] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=HR
[190] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526
[191] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202403364&qid=1723272154753
[192] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29
[193] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN
[194] Za inspirativne primjere vidjeti modul 9 (DiscoverEU) Skupa modula za sudjelovanje mladih, koji je osmislio SALTO PI (https://participationpool.eu/wp-content/uploads/2021/05/Discover-EU-1.pdf).

- oslanja se na aktivno sudjelovanje mladih s manje mogućnosti i organizacija sudionica, koji bi trebali imati aktivnu ulogu u svim fazama projekta i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja i razvoja
- po mogućnosti uključuje raznolike skupine sudionika s manje mogućnosti i temelji se na toj raznolikosti
- temelji se na jasno utvrđenim potrebama mladih sudionika
- osigurava da se ishodi neformalnog i informalnog učenja sudionika u inicijativi DiscoverEU ispravno utvrde i evidentiraju
- potiče sudionike da razmišljaju o europskim temama i vrijednostima.

Proces učenja

Postavljanje aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU u kontekst neformalnog učenja podrazumijeva da je barem dio željenih ishoda učenja planiran unaprijed kako bi se osigurale odgovarajuće prilike. Sudionici bi trebali pridonijeti utvrđivanju svojih potreba i znanja koje žele steći ili razviti tijekom putovanja u okviru inicijative DiscoverEU.

Sudionici bi trebali biti što više uključeni u osmišljavanje i razvoj aktivnosti tijekom putovanja (uspostava programa, plan putovanja, aktivnosti, rezerviranje smještaja itd.) i razmisliti o tome kako se pripremiti da putovanje što bolje iskoriste za učenje i osobni razvoj.

Nakon putovanja sudionike bi trebalo pozvati da daju povratne informacije o iskustvu te razmisle o tome što su naučili i kako mogu iskoristiti ishode učenja.

Organizacije bi trebale podupirati proces učenja i utvrđivanje i dokumentiranje ishoda učenja, posebno korištenjem Youthpassa za sudionike inicijative DiscoverEU.

Zaštita i sigurnost sudionika

Aktivnost uključivanja može uključivati voditelje skupine, facilitatore i osobe u pratnji koji prate sudionike i pružaju im potporu kako bi osigurali kvalitetan proces učenja tijekom putovanja u okviru inicijative DiscoverEU. Ujedno se brinu za sigurno i nediskriminirajuće okruženje ispunjeno poštovanjem i za zaštitu sudionika. Tijekom planiranja i pripreme putovanja u okviru inicijative DiscoverEU treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

Pri provedbi svih projekata koji se podupiru u okviru ove aktivnosti treba se pridržavati Erasmus standarda kvalitete u području mladih za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Erasmus standardi kvalitete obuhvaćaju osnovna načela aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što je odabir i priprema sudionika, definiranje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. Erasmus standardi kvalitete u području mladih dostupni su na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_hr.

HORIZONTALNE DIMENZIJE

Pri osmišljavanju projekta mobilnosti treba uzeti u obzir sljedeće horizontalne dimenzije.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU osobito je primjerena za uključivanje mladih s manje mogućnosti zato što:

- omogućuje stjecanje iskustva samostalnog putovanja
- grupna mobilnost pruža iskustvo međunarodne mobilnosti u sigurnom okruženju grupe
- zbog kratkog trajanja i bliske pratnje koju osigurava organizacija mladi s manje mogućnosti mogu steći iskustvo putovanja u skupini ili čak iskustvo samostalnog putovanja.

Aktivnost uključivanja prikladna je i za rad na uključivosti i raznolikosti za potporu borbi protiv stereotipa, poticanje razumijevanja, tolerancije i nediskriminacije.

Okolišna održivost

DiscoverEU bi među sudionicima trebao promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU trebalo bi osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što je odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i odabir održivih načina prijevoza.

Digitalna transformacija u okviru inicijative DiscoverEU

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja putem interneta kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između dionika i povećala kvaliteta aktivnosti. Potiče se uvođenje digitalnih i internetskih elemenata kako bi se smanjio prag za sudjelovanje mladih s manje mogućnosti. Provođenjem projekata i aktivnosti čiji je cilj jačanje digitalnih vještina, poticanje digitalne pismenosti i/ili razumijevanja rizika i mogućnosti digitalne tehnologije program može pridonijeti promjeni načina razmišljanja te razvoju digitalnih i kombiniranih pristupa u aktivnostima mladih.

Ovisno o planu i ciljevima aktivnosti, u mobilnost u svrhu učenja može se uvesti razvoj kompetencija i informiranosti o digitalnim izazovima, kao i korištenje novih tehnologija.

Sudjelovanje u demokratskom životu, zajedničke vrijednosti i građanski angažman

Program Erasmus+ podupire sve dimenzije sudjelovanja mladih. Kad god je to moguće, projekti aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU trebali bi nuditi mogućnosti za demokratsko sudjelovanje (uključujući građanski angažman i mogućnost da utječu na donošenje odluka o pitanjima koja na njih utječu i sudjeluju u njemu) putem smislenih iskustava učenja koja mlade potiču na građanski angažman prije, tijekom i nakon sudjelovanja u aktivnosti mobilnosti.

Projekti bi trebali uključivati i participativnu dimenziju, naime nuditi relevantne mogućnosti mladima da se aktivno uključe i sudjeluju u osmišljavanju i provedbi projektnih aktivnosti kao način da aktivnije sudjeluju u demokratskom životu[195]. Projekti bi im trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te europsku društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Primjenjuju se kriteriji prihvatljivosti navedeni u nastavku.

[195] Resurse i inspirativne primjere pronađite u modulu 12 (Planiranje sudjelovanja) Skupa modula za sudjelovanje mladih, koji je pripremio SALTO PI i čija je svrha prenošenje znanja i iskustva, preporuka, resursa i praktičnih smjernica o promicanju sudjelovanja mladih: https://participationpool.eu/toolkit/.

Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija ili skupina sudionica sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj.
Prihvatljive organizacije sudionice	Prihvatljiva organizacija sudionica može biti: • neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području društveno odgovornog poslovanja • neformalna skupina mladih[196] imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. U ovoj aktivnosti ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od 5 prijava po roku, bilo kao prijavitelj ili kao partner.
Broj organizacija sudionica	Jedna organizacija sudionica.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećih datuma: **12. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. srpnja iste godine i 31. ožujka sljedeće godine** **Mogući dodatni krug:** Nacionalne agencije mogu odlučiti otvoriti dodatni krug. O tome će obavijestiti prijavitelje na svojim internetskim stranicama. Ako se organizira dodatni krug, prijavitelji zahtjeve moraju predati do: **1. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. ožujka i 31. kolovoza sljedeće godine**
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.

Minimalni zahtjevi za aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU

Trajanje po putovanju u okviru inicijative DiscoverEU	Od 1 do 30 dana. Organizacija može organizirati nekoliko putovanja u okviru inicijative DiscoverEU (jedan do pet sudionika po putovanju i osobe u pratnji prema potrebi) tijekom projektnog ciklusa.

[196] Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 18 do 30 godina. Jedan od članova skupine preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku. Za potrebe ove aktivnosti i svih odredbi povezanih s njom „neformalna skupina mladih" bit će obuhvaćena pojmom „organizacije sudionice". Upućivanje na „organizaciju sudionicu" odnosit će se i na „neformalnu skupinu mladih".

Mjesto provedbe projekta	Putovanja u okviru inicijative DiscoverEU moraju se odvijati u najmanje jednoj zemlji koja nije zemlja u kojoj sudionici započnu svoje putovanje.
Broj organizacija sudionica	Može sudjelovati samo jedna organizacija sudionica.
Prihvatljivi sudionici	Mladi s manje mogućnosti[197] u dobi od 18 do 21 godine[198] koji imaju boravište u zemljama svojih organizacija pošiljateljica. Voditelji skupine[199], facilitatori i osobe u pratnji ne smatraju se sudionicima aktivnosti, ali mogu dobiti potporu u okviru određenih proračunskih kategorija. Uključeni voditelji skupine, facilitatori ili osobe u pratnji moraju imati najmanje 18 godina.
Broj sudionika i sastav nacionalnih skupina	Najmanje 1, a najviše 5 sudionika po putovanju u okviru inicijative DiscoverEU. Skupine mogu putovati samostalno ili u pratnji. Najviše dvije osobe u pratnji po sudioniku ako je opravdano.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki od sljedeća tri kriterija za dodjelu.

[197] Vidjeti definiciju u pojmovniku pod „osobe s manje mogućnosti".

[198] Uzmite u obzir sljedeće:
donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju imati 18 godina
gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju imati više od 21 godine.

[199] Voditelj skupine odrasla je osoba koja se pridružuje mladima radi osiguravanja učinkovitosti učenja te njihove zaštite i sigurnosti.

Relevantnost, obrazloženje i učinak (najviše 40 bodova)	• Relevantnost projekta za: - ciljeve aktivnosti - potrebe organizacija sudionica i sudionika • Mjera u kojoj projekt osigurava učenje otkrivanjem • Mjera u kojoj je projekt relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije • Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta • Mjera u kojoj organizacija može dokazati prethodno iskustvo u radu s mladima s manje mogućnosti na lokalnoj razini • Mjera u kojoj je projekt prikladan za doprinos uključivosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa • Mjera u kojoj projekt u program Erasmus+ uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva koji mogu dokazati iskustvo u radu s mladima s manje mogućnosti
Kvaliteta projektnog plana (najviše 40 bodova)	• U prijedlogu su usklađene utvrđene potrebe, ciljevi projekta, profili sudionika i predložene aktivnosti. • Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta: priprema prilagođena posebnim potrebama sudionika, potpora tijekom putovanja, provedba aktivnosti i prateće mjere • Mjera u kojoj su sudionici uključeni u sve faze aktivnosti • Aktivnosti su pristupačne i uključive • Kvaliteta rješenja i potpore za proces promišljanja, utvrđivanja i dokumentiranja ishoda učenja sudionika i korištenje Youthpassa • Primjerenost i učinkovitost mjera predviđenih radi sigurnosti i zaštite sudionika • Uključivanje održive i ekološki prihvatljive prakse u aktivnosti

Kvaliteta upravljanja projektom (najviše 20 bodova)	• Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore • Kvaliteta suradnje i komunikacije s drugim relevantnim dionicima ako je primjenjivo • Kvaliteta mjera za ocjenjivanje različitih faza i ishoda projekta • Primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica

PRAVILA FINANCIRANJA

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="3">Iznos</th></tr>
<tr><td rowspan="8">Putni troškovi</td><td rowspan="8">Putna propusnica: broj putnih propusnica za sudionike.

Broj putnih propusnica za sve osobe u pratnji (koje putuju istim prijevoznim sredstvom kao i sudionici).

Sudionici će u načelu putovati prijevoznim sredstvom s ukupno najnižim emisijama stakleničkih plinova[200].

Mehanizam financiranja:

▪ doprinos stvarnim troškovima za putnu propusnicu

▪ doprinos jediničnim troškovima: ako zemlja podrijetla nije izravno povezana sa željezničkim sustavom kontinentalne Europe i potrebno je dodatno putovanje drugim prijevoznim sredstvom kako bi se stiglo u zemlju u kojoj započinje mobilnost.

▪ Zeleno putovanje: Ako sudionici trebaju dodatno putovati kako bi stigli na mjesto na kojem aktivnost počinje, imaju pravo i na potporu za putovanje, uključujući „zeleno putovanje” ako je primjenjivo.</td><td colspan="3">Putna propusnica za 7 dana putovanja[201] unutar mjesec dana</td></tr>
<tr><td colspan="3">Doprinos za druga prijevozna sredstva ako je primjenjivo</td></tr>
<tr><td>Udaljenost</td><td>Zeleno putovanje</td><td>Putovanje koje nije zeleno</td></tr>
<tr><td>10 – 99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
</table>

[200] https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/energy-efficiency-and-specific-co2-emissions/energy-efficiency-and-specific-co2-9

[201] Putna propusnica izdaje se baš za aktivnost uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU i namijenjena je korištenju na za to predviđenoj platformi. Putna propusnica vrijedi 30 dana tijekom kojih se sudionik neograničeno može voziti vlakovima od ponoći do ponoći svakog od 7 dana putovanja. Sudionici sami odlučuju kako će provesti ostale dane.

		4000 – 7999 km	1188 EUR	1188 EUR
		8000 km ili više	1735 EUR	1735 EUR
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika, ne računajući voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore.	125 EUR po sudioniku		
Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja boravka po sudioniku, uključujući voditelje skupina i osobe u pratnji	78 EUR po sudioniku po danu Najviše 21 dan potpore po sudioniku.		
Potpora za uključivanje	Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. Voditelji skupina, facilitatori i osobe u pratnji nisu prihvatljivi za potporu za uključivanje za organizacije. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika s manje mogućnosti, ne računajući voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore.	125 EUR po sudioniku		
	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji, uključujući voditelje skupina i facilitatore (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna potpora"). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova		

Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. **Troškovi rezervacije:** u nekim zemljama nije moguće putovati bez obvezne rezervacije sjedala. Postoji mogućnost pokrivanja tih troškova rezervacije povrh putne propusnice. Visoki putni troškovi sudionika, uključujući osobe u pratnji, voditelje skupine i facilitatore, koji se zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” (odnosno ako putovanje čišćim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika dovodi do visokih putnih troškova). Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno.	**Financijsko jamstvo:** 80 % prihvatljivih troškova **Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde**: 100 % prihvatljivih troškova **Troškovi rezervacije:** 100 % prihvatljivih troškova rezervacije **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih putnih troškova

MOBILNOST OSOBLJA U PODRUČJU SPORTA

Cilj je te aktivnosti pridonijeti razvoju sportskih organizacija podupiranjem mobilnosti njihova osoblja u svrhu učenja.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati uključivost i raznolikost, okolišnu održivost, digitalno obrazovanje, ali i građanski angažman i sudjelovanje, i to koristeći posebne mogućnosti za financiranje koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, razmjenom najboljih primjera iz prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

Opći je cilj ove aktivnosti osoblju sportskih organizacija, prvenstveno u amaterskim sportovima, pružiti priliku da poboljša svoje kompetencije i kvalifikacije te stekne nove vještine kroz mobilnost u svrhu učenja tako što će provesti određeno vrijeme u inozemstvu, što doprinosi jačanju kapaciteta i razvoju sportskih organizacija.

Ova aktivnost podupire stručno usavršavanje trenera i drugog osoblja (i plaćenog osoblja i volontera) u amaterskom sportu. I osoblje u sportu koji nije na lokalnoj razini, uključujući osoblje s dvojnom karijerom – u sportu i izvan sporta – može povećati učinak učenja i prijenos znanja za osoblje i organizacije lokalne zajednice. Prilike za mobilnost u svrhu učenja za osoblje u sportu koji nije amaterski mogu primiti potporu ako sudjelovanje tog osoblja može koristiti amaterskom sportu.

Aktivnost doprinosi ciljevima Plana rada EU-a u području sporta[202] za razdoblje 2024. – 2027.

U projektima mobilnosti u području sporta posebno se nastoji:

- usmjeriti na amaterske sportove, uzimajući u obzir važnu ulogu sporta u promicanju tjelesne aktivnosti i zdravog načina života, međuljudskih odnosa, socijalnog uključivanja i jednakosti
- razviti europska dimenzija sporta i međunarodna suradnja u mobilnosti u području sporta u svrhu učenja
- ojačati kapacitete lokalnih organizacija
- povećati znanje i iskustvo sportskog osoblja
- promicati zajedničke europske vrijednosti putem sporta, dobro upravljanje i integritet u sportu, održivi razvoj, kao i obrazovanje, osposobljavanje i razvoj vještina u sportu i putem sporta
- promicati aktivan i ekološki prihvatljiv način života i aktivno građanstvo
- uspostaviti europske mreže trenera i sportskog osoblja.

[202] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9771-2024-INIT/hr/pdf

HORIZONTALNI PRIORITETI

Svi projekti mobilnosti trebali bi uključiti sljedeće dimenzije koje su zajedničke cijelom programu Erasmus+.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru sudionika treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu potpuno prenosive u njihovoj organizaciji pošiljateljici.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Okolišna održivost

Projekt bi među sudionicima trebao promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi ga osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što je odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja.

Digitalna tranzicija

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti.

Sudjelovanje u demokratskom životu

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane aktivnosti mobilnosti trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva, kao i razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Ako je moguće, projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Sudionicima bi trebali pomoći da nauče više o Europskoj uniji i zajedničkim europskim vrijednostima, uključujući poštovanje demokratskih načela, ljudsko dostojanstvo, jedinstvo i raznolikost, međukulturni dijalog te društvenu, kulturnu i povijesnu baštinu.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik u projektu u okviru ključne aktivnosti 1. Prijavitelj sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s nacionalnom agencijom za program Erasmus+, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća nacionalnoj agenciji za program Erasmus+. Obje vrste aktivnosti koje se podupiru su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica imati funkciju organizacije pošiljateljice: ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu.

Projekt se može sastojati od jedne ili više aktivnosti. Aktivnosti se mogu kombinirati, ovisno o ciljevima projekta i potrebama organizacija sudionica i sudionika.

Projekt se sastoji od četiri faze: planiranja, pripreme, provedbe i pratećih mjera.

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, formata aktivnosti, izrada strukturiranog programa rada, raspored aktivnosti učenja, jasna metodologija itd.)

- priprema (rješavanje praktičnih pitanja, odabir sudionika, jezična i međukulturna priprema, priprema povezana s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska, virtualni pripremni sastanci itd.); treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje i smanjenje rizika

- provedba aktivnosti učenja

- prateće mjere (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i dokumentiranje planiranih ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta, virtualni prateći sastanci).

AKTIVNOSTI

Podupiru se sljedeće aktivnosti:

- praćenje rada i hospitiranje (2 – 14 dana)

- aktivnosti mentorstva ili osposobljavanja (7 – 45 dana).

Praćenje rada je aktivnost u kojoj sudionici neko vrijeme (2 – 14 dana) mogu provesti u organizaciji primateljici u drugoj zemlji kako bi se upoznali s drukčijim metodama rada i prikupili nove ideje promatranjem i interakcijom s kolegama, trenerima, volonterima i drugim članovima osoblja u svakodnevnom radu u organizaciji primateljici.

Aktivnosti mentorstva ili osposobljavanja su aktivnosti u kojima sudionici neko vrijeme (7 – 45 dana) mogu mentorirati ili osposobljavati učenike u organizaciji primateljici u drugoj zemlji te tako i sami učiti kroz obavljanje zadataka i razmjenu s kolegama stručnjacima. To doprinosi jačanju kapaciteta lokalnih organizacija.

Aktivnosti se ne mogu provoditi u svrhu ostvarivanja dobiti.

Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima učenja. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

Pohađanje tečajeva (plaćenih ili neplaćenih) nije prihvatljiva aktivnost za mobilnost osoblja u području sporta.

Pripremni posjeti

Cilj je pripremnih posjeta osigurati visokokvalitetne aktivnosti olakšavanjem i pripremom administrativnih postupaka, izgradnjom povjerenja i razumijevanja te uspostavljanjem čvrstog partnerstva između organizacija i uključenih osoba.

Prije održavanja mobilnosti organizacije mogu dogovoriti pripremni posjet svojem partneru primatelju. Pripremni posjeti nisu samostalna aktivnost, nego pomoćni aranžman za mobilnost osoblja. Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazložen i služiti za poboljšanje opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Na primjer, mogu se organizirati kako bi se započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti mogu se organizirati za obje vrste mobilnosti osoblja.

Kriteriji prihvatljivosti

Tko se može prijaviti?	Organizacija sudionica može biti: • javna ili privatna organizacija u području sporta i tjelesne aktivnosti koja organizira sportske i tjelesne aktivnosti na lokalnoj razini (npr. neprofitna organizacija, lokalno javno tijelo, sportski klub) • sportska organizacija koja nije na lokalnoj razini ako sudjelovanje njezina osoblja može koristiti amaterskom sportu (npr. međunarodna organizacija, nacionalni sportski savez). Organizacije prijaviteljice moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Gdje se prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do sljedećeg datuma: **12. veljače u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** **Mogući dodatni krug:** Nacionalne agencije mogu odlučiti otvoriti dodatni krug. O tome će obavijestiti prijavitelje na svojim internetskim stranicama. Ako se organizira dodatni krug, prijavitelji zahtjeve moraju predati do **1. listopada u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu).
Datumi početka projekta	Projekti će započeti **između 1. lipnja i 31. prosinca iste godine**. Ako se organizira neobavezni krug, projekti će započeti **između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine**.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog vodiča.
Trajanje projekta	Od 3 do 18 mjeseci.
Broj prijava	Organizacija smije predati samo jednu prijavu po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga.

Trajanje aktivnosti	Praćenje rada i hospitiranje: 2 – 14 uzastopnih dana (ne računajući vrijeme putovanja). Aktivnosti mentorstva i osposobljavanja: 7 – 45 uzastopnih dana (ne računajući vrijeme putovanja).
Prihvatljivi sudionici	• Treneri i drugo sportsko osoblje u sportskim organizacijama na lokalnoj razini. • Osoblje u sportu koji nije na lokalnoj razini, uključujući osoblje s dvojnom karijerom i karijerom izvan sporta, kad sudjelovanje tog osoblja može koristiti amaterskom sportu. • Volonteri (osim trenera) u sportskim organizacijama. Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije. U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (npr. ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Sudionici ne mogu sudjelovati u aktivnosti mobilnosti kao sportaši.
Broj sudionika	Najviše 10 sudionika po projektu. Sudionici pripremnih posjeta i osobe u pratnji sudionika s manje mogućnosti ne računaju se u taj maksimalan broj od 10 sudionika.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Svaka se aktivnost mora provoditi u jednoj zemlji.

Minimalni zahtjevi za pripremne posjete

Mjesto provedbe aktivnosti	Pripremni posjeti odvijaju se u zemlji organizacije primateljice prije početka aktivnosti.
Prihvatljivi sudionici	Predstavnici organizacija sudionica koji sudjeluju u glavnoj aktivnosti. Pripremne posjete može provoditi osoblje koje je izravno uključeno u organizaciju projekta ili osoblje koje sudjeluje u mobilnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i broja bodova navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Da bi bile uzete u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Važnost i učinak
(najviše 30 bodova)
	Mjera u kojoj:
	• projektni prijedlog relevantan je za amaterski sport
	• projektni prijedlog relevantan je za
	  • ciljeve aktivnosti
	  • potrebe i razvoj organizacija prijaviteljica
	  • potrebe i razvoj uključenog osoblja.
	• projektni prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije.
	• Primjerenost projekta za:
	  • ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za uključeno osoblje
	  • jačanje ili transformaciju prakse rada organizacija sudionica i povećanje njezine kvalitete, kapaciteta i inovativnosti
	  • potencijalno utjecanje na organizacije sudionice i osoblje tijekom i nakon završetka projekta.
	• Mjera u kojoj su u projektu utvrđeni konkretni ishodi učenja.
	• Mjera u kojoj projekt u aktivnost uvodi nove sudionike i organizacije s manje iskustva.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 40 bodova)**	Mjera u kojoj: • ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice njezina osoblja • kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore zadovoljava • projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu • projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama • aktivnosti su pristupačne, uključive i otvorene za osobe s manje mogućnosti • sudionici su ravnomjerno zastupljeni s obzirom na spol • jasno je objašnjeno kako će sudjelovanje osoblja iz organizacija koje nisu na lokalnoj razini koristiti amaterskom sportu.
Kvaliteta pratećih aktivnosti **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: • prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije • prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="3">Iznos</th></tr>
<tr><td>Organizacijska potpora</td><td>Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova.

Npr. priprema, mentorstvo, praćenje i podupiranje sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za provedbu projekta, virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost.

Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice. Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika, ne računajući osobe u pratnji.</td><td colspan="3">350 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Putovanje</td><td rowspan="8">Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe u pratnji, od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Kad je putovanje kraće od 500 km, sudionik će u pravilu putovati prijevoznim sredstvima s niskom razinom emisija

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba.

Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[203] uz pomoć kalkulatora udaljenosti Europske komisije[204].</td><td>Udaljenost</td><td>Zeleno putovanje</td><td>Putovanje koje nije zeleno</td></tr>
<tr><td>10 – 99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>1188 EUR</td><td>1188 EUR</td></tr>
<tr><td>8000 km ili više</td><td>1735 EUR</td><td>1735 EUR</td></tr>
</table>

[203] Npr. ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[204] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

Pojedinačna potpora	Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji tijekom aktivnosti. Ako je potrebno: prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše dva dana putovanja za sudionike i osobe u pratnji koji primaju bespovratna sredstva za putovanje koje nije zeleno, a najviše šest dana putovanja u slučaju bespovratnih sredstava za zeleno putovanje. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja boravka po sudioniku i osobi u pratnji i zemlji primateljici[205]	**1. skupina zemalja**: 107 – 191 EUR **2. skupina zemalja**: 95 – 169 EUR **3. skupina zemalja**: 84 – 148 EUR Navedeni su osnovni iznosi po danu aktivnosti. Svaka će nacionalna agencija donijeti odluku o točnim osnovnim iznosima unutar dopuštenih raspona. Osnovni iznos može se isplatiti do 14. dana aktivnosti. Iznos koji se isplaćuje od 15. dana aktivnosti iznosit će 70 % osnovnog iznosa. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.
Potpora za uključivanje	**Potpora za uključivanje za organizacije:** Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja osoba s manje mogućnosti, ne računajući osobe u pratnji.	125 EUR po sudioniku
	Potpora za uključivanje za sudionike: Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna potpora"). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Potpora za pripremni posjet	Troškovi povezani s organizacijom pripremnog posjeta, uključujući putne i životne troškove. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima.	680 EUR po sudioniku; najviše dvoje sudionika po pripremnom posjetu.
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme mentoriranja ili osposobljavanja tijekom aktivnosti.	150 EUR po sudioniku

[205] **1. skupina zemalja**: Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Njemačka, Island, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska

2. skupina zemalja: Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Latvija, Malta, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska

3. skupina zemalja: Bugarska, Hrvatska, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska

	Jezična potpora prihvatljiva je za sudionike sljedećih vrsta aktivnosti: praćenje rada i hospitiranje i mentorstvo i aktivnosti osposobljavanja. Potpora se isplaćuje samo ako sudionik ne može dobiti mrežnu jezičnu potporu jer traženi jezik ili razina nisu dostupni, ili zbog određenih prepreka s kojima se suočavaju osobe s manje mogućnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja" zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje na temelju jediničnih troškova. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Skupa putovanja primjenjuju se samo ako potpora za putovanja koja se temelji na jediničnom trošku ne pokriva 70 % putnih troškova sudionika.	**Financijsko jamstvo:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi**: 80 % prihvatljivih troškova **Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde:** 100 % prihvatljivih troškova

ERASMUS+ VIRTUALNE RAZMJENE

Projekti virtualnih razmjena sastoje se od aktivnosti povezivanja ljudi putem interneta kojima se promiče međukulturni dijalog i razvoj mekih vještina. Svim mladima omogućuju pristup visokokvalitetnom međunarodnom i međukulturnom obrazovanju bez fizičke mobilnosti. Iako virtualne rasprave i osposobljavanje ne mogu u potpunosti nadomjestiti pogodnosti fizičke mobilnosti, sudionici virtualnih razmjena trebali bi iskoristiti pogodnosti međunarodnog obrazovnog iskustva. Vrijednost digitalnih platformi je u tome što djelomično rješavaju probleme nastale zbog globalnog ograničenja mobilnosti uvedenih tijekom pandemije bolesti COVID-19. Virtualne razmjene doprinose i širenju europskih vrijednosti. Osim toga, u nekim slučajevima mogu biti inspiracija i priprema za buduće fizičke razmjene koje se ne financiraju u okviru ove aktivnosti.

Virtualne razmjene u visokom obrazovanju i u području mladih odvijaju se u malim skupinama i uvijek ih vodi obučeni facilitator. Njihova integracija u projekte u području (neformalnog obrazovanja) mladih ili nastavu u visokom obrazovanju trebala biti jednostavna. Virtualne razmjene mogu privući sudionike iz oba sektora, iako, ovisno o konkretnim projektima, mogu uključivati sudionike iz samo jednog ili iz oba sektora. U svim projektima u okviru ovog poziva sudjelovat će organizacije i sudionici iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu te trećih zemalja koje nisu pridružene programu u prihvatljivim regijama.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj aktivnosti bit će:

- poticanje međukulturnog dijaloga s trećim zemljama koje nisu pridružene programu i povećanje tolerancije zahvaljujući interakciji na internetu uz pomoć digitalnih tehnologija koje su prilagođene mladima
- promicanje raznih vrsta virtualnih razmjena kao potpore fizičkoj mobilnosti programa Erasmus+, čime se mladima omogućuje da iskoriste pogodnosti međukulturnih i međunarodnih iskustava
- jačanje kritičkog mišljenja i medijske pismenosti, posebno u korištenju interneta i društvenih mreža, na primjer u borbi protiv diskriminacije, indoktrinacije, polarizacije i nasilne radikalizacije
- poticanje razvoja digitalnih i mekih vještina[206] studenata, mladih i osoba koje rade s mladima[207], uključujući vježbanje stranih jezika i timskog rada, kako bi se poboljšala njihova zapošljivost
- promicanje građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, tolerancije i nediskriminacije putem obrazovanja
- jačanje dimenzije mladih u odnosima EU-a s trećim zemljama.

TEMATSKA PODRUČJA / POSEBNI CILJEVI

Virtualne razmjene trebale bi biti organizirane u jednom ili više sljedećih tematskih područja, koja odgovaraju prioritetima programa Erasmus+:

- uključivost i raznolikost
- digitalna transformacija
- okoliš i borba protiv klimatskih promjena
- sudjelovanje u demokratskom životu, zajedničke vrijednosti i građanski angažman.

U tom širem okviru, s obzirom na to da su virtualne razmjene inicijativa koja polazi od lokalne razine, organizacije sudionice mogu same birati teme kojima će se baviti, ali u prijedlogu se mora vidjeti koji se učinak očekuje u odnosu na barem jednu od gore navedenih tema (vidjeti i odjeljak „Očekivani učinak" u nastavku). Rodne aspekte trebalo bi uzeti u obzir prema potrebi, ovisno o području primjene i temama projekata (npr. uvođenjem aspekata rodne osjetljivosti u

[206] Meke vještine uključuju sposobnost kritičkog mišljenja, znatiželju i kreativnost, preuzimanje inicijative, rješavanje problema i spremnost na suradnju, sposobnost učinkovite komunikacije u multikulturnom i interdisciplinarnom okruženju, sposobnost prilagodbe kontekstu te uspješno svladavanje stresa i nesigurnosti. Te su vještine dio ključnih kompetencija, kako je opisano u Preporuci Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (SL C 189/1 od 4. lipnja 2018.).

[207] Osobe koje rade s mladima su zaposlenici ili volonteri uključeni u neformalno učenje koji podržavaju mlade u osobnom, društvenom, obrazovnom i profesionalnom razvoju.

osposobljavanje). Posebnu pozornost treba posvetiti uključivanju društveno i gospodarski ranjivih osoba i osoba koje se ne mogu prijaviti za fizičku mobilnost.

AKTIVNOSTI

Projekti će se financirati na temelju planova rada koji uključuju aktivnosti suradnje putem interneta, kao što su:

- internetske rasprave među mladima iz organizacija mladih iz različitih zemalja, u okviru projekata u području mladih; mogu uključivati igre uloga
- osposobljavanje osoba koje rade s mladima i žele osmisliti projekt virtualne razmjene s kolegama iz drugih zemalja
- vođene internetske rasprave među studentima visokih učilišta sa sjedištem u različitim zemljama, u okviru stjecanja kvalifikacija u visokom obrazovanju
- osposobljavanje sveučilišnih profesora/osoblja koji žele osmisliti projekt virtualne razmjene s kolegama iz drugih zemalja
- interaktivni otvoreni internetski tečajevi koji uključuju tradicionalne materijale za tečajeve, kao što su snimljena predavanja, čitanja i skupovi problema (npr. masovni otvoreni internetski tečajevi (MOOC), ali s težištem na interaktivnim korisničkim forumima u malim skupinama za podupiranje interakcije među studentima, profesorima, suradnicima u nastavi, mladima i osobama koje rade s mladima).

USPOSTAVA PROJEKTA

Za sve projekte virtualne razmjene moraju vrijediti sljedeći uvjeti:

- vode ih obučeni facilitatori
- sigurni su za sudionike i domaćine te u potpunosti usklađeni s pravilima EU-a o zaštiti podataka[208]
- politički su korektni i kulturno relevantni: aktivnosti virtualnih razmjena moraju biti čvrsto ugrađene u sektor mladih i visokog obrazovanja i biti u tijeku s *online* i *offline* kulturom mladih u zemljama sudionicama
- otvoreni su i pristupačni na razini iskustva i interakcije korisnika; registracija i interakcija s vršnjacima, facilitatorima, administratorima i drugim dionicima trebaju biti izravne i jednostavne
- uglavnom se odvijaju sinkrono, uz poneke asinkrone sastavnice (npr. čitanja, videozapisi)
- naposljetku, moraju imati predviđenu metodu za priznavanje sudjelovanja i ishoda učenja mladih na kraju razmjene.

Organizacije sudionice moraju organizirati virtualne razmjene za osobe u dobi od 13 do 30 godina. Ako u projektu sudjeluju osobe mlađe od 18 godina, organizacije sudionice moraju za to dobiti prethodnu suglasnost njihovih roditelja ili skrbnika. Pojedinci koji sudjeluju u projektu trebaju se nalaziti u zemljama organizacija sudionica u projektu.

Za provedbu aktivnosti projekata potrebno se u što većoj mjeri oslanjati na postojeće alate i platforme.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za Erasmus+ virtualne razmjene moraju ispuniti sljedeće kriterije.

[208] https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/eu-data-protection-rules_hr

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti, ako je primjenjivo) moraju biti pravni subjekti (javna ili privatna tijela) i mogu biti u jednoj od sljedećih kategorija: • subjekti aktivni u području visokog obrazovanja ili mladih (neformalno obrazovanje) • organizacije mladih[209] • visoka učilišta, udruženja ili organizacije visokih učilišta te pravno priznate nacionalne ili međunarodne organizacije rektora, nastavnika ili studenata. Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju imati sjedište u jednoj od prihvatljivih zemalja: • državi članici EU-a • trećoj zemlji pridruženoj programu ili • trećoj zemlji koja nije pridružena programu iz prihvatljive regije. Prihvatljive regije obuhvaćene ovom aktivnošću su **regije 1, 2[210], 3 i 9** (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča). **Organizacija koordinatorica mora biti organizacija mladih ili visoko učilište sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.** Organizacija koordinatorica prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Ona ne može biti povezani subjekt. Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu ne mogu biti koordinatori. Drugi subjekti mogu sudjelovati u drugim konzorcijskim ulogama, npr. kao pridruženi partneri. **Iznimka**: organizacije iz Bjelarusa i Rusije nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti kao pridruženi partneri.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od **najmanje 4 prijavitelja** (korisnika, ne povezanih subjekata) koji ispunjava sljedeće uvjete: • najmanje **4 neovisna subjekta** (korisnika, ne povezana subjekta) iz **4 prihvatljive zemlje** • najmanje **2 visoka učilišta ili organizacije mladih** iz **2 države članice EU-a i trećih zemalja pridruženih programu** i **2 visoka učilišta ili organizacije mladih** iz **2 prihvatljive treće zemlje koje nisu pridružene programu iz iste prihvatljive regije** • Organizacije iz različitih prihvatljivih regija ne mogu sudjelovati u istom projektu. međuregionalni projekti nisu prihvatljivi • broj organizacija iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu **ne smije biti veći** od broja organizacija iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Kao članovi konzorcija računaju se samo korisnici (ne i povezani subjekti). Pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u zemljama organizacija sudionica.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).

[209] Odnosno bilo koja organizacija, javna ili privatna, koja radi s mladima ili za mlade izvan formalnog okruženja. Takve organizacije mogu biti npr. neprofitne organizacije, udruge, nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade), nacionalna vijeća mladih, javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, obrazovne ustanove, znanstveni instituti ili zaklade.
[210] Organizacije iz Bjelarusa nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala *EU Funding & Tenders*. **Identifikacijske oznake poziva:** • **ERASMUS-EDU-2025-VIRT-EXCH-SSA** – Erasmus+ virtualne razmjene u zemljama supsaharske Afrike • **ERASMUS-EDU-2025-VIRT-EXCH-WB** – Erasmus+ virtualne razmjene u zemljama zapadnog Balkana • **ERASMUS-EDU-2025-VIRT-EXCH-SMC** – Erasmus+ virtualne razmjene u zemljama južnog Sredozemlja • **ERASMUS-EDU-2025-VIRT-EXCH-NE** – Erasmus+ virtualne razmjene u zemljama istočnog susjedstva Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu *EU Funding & Tenders*.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **29. travnja u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost (najviše 30 bodova)	▪ **Relevantnost**: Prijava je relevantna za odabrane opće i posebne ciljeve poziva. U skladu je sa zahtjevima poziva i jasno obrazložena. Odnosi se na tematska područja utvrđena za ovaj poziv. ▪ **Vrijednosti EU-a**: Prijava je relevantna za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. ▪ **Analiza potreba**: Prijava se temelji na primjerenoj analizi izazova i potreba. Različite potrebe partnera utvrđene su i uzete u obzir. ▪ **Dosljednost**: Komponente prijave su koherentne i dosljedne. Ciljevi prijave su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice i ciljne skupine. ▪ **Aktivnosti**: Virtualne razmjene jasno su definirane, promiču međukulturni dijalog i razvoj mekih vještina te primarno doprinose obrazovnom, osobnom ili profesionalnom razvoju sudionika iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Navedeni su dokazi djelotvornosti predloženog pristupa virtualne razmjene. ▪ **Proširenje**: U prijavi je vidljiv potencijal za proširenje prakse na raznim razinama (npr. lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj) i prenosivost na druge sektore. Proširenje će vjerojatno imati učinak na razini partnerskih organizacija, ali i na razini sustava i/ili politike. Prijedlog ima potencijal za uspostavu uzajamnog povjerenja i jačanje prekogranične suradnje. ▪ **Europska dodana vrijednost**: Prijava ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići samo na razini zemlje i postoji potencijal za prijenos rezultata u zemlje koje ne sudjeluju u projektu. Ishodi projekta imaju potencijal za uvrštavanje u relevantne programe politika EU-a.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	▪ **Koherentnost**: Ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. Prijava sadržava koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. ▪ **Metodologija**: Kvaliteta i izvedivost predložene metodologije i njezina primjerenost za ispunjavanje utvrđenih potreba, uključujući potrebe različitih partnera. Razvijen je jasan koncept upravljanja tim različitim potrebama. U skladu s njima su i odabrani pedagoški pristupi. ▪ **Ishodi učenja**: Ishodi učenja vrednovani su i priznati (npr. Youthpass). Jasno su definirani prije svake aktivnosti virtualne razmjene i mjere se nakon svake aktivnosti, bilježi se napredak i priznaju postignuća. ▪ **Plan rada**: Kvaliteta i djelotvornost plana rada jasne su i obuhvaćaju sve faze projekta. ▪ **Upravljanje**: Prijedlog sadržava konkretan plan upravljanja projektom, a za zadatke su dodijeljeni primjereni resursi. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični. ▪ **Proračun**: Proračunska sredstva upućuju na troškovnu učinkovitost i dobru vrijednost za novac. Usklađeni su zadaci, uloge i financijski resursi dodijeljeni partnerima. Dogovori o upravljanju financijama jasni su i primjereni. ▪ **Evaluacija**: Posebnim mjerama za postupke praćenja i rezultate (tj. pokazatelji postignuća i načini provjere) osigurava se visokokvalitetna provedba projekta. Postoji jasan plan za osiguravanje kvalitete koji prikladno obuhvaća i upravljanje projektom. Strategija praćenja uključuje plan utvrđivanja rizika i mjera za ublažavanje.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	▪ **Sastav**: Partnerstvo može osigurati potpuno ostvarenje ciljeva projekta. Konzorcij ima sve potrebne vještine, stručno znanje i iskustvo u područjima koje projekt obuhvaća. Osigurana je primjerena raspodjela vremena i uloženih sredstava među partnerima. Vještine i kompetencije partnerstva su komplementarne. ▪ **Angažiranost**: Svaka organizacija sudionica pokazuje potpunu posvećenost koja odgovara njezinim kapacitetima i posebnim područjima stručnosti. ▪ **Suradnja**: Sporazumi o suradnji su uravnoteženi. Predlažu se učinkoviti mehanizmi za koordinaciju, donošenje odluka i komunikaciju između organizacija sudionica, dionika i svih ostalih relevantnih strana.

Učinak (najviše 20 bodova)	▪ **Diseminacija**: Jasna strategija informiranja, diseminacije i komunikacije osigurava da se može doprijeti do relevantnih ciljnih skupina, općih dionika i javnosti tijekom projektnog ciklusa. Ta strategija uključuje planove da se svi proizvedeni materijali objave pod otvorenim licencijama. ▪ **Korištenje rezultata**: Prijava pokazuje da se odabrani pristupi virtualne razmjene mogu uspješno diseminirati da imaju širi utjecaj i uzrokuju promjene u sustavu. Pristup korištenja rezultata jasno je opisan i predložene mjere za korištenje rezultata projekta mogle bi biti djelotvorne. ▪ **Učinak**: Očekivani učinak, posebno za utvrđene ciljne skupine, jasno je definiran i uspostavljene su mjere za njegovo postizanje i procjenu. Očekuje se da će rezultati aktivnosti biti znatni. Ishodi projekta imaju potencijal za podupiranje dugoročnih promjena, poboljšanja ili razvoja na dobrobit ciljnih skupina i uključenih sustava. U prijavi se objašnjava i kako će se ocjenjivati učinak učenja (ishodi učenja) putem virtualne razmjene da bi se na temelju podataka izradile preporuke za poboljšanje procesa poučavanja i učenja putem virtualnih razmjena izvan okvira projekta. ▪ **Održivost**: Prijava uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi mogli održati i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **60 bodova** (od ukupno 100). Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog plana i provedbe"; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak").

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Aktivnosti i rezultat projekata bit će usmjereni na postizanje pozitivnog učinka u odnosu na ciljeve koji bi trebali biti usko povezani s obrazovnom dimenzijom virtualnih razmjena, iako se razlikuju ovisno o posebnostima projekata.

U svakom projektnom prijedlogu treba navesti informacije o očekivanom učinku. Prijavitelji se potiču da pri izvješćivanju o učinku projekata navedu povratne informacije pojedinaca i organizacija koji sudjeluju u projektu, posebno s obzirom na vrijednost učenja.

GEOGRAFSKI CILJEVI

Ovoj aktivnosti pridonose instrumenti EU-a za vanjsko djelovanje. Raspoloživi proračun podijeljen je među različitim regijama svijeta (tj. zapadni Balkan, istočno susjedstvo, zemlje južnog Sredozemlja i supsaharska Afrika), a svaka je proračunska omotnica različite veličine. Prijedlozi će se rangirati po regijama (vidjeti odjeljak „Gdje se prijaviti?" prema identifikacijskoj oznaci teme) u skladu s konkretnom proračunskom omotnicom. Dodatne informacije o raspoloživim iznosima u okviru svake proračunske omotnice bit će objavljene na portalu *EU Funding & Tenders*.

Supsaharska Afrika: Prijavitelje se potiče da daju prednost najmanje razvijenim zemljama u ovoj regiji i da posebnu pozornost posvete prioritetnim zemljama s obzirom na migracije; nijedna zemlja neće moći dobiti više od 8 % sredstava predviđenih za tu regiju. Prijavitelji se potiču i da u prijedloge uključe sudionike iz raznih zemalja, uključujući partnere s manje iskustva u programu Erasmus+.

Općenito, i u granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira, rezultati bi trebali biti dostupni kao otvoreni obrazovni sadržaji (OER) te na relevantnim profesionalnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od **95 %**.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 500 000 EUR. Korisnici mogu dobiti najviše 200 EUR po sudioniku virtualne razmjene (tj. mladom sudioniku ili facilitatoru). Na primjer, korisnici koji prime bespovratna sredstva u maksimalnom iznosu od 500 000 EUR moraju u virtualne razmjene uključiti najmanje 2500 sudionika.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava može biti niži od traženog.

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Troškovi za financijske revizije nisu dopušteni.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.[211]

Za vlasnike MSP-ova dopušteni su jedinični troškovi za MSP-ove. Oni trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za vlasnike MSP-ova.[212]

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
- u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu jednokratnog iznosa iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

---

211 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

212 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi" u dijelu C ovog vodiča.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućit će usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*[213].

[213] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/reference-documents;programCode=ERASMUS2027?programmePeriod=2021-2027&frameworkProgramme=43353764

KLJUČNA AKTIVNOST 2: SURADNJA ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA

Ova ključna aktivnost podupire:

- partnerstva za suradnju, uključujući suradnička partnerstva i mala partnerstva
- partnerstva za izvrsnost, uključujući centre strukovne izvrsnosti i aktivnosti Erasmus Mundus
- partnerstva za inovacije, uključujući saveze i projekte usmjerene na budućnost
- projekte jačanja kapaciteta u područjima visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta
- neprofitna europska sportska događanja.

Očekuje se da aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti znatno doprinesu prioritetima programa, imaju pozitivne i dugoročne učinke na organizacije sudionice, na sustave politika u kojima se organiziraju te na organizacije i osobe koje su izravno ili neizravno uključene u organizirane aktivnosti.

Očekuje se da će ova ključna aktivnost potaknuti razvoj, prijenos i/ili provedbu inovativne prakse na organizacijskoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini.

Ovisno o obuhvaćenom području i vrsti prijavitelja, tim aktivnostima upravljaju ili nacionalne agencije ili Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA). Sve pojedinosti o tome tko se i gdje može prijaviti navedene su u odjeljcima u nastavku.

Očekuje se da će projekti koji se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti proizvesti sljedeće ishode za organizacije sudionice:

- inovativne pristupe ciljnim skupinama, koji uključuju: privlačnije programe obrazovanja i osposobljavanja prilagođene potrebama i očekivanjima pojedinaca; primjenu participativnih pristupa i digitalnih metodologija; nove i poboljšane postupke za priznavanje i potvrđivanje kompetencija; djelotvornije načine poučavanja i učenja osnovnih vještina, posebno radi sprečavanja slabih rezultata učenika u nepovoljnom položaju te poticanja vrhunskih rezultata u osnovnim vještinama; veću učinkovitost aktivnosti u korist lokalnih zajednica; novu ili poboljšanu praksu koja ispunjava potrebe ciljnih skupina s manje mogućnosti i vodi računa o razlikama u ishodima učenja povezanima s geografskim i socioekonomskim nejednakostima; nove pristupe društvenoj, etničkoj, jezičnoj i kulturnoj raznolikosti; bolje načine podupiranja konkurentnosti i zapošljavanja, posebno na regionalnoj i lokalnoj razini; priznavanje izvrsnosti u učenju i poučavanju jezika dodjelom Europske jezične oznake. Modernije, dinamičnije, angažiranije i profesionalnije okruženje u organizaciji: spremnost za uključivanje dobre prakse i novih metoda, uključujući digitalne kapacitete, u svakodnevne aktivnosti; otvorenost za sinergije s organizacijama aktivnima u različitim područjima ili drugim socioekonomskim sektorima; strateško planiranje profesionalnog razvoja osoblja prilagođeno individualnim potrebama i organizacijskim ciljevima
- veću sposobnost i stručnost za rad na međunarodnoj razini / razini EU-a: bolje kompetencije upravljanja i strategije internacionalizacije; bolju suradnju s partnerima iz drugih država, iz drugih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih i/ili drugih socioekonomskih sektora; dodjelu više financijskih sredstava (osim sredstava EU-a) za organizaciju projekata EU-a i međunarodnih projekata u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih; veću kvalitetu u pripremi, provedbi, nadzoru i praćenju EU-ovih/međunarodnih projekata
- više znanja i svijesti o sportu i tjelesnoj aktivnosti
- bolju upoznatost s ulogom sporta u promicanju socijalnog uključivanja, jednakih mogućnosti i zdravog načina života.

Predviđa se i da će projekti koji se financiraju u okviru ove ključne aktivnosti imati pozitivan učinak na osobe koje su izravno ili neizravno uključene u aktivnosti, npr.:

- više inicijativnosti i poduzetnosti
- bolje poznavanje stranih jezika
- veći stupanj digitalnih kompetencija
- bolje razumijevanje i reagiranje na sve vrste raznolikosti, npr. društvenu, etničku, jezičnu, rodnu i kulturnu raznolikost te različite sposobnosti
- poboljšavanje vještina radi veće zapošljivosti i osnivanje novih poduzeća (uključujući socijalno poduzetništvo)
- aktivnije sudjelovanje u društvu
- pozitivniji stav prema europskom projektu i vrijednostima EU-a
- bolje razumijevanje i priznavanje vještina i kvalifikacija u Europi i šire
- bolje kompetencije povezane s profilima zanimanja (poučavanje, osposobljavanje, rad s mladima, treniranje sporta itd.)
- bolje razumijevanje prakse, politika i sustava u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u raznim zemljama
- bolje razumijevanje veza između formalnog i neformalnog obrazovanja te između strukovnog osposobljavanja i drugih oblika učenja i tržišta rada
- više mogućnosti za profesionalni razvoj
- veća motiviranost i zadovoljstvo u svakodnevnom radu
- češće bavljenje sportom i tjelesnom aktivnošću.

Na sustavnoj razini očekuje se da će ti projekti pokrenuti modernizaciju i povećati doprinos sustava obrazovanja i osposobljavanja te politika za mlade glavnim pitanjima u današnjem svijetu: ekološka održivost, digitalna transformacija, zapošljavanje, ekonomska stabilnost i rast, ali i potreba za promicanjem socijalnih, građanskih i interkulturalnih kompetencija, međukulturnog dijaloga, demokratskih vrijednosti i temeljnih prava, socijalnog uključivanja, mentalnog zdravlja i dobrobiti, nediskriminacije i aktivnog građanstva, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti.

Prema tome, predviđeno je da ova ključna aktivnost ima sljedeći učinak:

- povećana kvaliteta obrazovanja i osposobljavanja, rada s mladima i sportskih aktivnosti u Europi i šire: povezivanje veće izvrsnosti i privlačnosti s povećanim mogućnostima za sve
- sustavi obrazovanja, osposobljavanja i mladih usklađeniji s potrebama i prilikama koje se nude na tržištu rada i bolje veze s poduzećima i zajednicom
- poboljšano pružanje i ocjenjivanje osnovnih i transverzalnih vještina, posebno pismenosti, matematičke pismenosti, poduzetništva, društvenih, građanskih, interkulturalnih i jezičnih kompetencija, kritičkog mišljenja, digitalnih vještina i medijske pismenosti
- povećane sinergije i veze te lakši prelazak između sektora obrazovanja, osposobljavanja i mladih na nacionalnoj razini uz bolju primjenu europskih referentnih alata za priznavanje, potvrđivanje i transparentnost kompetencija i kvalifikacija
- veća primjena ishoda učenja pri opisivanju i definiranju kvalifikacija, dijelova kvalifikacija i kurikuluma kako bi se poduprlo poučavanje i učenje te ocjenjivanje

- povećana svijest i otvorenost prema društvenoj raznolikosti te povećana uključivost i pristupačnost obrazovnih sustava i mogućnosti
- nova i povećana međuregionalna i transnacionalna suradnja javnih tijela u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- strateško i integrirano korištenje digitalnih tehnologija i otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) u sustavima obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- veća motivacija za učenje jezika na temelju inovativnih metoda poučavanja ili bolje povezanosti s praktičnom primjenom jezičnih vještina potrebnih na tržištu rada
- pojačana interakcija između prakse, istraživanja i politike
- više sudjelovanja u sportu i tjelesnoj aktivnosti radi zdravlja i dobrobiti
- više znanja o tome kako se nositi s prekograničnim prijetnjama integritetu sporta, kao što su doping, namještanje utakmica i nasilje, kao i svim vrstama netolerancije i diskriminacije; bolja potpora dobrom upravljanju u sportu i dvojnim karijerama sportaša
- veće priznavanje volonterskih aktivnosti u sportu
- veća mobilnost volontera, trenera, voditelja i osoblja neprofitnih sportskih organizacija
- više socijalnog uključivanja i jednake mogućnosti u sportu.

PARTNERSTVA ZA SURADNJU

ŠTO SU PARTNERSTVA ZA SURADNJU?

Ova aktivnost organizacijama sudionicama omogućuje stjecanje iskustva u međunarodnoj suradnji i jačanje njihovih sposobnosti, ali i postizanje kvalitetnih inovativnih rezultata. Ovisno o ciljevima projekta, uključenim organizacijama sudionicama programa, očekivanom učinku i drugim elementima, partnerstva za suradnju mogu biti različitih veličina i dosega te u skladu s tim prilagođavati svoje aktivnosti. Kvalitativno ocjenjivanje tih projekata bit će razmjerno ciljevima suradnje i prirodi uključenih organizacija.

Slijedeći tu logiku, organizacijama se nude dvije vrste partnerstva za zajednički rad, učenje i rast:

- **suradnička partnerstva**
- **mala partnerstva.**

Te dvije vrste partnerstava detaljno su predstavljene na sljedećim stranicama. Informacije navedene u sljedeća dva odjeljka pomoći će vam da odaberete vrstu partnerstva koja najbolje odgovara profilu i strukturi vaše organizacije i vašim projektnim idejama.

KOJE AKTIVNOSTI OBIČNO PROVODE PARTNERSTVA ZA SURADNJU?

Tijekom projekta organizacije obično mogu provoditi širok spektar aktivnosti. Organizacije imaju fleksibilnost pri odabiru najbolje kombinacije aktivnosti, od tradicionalnih do kreativnijih i inovativnijih, što pridonosi ostvarenju ciljeva projekta u odnosu na njegov opseg i razmjerno kapacitetima partnerstva. Na primjer:

- **upravljanje projektom:** aktivnosti koje su potrebne kako bi se osiguralo odgovarajuće planiranje, provedba i praćenje projekata, uključujući neometanu i učinkovitu suradnju projektnih partnera. U ovoj fazi aktivnosti obično uključuju organizacijske i administrativne zadatke, virtualne sastanke partnera, pripremu komunikacijskih materijala, pripremu i praćenje sudionika koji sudjeluju u aktivnostima itd.
- **aktivnosti provedbe**: mogu uključivati događanja namijenjena umrežavanju, sastanke, radne sastanke radi razmjene informacija o načinu rada i razrade rezultata. Te aktivnosti mogu uključivati i sudjelovanje osoblja i polaznika (pod uvjetom da pridonosi ostvarenju ciljeva projekta)
- **aktivnosti dijeljenja i promicanja**: organiziranje konferencija, sastanaka, događanja čiji je cilj dijeljenje, obrazlaganje i promicanje rezultata projekta, bilo da su u obliku opipljivih rezultata, zaključaka, dobre prakse ili kojem drugom obliku.

DOPRINOS OVE AKTIVNOSTI OSTVARIVANJU PRIORITETA POLITIKE

Svake godine Europska komisija postavlja zajedničke prioritete i ciljeve koje treba ostvarivati na razini programa Erasmus+ u različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Stoga su partnerstva za suradnju, osim na razvijanje kapaciteta organizacija uključenih u projekt, usmjerena i na to da njihovi rezultati pridonose ostvarivanju prioriteta programa.

Zbog toga projekti moraju biti oblikovani prema jednom ili više tih prioriteta, a prioritete treba odabrati pri prijavi projekata. Ujedno se preporučuje da se, pri formuliranju projektnih prijedloga, prouče rezultati prethodno financiranih projekata sa sličnim prioritetima kako bi se osigurala dosljednost i izbjeglo udvostručavanje te da se projekti nadovezuju na postojeće rezultate i na taj način pridonose zajedničkom razvoju različitih područja. Korisne informacije o financiranim projektima mogu se naći na Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+[214].

[214] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_hr

Osim toga, radi boljeg povezivanja europskih prioriteta s konkretnim potrebama na nacionalnoj razini, nacionalne agencije za program Erasmus+ mogu odrediti jedan ili više tih europskih prioriteta kao posebno relevantne u svojem nacionalnom kontekstu kako bi potaknule organizacije da svoj doprinos u određenoj godini usmjere na ta odabrana područja.

Tijekom 2025. partnerstva za suradnju moraju se usmjeriti na jedno ili više sljedećih prioritetnih područja:

PRIORITETI KOJI SE PRIMJENJUJU NA SVE SEKTORE PROGRAMA ERASMUS+

Sljedeća četiri prioriteta mogu se obuhvatiti prijavama u svim sektorima programa Erasmus+. Prijavitelji moraju obrazložiti učinak svojeg prijedloga i horizontalni prioritet koji su odabrali u području u kojem se prijavljuju.

- **Uključivost i raznolikost u svim područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta**: program će podupirati projekte koji promiču socijalno uključivanje i čiji je cilj doprijeti do osoba s manje mogućnosti, uključujući osobe s invaliditetom i osobe migrantskog podrijetla, kao i osobe koje žive u ruralnim i udaljenim područjima kao što su najudaljenije regije, osobe koje se suočavaju s rodnom neravnopravnošću, socioekonomskim poteškoćama ili bilo kojim drugim potencijalnim izvorom diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije. Ti će projekti pomoći u uklanjanju prepreka s kojima se te skupine suočavaju u pristupu mogućnostima koje nudi program te će pridonijeti stvaranju uključivih okruženja koja potiču pravednost i jednakost i odgovaraju potrebama šire zajednice. Program će u okviru tog prioriteta podupirati projekte koji promiču odgojno-obrazovne aktivnosti i olakšavaju integraciju osoba koje bježe od rata u Ukrajini u novo okruženje za učenje.

- **Okoliš i borba protiv klimatskih promjena:** cilj je ovog programa u svim sektorima pridonijeti shvaćanju važnosti zelene tranzicije, zaštite okoliša i ublažavanja klimatskih promjena. Prednost će imati projekti usmjereni na razvoj kompetencija u različitim sektorima koji su relevantni za održivost, na razvoj zelenih strategija i metodologija za sektorske vještine te na kurikulume usmjerene na budućnost koji bolje ispunjavaju potrebe pojedinaca. Program će podupirati i testiranje inovativnih načina pripremanja učenika, studenata, osoblja i osoba koje rade s mladima da doista donesu pozitivne promjene (npr. ušteda resursa, smanjenje potrošnje energije i otpada, kompenziranje ugljičnog otiska emisija ili odabir održivih opcija kad je riječ o hrani i mobilnosti). Prednost će imati i projekti koji putem obrazovanja, osposobljavanja, aktivnosti za mlade i sportskih aktivnosti omogućuju promjene u ponašanju povezane s osobnim preferencijama, potrošačkim navikama i načinom života, u skladu s inicijativom novi europski Bauhaus[215]; razvijaju kompetencije nastavnog i rukovodećeg osoblja u pogledu održivosti i podupiru planirane pristupe organizacija sudionica ekološkoj održivosti.

- **Pristupanje digitalnoj transformaciji razvojem digitalne spremnosti, otpornosti i kapaciteta**: program će podupirati planove digitalne transformacije osnovnih i srednjih škola, ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visokih učilišta i ustanova za obrazovanje odraslih. Prednost će imati projekti čiji je cilj povećanje kapaciteta i spremnosti ustanova za učinkovit prelazak na digitalno obrazovanje. Program će podupirati svrsishodnu primjenu novih digitalnih tehnologija i inovacija, uključujući umjetnu inteligenciju, u obrazovanju, osposobljavanju, području mladih i sportu za poučavanje, učenje, ocjenjivanje i uključivanje. To uključuje razvoj digitalne pedagogije i stručnog znanja u korištenju digitalnih alata za nastavno osoblje, uključujući pristupačne i asistivne tehnologije te stvaranje i inovativno korištenje digitalnog obrazovnog sadržaja, digitalnu dobrobit (i učenika i osoblja), suzbijanje dezinformacija i promicanje digitalne pismenosti. Uključuje i razvoj digitalnih vještina i kompetencija uz pomoć odgovarajućih programa i inicijativa, npr. informatičkih. Posebna pozornost posvetit će se promicanju rodne ravnopravnosti, na primjer sudjelovanju djevojčica i žena u studijima u području STEM-a, među ostalim STEAM pristupom i uklanjanjem razlika u pristupu i korištenju za nedovoljno zastupljene skupine. Program će dodatno podupirati korištenje europskih okvira digitalnih

[215] Više informacija o inicijativi novi europski Bauhaus potražite na: https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_hr

kompetencija za nastavno osoblje[216], građane[217] i organizacije[218], alata SELFIE[219], Etičkih smjernica namijenjenih nastavnom osoblju za upotrebu umjetne inteligencije i podataka u poučavanju i učenju[220] i Smjernica o suzbijanju dezinformacija i promicanju digitalne pismenosti putem obrazovanja i osposobljavanja[221].

- **Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje**: program će podupirati aktivno građanstvo i etiku u cjeloživotnom učenju te poticati razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Prednost će imati i projekti koji nude mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Posebna pozornost posvetit će se jačanju svijesti o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te kulturnom identitetu, kulturnoj senzibilizaciji i društvenoj i povijesnoj baštini.

Uz navedene opće prioritete, u odgovarajućim sektorima postavljeni su sljedeći posebni prioriteti.

SEKTORSKI PRIORITETI

U području visokog obrazovanja:

Prioritet će imati aktivnosti koje su ključne za postizanje ciljeva europskog prostora obrazovanja. Cilj je poduprijeti sektor visokog obrazovanja kako bi postao još povezaniji, inovativniji, uključiviji i digitalniji. U tu će svrhu program poticati mnogo dublju i interdisciplinarnu suradnju među visokim učilištima, kao i s inovacijskim ekosustavima koji ih okružuju, te jačanje veza između obrazovanja, istraživanja i inovacija. Posebna će se pozornost posvećivati jačanju uključivosti, mobilnosti, digitalizacije, cjeloživotnog učenja, osiguravanja kvalitete i automatskog priznavanja. Temeljni je cilj ubrzati preobrazbu visokog obrazovanja u Europi kako bi se buduće generacije osposobile za zajedničko stvaranje znanja za otporno, uključivo i održivo društvo.

- **Promicanje međusobno povezanih sustava visokog obrazovanja**: cilj programa bit će jačanje strateške i strukturirane suradnje visokih učilišta: a) potporom za razvoj i testiranje različitih vrsta modela suradnje, uključujući virtualnu i kombiniranu suradnju te korištenje raznih digitalnih alata i internetskih platformi, b) poboljšanjem mobilnosti uvođenjem automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija i ishoda učenja te uključivanjem mobilnosti u kurikulume, c) potporom visokim učilištima u provedbi načela bolonjskog procesa, uključujući promicanje temeljnih akademskih vrijednosti te standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete, kao i alata za poboljšanje mobilnosti za sve, d) potporom visokim učilištima, u bliskoj suradnji s predstavnicima država članica u svrhu razvoja inovativne suradnje i aktivnosti i e) potporom u provedbi projekta Erasmus bez papira i uvođenju jedinstvene europske studentske identifikacijske oznake i europske studentske iskaznice.

- **Poticanje inovativne prakse učenja i poučavanja** radi svladavanja društvenih izazova i promicanja inovacija i poduzetništva pružanjem potpore za: a) izradu kurikuluma usmjerenih na ishode učenja i studente koji bolje ispunjavaju njihove potrebe za učenjem i smanjuju neusklađenost ponuđenih i traženih vještina te promiču poduzetništvo, a relevantni su i za tržište rada i za šire društvo, npr. pozivanjem zaposlenika poduzeća, poduzetnika i poslovnih ljudi kao predavača ili izradom kurikuluma u suradnji s industrijom, uključujući MSP-ove, b) razvoj, testiranje i provedbu fleksibilnih načina učenja i modularnog oblikovanja kolegija (parcijalno, na

[216] Okvir digitalnih kompetencija za nastavno osoblje (DigCompEdu): https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcompedu_hr
[217] https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/50c53c01-abeb-11ec-83e1-01aa75ed71a1
[218] DigComp 2.2, Okvir digitalnih kompetencija za građane: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/european-framework-digitally-competent-educational-organisations-digcomporg/digcomporg-framework_en
[219] Alat SELFIE: https://education.ec.europa.eu/selfie ı SELFIE for teachers: https://education.ec.europa.eu/selfie-for-teachers
[220] Etičke smjernice namijenjene nastavnom osoblju za upotrebu umjetne inteligencije i podataka u poučavanju i učenju: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d81a0d54-5348-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-hr
[221] Smjernice za učitelje, nastavnike i druge odgojno-obrazovne djelatnike o suzbijanju dezinformacija i promicanju digitalne pismenosti putem obrazovanja i osposobljavanja: https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/a224c235-4843-11ed-92ed-01aa75ed71a1

internetu ili kombinirano) i odgovarajućih oblika vrednovanja, uključujući razvoj vrednovanja putem interneta, c) promicanje dimenzije cjeloživotnog učenja u visokom obrazovanju, među ostalim razmatranjem mogućnosti pohađanja, potvrđivanja i priznavanja kratkih tečajeva koji vode do mikrokvalifikacija, d) uvođenje transdisciplinarnih pristupa i inovativnih pedagoških metoda, kao što su obrnuto učenje, suradničko međunarodno učenje putem interneta, učenje koje se temelji na istraživanju i kombinirani intenzivni programi, koji pomažu u stjecanju prenosivih vještina usmjerenih na budućnost i poduzetništvo pristupajući rješavanju konkretnih problema.

- **Razvoj STEAM pristupa u visokom obrazovanju i poticanje sudjelovanja žena u STEM-u:** u okviru tog prioriteta podupire se izrada i provedba kurikuluma za visoko obrazovanje u području STEM-a koji su prilagođeni svrsi, u skladu sa STEAM pristupom; promicanje sudjelovanja žena u STEM područjima studiranja, posebno u inženjerstvu, IKT-u i naprednim digitalnim vještinama; razvoj programa usmjeravanja i mentorstva za studente, posebno za djevojčice i žene, da biraju područja studiranja i zanimanja u području STEM-a i IKT-a; poticanje rodno osjetljive prakse obrazovanja i osposobljavanja u obrazovanju u području STEM-a; uklanjanje rodnih stereotipa u području STEM-a.

- **Nagrađivanje izvrsnosti u učenju, poučavanju i razvoju vještina**, i to a) razvojem i provedbom strategija i kulture kvalitete kako bi se nagradila i potaknula izvrsnost u poučavanju, uključujući poučavanje putem interneta, povećanje kvalitete studijskog iskustva i poučavanja osoba s manje mogućnosti te učenje i poučavanje u visokom obrazovanju usmjereno na studente, kao i podupiranjem fleksibilnih i privlačnih akademskih karijera te vrednovanjem aktivnosti poučavanja, istraživanja, poduzetništva, upravljanja i vođenja; b) usavršavanjem pripadnika akademske zajednice u novim i inovativnim pedagoškim metodama, uključujući poučavanje u internetskim ili kombiniranim okruženjima, transdisciplinarne pristupe, osmišljavanje novih kurikuluma, metode izvedbe i vrednovanja koje obrazovanje povezuju s istraživanjem i inovacijama gdje je to relevantno; c) razvijanjem novih načina oblikovanja nastave na temelju obrazovnih istraživanja i kreativnosti.

- **Podupiranje digitalnih i zelenih kapaciteta sektora visokog obrazovanja**: podupiranjem a) digitalne transformacije visokih učilišta (uključujući interoperabilnost) i digitalizacije mobilnosti studenata povezane s inicijativom za uvođenje europske studentske iskaznice, b) razvoja digitalnih vještina studenata i osoblja i c) baza podataka za praćenje osoba s kvalifikacijom. Kad je riječ o zelenoj tranziciji, program podupire a) pristupe na razini cijele ustanove, b) transdisciplinarne pristupe u kombinaciji sa širokim iskustvom u disciplini i cjeloživotnim učenjem, među ostalim putem mikrokvalifikacija, c) izradu kurikuluma u skladu s potrebnim zelenim vještinama, d) transnacionalna partnerstva među studentima, pripadnicima akademske zajednice, sveučilištima, poslodavcima, zajednicama i drugim dionicima za klimatska pitanja kako bi se u visokom obrazovanju oformili istinski predvodnici u području klime.

- **Izgradnja uključivih sustava visokog obrazovanja**: program će poticati uključive pristupe aktivnostima mobilnosti i suradnje, kao što su a) potpora obrazovanju studenata i osoblja izbjeglica i potpora ustanovama i osoblju zemalja domaćina u tom nastojanju, b) povećana stopa pristupa, sudjelovanja i završavanja studija za osobe s manje mogućnosti, uključujući nedovoljno zastupljene skupine, među ostalim određivanjem dobrovoljnih kvantitativnih ciljeva, c) aktivna potpora sudionicima u dolaznoj mobilnosti tijekom cijelog postupka pronalaženja smještaja, među ostalim suradnjom s relevantnim dionicima koji pružaju odgovarajuće i cjenovno pristupačno stanovanje, d) potpora u pitanjima mentalnog zdravlja studenata i pripadnika akademske zajednice, e) poticanje ravnoteže spolova u visokim učilištima, u svim područjima studiranja i na rukovodećim položajima, f) poticanje građanskog angažmana promicanjem informalnog učenja i izvannastavnih aktivnosti te priznavanjem volonterskog rada i rada u zajednici u akademskim rezultatima studenata.

- **Podupiranje inovativnosti i poduzetničkih vještina studenata:** program će podupirati inovativnost i poduzetništvo u visokom obrazovanju, među ostalim u obliku a) potpore za opremanje i rad živih laboratorija i inkubatora na visokim učilištima, u bliskoj suradnji s poduzetničkim sektorom i drugim relevantnim akterima, kako bi se potaknule inovativne metode učenja i poučavanja i pomoglo studentima poduzetnicima da razviju

svoje ideje u poduzeća, b) potpore za partnerstva za učenje i poučavanje s komercijalnim i nekomercijalnim organizacijama u privatnom sektoru u okviru kojih se studente izlaže inovacijama i poduzetništvu.

- **Potpora visokim učilištima u njihovoj suradnji s partnerskim ustanovama u Ukrajini u reakciji na tamošnji rat:** cilj te aktivnosti bit će poduprijeti Ukrajinu u preoblikovanju i obnovi njezina sustava visokog obrazovanja na temelju suradnje s visokim učilištima u Europi na, među ostalim, kvaliteti i relevantnosti poučavanja i učenja dostupnih širokom spektru polaznika; inovativnim pedagoškim metodama; interdisciplinarnim pristupima koji su usmjereni na studenta i rješavanje konkretnih problema; digitalnim i zelenim vještinama; praksi cjeloživotnog učenja; sustavu kvalifikacija; učinkovitim metodama upravljanja; zaštiti akademskih vrijednosti; suradnji s inovacijskim ekosustavom; razvoju i provedbi zajedničkih obrazovnih aktivnosti i programa.

U području odgoja i općeg obrazovanja:

- **Bavljenje problemima nepovoljnog položaja za učenje, ranog napuštanja školovanja i niske razine osnovnih vještina**: cilj je tog prioriteta doprinijeti poboljšanju odgojno-obrazovnih ishoda i time omogućiti uspjeh u školi svim učenicima, posebno onima koji pripadaju ranjivijim skupinama. U okviru tog prioriteta podupiru se holistički pristupi poučavanju, učenju i ocjenjivanju na razini cijele škole te suradnja među svim dionicima u školama, kao i s obiteljima, lokalnim službama, stručnjacima i drugim vanjskim dionicima. Taj prioritet uključuje rano prepoznavanje učenika izloženih riziku, preventivne i rane intervencijske pristupe za učenike s teškoćama ciljanim i individualiziranim mjerama, promicanje pristupa usmjerenijih na učenika te potporu ravnateljima i odgojno-obrazovnim djelatnicima. U okviru tog prioriteta posebna se pozornost posvećuje prikupljanju i praćenju podataka, olakšavanju prelaska između različitih faza obrazovanja, unapređenju planiranja obrazovanja i sustava za osiguravanje kvalitete.

- **Promicanje dobrobiti u školama:** cilj je tog prioriteta primjenom pristupa na razini cijele škole pomoći u izgradnji kapaciteta škola, nastavnog osoblja i ravnatelja kako bi se poboljšala razina dobrobiti u školi. Projekti u okviru tog prioriteta mogu biti usmjereni na promicanje dobrobiti (u smislu mentalnog i fizičkog zdravlja) učenika i nastavnog osoblja, stvaranje pozitivnog ozračja u školi, integraciju socio-emocionalnog učenja u kurikulum od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja pa sve do srednjoškolskog obrazovanja, stvaranje sigurnih škola i zaštitu od svih oblika nasilja u školi, uključujući vršnjačko nasilje, zlostavljanje na internetu i rodno uvjetovano nasilje. Drugi je fokus tog prioriteta jačanje stručnih obrazovnih zajednica i suradnje sa širom zajednicom, posebno sa zdravstvenim i socijalnim djelatnicima i roditeljima.

- **Potpora učiteljima, nastavnicima, ravnateljima škola i drugim zanimanjima u nastavi:** u okviru tog prioriteta podupiru se odgojno-obrazovni djelatnici u učiteljskoj profesiji (uključujući edukatore učitelja i nastavnika) u svim fazama njihove karijere. Projekti u okviru tog prioriteta mogu biti usmjereni na poboljšanje inicijalnog obrazovanja nastavnika, kao i na njihovo trajno stručno usavršavanje, osobito poboljšanjem okvira politike i konkretnih mogućnosti za mobilnost nastavnog osoblja. Osim toga, u okviru tog prioriteta nastoji se povećati privlačnost i raznovrsnost karijera u nastavi, među ostalim podupirući dobrobit nastavnog osoblja, te poboljšati postupak odabira, zapošljavanja i evaluacije zanimanja u nastavi. Naposljetku, projekti mogu izravno poduprijeti i razvoj jačeg rukovodstva škola i inovativnih metoda poučavanja i vrednovanja.

- **Razvoj ključnih kompetencija:** projekti u okviru tog prioriteta bit će usmjereni na promicanje međupredmetne suradnje i jačanje izvrsnosti, primjenu inovativnih pristupa učenju, razvoj kreativnosti, potporu nastavnom osoblju u poučavanju temeljenom na kompetencijama i razvoj ocjenjivanja i vrednovanja ključnih kompetencija.

- **Promicanje sveobuhvatnog pristupa poučavanju i učenju jezika:** taj prioritet uključuje projekte koji podupiru integraciju jezične dimenzije u kurikulume i osiguravaju da učenici do kraja obveznog obrazovanja postignu odgovarajuću razinu jezičnih kompetencija. Sustavno korištenje novih tehnologija za učenje jezika također je jedan od ciljeva u okviru tog prioriteta. Naposljetku, podupiru se i projekti koji mogu pomoći u stvaranju škola koje su svjesne važnosti jezika i koji se temelje na sve većoj jezičnoj raznolikosti u školama, npr. poticanjem ranog

učenja jezika i svjesnosti njihove važnosti te razvojem dvojezičnih mogućnosti poučavanja (posebno u pograničnim regijama i područjima u kojima stanovnici govore više jezika).

- **Promicanje interesa i izvrsnosti u znanosti, tehnologiji, inženjerstvu i matematici (STEM) i STEAM pristupa te poticanje interesa djevojaka za STEM:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti koji promiču STEM pristup obrazovanju putem interdisciplinarnog poučavanja u kontekstu kulture, okoliša, gospodarstva, dizajna i drugih područja, posebno promičući interes djevojčica za STEM. Prioritet uključuje razvoj i promicanje učinkovitih i inovativnih pedagoških metoda i načina vrednovanja. U tom je kontekstu posebno važan razvoj partnerstava između škola, poduzeća, visokih učilišta, znanstvenih instituta i šireg društva. Na strateškoj razini prioritet služi promicanju razvoja nacionalnih strategija u području STEM-a.

- **Razvoj kvalitetnih sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja**: taj je prioritet usmjeren na promicanje provedbe okvira EU-a za kvalitetu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja priloženog Preporuci Vijeća iz 2019. o visokokvalitetnim sustavima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja[222]. Uključuje projekte koji podupiru inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje osoblja uključenog u organiziranje, vođenje i pružanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Osim toga, podupire se i izrada, testiranje i provedba strategija i prakse za poticanje sudjelovanja sve djece u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, uključujući djecu s manje mogućnosti.

- **Priznavanje ishoda učenja za sudionike u prekograničnoj mobilnosti u svrhu učenja:** u okviru tog prioriteta nastoji se provesti Preporuka Vijeća o automatskom uzajamnom priznavanju. Podupire se uključivanje prekogranične razredne razmjene u školske programe, jačanje kapaciteta škola za organiziranje razdoblja učenja u inozemstvu za učenike i uspostava dugoročnih partnerstava među školama u različitim zemljama. Na strateškoj razini taj je prioritet usmjeren na veću uključenost školskih tijela na svim razinama u nastojanja da se osigura priznavanje te podupire razvoj i razmjenu alata i prakse za pripremu, praćenje i priznavanje razdoblja provedenih u inozemstvu.

- **Podupiranje inovatora u školi:** u skladu s Komunikacijom Komisije o europskoj strategiji za sveučilišta[223] u okviru tog prioriteta nastoji se vodeće osobe iz *start-up* poduzeća potaknuti da budu ambasadori i mentori koji nadahnjuju mlade i pozivaju ih da osmišljavaju nove ideje i rješenja.

- **Potpora odgovoru europskih sustava obrazovanja i osposobljavanja na rat u Ukrajini:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti za primjenu, širenje i promicanje uključivih pedagoških pristupa i radne prakse u korist učenika i odgojno-obrazovnih djelatnika koji bježe od rata u Ukrajini. Projekti u okviru tog prioriteta trebaju se temeljiti na visokim standardima kvalitete i opsežnom iskustvu u integraciji novopridošlih u okruženje za učenje i osposobljavanje. Njihov cilj može biti pružanje jezične podrške, primjena i produbljivanje istraživanja, razmjena s ukrajinskim ustanovama, istraživanje dobre prakse u pružanju psihosocijalne podrške učenicima i osoblju koji bježe od rata itd.

U području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (početnog i trajnog):

- **Prilagodba strukovnog obrazovanja i osposobljavanja potrebama tržišta rada:** to uključuje potporu razvoju programa SOO-a koji nude uravnoteženu kombinaciju strukovnih vještina i stvaraju mogućnosti za učenje temeljeno na radu koje su dobro usklađene sa svim gospodarskim ciklusima, promjenama na radnim mjestima te metodama rada i ključnim kompetencijama. Radi rješavanja problema sve niže razine osnovnih vještina u EU-u programi SOO-a trebali bi omogućiti razvoj dobre matematičke pismenosti, pismenosti te jezičnih i digitalnih vještina kao čvrstih temelja za otpornost, cjeloživotno učenje, cjeloživotnu zapošljivost i socijalno uključivanje. U okviru tog prioriteta potiče se i izrada kurikuluma u SOO-u te ponuda programa i kvalifikacija koja se redovito

[222] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32019H0605%2801%29&qid=1638446515934
[223] https://education.ec.europa.eu/document/commission-communication-on-a-european-strategy-for-universities

ažurira na temelju informacija o vještinama. Projekti će pružatelje SOO-a podupirati u prilagodbi njihove ponude osposobljavanja promjenjivim potrebama za vještinama, zelenoj i digitalnoj tranziciji i gospodarskim ciklusima.

- **Fleksibilnije mogućnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju:** u okviru tog prioriteta podupiru se inicijative za razvoj fleksibilnih programa SOO-a usmjerenih na učenika i za uklanjanje postojećih nedostataka u pristupu osposobljavanju radno sposobnih odraslih osoba radi uspješnog upravljanja tranzicijama na tržištu rada. Projekti u okviru tog prioriteta pridonose i razvoju programa trajnog strukovnog osposobljavanja osmišljenih tako da se mogu prilagoditi tržištu rada, kao i programa koji olakšavaju prijenos, priznavanje i prikupljanje ishoda učenja koji dovode do nacionalnih kvalifikacija.

- **Doprinos inovacijama u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti čiji je osnovni cilj znatno promijeniti način na koji se provodi SOO kako bi on postao relevantniji za trenutačne i buduće potrebe gospodarstva i društva. Te promjene mogu biti organizacijske (planiranje, financiranje, upravljanje ljudskim resursima, praćenje i komunikacija). Mogu se odnositi i na procese poučavanja i učenja jer potiču razvoj i provedbu novih i relevantnijih pristupa poučavanju i učenju. Te se promjene mogu odnositi na ekosustav pružatelja SOO-a i način na koji surađuju s partnerima, npr. širenjem tehnologije i primijenjenim istraživanjima, zagovaranjem, umrežavanjem i internacionalizacijom. Mogu biti usmjerene i na razvoj i pružanje proizvoda i usluga SOO-a (npr. razvoj vještina, primijenjena istraživanja i savjetovanje) vanjskim dionicima, kao što su učenici, poduzeća i vlade.

- **Veća privlačnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja:** prednost će imati projekti koji pridonose povećanju privlačnosti SOO-a na različitim razinama. To mogu biti projekti koji nastoje postići veću propusnost među različitim obrazovnim razinama, potiču otvorena i participativna okruženja za učenje, podupiru profesionalni razvoj nastavnika i predavača u SOO-u ili olakšavaju priznavanje ishoda učenja i korištenje Europassa i drugih digitalnih usluga. U okviru tog prioriteta podupiru se i projekti koji razvijaju dugoročna partnerstva za uspostavu ili jačanje međunarodnih, nacionalnih, regionalnih i sektorskih natjecanja u strukovnim vještinama. Učinak tih aktivnosti može se optimizirati bliskom suradnjom s poduzećima, pružateljima SOO-a, gospodarskim komorama i drugim relevantnim dionicima u različitim fazama projektnog ciklusa.

- **Bolje osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju:** taj je prioritet usmjeren na mjerenje i poboljšanje kvalitete SOO-a razvojem nacionalnih sustava za osiguravanje kvalitete i početnog i trajnog SOO-a u svim okruženjima za učenje i u svim oblicima učenja koje nude javni i privatni pružatelji obrazovanja. Konkretno, to uključuje uspostavu i testiranje mehanizama za praćenje osoba s kvalifikacijom u skladu s Preporukom Vijeća o praćenju osoba s kvalifikacijom i Preporukom o Europskom referentnom okviru za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET)[224] te istraživanje temeljnih strukovnih profila EU-a i mikrokvalifikacije.

- **Oblikovanje i provedba strategija internacionalizacije za pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja**: tim se prioritetom nastoje uspostaviti mehanizmi potpore i ugovorni okviri za promicanje kvalitetne mobilnosti osoblja i učenika u SOO-u. Među posebno su važnim aspektima automatsko uzajamno priznavanje kvalifikacija i ishoda učenja te razvoj usluga potpore za mobilnost učenika. Takve usluge mogu uključivati informiranje, motiviranje, pripremu i olakšavanje socijalne integracije polaznika SOO-a u zemlji domaćinu te jačanje njihove međukulturne osviještenosti i aktivnog građanstva.

- **Bavljenje problemima niske razine osnovnih vještina:** Cilj je tog prioriteta postići da programi SOO-a omogućuju razvoj dobre matematičke pismenosti, pismenosti te jezičnih i digitalnih vještina kao čvrstih temelja za otpornost, cjeloživotno učenje, cjeloživotnu zapošljivost i socijalno uključivanje.

[224] https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/2aeac659-5ef4-4f95-aa7d-7e867fa8b0d2

- **Potpora odgovoru europskih sustava obrazovanja i osposobljavanja na rat u Ukrajini:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti za primjenu, širenje i promicanje uključivih pedagoških pristupa i prakse učenja temeljenog na radu, uključujući naukovanje, u korist učenika i osoblja u SOO-u koji bježe od rata u Ukrajini. Projekti u okviru tog prioriteta trebaju se temeljiti na visokim standardima kvalitete i opsežnom iskustvu u integraciji novopridošlih u okruženje za učenje i osposobljavanje. Mogu biti usmjereni na učenje jezika, integraciju učenika u SOO, među ostalim u učenje temeljeno na radu i programe naukovanja (uz potporu, ako je moguće, ukrajinskih nastavnika i predavača koji bježe od rata), postupke priznavanja vještina i kvalifikacija u suradnji s ukrajinskim ustanovama, dobru praksu pružanja psihosocijalne podrške učenicima i osoblju koji bježe od rata itd.

U području obrazovanja odraslih:

- **Povećanje sudjelovanja te poboljšanje uključivosti i pristupačnosti obrazovanja odraslih:** prednost će imati projekti koji odraslim osobama pomažu i omogućuju sudjelovanje u osposobljavanju kako bi se smanjio nedostatak vještina i manjak radne snage na tržištu rada te promicalo i olakšalo sudjelovanje odraslih osoba u obrazovanju, posebno projektima koji se temelje na individualnim računima za učenje i poticajnim okvirima (uključujući mogućnosti za vrednovanje i usmjeravanje te djelotvorne strategije za informiranje).

- **Povećanje dostupnosti visokokvalitetnih, fleksibilnih i priznatih mogućnosti za učenje za odrasle:** u okviru tog prioriteta podupire se stvaranje i razvoj fleksibilnih ponuda učenja prilagođenih obrazovnim potrebama odraslih, npr. razvojem mogućnosti za digitalno i kombinirano učenje. Prednost se daje i projektima koji se bave vrednovanjem vještina potvrđenih mikrokvalifikacijama ili stečenih informalnim i neformalnim učenjem.

- **Promicanje lokalnih obrazovnih centara i prostora za inovativno učenje**: u okviru tog prioriteta podupiru se lokalna okruženja za učenje, promiče socijalno uključivanje, građanski angažman i demokracija te privlače i nude mogućnosti za cjeloživotno i općeživotno učenje svim članovima zajednice, među ostalim korištenjem digitalnih tehnologija i uvođenjem mjera za dopiranje do polaznika i njihov angažman. Na primjer, projekti bi mogli poticati lokalne obrazovne centre, knjižnice, muzeje, zatvore, civilno društvo i širu zajednicu (nevladine organizacije, lokalna tijela, zdravstvo, kulturu itd.) da surađuju kako bi odrasle osobe svih dobnih skupina motivirali i omogućili im da steknu životne vještine i ključne kompetencije koje su im potrebne da bi bili otporni i prilagodljivi s obzirom na promjene i nesigurnost.

- **Stvaranje oblika usavršavanja i prekvalifikacije:** cilj je tog prioriteta promicanje novih mogućnosti za obrazovanje odraslih, posebno onih s niskom razinom vještina, znanja i kompetencija. Stvaranje novih oblika usavršavanja trebalo bi polaznicima obrazovanja odraslih omogućiti da poboljšaju svoje ključne kompetencije i napreduju prema višim kvalifikacijama. Komplementarni rad obuhvaćen ovim prioritetom uključuje razvoj smjernica kako bi se osiguralo da odrasli imaju pristup relevantnom obrazovanju tijekom cijelog života, poboljšanje utvrđivanja i pregleda vještina, osmišljavanje prilagođene obrazovne ponude i razvoj učinkovitih strategija informiranja, usmjeravanja i motivacije.

- **Poboljšanje kompetencija osoblja u obrazovanju odraslih:** prednost se posebno daje projektima koji razvijaju kompetencije osoblja koje dovode do općih poboljšanja u pružanju obrazovanja odraslih, u skladu sa zelenom i digitalnom tranzicijom. Konkretno, prednost se daje projektima koji podupiru nastavno osoblje, uključujući rukovodeće timove, u poučavanju i zalaganju za održivost i razvijanju njihovih digitalnih kompetencija, na primjer u okviru inicijative „Digitalna prilika”, te koji poboljšavaju nastavne metode i alate djelotvornim korištenjem inovativnih rješenja i digitalnih tehnologija. Prednost se daje projektima koji su usmjereni na razvoj vještina u svrhu prepoznavanja i ispunjavanja pojedinačnih obrazovnih potreba, npr. izrada putova ili planova prilagođenih iskustvu i okolnostima polaznika, procjena prethodnog znanja i vještina polaznika obrazovanja odraslih, bolje i inovativnije metode poučavanja, kao i jačanje potporne uloge koju osoblje u obrazovanju odraslih ima u motiviranju, usmjeravanju i savjetovanju polaznika u zahtjevnijim situacijama.

- **Stvaranje i promicanje mogućnosti za učenje među svim građanima i generacijama:** Prednost se daje projektima koji omogućuju i promiču međugeneracijsko učenje, uključujući mogućnosti za učenje i razmjenu iskustva osoba svih dobnih skupina, među ostalim starijih osoba, radi boljeg razumijevanja Europske unije i njezinih vrijednosti i jačanja europskog identiteta.

- **Poboljšanje osiguravanja kvalitete mogućnosti za učenje za odrasle:** u okviru tog prioriteta podupire se razvoj boljih mehanizama za osiguravanje kvalitete politika i pružanja obrazovanja odraslih. To posebno uključuje razvoj i prijenos metodologija praćenja kako bi se izmjerila učinkovitost pružanja obrazovanja odraslih i pratio napredak polaznika.

- **Potpora odgovoru europskih sustava obrazovanja i osposobljavanja na rat u Ukrajini:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti za primjenu, razmjenu i promicanje uključivih pedagoških pristupa i radne prakse u korist polaznika obrazovanja odraslih i nastavnog osoblja koji bježe od rata u Ukrajini. Projekti u okviru tog prioriteta trebaju se temeljiti na visokim standardima kvalitete i opsežnom iskustvu u integraciji novopridošlih u okruženje za učenje i osposobljavanje. Njihov cilj može biti pružanje jezične podrške, primjena i produbljivanje istraživanja, razmjena s ukrajinskim ustanovama, istraživanje dobre prakse u pružanju psihosocijalne podrške učenicima i osoblju koji bježe od rata itd.

U području mladih:

Prednost će imati aktivnosti koje pridonose ključnim područjima strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027.: uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih. Posebna će se pozornosti posvetiti jačanju međusektorske suradnje koja omogućuje veće sinergije u različitim područjima aktivnosti koja su važna za mlade, promicanju sudjelovanja mladih u različitom opsegu i oblicima te podupiranju aktivnog građanstva mladih, posebno onih kojima prijeti rizik od socijalne isključenosti. Posebni prioriteti za područje mladih uključuju:

- **Promicanje aktivnog građanstva, inicijativnosti i poduzetništva mladih, uključujući socijalno poduzetništvo:** cilj je tog prioriteta poticati aktivno građanstvo među mladima, posebno volontiranjem i aktivnostima solidarnosti, a time i ojačati inicijativnost mladih, posebno u socijalnom području, te podupirati njihove zajednice. Projekti u okviru tog prioriteta mogli bi promicati i poduzetništvo, kreativno učenje i socijalno poduzetništvo među mladima. Međukulturni dijalog, poznavanje i priznavanje raznolikosti te promicanje tolerancije ključni su za taj prioritet.

- **Povećanje kvalitete, inovativnosti i priznavanja rada s mladima:** cilj je tog prioriteta promicanje priznavanja i vrednovanja rada s mladima i informalnog i neformalnog učenja na svim razinama te podupiranje kvalitetnog razvoja i inovativnosti u radu s mladima, u skladu s prioritetima navedenima u Europskoj agendi za rad s mladima i Bonskoj deklaraciji iz prosinca 2020. To uključuje jačanje kapaciteta osoba koje rade s mladima, među ostalim i putem interneta, te potporu razvoju i razmjeni metoda dopiranja do marginaliziranih mladih ljudi, sprečavanja rasizma i netolerancije među mladima te rizike, mogućnosti i posljedice digitalizacije.

- **Povećanje zapošljivosti mladih:** cilj je tog prioriteta jačanje ključnih kompetencija i osnovnih vještina mladih. Sektor mladih ima važnu ulogu u olakšavanju prelaska mladih iz mladosti u odraslu dob, uključujući potporu njihovoj integraciji na tržište rada. U središtu su tog prioriteta aktivnosti usmjerene na uključivanje i zapošljivost mladih s manje mogućnosti (uključujući NEET-ove), a posebno mladih kojima prijeti marginalizacija i onih migrantskog podrijetla.

- **Jačanje veza između politike, istraživanja i prakse:** taj prioritet obuhvaća potrebu za jačim vezama između politike, istraživanja i prakse u području mladih kako bi se pribavili pouzdaniji dokazi o potrebama i olakšalo oblikovanje politika. Za taj će prioritet biti važne aktivnosti za promicanje boljeg poznavanja situacije mladih i politika za mlade u Europi.

- **Potpora odgovoru područja mladih u Europi na rat u Ukrajini:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti za primjenu, širenje i promicanje uključivih pristupa i prakse u radu s mladima i osobama koje s njima rade koje bježe od rata u Ukrajini i organizacijama za rad s mladima u zemljama primateljicama koje su aktivno uključene u takve aktivnosti. Aktivnosti bi trebale biti u skladu s načelima rada s mladima, uključujući neformalno i međukulturno učenje, i doprinositi promicanju i razumijevanju ljudskih prava i demokracije te povećanju kapaciteta organizacija sudionica. Njihov cilj može biti pružanje jezične podrške, primjena i produbljivanje istraživanja, jačanje sinergija i komplementarnosti s organizacijama aktivnima u području mladih u Ukrajini,

istraživanje dobre prakse u pružanju psihosocijalne podrške mladima i osobama koje rade s mladima izbjeglima iz Ukrajine te jačanje kapaciteta organizacija za rad s mladima u Ukrajini i u zemljama primateljicama itd.

U području sporta:

Prednost će imati partnerstva koja doprinose provedbi ključnih dokumenata politike, kao što su Plan rada EU-a u području sporta (2024. – 2027.)[225] ili Preporuka Vijeća o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje[226]. Posebni prioriteti u području sporta uključuju:

- **Poticanje zdravog načina života za sve:** projekti u okviru tog prioriteta uglavnom će biti usmjereni na: a) promicanje zdravog načina života za sve, među ostalim informiranjem o prednostima zdravog i aktivnog životnog stila, b) provedbu Preporuke Vijeća o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje i Smjernica EU-a o tjelesnoj aktivnosti, c) potporu provedbi Europskog tjedna sporta, d) promicanje bavljenja sportom i tjelesne aktivnosti radi zdravlja, e) promicanje svih aktivnosti koje potiču bavljenje sportom i tjelesnu aktivnost i f) promicanje tradicionalnog sporta i igara.

- **Promicanje integriteta i vrijednosti u sportu:** projekti u okviru tog prioriteta uglavnom će biti usmjereni na a) borbu protiv dopinga, b) borbu protiv namještanja utakmica i korupcije u sportu, c) poboljšanje upravljanja u sportu i d) promicanje pozitivnih vrijednosti sporta.

- **Promicanje obrazovanja u sportu i putem sporta:** projekti u okviru tog prioriteta uglavnom će biti usmjereni na a) podupiranje razvoja vještina u sportu, b) poticanje dvojne karijere sportaša, c) promicanje kvalitete treniranja i osoblja, d) korištenje mobilnosti kao sredstva za poboljšanje kvalifikacija i e) promicanje zapošljivosti putem sporta.

- **Promicanje ravnopravnosti i europskih vrijednosti u sportu i putem sporta**: projekti u okviru tog prioriteta uglavnom će biti usmjereni na promicanje a) ravnopravnosti u sportu, uključujući rodnu ravnopravnost[227], b) europskih vrijednosti, uključujući sport kao sredstvo za postizanje mira i uključivosti i c) vrijednosti nediskriminacije na bilo kojoj osnovi, borbe protiv rasizma, otvorenosti i tolerancije prema drugima.

[225] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:42020Y1204(01)

[226] https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:354:0001:0005:HR:PDF

[227] Provedba preporuka i akcijskog plana iz 2022. skupine na visokoj razini za rodnu ravnopravnost u sportu, „Prema većoj rodnoj ravnopravnosti u sportu": https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/684ab3af-9f57-11ec-83e1-01aa75ed71a1/language-hr

SURADNIČKA PARTNERSTVA

Primarni je cilj suradničkih partnerstava omogućiti organizacijama da povećaju kvalitetu i relevantnost svojih aktivnosti, razviju i učvrste svoje mreže partnera i time povećaju svoju sposobnost zajedničkog djelovanja na transnacionalnoj i međunarodnoj razini, ojačaju internacionalizaciju svojih aktivnosti, razmjenjuju novu praksu i metode te dijele i uspoređuju ideje.

Njihov je cilj poticati razvoj, prenošenje i/ili provedbu inovativne prakse te provedbu zajedničkih inicijativa koje promiču suradnju, suradničko učenje i razmjenu iskustva na europskoj razini. Rezultati bi trebali biti višekratno iskoristivi, prenosivi, lako primjenjivi na široj razini i, ako je moguće, imati izraženu transdisciplinarnu dimenziju.

Očekuje se da se rezultati odabranih projekata podijele na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini.

Suradnička partnerstva povezana su s prioritetima i okvirima politika svakog sektora programa Erasmus+ na europskoj i nacionalnoj razini, a istodobno su usmjerena na stvaranje poticaja za međusektorsku i horizontalnu suradnju u tematskim područjima.

Ovisno o području predloženog projekta ili vrsti prijavitelja, suradničkim partnerstvima upravljaju ili **nacionalne agencije** ili **Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA)**. Više informacija o tome potražite u odjeljku „Gdje se prijaviti?" pod **KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI**.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ciljevi su suradničkih partnerstava:

- **povećavanje kvalitete rada, aktivnosti i prakse uključenih organizacija i ustanova** te otvaranje prema novim akterima koji inače nisu uključeni u okviru jednog sektora
- **jačanje kapaciteta organizacija** za transnacionalni i međusektorski rad
- **usmjeravanje na zajedničke potrebe i prioritete** u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta
- **omogućavanje transformacije i promjene** (na individualnoj, organizacijskoj ili sektorskoj razini), koje dovode do poboljšanja i novih pristupa proporcionalno kontekstu svake organizacije.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA SURADNIČKO PARTNERSTVO?

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za suradnička partnerstva moraju ispuniti sljedeće kriterije prihvatljivosti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija sudionica sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj/koordinator. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Da bi bila prihvatljiva, organizacija prijaviteljica mora biti zakonito osnovana barem dvije godine prije roka za prijavu. Za partnerstva u području obrazovanja i osposobljavanja ili mladih koja prijavljuju europske nevladine organizacije i kojima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu

	(EACEA) prijavitelj koordinator mora biti europska nevladina organizacija[228] aktivna u području obrazovanja i osposobljavanja ili mladih. Europsko tijelo/tajništvo europske nevladine organizacije prijavljuje se u njezino ime.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Svaka javna ili privatna organizacija[229] sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili u bilo kojoj trećoj zemlji koja nije pridružena programu u regijama 1 – 3 (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča) može sudjelovati u suradničkom partnerstvu[230]. **Iznimka:** organizacije iz Bjelarusa (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. **Organizacije sa sjedištem u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu mogu sudjelovati kao koordinator projekta ili kao partnerska organizacija**. **Organizacije u trećim zemljama koje nisu pridružene programu ne mogu sudjelovati kao koordinatori projekta**. Neovisno o području na koje određeni projekt utječe, **suradnička partnerstva otvorena su svim vrstama organizacija aktivnima u bilo kojem području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili drugim socioekonomskim sektorima**, kao i organizacijama koje provode interdisciplinarne aktivnosti u različitim područjima (npr. lokalna, regionalna i nacionalna tijela, centri za priznavanje i vrednovanje, gospodarske komore, trgovinske organizacije, centri za savjetovanje i usmjeravanje, kulturne i sportske organizacije). Ovisno o prioritetu i ciljevima projekta u suradnička partnerstva trebalo bi uključiti najprikladnije i najraznolikije partnere kako bi se iskoristila njihova različita iskustva, profili i posebno stručno znanje za proizvodnju relevantnih i visokokvalitetnih rezultata projekta.
Sudjelovanje pridruženih partnerskih organizacija	Uz organizacije koje formalno sudjeluju u projektu (organizacije koordinatori i partnerske organizacije) u suradnička partnerstva mogu biti uključeni i drugi partneri iz javnog ili privatnog sektora koji pridonose provedbi pojedinih zadaća/aktivnosti projekta ili podupiru promicanje i održivost projekta. U okviru projekta programa Erasmus+ ti će se partneri zvati **„pridruženi partneri"**. Iz aspekta prihvatljivosti i ugovornog upravljanja oni se ne smatraju projektnim partnerima i ne dobivaju sredstva iz programa u okviru projekta. Međutim, kako bi se razumjela njihova uloga u partnerstvu i stvorila globalna slika o prijedlogu, njihovo sudjelovanje u projektu i različitim aktivnostima mora biti jasno opisano.
	Suradničko partnerstvo je transnacionalni projekt i mora uključivati **najmanje tri organizacije** iz **tri države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.**

[228] Za potrebe ovog programa to su nevladine organizacije koje rade u okviru službeno priznate strukture koja se sastoji od europskog tijela/tajništva i najmanje dvije godine ima sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu i nacionalnih organizacija/podružnica u najmanje devet država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu.
Te nacionalne organizacije/podružnice moraju:

- imati dokazanu zakonsku vezu s europskim tijelom/tajništvom
- biti aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih.

Stoga se europska nevladina organizacija mora sastojati od najmanje devet subjekata (europskog tijela/tajništva + osam nacionalnih organizacija/podružnica) sa sjedištem u devet država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu.
Definiciju zakonske veze za potrebe programa Erasmus+ potražite u dijelu D ovog vodiča.

[229] Za potrebe ove aktivnosti neformalne skupine mladih ne smatraju se organizacijom i stoga ne ispunjavaju uvjete za sudjelovanje (ni kao prijavitelji ni kao partneri).

[230] Visoka učilišta sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu koja žele sudjelovati u suradničkom partnerstvu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Erasmus povelja u visokom obrazovanju nije potrebna za visoka učilišta iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, ali morat će se obvezati na njezina načela.

Broj i profil organizacija sudionica	Ne postoji najveći dopušteni broj organizacija koje sudjeluju u jednom partnerstvu. U trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva trebaju se znati sve organizacije sudionice. Kad je riječ o prijavama podnesenima nacionalnim agencijama u području odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, obrazovanja odraslih i mladih, ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od **10 prijava** po roku, bilo kao prijavitelj ili partner[231]. **Suradnička partnerstva** u načelu **podupiru suradnju organizacija sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu**. Međutim, **organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu** mogu sudjelovati **kao partneri** (ne kao prijavitelji) **ako njihovo sudjelovanje znači dodanu vrijednost za projekt** i ako je ispunjen uvjet sudjelovanja najmanje triju organizacija iz tri države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.
Usmjerenost na prioritete	Da bi došla u obzir za financiranje, suradnička partnerstva moraju biti usmjerena na: • **barem jedan horizontalni prioritet i/ili** • **barem jedan posebni prioritet relevantan za područje obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na koji se najviše utječe**. Za projekte u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih kojima neizravno upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ nacionalne agencije mogu među tim prioritetima više uzeti u obzir one koji su posebno relevantni u njihovu nacionalnom kontekstu (tzv. „europski prioriteti u nacionalnom kontekstu"). Nacionalne agencije o tome moraju propisno obavijestiti moguće prijavitelje na svojim službenim stranicama. Za projekte u području sporta moguće se usmjeriti samo na jedan prioritet (horizontalni ili posebni).
Mjesto provedbe aktivnosti	**Sve aktivnosti suradničkog partnerstva moraju se provoditi u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu**, bilo kao punopravni ili pridruženi partneri. Osim toga, ako je opravdano s obzirom na ciljeve ili provedbu projekta: • Aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije[232], čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije. • Aktivnosti koje uključuju razmjenu i promicanje rezultata mogu se odvijati i na relevantnim tematskim transnacionalnim događanjima/konferencijama u državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu ili prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu.
Trajanje projekta	Od 12 do 36 mjeseci.

[231] Taj se maksimalan broj odnosi na sve prijave za suradnička partnerstva podnesene nacionalnim agencijama za sva ta područja zajedno.

[232] Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourgu, Strasbourgu i Haagu.[233] Definiciju europske nevladine organizacije za potrebe programa Erasmus+ potražite u dijelu D ovog vodiča.

	Trajanje je potrebno odrediti u fazi prijave, na temelju ciljeva projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju. Trajanje suradničkog partnerstva može se produljiti na opravdani zahtjev korisnika i uz suglasnost nacionalne ili Izvršne agencije (uz uvjet da ukupno ne traje dulje od 36 mjeseci). U tom se slučaju ukupan iznos bespovratnih sredstava neće promijeniti.
Gdje se prijaviti?	**Za partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih za koja se prijavljuje bilo koja organizacija iz tih područja, osim europskih nevladinih organizacija**: • **nacionalnoj agenciji** zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište. **Za partnerstva u području obrazovanja i osposobljavanja ili mladih za koja se prijavljuju europske nevladine organizacije[233]**: • **Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA)** preko portala *EU Funding & Tenders*. - Europske nevladine organizacije – identifikacijske oznake poziva: ▪ ERASMUS-EDU-2025-PCOOP-ENGO (obrazovanje i osposobljavanje) ▪ ERASMUS-YOUTH-2025-PCOOP-ENGO (mladi) **Za partnerstva u području sporta:** • **Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA)**: - Sport – Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2025-SCP U svim slučajevima **isti konzorcij partnera** može predati **samo jednu prijavu samo jednoj agenciji po roku**[234].
Kad se prijaviti?	**Za partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih za koja se prijavljuje bilo koja organizacija iz tih područja, osim europskih nevladinih organizacija**: • Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **5. ožujka u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. rujna i 31. prosinca iste godine. **Mogući dodatni rok u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih za koja se prijavljuje bilo koja organizacija iz tih područja, osim europskih nevladinih organizacija:** • Nacionalne agencije u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih mogu organizirati **drugi krug prijava**, na koji će se također primjenjivati pravila utvrđena u ovom vodiču. Nacionalne agencije takvu će mogućnost oglasiti na svojim stranicama. • U slučaju organiziranja drugog kruga zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **1. listopada u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. kolovoza sljedeće godine. **Za partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih za koja se prijavljuju europske nevladine organizacije**:

[233] Definiciju europske nevladine organizacije za potrebe programa Erasmus+ potražite u dijelu D ovog vodiča.

[234] To uključuje nacionalne agencije za program Erasmus+ i Europsku izvršnu agenciju za obrazovanje i kulturu (EACEA) sa sjedištem u Bruxellesu.

	• Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **5. ožujka u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu). **Za partnerstva u području sporta:** • Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **5. ožujka u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt suradničkog partnerstva sastoji se od četiri faze, koje počinju i prije nego što se projektni prijedlog odabere za financiranje: planiranje, priprema, provedba i prateće mjere. Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, rezultata projekta i ishoda učenja, formata i rasporeda aktivnosti itd.)
- priprema (planiranje aktivnosti, izrada programa rada, praktična rješenja, potvrđivanje ciljnih skupina predviđenih aktivnosti, potpisivanje sporazuma s partnerima itd.)
- provedba aktivnosti
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta).

Suradnička partnerstva mogu uključivati organizaciju aktivnosti transnacionalnog učenja, poučavanja i osposobljavanja za pojedince i skupine pojedinaca u mjeri u kojoj pridonose ostvarivanju ciljeva projekta. Oblik, svrha te vrsta i broj sudionika predloženih aktivnosti opisuju se i obrazlažu u projektnoj prijavi.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi suradničkih partnerstava kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju projekata suradničkog partnerstva.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je strategija za uključivanje i raznolikost[235] kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Suradnička partnerstva posebno su prikladna za to da rad na uključivosti i raznolikosti bude tema projekta u okviru kojeg se razrađuje uključiva praksa i metode u kojima se uzima u obzir raznolikost, u skladu s odgovarajućim prioritetom politike za aktivnost. Jednako tako, neovisno o temama njihovih projekata, organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove osoba s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

[235] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješna suradnička partnerstva. Osobito se potiče da se u okviru projekata u području odgoja i općeg obrazovanja i obrazovanja odraslih za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti koristi europska platforma za školsko obrazovanje (uključujući eTwinning) ili platforma za obrazovanje odraslih EPALE. Izričito se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade.

Sudjelovanje i građanski angažman

U svim aktivnostima programa podupiru se sudjelovanje i aktivni angažman. Projekti suradničkog partnerstva trebali bi ponuditi mogućnosti sudjelovanja u demokratskom životu te društvenog i građanskog angažmana. Posebna pozornost posvetit će se jačanju svijesti o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te kulturnom identitetu, kulturnoj senzibilizaciji i društvenoj i povijesnoj baštini.

KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I ZA ODABIR

Osim na temelju navedenih kriterija prihvatljivosti prijavitelje se ocjenjuje na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost (najviše 25 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti; Osim toga, prijedlog će se smatrati izuzetno relevantnim: – ako se bavi prioritetom „uključivost i raznolikost" – u slučaju projekata kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+: ako je usmjeren na jedan ili više „europskih prioriteta u nacionalnom kontekstu", kako je najavila nacionalna agencija – U slučaju projekata koje europske nevladine organizacije u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih prijavljuju Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu: mjera u kojoj prijavitelj provodi aktivnosti koje podupiru provedbu politika EU-a u jednom od tih sektora. ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ profil, iskustvo i aktivnosti organizacija sudionica odgovaraju području prijave ▪ prijedlog počiva na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba ▪ prijedlog omogućuje stvaranje sinergija između različitih područja obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili potencijalno ima velik učinak na jedno ili više tih područja ▪ prijedlog je inovativan ▪ prijedlog nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode ▪ prijedlog ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići provođenjem aktivnosti u jednoj zemlji.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi projekta jasno su definirani, realistični i odnose se na potrebe i ciljeve organizacija sudionica te na potrebe njihovih ciljnih skupina ▪ predložena metodologija jasna je, primjerena i izvediva: - plan rada projekta jasan je, cjelovit i djelotvoran, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, i dijeljenje rezultata projekta

	- projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva - u okviru projekta predložene su odgovarajuće mjere za kontrolu kvalitete, praćenje i evaluaciju kako bi provedba projekta bila kvalitetna, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ aktivnosti su pristupačne, uključive i otvorene za osobe s manje mogućnosti ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima uz fizičku prisutnost i za poboljšanje suradnje partnerskih organizacija – ako su za područje/područja organizacija sudionica dostupne internetske platforme programa Erasmus+: mjera u kojoj se u okviru projekta koriste internetske platforme programa Erasmus+ (europska platforma za školsko obrazovanje, uključujući eTwinning, EPALE, Europski portal za mlade, platforma Strategije EU-a za mlade) kao alati za pripremu, provedbu i praćenje projektnih aktivnosti ▪ projekt je prihvatljiv za okoliš i u različitim fazama uključujezelenu praksu. Ako su u projektu predviđene aktivnosti osposobljavanja, poučavanja ili učenja: ▪ mjera u kojoj su te aktivnosti prikladne za ciljeve projekta i uključuju odgovarajući profil i broj sudionika ▪ kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore u aktivnostima učenja, poučavanja i osposobljavanja ▪ kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika, u skladu s europskim instrumentima i načelima za transparentnost i priznavanje.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju organizacija sudionica u smislu profila, uključujući lokalne organizacije, dosadašnjeg iskustva u programu i stručnosti za uspješno ostvarenje svih ciljeva projekta ▪ za partnerstva u području obrazovanja i osposobljavanja ili mladih za koja se prijavljuju europske nevladine organizacije: konzorcij uključuje partnerske organizacije izvan europske nevladine organizacije koja se prijavljuje, čime se otvara za suradnju izvan nacionalnih organizacija/podružnica ▪ projekt u aktivnost uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva ▪ predložena raspodjela zadaća pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica ▪ projekt uključuje učinkovite mehanizme za koordinaciju i komunikaciju među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima. ▪ Ako je primjenjivo, mjera u kojoj uključenost organizacije sudionice iz treće zemlje koja nije pridružena programu donosi znatnu dodanu vrijednost projektu (ako taj uvjet nije ispunjen, organizacija sudionica iz treće zemlje koja nije pridružena programu bit će isključena iz projektnog prijedloga projekta u fazi ocjenjivanja).
Učinak (najviše 25 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projektni prijedlog uključuje konkretne i logične korake za uključivanje rezultata projekta u svakodnevni rad organizacija sudionica ▪ projekt ima potencijala za pozitivan učinak na sudionike i organizacije sudionice te na širu zajednicu ▪ očekivani rezultati projekta mogu se koristiti izvan organizacija sudionica tijekom i nakon završetka projekta, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini ▪ projekt uključuje konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacija prijaviteljica, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije

	▪ ako je relevantno, mjera u kojoj se u prijedlogu opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja ▪ projektni prijedlog uključuje konkretne i djelotvorne korake kako bi se osigurala održivost projekta, njegova sposobnost da i dalje ima učinak i ostvaruje rezultate nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova (od ukupno 100). Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 13 bodova[236] za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak"; 15 bodova za kategoriju „kvaliteta projektnog plana i provedbe" i 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji").

U slučaju kad dvije ili više prijava postignu jednak ukupan broj bodova (jednako rangirani prijedlozi), prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta", a zatim za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Raspoloživa su tri unaprijed utvrđena jednokratna iznosa bespovratnih sredstava koja odgovaraju ukupnom iznosu bespovratnih sredstava za projekt: **120 000 EUR, 250 000 EUR i 400 000 EUR.** Prijavitelji biraju jedan od tri unaprijed određena iznosa u skladu s aktivnostima koje žele provesti i rezultatima koje žele postići.

Pri planiranju projekata organizacije prijaviteljice će, zajedno sa svojim projektnim partnerima, **morati odabrati najprimjereniji jednokratni iznos** za pokrivanje troškova njihovih projekata, i to na temelju svojih potreba i ciljeva.

U prijedlozima se moraju **opisati aktivnosti** za koje se prijavitelji obvezuju da će ih provesti s traženim jednokratnim iznosom i moraju biti u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Prijavitelj bi odabir jednokratnog iznosa trebao temeljiti na vlastitoj procjeni ukupnog troška projekta. Prijavitelji na temelju te procjene moraju **odabrati jednokratni iznos koji najbolje odgovara njihovim potrebama** i osigurati učinkovito korištenje sredstava i pridržavanje načela sufinanciranja (tj. očekuje se da će se projekti sufinancirati drugim izvorima financiranja, odnosno da će procijenjeni ukupni trošak projekta biti veći od zatraženog jednokratnog iznosa).

Ako imaju dvojbu između dva iznosa, prijavitelji mogu: a) smanjiti trošak svojeg projekta, npr. nalaženjem isplativijeg načina postizanja sličnih rezultata ili prilagođavanjem broja/opsega projektnih aktivnosti s obzirom na proračun; b) povećati opseg projekta, npr. nastojanjem da aktivnostima privuku veći broj sudionika, povećanjem broja aktivnosti ili postizanjem dodatnih rezultata projekta.

Prikladnost broja, opsega i složenosti predloženih projektnih aktivnosti u odnosu na zatraženi iznos te njihova relevantnost za ciljeve projekta bit će važni elementi ocjene kvalitete u skladu s gore opisanim kriterijima za dodjelu.

Opis projekta

Opis projekta mora uključivati detaljnu **metodologiju projekta** s jasnom **raspodjelom zadaća** i **financijskim dogovorima među partnerima**, detaljan vremenski raspored s glavnim rezultatima, sustav praćenja i kontrole te alate uspostavljene radi pravodobne provedbe projektnih aktivnosti.

Metodologija projekta mora uključivati analizu na kojoj se temelji **utvrđivanje potreba**, postavljanje ciljeva, sustav uspostavljen za **praćenje** projekta, mehanizam za **osiguravanje kvalitete** te **strategija za evaluaciju**. U okviru strategije za evaluaciju prijavitelji moraju utvrditi skup **kvantitativnih** i **kvalitativnih pokazatelja** koji omogućuju da se procijeni koliko pojedini ishodi/rezultati doprinose ostvarenju ciljeva projekta.

Prijavitelji moraju opisati projektne aktivnosti u svakom **radnom paketu**. U opisu projekta treba razlikovati radni paket za upravljanje projektom od onih za provedbu.

[236] Za ocjenu ove aktivnosti ne mogu se koristiti decimale, stoga je minimalni broj bodova za te kriterije zaokružen na 13.

Radni paket definira se kao skup aktivnosti koji doprinosi ostvarenju zajedničkih posebnih ciljeva.

Za svaki radni paket jasno se opisuju posebni ciljevi i rezultati. Prijaviteljima se preporučuje da imaju najviše 5 radnih paketa po projektu, uključujući onaj za upravljanje projektom. Radni paket za upravljanje projektima trebao bi obuhvatiti horizontalne aktivnosti koje su potrebne za provedbu projekta, kao što su praćenje, koordinacija, komunikacija, evaluacija i upravljanje rizicima. Za projekte sa specifičnim radnim paketom za upravljanje projektom udio jednokratnog iznosa koji se dodjeljuje za taj radni paket iznosi najviše 20 % ukupnog proračuna.

U procjeni tih zahtjeva primjenjuje se načelo razmjernosti: što je zatraženi iznos veći, to bi detaljnija i sveobuhvatnija trebala biti metodologija projekta.

Podugovaranje usluga dopušteno je ako ne obuhvaća ključne aktivnosti o kojima izravno ovisi ostvarenje ciljeva aktivnosti. U takvim se slučajevima podugovorene zadaće moraju jasno odrediti i opisati u prijavi.

Uvjeti plaćanja

Uvjet za potpunu isplatu bespovratnih sredstava završetak je svih aktivnosti opisanih u prijavi u skladu s kriterijima kvalitete. Ako jedna ili više aktivnosti nisu dovršene, dovršene su djelomično ili im je kvaliteta ocijenjena kao nezadovoljavajuća, odgovarajuća smanjenja iznosa bespovratnih sredstava mogu se primijeniti u fazi podnošenja završnog izvješća u slučaju loše, djelomične ili kasne provedbe, i to tako da se ne prihvate pojedinačni radni paketi ili aktivnosti ili tako da se ukupni iznos umanji za paušalni postotak.

Procjena završnog izvješća temelji se na detaljnim opisima svih provedenih aktivnosti, kvantitativnim i kvalitativnim informacijama koje pokazuju razinu ostvarenja ciljeva projekta navedenih u prijavi, kvaliteti rezultata projekta objavljenih na Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+ i samoprocjeni partnerskih organizacija.

MALA PARTNERSTVA

Mala partnerstva osmišljena su da bi se pristup programu proširio na male subjekte i pojedince do kojih je teško doprijeti u području odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Aktivnost uključuje niže iznose bespovratnih sredstava za organizacije, kraće trajanje i jednostavnije administrativne zahtjeve u usporedbi sa suradničkim partnerstvima te je namijenjena lokalnim organizacijama, organizacijama s manje iskustva i onima koje prvi put sudjeluju u programu jer se smanjuju prepreke za sudjelovanje organizacija s manje organizacijskih kapaciteta. Formati ove aktivnosti mogu biti fleksibilni – moguća je kombinacija aktivnosti transnacionalnog i nacionalnog karaktera koje imaju europsku dimenziju – što će organizacijama na raspolaganje staviti više sredstava za približavanje osobama s manje mogućnosti. Mala partnerstva mogu doprinijeti i stvaranju i razvoju transnacionalnih mreža te poticanju sinergija s lokalnim, regionalnim, nacionalnim i međunarodnim politikama i među njima.

CILJEVI AKTIVNOSTI

- **Privući i proširiti pristup programu za nove sudionike, organizacije s manje iskustva i male dionike.** Ova bi partnerstva trebala biti prvi korak za uspostavljanje suradnje među organizacijama na europskoj razini.
- **Poduprijeti uključivanje ciljnih skupina s manje mogućnosti.**
- **Poduprijeti aktivno europsko građanstvo i dovesti europsku dimenziju na lokalnu razinu.**

Osim toga, glavni ciljevi suradničkog partnerstva primjenjuju se i na mala partnerstva, proporcionalno opsegu i veličini svakog projekta:

- **povećavanje kvalitete rada i prakse uključenih organizacija i ustanova** te otvaranje prema novim akterima koji nisu sami po sebi uključeni u jedan sektor
- **jačanje kapaciteta organizacija** za transnacionalni i međusektorski rad
- **usmjeravanje na zajedničke potrebe i prioritete u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta**
- **omogućavanje transformacije i promjene** (na individualnoj, organizacijskoj ili sektorskoj razini), koje dovode do poboljšanja proporcionalno kontekstu svake organizacije.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA MALO PARTNERSTVO?

Kako bi imala pravo na dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+, mala partnerstva moraju ispuniti sljedeće kriterije.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za mala partnerstva moraju ispuniti sljedeće kriterije prihvatljivosti.

Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija sudionica sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Kad je riječ o prijavama podnesenima nacionalnim agencijama u području odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, obrazovanja odraslih i mladih, organizacija se može prijaviti samo jednom po roku[237].

[237] Taj se maksimalan broj odnosi na sve prijave za mala partnerstva u svim prihvatljivim područjima.

Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Svaka javna ili privatna organizacija[238] sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča) može sudjelovati u malom partnerstvu[239]. Neovisno o području na koje određeni projekt utječe, mala partnerstva otvorena su svim vrstama organizacija aktivnima u bilo kojem području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili drugih socioekonomskih sektora, kao i organizacijama koje provode interdisciplinarne aktivnosti u različitim područjima (npr. lokalna, regionalna i nacionalna tijela, centri za priznavanje i vrednovanje, gospodarske komore, trgovinske organizacije, centri za savjetovanje i usmjeravanje, kulturne i sportske organizacije). Ovisno o prioritetu i ciljevima projekta u mala partnerstva trebalo bi uključiti najprikladnije i najraznolikije partnere kako bi se iskoristila njihova različita iskustva, profili i posebno stručno znanje.
Broj i profil organizacija sudionica	Malo partnerstvo transnacionalni je projekt i uključuje najmanje dvije organizacije iz dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu. Ne postoji najveći dopušteni broj organizacija koje sudjeluju u jednom partnerstvu. U trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva trebaju se znati sve organizacije sudionice. Kad je riječ o prijavama podnesenima nacionalnim agencijama u području odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, obrazovanja odraslih i mladih, ista organizacija (jedan OID) ne može biti uključena u više od **5 prijava** po roku, bilo kao prijavitelj ili partner[240].
Usmjerenost na prioritete	Da bi došla u obzir za financiranje, mala partnerstva moraju biti usmjerena na: • barem jedan horizontalni prioritet i/ili • barem jedan posebni prioritet relevantan za područje obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na koji se najviše utječe. Za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ nacionalne agencije mogu među tim prioritetima više uzeti u obzir one koji su posebno relevantni u njihovu nacionalnom kontekstu (tzv. „europski prioriteti u nacionalnom kontekstu"). Nacionalne agencije o tome moraju propisno obavijestiti moguće prijavitelje na svojim službenim stranicama. Za projekte u području sporta moguće se usmjeriti samo na jedan prioritet (horizontalni ili posebni).

[238] Za potrebe ove aktivnosti neformalne skupine mladih ne smatraju se organizacijom i stoga ne ispunjavaju uvjete za sudjelovanje (ni kao prijavitelji ni kao partneri).

[239] Visoka učilišta sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu koja žele sudjelovati u malom partnerstvu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Erasmus povelja u visokom obrazovanju nije potrebna za visoka učilišta iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, ali morat će se obvezati na njezina načela.

[240] Taj se maksimalan broj odnosi na sve prijave za mala partnerstva u svim prihvatljivim područjima.

Mjesto provedbe aktivnosti	Sve aktivnosti malog partnerstva moraju se provoditi u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu. Osim toga, ako je to opravdano s obzirom na ciljeve ili provedbu projekta, aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije[241], čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije.
Trajanje projekta	Od 6 do 24 mjeseca. Trajanje se mora odabrati u fazi prijave, ovisno o ciljevima projekta i vrsti planiranih aktivnosti. U izvanrednim slučajevima trajanje malog partnerstva može se produljiti na zahtjev korisnika i uz suglasnost nacionalne ili Izvršne agencije. U tom se slučaju ukupan iznos bespovratnih sredstava neće promijeniti.
Gdje se prijaviti?	**Za mala partnerstva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih za koja se prijavljuje organizacija iz tih područja:** • nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima sjedište. **Za mala partnerstva u području sporta**: • Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu. Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2025-SSCP U oba slučaja isti konzorcij partnera može predati samo jednu prijavu samo jednoj agenciji po roku[242].
Kad se prijaviti?	**Za mala partnerstva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih** za koja se prijavljuje organizacija iz tih područja: Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **5. ožujka u 12:00:00** (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. rujna i 31. prosinca iste godine. **Mogući dodatni rok za mala partnerstva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih:** • nacionalne agencije mogu organizirati dodatni krug prijava za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih, a i na njega će se primjenjivati pravila iz ovog vodiča. Nacionalne agencije takvu će mogućnost oglasiti na svojim stranicama. • U slučaju organiziranja dodatnog kruga prijavitelji zahtjev za bespovratna sredstva moraju predati do **1. listopada u 12:00:00**

[241] Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourgu, Strasbourgu i Haagu.

[242] To uključuje nacionalne agencije za program Erasmus+ i Europsku izvršnu agenciju za obrazovanje i kulturu (EACEA) sa sjedištem u Bruxellesu.

	(podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. kolovoza sljedeće godine. **Za mala partnerstva u području sporta**: • zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **5. ožujka u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt malog partnerstva sastoji se od četiri faze koje počinju čak i prije nego što projektni prijedlog bude odabran za financiranje: planiranje, priprema, provedba i prateće mjere. Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, rezultata projekta i ishoda učenja, formata i rasporeda aktivnosti itd.)
- priprema (planiranje aktivnosti, izrada programa rada, praktična rješenja, potvrđivanje ciljnih skupina predviđenih aktivnosti, potpisivanje sporazuma s partnerima itd.)
- provedba aktivnosti
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta).

Mala partnerstva mogu uključivati organizaciju aktivnosti transnacionalnog učenja, poučavanja i osposobljavanja za pojedince i skupine pojedinaca u mjeri u kojoj one pridonose ostvarivanju ciljeva projekta.

Za mala partnerstva u području sporta preporučuje se da se u prijedloge uključi najmanje jedan lokalni ili regionalni sportski klub.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi suradničkih partnerstava. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju projekata malih partnerstava.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je strategija za uključivanje i raznolikost[243] kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Mala partnerstva posebno su prikladna za to da rad na uključivosti i različitosti bude tema projekta u okviru kojeg se razrađuje uključiva praksa i metode u kojima se uzima u obzir raznolikost, u skladu s odgovarajućim prioritetom politike za aktivnost. Jednako tako, neovisno o temama njihovih projekata, organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove osoba s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče

[243] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy

o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješna mala partnerstva. Osobito se potiče da se u okviru projekata u području odgoja i općeg obrazovanja i obrazovanja odraslih koriste europska platforma za školsko obrazovanje, eTwinning i platforma za obrazovanje odraslih EPALE za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti. Svakako se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti.

Sudjelovanje i građanski angažman

U svim aktivnostima programa podupiru se sudjelovanje i aktivni angažman. Projekti malog partnerstva trebali bi ponuditi mogućnosti sudjelovanja u demokratskom životu te društvenog i građanskog angažmana. Posebna pozornost posvetit će se jačanju svijesti o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te kulturnom identitetu, kulturnoj senzibilizaciji i društvenoj i povijesnoj baštini.

KRITERIJI ZA ISKLJUČENJE I ZA ODABIR

Osim na temelju navedenih kriterija prihvatljivosti prijavitelje se ocjenjuje na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti. Osim toga, prijedlog će se smatrati izuzetno relevantnim: – ako se bavi prioritetom „uključivost i raznolikost” – u slučaju projekata kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+: ako je usmjeren na jedan ili više „europskih prioriteta u nacionalnom kontekstu”, kako je najavila nacionalna agencija ▪ prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ profil, iskustvo i aktivnosti organizacija sudionica odgovaraju području prijave ▪ prijedlog ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a jačanjem kapaciteta organizacija za sudjelovanje u prekograničnoj suradnji i umrežavanju.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi projekta jasno su definirani, realistični i odnose se na potrebe i ciljeve organizacija sudionica te na potrebe njihovih ciljnih skupina ▪ aktivnosti su pristupačne, uključive i otvorene za osobe s manje mogućnosti ▪ predložena metodologija jasna je, primjerena i izvediva: – plan rada projekta jasan je, cjelovit i djelotvoran, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, i dijeljenje rezultata projekta – projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima uz fizičku prisutnost i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama. o Ako je primjenjivo: mjera u kojoj se u okviru projekta koriste internetske

	platforme programa Erasmus+ (europska platforma za školsko obrazovanje, EPALE, Europski portal za mlade, platforma Strategije EU-a za mlade) kao alati za pripremu, provedbu i praćenje projektnih aktivnosti ▪ projekt je prihvatljiv za okoliš i u različitim fazama uključujezelenu praksu.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju profila organizacija sudionica ▪ projekt u aktivnost uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva ▪ predložena raspodjela zadaća pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica ▪ projekt uključuje djelotvorne mehanizme za koordinaciju i komunikaciju među organizacijama sudionicama.
Učinak (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projektni prijedlog uključuje konkretne i logične korake za uključivanje rezultata projekta u svakodnevni rad organizacije sudionice ▪ projekt ima potencijala za pozitivan učinak na sudionike i organizacije sudionice te na širu zajednicu ▪ projektni prijedlog uključuje odgovarajući način za evaluaciju rezultata projekta ▪ projekt uključuje konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacija prijaviteljica, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog plana i provedbe"; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak").

U slučaju kad dvije ili više prijava postignu jednak ukupan broj bodova (jednako rangirani prijedlozi), prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta", a zatim za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Postoje dva unaprijed određena jednokratna iznosa bespovratnih sredstava: **30 000 EUR i 60 000 EUR.** Prijavitelji biraju jedan od dva unaprijed određena iznosa u skladu s aktivnostima koje žele provesti i rezultatima koje žele postići.

Pri planiranju projekata organizacije prijaviteljice će, zajedno sa svojim projektnim partnerima, **morati odabrati najprimjereniji jednokratni iznos** za pokrivanje troškova njihovih projekata, i to na temelju svojih potreba i ciljeva.

U prijedlozima se moraju **opisati aktivnosti** za koje se prijavitelji obvezuju da će ih provesti s odabranim jednokratnim iznosom i moraju biti u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Prijavitelj bi odabir jednokratnog iznosa trebao temeljiti na vlastitoj procjeni ukupnog troška projekta. Prijavitelji na temelju te procjene moraju odabrati jednokratni iznos koji najbolje odgovara njihovim potrebama i osigurati učinkovito korištenje sredstava i pridržavanje načela sufinanciranja (tj. očekuje se da će se proračuni projekata sufinancirati drugim izvorima financiranja, odnosno da će procijenjeni ukupni trošak projekta biti veći od odabranog jednokratnog iznosa).

Ako imaju dvojbu između dva iznosa, prijavitelji mogu: a) smanjiti trošak svojeg projekta, npr. nalaženjem isplativijeg načina postizanja sličnih rezultata ili prilagođavanjem broja/opsega projektnih aktivnosti s obzirom na proračun; b) povećati opseg projekta, npr. nastojanjem da aktivnostima privuku veći broj sudionika, povećanjem broja aktivnosti ili postizanjem dodatnih rezultata projekta.

Prikladnost broja, opsega i složenosti predloženih projektnih aktivnosti u odnosu na odabrani iznos i njihova relevantnost za ciljeve projekta bit će važni elementi ocjene kvalitete u skladu s gore opisanim kriterijima za dodjelu.

Opis projekta

S obzirom na to da su mala partnerstva instrument za uključivanje i pristup programu novih sudionika i organizacija s manje iskustva, za podnošenje zahtjeva za bespovratna sredstva u okviru ove aktivnosti traži se manje informacija, ali i dalje u skladu s Financijskom uredbom EU-a. Stoga u opisu projekta treba navesti:

- ciljeve
- predložene aktivnosti
- očekivane rezultate.

Ciljevi, aktivnosti i željeni rezultati moraju biti jasno međusobno povezani i koherentno predstavljeni. Prijave moraju uključivati i opći vremenski raspored projekta s očekivanim datumom za dovršetak glavnih aktivnosti.

Prijavitelji bi trebali dostaviti dovoljno informacija o proračunskom planu kako bi ocjenjivači mogli ocijeniti primjerenost svake aktivnosti i njezinu usklađenost s ostalima.

U proračunu projekta moraju se navesti planirane projektne aktivnosti i naznačiti dio bespovratnih sredstava dodijeljen za svaku aktivnost.

Podugovaranje usluga dopušteno je ako ne obuhvaća ključne aktivnosti o kojima izravno ovisi ostvarenje ciljeva aktivnosti. U takvim se slučajevima podugovorene zadaće moraju jasno odrediti i opisati u prijavi.

Isplata bespovratnih sredstava

Uvjet za potpunu isplatu bespovratnih sredstava završetak je svih aktivnosti opisanih u prijavi u skladu s kriterijima kvalitete. Ako jedna ili više aktivnosti nisu dovršene, dovršene su djelomično ili im je kvaliteta ocijenjena kao nezadovoljavajuća, odgovarajuća smanjenja iznosa bespovratnih sredstava mogu se primijeniti u fazi podnošenja završnog izvješća u slučaju loše, djelomične ili kasne provedbe, i to tako da se ne prihvate pojedinačne aktivnosti ili tako da se ukupni iznos umanji za paušalni postotak.

Procjena završnog izvješća temelji se na detaljnim opisima svih provedenih aktivnosti, informacijama koje pokazuju razinu ostvarenja ciljeva projekta navedenih u prijavi, kvaliteti rezultata projekta objavljenih na Platformi za rezultate projekata programa Erasmus+ i samoprocjeni partnerskih organizacija.

PARTNERSTVA ZA IZVRSNOST

ŠTO SU PARTNERSTVA ZA IZVRSNOST?

Partnerstva za izvrsnost podupiru projekte koji su dugoročno održivi i sljedeće aktivnosti:

- centri strukovne izvrsnosti
- Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+
- aktivnosti Erasmus Mundus:
    - Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus
    - mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

Tim aktivnostima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

CENTRI STRUKOVNE IZVRSNOSTI

Provedba pristupa strukovnoj izvrsnosti ima istaknuto mjesto u cjelokupnom programu politike EU-a o vještinama i strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Program vještina za Europu, europski prostor obrazovanja, Preporuka Vijeća iz 2020. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju[244] i Deklaracija iz Osnabrücka[245] jasno upućuju na strukovnu izvrsnost kao pokretačku silu reformi u sektoru SOO-a.

Inicijativa za centre strukovne izvrsnosti osmišljena je kao odgovor na taj prioritet politike. Planirane zadaće uključuju potporu reformama u sektoru SOO-a, osiguravanje visokokvalitetnih vještina i kompetencija koje vode do kvalitetnog zapošljavanja i dugoročnih poslovnih mogućnosti kako bi se ispunile potrebe inovativnog, uključivog i održivog gospodarstva[246]. Inicijativa podupire i provedbu europskog zelenog plana, komunikacije „Privlačenje vještina i talenata u EU" te nove industrijske strategije i strategije za MSP-ove jer su vještine ključne za njihov uspjeh, kao i Komunikacije o mobilnosti vještina i talenata[247], donesene 2023., Akcijski plan za rješavanje problema nedostatka radne snage i vještina i Preporuku Vijeća „Europa u pokretu"[248].

Centri strukovne izvrsnosti rade u zadanom lokalnom kontekstu, u kojem stvaraju ekosustave vještina za inovaciju, regionalni razvoj i socijalno uključivanje, te putem međunarodnih mreža za suradnju surađuju s centrima strukovne izvrsnosti u drugim zemljama. Oni uspostavljaju pristup strukovnoj izvrsnosti odozdo prema gore, u kojem širok spektar lokalnih dionika ustanovama za SOO omogućuje da ponudu vještina brzo prilagode promjenjivim gospodarskim i socijalnim potrebama.

Nude mogućnosti za inicijalno osposobljavanje mladih i trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje odraslih, uz fleksibilnu i pravodobnu ponudu osposobljavanja koje ispunjava potrebe dinamičnog tržišta rada, među ostalim u kontekstu zelene i digitalne tranzicije. Djeluju kao katalizatori inovacija i razvoja lokalnog poslovnog sektora uz usku suradnju s poduzećima (posebno MSP-ovima) na projektima primijenjenog istraživanja, stvarajući centre znanja i inovacija i podupirući poduzetničke inicijative svojih učenika.

Mrežama se nastoji postići „uzlazna konvergencija" izvrsnosti u području SOO-a. One će biti otvorene za sudjelovanje zemalja s dobro razvijenim sustavima strukovne izvrsnosti te onih u procesu razvoja sličnih pristupa, čiji je cilj istražiti puni potencijal ustanova za SOO da imaju proaktivnu ulogu u podupiranju rasta i inovacija.

Inicijativom se uvodi europska dimenzija strukovne izvrsnosti podupiranjem provedbe politike EU-a o SOO-u i aktivnosti dogovorenih s državama članicama, socijalnim partnerima i pružateljima SOO-a.

---

[244] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32020H1202%2801%29

[245] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

[246] Vidjeti brošuru Strukovno obrazovanje i osposobljavanje: Vještine potrebne danas i sutra.

[247] https://commission.europa.eu/publications/communication-skills-and-talent-mobility_en

[248] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32018H0502(01)

Predloženi koncept strukovne izvrsnosti karakterizira cjelovit pristup usmjeren na učenika, u kojem SOO:

- čini sastavni dio **ekosustava vještina**[249], koji pridonosi regionalnom razvoju[250], inovacijama[251], strategijama pametne specijalizacije[252] i klastera[253] te posebnim lancima vrijednosti i industrijskim ekosustavima
- predstavlja dio **trokuta znanja**[254], u okviru kojeg se blisko surađuje s drugim sektorima obrazovanja i osposobljavanja, znanstvenom zajednicom i poduzećima
- omogućuje učenicima stjecanje **strukovnih** (specifičnih za radno mjesto) i **ključnih kompetencija**[255] **pružanjem visokokvalitetnog obrazovanja** koje se temelji na osiguravanju kvalitete
- razvija **inovativne oblike partnerstva**[256] s poslovnim svijetom i podupire se kontinuiranim stručnim usavršavanjem nastavnog i nenastavnog osoblja, inovativnim pedagoškim metodama te strategijama mobilnosti učenika i osoblja i internacionalizacije SOO-a.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ta aktivnost podupire postupno uspostavljanje i razvoj međunarodnih mreža za suradnju **centara strukovne izvrsnosti**. Centri strukovne izvrsnosti teže sljedećim ciljevima:

- pružanjem fleksibilnog SOO-a usmjerenog na učenika osigurati visokokvalitetne vještine koje vode do kvalitetnog zapošljavanja i dugoročnih poslovnih mogućnosti radi brzog ispunjavanja potreba inovativnog, uključivog i održivog gospodarstva, kao i društvenih potreba
- podupirati i pokretati lokalni i regionalni razvoj, inovacije i socijalno uključivanje u kontekstu zelene i digitalne tranzicije
- doprinijeti uzlaznoj konvergenciji izvrsnosti u području SOO-a, povećati kvalitetu SOO-a na razini sustava u sve više zemalja
- omogućiti da se proizvodi i rezultati iskoriste i ostvare učinak i izvan partnerskih organizacija u projektu i nakon njegova završetka.

Centri strukovne izvrsnosti funkcioniraju na dvije razine:

1. **na nacionalnoj razini**, uz sudjelovanje širokog spektra lokalnih dionika, stvarajući ekosustave vještina za lokalnu inovaciju, regionalni razvoj i socijalno uključivanje, u suradnji s centrima strukovne izvrsnosti u drugim zemljama putem međunarodnih mreža za suradnju

2. **na međunarodnoj razini** okupljanjem centara strukovne izvrsnosti koji dijele interes za:

[249] **Ekosustavi vještina** definiraju se kao regionalne ili sektorske socijalne formacije u kojima se ljudska sposobnost razvija i primjenjuje u produktivne svrhe (Finegold 1999.). Njihovi su osnovni elementi poslovna okruženja i s njima povezani poslovni modeli, institucijski okviri / okviri politika, načini angažiranja radne snage, struktura radnih mjesta te razina vještina i sustava za njihovo formiranje (Buchanan i dr., 2001.). Vidjeti A guide to the skill ecosystem approach to workforce development.

[250] **Politika regionalnog razvoja** – regionalni razvoj je opširan pojam koji se može tumačiti kao opća tendencija smanjenja regionalnih nejednakosti podupiranjem gospodarskih aktivnosti (koje pospješuju zapošljavanje i prosperitet) u regijama.

[251] Inovacija je uvođenje novog ili znatno poboljšanog proizvoda (robe ili usluge) ili postupka, nove metode stavljanja na tržište ili nove metode organizacije u poslovnoj praksi, organizaciji radnog mjesta ili vanjskih odnosa.

[252] Pametna specijalizacija lokalizirani je pristup u kojem se utvrđivanje strateških područja za intervenciju temelji na analizi prednosti i potencijala gospodarstva i na poduzetničkom postupku otkrivanja uz suradnju širokog raspona dionika. U pitanju je otvoreni pristup koji podržava široko poimanje inovacija.

[253] Industrijski klasteri su skupine specijaliziranih poduzeća, često MSP-ova, i drugih povezanih subjekata koji pružaju potporu na lokaciji, koji blisko surađuju. U Europi postoji oko 3000 specijaliziranih klastera. U obnovljenoj industrijskoj politici EU-a klasteri su prepoznati kao moćan alat kojim se potiču industrijske inovacije. Vidjeti europsku platformu za suradnju klastera (ECCP).

[254] Vidjeti Obrazovanje u trokutu znanja

[255] Kako je definirano u Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje.

[256] Vidjeti rad Europske zaklade za osposobljavanje o javno-privatnim partnerstvima za uključivi razvoj vještina.

- posebne sektore[257] ili industrijske ekosustave[258]
- inovativne pristupe za suočavanje s gospodarskim i društvenim izazovima (npr. klimatske promjene, digitalizacija, umjetna inteligencija, ciljevi održivog razvoja[259], integracija migranata i skupina u nepovoljnom položaju, usavršavanje niskokvalificiranih osoba) ili
- inovativne pristupe za povećanje dosega, kvalitete i djelotvornosti postojećih centara strukovne izvrsnosti.

Mreže će okupiti postojeće centre strukovne izvrsnosti ili razviti model strukovne izvrsnosti povezivanjem partnera iz raznih zemalja koji putem međunarodne suradnje namjeravaju razviti strukovnu izvrsnost u svojem lokalnom kontekstu. Mogle bi doprinijeti npr. fazi provedbe inicijative novi europski Bauhaus[260] suradnjom sa zajednicama koje sudjeluju u lokalnim transformacijama koje ta inicijativa potiče.

Centri strukovne izvrsnosti ciljeve ostvaruju okupljanjem niza lokalnih/regionalnih partnera i bliskom suradnjom s njima, kao što su pružatelji početnog i trajnog SOO-a, visoka učilišta, uključujući sveučilišta primijenjenih znanosti i veleučilišta, istraživačke ustanove, znanstveni parkovi, agencije za inovacije, poduzeća, drugi poslodavci, komore i njihova udruženja, socijalni partneri, socijalna poduzeća, vijeća za sektorske vještine, nacionalna i regionalna tijela i razvojne agencije, javni zavodi za zapošljavanje, tijela nadležna za kvalifikacije, organizacije za socijalno uključivanje i reintegraciju itd.

Stoga će se u okviru ovog poziva podupirati projekti koji okupljaju lokalne ili regionalne partnere iz raznih zemljama koji razvijaju niz aktivnosti u okviru tri klastera: 1. poučavanje i učenje, 2. suradnja i partnerstva i 3. upravljanje i financiranje.

Kad god je to relevantno, u centrima strukovne izvrsnosti treba primjenjivati instrumente i alate[261] na razini EU-a.

Moraju obuhvaćati izradu **dugoročnog akcijskog plana** za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka. Taj se plan temelji na dugoročnim partnerstvima pružatelja obrazovanja i osposobljavanja i ključnih dionika na tržištu rada, na odgovarajućoj razini. Trebao bi uključivati utvrđivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za primjenu u većim razmjerima i financijsku održivost.

Iako inicijativa za centre strukovne izvrsnosti u okviru programa Erasmus+ promiče europsku dimenziju izvrsnosti u području SOO-a, **politika EU-a o izvrsnosti u području SOO-a ima i međunarodnu dimenziju**, koju podupire **Europska zaklada za osposobljavanje** (ETF). ETF je izradio alat za samoprocjenu (ISATCOVE) i koncept oznake izvrsnosti te pruža usluge potpore organizacijama zainteresiranima za strukovnu izvrsnost.

Popis centara strukovne izvrsnosti koji su već primili sredstva dostupan je na portalu *EU Funding & Tenders*. Informativni članci o financiranim projektima mogu se naći i na stranicama Glavne uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje[262].

---

[257] Vidjeti npr. rad Europskog partnerstva za inovacije u području poljoprivrede (EIP-AGRI) na poticanju konkurentnosti i održivosti poljoprivrede i šumarstva.

[258] Vidjeti 14 industrijskih ekosustava kako su opisani u Komunikaciji Komisije o ažuriranju nove industrijske strategije za 2020. i SWD(2021) 351, Godišnje izvješće o jedinstvenom tržištu za 2021.

[259] Vidjeti Berlinsku deklaraciju o obrazovanju za održivi razvoj.

[260] https://new-european-bauhaus.europa.eu/index_en

[261] Kao što su EQF, EQAVET, Preporuka Vijeća o europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja, Preporuka Vijeća o ključnim kompetencijama itd.

[262] HTTPS://EC.EUROPA.EU/SOCIAL/BLOBSERVLET?DOCID=25692&LANGID=EN; HTTPS://EC.EUROPA.EU/SOCIAL/BLOBSERVLET?DOCID=25693&LANGID=EN; HTTPS://EC.EUROPA.EU/SOCIAL/BLOBSERVLET?DOCID=26252&LANGID=EN; https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26951&langId=en

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za centre strukovne izvrsnosti moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: ▪ biti **pravni subjekti** (javna ili privatna tijela) ▪ imati sjedište u jednoj od **prihvatljivih zemalja**, tj. u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ▪ biti **aktivni u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili u poslovnom svijetu**. Sudjelovati mogu i organizacije aktivne u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili u poslovnom svijetu iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u regijama 1 – 3, i to kao korisnik ili povezani subjekt, ali **ne kao koordinator**. Organizacije iz drugih trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu sudjelovati kao pridruženi partneri. **Iznimka**: organizacije iz Bjelarusa (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Organizacije sudionice mogu npr. biti (otvoren popis): ▪ pružatelji SOO-a ▪ predstavničke organizacije pružatelja SOO-a ▪ organizacije koje predstavljaju poduzeća, industriju, druge poslodavce ili sektor ▪ nacionalna/regionalna tijela nadležna za kvalifikacije ▪ znanstveni instituti ▪ agencije za inovacije ▪ tijela za regionalni razvoj ▪ međunarodne organizacije aktivne u području SOO-a.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	U partnerstvo mora biti uključeno najmanje **8 prijavitelja** (korisnika) iz najmanje **4 države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu**. **Sve** države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu moraju uključivati: a) najmanje **jednu organizaciju koja predstavlja poduzeća, industriju, druge poslodavce ili sektor** i b) najmanje **jednog pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja** (na sekundarnoj i/ili tercijarnoj razini). Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u minimalni sastav konzorcija. Oni ne mogu biti organizacija koordinatorica. sve **organizacije koordinatorice** moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. I organizacije iz **trećih zemalja koje nisu pridružene programu iz regija 1 – 3** mogu sudjelovati kao korisnici ili povezani subjekti ako njihovo sudjelovanje donosi znatnu dodanu vrijednost projektu. **Iznimka**: organizacije iz Bjelarusa (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

Prihvatljive aktivnosti	Prijavitelj mora obuhvatiti tri klastera aktivnosti (navesti pojedinosti o konkretnim projektnim aktivnostima i rezultatima). Za svaki klaster treba odabrati minimalni broj aktivnosti s ovog popisa: ▪ **najmanje 4** aktivnosti u okviru **1. klastera – poučavanje i učenje** ▪ **najmanje 3** aktivnosti u okviru **2. klastera – suradnja i partnerstva** ▪ **najmanje 2** aktivnosti u okviru **3. klastera – upravljanje i financiranje**. Klasteri su opisani u odjeljku „Uspostava projekta". Aktivnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na bilo kojoj razini od 3 do 8 prema Europskom kvalifikacijskom okviru, uključujući srednjoškolski odgoj i obrazovanje, obrazovanje poslije srednjoškolskog koje nije dio visokog obrazovanja i tercijarno obrazovanje (sveučilišta za primijenjene znanosti, veleučilišta itd.). Međutim, prijave ne mogu uključivati samo aktivnosti koje su usmjerene na sudionike na tercijarnoj razini; ako su usmjerene na SOO na razini višeg strukovnog obrazovanja (razine EQF-a 6 – 8) moraju uključivati barem još jednu **razinu kvalifikacija u SOO-u između 3. i 5. razine EQF-a** i izraženu **komponentu učenja temeljenog na radu**.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivoj zemlji (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 48 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala *EU Funding & Tenders*. Identifikacijska oznaka poziva: **ERASMUS-EDU-2025-PEX-COVE**. Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu *EU Funding & Tenders*.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **11. lipnja u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Glavno je obilježje centara strukovne izvrsnosti **sustavan pristup** s kojim ustanove za SOO aktivno doprinose zajedničkom stvaranju „**ekosustava vještina**" u suradnji sa širokim spektrom drugih lokalnih/regionalnih partnera. Očekuje se da rad centara strukovne izvrsnosti obuhvaća više od pružanja kvalitetne strukovne kvalifikacije.

U nastavku se nalazi popis uobičajenih aktivnosti koje pružaju centri strukovne izvrsnosti. Ciljevi projekata ostvaruju se polazeći od kombinacije tih aktivnosti (niže navedene točke su indikativni primjeri mogućeg postupanja u okviru svake aktivnosti)[263].

Opis klastera:

1. klaster – poučavanje i učenje

[263] Mogu se dopuniti drugim aktivnostima koje dogovore partneri.

Aktivnost 1. Pružanje polaznicima **vještina koje su relevantne za tržište rada**:

- predviđanjem budućih potreba za vještinama primjenom djelotvornih sredstava za brzo utvrđivanje promjenjivih potreba tržišta rada[264] i usklađivanjem ponude vještina s mogućnostima zapošljavanja, uzimajući u obzir i rad u okviru sektorskih planova[265], ako je relevantno i dostupno
- usmjeravanjem na **tehničke vještine** i **ključne kompetencije**[266]
- uključivanjem vještina potrebnih za **zelenu** i **digitalnu** tranziciju[267].

Aktivnost 2. Provođenje pristupa **cjeloživotnog učenja i uključivosti** u SOO-u:

- pružanjem mogućnosti za učenje osobama svih dobi i socioekonomskih položaja[268]
- kombiniranjem ponuda kvalifikacija **početnog SOO-a** s ponudama **kontinuiranog osposobljavanja** za usavršavanje i prekvalifikaciju koji se temelje na informacijama o vještinama[269]
- pružanjem programa SOO-a na višoj razini, razvojem fleksibilnih načina učenja i mehanizama suradnje između ustanova za SOO i visokih učilišta[270].

Aktivnost 3. Izrada **kurikuluma i kvalifikacija u SOO-u** koji omogućuju fleksibilnost i individualizaciju izvođenja:

- razvijanjem individualnih planova za učenje[271] ili putova za svakog učenika[272], uključujući odrasle
- integriranjem međunarodne mobilnosti učenika[273] u kurikulume te vrednovanjem i priznavanjem ishoda učenja ostvarenih u inozemstvu
- oblikovanjem kvalifikacija koje kombiniraju elemente učenja u školi i učenja temeljenog na radu[274]
- razvijanjem europskih temeljnih strukovnih profila[275], što doprinosi mobilnosti učenika i radnika te osigurava njezino priznavanje, kao i transparentnost, razumijevanje i prenosivost ishoda učenja[276]
- razvijanjem i/ili korištenjem mikrokvalifikacija[277] za priznavanje ishoda kratkih mogućnosti za učenje prilagođenih društvu i tržištu rada koji se brzo mijenjaju
- korištenjem europskih digitalnih vjerodajnica za učenje, što omogućuje autentifikaciju, potvrđivanje i priznavanje vjerodajnica bilo koje veličine ili formata
- oslanjanjem na sektorske planove ako je to relevantno i dostupno.

Aktivnost 4. Razvoj **inovativnih materijala i metoda poučavanja i učenja usmjerenih na učenika**:

---

264 Vidjeti rad Cedefopa u području vještina za tržište rada i usklađivanja vještina.

265 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=hr

266 Kako je definirano u Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje.

267 Vidjeti publikacije Cedefopa „Digitalno, zelenije i otpornije" i „Zeleno zapošljavanje i transformacija vještina" kao i ESCO-ovu taksonomiju vještina za zelenu tranziciju.

268 Smjernice Međunarodne organizacije rada o povećanju uključivosti tehničkog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i razvoja vještina za sve.

269 Temelje se i na postojećim alatima za informacije o vještinama, kao što je Cedefopov alat OVATE i drugim inicijativama povezanima s vještinama koje su usmjerene na osiguravanje osposobljavanja relevantnog za tržište rada (npr. Pakt za vještine i sektorski planovi).

270 Vidjeti Model procesa za suradnju između ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i visokih učilišta i predstojeću studiju OECD-a „Stjecanje zanimanja: razumijevanja sustava visokog strukovnog obrazovanja i stručnog tercijarnog obrazovanja".

271 Vidjeti članak Michele Schweisfurtha: Learner-Centred Education in International Perspective.

272 Vidjeti finski primjer.

273 Uključujući „internacionalizaciju kod kuće" koja se definira kao „svrhovita integracija međunarodnih i međukulturnih dimenzija u formalni i neformalni kurikulum za sve učenike unutar domaćih okruženja za učenje". Vidjeti Beelen i Jones, 2015.

274 Vidjeti publikaciju Europske zaklade za osposobljavanje „A handbook for policy makers and social partners" o učenju temeljenom na radu.

275 Europski temeljni strukovni profili opisuju skupove ključnih ishoda učenja koji odgovaraju profilima zanimanja koji su zajednički i relevantni za nacionalne programe SOO-a u državama članicama EU-a u konkretnim profesijama / strukovnim područjima.

276 Vidjeti studiju Cedefopa o usporedbi kvalifikacija stečenih strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem.

277 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1656349729862&uri=CELEX%3A32022H0627%2802%29

- uključivanjem interdisciplinarnog učenja koje se temelji na projektima i kompetencijama, „tvornica za učenje", prostora za stvaranje[278] i pozitivnog obrazovanja[279]
- korištenjem okvira za kompetencije[280] i s njim povezanih alata kao što su DigComp[281], EntreComp[282], FreenComp, LifeComp[283], GreenComp[284], SELFIE WBL[285], Testirajte svoje digitalne vještine[286] i Europski certifikat digitalnih vještina[287]
- korištenjem inovativne opreme za poučavanje i digitalnih tehnologija kao što su MOOC, simulatori, virtualna i proširena stvarnost te umjetna inteligencija za učenje u školi i učenje temeljeno na radu
- Poticanje **izvrsnosti kod učenika**[288] mjerama koje učenike u SOO-u potiču da istraže svoj inovacijski i kreativni potencijal[289], čime se ostvaruje višestruka korist za učenike, nastavnike/predavače i ustanove za SOO koji najbolju praksu mogu integrirati u redovite programe[290].

Aktivnost 5. Ulaganje u **inicijalno obrazovanje** i **trajno stručno usavršavanje nastavnika i predavača**[291]

- Radi stjecanja pedagoških, tehničkih, zelenih i digitalnih vještina, uključujući vještine potrebne za učenje putem interneta i na daljinu.
- Uključivanje mobilnosti nastavnika i predavača u strategije za učenje, razvoj i internacionalizaciju292.
- Podupiranje provedbe kulture kvalitete koja se temelji na definiranim sustavima upravljanja[293].

Aktivnost 6. Uspostavljanje snažnih mehanizama **osiguranja kvalitete**

- Na temelju europskih alata i instrumenata kao što je EQAVET.
- Aktivnosti povezane s certificiranjem pružatelja obrazovanja i osposobljavanja na temelju normi koje su razvile relevantne nacionalne i/ili **međunarodne organizacije za normizaciju**, npr. ISO 21001 ili EFQM (vidjeti i oznaku Europskog udruženja za strukovno osposobljavanje (EVTA) za izvrsnost u SOO-u).

Aktivnost 7. Uspostava **učinkovitih sustava povratnih informacija** i **sustava za praćenje osoba s kvalifikacijom**

- Uspostava postupaka, mehanizama i instrumenata za učinkovito davanje povratnih informacija i vrednovanje u postupku strateškog učenja u organizaciji za SOO kako bi se poduprlo pružanje visokokvalitetnog obrazovanja i bolje mogućnosti za učenike.
- Omogućavanje pravodobne prilagodbe obrazovanja potrebama tržišta rada koje se mijenjaju294.

---

278 Prostori za stvaranje zajednički su radni prostori za izradu, učenje, istraživanje i dijeljenje (vidjeti izvješće Zajedničkog istraživačkog centra).

279 Vidjeti Stanje pozitivnog obrazovanja i Međunarodnu mrežu za pozitivno obrazovanje IPEN.

280 Vidjeti članak Margherite Bacigalupo o okvirima za kompetencije kao alatima za orijentaciju.

281 Europski okvir digitalnih kompetencija.

282 EntreComp, okvir za poduzetničke kompetencije.

283 Europski okvir za osobne i socijalne kompetencije te kompetencije učenja kako učiti.

284 Vidjeti europski okvir kompetencija za održivost, „GreenComp" i UNESCO-UNEVOC, Ekološko tehničko i strukovno obrazovanje i osposobljavanje: praktični vodič za ustanove.

285 Sve informacije o alatu SELFIE za učenje kroz rad na internetu.

286 Vidjeti Testirajte svoje digitalne vještine | Europass

287 Europska potvrda za digitalne vještine (EDSC) je mjera predviđena u okviru Akcijskog plana za digitalno obrazovanje.

288 Vidjeti primjer nizozemske inicijative za izvrsnost u srednjem strukovnom obrazovanju (MBO).

289 Zajednički istraživački centar istraživao je kako se potiče kreativnost u okviru cjeloživotnog učenja, među ostalim u području SOO-a.

290 Primjerice, vidjeti tablicu 3. u studiji Zajedničkog istraživačkog centra „Kreativnost – transverzalna vještina za cjeloživotno učenje".

291 Vidjeti rad agencije Cedefop o stručnom usavršavanju nastavnika i predavača.

292 Vidjeti Zaključke Vijeća o poboljšanju mobilnosti učitelja i nastavnika, posebno europske mobilnosti, tijekom njihova inicijalnog obrazovanja i stručnog usavršavanja.

293 Vidjeti i inicijativu EU-a o Akademijama za stručno usavršavanje učitelja.

294 Vidjeti studiju Tracking Learning and Career Paths of VET graduates to improve quality of VET provision, publikacije Mapping of VET graduate tracking measures i Mapping the state of graduate tracking policies and practices te Preporuku Vijeća o praćenju osoba s kvalifikacijom.

Aktivnost 8. Pružanje **usluga usmjeravanja**

- Kvalitetno usmjeravanje[295] mladih i odraslih kako bi se poduprli njihovih odabiri karijere, obrazovanja i osposobljavanja i njihovo sudjelovanje u cjeloživotnom učenju.
- Prilagođena podrška ranjivim osobama.
- Omogućavanje odraslima da iskoriste svoja prava na osposobljavanje.

Aktivnost 9. Vrednovanje prethodnog obrazovanja

- Vrednovanje vještina neovisno o tome kako su stečene, uključujući izvan okvira formalnog obrazovanja i osposobljavanja: na radu, kod kuće ili u okviru volontiranja[296], kao temelj za personalizirano osposobljavanje.

2. klaster – suradnja i partnerstva

Aktivnost 10. Uspostava **partnerstava između poduzeća i sektora obrazovanja**

- Njegovanje uzajamno korisnih odnosa s poslovnim sektorom uspostavljanjem dugoročnih partnerstava između poduzeća i sektora obrazovanja, među ostalim u svrhu inovacija i predviđanja potreba za vještinama.
- Suradnja u svrhu kontinuiranog preispitivanja i ažuriranja kurikuluma kako bi bio relevantan za učenike i usklađen s potrebama tržišta rada, posebno za učenje temeljeno na radu i naučnike, u skladu s europskim okvirom za kvalitetna i učinkovita naukovanja i u sinergiji s Europskim savezom za naukovanje[297].
- Pružanje potpore poduzećima, drugim poslodavcima, a posebno MSP-ovima, prilagođenim osposobljavanjem za **usavršavanje ili prekvalifikaciju**.
- Suradnja s javnim zavodima za zapošljavanje i civilnim društvom u svrhu usavršavanja i prekvalifikacije nezaposlenih i neaktivnih osoba.
- Podupiranje sektorske i regionalne suradnje, uključujući pristupanje **Paktu za vještine**[298], i stvaranje sinergija sa sektorskim planovima, ako je relevantno i dostupno.
- Osiguravanje tehničke potpore, procjene potreba za vještinama, alata i metodologija za MSP-ove.
- Organiziranje mogućnosti za učenje temeljeno na radu, naukovanje i pripravništvo za učenike, dijeljenje opreme, kao i razmjene nastavnika i predavača između poduzeća i centara za SOO[299].

Aktivnost 11. **Primijenjeno istraživanje** i **inovacije**

- Suradnja s poduzećima, posebno MSP-ovima, na projektima **primijenjenog istraživanja**[300] u koje su uključeni polaznici i osoblje u SOO-u.
- Korištenje ili zajedničko stvaranje **inovacijskih centara** i **centara za širenje tehnologije**[301] kako bi učenici i osoblje u SOO-u pridonijeli inovacijskom procesu MSP-ova.
- Doprinos stvaranju i diseminaciji novog znanja[302].

---

[295] Vidjeti mrežu Euroguidance, Rezoluciju Vijeća o poboljšanju uloge cjeloživotnog usmjeravanja u strategijama cjeloživotnog učenja, publikaciju Ulaganje u profesionalno usmjeravanje, kao i rad Cedefopa na cjeloživotnom usmjeravanju.

[296] Vidjeti rad Cedefopa na vrednovanju neformalnog i informalnog učenja i Preporuku Vijeća o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja.

[297] Europski savez za naukovanje – Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje – Europska komisija (europa.eu)

[298] Vidjeti Pakt za vještine

[299] Može uključivati uspostavu i rad savezâ za osposobljavanje (vidjeti austrijski model) i centara za osposobljavanje organizirano među više poduzeća (vidjeti njemački model). Vidjeti i nizozemski primjer koji se odnosi na partnerstva između poduzeća i ustanova za obrazovanje u sektoru IKT-a.

[300] Vidjeti primjer kanadskih fakulteta i instituta koji koriste primijenjena istraživanja kako bi povećali svoju inovativnost i iskoristili svoje čvrste veze s industrijom i zajednicom i publikaciju australskog Nacionalnog centra za istraživanje u strukovnom obrazovanju (NCVER) pod naslovom „Developing VET applied research: steps towards enhancing VET's role in the innovation system" te „SMEs and TAFEs collaborating through applied research for growth".

[301] Vidjeti primjer istraživačke organizacije Fraunhofer koji se odnosi na prijenos znanja iz istraživanja instituta u privatna poduzeća.

[302] Vidjeti EU-ovu politiku vrednovanja: rezultati istraživanja u službi društva i Preporuku Komisije o Kodeksu dobre prakse za zajedničko stvaranje znanja u industriji i akademskoj zajednici radi njegova vrednovanja.

Aktivnost 12. **Internacionalizacija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja** i **mobilnost u inozemstvu**

- Razvoj strateškog planiranja za međunarodne aktivnosti, usko povezano s razvojem ustanova za SOO i kvalitetom prakse poučavanja i učenja[303].
- Stvaranje potpornih struktura i mjera za poticanje i osiguranje kvalitete mobilnosti u SOO-u (uključujući virtualnu mobilnost) među partnerima u mreži centara strukovne izvrsnosti u skladu s Erasmus standardima kvalitete[304].
- Pokretanje inicijativa za mobilizaciju učenika, nastavnika i predavača (uključujući predavače za osposobljavanje uz rad), kao i stručnjaka, da iskoriste mogućnosti iz programa Erasmus+ (ključna aktivnost 1) za sudjelovanje u mobilnosti u inozemstvu.

Aktivnost 13. Poticanje **poduzetničkih vještina i inicijativa**

- Razvijanje poduzetničke kulture u organizacijama za SOO305 koje uključuje voditelje, osoblje, nastavnike i predavače te učenike[306].
- Suradnja s lokalnim partnerima na razvoju poduzetničkih vještina i stavova učenika koji odgovaraju na izazove stvarnog svijeta.
- Organizacija lokalnih poslovnih inkubatora ili povezivanje s njima kako bi učenici u SOO-u razvili poduzetničke[307] inicijative.

Aktivnost 14. Povećanje **atraktivnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja**

- Pokretanjem i aktivnim sudjelovanjem u komunikacijskim kampanjama i aktivnostima[308] usmjerenima na povećanje privlačnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
- Informiranje o mogućnostima zapošljavanja zahvaljujući SOO-u i privlačenje mladih i odraslih (uključujući učenike u osnovnim i srednjim školama) u programe učenja u okviru SOO-a.
- Osnivanje **međunarodnih kampusa ili ljetnih kampova za SOO**[309] namijenjenih učenicima, nastavnicima i predavačima, ravnateljima ustanova za SOO, sindikatima i osobama koje razmatraju pohađanje stručnog studija. Oni bi se mogli usredotočiti na određene profesije, proizvode ili usluge, kao i na složena društvena i gospodarska pitanja.

Aktivnost 15. **Natjecanja u vještinama**

- Poticanje sudjelovanja učenika na sektorskim, nacionalnim i međunarodnim natjecanjima u vještinama namijenjenima povećanju privlačnosti i izvrsnosti SOO-a (npr. natjecanja WorldSkills i/ili EuroSkills). Nagrade nisu prihvatljiv trošak u okviru proračuna.

3. klaster – upravljanje i financiranje

Aktivnost 16. Autonomija i djelotvorno **upravljanje strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem**

- Razvoj kapaciteta pružatelja SOO-a da donose neovisne i odgovorne odluke o obrazovnim, organizacijskim, financijskim, kadrovskim i drugim pitanjima, u obavljanju djelatnosti koja se obavlja u opsegu utvrđenom nacionalnim pravilima i propisima[310].

---

303 Vidjeti GO-international – A practical guide on strategic internationalisation in VET.

304 Vidjeti Erasmus standarde kvalitete – projekti mobilnosti – SOO, odrasli, škole i modeli za ugovore o mobilnosti i učenju.

305 Vidjeti UNESCO-UNEVOC, Praktični vodič o poduzetničkom učenju za ustanove tehničkog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

306 Vidjeti EntreComp: okvir za poduzetničke kompetencije. Vidjeti neprofitnu organizaciju JA Europe koja priprema osobe za zapošljavanje i poduzetništvo.

307 Vidjeti završno izvješće o Poduzetništvu u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, primjer austrijskog nacionalnog akcijskog plana za poduzetničko obrazovanje i Vodič za poticanje poduzetničkog obrazovanja.

308 Vidjeti primjer njemačkog projekta Sommer der Berufsausbildung.

309 Vidjeti primjer ljetnog kampa, tehnološkog kampa i ljetnog kampa za djecu s poteškoćama u razvoju.

310 Uzimajući u obzir autonomiju pedagoškog, financijskog i operativnog upravljanja, usklađenu s učinkovitim mehanizmima odgovornosti. Vidjeti i članak Georga Spöttla Autonomy of (Vocational) Schools as an Answer to Structural Changes.

- Uključivanje relevantnih dionika, posebno poduzeća, komora, strukovnih i sektorskih udruženja, sindikata, nacionalnih i regionalnih tijela i socijalnih partnera, uključujući predstavnike učenika, u upravljanje sustavima SOO-a.

Aktivnost 17. Strateški pristup **razvoju vještina i upravljanju**

- Aktivno sudjelovanje u nacionalnim i regionalnim sustavima upravljanja vještinama.
- Doprinos oblikovanju politika zapošljavanja i socijalnih politika na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini iz perspektive vještina.

Aktivnost 18. Zajedničko stvaranje **ekosustava vještina**

- Mobilizacija relevantnih gospodarskih i socijalnih partnera te drugih ustanova za obrazovanje i osposobljavanje radi uključivanja ili stvaranja lokalnih ekosustava vještina usmjerenih na podupiranje inovacija, strategija pametne specijalizacije, klastera te sektora i lanaca vrijednosti (industrijski ekosustavi).
- Omogućavanje da lokalni ekosustavi vještina doprinose privlačenju stranih ulaganja311 pravodobnim pružanjem usluga razvoja vještina za poduzeća koja ulažu na lokalnoj razini.
- Suradnja s drugim projektima centara strukovne izvrsnosti u okviru programa Erasmus+, posebno preko Zajednice prakse[312] centara strukovne izvrsnosti, koja uključuje razmjenu iskustava i rezultata te doprinosi širem učinku inicijative za centre strukovne izvrsnosti.

Aktivnost 19. Razvijanje **održivih financijskih modela**

- Kombiniranje javnog i privatnog financiranja[313] i aktivnosti kojima se ostvaruje prihod te iskorištavanje programa financiranja temeljenog na uspješnosti (ako je to relevantno).

Aktivnost 20. Iskorištavanje punog potencijala **nacionalnih financijskih instrumenata** te **financijskih instrumenata EU-a**

- To može uključivati potporu za aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja, mobilnost učenika i osoblja, aktivnosti primijenjenog istraživanja, ulaganja u infrastrukturu za opremanje centara za SOO naprednom opremom, provedbu sustava upravljanja kako bi se osigurala izvrsnost i održivost organizacija u području SOO-a i usluga koje pružaju itd.

U projektu se mora **jasno odrediti i objasniti odabir svake aktivnosti u prijavnom obrascu** i opisati kako će rad u okviru tih aktivnosti konkretno pridonijeti relevantnim radnim paketima i općim ciljevima projekta.

OČEKIVANI UČINAK

Očekuje se da će se postupnom uspostavom i razvojem europskih mreža za suradnju centara strukovne izvrsnosti povećati prilagodljivost sustava za SOO da ponudu vještina brzo prilagode promjenjivim gospodarskim i socijalnim potrebama, čime će se osigurati da upravo SOO bude glavni izvor vještina koje su potrebne zbog brzih promjena na tržištu rada.

S obzirom na to da su ključni dio „trokuta znanja" (projekti bi trebali poticati suradnju poduzeća, obrazovanja i istraživanja) i imaju važnu ulogu u pružanju vještina potrebnih za inovacije i pametnu specijalizaciju, od centara strukovne izvrsnosti očekuje se da osiguraju visokokvalitetne vještine i kompetencije koje vode do kvalitetnog zapošljavanja i dugoročnih poslovnih mogućnosti usklađenih s potrebama inovativnog, uključivog i održivog gospodarstva.

Opsežnom diseminacijom rezultata projekata na transnacionalnoj, nacionalnoj i/ili regionalnoj razini i razvojem dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekata, uzimajući u obzir nacionalne i regionalne

311 Vidjeti primjere Kanade i Singapura.

312 Vidjeti Zajednica prakse centara strukovne izvrsnosti (copcoves.eu).

313 Vidjeti Obrazovni GPS OECD-a i članak Funding Mechanisms for Financing Vocational Training: An Analytical Framework.

strategije razvoja i pametne specijalizacije, očekuje se da će pojedinačni projekti uključiti relevantne dionike unutar i izvan organizacija sudionica te osigurati trajni učinak nakon njegova završetka.

KRITERIJI ZA DODJELU

Primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 35 bodova)	▪ **Povezanost s politikom**: u prijedlogu je objašnjeno kako će mreža za transnacionalnu suradnju centara strukovne izvrsnosti pridonijeti postizanju ciljeva prioriteta politike obuhvaćenih Preporukom Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost[314] i Deklaracijom iz Osnabrücka[315] ▪ **Vrijednost EU-a**: prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ **Dosljednost**: mjera u kojoj prijedlog ispunjava ciljeve poziva, ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja relevantna za organizacije sudionice; mjera u kojoj se prijedlog temelji na odgovarajućoj analizi potreba ▪ **Inovativnost**: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike i dovodi do inovativnih rezultata i rješenja za njegovo područje općenito ili za geografski kontekst u kojem se projekt provodi (npr. sadržaj, ostvareni rezultati, primijenjene metode rada, uključene ili ciljne organizacije i osobe) ▪ **Regionalna dimenzija**: u prijedlogu je prikazan njegov doprinos regionalnom razvoju i strategijama pametne specijalizacije na temelju utvrđenih lokalnih/regionalnih izazova u svakoj zemlji sudionici ▪ **Suradnja i partnerstva**: u kojoj su mjeri u prijedlogu odgovarajuće prepoznati i uključeni najrelevantniji partneri nužni za ostvarivanje ciljeva projekta i u kojoj se mjeri objašnjava kako će se njime uspostaviti stabilni i trajni odnosi, na lokalnoj i transnacionalnoj razini, između zajednice SOO-a i poduzeća (mogu ih predstavljati komore ili udruženja), uz interakciju na obostranu korist ▪ **Europska dodana vrijednost**: u prijedlogu je jasno dokazana dodana vrijednost na pojedinačnoj (polaznik i/ili osoblje), institucijskoj i sustavnoj razini, koja se ostvaruje rezultatima koje bi partneri koji nisu uključeni u europsku suradnju teško postigli ▪ **Internacionalizacija**: u prijedlogu je prikazan njegov doprinos međunarodnoj dimenziji izvrsnosti SOO-a, uključujući razvoj strategija za poticanje transnacionalne mobilnosti učenika i osoblja i održivih partnerstava u području SOO-a ▪ **Digitalne vještine**: u kojoj su mjeri u prijedlogu predviđene aktivnosti povezane s razvojem digitalnih vještina (npr. predviđanje potreba za vještinama, inovativni kurikulumi i metodologije poučavanja, smjernice) ▪ **Zelene vještine**: u kojoj su mjeri u prijedlogu predviđene aktivnosti povezane s prelaskom na kružno i zeleno gospodarstvo (npr. predviđanje potreba za vještinama, inovativni kurikulumi i metode poučavanja, smjernice) ▪ **Socijalna dimenzija**: prijedlog uključuje horizontalne teme putem različitih aktivnosti usmjerenih na raznolikost i promicanje zajedničkih vrijednosti, jednakosti, uključujući rodnu ravnopravnost, te nediskriminacije i socijalnog uključivanja, među ostalim osoba s posebnim potrebama / s manje mogućnosti.

[314] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.417.01.0001.01.HRV

[315] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	▪ **Koherentnost**: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta i aktivnosti. U prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti i usluga za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata ▪ **Aktivnosti:** Rad koji će se obavljati u okviru svake od aktivnosti odabranih iz tri klastera jasno je opisan u smislu očekivanih ishoda/rezultata te doprinosa relevantnim radnim paketima i općim ciljevima projekta. ▪ **Metodologija**: kvaliteta i izvedivost predložene metodologije i njezina primjerenost za ostvarivanje očekivanih rezultata ▪ **Upravljanje**: koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem i sposobnošću za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnom okruženju te uvodi kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični. Utvrđen je jasan skup *ključnih pokazatelja uspješnosti* i vremenski okvir za njihovu ocjenu i ostvarenje. ▪ **Proračun**: proračun osigurava odgovarajuća sredstva potrebna za uspješnu provedbu projekta; nisu previsoka ni preniska; projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva ▪ **Plan rada**: kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima; uspostavljene su odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, korištenje rezultata, evaluaciju i diseminaciju ▪ **Kontrola kvalitete**: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Ti procesi uključuju neovisnu vanjsku procjenu sredinom projektnog razdoblja i na kraju projekta. ▪ Ako projekt uključuje **aktivnosti mobilnosti** (za učenike i/ili osoblje): - kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i pružanja potpore - mjera u kojoj su te aktivnosti prikladne za ciljeve projekta i uključuju odgovarajući broj sudionika - kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika, u skladu s europskim instrumentima i načelima za transparentnost i priznavanje.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	▪ **Sastav**: projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s nužnim profilom, kompetencijama, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta. Potrebno je jasno utvrditi ulogu i objasniti dodanu vrijednost svakog partnera. ▪ **Uzlazna konvergencija**: mjera u kojoj partnerstvo okuplja organizacije aktivne u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili u poslovnom svijetu, koje su u različitim fazama razvoja pristupa strukovnoj izvrsnosti, i omogućuje neometanu i djelotvornu razmjenu stručnosti i znanja među tim partnerima ▪ **Geografska dimenzija**: mjera u kojoj partnerstvo uključuje relevantne partnere iz različitih geografskih regija te u kojoj je mjeri prijavitelj obrazložio geografski sastav partnerstva i pokazao njegovu važnost za ostvarenje ciljeva centara strukovne izvrsnosti; mjera u kojoj partnerstvo uključuje širok i odgovarajući raspon relevantnih sudionika na lokalnoj i regionalnoj razini, **uključujući javna tijela koliko je to moguće**; ▪ **Sudjelovanje trećih zemalja koje nisu pridružene programu**: ako je primjenjivo, sudjelovanje organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu donosi važnu dodanu vrijednost projektu ▪ **Suradnja**: donošenje odluka i komunikacija između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika jasno je i detaljno opisano (npr. broj i vremenski raspored sastanaka, sastav skupina, opis očekivanih ciljeva i postignuća) i prikazano u gantogramu projekta.

Učinak **(najviše 20 bodova)**	▪ **Korištenje rezultata**: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti ishode projekta. Postoje sredstva za mjerenje korištenja za vrijeme i nakon projekta. ▪ **Diseminacija**: prijedlog donosi jasan plan za diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće ciljeve, aktivnosti, vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na dionike, oblikovatelje politika, stručnjake za profesionalno usmjeravanje, poduzeća, mlade itd. tijekom i nakon završetka projekta; u prijedlogu je navedeno i koji će partneri biti odgovorni za diseminaciju ▪ **Učinak**: prijedlog pokazuje mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, kao i njegovo potencijalno integriranje u razvoj vještina koje se stječu u SOO-u na regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. U prijedlog su uključene mjere te jasno definirani ciljevi i pokazatelji za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). ▪ **Održivost**: u projektu je objašnjen način uvođenja i daljnjeg razvoja centara strukovne izvrsnosti; prijedlog uključuje dugoročni akcijski plan za postupno uvođenje rezultata projekta i trajna partnerstva između pružatelja obrazovanja i osposobljavanja i ključnih dionika iz industrije na odgovarajućoj razini; utvrđeni plan uključuje određivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za primjenu u većim razmjerima i financijsku održivost, uključujući utvrđivanje financijskih sredstava (europskih, nacionalnih i privatnih) kako bi se osigurala dugoročna održivost postignutih rezultata.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje **75 bodova** (od ukupno 100), uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 18 bodova za kategoriju „relevantnost projekta", najmanje 13 bodova za kategoriju „kvaliteta projektnog plana i provedbe" i 11 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak".

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

U granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira rezultati bi trebali biti dostupni kao **otvoreni obrazovni sadržaji** (OER) te na relevantnim strukovnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

Pečat izvrsnosti

Projektnim prijedlozima koji su ocijenjeni ocjenom iznad pragova kvalitete, odnosno ukupno imaju **75 bodova ili više**, ali se ne mogu financirati u okviru programa Erasmus+ zbog manjka proračunskih sredstava u okviru tog poziva, može se dodijeliti oznaka **pečat izvrsnosti**, kojim se potvrđuje kvaliteta prijedloga i olakšava alternativno financiranje na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

Pečat izvrsnosti je oznaka kvalitete koja se dodjeljuje kvalitetnim projektnim prijedlozima koji se ne mogu financirati u okviru programa Erasmus+ zbog manjka sredstava[316]. Oznaka potvrđuje kvalitetu prijedloga i olakšava potragu za alternativnim financiranjem. Tijela za financiranje na nacionalnoj ili regionalnoj razini mogu odlučiti izravno financirati

[316] Članak 32. stavak 3. Uredbe (EU) 2021/817 o programu Erasmus+.

projektni prijedlog nositelja pečata izvrsnosti na temelju visokokvalitetnog postupka vrednovanja koji su proveli Komisijini neovisni stručnjaci bez provedbe novog potpunog postupka vrednovanja. Dodjela pečata izvrsnosti može olakšati i alternativno financiranje iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) ili Europskog socijalnog fonda plus (ESF+)[317].

Prijavitelje treba obavijestiti da dodjeljivanje pečata izvrsnosti ne jamči automatsko alternativno financiranje jer je odluka o potencijalnom financiranju projektnih prijedloga nositelja pečata izvrsnosti isključivo **diskrecijska** odluka upravljačkih tijela fondova kohezijske politike, fondova EFRR ili ESF+ ili drugih tijela za financiranje na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

Ako je prijavitelj dao dopuštenje za to u prijavnom obrascu, podaci iz projektnog prijedloga nositelja pečata izvrsnosti mogu se putem nacionalnih agencija podijeliti s upravljačkim tijelima fondova kohezijske politike i drugim potencijalno zainteresiranim tijelima za financiranje na nacionalnoj ili regionalnoj razini, uz potpuno poštovanje pravila kojima se uređuje povjerljivost prijedloga i zaštita osobnih podataka.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od **80 %**.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 4 000 000 EUR.

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Troškovi za financijske revizije nisu dopušteni.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.[318]

Za vlasnike MSP-ova dopušteni su jedinični troškovi za MSP-ove. Oni trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za vlasnike MSP-ova.[319]

Relevantni radni paket trebao bi obuhvaćati troškove najmanje jednog godišnjeg sastanka (po jedan predstavnik svakog punopravnog partnera projekta) koji organizira ili preporuči Europska komisija / Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu radi razmjene dobre prakse i uzajamnog učenja među centrima strukovne izvrsnosti.

KAKO SE ODREĐUJE JEDNOKRATNI IZNOS ZA PROJEKT?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu jednokratnog iznosa iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

[317] Članak 73 stavak 4. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredaba (EU) 2021/1060, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02021R1060-20240630.

[318] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

[319] unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf (europa.eu)

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi" u dijelu C ovog vodiča.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućit će usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

AKADEMIJE ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE UČITELJA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

U Zaključcima Vijeća o europskim učiteljima i nastavnicima budućnosti iz svibnja 2020.[320] ponovno je naglašena uloga učitelja i nastavnika kao temelja europskog prostora obrazovanja te se poziva na daljnju potporu njihovom razvoju karijere i kompetencija, kao i njihovoj dobrobiti u svim fazama karijera. U Zaključcima su istaknute prednosti mobilnosti učitelja i nastavnika te potreba za uključivanjem mobilnosti u njihovo inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje. Osim toga, Komisija je pozvana da podupre poboljšanje suradnje među pružateljima obrazovanja učitelja i nastavnika u okviru njihova trajnog stručnog usavršavanja.

U Komunikaciji Komisije iz 2020. o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025.[321] priznaje se ključna uloga učitelja i nastavnika te se iznosi vizija vrlo kompetentnog i motiviranog nastavnog osoblja koje na raspolaganju ima niz prilika za potporu i stručno usavršavanje tijekom cijele karijere koja je puna raznolikih iskustava. U njoj se predlaže niz mjera za rješavanje problema s kojima se učiteljska profesija danas suočava, uključujući plan za otvaranje Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+.

U Akcijskom planu Komisije za digitalno obrazovanje (2021. – 2027.)[322] naglašava se potreba da svi učitelji i nastavnici imaju samopouzdanja i kompetentnosti za djelotvorno i kreativno korištenje tehnologije kako bi uključili i motivirali učenike i kako bi svi učenici razvili digitalne kompetencije za učenje, život i rad u sve digitaliziranijem svijetu.

U studenom 2023. Vijeće je donijelo Preporuku o ključnim čimbenicima koji omogućuju uspješno digitalno obrazovanje i osposobljavanje[323], u kojoj su države članice EU-a pozvane da osiguraju univerzalan pristup uključivom i visokokvalitetnom digitalnom obrazovanju i osposobljavanju. U njoj se države članice EU-a pozivaju da izrade nacionalne strategije za digitalno obrazovanje i vještine, blisko surađuju s dionicima, ulažu u digitalnu opremu, infrastrukturu, alate i sadržaje te potiču ciljano osposobljavanje kako bi se učiteljima i nastavnicima pružila potpora u primjeni digitalnih tehnologija za poučavanje i učenje. Osim toga, Vijeće je donijelo i Preporuku o poboljšanju pružanja digitalnih vještina i kompetencija u obrazovanju i osposobljavanju[324], u kojoj su države članice EU-a pozvane da koherentno pružaju digitalne vještine u svim sektorima obrazovanja i osposobljavanja. U preporuci se predlaže da države članice EU-a poduzmu mjere za poticanje razvoja digitalnih vještina na svim razinama obrazovanja i osposobljavanja, od osnovnih do naprednih i specijaliziranih digitalnih vještina, među ostalim u području umjetne inteligencije.

U Preporuci Vijeća o inicijativi „Putevi do školskog uspjeha"[325] dodatno se potvrđuje da su učitelji, nastavnici i ravnatelji škola neizostavna pokretačka snaga obrazovanja i osposobljavanja te se ističe potreba za dodatnim razvojem i unapređivanjem njihovih kompetencija. Među predloženim mjerama preporučuje se da države članice u sve obvezne programe inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika uvrste uključivanje, pravednost i raznolikost, razumijevanje postizanja slabih rezultata i neangažiranosti te bavljenje dobrobiti, mentalnim zdravljem i vršnjačkim nasiljem. U preporuci se ističe i da inicijalno obrazovanje učitelja i nastavnika i trajno stručno usavršavanje moraju biti visoke kvalitete i utemeljeni na istraživanjima kako bi ravnatelji škola, učitelji, nastavnici i drugi odgojno-obrazovni djelatnici bili upoznati s čimbenicima rizika i zaštite koji bi mogli utjecati na obrazovna postignuća, neangažiranost ili rano napuštanje školovanja te na socijalne i emocionalne poteškoće i probleme s ponašanjem, razumjeli probleme povezane s dobrobiti, invaliditetom i mentalnim zdravljem, uključujući posttraumatski stres, i podupirali razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija učenika.

Iako mobilnost u svrhu učenja u inozemstvu pozitivno utječe na profesionalni razvoj nastavnog osoblja i na obrazovne sustave, još uvijek nije djelotvorno ugrađena u obrazovanje učitelja i nastavnika zbog mnogih praktičnih prepreka koje bi trebalo ukloniti dosljednijim politikama. U tu svrhu Preporuka Vijeća „Europa u pokretu – mobilnost u svrhu učenja za sve"[326] uključuje poseban prilog o mobilnosti učitelja i nastavnika. U njemu se navode mjere za uklanjanje prepreka

[320] https://www.consilium.europa.eu/media/44115/st08269-en20.pdf
[321] https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/document-library/eea-communication-sept2020_hr
[322] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_hr
[323] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32024H01115
[324] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202401030
[325] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32022H1209%2801%29
[326] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/proposal-for-a-council-recommendation-europe-on-the-move-learning-mobility-for-everyone

mobilnosti učitelja i nastavnika utvrđenih u državama članicama EU-a, na primjer integriranje mobilnosti u inicijalno obrazovanje i stručno usavršavanje učitelja i nastavnika, poboljšanje suradnje na lokalnoj razini razvojem i provedbom strateškog pristupa mobilnosti učitelja i nastavnika, integriranje njihove mobilnosti u cjelokupni razvoj škola, dodjela potrebnih resursa, promicanje prednosti mobilnosti u svrhu učenja i podupiranje te mobilnosti odgovarajućim osposobljavanjem.

Potrebno je povećati privlačnost učiteljske profesije: u zemljama EU-a koje sudjeluju u OECD-ovu istraživanju TALIS u prosjeku manje od 20 % učitelja u predmetnoj nastavi smatra da društvo cijeni njihovu profesiju.

Starenje učitelja i nastavnika zabrinjava jer bi budući valovi umirovljenja mogli dovesti do pomanjkanja učiteljskog kadra u pojedinim zemljama. Prema istraživanju TALIS koje provodi OECD, unatoč širokoj ponudi trajnog stručnog usavršavanja, učitelji i nastavnici i dalje sami izvješćuju o nedostatku mogućnosti za stručno usavršavanje.

U Rezoluciji Vijeća o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire (2021. – 2030.) spominje se potencijal Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ koje će omogućiti lakše umrežavanje, razmjenu znanja i mobilnost te učiteljima i nastavnicima pružati mogućnosti za učenje u svim fazama njihove karijere.

U Pregledu obrazovanja i osposobljavanja za 2023. navodi se i da se gotovo sve europske zemlje suočavaju s ozbiljnim nedostatkom nastavnog osoblja u svim područjima, ili u nekim predmetima, kao što je prirodoslovlje, ili pak nedostaje posebnih profila, npr. za poučavanje učenika s posebnim potrebama.

Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ bave se tim pitanjima promičući blisku suradnju organizacija aktivnih u inicijalnom i trajnom obrazovanju i osposobljavanju nastavnog osoblja, nadovezuju se na dosadašnji rad na uspostavi prostora obrazovanja i pridonose prenošenju rezultata u javne politike na nacionalnoj i regionalnoj razini te u sustav obrazovanja nastavnog osoblja i potporu školama.

Akademije će se temeljiti na inovacijama i djelotvornoj praksi koja postoji u okviru nacionalnog obrazovanja učitelja i nastavnika i europske suradnje te ih dodatno razvijati. Posebna pozornost posvetit će se diseminaciji i iskorištavanju učinkovite prakse u zemljama i među pružateljima obrazovanja učitelja i nastavnika te osiguravanju povratnih informacija i učinka na razini politike.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Opći je cilj uspostaviti europska partnerstva ustanova i pružatelja obrazovanja i osposobljavanja nastavnog osoblja[327] kako bi se osnovale Akademije za stručno usavršavanje učitelja, koje će razvijati europsku i međunarodnu perspektivu u obrazovanju učitelja i nastavnika.

Akademije rade na razvoju obrazovanja nastavnog osoblja u skladu s prioritetima EU-a u obrazovnoj politici i pridonose ostvarivanju ciljeva europskog prostora obrazovanja. Aktivnost je usmjerena na umrežavanje, mobilnost i inovativne metode, a obuhvatit će i teme višejezičnosti, svijesti o važnosti jezika i kulturne raznolikosti.

Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ imaju sljedeće ciljeve:

- pridonositi **poboljšanju politika i prakse obrazovanja nastavnog osoblja u Europi stvaranjem mreža i zajednica prakse** koje okupljaju pružatelje inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika (obrazovanje budućih učitelja i nastavnika prije početka rada), pružatelje trajnog stručnog usavršavanja (tijekom rada) i druge relevantne subjekte, kao što su udruge učitelja, ministarstva i dionici, radi razvoja i testiranja strategija i programa za profesionalno učenje koje je djelotvorno, pristupačno i prenosivo u druge kontekste

[327] Za potrebe ovog poziva pojmovi „učitelj” i „nastavno osoblje” tumače se u širem smislu te obuhvaćaju i trenere i odgojitelje.

- zajednički razvijati i testirati razne modele **mobilnosti (virtualna, fizička i kombinirana)** u okviru inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika te tijekom njihova trajnog stručnog usavršavanja kako bi se poboljšala kvaliteta i količina mobilnosti te kako bi ona postala sastavni dio pružanja obrazovanja nastavnog osoblja u Europi

- razvijati **održivu suradnju između pružatelja obrazovanja nastavnog osoblja** koja utječe na kvalitetu njihova obrazovanja u Europi i čiji je cilj **utjecati na politike obrazovanja nastavnog osoblja na europskoj i nacionalnoj razini**
- jačati **europsku dimenziju** i internacionalizaciju obrazovanja učitelja i nastavnika u okviru inovativne i praktične suradnje s edukatorima učitelja i nastavnika u drugim europskim zemljama i razmjenom iskustava za daljnji razvoj obrazovanja učitelja i nastavnika u Europi.

U okviru tih akademija treba izdvojiti jedan ili više prioriteta na kojima će se raditi, a koji su posebno relevantni za njihovo partnerstvo, i razmatrati sinergije s drugim prioritetima radi kvalitetnog obrazovanja / stručnog usavršavanja i ispunjavanja (budućih) glavnih potreba nastavnog osoblja, prije svega ponudom nastavničkih kolegija, modula i drugih mogućnosti za učenje o temi:

1. **Uključivost i raznolikost, prije svega:**

   pomoć nastavnom osoblju u stjecanju potrebnih kompetencija, npr. znanja, vještina i stavova za uključivanje u obrazovanje djece/učenika s manje mogućnosti, uključujući one s invaliditetom ili posebnim potrebama, one migrantskog/izbjegličkog podrijetla i one koji žive u ruralnim i udaljenim područjima, kao što su najudaljenije regije, one koji se suočavaju s rodnom neravnopravnošću, socioekonomskim poteškoćama ili bilo kojim drugim potencijalnim izvorom diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije. To podrazumijeva i razumijevanje razloga za slabe rezultate, koji su vidljivi u rezultatima Programa za međunarodno ispitivanje znanja i vještina učenika (PISA) za 2022.[328] Primjeri uključuju: razvoj kompetencija za poučavanje u višejezičnim i multikulturnim okruženjima, o rodno osjetljivoj praksi, uključivom obrazovanju za djecu s posebnim potrebama, o stvaranju poticajnih okruženja za učenje i strategija usmjerenih na dobrobit učenika i nastavnog osoblja u školi, o pružanju psihosocijalne podrške, o tome kako koristiti različite pristupe učenju i kombinirano učenje, uključujući interdisciplinarnu pedagogiju u različitim predmetima i s fokusom na umjetnosti, kao i metode i alate formativnog vrednovanja.

   Priprema nastavnog osoblja za uklanjanje prepreka s kojima se te skupine suočavaju u pristupu obrazovanju te doprinos stvaranju pozitivne atmosfere za učenje i uključivih okruženja koja potiču pravednost i jednakost i odgovaraju potrebama šire zajednice; izgradnja povjerenja s učenicima, roditeljima, obiteljima i skrbnicima; korištenje suradničke prakse i rad u multidisciplinarnim timovima u školama.

   Dodatne reference:

   - Preporuka Vijeća o promicanju zajedničkih vrijednosti, uključivog obrazovanja i europske dimenzije poučavanja[329]
   - Preporuka Vijeća o inicijativi „Putevi do školskog uspjeha" (i zamjeni Preporuke Vijeća od 28. lipnja 2011. o politikama za smanjenje ranog napuštanja školovanja)[330].
   - Rezultati Radne skupine u okviru europskog prostora obrazovanja za puteve do školskog uspjeha[331]

2. **Dobrobit, prije svega:**
   potpuna integracija načela dobrobiti u **programe inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika**: postavljanje temelja za poticanje budućih učitelja i nastavnika da preuzmu odgovornost za svoju dobrobit (npr. strategije intervencije za samopomoć, socio-emocionalno učenje), razviju kompetencije potrebne za izgradnju toplih,

[328] Vidjeti i usporednu analizu rezultata istraživanja PISA 2022. na razini EU-a: https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/d9d9adad-c71b-11ee-95d9-01aa75ed71a1
[329] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0607(01)&from=HR
[330] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022H1209(01)
[331] https://wikis.ec.europa.eu/display/EAC/Pathways+to+School+Success

brižnih i suradničkih odnosa s (budućim) učenicima, kolegama, roditeljima, uključujući kompetencije za konstruktivno rješavanje sukoba, mentoriranje studenata na nastavnoj praksi i u okviru programa stručne i vršnjačke podrške (*role model* programi).

Omogućavanje **trajnog stručnog usavršavanja i podrške nastavnom osoblju i ravnateljima škola u području dobrobiti**: osmišljavanje programa osposobljavanja, smjernica i standarda za trajno stručno usavršavanje kojima se učitelji i nastavnici osposobljavaju za postizanje osobne dobrobiti, a ujedno im se daju sredstva za pružanje podrške učenicima.

3. **Okoliš, klimatske promjene i održivost, posebno:**
   poticanje učenika da postanu nositelji promjena te da razmišljaju i angažiraju se, pojedinačno i kolektivno, lokalno i globalno, za održiviji svijet. Sustav obrazovanja i osposobljavanja mora što prije početi doprinositi borbi protiv klimatskih promjena i uključiti pitanje održivosti u poučavanje i učenje. Obrazovanje učitelja i nastavnika među najvažnijim je katalizatorima zelene tranzicije jer omogućuje razvoj kompetencija povezanih s održivosti, a to pomaže učenicima da aktivno sudjeluju u toj tranziciji.
   ponuda stručnog usavršavanja/edukacija (budućem) nastavnom osoblju o klimatskim promjenama, ekološkim krizama i održivosti; razvoj kompetencija (budućeg) nastavnog i rukovodećeg osoblja povezanih s održivosti promicanje pristupa samovrednovanja i prakse samorefleksije.
   Pomoć učiteljima i nastavnicima u usvajanju pedagoških metoda i testiranju inovativne prakse, kao što su interdisciplinarni pristupi i pristupi usmjereni na stvarne probleme koji poboljšavaju poučavanje i učenje za održivost, uključujući socio-emocionalne aspekte i suočavanje s anksioznošću zbog klimatskih promjena. Ponuda integriranih pristupa koji kombiniraju tematske i pedagoške aspekte.
   Razmatranje kako digitalni alati i tehnologije mogu poboljšati poučavanje i učenje o klimi, ekološkoj krizi i održivosti te kako u obrazovanju učitelja i nastavnika zauzeti pristup kojim se digitalna i zelena tranzicija međusobno osnažuju.
   Poticanje pristupa na razini cijele ustanove kad je riječ o održivosti, ocjenjivanju učenja o održivosti, izradi kvalitetnih nastavnih materijala i kurikuluma usmjerenih na budućnost.
   Razmatranje mogućnosti certificiranja za osposobljavanje učitelja i nastavnika o održivosti na temelju mikrokvalifikacija, izrada smjernica za evaluaciju učinkovitosti programa stručnog usavršavanja i sadržaja povezanih s održivosti.

   Dodatne reference:
   - Preporuka Vijeća o učenju za zelenu tranziciju i održivi razvoj[332]
   - Okvir GreenComp[333]
   - Rezultati Radne skupine u okviru europskog prostora obrazovanja za učenje za održivost[334]

4. **Jačanje digitalnog kapaciteta nastavnog osoblja, polaznika i organizacija, posebno:**
   potpora uključivanju (budućih) učitelja i nastavnika u digitalnu transformaciju kako bi se iskoristio potencijal digitalnih tehnologija, uključujući umjetnu inteligenciju, za poučavanje i učenje uz potpuno razumijevanje i sagledavanje etičkih aspekata tih tehnologija; razvile digitalne vještine svih uključenih i unaprijedila digitalna dobrobit učitelja i nastavnika te povećao digitalni kapacitet i spremnost ustanova.
   Doprinos strateškim prioritetima Akcijskog plana za digitalno obrazovanje, (1) razvoju uspješnog ekosustava digitalnog obrazovanja, i to jačanjem kapaciteta i kritičkog razmišljanja o tome kako iskoristiti mogućnosti i nositi se s rizicima digitalnih tehnologija za poučavanje i učenje na svim razinama te razvoj i provedba digitalnih strategija obrazovnih ustanova i (2) jačanju digitalnih vještina i kompetencija za digitalnu transformaciju, među ostalim uz pomoć Smjernica za učitelje, nastavnike i druge odgojno-obrazovne djelatnike o suzbijanju dezinformacija i promicanju digitalne pismenosti putem obrazovanja i osposobljavanja.

[332] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32022H0627(01)
[333] https://joint-research-centre.ec.europa.eu/greencomp-european-sustainability-competence-framework_en
[334] https://wikis.ec.europa.eu/display/EAC/Learning+for+Sustainability

Potpora svrsishodnom korištenju digitalnih tehnologija u profesionalnom angažmanu, poučavanju, učenju i ocjenjivanju; omogućavanje učenicima da steknu digitalne vještine i pružanje potpore u tom procesu.
Promicanje samorefleksije kao mehanizma za jačanje inicijative, vlastite učinkovitosti i proaktivnosti među učiteljima i nastavnicima.
Potpora razvoju digitalne pedagogije i stručnog znanja u korištenju digitalnih alata, uključujući pristupačne i asistivne tehnologije te stvaranje i inovativno korištenje digitalnog obrazovnog sadržaja. Posebna pozornost posvetit će se promicanju rodne ravnopravnosti i uklanjanju razlika u pristupu i korištenju za nedovoljno zastupljene skupine.
Potiče se korištenje europskih okvira za digitalne kompetencije nastavnog osoblja, građana i organizacija, kao i alata SELFIE i SELFIE for Teachers.

Dodatne reference:

- Akcijski plan za digitalno obrazovanje (2021. – 2027.)[335].
- Preporuka Vijeća o ključnim čimbenicima koji omogućuju uspješno digitalno obrazovanje i osposobljavanje[336]
- Preporuka Vijeća o poboljšanju pružanja digitalnih vještina i kompetencija u obrazovanju i osposobljavanju[337]
- Okvir DigCompEdu[338]
- Alati SELFIE.[339]

5. STEM i STEAM

Pomoć učiteljima i nastavnicima da u okviru inicijalnog obrazovanja i trajnog stručnog usavršavanja steknu potrebne kompetencije kako bi doprinijeli relevantnosti i uključivosti poučavanja i učenja u području STEM-a. To uključuje inovativne pedagoške metode i načine vrednovanja, npr. integrirano/interdisciplinarno STE(A)M učenje u kontekstu kulture, okoliša, gospodarstva i drugim kontekstima, koje se primjenjuju u svim obrazovnim područjima, unapređenje kompetencija, angažmana i sudjelovanja učenika u području STEM-a te poticanje njihovih ambicija za zapošljavanje u tom području, izgradnja partnerstava među akterima iz lokalne zajednice i roditeljima kako bi se povećale mogućnosti obrazovanja u području STEM-a unutar i izvan školskih sustava, poticanje interesa za STEM među djevojčicama i uklanjanje rodnih stereotipa u obrazovanju i profesijama u obrazovanju (vidjeti i 13. mjeru Akcijskog plana za digitalno obrazovanje), uzimanje u obzir potreba studenata iz raznolikih kulturnih i socioekonomskih sredina.

6. **Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje, prije svega:**

- Osposobljavanje i priprema (budućih) učitelja i nastavnika.
- Promicanje aktivnog građanstva i etike u nastavi te poticanje razvoja socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti.
- Ponuda mogućnosti za sudjelovanje djece/učenika u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman, prije svega u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja.
- Jačanje svijesti o Europskoj uniji i razumijevanja njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te kulturnom identitetu, kulturnoj senzibilizaciji i društvenoj i povijesnoj baštini.

Dodatne reference:

[335] https://education.ec.europa.eu/hr/focus-topics/digital-education/action-plan
[336] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32024H01115
[337] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202401030
[338] https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcompedu_hr
[339] https://education.ec.europa.eu/hr/focus-topics/digital-education/tools-for-schools-and-educators

- Preporuka Vijeća o promicanju zajedničkih vrijednosti, uključivog obrazovanja i europske dimenzije poučavanja[340].

[340] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0607(01)&from=HR

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: ▪ biti **pravni subjekti** (javna ili privatna tijela) ▪ imati sjedište u jednoj od prihvatljivih zemalja, tj. u **državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu** (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog vodiča). Organizacije sa sjedištem u trećim zemljama koje nisu pridružene programu ne mogu sudjelovati u toj aktivnosti. **Organizacija koordinatorica** mora biti **ustanova za obrazovanje nastavnog osoblja**. Ona se prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Ona ne može biti povezani subjekt. Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti, ako je primjenjivo) mogu na primjer biti: ▪ ustanove za obrazovanje nastavnog osoblja (fakulteti, instituti, sveučilišta koja pružaju inicijalno obrazovanje i/ili trajno stručno usavršavanje) za učitelje, nastavnike i odgojitelje na razinama ISCED 0 – 3, uključujući nastavnike u SOO-u ▪ ministarstva ili slična javna tijela odgovorna za politike odgoja i općeg obrazovanja ▪ javna (lokalna, regionalna ili nacionalna) i privatna tijela odgovorna za osmišljavanje politika i ponuda za obrazovanje učitelja i nastavnika te za definiranje standarda za njihove kvalifikacije ▪ udruge učitelja i nastavnika ili drugi nacionalno priznati pružatelji obrazovanja i trajnog stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika ▪ tijela nadležna za obrazovanje i osposobljavanje učitelja i nastavnika i nadzor njihova trajnog stručnog usavršavanja i kvalifikacija ▪ škole koje rade s pružateljima obrazovnih usluga za učitelje i nastavnike kako bi omogućile praktično osposobljavanje u okviru obrazovanja učitelja i nastavnika ▪ Druge organizacije za rani i predškolski odgoj i obrazovane ili škole (od osnovnih škola do početnog SOO-a) ili druge organizacije (npr. nevladine organizacije, udruge učitelja i nastavnika) relevantne za projekt. Drugi subjekti mogu sudjelovati u drugim konzorcijskim ulogama, npr. kao pridruženi partneri.

Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	**Najmanje 6 prijavitelja** (korisnika, ne povezanih subjekata) iz najmanje **4 države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu** koje ispunjavaju sljedeće uvjete: ▪ najmanje **4 nacionalno priznata pružatelja inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika** iz **3** države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu i ▪ najmanje **1 nacionalno priznati pružatelj trajnog stručnog usavršavanja (osposobljavanje uz rad) za učitelje i nastavnike** i ▪ najmanje jedna **učiteljska vježbaonica / škola koja omogućuje praktično osposobljavanje**. Konzorcij može uključivati i povezane subjekte ili pridružene partnere, druge organizacije s relevantnom stručnošću u području obrazovanja učitelja i nastavnika i/ili tijela koja definiraju standarde, kvalifikacije ili osiguravanje kvalitete u tom području.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu. Aktivnosti koje se odvijaju u trećim zemljama koje nisu pridružene programu nisu prihvatljive.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala *EU Funding & Tenders*. Identifikacijska oznaka poziva: **ERASMUS-EDU-2025-PEX-TEACH-ACA** Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu *EU Funding & Tenders*.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **26. ožujka** u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Svaka Akademija za stručno usavršavanje učitelja provodi koherentan i sveobuhvatan skup aktivnosti kao što su:

- suradnja i uspostava **mreža i međunarodnih zajednica prakse** između pružatelja obrazovanja učitelja i nastavnika, udruga učitelja i nastavnika, javnih organizacija uključenih u njihovo obrazovanje i drugih relevantnih sudionika kako bi stvorili inovativne strategije i programe za inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje učitelja i nastavnika te školama
- razvoj i izrada zajedničkih, inovativnih i djelotvornih **modula za učenje** u obrazovanju učitelja i nastavnika i za njihove kompetencije u zahtjevnijim i/ili novim pedagoškim pitanjima od zajedničkog interesa; oni će biti usmjereni na posebne potrebe **studenata na nastavnoj praksi** (kao dio njihova inicijalnog obrazovanja) i **zaposlenih učitelja i nastavnika** (kao dio trajnog stručnog usavršavanja); trebaju se temeljiti na temeljitoj analizi potreba i testirati tijekom projekta.
- **razvoj zajedničke ponude učenja s izraženom europskom dimenzijom** koja uključuje aktivnosti mobilnosti u svim oblicima, uvođenjem npr. ljetnih škola, studijskih posjeta za studente, učitelje i nastavnike te drugih oblika (fizičke i virtualne) suradnje između kampusa

- utvrđivanje djelotvornih načina za uklanjanje prepreka mobilnosti i uspostavljanje uvjeta, uključujući praktična rješenja i priznavanje učenja, kako bi se povećala količina i kvaliteta mobilnosti te kako bi ona postala sastavni dio ponude inicijalnog obrazovanja i trajnog stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika
- poticanje škola, a posebno **učiteljskih vježbaonica**, da eksperimentiraju i razmjenjuju **inovativne nove načine poučavanja** (uključujući daljinske i kombinirane pristupe poučavanju i učenju)
- provođenje, u skladu s ciljevima ovog poziva, studija, istraživanja i/ili anketa ili prikupljanje primjera djelotvorne prakse za sastavljanje sažetaka, dokumenata za raspravu, preporuka itd. radi poticanja rasprave te utjecaja na politike obrazovanja učitelja i nastavnika
- promicanje i davanje prednosti postojećim alatima programa Erasmus+, kao što su **eTwinning kao dio Europske platforme za školsko obrazovanje**, za virtualnu mobilnost, suradnju i komunikaciju za potrebe testiranja i dijeljenja rezultata i mrežna jezična potpora (OLS) za poboljšavanje jezičnih vještina radi mobilnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 35 bodova)	▪ **Poveznica na ciljeve poziva**: mjera u kojoj se prijedlogom osniva Akademija za stručno usavršavanje učitelja radi poboljšanja njihova inicijalnog i trajnog obrazovanja inovativnom obrazovnom ponudom za učitelje i nastavnike u vezi s barem jednim od prioriteta te aktivnosti: o uključivost i raznolikost o dobrobit o okoliš, klimatske promjene i održivost o jačanje digitalnog kapaciteta nastavnog osoblja, polaznika i organizacija o STEM i STEAM o zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje. ▪ **Vrijednost EU-a**: prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije ▪ **Dosljednost**: mjera u kojoj se prijedlog temelji na primjerenoj analizi potreba, jasno definiranim i realističnim ciljevima te se odnosi na pitanja relevantna za organizacije sudionice i samu aktivnost. ▪ **Inovativan pristup**: u prijedlogu se jasno opisuju najsuvremenije metode i tehnike i dodana vrijednost rezultata projekta. Projekt vodi do inovativnih rezultata i rješenja za njegovo područje općenito ili za geografski kontekst u kojem se provodi (npr. sadržaj, ostvareni rezultati, primijenjene metode rada, uključene ili ciljne organizacije i osobe). ▪ **Europska dodana vrijednost**: u prijedlogu je jasno dokazana dodana vrijednost na pojedinačnoj (polaznik i/ili osoblje), institucijskoj i sustavnoj razini, koja se ostvaruje rezultatima koje bi partneri koji nisu uključeni u europsku suradnju teško postigli u prijedlogu se koriste i promiču postojeći alati na razini EU-a, kao što su eTwinning i Europska platforma za školsko obrazovanje, za suradnju, komunikaciju i za potrebe testiranja i dijeljenja rezultata. ▪ **Internacionalizacija**: u prijedlogu je prikazan njegov doprinos međunarodnoj dimenziji obrazovanja učitelja i nastavnika, uključujući razvoj zajedničkih modela mobilnosti (virtualne, fizičke i kombinirane) i druge obrazovne ponude u inicijalnom obrazovanju i trajnom stručnom usavršavanju učitelja i nastavnika. ▪ **Rodna osjetljivost**: prijedlog se bavi pitanjem rodne ravnopravnosti i pomaže da se pronađu rješenja za djelotvorno poticanje rodno osjetljivog poučavanja u školama.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	▪ **Koherentnost**: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna. U prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti i usluga za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. ▪ **Metodologija**: kvaliteta i izvedivost predložene metodologije i njezina primjerenost za ostvarivanje očekivanih rezultata. ▪ **Struktura**: jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, korištenje rezultata, evaluaciju i diseminaciju. ▪ **Upravljanje**: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. ▪ **Proračun**: proračun osigurava odgovarajuća sredstva potrebna za uspješnu provedbu projekta; nisu previsoka ni preniska. ▪ **Upravljanje rizikom**: jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. ▪ **Osiguravanje kvalitete**: uspostavljene su odgovarajuće mjere za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) ▪ **Instrumenti za praćenje**: uvedeni su pokazatelji kako bi se osiguralo da je provedba projekta kvalitetna i isplativa.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	▪ **Sastav**: projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s potrebnim profilom, kompetencijama, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta. ▪ **Suradnja s dionicima**: u partnerstvu se uspostavljaju čvrste i trajne mreže i zajednice prakse na lokalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini s pružateljima obrazovanja i stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika, javnim tijelima uključenima u obrazovanje učitelja i nastavnika i drugim relevantnim akterima te se omogućava učinkovita razmjena stručnosti i znanja među tim dionicima. ▪ **Geografska ravnoteža**: partnerstvo uključuje relevantne partnere iz različitih geografskih područja s aktivnim ulogama u projektu; prijavitelj je obrazložio geografski sastav partnerstva i pokazao njegovu važnost za ostvarenje ciljeva Akademija za stručno usavršavanje učitelja; partnerstvo uključuje širok i primjeren spektar relevantnih dionika na lokalnoj i regionalnoj razini. ▪ **Virtualna suradnja i mobilnost**: suradnja je povezana s postojećim alatima programa Erasmus+, kao što su eTwinning i Europska platforma za školsko obrazovanje. ▪ **Angažiranost**: podjela odgovornosti i zadataka jasna je, primjerena i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica u smislu stručnosti i kapaciteta. ▪ **Zadaće**: koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem i sposobnošću za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnom okruženju; pojedinačne zadaće dodjeljuju se na temelju posebnih umijeća svakog partnera. ▪ **Suradnja**: predlaže se učinkovit mehanizam za dobru koordinaciju, donošenje odluka i komunikaciju između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika.

Učinak (najviše 20 bodova)	▪ **Korištenje rezultata**: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti ishode projekta. Opisano je kako će se mjeriti korištenje tih ishoda tijekom i nakon projekta. ▪ **Diseminacija**: prijedlog donosi jasan plan za diseminaciju rezultata tijekom i nakon završetka projekta te uključuje odgovarajuće ciljeve, aktivnosti, relevantni vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na dionike, oblikovatelje politika, pružatelje obrazovanja učitelja i nastavnika, javna tijela itd. tijekom i nakon završetka projekta. U prijedlogu je navedeno i koji će partneri biti odgovorni za diseminaciju i prikazano je relevantno iskustvo koje imaju u takvim aktivnostima. U prijedlogu su utvrđena sredstva koja se koriste za diseminaciju, s tim da se prednost daje alatima programa Erasmus+, kao što su eTwinning i Europska platforma za školsko obrazovanje. ▪ **Učinak**: prijedlog pokazuje mogući učinak projekta: o na sudionike i organizacije sudionice i ono za što se očekuje da će se promijeniti tijekom i nakon završetka projekta o izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. U prijedlog su uključene mjere te ciljevi i pokazatelji za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). ▪ **Održivost**: u projektu je objašnjen način uvođenja i daljnjeg razvoja Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+. Prijedlog obuhvaća izradu dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka. Taj će se plan temeljiti na stalnom partnerstvu između pružatelja usluga inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika (obrazovanje budućih učitelja i nastavnika prije početka rada) i pružatelja trajnog stručnog usavršavanja (tijekom rada). Trebao bi uključivati utvrđivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za primjenu u većim razmjerima i financijsku održivost, uključujući utvrđivanje financijskih sredstava (europskih, nacionalnih i privatnih) kako bi se osigurala dugoročna održivost postignutih rezultata.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje **70** bodova (od ukupno 100), uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 25 bodova za kategoriju „relevantnost projekta", najmanje 13 bodova za kategoriju „kvaliteta projektnog plana i provedbe" i 11 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak".

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Očekuje se da će razvoj Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ **pridonijeti privlačnosti** učiteljske profesije i osigurati **visokokvalitetno inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje** nastavnog osoblja i ravnatelja škola. Učitelji i nastavnici, nastavno osoblje i ravnatelji škola znat će se bolje nositi s postojećim i novim društvenim i drugim izazovima u učionici i izvan nje.

Očekuje se da će Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ **pojačati europsku dimenziju i internacionalizaciju obrazovanja nastavnog osoblja** stvaranjem europskih partnerstava među pružateljima obrazovanja i osposobljavanja učitelja i nastavnika. U okviru bliske suradnje među relevantnim sudionicima u cijeloj Europi predviđa se inovativna europska suradnja i znatan razvoj politika i prakse obrazovanja učitelja i nastavnika, koje će se temeljiti na

postojećim inovacijama i djelotvornoj praksi u nacionalnim sustavima obrazovanja učitelja i nastavnika i zajedničkoj obrazovnoj ponudi organiziranoj za učitelje i nastavnike koji sudjeluju. Očekuje se da će se ovim pristupom postaviti temelji **mobilnosti kao sastavnog dijela pružanja obrazovanja učitelja i nastavnika** u Europi, i to uklanjanjem stvarnih prepreka mobilnosti i utvrđivanjem uvjeta za uspješne strategije i programe mobilnosti.

Djelujući na nacionalnoj i europskoj razini, Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ stvorit će čvrsta i održiva partnerstva pružatelja inicijalnog obrazovanja i trajnog stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika. Omogućit će bolju suradnju pružatelja obrazovanja učitelja i nastavnika te biti poticajno okruženje **za sklapanje strukturnih partnerstava i uspostavu združenih studija**. Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ na taj će način osigurati visokokvalitetno, djelotvorno inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje te postići rezultate do kojih bi bilo teško doći bez razmjene znanja i djelotvorne suradnje.

Očekuje se da će, zahvaljujući diseminaciji rezultata projekata različitim kanalima na transnacionalnoj, nacionalnoj i/ili regionalnoj razini te njihovu postupnom predstavljanju prema dugoročnom akcijskom planu, projekti uključivati relevantne dionike unutar i izvan organizacija sudionica te imati trajan učinak i nakon što završe.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od **80 %**.

Maksimalna bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose **1 500 000 EUR**.

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Troškovi za financijske revizije nisu dopušteni.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Navedeni jedinični troškovi moraju biti usklađeni s onima iz Odluke o jediničnim troškovima za volontere[341].

Za vlasnike MSP-ova dopušteni su jedinični troškovi za MSP-ove. Navedeni jedinični troškovi moraju biti usklađeni s onima iz Odluke o jediničnim troškovima za vlasnike MSP-ova[342].

Relevantni radni paket trebao bi obuhvaćati troškove najmanje jednog godišnjeg sastanka (po jedan predstavnik iz svakog punopravnog partnera projekta) koji organizira Europska komisija / Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu ili se organizira na njihovu inicijativu radi razmjene primjera dobre prakse i uzajamnog učenja među Akademijama za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+.

KAKO SE ODREĐUJE JEDNOKRATNI IZNOS ZA PROJEKT?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)
b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu jednokratnog iznosa iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

341 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

342 unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf (europa.eu)

d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi" u dijelu C ovog vodiča.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućit će usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

AKTIVNOSTI ERASMUS MUNDUS

Aktivnosti Erasmus Mundus obuhvaćaju:

- **1. lot: združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJM) i**
- **2. lot: mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (EMDM).**

Cilj je poticati izvrsnost i svjetsku internacionalizaciju visokih učilišta putem studijskih programa (na razini diplomskog studija) koje zajednički provode i međusobno priznaju visoka učilišta u Europi, a ta je aktivnost otvorena i za učilišta u drugim zemljama svijeta.

Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJM) i mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (EMDM) dva su neovisna lota. Nije obvezno provesti EMDM prije EMJM-a. Dodjela EMDM-a ne podrazumijeva automatsko financiranje u okviru EMJM-a, a završetak projekta EMDM-a nije kriterij za dodjelu za EMJM.

1. lot: združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJM)

EMJM podupire visokointegrirane transnacionalne studijske programe na diplomskoj razini[343] koje pruža međunarodni konzorcij visokih učilišta iz različitih zemalja svijeta i, prema potrebi, drugih partnera iz i/ili izvan odgojno-obrazovnog sustava s posebnim stručnim znanjem i interesom u predmetnim studijskim područjima / stručnim domenama.

EMJM-i su programi izvrsnosti i trebali bi pridonijeti integraciji i internacionalizaciji europskog prostora visokog obrazovanja. Specifičnost EMJM-a temelji se na visokom stupnju zajedništva/integracije među ustanovama sudionicama i na izvrsnosti njihova akademskog sadržaja.

CILJEVI EMJM-A

EMJM nastoji povećati privlačnost i izvrsnost europskog visokog obrazovanja u svijetu i privući talente u Europu, i to kombinacijom sljedećeg:

(i) institucionalne akademske suradnje radi predstavljanja europske izvrsnosti u visokom obrazovanju i
(ii) pojedinačne mobilnosti za sve studente koji sudjeluju u EMJM-u, uz stipendije koje financira EU za najbolje studente koji se prijave.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA ZDRUŽENE DIPLOMSKE STUDIJE ERASMUS MUNDUS?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za združene diplomske studije Erasmus Mundus moraju ispuniti sljedeće kriterije.

[343] Razina 7 Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja (ISCED) 2011.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti) moraju biti: • pravni subjekti (javna ili privatna tijela) • visoka učilišta sa sjedištem u jednoj od prihvatljivih zemalja, tj. u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili prihvatljivoj trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Visoka učilišta sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Visoka učilišta koja sudjeluju u programu iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu ne moraju imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju, ali morat će se pridržavati njezinih načela. Udruženja ili organizacije visokih učilišta, javne ili privatne organizacije (uključujući povezane subjekte) koje izravno i aktivno pridonose održavanju združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (EMJM) sa sjedištem u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili prihvatljivoj trećoj zemlji koja nije pridružena programu također mogu sudjelovati, ali ne kao koordinatori. Osim toga, studijski program EMJM-a može imati koristi i od sudjelovanja pridruženih partnera (nije obvezno). U fazi prijave[344] visoka učilišta koja su punopravni partneri moraju dokazati da su ispunila zahtjeve za vanjsko osiguravanje kvalitete (QA) iz svoje nadležnosti za združeni studij. To može biti rezultat i. uspješne primjene europskog pristupa osiguravanju kvalitete združenih studija (ako je to dopušteno nacionalnim zakonodavstvom) ili ii. se može temeljiti na posebnoj akreditaciji/evaluaciji združenog studija ili iii. svake nacionalne sastavnice na temelju koje je oblikovan EMJM. **Iznimka:** organizacije iz Bjelarusa (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 3 visoka učilišta (korisnici, ne povezani subjekti) iz 3 zemlje, od kojih najmanje 2 moraju biti države članice EU-a i/ili treće zemlje pridružene programu.
Geografska lokacija (mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju provoditi u prihvatljivim zemljama.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 74 mjeseca (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora). Prethodno financirani združeni akademski ili stručni nazivi na diplomskoj razini Erasmus Mundus (EMJMD) i združeni diplomski studiji (EMJM) mogu se prijaviti za produljenje najranije godinu dana prije isteka ugovora. Dva diplomska studija koja se financiraju u okviru dva različita ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ni u kojem slučaju ne mogu započeti u istoj akademskoj godini.

[344] Osim ako su na nacionalnoj/regionalnoj razini na snazi posebne i službene odredbe povezane s provedbom programa Erasmus Mundus (EACEA to ispituje za svaki slučaj pojedinačno).

Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2025-PEX-EMJM-MOB Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu *EU Funding & Tenders*.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **13. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Očekuje se da združeni diplomski studiji Erasmus Mundus ispune sljedeće zahtjeve:

1) uključuju **zajednički pripremljen i potpuno integriran kurikulum** u skladu sa standardima za osiguravanje kvalitete združenih studija u europskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA)[345] koji se primjenjuju na datum prijave EMJM-a. Ti standardi obuhvaćaju sve ključne aspekte združenih studija, u smislu zajedničke pripreme, provedbe, održavanja i osiguravanja kvalitete.

   Osim standarda za osiguravanje kvalitete združenih studija, u EMJM-ima su važni sljedeći zajednički/usuglašeni provedbeni postupci:

   - zajednički zahtjevi za upis studenata te pravila/postupci za prijavu, odabir, politiku školarina, praćenje, ispitivanje/ocjenjivanje
   - zajednički oblikovan program i zajedničke integrirane aktivnosti poučavanja/osposobljavanja, uključujući zajednički dogovorenu jezičnu politiku i zajednički postupak za priznavanje razdoblja studiranja u okviru konzorcija
   - usuglašene usluge koje se nude studentima (npr. tečajevi jezika, potpora za vize)
   - zajedničke aktivnosti promicanja i informiranja kako bi se osigurala svjetska vidljivost programa i stipendiranja u okviru programa Erasmus Mundus. Promotivna strategija trebala bi sadržavati integriranu i sveobuhvatnu internetsku stranicu (na engleskom jeziku i na glavnom nastavnom jeziku/jezicima, ako nije engleski) sa svim potrebnim informacijama o programu za studente i druge relevantne dionike, kao što su budući poslodavci
   - zajedničko administrativno i financijsko upravljanje konzorcija
   - potiče se združeni akademski naziv ako je to predviđeno u nacionalnom zakonodavstvu.

2) Studije **provodi konzorcij visokih učilišta** i, ako je relevantno, drugih partnera iz i/ili izvan odgojno-obrazovnog sustava sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Konzorcij mora uključivati najmanje tri visoka učilišta iz tri zemlje, od kojih najmanje dvije moraju biti države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu.

   Sva visoka učilišta koja su punopravni partneri (iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu ili trećih zemalja koje nisu pridružene programu) moraju biti ustanove koje dodjeljuju diplomske akademske stupnjeve i diplome za završeni združeni ili višestruki akademski ili stručni studij kao potvrdu da su studenti koji ispunjavaju uvjete za dodjelu diploma uspješno završili program združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. Prije upisa prvih studenata u združene diplomske studije Erasmus Mundus sve organizacije koje sudjeluju u

[345] HTTPS://WWW.EQAR.EU/KB/JOINT-PROGRAMMES/AGREED-STANDARDS/

konzorciju EMJM-a moraju preuzeti nužne institucijske obveze kako bi se osigurala čvrsta institucijska integracija i potpora. Te se obveze preuzimaju u obliku sporazuma o partnerstvu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus, koji moraju potpisati sve partnerske ustanove (uključujući pridružene partnere ako se to smatra relevantnim). Ako sudjeluju visoka učilišta iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, trebala bi se u ovom sporazumu o partnerstvu obvezati na načela Erasmus povelje u visokom obrazovanju. Sporazum o partnerstvu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus morat će obuhvaćati sve akademske, operativne, administrativne i financijske aspekte povezane s provedbom tih studija i upravljanjem stipendijama EMJM-a (vidjeti u nastavku). Nacrt sporazuma o partnerstvu mora se dostaviti u fazi prijave.

Studijski program EMJM-a može imati koristi i od sudjelovanja pridruženih partnera (nije obvezno). Te organizacije neizravno pridonose provedbi određenih zadaća/aktivnosti i/ili podupiru diseminaciju i održivost EMJM-a. Takav doprinos može npr. biti u obliku prijenosa znanja i vještina, pružanja dodatnih tečajeva ili mogućnosti upućivanja na rad ili zapošljavanja. Iz aspekta prihvatljivosti i ugovornog upravljanja oni se ne smatraju korisnicima financijskih sredstava iz programa.

3) **upisuju izvrsne studente iz cijelog svijeta**. Konzorcij združenih diplomskih studija Erasmus Mundus nadležan je za odabir, upis i praćenje pojedinačnih studenata. Odabir studenata mora biti organiziran transparentno, nepristrano i pravedno. Određeni broj odabranih studenata može dobiti stipendiju EMJM-a.

   U EMJM se upisuju studenti na diplomskoj razini koji su stekli diplomu prijediplomskog studija ili su dokazali da imaju priznat istovjetan stupanj obrazovanja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksom u zemljama/ustanovama koje dodjeljuju akademske stupnjeve. Prva generacija upisanih studenata trebala bi započeti studij najkasnije početkom akademske godine koja sijedi nakon godine odabira projekata.

   Kako bi se zajamčila potpuna transparentnost i definirala prava i odgovornosti svih upisanih studenata, obje stranke (tj. upisani studenti i konzorcij združenih diplomskih studija Erasmus Mundus) moraju nakon upisa studenata u program potpisati ugovor o studiranju. Predložak ugovora o studiranju mora biti objavljen na internetskim stranicama združenih diplomskih studija Erasmus Mundus

4) uključuju **obveznu fizičku mobilnost za sve upisane studente:** načini praćenja mobilnosti te mehanizam priznavanja razdoblja studiranja među partnerskim ustanovama moraju se dogovoriti unutar konzorcija u fazi prijave projekta

   Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJM) moraju uključivati obveznu fizičku mobilnost za sve upisane studente (bez obzira na to jesu li stipendisti EMJM-a) koja se sastoji od najmanje dva razdoblja studiranja u dvije zemlje, od kojih barem jedna mora biti država članica EU-a ili treća zemlja pridružena programu. Te dvije zemlje moraju se razlikovati od zemlje boravišta studenta u fazi upisa. Svako od dva obvezna razdoblja studiranja mora odgovarati radnom opterećenju od najmanje jednog akademskog semestra (30 ECTS bodova ili istovjetno tome)[346]. Ostala razdoblja studiranja mogu se slobodno organizirati. Sva razdoblja diplomskog studija moraju se odvijati u partnerskim visokim učilištima ili pod njihovim izravnim nadzorom.

   Razdoblja obvezne mobilnosti ne mogu se zamijeniti virtualnom mobilnošću (učenjem na daljinu).

5) na studijima se potiče **razmjena osoblja i pozvanih stručnjaka** kako bi pridonijeli aktivnostima poučavanja, osposobljavanja i istraživanja te administrativnim aktivnostima

6) **nakon uspješnog završetka programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus dodjeljuje se združeni akademski ili stručni naziv** (tj. jedinstvena diploma koju dodjeljuju najmanje dva visoka učilišta iz različitih zemalja, od kojih najmanje jedna mora biti država članica EU-a ili treća zemlja pridružena programu) ili **višestruki akademski ili stručni naziv** (tj. najmanje dvije diplome koje dodjeljuju dva visoka učilišta iz različitih zemalja, od kojih najmanje jedna mora biti država članica EU-a ili treća zemlja pridružena programu) ili kombinacija navedenog.

[346] Iznimno, za studijske programe sa 60 ECTS bodova svako od obveznih razdoblja studiranja može odgovarati najmanje 20 ECTS ili istovjetno tomu.

7) **Akademski nazivi koji se dodjeljuju diplomiranim studentima** moraju biti u okviru sustava kvalifikacija u visokom obrazovanju u zemljama u kojima visoka učilišta imaju sjedište. Nazive moraju uzajamno priznavati sva visoka učilišta koja su punopravni partneri i koja ih dodjeljuju. Na kraju studija konzorciji bi studentima trebali izdati i dopunsku ispravu o studiju, koja obuhvaća sadržaj cijelog programa diplomskog studija.

Prijedlozi za združene diplomske studije Erasmus Mundus u fazi prijave moraju sadržavati u potpunosti razvijene združene studijske programe koji su spremni za pokretanje i koji se mogu oglašavati u svijetu neposredno nakon odabira. Ne postoje ograničenja u pogledu disciplina.

Sljedeće stavke treba navesti u prijavi kao **glavne očekivane rezultate** tijekom provedbe projekta:

- Internetske stranice projekta
- Promotivni materijal
- Predložak ugovora o studiranju
- Predložak diplome
- Potpisani zapisnici sa sastanaka za odabir
- Interna/vanjska izvješća o procjeni kvalitete
- Plan za održivost/poslovanje.

Prijaviteljima se savjetuje da ograniče broj kategorija rezultata na ukupno najviše 15.

Osim financijskog doprinosa za vođenje združenih diplomskih studija (vidjeti odjeljak o pravilima financiranja u nastavku) svi projekti financirani u okviru programa Erasmus Mundus koji završavaju u razdoblju 2021. – 2027. (uključujući one koji su počeli u razdoblju 2014. – 2020.) mogu nastaviti s programom kao diplomski studij Erasmus Mundus najviše triput nakon završetka aktivnosti, pod uvjetom da im EACEA pri ocjenjivanju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u završnoj fazi izvješćivanja dodijeli najmanje 75 bodova. Ti diplomski studiji trebali bi se obvezati da će i. nastaviti poštovati ciljeve, opseg i očekivani učinak aktivnosti, ii. pobrinuti se da osiguraju kontinuitet s prethodno financiranim diplomskim programom i iii. dostaviti izvješće o aktivnostima na kraju predmetnog razdoblja.

OČEKIVANI UČINAK

Na razini sustava:

- poticanje akademske suradnje u europskom prostoru visokog obrazovanja i izvan njega podupiranjem zajedničkog poučavanja i kvalifikacija, poboljšanja kvalitete, promicanja akademske izvrsnosti
- jačanje međunarodne dimenzije visokog obrazovanja suradnjom institucija u Europi i inozemstvu i mobilnošću za najbolje studente u svijetu
- povećanje sinergije između visokog obrazovanja, inovacija i istraživanja
- uklanjanje prepreka učenju većim pristupom visokokvalitetnom obrazovanju usmjerenom na inovacije i lakšim kretanjem polaznika između zemalja
- ispunjavanje društvenih potreba i potreba tržišta rada
- doprinos razvoju inovativnih obrazovnih politika.

Na institucijskoj razini:

- pružanje europskim i neeuropskim visokim učilištima više mogućnosti za strukturiranu i održivu akademsku suradnju širom svijeta
- poboljšanje kvalitete programa na diplomskoj razini i razvoj mehanizama za praćenje
- povećanje internacionalizacije i konkurentnosti organizacija sudionica
- podupiranje stvaranja novih mreža i poboljšanje kvalitete postojećih

- povećanje privlačnosti organizacija sudionica za nadarene studente
- doprinos internacionalizacijskim politikama visokih učilišta jačanjem međunarodne svijesti putem kurikuluma i izradom sveobuhvatnih strategija internacionalizacije (institucijska suradnja i prekogranična mobilnost ljudi).

Na individualnoj razini:

- poboljšanje zapošljivosti studenata koji sudjeluju u programu
- poboljšanje ključnih kompetencija i vještina studenata
- stvaranje novih načina razmišljanja i pristupa akademskim studijima kroz međunarodno, interdisciplinarno, međusektorsko i međukulturno iskustvo
- poboljšanje sposobnosti studenata za umrežavanje i njihovih komunikacijskih vještina
- povećanje doprinosa pojedinaca gospodarstvu i društvu utemeljenima na znanju.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	**Kontekst i opći ciljevi** • Opći ciljevi projekta u odnosu na združene diplomske studije Erasmus Mundus **Vrijednost EU-a**: • Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. **Analiza potreba i posebni ciljevi** • Obrazloženje projekta i analiza potreba na kojoj se prijedlog temelji • Pitanja/izazovi/nedostaci i posebni ciljevi koji se projektom nastoje uzeti u obzir u akademskom smislu te s obzirom na društvene potrebe i potrebe tržišta rada **Komplementarnost s drugim mjerama i inovacijama** • Strategija za poticanje izvrsnosti i inovacija • Podupiranje strategije modernizacije i internacionalizacije partnerskih visokih učilišta • Jedinstvenost projekta i dodana vrijednost u usporedbi s ponudom postojećih diplomskih programa • Strategija za povećanje privlačnosti, integracije, internacionalizacije i doprinosa ciljevima politike europskog prostora visokog obrazovanja

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	**Koncept i metodologija** • Zajedništvo/integracija EMJM-a, uzimajući u obzir zahtjeve opisane u odjeljku „Uspostava projekta" U prijedlogu se posebno opisuju: - akademski program i način na koji će se izvrsnost i inovativni elementi u iskustvu učenja osigurati u svim subjektima konzorcija - organizacija razdoblja studiranja, uključujući minimalne zahtjeve za mobilnost i uzajamno priznavanje ishoda učenja / bodova - načela i zahtjevi za prijavu studenata, odabir, sudjelovanje u programu i dodjelu stipendija - usluge koje se nude studentima - doprinos mobilnog osoblja i pozvanih stručnjaka aktivnostima poučavanja, osposobljavanja i istraživanja te administrativnim aktivnostima - posebne mjere potpore za olakšavanje jednakog i uključivog pristupa za sudionike te upis studenata/osoblja/pozvanih znanstvenika s individualnim potrebama povezanima s dugotrajnim fizičkim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim teškoćama. **Strategija za osiguranje kvalitete, praćenje i evaluaciju** • Unutarnje i vanjske mjere za osiguranja kvalitete diplomskog programa • Mjera u kojoj je zajednički pripremljen i potpuno integriran kurikulum usklađen sa standardima za osiguravanje kvalitete združenih studija u europskom prostoru visokog obrazovanja • združeni akademski naziv/nazivi koji će se dodjeljivati i njihovo priznavanje na punopravnim partnerskim visokim učilištima te zajednička dopunska isprava o studiju. **Projektni tim, osoblje i stručnjaci** • Projektni timovi i način na koji će surađivati na provedbi projekta **Troškovna učinkovitost i upravljanje financijama** • Upravljanje sredstvima EU-a, mobilizacija dopunskih sredstava i proračunski plan **Upravljanje rizicima** • Utvrđivanje rizika u provedbi projekta i planiranje odgovarajućih mjera za ublažavanje

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	**Struktura konzorcija** • Obrazloženje sastava konzorcija i komplementarnosti partnera; njihova dodana vrijednost za provedbu EMJM-a i način na koji svaki partner ostvaruje korist od sudjelovanja u projektu • Inovativni karakter konzorcija i uključivanje partnera s različitim razinama iskustva u aktivnosti Erasmus Mundus. Ako je primjenjivo: - kako je unaprijeđen postojeći konzorcij za Erasmus Mundus - kako je organizirana suradnja s dionicima izvan odgojno-obrazovnog sustava i u koju svrhu. • Definirane uloge i zadaće svakog partnera i razina uključenosti u projektne aktivnosti **Upravljanje konzorcijem i donošenje odluka** • Sporazumi o suradnji, upravljačka tijela i alati za upravljanje, osobito administrativno i financijsko • Angažiranost partnerskih institucija u provedbi EMJM-a • Primjerenost nacrta sporazuma o partnerstvu za učinkovito upravljanje EMJM-om
Učinak (najviše 20 bodova)	**Učinak i ambicija** • Učinak na razini sustava (unutar i izvan akademske zajednice, uključujući širu javnost i društvo), na institucijskoj razini (partnerske organizacije) i na individualnoj razini (posebno s obzirom na zapošljivost) • Predviđanja broja upisanih studenata u vremenskom okviru projekta Mjere za osiguravanje ravnomjerne zastupljenosti zemalja pri upisivanju studenata **Komunikacija, diseminacija i vidljivost** • Strategija promocije kako bi se privukli izvrsni studenti širom svijeta: ciljne skupine, zadaće partnera i način na koji će se studente poticati da daju doprinos Erasmus+ identitetu/zajednici • Strategija diseminacije, korištenja rezultata i vidljivosti **Održivost i kontinuitet** • Srednjoročna/dugoročna strategija razvoja i održivosti nakon razdoblja financiranja sredstvima EU-a, uključujući mobilizaciju drugih izvora financiranja • Sinergije/komplementarnost s drugim aktivnostima (koje se financiraju sredstvima EU-a i drugim sredstvima) koje se mogu nadovezati na rezultate projekta

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje 70 bodova te najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu (tj. najmanje 22 bodova za kategoriju „relevantnost projekta", najmanje 15 bodova za kategoriju „kvaliteta projektnog plana i provedbe", najmanje 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak").

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak". Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Bespovratna sredstva za združene diplomske studije Erasmus Mundus izračunavaju se na temelju sljedeće tri komponente:

- doprinosa institucijskim troškovima za provedbu programa
- maksimalnog broja studentskih stipendija koje se dodjeljuju tijekom trajanja ugovora,
- dodatnih sredstava namijenjenih pokrivanju individualnih potreba studenata s invaliditetom.

Taj doprinos služi za financiranje najmanje 4 izvedbe diplomskog programa u trajanju od 1 do 2 akademske godine (60, 90 ili 120 ECTS bodova).

Doprinos institucijskim troškovima združenih diplomskih studija Erasmus Mundus

Dodjeljuje se u obliku jediničnog troška po upisanom studentu i namijenjen je pokrivanju dijela troškova povezanih s provedbom programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

Jedinični troškovi obuhvaćaju troškove osoblja (nastave, putovanja), troškove pozvanih gostujućih predavača, promocije, diseminacije, organizacijski troškovi (uključujući potpuno osiguranje za upisane studente, financijsku potporu upisanim studentima s individualnim potrebama ako nisu pokrivene dodatnim sredstvima (vidjeti u nastavku), pomoć oko smještaja i ostale studentske usluge), administrativne troškove i sve ostale troškove potrebne za provedbu uspješnog diplomskog programa.

U odabranim projektima ne mogu se naplaćivati naknade za prijavu studenata. Ne mogu se naplaćivati ni školarine ni drugi obvezni troškovi povezani sa sudjelovanjem studenata kao stipendista programa Erasmus Mundus.

Maksimalni doprinos institucionalnim troškovima iznosi: **750 EUR/mjesec x DR x NRES**

pri čemu je:

- **DR** = maks. trajanje diplomskog programa u mjesecima (npr. 12, 18, 24 mjeseca)
- **NRES** = broj upisanih studenata (stipendista i onih bez stipendije) predviđen za cijelo vrijeme trajanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Napominjemo da će za izračun iznosa bespovratnih sredstava NRES biti ograničen na 100 (ne računajući dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo).

Studentske stipendije

Stipendija će biti doprinos troškovima studenata korisnika i pokrivat će putne troškove, troškove vize, troškove smještaja i životne troškove. Izračunava se na temelju mjesečnog jediničnog troška za cijelo razdoblje koje je upisanom stipendistu potrebno za završetak studijskog programa (razmjerno stvarnom broju dana). To razdoblje obuhvaća studiranje, istraživanje, stručnu praksu, pripremu i obranu završnog rada u skladu sa zahtjevom združenog diplomskog studija. U tom se razdoblju stipendija može dodijeliti samo u cijelosti i redovitim studentima.

Stipendija se dodjeljuje za upis na redovni studij i obuhvaća cjelokupno trajanje diplomskog studija (tj. 12, 18, 24 mjeseca). Skraćeno trajanje stipendije primjenjivo je u slučaju priznavanja prethodnog učenja (s najkraćim trajanjem stipendije od jedne akademske godine).

Studenti koji su prethodno dobili stipendiju za EMJM ne mogu se prijaviti za dodatnu stipendiju u okviru EMJM-a.

Stipendije za EMJM mogu se ponuditi studentima iz cijelog svijeta. Međutim, konzorciji trebaju osigurati geografsku ravnotežu, tj. kandidatima istog državljanstva može se dodijeliti najviše 10 % ukupnog broja dodijeljenih stipendija za vrijeme provedbe projekta (to se pravilo ne odnosi na dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo).

Izračun maksimalne stipendije po studentu:

Stipendija se izračunava na sljedeći način: **1400 EUR/mjesec x DS**

pri čemu je **DS** = trajanje diplomskog programa.

Izračun maksimalnog iznosa stipendije za združene diplomske studije Erasmus Mundus za vrijeme trajanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava:

Maksimalni iznos stipendije izračunava se na sljedeći način: **1400 EUR/mjesec x DR x NRS**

pri čemu je:

- **DR** = maks. trajanje diplomskog programa u mjesecima (npr. 12, 18, 24 mjeseca)
- **NRS** = broj stipendija predviđenih za cijelo trajanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava (najviše 50, ne računajući dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo).

Doprinos individualnim potrebama studenata s invaliditetom

Doprinos za individualne potrebe prihvatljiv je ako ispunjava opće uvjete prihvatljivosti utvrđene u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Koristit će se za troškove upisane studente (sa stipendijom ili bez nje) s invaliditetom (npr. dugotrajna fizička, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja), kao što su oni povezani s nabavom posebnih predmeta ili usluga (npr. pomoć trećih osoba, prilagodba radnog okruženja, dodatni putni troškovi/troškovi prijevoza).

Potpora za pokrivanje takvih individualnih potreba upisanih studenata bit će u obliku sljedećih jediničnih troškova za posebne potrebe:

(a) 3000 EUR
(b) 4500 EUR
(c) 6000 EUR
(d) 9500 EUR
(e) 13 000 EUR
(f) 18 500 EUR
(g) 27 500 EUR
(h) 35 500 EUR
(i) 47 500 EUR
(j) 60 000 EUR

Izračun doprinosa za jedinični trošak po studentu:

upisani studenti prijavit će vrstu potrebnih predmeta/usluga i njihov trošak. Primjenjivi jedinični trošak utvrdit će se kao stopa koja odgovara procijenjenim troškovima ili je prva na popisu koja je niža od njih. Taj jedinični trošak doprinos je i nije namijenjen za potpuno pokrivanje stvarnih troškova.

Napomena: troškovi koji su manji od najnižeg iznosa (tj. manji od 3000 EUR) neće biti prihvatljivi za dodatnu potporu i morat će se pokriti u okviru doprinosa institucijskim troškovima EMJM-a ili iz drugih izvora financiranja ustanova korisnika.

Izračun maksimalnog doprinosa koji se dodjeljuje za združene diplomske studije Erasmus Mundus za vrijeme trajanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava:

U fazi prijave će na temelju njihove procjene prijavitelji zatražiti maksimalno dva jedinična troška, što odgovara najvišim dostupnim jediničnim troškovima, tj. najviše 2 x 60 000 EUR. Taj će se iznos iskoristiti za dodjelu jediničnih troškova dotičnim studentima.

U fazi provedbe jedinični troškovi bit će u obliku mjesečnog jediničnog doprinosa koji se izračunava na sljedeći način:

{jedinica za posebne potrebe x (1/broj mjeseci)}.

Broj mjeseci u toj formuli odgovara broju mjeseci u kojima su se predmeti ili usluge za posebne potrebe koristili ili su proizvedeni za provedbu aktivnosti, ovisno o prirodi predmeta ili usluga. Za jednokratne troškove broj mjeseci odgovara broju 1.

DODATNA SREDSTVA ZA STUDENTE IZ CILJANIH REGIJA SVIJETA

Prijavitelji se mogu prijaviti za dodatna sredstva za studente iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu iz sljedećih regija: **regije 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11,** koje se financiraju iz instrumenata EU-a za vanjsko djelovanje.

EMJM-ovi predloženi za financiranje mogu za cjelokupno trajanje diplomskog studija primiti do 18 dodatnih stipendija (uključujući odgovarajuće institucionalne troškove) koje se financiraju iz Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa (NDICI)[347] te do dvije dodatne stipendije (uključujući odgovarajuće institucionalne troškove) koje se financiraju iz Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA III)[348]. Te dodatne stipendije nude se zbog zadanih prioriteta vanjskog djelovanja EU-a povezanih s visokim obrazovanjem i uzimaju u obzir različite razine gospodarskog i socijalnog razvoja u relevantnim trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Te će se stipendije dodjeljivati EMJM-ima odabranima za financiranje silaznim redoslijedom i uzimajući u obzir raspoloživi proračun.

Dodatne informacije o raspoloživim iznosima u okviru svake proračunske omotnice bit će objavljene na portalu *EU Funding & Tenders*. Sredstva će se morati koristiti na geografski uravnotežen način, a ustanove se potiču da uključuju studente iz najsiromašnijih i najmanje razvijenih trećih zemalja koje nisu pridružene programu.

Za ovu aktivnost utvrđeni su sljedeći geografski ciljevi i okvirni udio u proračunu:

- Regija 1 (zapadni Balkan): posebna pozornost posvetit će se stipendijama u području klimatskih promjena, okoliša i energetike, digitalnih tehnologija, inženjerstva, održivog rasta i radnih mjesta.
- Regija 3 (južno susjedstvo): 8 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. 30 % tog iznosa trebalo bi dodijeliti Tunisu.
- Regija 5 (Azija): 23 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Prednost će imati najmanje razvijene zemlje.
- Regija 6 (središnja Azija): 9 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Prednost će imati najmanje razvijene zemlje.
- Regija 7 (Bliski istok) 3 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Prednost će imati najmanje razvijene zemlje.
- Regija 8 (Pacifik): 1 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Prednost će imati najmanje razvijene zemlje.
- Regija 9 (supsaharska Afrika): 31 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Prednost će imati najmanje razvijene zemlje. a posebna pozornost posvetit će se i prioritetnim zemljama s obzirom na migracije. Ni jedna zemlja neće moći dobiti više od 8 % sredstava predviđenih za tu regiju.
- Regija 10 (Latinska Amerika): 24 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja. Brazilu i Meksiku zajedno može se dodijeliti najviše 30 % sredstava.
- Regija 11 (Karibi): 1 % proračuna dostupnog iz NDICI-ja.

Regionalni ciljani proračuni i prioriteti primjenjuju se okvirno na razini projekta i pratit će se u fazi provedbe.

Izračun konačnog iznosa bespovratnih sredstava

Konačni iznos bespovratnih sredstava izračunat će se u fazi podnošenja završnog izvješća na temelju broja dodijeljenih stipendija, broja upisanih studenata i stvarnog broja jediničnih troškova dodijeljenih za individualne potrebe, pod uvjetom da ukupan iznos ne prelazi maksimalni iznos dodijeljenih bespovratnih sredstava. Projekti će imati fleksibilnost za prijenos sredstava između stipendija (ne računajući dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo) i individualnih potreba ovisno o stvarnim potrebama i u skladu s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava. Prijenosi između proračunskih naslova i između instrumenata financiranja nisu dopušteni.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

[347] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2021:209:TOC
[348] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32021R1529

2. lot: mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus

Kako bi se ojačala međunarodna dimenzija europskog prostora obrazovanja, cilj je mjera za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus povećati kapacitete visokih učilišta u Europi za modernizaciju i internacionalizaciju njihovih kurikuluma izradom novih diplomskih programa u partnerstvu sa sveučilištima iz cijelog svijeta.

Izrada međunarodnih diplomskih programa važna je za sveučilišta u Europi. Međunarodna suradnja donosi raznolike akademske perspektive i metodologije poučavanja, obogaćuje kurikulum i proširuje obrazovna iskustva studenata. Osim toga, međunarodni diplomski programi privlače studente iz cijelog svijeta, povećavajući raznolikost i bazu talenata, ali i ugled i konkurentnost sveučilišta na globalnoj razini.

Uspostavom suradnje s ustanovama iz cijelog svijeta sveučilišta u Europi mogu udružiti sredstva i znanje za suočavanje s gorućim globalnim problemima, kao što su klimatske promjene, digitalna transformacija i održivi razvoj. Dugoročno će mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus poticati razvoj zajedničkih mehanizama u visokom obrazovanju povezanih s osiguravanjem kvalitete, akreditacijom i priznavanjem diploma i bodova.

Zato je glavni cilj mjera za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus potaknuti razvoj inovativnih, visokointegriranih **novih transnacionalnih studijskih programa** na diplomskoj razini. Te međunarodne studijske programe zajednički pruža međunarodni konzorcij visokih učilišta iz različitih zemalja svijeta i, prema potrebi, drugih partnera iz i/ili izvan odgojno-obrazovnog sustava s posebnim stručnim znanjem i interesom u predmetnim studijskim područjima / stručnim domenama.

Korisnici bi trebali pružati razinu obrazovanja koja odgovara razini 7 Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja (ISCED) 2011.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA MJERE ZA PRIPREMU ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za bespovratna sredstava u okviru programa Erasmus+, projektni prijedlozi za mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, kandidati moraju: • biti pravni subjekti (javna ili privatna tijela) • biti visoka učilišta sa sjedištem u jednoj od prihvatljivih zemalja, tj. u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu • imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). **Iznimka:** organizacije iz Bjelarusa (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Projekt mora obuhvaćati aktivnosti koje uključuju visoka učilišta iz jedne ili više zemalja koje nisu pridružene programu Erasmus+. Prema potrebi u te aktivnosti mogu biti uključeni i drugi partneri iz i/ili izvan odgojno-obrazovnog sustava s posebnim stručnim znanjem i interesom u predmetnim studijskim područjima / stručnim domenama.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 15 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora).

Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2025-EMJM-DESIGN Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu *EU Funding & Tenders*.
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **13. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

EMDM su projekti s jednim korisnikom. Korisnici će uspostavljati kontakte i inicirati aktivnosti suradnje s ciljem uspostavljanja diplomskog programa u skladu s definicijom „integriranog diplomskog programa" (vidjeti odjeljak o EMJM-u „Uspostava projekta"). U fazi prijave korisnik bi trebao utvrditi organizacije sudionice. Međutim, one neće sudjelovati u postupku potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Planirane aktivnosti bit će opisane u dijelu B prijavnog obrasca i u jedinstvenom radnom paketu.

Do kraja razdoblja financiranja zajednički pripremljen diplomski studij trebao bi:

- ponuditi potpuno integrirani kurikulum koji izvodi konzorcij visokih učilišta (koji čine najmanje tri visoka učilišta iz tri zemlje, od kojih najmanje jedno mora biti iz države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu, a jedno iz treće zemlje koja nije pridružena programu)
- nastojati privući izvrsne studente iz cijelog svijeta
- uključivati obveznu fizičku mobilnost za sve upisane studente
- završiti dodjelom združenog akademskog ili stručnog naziva (tj. jedinstvene diplome koju dodjeljuju visoka učilišta iz konzorcija), višestrukog akademskog ili stručnog naziva (tj. različitih diploma koje dodjeljuju visoka učilišta iz konzorcija) ili kombinacije navedenoga (neka visoka učilišta iz konzorcija dodjeljuju združeni akademski ili stručni naziv, dok druga dodjeljuju vlastiti).

Nadalje, očekuje se da se u okviru projekta osmisle sljedeći zajednički mehanizmi:

- zajednički zahtjevi za upis studenata te pravila/postupci za prijavu, odabir, praćenje, ispitivanje/evaluacija rezultata
- združeni studij i integrirane aktivnosti poučavanja/osposobljavanja
- plan za usuglašene usluge koje se nude studentima (npr. tečajevi jezika, potpora za vize)
- zajednička strategija za promicanje i informiranje
- zajednička strategija administrativnog i financijskog upravljanja
- politika o združenim akademskim nazivima
- nacrt zajedničkog sporazuma o partnerstvu koji uključuje najmanje tri visoka učilišta; taj bi sporazum trebao obuhvatiti sve akademske, operativne, administrativne i financijske aspekte povezane s provedbom diplomskog programa
- zajednički nacrt ugovora o studiranju.

Navedene stavke treba navesti u prijavi kao **glavne očekivane rezultate** na kraju provedbe projekta.

Očekuje se da će diplomski program u razvoju biti u skladu sa standardima za osiguravanje kvalitete združenih studija u europskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA)[349].

[349] https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/

Partnerske institucije potiče se da barem pokrenu neki od postupaka akreditacije/evaluacije prije kraja projekta i istraže mogućnosti koje nudi europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija (ako to nacionalni propisi dopuštaju).

OČEKIVANI UČINAK

- mogućnosti za europska i neeuropska visoka učilišta da razviju nova partnerstva
- poboljšanje kvalitete i poticanje inovacija u programima na diplomskoj razini i razvoj mehanizama za praćenje
- povećanje internacionalizacije i konkurentnosti organizacija sudionica
- povećanje privlačnosti organizacija sudionica za nadarene studente iz cijelog svijeta
- doprinos internacionalizacijskim politikama sveučilišta jačanjem međunarodne svijesti putem kurikuluma i izradom sveobuhvatnih strategija internacionalizacije (institucijska suradnja i prekogranična mobilnost ljudi).

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	• Prijedlog je relevantan za ciljeve aktivnosti. • Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Prijedlog je inovativan u usporedbi s ponudom postojećih diplomskih programa. **Analiza potreba i posebni ciljevi** Obrazloženje projekta visoko integriranog diplomskog programa. Prijedlog počiva na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	**Koncept i metodologija** • Primjerenost i izvedivost planiranih aktivnosti za ostvarenje ciljeva i očekivanih ishoda. **Upravljanje projektom i osiguravanje kvalitete** • Predviđene su mjere kako bi provedba projekta bila kvalitetna i dovršena na vrijeme • Planirani koraci za pokretanje postupka akreditacije/evaluacije za predloženi diplomski studij, ako je moguće putem prilika koje nudi europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija **Projektni tim, osoblje i stručnjaci** • Predviđeni operativni resursi (uključujući organizacije sudionice) povezani s planiranim aktivnostima i ishodima • Definiranje uloga i raspodjela zadataka u projektnom timu
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	**Struktura konzorcija** • Očekivana uloga organizacija sudionica Njihov doprinos provedbi projekta i izradi diplomskog programa • Obrazloženje njihova sudjelovanja, dodana vrijednost i komplementarnost.

Učinak **(najviše 20 bodova)**	**Učinak i ambicija** • Očekivani učinak i ambicija novog projekta EMDM-a, uključujući privlačnost za studente, profesore i partnerske organizacije iz cijelog svijeta. **Komunikacija, diseminacija i vidljivost** • Predviđene aktivnosti promicanja i diseminacije novog diplomskog programa i ishoda projekta **Održivost i kontinuitet** • Predviđeni koraci za uspješno pokretanje/provedbu novog diplomskog programa (uključujući podršku ustanova) i predviđene mjere za osiguravanje njegove održivosti (uključujući utvrđivanje mogućih izvora financiranja).

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje 60 bodova te najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu (tj. najmanje 16 bodova za kategoriju „relevantnost projekta", 12 bodova za kategorije „kvaliteta projektnog plana i provedbe" i „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i 10 bodova za kategoriju „učinak").

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak". Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom.

Bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose: 60 000 EUR.

Jednokratni financijski doprinos pokrit će troškove izravno povezane s aktivnostima potrebnima za uspostavu novog diplomskog programa, kao što su sastanci i konferencije, studije/ankete, postupak akreditacije/evaluacije itd. Taj doprinos može se iskoristiti i za pokrivanje troškova osoblja, putnih troškova i troškova smještaja, administrativnih troškova i podugovorenih aktivnosti, u mjeri u kojoj je to relevantno za provedbu mjera za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

Parametri bespovratnih sredstava bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Za završnu isplatu bespovratnih sredstava korisnici će morati dostaviti dokaz da su u potpunosti i na zadovoljavajući način provedene aktivnosti i ostvareni rezultati predviđeni u njihovoj prijavi.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

PARTNERSTVA ZA INOVACIJE

Partnerstva za inovacije podupiru projekte čiji je cilj ostvarivanje sistemskog učinka na europskoj razini, i to kapacitetom za provedbu rezultata projekta na europskoj razini i/ili za njihovo prenošenje u različite tematske ili geografske okvire. Usmjerena su na tematska područja od strateške važnosti za europski rast i konkurentnost te socijalnu koheziju. Tom su vrstom partnerstva obuhvaćene sljedeće aktivnosti:

- savezi za inovacije

Tim aktivnostima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

SAVEZI ZA INOVACIJE

Cilj je **savezâ za inovacije** ojačati inovacijski kapacitet Europe poticanjem inovacija putem **suradnje i protoka znanja** u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (početnom i trajnom) i u širem socioekonomskom okruženju, uključujući istraživanje.

Cilj im je ujedno potaknuti pružanje novih vještina i ukloniti neusklađenost ponuđenih i traženih vještina oblikovanjem i izradom novih kurikuluma **za visoko obrazovanje i strukovno obrazovanje i osposobljavanje** te potporom razvoju **inicijativnosti** i **poduzetničkog načina razmišljanja** u EU-u.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ta će partnerstva provoditi koherentan i sveobuhvatan skup **sektorskih ili međusektorskih** aktivnosti, koje bi se trebale moći prilagoditi budućem razvoju znanja u EU-u.

Kako bi se potaknule inovacije, u prvom će planu biti razvoj **talenata i vještina**. Prvo, digitalne kompetencije sve su važnije za sve profile radnih mjesta na cijelom tržištu rada. Drugo, prelazak na kružno i zelenije gospodarstvo mora se temeljiti na promjenama kvalifikacija i nacionalnih kurikuluma obrazovanja i osposobljavanja kako bi se ispunile nove profesionalne potrebe za **zelenim vještinama** i održivim razvojem. Treće, za dvostruku digitalnu i zelenu tranziciju potrebno je ubrzano usvajanje novih tehnologija, posebno u izrazito inovativnim visokotehnološkim domenama, u svim sektorima našeg gospodarstva i društva.

Ciljevi saveza za inovacije mogu se postići prijavom za jedan ili oba sljedeća lota (organizacija može biti uključena u nekoliko prijedloga):

1. lot: savezi za obrazovanje i poduzeća

Savezi za obrazovanje i poduzeća transnacionalni su, strukturirani projekti usmjereni na rezultate, u kojima partneri dijele zajedničke ciljeve i surađuju na poticanju inovacija, novih vještina, inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja.

Cilj im je poticanje inovacija u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO), poduzećima i širem socioekonomskom okruženju. To uključuje suočavanje s društvenim i gospodarskim izazovima, kao što su klimatske promjene, promjenjiva demografija, digitalizacija, pojava novih disruptivnih tehnologija kao što je umjetna inteligencija i brze promjene na tržištu rada, i to putem socijalnih inovacija i otpornosti zajednica te inovacija na tržištu rada.

Savezi za obrazovanje i poduzeća okupljaju poduzeća i pružatelje visokog obrazovanja i strukovnog osposobljavanja radi suradnje u okviru partnerstva. U okviru jednog ili više gospodarskih sektora ona stvaraju pouzdane i održive odnose i pokazuju inovativni i transnacionalni karakter u svim aspektima. Iako svako partnerstvo mora uključivati najmanje jednu organizaciju u području SOO-a i jednu organizaciju u području visokog obrazovanja, ono može biti usmjereno na oba ili jedno od ta dva obrazovna područja. Suradnja između organizacija za SOO i za visoko obrazovanje trebala bi biti relevantna i korisna za oba sektora.

Savezi nastoje postići jedan ili više sljedećih ciljeva:

- poticanje **novih, inovativnih i multidisciplinarnih pristupa poučavanju i učenju**: poticanje inovacija u pogledu oblikovanja i provedbe obrazovnih programa, oblika poučavanja, tehnika ocjenjivanja, okruženja za učenje i/ili razvoja novih vještina
- **podupiranje razvoja vještina u visokotehnološkim[350] domenama**; podupiranje inovacijskog kapaciteta Europe proširivanjem njezine baze talenata u području tih novih disruptivnih tehnologija
- poticanje **uspostave inkubatora** u ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje u cijeloj Europi
- poticanje **društveno odgovornog poslovanja** (npr. pravednost, uključivost, klimatske promjene, zaštita okoliša i održivi razvoj)
- poticanje **inicijativnosti** i **poduzetničkih stavova, načina razmišljanja i vještina** učenika, odgojno-obrazovnih

[350] Vidjeti definiciju na https://www.eitdeeptechtalent.eu/the-initiative/what-is-deep-tech/.

djelatnika i drugih radnika, u skladu s Okvirom za poduzetničke kompetencije (EntreComp)[351]

- poboljšanje **kvalitete i relevantnosti vještina** razvijenih i certificiranih u sustavima obrazovanja i osposobljavanja (uključujući nove vještine i rješavanje problema neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina)
- olakšavanje **razmjene i zajedničkog stvaranja znanja** između visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, istraživanja, javnog i poslovnog sektora
- izgradnja i podrška djelotvornim i učinkovitim **sustavima** visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, koji su povezani, uključivi i pridonose inovacijama.

Visoka učilišta potiču se da se prije podnošenja prijave posluže alatom za samoprocjenu HEInnovate[352], posebno ako koordiniraju prijedlog. HEInnovate će im pomoći da prepoznaju svoje prednosti i slabosti u području poduzetništva i inovacija. Zahvaljujući tome moći će bolje pripremiti prijedlog i sastav konzorcija te objediniti sva potrebna stručna znanja.

2. lot: savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana"[353])

Cilj je saveza za sektorsku suradnju u području vještina stvaranje novih strateških pristupa i suradnje za konkretna rješenja za razvoj vještina i kratkoročno i srednjoročno, u područjima u kojima se provodi važna mjera iz Programa vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost, Pakt za vještine. Inicijativa omogućava velika partnerstva uspostavljena u okviru Pakta za vještine, kojih je dosad već 20 i još ih je u pripremi, s mogućnošću potpore za razvoj strategija za sektorske vještine te za reviziju i razvoj profila radnih mjesta i s njima povezanih programa za osposobljavanje. Glavni je cilj pakta mobilizirati i potaknuti sve relevantne dionike da poduzmu konkretne mjere za usavršavanje i prekvalifikaciju radne snage udruživanjem snaga i sklapanjem partnerstava, među ostalim na razini EU-a, kako bi se odgovorilo na potrebe tržišta rada, pružila potpora zelenoj i digitalnoj tranziciji te nacionalnim, regionalnim i lokalnim strategijama za vještine i rast. Stoga će rezultati saveza za sektorsku suradnju u području vještina, tj. informacije o sektorskim vještinama, strategije za vještine, profili zanimanja, programi osposobljavanja i dugoročno planiranje, biti važan doprinos radu opsežnih partnerstava u ekosustavima koja su se pridružila Paktu za vještine.

Savezi za sektorsku suradnju u području vještina nastoje riješiti problem nedostatka vještina na tržištu rada koji koči rast, inovacije i konkurentnost u određenim sektorima ili područjima, s ciljem kratkoročnih intervencija i dugoročnih strategija. Ti će se savezi provoditi u 14 industrijskih ekosustava utvrđenih u novoj industrijskoj strategiji za Europu[354] (vidjeti kriterije prihvatljivosti).

Opsežna partnerstva u ekosustavima koja su se pridružila Paktu za vještine temeljit će se na Planu za sektorsku suradnju u području vještina. Stoga će savezi u okviru 2. lota podupirati ispunjavanje obveza iz Pakta razvojem strategija za sektorske vještine. Te strategije moraju proizvesti sistemski i strukturni učinak smanjenja manjkova, nedostataka i neusklađenosti vještina u odnosu na potrebe na tržištu rada te osigurati odgovarajuću kvalitetu i razine vještina. Strategije za sektorske vještine moraju obuhvaćati jasan skup aktivnosti, postignuća i jasno definiranih ciljeva kako bi se uskladile potražnja i ponuda vještina radi podupiranja sveukupne provedbe opsežnih partnerstava za vještine u ekosustavima u okviru Pakta. Savezima se nastoje izgraditi temelji za ta partnerstva za vještine i utvrditi smjer kojim bi trebalo nastaviti nakon završetka projekata.

Na temelju dokaza o potrebama za vještinama s obzirom na profile zanimanja, savezi za provedbu Plana za sektorsku suradnju u području vještina podupiru pripremu i provedbu transnacionalnog sadržaja obrazovanja i osposobljavanja, kao i metodologije poučavanja i osposobljavanja, radi brzog prihvaćanja na regionalnoj i lokalnoj razini i novih zanimanja koja se pojavljuju. U tu bi svrhu savezi trebali temeljiti svoje prijedloge na postojećem radu centara strukovne izvrsnosti[355],

351 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101581/lfna27939enn.pdf

352 https://heinnovate.eu/en

353 Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=hr

354 COM(2020) 102 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102

355 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501

regija koje provode strategije pametne specijalizacije[356], europskih klasterskih partnerstava[357] i zajednica znanja i inovacija (ZZI) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT)[358] koje su aktivne u istom industrijskom ekosustavu.

Prijedlozi bi trebali uključivati pripremu programa trajnog strukovnog osposobljavanja kako bi se ispunile hitne potrebe radno sposobnih osoba za vještinama. Trebali bi uključivati i razvoj novih profila zanimanja i s njima povezanih kvalifikacija, koje bi trebale obuhvaćati srednje i više strukovno obrazovanje i osposobljavanje (razine 3 – 5 EQF-a) i tercijarno obrazovanje (razine 6 – 8 EQF-a). Osim toga, prijedlozi bi trebali uključivati oblikovanje pripadajućih temeljnih kurikuluma i programa obrazovanja i osposobljavanja koji vode do tih kvalifikacija.

Svaki projekt među svojim partnerima mora imati organizacije za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i visoko obrazovanje i dionike na tržištu rada. Bilo bi idealno da uključuje i politička tijela, tijela za ovjeravanje te europska sektorska udruženja i predstavnike industrije.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA SAVEZE ZA INOVACIJE?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za **1. lot**: **savezi za obrazovanje i poduzeća** moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju biti: javne ili privatne organizacije sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu, kao što su visoka učilišta, pružatelji SOO-a, mreže pružatelja SOO-a, mala i srednja ili velika poduzeća (uključujući socijalna poduzeća), znanstveni instituti, nevladine organizacije, javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih, posrednici koji predstavljaju organizacije ili poduzeća za obrazovanje, osposobljavanje ili mlade, tijela za akreditaciju, certificiranje, priznavanje ili kvalifikacije, gospodarske, industrijske, radničke ili obrtničke komore, europski ili nacionalni socijalni partneri, bolnice ili druge ustanove za skrb, uključujući dugotrajnu skrb, tijela nadležna za obrazovanje, osposobljavanje ili zapošljavanje na regionalnoj ili nacionalnoj razini, zavodi za zapošljavanje, državni zavodi za statistiku, agencije za gospodarski razvoj, sektorska ili strukovna udruženja, vijeća za sektorske vještine, tijela koja pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja, informiranja i zapošljavanja. Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu u regijama 1 – 3 mogu sudjelovati kao korisnici, povezani subjekti ili pridruženi partneri, ali ne kao koordinatori. Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu sudjelovati samo kao pridruženi partneri. **Iznimka:** organizacije iz Bjelarusa (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Visoka učilišta sa sjedištem **državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu** moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). ECHE ne moraju imati visoka učilišta iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu.

[356] https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home
[357] https://www.clustercollaboration.eu
[358] https://eit.europa.eu/hr/in-your-language

Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Savezi za obrazovanje i poduzeća moraju obuhvatiti **najmanje 4 države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu** i u njima mora sudjelovati najmanje **8 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata).** U konzorcij moraju biti uključena najmanje **3 dionika na tržištu rada** (poduzeća, trgovačka društva ili posredničke predstavničke organizacije, kao što su komore, sindikati ili udruge) i najmanje **3 pružatelja obrazovanja i osposobljavanja** (SOO i visoka učilišta) kao prijavitelji (korisnici, ne povezani subjekti). **U svakom bi prijedlogu kao prijavitelji** (korisnici, ne povezani subjekti) trebali biti uključeni barem **jedno visoko učilište i jedan pružatelj SOO-a**. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne ubrajaju se u minimalne kriterije prihvatljivosti za sastav konzorcija i ne mogu biti koordinatori.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 24 ili 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora). Trajanje je potrebno odrediti u fazi prijave, na temelju ciljeva projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju.
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala *EU Funding & Tenders*. Identifikacijska oznaka poziva za 1. lot: ERASMUS-EDU-2025-PI-ALL-INNO-EDU-ENTERP
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **6. ožujka u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za **2. lot**: **savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana")** moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju biti: • registrirani članovi Pakta za vještine[359] • Javne ili privatne organizacije sa sjedištem u **državi članici EU-a** ili **trećoj zemlji pridruženoj** programu, kao što su: – visoka učilišta – pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja – mreže pružatelja SOO-a – mala i srednja ili velika poduzeća (uključujući socijalna poduzeća) – znanstveni instituti – nevladine organizacije – javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini – organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih – posrednici koji predstavljaju organizacije ili poduzeća za obrazovanje, osposobljavanje ili mlade – tijela za akreditaciju, certificiranje, priznavanje ili kvalifikacije – gospodarske, industrijske, radničke ili obrtničke komore – europski ili nacionalni socijalni partneri – bolnice ili druge ustanove za skrb, uključujući dugotrajnu skrb – tijela nadležna za obrazovanje, osposobljavanje ili zapošljavanje na regionalnoj ili nacionalnoj razini – zavodi za zapošljavanje – državni zavodi za statistiku – agencije za gospodarski razvoj – sektorska ili strukovna udruženja – vijeća za sektorske vještine – tijela koja pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja, informiranja i zapošljavanja. I organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu sudjelovati, ali samo kao pridruženi partneri. Visoka učilišta sa sjedištem **državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu** moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE).
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana") moraju obuhvatiti najmanje **8 država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu** i u njima mora sudjelovati najmanje **12** prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata). Partnerstvo mora uključivati najmanje **5 dionika na tržištu rada** (poduzeća, trgovačka društva ili posredničke predstavničke organizacije, kao što su komore, sindikati ili udruge) i najmanje **5 pružatelja obrazovanja i osposobljavanja** (SOO i visoka učilišta) kao **prijavitelje (korisnike, ne povezane subjekte)**. **U svakom bi prijedlogu kao prijavitelji** (korisnici, ne povezani subjekti) trebali biti uključeni **barem jedno visoko učilište i jedan pružatelj SOO-a**. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne ubrajaju se u minimalne kriterije prihvatljivosti za sastav konzorcija i ne mogu biti koordinatori.

[359] https://pact-for-skills.ec.europa.eu/index_hr

Sektori ili područja	**14 industrijskih ekosustava utvrđenih u Godišnjem izvješću o jedinstvenom tržištu za 2021.[360]:** **1. mobilnost – promet – automobilska industrija**: proizvodnja motornih vozila, brodova i vlakova te pribora; njihovi popravci i održavanje; prijevoz tereta itd. **2. tekstil:** proizvodnja tekstila, odjeće, obuće, kože i nakita itd. **3. energija iz obnovljivih izvora:** elektromotori, motori i turbine; proizvodnja električne energije; proizvodnja i distribucija plina itd. **4. elektronika:** proizvodnja elektronike itd. **5. trgovina na malo**: maloprodaja, trgovina na veliko u izravnom kontaktu s potrošačima itd. **6. građevinarstvo**: gradnja stambenih i nestambenih zgrada; gradnja cesta i željezničkih pruga; gradnja komunalne infrastrukture i ostalih građevina niskogradnje; povezane aktivnosti itd. **7. zrakoplovstvo i obrana:** proizvodnja zrakoplova; proizvodnja i usluge za svemirsku industriju; obrambeni proizvodi i tehnologije itd. **8. niskougljične energetski intenzivne industrije:** vađenje fosilnih goriva; proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda; proizvodnja proizvoda s velikim učinkom na okoliš: plastike, kemikalija, gnojiva, željeza i čelika, šumskih proizvoda, cementa, gume, obojenih metala itd. **9. turizam:** prijevoz putnika i putovanja; hoteli, kratkotrajni smještaj; restorani i ugostiteljstvo; događanja, tematski parkovi itd. **10. poljoprivredno-prehrambeni sektor:** biljna i stočarska proizvodnja; prerada prehrambenih proizvoda; veterinarske djelatnosti itd. **11. kreativne i kulturne industrije:** novine, knjige i časopisi; filmovi, videozapisi i televizija; radio i glazba itd. **12. digitalne tehnologije:** telekomunikacije; softver i programiranje; internetski portali; proizvodnja računala i opreme itd. **13. lokalna ekonomija i socijalno poduzetništvo:** socijalna poduzeća, udruge i zadruge koji žele ostvariti socijalni učinak itd.

[360] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102

	14. zdravstvo: farmaceutski proizvodi i oprema; bolnice, ustanove za njegu, socijalna skrb sa smještajem itd. Savezi za svoj prijedlog moraju odabrati samo jedan industrijski ekosustav na koji će se odnositi njihov projekt[361]. Prijedlog se može odnositi na ekosustav koji nije obuhvaćen tekućim projektom u okviru Plana ili na ekosustav čiji je Plan već u tijeku. Ako je Plan već u tijeku, prijedlog se mora odnositi na područja koja se jasno razlikuju od onih koja su već obuhvaćena tekućim projektom/projektima u okviru Plana[362].
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 48 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala *EU Funding & Tenders*. Identifikacijska oznaka poziva za 2. lot: ERASMUS-EDU-2025-PI-ALL-INNO-BLUEPRINT
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **6. ožujka u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Svaki savez provest će koherentnu i opsežnu kombinaciju međusobno povezanih aktivnosti radi pospješivanja inovacija u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i poduzećima (uključujući velika, mala i srednja poduzeća te socijalna poduzeća) i širem socioekonomskom okruženju.

1. lot: savezi za obrazovanje i poduzeća

Najmanje jedna od sljedećih aktivnosti (otvoreni popis) trebala bi biti uključena u svaki savez za obrazovanje i poduzeća:

Poticanje inovacija

- Zajednički razvoj i primjena novih metoda učenja i poučavanja (kao što su novi multidisciplinarni kurikulumi, poučavanje i učenje usmjereni na učenika i stvarne probleme, korištenje inovativnih tehnologija i veća primjena mikrokvalifikacija)
- Razvoj i testiranje programa i aktivnosti trajnog obrazovanja u suradnji s poduzećima i unutar njih
- Razvoj i provedba programa za obrazovanje i osposobljavanje radi podupiranja razvoja vještina potrebnih u visokotehnološkim domenama
- Uspostava inkubatora u ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje u cijeloj Europi u bliskoj suradnji s poduzetničkim sektorom kako bi se studentima poduzetnicima pomoglo da razviju svoje ideje u poduzeća. To bi se npr. moglo postići pružanjem širokog raspona usluga, od razvoja vještina, osposobljavanja u području financija do poslovanja i upravljanja, ali i pružanjem poslovnog prostora i olakšavanjem financiranja poduzetničkim kapitalom
- Razvoj i testiranje rješenja za hitne društvene potrebe koje tržište ne uzima u obzir, a usmjerena su na ranjive skupine u društvu; rješavanje društvenih pitanja ili pitanja povezanih s promjenama u stavovima i vrijednostima, strategijama i politikama, organizacijskim strukturama i procesima, sustavima ostvarivanja politika i uslugama

[361] Na primjer, dijelovi sektora unutarnjih plovnih putova ili sektora civilnog zrakoplovstva obuhvaćaju dva različita industrijska ekosustava: putnički prijevoz pripada „turizmu", a teretni prijevoz ekosustavu „mobilnost –promet – automobilska industrija". Ovisno o njegovoj primjeni vodik je glavno pogonsko gorivo u sljedećim ekosustavima: mobilnost / promet / automobilska industrija; energija iz obnovljivih izvora; energetski intenzivne industrije; građevinarstvo; zrakoplovna, svemirska i obrambena industrija. Prijedlog bi se trebao odnositi samo na jedan ekosustav.

[362] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=hr

- Razvoj rješenja za problematična pitanja, inovacije u pogledu proizvoda i procesa (suradnjom studenata, profesora i stručnjaka)

Razvoj inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja, kompetencija i vještina

- Razvoj novih metoda poučavanja i alata za učenje koji uključuju stjecanje i primjenu transverzalnih vještina u različitim programima visokog obrazovanja i SOO-a razvijenima u suradnji s poduzećima, kojima se nastoje ojačati zapošljivost, kreativnost i novi profesionalni putevi
- Uvođenje, kad god je to primjereno, poduzetničkog duha u predmetnu disciplinu, kurikulum, program itd. kako bi se studentima, istraživačima i nastavnom osoblju pružile kompetencije, vještine i motivacija za razvoj inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja da bi se lakše nosili s raznim izazovima u svojem obrazovnom, profesionalnom i privatnom životu
- Stvaranje novih mogućnosti za učenje putem praktičnih iskustava i primjenom inicijativnosti i poduzetničkih kompetencija i vještina, što može uključivati i/ili dovesti do pokretanja novih usluga, proizvoda i prototipova pa sve do osnivanja *start-up* i supsidijarnih poduzeća
- Uvođenje „pristupa koji su više usmjereni na studente", pri čemu studenti sami oblikuju svoj obrazovni put

Poticanje protoka i razmjene znanja između sustava visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, poduzeća i znanstvenih ustanova

- Izgradnja uključivih i povezanih sustava visokog obrazovanja, SOO-a i poduzeća na temelju međusobnog povjerenja, prekograničnog priznavanja i certificiranja, razvoja fleksibilnih puteva između SOO-a i visokog obrazovanja, poticanja SOO-a na višim razinama EQF-a te poboljšanje mobilnosti učenika i radnika
- Naukovanja i praktične aktivnosti povezane sa studijskim područjem u poduzećima, koje su u potpunosti uključene u kurikulum, priznate i bodovane; organiziranje probnih inovativnih mjera i njihovo testiranje; razmjene studenata, istraživača, nastavnog osoblja i osoblja poduzeća na ograničeno razdoblje; osiguravanje poticaja za uključenost osoblja poduzeća u poučavanje i istraživanje analiza istraživačkih podataka Kad je to relevantno, u projektu bi se moglo upućivati na Europski savez za naukovanje[363].

Utvrđivanje potreba na tržištu i novih zanimanja povezanih s otpornošću

- Utvrđivanje potreba na tržištu i novih zanimanja (strana potražnje), čime se povećava sposobnost sustava na svim razinama da odgovore na potrebe tržišta rada (strana ponude); prilagođavanje pružanja usluga visokog obrazovanja i SOO-a potrebnim vještinama osmišljavanjem i izvođenjem transnacionalnih kurikuluma na razini cijelog sektora koji uključuju učenje temeljeno na radu i okruženja za učenje u stvarnim situacijama
- Utvrđivanje vještina koje su potrebne u javnoj domeni za rješavanje društvenih pitanja (npr. klimatske promjene, zaštita zdravlja, visokotehnološke vještine) i poticanje otpornosti društva i zajednice, uključujući suradnju visokih učilišta i pružatelja SOO-a s nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima te privatnim sektorom kojom se nastoji pridonijeti osmišljavanju i provedbi strategija pametne specijalizacije u regijama
- Potpora u smanjivanju neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina radi otpornosti, ali i potreba tržišta

2. lot: savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana")

Trebalo bi provesti sljedeće aktivnosti:

Razvoj strateškog pristupa sektorskoj suradnji u području vještina

- Uspostava održive suradnje u razvoju vještina među ključnim dionicima iz sektora, uključujući socijalne partnere, pružatelje obrazovanja i osposobljavanja i javna tijela (na nacionalnoj i regionalnoj razini). U okviru projekta nastojat će se uspostaviti i suradnja između velikih poduzeća i mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) duž cijelog vrijednosnog lanca u određenom industrijskom ekosustavu

[363] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=hr

- Kontinuirano prikupljanje informacija o vještinama: dostavljanje relevantnih kvalitativnih dokaza i kvantitativnih podataka na razini EU-a i nacionalnoj i/ili regionalnoj razini u formatu otvorenih povezanih podataka razvoj zajedničke metodologije za predviđanje budućih potreba za vještinama te praćenje (na godišnjoj osnovi) napretka i razvoja ponude i potražnje vještina na temelju vjerodostojnih prognostičkih scenarija, na temelju Panorame vještina EU-a i, prema potrebi, rada OECD-a, Svjetskog gospodarskog foruma i postojećih saveza sektorskih vještina
- Mapiranje postojeće potpore za usavršavanje i prekvalifikaciju dostupne u sektoru/ekosustavu (koju pružaju industrijski, javni i privatni dionici) i utvrđivanje koje bi se od tih mjera mogle unaprijediti kako bi se pružila potpora poduzećima u lancima vrijednosti
- Razvoj strategije vještina za industrijski ekosustav na temelju informacija o vještinama, uključujući prioritete za aktivnosti za potporu ciljevima prekvalifikacije i usavršavanja radne snage industrijskog ekosustava i onih koji bi se mogli pridružiti tom sektoru (npr. gospodarski neaktivni). U strategiji bi trebalo obrazložiti koliko je vjerojatno da bi glavni trendovi, kao što su globalna, društvena i tehnološka kretanja u industrijskom ekosustavu, mogli utjecati na radna mjesta i potrebe za vještinama. Trebala bi sadržavati opis očekivanog tijeka i posebno istaknuti učinak digitalnih i visokotehnoloških rješenja. U njoj bi trebalo utvrditi i definirati profile zanimanja i s njima povezane vještine koji će se vjerojatno pojaviti u tom sektoru (tj. bit će potpuno nova). Trebalo bi utvrditi i koji bi ključni industrijski akteri i dionici trebali biti uključeni u provedbu strategije. Ta strategija trebala bi biti jedan od prvih ključnih rezultata projekta te obuhvaćati jasan skup aktivnosti, postignuća i dobro definirane rezultate, kao i konkretne prioritetne mjere za usklađivanje buduće potražnje i ponude vještina za ta nova zanimanja. Strategija bi se trebala koristiti kao temelj za izgradnju partnerstva u okviru Pakta za vještine
- Ako je relevantno, osiguravanje dostupnosti rezultata projekta u formatu otvorenih podataka kako bi se mogli unositi u Cedefopove informacije o vještinama[364] i ESCO (europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja)
- Dostavljanje relevantnih kvalitativnih dokaza i kvantitativnih podataka na razini EU-a i nacionalnoj i/ili regionalnoj razini u formatu otvorenih povezanih podataka.

Oblikovanje europskih „temeljnih" kurikuluma i programa osposobljavanja dogovorenih na razini sektora

- **U prvoj godini aktivnosti (reaktivan odgovor)**

Usporedno s navedenim aktivnostima svi bi projekti trebali brzo **reagirati na hitne potrebe za vještinama u zanimanjima u industrijskom ekosustavu zbog digitalne i zelene tranzicije** (dokaze treba dostaviti u prijedlogu):

- temeljiti se na, ako su dostupni, profilima zanimanja iz klasifikacije ESCO i postojećih okvira za kompetencije[365]
- osmišljavati programe trajnog strukovnog osposobljavanja za usavršavanje i prekvalifikaciju radne snage inovativnim kombiniranim učenjem temeljenim na radu
- osiguravati dobru kvalitetu sadržaja i pružati nove programe osposobljavanja primjenom metoda osiguravanja kvalitete u skladu s EQAVET-om i ESG-om (europski standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju)
- osiguravati brzo uvođenje i primjenu programa osposobljavanja dopiranjem do glavnih aktera u lancima vrijednosti unutar industrijskog ekosustava, do centara strukovne izvrsnosti[366], do regija koje provode strategije pametne specijalizacije[367], do europskih klasterskih partnerstava[368] i do zajednica znanja i inovacija (ZZI-ji) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT)[369] koji su aktivni u istom industrijskom ekosustavu.

- **Tijekom cijelog projekta (proaktivan odgovor)**

[364] https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-intelligence

[365] Npr. Okvir digitalnih kompetencija za građane, Okvir za poduzetničke kompetencije i Europski okvir za računalne vještine (e-CF).

[366] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501

[367] https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home

[368] https://www.clustercollaboration.eu

[369] https://eit.europa.eu/hr/in-your-language

Projekti bi zatim trebali raditi na **razvoju profila zanimanja i sadržaja osposobljavanja za promjenjive i nove profile zanimanja**:

- na temelju utvrđenih potreba za vještinama za nove profile zanimanja u industrijskom ekosustavu, osmišljavanju novih modularnih kurikuluma za SOO i s njima povezanih kvalifikacija za početno obrazovanje i osposobljavanje (cjeloviti kurikulumi za integraciju u nacionalne sustave obrazovanja i osposobljavanja) te programi trajnog strukovnog osposobljavanja za usavršavanje ili prekvalifikaciju radno sposobnih osoba (moduli usmjereni na ispunjavanje potreba za novim vještinama)
- ti kurikulumi i programi osposobljavanja sastoje se od jedinica ishoda učenja, u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF) / nacionalnim kvalifikacijskim okvirima i na temelju ESCO-a na temelju kurikuluma trebale bi se stjecati vještine specifične za određeno radno mjesto i ključne kompetencije[370], koje posebno uključuju transverzalne vještine i STEAM discipline[371]
- integriranje razdoblja učenja temeljenog na radu u novi sadržaj osposobljavanja, uključujući prilike za praktičnu primjenu znanja u stvarnim situacijama na radnom mjestu te uključivanje iskustva transnacionalnog učenja kad god je moguće
- upravljanje kvalitetom novog sadržaja osposobljavanja primjenom načela osiguravanja kvalitete EQAVET-a i ESG-a ili već postojećih sustava za osiguravanje kvalitete koji bi, međutim, trebali biti u skladu s EQAVET-omi ESG-om
- promicanje relevantnih sektorskih kvalifikacija, uključujući združene transnacionalne studije (koji uključuju europske temeljne strukovne profile[372]), koje dodjeljuje više pružatelja obrazovanja i osposobljavanja, čime se olakšava prekogranično certificiranje, gradi međusobno povjerenje i pridonosi povećanju mobilnosti polaznika i profesionalne mobilnosti u sektoru.

Izvođenje „temeljnih" kurikuluma i programa osposobljavanja:

- Razvoj metodologija za izvođenje kurikuluma i programa osposobljavanja prilagođenih različitim ciljnim skupinama primjenom inovativnih pristupa poučavanju i učenju, uključujući učenje temeljeno na radu, primjenu IKT-a (npr. kombinirano učenje, simulatori, proširena stvarnost), virtualna/kombinirana rješenja za mobilnost učenika i osoblja te otvorene obrazovne sadržaje (npr. učenje potpomognuto umjetnom inteligencijom, MOOC-ovi[373])
- Razvoj aktivnosti za olakšavanje međugeneracijskog prijenosa stručnog znanja
- Opis načina na koje se metodologijama i postupcima ocjenjivanja mogu obuhvatiti svi oblici učenja, uključujući učenje temeljeno na radu, te olakšati vrednovanje vještina i kompetencija stečenih prije osposobljavanja
- Na temelju već uspostavljenih i novih kontakata sa stranom potražnje za vještinama u fazi prikupljanja informacija o vještinama, dopiranje do pružatelja mogućnosti za zapošljavanje, kao što su privatni i javni poslodavci i službe za zapošljavanje, radi mogućeg povezivanja s osobama s kvalifikacijom
- Utvrđivanje odgovarajućih mjera za praćenje učenika nakon završetka osposobljavanja kako bi se dobivale povratne informacije[374]. Ti sustavi praćenja i povratnih informacija mogu se temeljiti na informacijama iz poduzeća, od učenika/zaposlenika te iz javnih izvora informacija i od dionika na tržištu rada
- Predlaganje odgovarajućih mjera za službeno priznavanje novih ili prilagođenih strukovnih i visokoškolskih kurikuluma i kvalifikacija u zemljama u kojima se nalaze partneri i u obuhvaćenim industrijskim ekosustavima

---

[370] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.189.01.0001.01.HRV&toc=OJ%3AC%3A2018%3A189%3ATOC

[371] Prirodne znanosti, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost i matematika.

[372] Europski temeljni strukovni profili opisuju skupove ključnih ishoda učenja koji odgovaraju profilima zanimanja koji su zajednički i relevantni za nacionalne programe SOO-a u državama članicama EU-a u konkretnim profesijama / strukovnim područjima.

[373] MOOC je masovni otvoreni internetski tečaj s ciljem neograničenog sudjelovanja i otvorenog pristupa putem interneta. Uz tradicionalne materijale za tečajeve, kao što su snimljena predavanja, čitanja i skupovi problema, većina MOOC-ova pruža interaktivne korisničke forume za podupiranje interakcije među učenicima, profesorima i suradnicima u nastavi.

[374] Vidjeti srednjoročni rezultat 2 (MTD2) u Zaključcima iz Rige iz 2015.: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/200c516d-b8de-4c2a-a233-218671296c8d/language-hr.

Izrada dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka

- Taj se plan temelji na dugoročnim partnerstvima pružatelja obrazovanja i osposobljavanja, ključnih dionika iz industrije i javnih tijela (regionalnih ili nacionalnih), na odgovarajućoj razini, radi olakšavanja/jačanja partnerstava za vještine s više dionika u okviru Pakta za vještine za prekvalifikaciju i usavršavanje radne snage. Trebao bi uključivati utvrđivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za primjenu u većim razmjerima i financijsku održivost.
- Plan bi trebao zajamčiti i odgovarajuću vidljivost i diseminaciju rezultata, među ostalim i na razini EU-a i na nacionalnoj/regionalnoj političkoj razini, te sadržavati pojedinosti o predstavljanju projekta na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini s relevantnim javnim tijelima.
- U planu treba predvidjeti kako će se rezultati projekta, posebno informacije o vještinama, strategija i programi osposobljavanja, ažurirati nakon završetka četverogodišnjeg trajanja projekta, među ostalim predviđanjem budućih izvora financiranja.
- U planu treba navesti kako se mogućnostima za financiranje sredstvima EU-a (npr. Mehanizam za oporavak i otpornost, višegodišnji financijski okvir EU-a (VFO) 2021. – 2027., uključujući europske strukturne fondove, InvestEU, Erasmus+), privatnim ulaganjima i nacionalnim/regionalnim financiranjem mogu poduprijeti strategije za vještine. Pritom bi trebalo uzeti u obzir strategije pametne specijalizacije, europska klasterska partnerstva, mreže centara strukovne izvrsnosti i zajednice znanja i inovacija EIT-a.

U okviru oba lota (1. lot: savezi za obrazovanje i poduzeća i 2. lot: savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana")

Savezi za inovacije moraju, kad god je to relevantno, koristiti instrumente i alate EU-a, kao što su EQF, ESCO, Europass (uključujući europske digitalne vjerodajnice za učenje i europski model učenja[375]), EQAVET i ESG. Ako se u prijedlozima predlaže npr. stvaranje zajednica prakse ili izrada internetskih stranica za suradnju, one bi se, kad god je to relevantno, trebale služiti i temeljiti na postojećim internetskim platformama, kao što su platforma za školsko obrazovanje, EPALE ili njegova zajednica pružatelja SOO-a[376].

Kako bi testirali nove kurikulume ili nove metode poučavanja i učenja, savezi za inovacije mogu organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za studente, nastavnike, istraživače i osoblje u mjeri u kojoj one podupiru/dopunjuju glavne aktivnosti partnerstava i pridonose ostvarivanju ciljeva projekta.

OČEKIVANI UČINAK

Savezi za inovacije bit će utemeljeni na strateškoj i održivoj suradnji između organizacija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, visokog obrazovanja i poduzeća koja zajedno rade na jačanju inovacijskih kapaciteta Europe. Njima će se znatno ojačati sinergija između oba obrazovna područja u promicanju inovacija, novih vještina, inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja. Očekuje se da će ti savezi visokog obrazovanja, SOO-a i poduzeća pridonijeti razvoju regionalnih inovacijskih ekosustava i izravno dati vrijedan doprinos gospodarstvu, integrirajući učenje temeljeno na radu. Sveučilišta, s jedne strane, raspolažu istraživačkim znanjem i podacima koji im omogućuju da izravno pridonesu malim i srednjim poduzećima radi poticanja lokalnog gospodarstva, a pružatelji SOO-a, s druge strane, pružaju vještine potrebne poduzećima i mogu potaknuti rast lokalnog gospodarstva.

U širem smislu očekuje se da će savezi za inovacije biti usmjereni na društvene i gospodarske izazove, i u obrazovanju i u zapošljavanju, te će obuhvatiti ključna područja kao što su inovacijski izazovi, pružanje vještina, klimatske promjene, zeleno gospodarstvo, demografija, digitalizacija i umjetna inteligencija. Prednosti se mogu ostvariti i suradnjom s velikim poduzećima. Savezi za inovacije bit će usmjereni na potrebe građana i ubrzat će modernizaciju visokog obrazovanja i SOO-a.

[375] https://europass.europa.eu/en/node/2128
[376] https://epale.ec.europa.eu/hr/practitioners-in-vet

Paktom za vještine uspostavit će se okvir za provedbu drugih aktivnosti ažuriranog Programa vještina, ali i za diseminaciju i korištenje rezultata projekata saveza za inovacije. Konkretno, rezultati saveza za provedbu Plana za sektorsku suradnju u području vještina koristit će se kao temelj za velika sektorska partnerstva Pakta za vještine.

Osim toga, savezi će pomoći u provedbi Komunikacije o obnovljenom programu EU-a za visoko obrazovanje[377] i pridonijeti uspostavi europskog prostora obrazovanja[378]. Pridonijet će i provedbi novog Europskog programa za inovacije[379], industrijske strategije EU-a i strategije za MSP-ove (2021.). Savezi mogu doprinositi i surađivati sa zajednicama znanja i inovacija (ZZI-ji) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT)[380] u sektorima u kojima su aktivni.

Kao sveobuhvatni parametri aktivnosti u savezima za inovacije uzimat će se u obzir UN-ov program i ciljevi održivog razvoja do 2030.[381] i Pariški sporazum o klimatskim promjenama[382], što će Europskoj komisiji pomoći u provedbi novog zelenog plana[383] i europskog plana oporavka[384]. Ideje koje će se razviti u okviru saveza pridonijet će i inicijativi novi europski Bauhaus[385], kojoj je cilj osmisliti nove održive i uključive načine života kako bi se ispunili ciljevi zelenog plana.

Savezi za inovacije trebali bi kratkoročno i dugoročno utjecati na širok spektar uključenih dionika na pojedinačnoj, organizacijskoj i sistemskoj razini. Očekuje se da taj učinak traje i nakon završetka projekta te da se proširi izvan organizacija uključenih u partnerstvo. Očekuje se da se partnerstva i aktivnosti nastave. Zbog toga rezultati/ishodi ne bi trebali biti predstavljeni sami za sebe, nego povezani/uključeni u postojeće aktivnosti, programe, projekte, platforme, pothvate itd.

KRITERIJI ZA DODJELU

Za **1. lot – savezi za obrazovanje i poduzeća** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	**Kontekst i opći ciljevi** • **Povezanost s politikama i inicijativama EU-a**: prijedlog uzima u obzir i doprinosi ostvarivanju prioriteta politike Europske komisije i njihovim posebnim ciljevima u području visokog obrazovanja, SOO-a, vještina i inovacija; prijedlog uzima u obzir i povećava vidljivost postojećih alata i inicijativa EU-a za razvoj vještina i talenata. • **Svrha**: prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti. • **Vrijednost EU-a**: prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije **Analiza potreba i posebni ciljevi** • **Dosljednost i pristup koji se temelji na konkretnom problemu**: ciljevi i aktivnosti temelje se na sveobuhvatnoj, dobro utemeljenoj i kvalitetnoj analizi problema i potreba; jasno su definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice, aktivnost i za prioritete Europske komisije. • **Digitalne vještine**: mjera u kojoj se u prijedlogu digitalne vještine (uključujući umjetnu inteligenciju) integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja.

[377] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247
[378] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_hr
[379] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0332
[380] https://eit.europa.eu/hr/in-your-language
[381] https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/
[382] https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement
[383] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A52019DC0640&from=EN
[384] https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_hr
[385] https://new-european-bauhaus.europa.eu/index_hr

	• **Zelene vještine**: mjera u kojoj se u prijedlogu vještine povezane s prelaskom na kružno i zelenije gospodarstvo integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja. • **Vještine otpornosti**: mjera u kojoj su u prijedlog integrirane vještine povezane sa sposobnošću prilagodbe, upravljanja promjenama i brigom za sve pripadnike zajednice. • **Visokotehnološke vještine**: ako je primjenjivo, mjera u kojoj su u prijedlog uključene vještine povezane s visokotehnološkim domenama. **Komplementarnost s drugim mjerama i inovacijama – europska dodana vrijednost** • **Inovativnost**: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike, kao što je uspostavljanje inkubatora i okruženja za učenje u stvarnim situacijama u ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje, i dovodi do inovativnih rezultata projekta i rješenja za potrebe tržišta, npr. doprinosom inicijativi za talente u visokotehnološkim domenama u okviru novog Europskog programa za inovacije. • **Europska dodana vrijednost**: prijedlog jasno pokazuje dodanu vrijednost koja proizlazi iz njegove transnacionalnosti i moguće prenosivosti. • **Predstavljanje obrazovanja i osposobljavanja**: savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju pružatelje obrazovanja i osposobljavanja te jasno pokazuje koristi/relevantnost za visoko obrazovanje te strukovno obrazovanje i osposobljavanje.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	**Koncept i metodologija** • **Koherentnost**: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. Prijedlog predstavlja koherentan i opsežan skup odgovarajućih aktivnosti za ispunjavanje utvrđenih potreba i vodi do očekivanih rezultata koje će koristiti krajnji korisnici / ciljne skupine, što će polučiti srednjoročne ishode i dugoročne učinke. • **Struktura**: program rada jasan je i razumljiv te obuhvaća sve faze (pripremu, provedbu, korištenje, praćenje, evaluaciju i diseminaciju). • **Metodologija**: kad god je to relevantno, u prijedlogu se koriste instrumenti i alati EU-a koji se odnose na vještine i zanimanja, kao što su EQF, ESCO, Europass, europski model učenja, EQAVET i ESG. **Upravljanje projektom, strategija za osiguranje kvalitete, praćenje i evaluaciju** • **Upravljanje**: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. • **Plan rada**: kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima; • **Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje kvalifikacija**, u skladu s europskim instrumentima i načelima za transparentnost i priznavanje, uključujući mikrokvalifikacije. **Troškovna učinkovitost i upravljanje financijama** • **Proračun**: proračun osigurava odgovarajuća sredstva potrebna za uspješnu provedbu projekta; nisu previsoka ni preniska; • **Financijska kontrola i kontrola kvalitete**: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Programi rada saveza uključuju neovisnu vanjsku ocjenu kvalitete sredinom projektnog razdoblja i na kraju projekta.
Kvaliteta sporazuma o	**Struktura konzorcija**

partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	• **Sastav**: sastav partnerstva usklađen je s ciljevima aktivnosti i projekta. Partnerstvo okuplja odgovarajuću kombinaciju relevantnih organizacija, uključujući one iz sektora strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i visokog obrazovanja te poduzeća s potrebnim profilima i vještinama, odgovarajućim iskustvom povezanim s njihovim ulogama u projektu, stručnošću i upravljačkom podrškom koji su potrebni za uspješnu provedbu projekta. Savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju predmetni sektorski ili međusektorski pristup. • **Angažiranost**: doprinosi partnera su značajni, relevantni i komplementarni; podjela odgovornosti i zadataka jasna je, primjerena i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica u smislu stručnosti i kapaciteta • **Sudjelovanje trećih zemalja koje nisu pridružene programu**: ako je primjenjivo, sudjelovanje organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu donosi važnu dodanu vrijednost savezu. **Upravljanje konzorcijem i donošenje odluka** • **Zadaće**: koordinator se odlikuje iskustvom u kvalitetnom upravljanju i koordinaciji transnacionalnih mreža i vodstvom u kompleksnim okruženjima. Pojedinačne zadaće dodjeljuju se na temelju posebnih umijeća svakog partnera. • **Suradnja / timski duh**: predlaže se učinkovit mehanizam za dobru koordinaciju, rješavanje sukoba, donošenje odluka i komunikacijske procese između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika. • **Korist**: savez donosi jasnu dodanu vrijednost i korist svakoj partnerskoj organizaciji.
Učinak (najviše 20 bodova)	**Učinak i ambicija** • **Korištenje rezultata**: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti rezultate saveza. Postoje sredstva za mjerenje korištenja za vrijeme i nakon projekta. • **Učinak**: iz prijedloga je vidljiva društvena, gospodarska i politička relevantnost i doseg. Osigurava učinak na lokalnoj/regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini na relevantne ciljne skupine i dionike sa znatnom ulogom u predmetnom sektoru, uključujući obrazovanje i osposobljavanje. Uključuje mjere, ciljeve i pokazatelje za praćenje napretka (prema potrebi uključujući i broj osposobljenih osoba) i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). Ako je relevantno, trebalo bi razmotriti i potencijalni učinak na oblikovanje politika i doprinos njihovom oblikovanju. **Komunikacija, diseminacija i vidljivost** • **Diseminacija**: prijedlog donosi jasnu definiciju ciljnih skupina (dionika, stručnjaka, praktičara, krajnjih korisnika, oblikovatelja politika...) i učinkovit plan za diseminaciju rezultata koji uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi širili tijekom i nakon završetka projekta. Prijedlog bi trebao uključivati i pokazatelje za mjerenje učinka diseminacijskih aktivnosti. **Održivost i kontinuitet** • **Otvoreni pristup**: ako je relevantno, u prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja. • **Održivost:** u prijedlogu je objašnjeno kako će se razviti akcijski plan za provedbu na nacionalnoj i regionalnoj razini. Prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i utvrđene financijske resurse (europske, nacionalne i privatne) kako bi se osiguralo da se rezultati i koristi održe i nakon završetka projekta. Ako je relevantno, u prijedlogu se objašnjava kako će se osigurati da se rezultati projekta iskoriste u okviru politike na europskoj, nacionalnoj ili regionalnoj razini.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova**, uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 13 bodova za kategoriju „relevantnost projekta”; 16 bodova za „kvalitetu projektnog plana i provedbe”, 13 bodova za „kvalitetu sporazuma o partnerstvu i suradnji” i 11 bodova za „učinak”.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

Za **2. lot – savezi za sektorsku suradnju (provedba „Plana")** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	**Kontekst i opći ciljevi** • **Povezanost s politikama i inicijativama EU-a**: prijedlog uzima u obzir i pridonosi ostvarenju europskih ciljeva u području visokog obrazovanja, SOO-a i sektorskih politika EU-a relevantnih za obuhvaćeni industrijski ekosustav te podupire razvoj vještina u tom ekosustavu. Prijedlog doprinosi Programu vještina za Europu te se u njemu uzimaju u obzir alati EU-a. U prijedlogu koji se odnosi na industrijski ekosustav u kojem je već uspostavljen savez za provedbu Plana mora se jasno navesti kako će nadograditi prošli projekt u okviru Plana; ne smije biti preklapanja u opsegu, rezultatima i aktivnostima. Ako su jednake kvalitete, prijedlog koji se odnosi na ekosustav koji nije obuhvaćen postojećim savezom za provedbu Plana za sektorsku suradnju smatrat će se relevantnijim od prijedloga koji se odnosi na ekosustav u kojem se Plan već provodi. • **Svrha**: prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti. Konkretno, prijedlog obuhvaća trendove u vrlo relevantnom skupu novih profila zanimanja i s njima povezane kvalifikacije, organizirane u jedinice ishoda učenja na razinama 3 – 5 i 6 – 8 EQF-a. Prijedlog uključuje oblikovanje, testiranje i početno pružanje povezanih programa obrazovanja i osposobljavanja osmišljenih i izvedenih kao modularne, fleksibilne i pristupačne mogućnosti za učenje, uzimajući u obzir vrednovanje prethodno stečenih vještina. • **Vrijednost EU-a:** Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. **Analiza potreba i posebni ciljevi** • **Dosljednost**: ciljevi i aktivnosti temelje se na sveobuhvatnoj, dobro utemeljenoj i kvalitetnoj analizi problema i potreba; jasno su definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i aktivnost. • **Zastupljenost sektora/područja**: savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju predmetni industrijski ekosustav. • **Digitalne vještine:** mjera u kojoj se u prijedlogu digitalne vještine integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja. • **Zelene vještine**: mjera u kojoj se u prijedlogu vještine povezane s prelaskom na kružno i zelenije gospodarstvo integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja. • **Vještine otpornosti**: mjera u kojoj su u prijedlog integrirane vještine povezane sa sposobnošću prilagodbe, upravljanja promjenama i brigom za sve pripadnike zajednice. • **Visokotehnološke vještine**: ako je primjenjivo, mjera u kojoj su u prijedlog uključene vještine povezane s visokotehnološkim domenama. **Komplementarnost s drugim mjerama i inovacijama – europska dodana vrijednost** • **Inovativnost**: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike i dovodi do inovativnih rezultata i rješenja. • **Europska dodana vrijednost**: u prijedlogu je jasno dokazana dodana vrijednost koja proizlazi iz njegove transnacionalnosti. • **Predstavljanje obrazovanja i osposobljavanja**: savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju pružatelje obrazovanja i osposobljavanja.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	**Koncept i metodologija** • **Koherentnost**: u prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih, konkretnih i praktičnih aktivnosti za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. • **Struktura**: program rada jasan je i razumljiv te obuhvaća sve faze (pripremu, provedbu, korištenje, praćenje, evaluaciju i diseminaciju). • **Metodologija**: kad god je to relevantno, u prijedlogu se koriste instrumenti i alati EU-a koji se odnose na vještine i zanimanja, kao što su EQF, ESCO, Europass, EQAVET i ESG. **Upravljanje projektom, strategija za osiguranje kvalitete, praćenje i evaluaciju** • **Upravljanje**: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. • **Plan rada**: kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. • **Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje kvalifikacija**, u skladu s europskim instrumentima i načelima za transparentnost i priznavanje. **Troškovna učinkovitost i upravljanje financijama** • **Proračun**: proračun osigurava odgovarajuća sredstva potrebna za uspješnu provedbu projekta; nisu previsoka ni preniska i razmjerna su opsegu prijedloga; očekuje se da će prijedlog koji se odnosi na industrijski ekosustav u kojem već postoji savez za provedbu Plana za sektorsku suradnju dostaviti proračun iz kojeg se jasno vidi da će se izbjeći dvostruko financiranje jer će dopunjavati i nadograđivati rad koji je već obavljen u okviru tekućeg Plana. • **Financijska kontrola i kontrola kvalitete**: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, vanjskim pregledima, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Programi rada saveza uključuju neovisnu vanjsku ocjenu kvalitete sredinom projektnog razdoblja i na kraju projekta.

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	**Struktura konzorcija** • **Sastav**: partnerstvo se sastoji od registriranih članova Pakta za vještine. Partnerstvo okuplja odgovarajuću kombinaciju relevantnih organizacija, uključujući one iz sektora strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, visokog obrazovanja i industrije te MSP-ove s potrebnim profilima, vještinama, iskustvom, stručnošću i upravljačkom podrškom koji su potrebni za uspješnu provedbu projekta. Partnerstvo predloženo u prijavi pokazuje stručnost i reprezentativnost relevantnog industrijskog ekosustava. Vrlo je važno sudjelovanje europskih socijalnih partnera i/ili nacionalnih socijalnih partnera u zemljama obuhvaćenima savezom. Geografska rasprostranjenost i reprezentativnost relevantnih partnera u državama članicama EU-a i regijama uključenima u savez trebale bi biti takve da mu omoguće velik provedbeni kapacitet u obuhvaćenim zemljama i regijama (npr. sudjelovanjem europske sektorske organizacije i/ili europskih socijalnih partnera). • **Angažiranost**: doprinosi partnera su značajni, relevantni i komplementarni; podjela odgovornosti i zadataka jasna je, primjerena i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica u smislu stručnosti i kapaciteta **Upravljanje konzorcijem i donošenje odluka** • **Zadaće**: koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem te sposobnošću za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnom okruženju. Pojedinačne zadaće dodjeljuju se na temelju posebnih umijeća svakog partnera. • **Suradnja / timski duh**: predlaže se učinkovit mehanizam za dobru koordinaciju, donošenje odluka i komunikaciju između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika. • **Korist**: savez donosi jasnu dodanu vrijednost i korist relevantnom opsežnom partnerstvu za vještine.
Učinak (najviše 20 bodova)	**Učinak i ambicija** • **Korištenje rezultata**: prijedlog pokazuje kako će se ishodi saveza predstaviti u skladu s ciljevima i obvezama relevantnih članova Pakta za vještine. • **Učinak**: iz prijedloga je vidljiva društvena i gospodarska relevantnost i doseg. Osigurava učinak na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini na ciljne skupine i relevantne dionike sa znatnom ulogom u predmetnom ekosustavu, uključujući obrazovanje i osposobljavanje, kao što su oni koji su se priključili Paktu za vještine. Uključuje mjere, ciljeve i pokazatelje za praćenje napretka (prema potrebi uključujući i broj osposobljenih osoba) i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). **Komunikacija, diseminacija i vidljivost** • **Diseminacija**: prijedlog donosi jasan plan za diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na dionike. **Održivost i kontinuitet** • **Otvoreni pristup**: ako je relevantno, u prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji objavljivati i promovirati pod otvorenim licencijama i u formatu otvorenih povezanih podataka, bez nerazmjernih ograničenja. • **Održivost**: u prijedlogu je objašnjeno kako će se razviti akcijski plan za provedbu na nacionalnoj i regionalnoj razini. Prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i utvrđene financijske resurse (europske, nacionalne i privatne) kako bi se osiguralo da se rezultati i koristi koje je ostvario savez održe i nakon završetka projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova**, uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 13 bodova za kategoriju „relevantnost projekta” 16 bodova za

„kvalitetu projektnog plana i provedbe”, 13 bodova za „kvalitetu sporazuma o partnerstvu i suradnji” i 11 bodova za „učinak”.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost”. Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe”. Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak”.

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od **80 %**.

Maksimalna bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose:

- **1. lot – savezi za obrazovanje i poduzeća**
  - **1 milijun EUR** (**dvogodišnji** projekt)
  - **1,5 milijuna EUR** (**trogodišnji** projekt)

- **2. lot – savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana”)**:
  - **4 milijuna EUR (četverogodišnji projekt)**

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.[386] Za vlasnike MSP-ova bez plaće dopušteni su jedinični troškovi za MSP-ove. Oni trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za vlasnike MSP-ova.[387][388]

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)
b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

386 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

388 HTTPS://EC.EUROPA.EU/INFO/FUNDING-TENDERS/OPPORTUNITIES/DOCS/2021-2027/COMMON/GUIDANCE/UNIT-COST-DECISION-SME-OWNERS-NATURAL-PERSONS_EN.PDF

d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti. Vrijednost jednokratnog iznosa ograničit će se na najviše 80 % procijenjenog proračuna određenog nakon ocjenjivanja.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi” u dijelu C ovog vodiča.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

JAČANJE KAPACITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU

Aktivnost jačanja kapaciteta u visokom obrazovanju (CBHE) podupire projekte međunarodne suradnje koji se temelje na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području visokog obrazovanja. Aktivnosti i ishodi projekata CBHE-a moraju biti usmjereni tako da donose korist prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, njihovim visokim učilištima i sustavima visokog obrazovanja. U skladu s ciljevima održivog razvoja i Pariškim sporazumom ova aktivnost podupire relevantnost, kvalitetu, modernizaciju i kapacitet za odgovor sektora visokog obrazovanja u trećim zemljama koje nisu pridružene programu u kontekstu socioekonomskog oporavka, rasta i blagostanja te reagiranja na nova kretanja, posebno ekonomsku globalizaciju, ali i nedavni zastoj u ljudskom razvoju, na nestabilnosti i sve veće socijalne, gospodarske i ekološke nejednakosti. Zamišljeno je da projekti jačanja kapaciteta u visokom obrazovanju doprinesu širim ciljevima politike Europske komisije i trećih zemalja koje nisu pridružene programu ili uključenih regija, uključujući pakete ulaganja u okviru strategije Global Gateway.

CILJEVI AKTIVNOSTI

U trećim zemljama koje nisu pridružene programu aktivnost će konkretno:

- povećati relevantnost visokog obrazovanja za uspješnu provedbu EU-ove strategije Global Gateway i u njoj postavljene investicijske prioritete
- poboljšati kvalitetu visokog obrazovanja i povećati njegovu relevantnost za tržište rada i društvo
- poboljšati razine kompetencija, vještina i mogućnosti za zapošljavanje studenata visokih učilišta razvojem novih, relevantnih i inovativnih obrazovnih programa
- promicati uključivo obrazovanje, jednakost, pravednost, nediskriminaciju i građanske kompetencije u visokom obrazovanju
- unaprijediti kvalitetu nastave, mehanizama ocjenjivanja za osoblje i studente visokih učilišta, osiguravanje kvalitete, upravljanje, uključivost, inovacije, bazu znanja, digitalne i poduzetničke kapacitete te internacionalizaciju visokih učilišta
- povećati kapacitet visokih učilišta, tijela nadležnih za visoko obrazovanje i nadležnih tijela za modernizaciju njihovih sustava visokog obrazovanja, posebno u smislu upravljanja i financiranja tako da se podupiru procesi definiranja, provedbe i praćenja reformi
- poboljšati osposobljavanje nastavnog osoblja i trajno stručno usavršavanje kako bi se utjecalo na dugoročnu kvalitetu obrazovnog sustava
- poticati suradnja među ustanovama, jačanje kapaciteta i razmjena dobre prakse
- poticati suradnja među različitim regijama svijeta zajedničkim inicijativama.

OČEKIVANI UČINAK

- Veća relevantnost, učinak i vidljivost ulaganja u visoko obrazovanje za provedbu EU-ove strategije Global Gateway u njegovim partnerskim zemljama
- Modernizirana visoka učilišta koja neće samo prenositi znanje, već će i stvarati gospodarsku i društvenu vrijednost prijenosom svojih rezultata poučavanja i istraživanja na zajednicu/zemlju
- Bolji pristup visokom obrazovanju i poboljšanje njegove kvalitete, posebno za osobe s manje mogućnosti i u najsiromašnijim zemljama u različitim regijama
- Veće sudjelovanje visokih učilišta smještenih u udaljenim područjima
- Usmjeravanje za učinkovito i djelotvorno donošenje i provedbu politika u području visokog obrazovanja
- Regionalna integracija i uspostava usporedivih alata za priznavanje, osiguravanje kvalitete za potporu akademskoj suradnji, mobilnost studenata, osoblja i istraživača
- Snažnija povezanost i suradnja s privatnim sektorom, promicanje inovacija i poduzetništva
- Usklađivanje akademske zajednice s tržištem rada, čime se povećava zapošljivost studenata
- Veća inicijativnost i poduzetnost studenata
- Veća razina digitalnih kompetencija studenata i osoblja
- Preuzimanje odgovornosti na razini institucije za rezultate CBHE-a, čime se osigurava održivost
- Preuzimanje odgovornosti na nacionalnoj razini eksperimentiranjem i uključivanjem primjera pozitivne i najbolje prakse u visoko obrazovanje
- Veća sposobnost i stručnost za rad na međunarodnoj razini: bolje kompetencije upravljanja i strategije internacionalizacije.

PRIORITETI AKTIVNOSTI

Očekuje se da će aktivnost pridonijeti sljedećim prioritetima:

Zeleni plan – Sustavi visokog obrazovanja ključni su za podupiranje europskog zelenog plana jer razvijaju znanje, kompetencije, vještine i vrijednosti te mogu radikalno promijeniti ponašanje ljudi. U tom će kontekstu prednost imati projekti čiji je cilj:

- podupirati modernizaciju gospodarstava kako bi postala konkurentnija i inovativnija, a ujedno osigurati pravednu zelenu tranziciju, poticanje zelenih radnih mjesta i otvaranje puta prema klimatski neutralnom društvu; uz rodno transformativni pristup, koji nije usmjeren isključivo na područja u kojima dominiraju muškarci
- pružati primjenjive odgovore na izazove u području okoliša, uključujući urbani i ruralni razvoj, zelenu i učinkovitu energiju, zdravstvo, gospodarenje vodama i otpadom, održivi promet, dezertifikaciju, gubitak bioraznolikosti i održivo korištenje prirodnih resursa, jačanje poljoprivredno-prehrambenih vrijednosnih lanaca na nacionalnoj i regionalnoj razini
- povećati informiranost o klimatskim promjenama, održivost i otpornost u svim sektorima društva i gospodarstva
- ubrzati prelazak na pravedno zeleno i kružno gospodarstvo i suočiti se s regionalnim i transregionalnim izazovima u području okoliša, posebno jačanjem veza s privatnim sektorom i poboljšanjem znanja i zelenih vještina potrebnih za modernu radnu snagu;
- razvijati kompetencije u različitim sektorima koji su relevantni za održivost, zelene strategije i metodologije za sektorske vještine te kurikulume usmjerene na budućnost koji bolje ispunjavaju potrebe pojedinaca.

Digitalna transformacija – povećanje kvalitete i uključivosti obrazovanja korištenjem digitalnih tehnologija te omogućavanje polaznicima da steknu ključne digitalne kompetencije i digitalne vještine specifične za sektor od strateške je važnosti za EU i mnoge zemlje svijeta. Digitalna transformacija sve više utječe na sustav visokog obrazovanja, ali ima i ključnu ulogu u iskorištavanju njegovih prednosti i prilika koje nudi te u premošćivanju digitalnog jaza. U tom će kontekstu prednost imati projekti čiji je cilj:

- podupirati razvoj i prihvaćanje digitalnih vještina kako bi digitalna transformacija bila što sveobuhvatnija i uključivija
- pomoći u premošćivanju digitalnog jaza promicanjem digitalne pismenosti, digitalnog poduzetništva te rodno osjetljivih programa i strategija, posebno u udaljenim i ruralnim područjima te ranjivim zajednicama
- razviti rješenja za povezivost kako bi građani mogli iskoristiti prednosti učenja na daljinu i inovacija u poučavanju
- podupirati digitalno gospodarstvo i povećati znanstvene, tehničke i inovacijske kapacitete jačanjem veza između obrazovanja, istraživanja i poslovanja u području digitalizacije, među ostalim putem projekata povezanih s podatkovnom infrastrukturom, upravljanjem podacima, umjetnom inteligencijom i digitalizacijom MSP-ova/poduzeća
- poboljšati ekosustave digitalnog obrazovanja jačanjem digitalnih vještina i kompetencija nastavnog i akademskog osoblja.

Integracija migranata – sustavi obrazovanja i osposobljavanja imaju ključnu ulogu u rješavanju otvorenih pitanja migracija i uviđanju i iskorištavanju njihovih prednosti. Oni pomažu pridošlima da steknu vještine potrebne na tržištu rada, razumiju kulturu zemlje domaćina i pomognu domaćem stanovništvu da bude otvoreno za raznolikost i promjene. U tom će kontekstu prednost imati projekti čiji je cilj:

- podupirati priznavanje diploma i kvalifikacija te doprinositi regionalnom sustavu prijenosa bodova radi izgradnje regionalnih područja visokog obrazovanja i međuregionalne povezanosti
- omogućavanje pristupa obrazovanju migrantima i raseljenim osobama u zemljama primateljicama, uključujući jezično obrazovanje i stipendije
- razviti holističke modele koji ispunjavanju jedinstvene potrebe studenata izbjeglica i osigurati pristup obrazovanju s pojačanom podrškom za akademski, društveni, fizički i psihološki razvoj.

Upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj – zalaganje za vladavinu prava, ljudska i temeljna prava, jednakost, demokraciju i dobro upravljanje temelj je stabilnih, pravednih i prosperitetnih društava. Ova aktivnost može pomoći da se postave temelji za jačanje aktivnog građanstva i izgradnju posebnog stručnog znanja u tim područjima. Projekti u okviru

te aktivnosti mogu pomoći da se pronađu dugoročna rješenja za probleme lošeg upravljanja u visokom obrazovanju. U tom kontekstu prioritet će imati projekti čiji je cilj podupiranje akademske suradnje i inicijativa u sljedećim područjima:

- upravljanje, vladavina prava, demokracija, temeljne vrijednosti, zaštita ljudskih prava i borba protiv korupcije
- borba protiv diskriminacije, promicanje medijske pismenosti i uloge nezavisnih medija i civilnog društva
- mir i sigurnost, ljudski razvoj, međukulturni dijalog, poštovanje raznolikosti, tolerancija, rodna ravnopravnost, jačanje položaja žena i mladih
- socijalna, gospodarska i kulturna prava, zdravlje i dobrobit.

Održivi rast i radna mjesta – visoko obrazovanje potrebno je za razvoj vještina za život i rad. Ono ujedno podupire zapošljivost i preduvjet je za održivi rast. Ključni je cilj smanjiti neusklađenost ishoda obrazovanja i potražnje na tržištu rada, među ostalim razvojem učenja temeljenog na radu. U tom će kontekstu prednost imati projekti čiji je cilj:

- poticati ponudu i stjecanje vještina u području znanosti, tehnologije, inženjerstva, umjetnosti i matematike (STEAM) i s njim povezanu rodnu uključivost u kontekstu pravedne zelene tranzicije prema klimatskoj neutralnosti
- promicati poduzetništvo mladih i žena, razvijati inovacijske centre i *start-up* poduzeća kako bi se stvorile mogućnosti zapošljavanja na lokalnoj razini i spriječio odljev mozgova
- jačati veze između akademskog sektora, istraživanja i poslovanja kako bi se ispunile trenutačne i buduće potrebe za vještinama, prvenstveno poduzetničke, i vještine potrebne za razvoj lanaca vrijednosti na nacionalnoj i regionalnoj razini
- podupirati usavršavanje mlađe populacije
- jačati veze s tržištem rada radi promicanja otvaranja radnih mjesta, mogućnosti zapošljavanja i uključivanja privatnog sektora u razvoj vještina
- razvoj obrazovanja učitelja i nastavnika osnovnih i srednjih škola i osposobljavanja uz rad radi uklanjanja strukturnih uzroka ranog napuštanja školovanja i suzbijanja trajnih ekonomskih i rodnih nejednakosti.

Za 1. i 2. potprogram navedeni prioriteti primjenjuju se na sljedeći način u svakom regionalnom kontekstu:

- **zapadni Balkan:** zeleni plan; digitalna transformacija; integracija migranata; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta
- **istočno susjedstvo:** zeleni plan; digitalna transformacija; integracija migranata; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta
- **južno Sredozemlje:** zeleni plan; digitalna transformacija; integracija migranata; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta
- **Azija:** zeleni plan; digitalna transformacija; integracija migranata; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta
- **središnja Azija:** zeleni plan; digitalna transformacija; održivi rast i radna mjesta
- **Bliski istok:** zeleni plan; digitalna transformacija; održivi rast i radna mjesta
- **Pacifik:** zeleni plan; digitalna transformacija; održivi rast i radna mjesta
- **supsaharska Afrika:** zeleni plan; digitalna transformacija; održivi rast i radna mjesta; ljudski razvoj; integracija migranata; upravljanje, mir i sigurnost
- **Latinska Amerika:** zeleni plan; digitalna transformacija; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta
- **Karibi:** zeleni plan; digitalna transformacija; upravljanje, mir, sigurnost i ljudski razvoj; održivi rast i radna mjesta

GEOGRAFSKI CILJEVI

Programi CBHE-a mogu se provoditi kao:

- **nacionalni projekti**, tj. uključivati ustanove iz samo jedne prihvatljive treće zemlje koja nije pridružena programu
- višedržavni **(regionalni) projekti** unutar jedne prihvatljive regije

- višedržavni projekti koji uključuju više prihvatljivih regija **(međuregionalni)**. Međuregionalni projekti moraju obuhvaćati prioritetna područja svih uključenih regija te se njihova važnost za svaku regiju mora dokazati i biti potkrijepljena detaljnom analizom zajedničkih potreba i ciljeva.

Proračun aktivnosti CBHE koristit će se za potporu projekata na sljedeći način:

- nacionalni i regionalni projekti: okvirno 90 % proračuna aktivnosti
- međuregionalni projekti: okvirno 10 % proračuna aktivnosti

U okviru aktivnosti nastojat će se podupirati tematska raznovrsnost projekata i dostatna geografsku zastupljenost unutar regije u smislu broja projekata po zemlji. Za svaku regiju određen je proračun. U supsaharskoj Africi za 1. i 2. potprogram ni jedna zemlja ne bi trebala dobiti više od 8 % sredstava dodijeljenih toj regiji.

Dodatne informacije o raspoloživim iznosima objavljene su na portalu *EU Funding & Tenders*. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

POTPROGRAMI PROJEKATA

Kako bi se svladale razne prepreke u trećim zemljama koje nisu pridružene programu, aktivnost CBHE-a sastoji se od tri posebna potprograma:

1. potprogram: poticanje pristupa suradnji u visokom obrazovanju

Taj je potprogram osmišljen tako da se visoka učilišta s manje iskustva i manji sudionici potaknu na sudjelovanje u aktivnosti CBHE-a kako bi se olakšao pristup novim sudionicima389. Ta bi partnerstva trebala biti prvi korak da visoka učilišta i organizacije koje imaju manju operativnu sposobnost sa sjedištem u trećim zemljama koje nisu pridružene programu dobiju pristup sredstvima za dopiranje do osoba s manje mogućnosti i povećaju ta sredstva. U okviru tog potprograma financirat će se mali projekti kako bi se smanjile razlike u internacionalizaciji među visokim učilištima iz prihvatljivih trećih zemalja koje nisu pridružene programu, i iz iste zemlje ili regije. Projekti koji su obuhvaćeni ovim potprogramom prvenstveno će biti usmjereni na sljedeća područja unutar trećih zemalja koje nisu pridružene programu:

- visoka učilišta iz najmanje razvijenih trećih zemalja koje nisu pridružene programu
- visoka učilišta sa sjedištem u udaljenim regijama/područjima trećih zemalja koje nisu pridružene programu
- nove sudionike ili visoka učilišta i fakultete s manje iskustva iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu
- studente i osoblje s manje mogućnosti.

Aktivnosti

Predložene aktivnosti i rezultati projekta trebali bi imati jasnu dodanu vrijednost za ciljane korisnike. U nastavku je naveden otvoren popis mogućih aktivnosti:

Aktivnosti usmjerene na jačanje upravljačkih/administrativnih kapaciteta ciljanih visokih učilišta, kao što su:

- reformiranje i modernizacija upravljanja sveučilištima, uključujući poboljšanje usluga, osobito onih koje služe studentima (usmjeravanje, savjetovanje i profesionalna orijentacija za studente itd.)
- uspostavljanje ili jačanje ureda za međunarodne odnose i razradu strategija internacionalizacije
- uspostavljanje novih ili razvoj postojećih odjela i postupaka/strategija za osiguranje kvalitete u okviru visokih učilišta
- stvaranje ili povećanje kapaciteta odjela za planiranje i evaluaciju
- jačanje mehanizama za komunikaciju i diseminaciju rezultata projekata međunarodne suradnje
- jačanje kapaciteta za podupiranje aktivnosti mobilnosti studenata i osoblja.

Aktivnosti čiji je cilj osigurati visokokvalitetno i relevantno obrazovanje, kao što su:

- moduli ili studijski programi, tehničko ili stručno usmjeravanje programa
- uspostava intenzivnih studijskih programa koji tijekom kraćeg razdoblja studiranja okupljaju studente i nastavno osoblje iz visokih učilišta koja sudjeluju

389 Vidjeti definiciju nove organizacije u dijelu D – Pojmovnik.

- razvoj kapaciteta za studente poslijediplomskih studija i akademskog osoblja te promicanje njihove mobilnosti
- provođenje stručnog usavršavanja za akademsko osoblje visokih učilišta
- stvaranje sinergija i jačanje veza s poslovnim sektorom te s privatnim ili javnim organizacijama aktivnima na tržištu rada i u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- razvoj i jačanje relevantnih studijskih programa koji su u skladu sa strategijom Global Gateway i utječu na prioritete na razini zemlje i/ili regije.

Aktivnosti usmjerene na poboljšanje pristupačnosti za studente/osoblje s manje mogućnosti, kao što su:

- razvoj načina i mogućnosti učenja na daljinu i uključivih mogućnosti za studente iz ranjivih skupina primjenom digitalne tehnologije i e-učenja
- modernizacija digitalne tehnologije kako bi se razvile posebne usluge usmjerene na osiguravanje jednakih i pravednih mogućnosti za učenje za studente s invaliditetom
- promicanje inicijativa usmjerenih na pozitivnu diskriminaciju osnaživanjem žena i etničkih/vjerskih manjina
- razvijanje inicijative za uklanjanje i smanjenje prepreka u pristupu mogućnostima za učenje s kojima se suočavaju skupine u nepovoljnom položaju
- doprinos stvaranju uključivih okruženja koja potiču jednakost i ravnopravnost te koja odgovaraju potrebama šire zajednice.

2. potprogram: partnerstva za transformaciju u visokom obrazovanju

Projekti u okviru tog potprograma uvode nove pristupe i inicijative u visokom obrazovanju koji se temelje na uzajamnom učenju i prenošenju iskustva i dobre prakse koji utječu na ustanove, ali i na cijelo društvo. Ishodi projekata trebali bi imati znatan i dugoročan učinak na ciljana visoka učilišta nakon što se završe i kao takvi pozitivno utjecati na društvo u cjelini.

Konkretno, u okviru tih projekata kombinirat će se sljedeći elementi koji koriste visokim učilištima u trećim zemljama koje nisu pridružene programu:

- **Inovacije u visokom obrazovanju** kako bi se povećala njegova relevantnost za tržište rada i društvo. Očekuje se da će se predloženim projektima riješiti problem neusklađenosti između zahtjeva poslodavaca i ponude visokih učilišta te predložiti cjelovita rješenja za poboljšanje zapošljivosti studenata. To se može postići provedbom sveobuhvatnih intervencija kao što su:
  - osmišljavanje inovativnih kurikuluma i uvođenje inovativnih elemenata u postojeće kurikulume
  - provedba inovativnih metoda učenja i poučavanja (tj. poučavanja i učenja usmjerenih na učenike/studente i stvarne probleme)
  - aktivna suradnja s poslovnim svijetom i istraživačkom zajednicom, organiziranje programa i aktivnosti kontinuiranog obrazovanja i aktivnosti s poduzećima i unutar njih
  - jačanje kapaciteta visokih učilišta za učinkovito povezivanje u području istraživanja, znanstvenih i tehnoloških inovacija.

- **Promicanje reforme visokih učilišta** kako bi postala pokretači gospodarskog i socijalnog razvoja. Projekti bi trebali podupirati visoka učilišta u razvoju i provedbi institucionalnih reformi koje će ih učiniti demokratskijima, uključivijima, pravednijima, odgovornijima i punopravnim sastavnicama civilnog društva. Institucionalne reforme uključuju nove sustave i strukture upravljanja, spremnost u kontekstu digitalnih vještina, moderne sveučilišne službe, postupke osiguravanja kvalitete, alate i metode za profesionalizaciju i profesionalni razvoj rukovodećeg, akademskog, tehničkog i administrativnog osoblja. Razvoj poduzetničkog načina razmišljanja i poboljšanje kompetencija i vještina unutar ustanova ključni su aspekti za uspjeh tog potprograma. Usvajanje transverzalnih vještina, poduzetničko obrazovanje i praktična primjena poduzetničkih vještina omogućit će visokim učilištima da svojim znanjem i resursima pridonesu razvoju svojih lokalnih/nacionalnih/regionalnih zajednica.

Aktivnosti

Predložene aktivnosti i rezultati projekta trebali bi imati jasnu dodanu vrijednost za ciljane korisnike. U nastavku je naveden otvoren popis mogućih aktivnosti:

- izrada, testiranje i prilagodba inovativnih kurikuluma u smislu sadržaja [ključne kompetencije i transverzalne vještine, (poduzetništvo, rješavanje problema, zelena radna mjesta itd.)], struktura (modularna, združena...) i

metoda poučavanja/učenja [uključujući otvoreno i fleksibilno učenje, virtualnu mobilnost, otvorene obrazovne sadržaje, kombinirano učenje, masovne otvorene internetske tečajeve (MOOC) itd.]

- razvoj, testiranje i provedba novih nastavnih metoda, alata i materijala (kao što su novi multidisciplinarni kurikulumi, poučavanje i učenje usmjereno na učenike/studente i stvarne probleme) putem praktičnog osposobljavanja i stručne prakse za studente
- uvođenje reformi poput bolonjske (tri studijska ciklusa, alati za transparentnost kao što su sustavi bodovanja i dopunska isprava o studiju, osiguranje kvalitete, evaluacija, nacionalni/regionalni kvalifikacijski okviri, priznavanje prethodnog i neformalnog učenja itd.) na institucijskoj razini
- uvođenje programa praktičnog osposobljavanja, stručne prakse i proučavanja slučajeva iz stvarnog života u poslovnom i industrijskom sektoru koji su u potpunosti uključeni u kurikulum, priznati i bodovani
- uvođenje sustava naizmjeničnog osposobljavanja koji tercijarno obrazovanje povezuju sa srednjoškolskim strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem kako bi se povećala zapošljivost osoba koje steknu kvalifikaciju
- razvoj rješenja za problematična pitanja, inovacije u pogledu proizvoda i procesa (suradnjom studenata, profesora i stručnjaka)
- razvoj i testiranje rješenja za hitne društvene potrebe koje tržište ne uzima u obzir, a usmjerena su na ranjive skupine u društvu; rješavanje društvenih pitanja ili odgovor na promjene u stavovima i vrijednostima, strategijama i politikama, organizacijskim strukturama i procesima, sustavima ostvarivanja politika i uslugama
- podupiranje stvaranja centara, inkubatora za inovacije, prijenosa tehnologije i *start-up* poduzeća te integracije obrazovanja, istraživanja i inovacija na institucijskoj/regionalnoj/nacionalnoj razini
- razvoj i testiranje programa i aktivnosti trajnog obrazovanja u suradnji s poduzećima i unutar njih
- organiziranje probnih inovativnih mjera i njihovo testiranje; razmjene studenata, istraživača, nastavnog osoblja i osoblja poduzeća na ograničeno razdoblje; osiguravanje poticaja za uključenost osoblja poduzeća u poučavanje i istraživanje
- reforma sustava i struktura upravljanja na institucijskoj razini (uključujući metode i sustave osiguranja kvalitete, financijsko upravljanje i autonomiju visokih učilišta, međunarodne odnose, studentske službe i savjetovanje, profesionalno usmjeravanje, akademske i istraživačke odbore itd.)
- razvijanje strategija i alata za internacionalizaciju visokih učilišta (međunarodna otvorenost kurikuluma, međuinstitucijski programi mobilnosti) i njihova sposobnost učinkovitog povezivanja u području istraživanja, znanstvenih i tehnoloških inovacija (znanstvena suradnja i prenošenje znanja itd.)
- razvoj, prilagodba i pružanje alata i metoda za usavršavanje, evaluaciju/ocjenjivanje, profesionalizaciju i profesionalni razvoj akademskog i administrativnog osoblja, za inicijalno osposobljavanje nastavnika i kontinuirani razvoj njihove karijere
- razvoj i jačanje relevantnih studijskih programa, programa osposobljavanja i metoda učenja koji su u skladu sa strategijom Global Gateway i utječu na prioritete na razini zemlje i/ili regije.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI – 1. i 2. potprogram

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti, ako je primjenjivo) moraju biti javni ili privatni pravni subjekti u jednoj od sljedećih kategorija: - visoka učilišta ili organizacije visokih učilišta - organizacije ili ustanove aktivne na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ti subjekti moraju imati sjedište u jednoj od prihvatljivih zemalja, a to su: - države članice EU-a - treće zemlje pridružene programu - treće zemlje koje nisu pridružene programu iz prihvatljive regije. Prihvatljive regije obuhvaćene ovom aktivnošću su **regije 1, 2[390], 3, 5a, 6, 7a, 8a, 9, 10 i 11**. **Koordinator**

[390] Organizacije iz Bjelarusa (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

	Među prethodno opisanim subjektima **samo visoka učilišta ili organizacije visokih učilišta** mogu biti koordinatori prijave za CBHE. **Opća pravila za visoka učilišta:** • Visoka učilišta sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). • Visoka učilišta sa sjedištem u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu nadležna tijela moraju priznati zajedno s njihovim povezanim subjektima (ako postoje). Moraju ponuditi cjelovite studijske programe koji vode do kvalifikacija u visokom obrazovanju i priznatih diploma na razini kvalifikacija tercijarnog obrazovanja[391].

Sastav konzorcija	Mora se poštovati sljedeći minimalni sastav:
	
	Nacionalni projekti (otvoreni samo za regije 2[392], 3, 5a, 6, 7a, 8a, 9)**:**
	
	• barem dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu
	  o svaka od tih zemalja mora uključiti barem jedno visoko učilište
	• samo jedna prihvatljiva treća zemlja koja nije pridružena programu
	  o uključujući najmanje dva visoka učilišta[393].
	• broj organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu **mora biti jednak ili veći** od broja organizacija sudionica iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu.
	
	Višedržavni projekti (otvoreni za sve prihvatljive regije):
	
	• barem dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu
	  o svaka od tih zemalja mora uključiti barem jedno visoko učilište
	• barem dvije prihvatljive treće zemlje koje nisu pridružene programu;
	  o svaka od tih zemalja mora uključiti barem dva visoka učilišta[394]; treće zemlje koje nisu pridružene programu mogu biti iz iste regije (regionalni projekti) ili iz različitih regija (međuregionalni projekti)
	• broj organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu **mora biti jednak ili veći** od broja organizacija sudionica iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu.
	
	Opća pravila za sve konzorcije:
	
	• Kad je riječ o ispunjavanju minimalnih kriterija za sastav prethodno opisanog konzorcija, organizacija visokih učilišta **neće se smatrati** visokim učilištem.
	• Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.

Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu.

[391] Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja (ISCED 2013.), tercijarno obrazovanje, najmanje razina 5. Obrazovanje poslije srednjoškolskog koje nije dio visokog obrazovanja na razini 4 ISCED 2011. se ne prihvaća.

[392] Organizacije iz Bjelarusa (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

[393] Iznimka: Prijave koje uključuju samo jedno visoko učilište iz treće zemlje koja nije pridružena programu bit će prihvaćene ako u toj zemlji ima manje od pet visokih učilišta ili ako jedna ustanova obuhvaća više od 50 % ukupne studentske populacije te zemlje.

[394] **Iznimka:** vidjeti prethodnu bilješku.

Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 24 ili 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) putem sustava za podnošenje prijava portala *EU Funding & Tenders*. **1. potprogram** Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2025-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2025-CBHE-STRAND-1 **2. potprogram** Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2025-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2025-CBHE-STRAND-2
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **6. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

3. potprogram: projekti strukturnih reformi

Projekti u okviru tog potprograma podupiru mjere koje treće zemlje koje nisu pridružene programu poduzimaju za razvoj koherentnih, uključivih i održivih sustava visokog obrazovanja kako bi zadovoljile svoje socioekonomske potrebe i ambiciozne ciljeve za stvaranje gospodarstva utemeljenog na znanju. Integriranje i šira primjena uspješnih rezultata, kao i sinergije s trenutačnom potporom ili potporom iz portfelja u području obuhvaćenom programima bilateralne potpore isto su tako elementi tog potprograma. Projekti strukturnih reformi zadovoljit će potrebe prihvatljivih trećih zemalja koje nisu pridružene programu da reformiraju i moderniziraju svoje sustave podupiranjem održivog, sustavnog i strukturnog poboljšanja i inovacija na razini sektora visokog obrazovanja. Trebaju uključiti nadležna nacionalna tijela (posebno ministarstava obrazovanja) iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, visoka učilišta, znanstvene institute i druga relevantna tijela i dionike.

3. potprogram i prioriteti strategije Global Gateway

Projekti u okviru 3. potprograma u sljedećim regijama **moraju biti u skladu** s prioritetima strategije Global Gateway. To je bitan zahtjev i pažljivo će se ocjenjivati kao dio kriterija za dodjelu „relevantnost”:

- 5a (Azija)
- 6 (središnja Azija)
- 7a (Bliski istok)
- 8a (Pacifik)
- 9 (supsaharska Afrika)
- 10 (Latinska Amerika)
- 11 (Karibi)

Prioriteti relevantni za odgovarajuće zemlje dostupni su ovdje: https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI – 3. potprogram

Prihvatljive organizacije sudionice **(Tko se može prijaviti?)**	Prijavitelji (korisnici i povezani subjekti, ako je primjenjivo) moraju biti (javni ili privatni) pravni subjekti u jednoj od sljedećih kategorija: - visoka učilišta ili organizacije visokih učilišta - organizacije ili ustanove aktivne na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Ti subjekti moraju imati sjedište u jednoj od prihvatljivih zemalja, a to su: - države članice EU-a - treće zemlje pridružene programu - treće zemlje koje nisu pridružene programu iz prihvatljive regije. Prihvatljive regije obuhvaćene ovom aktivnošću su **regije 1, 2[395], 3[396], 5a, 6, 7a, 8a, 9, 10 i 11**. **Koordinator** Među prethodno opisanim subjektima **samo visoka učilišta ili organizacije visokih učilišta** mogu biti koordinatori prijave za CBHE. **Opća pravila za visoka učilišta:** • Visoka učilišta sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). • Visoka učilišta sa sjedištem u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu nadležna tijela moraju priznati zajedno s njihovim povezanim subjektima (ako postoje). Moraju ponuditi cjelovite studijske programe koji vode do kvalifikacija u visokom obrazovanju i priznatih diploma na razini kvalifikacija tercijarnog obrazovanja[397].
Sastav konzorcija	Mora se poštovati sljedeći <u>minimalni</u> sastav: • barem dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu: o svaka od tih zemalja mora uključiti barem jedno visoko učilište • barem jedna prihvatljiva treća zemlja koja nije pridružena programu: o svaka od zemalja sudionica mora uključiti barem **dva visoka učilišta**[398] i o **nacionalno nadležno tijelo** (npr. ministarstvo) odgovorno za visoko obrazovanje u toj zemlji. • broj organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu **mora biti jednak ili veći** od broja organizacija sudionica iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. **Opća pravila za sve konzorcije:** Kad je riječ o ispunjavanju minimalnih kriterija za sastav prethodno opisanog konzorcija, organizacija visokih učilišta **neće se smatrati** visokim učilištem. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.

[395] Organizacije iz Bjelarusa (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

[396] Organizacije iz Sirije (regija 3) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovom potprogramu.

[397] Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja (ISCED 2013.), tercijarno obrazovanje, najmanje razina 5. Obrazovanje poslije srednjoškolskog koje nije dio visokog obrazovanja na razini 4 ISCED 2011. se ne prihvaća.

[398] **Iznimka:** Prijave koje uključuju **samo jedno visoko učilište** iz treće zemlje koja nije pridružena programu bit će prihvaćene ako u toj zemlji ima **manje od pet** visokih učilišta **ili** ako jedna ustanova obuhvaća **više od 50 %** ukupne **studentske populacije** te zemlje.

Geografska lokacija (mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 ili 48 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) putem sustava za podnošenje prijava portala *EU Funding & Tenders*. **3. potprogram** Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2025-CBHE Identifikacijska oznaka teme: ERASMUS-EDU-2025-CBHE-STRAND-3
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **6. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

KRITERIJI ZA DODJELU PRIMJENJIVI NA SVE POTPROGRAME

Projekti se ocjenjuju u **dva koraka** prema sljedećim kriterijima:

1. KORAK

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	• **Svrha**: Prijedlog doprinosi širim ciljevima politike EU-a, posebno strategije Global Gateway. Prijedlog se jasno odnosi na unaprijed definirane regionalne prioritete za ciljane regije i relevantan je za ciljeve i aktivnosti CBHE-a i potprograma. Na odgovarajući način odgovara trenutačnim potrebama i ograničenjima ciljanih zemalja ili regija te ciljanih skupina i krajnjih korisnika. Uzimaju se u obzir potrebe ciljanih sudionika s manje mogućnosti. • **Vrijednost EU-a**: Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • **Ciljevi**: ciljevi su utemeljeni na kvalitetnoj analizi potreba; jasno su definirani, konkretni, mjerljivi, ostvarivi i realistični te su utvrđeni rokovi za njihovo ostvarenje. Odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice (u skladu sa strategijom modernizacije, razvoja i internacionalizacije ciljanih visokih učilišta) i razvojne strategije za visoko obrazovanje u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu. • **Dodana vrijednost EU-a**: U prijedlogu je dokazano da se slični rezultati ne bi mogli postići bez suradnje visokih učilišta iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu i bez financiranja EU-a. **Posebno za 2. potprogram** • Prijedlog sadržava jasnu analizu načina na koji područje intervencije odgovara prioritetnim područjima za socioekonomski rast i autonomiju u određenoj regiji, a u prvom su planu inovativni elementi i najsuvremenije metode i tehnike u utvrđenom području intervencije. **Posebno za 3. potprogram**

	• Prijedlog se odnosi na reformu i modernizaciju sustava visokog obrazovanja u skladu s razvojnim strategijama ciljanih trećih zemalja koje nisu pridružene programu. • Važno: Kad je riječ o regijama 5a, 6, 7a, 8a, 9, 10 i 11, prijedlog se odnosi na utvrđena prioritetna područja[399]. Napominjemo da za te regije neusklađenost s tim prioritetnim područjima znači da prijedlog neće doseći minimalan broj bodova za kriterij „relevantnost".
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	• **Koherentnost**: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. U prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. • **Metodologija**: logika intervencije dobre je kvalitete, planirani rezultati i ishodi su dosljedni i izvedivi, a ključne pretpostavke i rizici jasno su utvrđeni. Struktura i sadržaj prijedloga primjereni su, tj. odabir objektivno provjerljivih pokazatelja, dostupnost podataka, referentni podaci, ciljne vrijednosti itd. • **Plan rada**: kvaliteta i djelotvornost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima; odnos između resursa i očekivanih rezultata primjeren je, a plan rada realističan s dobro definiranim aktivnostima, rokovima, jasnim rezultatima i ključnim etapama. • **Proračun**: prijedlog je troškovno učinkovit i u njemu su predviđena odgovarajuća financijska sredstva potrebna za uspješnu provedbu projekta. • **Kontrola kvalitete**: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima, mjerama za ublažavanje itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna provedba projekta. • **Okolišna održivost**: projekt je prihvatljiv za okoliš i u različitim fazama uključujezelenu praksu (npr. zeleno putovanje).
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	• **Upravljanje**: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, upravljačke strukture, sporazumi o suradnji i odgovornosti dobro su definirani i realistični. • **Sastav**: partnerstvo okuplja odgovarajuću kombinaciju organizacija s potrebnim kompetencijama relevantnima za ciljeve prijedloga i posebnosti potprograma; prijedlog uključuje najprimjerenije i različite partnere izvan akademske zajednice. Za zemlje regije 2: za 1. i 2. potprogram prednost će imati projekti koji uključuju visoka učilišta iz regija izvan glavnih gradova i/ili ruralnih i/ili udaljenijih regija. Za zemlje regija 5a, 6, 7a, 8a: za 1. i 2. potprogram prednost će imati projekti koji uključuju visoka učilišta ili organizacije iz najmanje razvijenih zemalja. • **Zadaće**: uloge i zadaće dodjeljuju se na temelju posebnih umijeća, profila i iskustva svakog partnera te su primjerene. • **Suradnja**: predlažu se učinkoviti mehanizmi za djelotvornu suradnju, komunikaciju i rješavanje sukoba između partnerskih organizacija i svih ostalih relevantnih dionika. • **Angažiranost**: doprinos projektnih partnera je značajan, relevantan i komplementaran; prijedlog pokazuje uključenost, predanost i preuzimanje

[399] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en

	odgovornost partnera u odnosu na posebne ciljeva i rezultata projekta, osobito onih iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. **Posebno za 2. potprogram** • Prijedlog uključuje relevantne organizacije i dionike izvan akademske zajednice koji će donijeti inovativnu dodanu vrijednost ciljevima prijedloga. Za prijedloge čiji je cilj podupirati lance vrijednosti u ključnim prioritetnim područjima ulaganja na nacionalnoj ili regionalnoj razini, privatni sektor uključen je u partnerstvo i jasno angažiran na svim potrebnim razinama. **Posebno za 3. potprogram** • Prijedlog pokazuje da su nadležna nacionalna tijela odgovorna za visoko obrazovanje izrazito uključena u upravljanje aktivnosti i njezinu provedbu.
Održivost, učinak i diseminacija očekivanih rezultata (najviše 20 bodova)	• **Korištenje rezultata**: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i drugi dionici koristiti ishode projekta i kako će se osigurati multiplikacijski učinci (uključujući opseg ponavljanja i proširenje ishoda aktivnosti na sektorskoj te na lokalnoj/regionalnoj/nacionalnoj ili međunarodnoj razini) te su navedena sredstva za mjerenje korištenja za vrijeme i nakon projekta. • **Komunikacija i diseminacija**: u prijedlogu je iznesen jasan i učinkovit komunikacijski plan i strategija za diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi tijekom i nakon završetka razdoblja financiranja projekta djelotvorno proširili na sve relevantne dionike i javnost koja u njemu nije sudjelovala te tako doprlo do relevantnih dionika i privuklo ih. • **Učinak**: prijedlogom se osigurava konkretan učinak na ciljane skupine i relevantne dionike na lokalnoj, nacionalnoj ili regionalnoj razini. Uključuje mjere te ciljeve i pokazatelje za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog) na individualnoj, institucijskoj i sustavnoj razini. • **Održivost**: u prijedlogu se objašnjava kako će se rezultati projekta održati u financijskom (nakon završetka financiranja projekta) i institucijskom smislu (nastavak provođenja aktivnosti i pružanja usluga), kako će se osigurati preuzimanje odgovornosti za projekt na lokalnoj razini i kako će privatni sektor biti uključen tijekom i nakon financiranja projekta. **Posebno za 1. potprogram** • Prijedlogom se osigurava stalan i održiv odgovor na postojeće prepreke te bolji pristup mogućnostima za učenje i resursima koje nude visoka učilišta za studente/osoblje s manje mogućnosti. • Prijedlogom će se vjerojatno povećati kapaciteti za međunarodnu suradnju ustanova iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. **Posebno za 2. potprogram** • Prijedlogom se osigurava znatan učinak na ustanove iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu, posebno na razvoj njihovih inovacijskih kapaciteta i modernizaciju njihova upravljanja u smislu njihova povezivanja sa širim društvom, tržištem rada i ostatkom svijeta.

	• Iz prijedloga je vidljiv njegov potencijal da šire utječe na društvo i/ili gospodarski sektor. **Posebno za 3. potprogram** • U prijedlogu je prikazano kako će rezultati projekta dovesti do reformi politika ili modernizacije visokog obrazovanja na sistemskoj razini. • U regijama 5a, 6, 7a, 8a, 9,10 i 11 prijedlog pokazuje kako će rezultati projekta dovesti do održivog angažmana visokih učilišta i sektora visokog obrazovanja u određenom prioritetnom području strategije Global Gateway.

Svaka prijava može dobiti najviše 100 bodova. Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **60** bodova (od ukupno 100). Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog plana i provedbe"; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak").

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

Nakon toga, projekti će biti rangirani silaznim redoslijedom po regiji i po potprogramu.

2. KORAK

Kao drugi korak, za prijedloge koje ocjenjivački odbor predloži za financiranje (i one s rezervne liste) savjetovat će se s delegacijama EU-a u relevantnim prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu.

Za financiranje sredstvima EU-a predložit će se samo projekti koji su pozitivno ocijenjeni tijekom savjetovanja s delegacijama EU-a, u granicama raspoloživog proračuna po regiji.

Okvirni proračun predviđen je za svaki od tri potprograma, no moguć je prijenos proračunskih sredstava iz jednog potprograma u drugi.

DODATNE INFORMACIJE

Prihvaćanje prijave ne predstavlja obvezu dodjele sredstava u iznosu koji je zatražio prijavitelj. Iznos traženih sredstava može se smanjiti na temelju posebnih financijskih pravila koja se primjenjuju na potprograme aktivnost i rezultata evaluacije.

Općenito, i u granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira, rezultati bi trebali biti dostupni kao otvoreni obrazovni sadržaji (OER) te na relevantnim profesionalnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

USPOSTAVA PROJEKTA

U obzir treba uzeti sljedeće:

1. **Predanost partnerskih institucija u projektu**

U učinkovitom projektu CBHE-a moraju konkretno sudjelovati sve partnerske ustanove, posebno one u trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Sudjelovanjem u uspostavi prijedloga te ustanove preuzimaju odgovornost za ishode i održivost projekta. Projekti CBHE-a mogu uključivati „pridružene partnere" koji pridonose provedbi posebnih zadaća/aktivnosti projekta ili podupiru diseminaciju i održivost projekta. Kad je riječ o pitanjima ugovornog upravljanja, „pridruženi partneri" ne smatraju se dijelom partnerstva i ne primaju financijska sredstva.

2. Analize potreba

Procjena potreba prvi je važan korak u izradi prijedloga za aktivnost CBHE. Njezina je svrha utvrditi područja koja je potrebno poduprijeti i razloge zašto u njima postoje nedostaci. Tako se pak uspostavlja temelj za osmišljavanje odgovarajućih intervencija kako bi se uklonili nedostaci i ojačali kapaciteti visokih učilišta.

3. Provedba i praćenje

Nakon analize potreba može se uspostaviti provedbeni plan za uklanjanje utvrđenih nedostataka.

Potrebno je uzeti u obzir sljedeće ključne elemente.

- **Modernizacija / novi kurikulumi:** očekuje se da će projekti koji uključuju „izradu kurikuluma" podrazumijevati osposobljavanje nastavnog osoblja i baviti se povezanim pitanjima kao što su osiguranje kvalitete i zapošljivost osoba s diplomom putem povezivanja s tržištem rada. Studijski programi trebali bi biti službeno akreditirani i licencirani prije kraja razdoblja financiranja projekta. Nastava iz novih ili ažuriranih programa mora se početi održavati tijekom trajanja projekta s odgovarajućim brojem studenata i prekvalificiranih nastavnika te se mora odvijati tijekom najmanje jedne trećine trajanja projekta. Osposobljavanje u okviru projekata reforme kurikuluma može biti usmjereno i na administrativno osoblje kao što je osoblje knjižnice, laboratorijsko i informatičko osoblje. Snažno se preporučuje da se u modernizirane kurikulume u okviru projekta uključi stručna praksa studenata u poduzećima. Stručna praksa mora trajati dovoljno dugo da se omogući stjecanje potrebnih vještina.
- **Sudjelovanje studenata**: u projektima bi trebalo predvidjeti sudjelovanje studenata (npr. u izradi novih studijskih programa), i to ne samo u fazi testiranja/pilot-projekta.
- **Mobilnost osoblja i studenata:** mobilnost mora biti usmjerena prvenstveno na studente iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu i osoblje iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu te obuhvaćati: osoblje (npr. rukovodeće osoblje, osoblje uključeno u istraživanje i prijenos tehnologije, tehničko i administrativno osoblje) zaposleno u ustanovama korisnicama i uključeno u projekt, studente [koji pohađaju kratki stručni studij, prva razina (dodiplomski studij ili jednakovrijedni stupanj), drugu razinu (magisterij ili jednakovrijedni stupanj) i treću razinu ili doktorski studijski program] registrirane u jednoj od ustanova korisnica. Mobilnost studenata unutar i između država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu nije prihvatljiva. Razdoblje mobilnosti mora biti dovoljno dugo za učenje i stjecanje potrebnih vještina u skladu s ciljevima projekta i u pravilu ne bi trebalo biti kraće od tjedan dana. Preporučljivo je kombinirati fizičku i virtualnu mobilnost. Virtualna se može koristiti za pripremu, podupiranje te nastavak i praćenje fizičke mobilnosti. Može se organizirati i za osobe s posebnim potrebama ili s manje mogućnosti kako bi im se pomoglo da prevladaju prepreke dugoročnoj tjelesnoj mobilnosti.
- **Osiguranje kvalitete** mora biti sastavni dio projekta kako bi se potvrdilo da su projekti CBHE-a uspješno ostvarili očekivane rezultate i učinak izvan okvira partnerstva. Moraju se uvesti mjere kontrole kvalitete, uključujući pokazatelje i referentne vrijednosti kako bi provedba projekta bila kvalitetna, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna i isplativa.
- **Sporazum o konzorciju**: Iz praktičnih i pravnih razloga preporučuju se interni dogovori članova konzorcija za rješavanje izvanrednih ili nepredviđenih okolnosti. Mogu ih potpisati članovi konzorcija na početku projekta.
- **Oprema**: prihvatljivim rashodima može se smatrati samo nabava opreme koja je izravno relevantna za ciljeve potprograma i provedena najkasnije 12 mjeseci prije završetka projekta. Namijenjena je isključivo visokim učilištima trećih zemalja koje nisu pridružene programu uključenima u partnerstvo te se mora evidentirati u službenom popisu opreme visokog učilišta za koje je kupljena.

- **Učinak i održivost:** očekuje se da će projekti CBHE-a imati dugoročan strukturni učinak u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu. U prijedlozima će se, prema potrebi, morati prikazati očekivani učinak na tri razine (individualna, institucijska i sustavna) te bi u njima trebalo uspostaviti metodologiju i alate za mjerenje tog učinka.

- **Ekološki prihvatljiva provedba**: pri provedbi projektnih aktivnosti, uključujući upravljanje projektom, trebalo bi uzeti u obzir postupke koji su prihvatljivi za okoliš. Očekuje se da će se u okviru projekata bilježiti i sustavno izračunavati pojedinačni ugljični otisak sudionika povezan s prijevozom.

- **Otvoreni pristup**: prijedlog treba osigurati da će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stope financiranja od 90 % i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava.

Bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose:

- **Za 1. potprogram**: poticanje pristupa suradnji u visokom obrazovanju: od 200 000 EUR do 400 000 EUR po projektu.

- **Za 2. potprogram**: partnerstva za transformaciju u visokom obrazovanju: od 400 000 EUR do 800 000 EUR po projektu.

- **Za 3. potprogram**: projekti strukturnih reformi: od 600 000 EUR do 1 000 000 EUR po projektu.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- Korisnici bi trebali prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete”, „opremu” itd.).

- U prijedlogu se moraju opisati aktivnosti/rezultati obuhvaćeni svakim radnim paketom.

- Prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu).

- Opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

- Troškovi opreme trebaju činiti najviše 35 % dodijeljenih bespovratnih sredstava EU-a, a ta sredstva pokrivaju 100 % prihvatljivih troškova.

- Troškovi podugovaranja trebaju činiti najviše 10 % dodijeljenih bespovratnih sredstava EU-a.

- Financijska potpora trećim stranama nije dopuštena.

- Dopušteni su troškovi koji se odnose na volontere uključene u projekt. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere[400].

- Jedinični troškovi za MSP-ove nisu dopušteni.

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u dijelu C „Provjera financijskih uvjeta", kao i u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

400 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA (SOO)

Projekti jačanja kapaciteta su projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području SOO-a u državama članicama EU-a, trećim zemljama pridruženima programu i trećim zemljama koje nisu pridružene programu. Cilj im je da kao pokretač održivog socioekonomskog razvoja podupru relevantnost, pristupačnost i prilagodljivost ustanova i sustava za SOO u trećim zemljama koje nisu pridružene programu.

Zajedničkim inicijativama ove aktivnosti koje potiču suradnju u različitim regijama svijeta namjerava se poboljšati kapacitete pružatelja SOO-a, posebno u području upravljanja, uključivosti, osiguravanja kvalitete i inovacija kako bi bili bolje pripremljeni za suradnju s privatnim sektorom / poduzećima / poslovnim udruženjima radi uvida u mogućnosti za zapošljavanje i zajedničkog razvoja odgovarajućih intervencija u SOO. Međunarodna partnerstva trebala bi doprinijeti poboljšanju kvalitete SOO-a u trećim zemljama koje nisu pridružene programu, posebno jačanjem kapaciteta osoblja i nastavnika te jačanjem veze između pružatelja SOO-a i tržišta rada.

Predviđeno je da projekti jačanja kapaciteta u SOO-u doprinesu širim ciljevima politike Europske komisije i trećih zemalja koje nisu pridružene programu ili uključenih regija, uključujući pakete ulaganja u okviru strategije Global Gateway i razvoj partnerstava za traženje talenata i baze talenata kako su utvrđeni u Komunikaciji Komisije „Privlačenje vještina i talenata u EU", objavljene u travnju 2022.[401]

CILJEVI AKTIVNOSTI

U okviru aktivnosti posebno će se:

- ojačati kapaciteti pružatelja SOO-a kako bi se ojačala suradnja između privatnih i javnih dionika u području SOO-a radi provedbe intervencija u SOO koje se temelje na mogućnostima i potražnji
- poboljšati kvaliteta i kapacitet SOO-a za odgovor na gospodarske i društvene promjene kako bi se poboljšala relevantnost pružanja usluga za tržište rada
- uskladiti pružanje SOO-a s lokalnim, regionalnim i nacionalnim razvojnim strategijama.

TEMATSKA PODRUČJA

Značajke koje su svojstvene za jačanje kapaciteta u SOO-u uključuju neka tematska područja prikazana u nastavku. Prijedlozi bi trebali biti usmjereni na jednu ili više sljedećih tema:

- učenje temeljeno na radu (za mlade i/ili odrasle osobe)
- mehanizmi za osiguranje kvalitete
- stručno usavršavanje nastavnika/predavača u SOO-u
- ključne kompetencije, uključujući poduzetništvo i građansku kompetenciju
- javno-privatni dijalog i partnerstva u SOO-u
- inovacije u SOO-u
- zelene i digitalne vještine za dvostruku tranziciju
- usklađivanje vještina s trenutačnim i budućim mogućnostima zapošljavanja, među ostalim u obećavajućim lancima vrijednosti koji tek nastaju
- izrada kurikuluma i modula za osposobljavanje.

Osim toga, prijavitelji mogu obuhvatiti tematska područja koja nisu prethodno prikazana. Za njih mora dokazati da su posebno primjerena za ispunjavanje ciljeva poziva i utvrđenih potreba.

AKTIVNOSTI

Predložene aktivnosti moraju biti izravno povezane s ciljevima i tematskim područjima aktivnosti, tj. moraju odgovarati jednom ili više prethodno navedenih tematskih područja i moraju biti detaljno opisane u opisu projekta koji obuhvaća cijelo razdoblje provedbe.

[401] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0657

U kontekstu ove međunarodne aktivnosti na globalnoj razini, projektne aktivnosti moraju biti usmjerene na izgradnju i jačanje kapaciteta organizacija aktivnih u području SOO-a, prvenstveno u trećim zemljama koje nisu pridružene programu koje aktivnost obuhvaća.

Financirani projekti moći će uključivati širok spektar aktivnosti suradnje, razmjene, komunikacije i drugih aktivnosti, uključujući npr.:

- stvaranje i razvoj mreža i razmjena dobre prakse između pružatelja SOO-a iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu i onih iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu
- izradu alata, programa i drugih materijala za izgradnju kapaciteta ustanova iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu (programi praktičnog osposobljavanja i alati za procjenu i vrednovanje ishoda učenja u SOO-u, pojedinačni akcijski planovi za ustanove sudionice; metode za profesionalno usmjeravanje, savjetovanja i mentorstvo...)
- uspostavu mehanizama za uključivanje privatnog sektora u osmišljavanje i izradu kurikuluma te za pružanje kvalitetnog radnog iskustva učenicima strukovnih škola
- razvoj i prijenos pedagoških pristupa, materijala i metoda poučavanja i osposobljavanja, uključujući učenje temeljeno na radu, virtualnu mobilnost, otvorene obrazovne sadržaje i bolje iskorištavanje potencijala IKT-a
- razvoj i provedbu međunarodnih (virtualnih) aktivnosti razmjene prvenstveno za osoblje (uključujući nastavno i nenastavno osoblje kao što su ravnatelji škola, voditelji, savjetnici itd.).

Ako se predlažu, aktivnosti mobilnosti učenika i osoblja trebale bi izravno pridonositi ciljevima projekta i biti čvrsto ugrađene u projektnu logiku u cjelini.

Predložene aktivnosti trebale bi imati dodanu vrijednost i imat će izravan učinak na postizanje rezultata projekta.

REGIONALNI PRIORITETI

Raspoloživi proračun podijeljen je među različitim regijama svijeta (tj. zapadni Balkan, istočno susjedstvo, zemlje južnog Sredozemlja, supsaharska Afrika, latinska Amerika i Karibi), a svaka je proračunska omotnica različite veličine. Prijedlozi će biti rangirani po regijama (vidjeti u nastavku, identifikacijska oznaka teme), u skladu s posebnom proračunskom omotnicom.

Dodatne informacije o raspoloživim iznosima u okviru svake proračunske omotnice bit će objavljene na portalu *EU Funding & Tenders*.

EU je postavio niz prioriteta koji se odnose na geografsku uravnoteženost i posebne prioritete. Osim toga, organizacije se potiče na suradnju s partnerima u najsiromašnijim i najmanje razvijenim trećim zemljama koje nisu pridružene programu.

Za ovu aktivnost utvrđeni su sljedeći regionalni prioriteti.

Ako prijava obuhvaća jednu ili više partnerskih zemalja ETF-a (Europska zaklada za osposobljavanje), u prijedlogu bi trebalo navesti dokaze o odgovoru na preporuke ETF-a iz relevantnih izvješća zemalja[402] u okviru torinskog procesa[403].

Zapadni Balkan

- Prednost će imati projekti koji pridonose gospodarskom i investicijskom planu za tu regiju[404] i/ili preporukama Europske zaklade za osposobljavanje u okviru torinskog procesa (vidjeti gore).
- Prednost će imati mobilnost učenika (polaznika) i osoblja (učitelji, nastavnici, predavači ravnatelji, rukovodeće osoblje itd.).

[402] https://www.etf.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/trp-assessment-reports

[403] Torinski proces je participativni postupak analize politika SOO-a u nekoj zemlji utemeljene na dokazima. Torinski postupak uveden je 2010. i provodi se svake dvije godine, a pruža pregled stanja razvoja sustava SOO-a u partnerskim zemljama ETF-a te pregled ostvarenog napretka i budućih prioriteta.

[404] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/IP_20_1811

Istočno susjedstvo

- Prednost će imati projekti koji pridonose gospodarskom i investicijskom planu za tu regiju[405] i/ili preporukama Europske zaklade za osposobljavanje u okviru torinskog procesa (vidjeti gore).

Zemlje južnog Sredozemlja

- Prednost će imati projekti koji pridonose gospodarskom i investicijskom planu za tu regiju[406] i/ili preporukama Europske zaklade za osposobljavanje u okviru torinskog procesa (vidjeti gore).

Supsaharska Afrika

- Prednost će imati najmanje razvijene zemlje; a posebna pozornost posvetit će se i prioritetnim zemljama s obzirom na migracije. Nijedna zemlja neće moći dobiti više od 8 % sredstava predviđenih za regiju.
- Prioritet će imati projekti koji doprinose paketu ulaganja EU-a i Afrike u okviru strategije Global Gateway[407];
- Prednost će imati projekti koji pridonose poticanju javno-privatnog dijaloga između ustanova za SOO i privatnog sektora.

Latinska Amerika

- Prednost će imati regionalni projekti (projekti koji uključuju više prihvatljivih trećih zemalja koje nisu pridružene programu) ili projekti u zemljama s nižim i višim srednjim dohotkom.
- Prioritet će imati projekti koji doprinose programu ulaganja EU-a i Latinske Amerike i Kariba u okviru strategije Global Gateway[408].

Karibi

- Prednost će imati regionalni projekti (projekti koji uključuju više prihvatljivih trećih zemalja koje nisu pridružene programu) ili projekti u najmanje razvijenim zemljama i zemljama s nižim i višim srednjim dohotkom.
- Prioritet će imati projekti koji doprinose programu ulaganja EU-a i Latinske Amerike i Kariba u okviru strategije Global Gateway[409].

Ako se projekti odnose na gore navedene regionalne prioritete, u njima će se morati pokazati na koji način i u kojoj mjeri.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt jačanja kapaciteta u području SOO-a sastoji se od četiri faze:

- utvrđivanje i pokretanje projekta
- priprema, oblikovanje i planiranje projekta,
- provedba projekta i praćenje aktivnosti
- pregled projekta i procjena učinka.

Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- **Utvrđivanje i pokretanje**

[405] https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/swd_2021_186_f1_joint_staff_working_paper_en_v2_p1_1356457_0.pdf (Prilog 1. sadržava gospodarski i investicijski plan)
[406] https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/joint-staff-working-document-renewed-partnership-southern-neighbourhood-economic-and-investment-plan_hr
[407] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/initiatives-region/initiatives-sub-saharan-africa/eu-africa-global-gateway-investment-package_en
[408] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/eu-lac-global-gateway-investment-agenda_en
[409] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/eu-lac-global-gateway-investment-agenda_en

Utvrđivanje problema, potrebe ili mogućnosti koju možete obuhvatiti idejom projekta u kontekstu poziva; utvrđivanje ključnih aktivnosti i glavnih ishoda koji se mogu očekivati od projekta; popisivanje relevantnih dionika i potencijalnih partnera; formuliranje ciljeva projekta; usklađivanje projekta sa strateškim ciljevima organizacija sudionica; početno planiranje radi uspješnog početka projekta i objedinjavanje informacija potrebnih za sljedeću fazu itd.

- **Priprema, oblikovanje i planiranje**

  Određivanje opsega projekta i odgovarajućeg pristupa; jasno navođenje predložene metodologije kojom se osigurava dosljednost između ciljeva i aktivnosti projekta; određivanje rasporeda uključenih zadaća; procjena potrebnih resursa i razrada pojedinosti projekta, npr. procjene potreba; definiranje kvalitetnih ciljeva i pokazatelja učinka (konkretnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski ograničenih); utvrđivanje ishoda projekta i učenja; utvrđivanje programa rada, formata aktivnosti, očekivanog učinka, procijenjenog ukupnog proračuna; priprema plana provedbe projekta i kvalitetnog i realističnog komunikacijskog plana koji uključuje strateške aspekte upravljanja projektom, praćenja, kontrole kvalitete, izvješćivanja i diseminacije rezultata; definiranje praktičnih rješenja i potvrđivanje ciljne skupine/skupina za predviđene aktivnosti; sklapanje sporazuma s partnerima i sastavljanje prijedloga itd.

- **Provedba i praćenje aktivnosti**

  Provedba projekta u skladu s planovima koji ispunjavaju zahtjeve za izvješćivanje i komunikaciju; praćenje tekućih aktivnosti i ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na projektne planove; utvrđivanje i poduzimanje korektivnih mjera zbog odstupanja od planova i radi uklanjanja problema i rizika; utvrđivanje neusklađenosti s utvrđenim standardima kvalitete i poduzimanje korektivnih mjera itd.

- **Pregled i procjena učinka**

  Ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na ciljeve projekta i planove provedbe; evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta itd.

Nadalje, ako je to primjereno, očekuje se da će u okviru projekta proporcionalno:

- biti uspostavljen dugoročan akcijski plan za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka (na temelju dugoročnih partnerstava), uključujući mjere za primjenu u većim razmjerima i financijsku održivost
- njegovi ishodi biti odgovarajuće vidljivi i diseminirani na transnacionalnoj, nacionalnoj i/ili regionalnoj razini s relevantnim partnerima.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi projekata jačanja kapaciteta kroz različite faze projekta.

Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju svojih projekata.

- **Uključivost i raznolikost**

  Program podupire projekte koji promiču socijalno uključivanje i čiji je cilj doprijeti do osoba s manje mogućnosti, uključujući osobe s invaliditetom i osobe migrantskog podrijetla, kao i osobe koje žive u ruralnim i udaljenim područjima, osobe koje se suočavaju sa socioekonomskim poteškoćama ili bilo kojim drugim potencijalnim izvorom diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije.

  Ti će projekti pomoći u uklanjanju prepreka s kojima se te skupine suočavaju u pristupu mogućnostima koje nudi program te će pridonijeti stvaranju uključivih okruženja koja potiču pravednost i jednakost i odgovaraju potrebama šire zajednice.

- **Okolišna održivost**

Program pridonosi shvaćanju važnosti zaštite okoliša i ublažavanja klimatskih promjena.

Preporučuje se da se u okviru projekta razvijaju kompetencije u različitim sektorima koji su relevantni za održivost, zelene strategije i metodologije za sektorske vještine te kurikulumi usmjereni na budućnost koji bolje ispunjavaju potrebe pojedinaca.

Program podupire i testiranje inovativnih načina pripremanja učenika i pružatelja SOO-a da doista donesu pozitivne promjene (npr. ušteda resursa, smanjenje potrošnje energije i otpada, kompenziranje ugljičnog otiska emisija ili odabir održivih opcija kad je riječ o hrani i mobilnosti itd.).

- **Digitalna dimenzija**

Program podupire planove digitalne transformacije osnovnih i srednjih škola te ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO). Potiče se namjensko korištenje digitalnih tehnologija.

To uključuje razvoj digitalne pedagogije i stručnog znanja u korištenju digitalnih alata, uključujući pristupačne i asistivne tehnologije te stvaranje i inovativno korištenje digitalnog obrazovnog sadržaja.

- **Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje**

Program podupire aktivno građanstvo i etičnost u cjeloživotnom učenju. Projekti bi trebali ponuditi mogućnosti sudjelovanja u demokratskom životu te društvenog i građanskog angažmana.

Posebna pozornost posvetit će se jačanju svijesti o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te kulturnom identitetu, kulturnoj senzibilizaciji i društvenoj i povijesnoj baštini.

KOJE KRITERIJE TREBA ISPUNITI ZA PRIJAVU ZA PROJEKT JAČANJA KAPACITETA U PODRUČJU SOO-a?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za jačanje kapaciteta u području SOO-a moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice **(Tko se može prijaviti?)**	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (**korisnici** i **povezani subjekti** ako ih ima) moraju: • biti **pravni subjekti** (javna ili privatna tijela) • biti **aktivni u području SOO-a ili na tržištu rada** Organizacije sudionice mogu npr. biti (otvoren popis): - pružatelji SOO-a - organizacije koje predstavljaju poduzeća, industriju, druge poslodavce ili sektor - nacionalna/regionalna tijela nadležna za kvalifikacije - zavodi za zapošljavanje - znanstveni instituti - agencije za inovacije - tijela za regionalni razvoj - međunarodne organizacije. • imati sjedište u jednoj od prihvatljivih zemalja, tj. u **državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu iz prihvatljive regije**. Prihvatljive regije obuhvaćene ovom aktivnošću su **regije 1, 2[410], 3, 9, 10 i 11** (vidjeti dio A ovog vodiča). **Kordinator** mora biti organizacija **aktivna u području SOO-a**. Ona se prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu. Ona ne može biti povezani subjekt. **Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu <u>ne mogu biti koordinatori</u>**. Drugi subjekti mogu sudjelovati u drugim konzorcijskim ulogama, npr. kao **pridruženi partneri**. **Iznimka**: organizacije iz Bjelarusa i Rusije nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti kao pridruženi partneri.

[410] Organizacije iz Bjelarusa (regija 2) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.

Sastav konzorcija **(Broj i profil organizacija sudionica)**	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od **najmanje 4 prijavitelja** (korisnika, ne povezanih subjekata) **iz najmanje 3 prihvatljive zemlje**: • barem dvije države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu: o svaka od tih zemalja sudionica mora uključiti barem jednu organizaciju. • barem jedna prihvatljiva treća zemlja koja nije pridružena programu o barem dvije organizacije iz prihvatljivih trećih zemalja sudionica koje nisu pridružene programu iz iste regije o Organizacije iz različitih prihvatljivih regija ne mogu sudjelovati u istim projektima. Međuregionalni projekti nisu prihvatljivi. **U konzorcij mora biti uključen barem jedan pružatelj SOO-a koje nije tercijarno obrazovanje.** Broj organizacija iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu **ne smije biti veći** od broja organizacija iz prihvatljivih trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.
Geografska lokacija **(Mjesto provedbe aktivnosti)**	Aktivnosti se moraju odvijati u **zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu**. Ako je **opravdano** s obzirom na ciljeve ili provedbu projekta: ▪ aktivnosti se mogu provoditi i u **sjedištu institucije Europske unije**, čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije ▪ aktivnosti koje uključuju **razmjenu i promicanje rezultata** mogu se odvijati i na relevantnim tematskim transnacionalnim događanjima/konferencijama u državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu ili prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati **24 ili 36 mjeseci** (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) preko portala *EU Funding & Tenders*. **Identifikacijske oznake poziva:** • **ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-WB** – Jačanje kapaciteta u SOO-u u zemljama zapadnog Balkana • **ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-NE** – Jačanje kapaciteta u SOO-u u zemljama istočnog susjedstva • **ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-SMC** – Jačanje kapaciteta u SOO-u u zemljama južnog Sredozemlja • **ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-SSA** – Jačanje kapaciteta u SOO-u u supsaharskoj Africi • **ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-LA** – Jačanje kapaciteta u SOO-u u Latinskoj Americi • **ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-CA** – Jačanje kapaciteta u SOO-u na Karibima Prije prijave pregledajte najčešća pitanja na portalu *EU Funding & Tenders*.
Kad se prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **27. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Primjenjuju se sljedeći kriteriji:

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ **Povezanost s ciljevima, tematskim područjima i jačanjem kapaciteta:** prijedlog je jasan i u skladu s ciljevima i tematskim područjima aktivnosti; konkretno, aktivnosti jačanja kapaciteta jasno su definirane i usmjerene na realistično jačanje kapaciteta prvenstveno organizacija sudionica iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. ▪ **Regionalni prioriteti:** prijedlog se izričito odnosi na regionalne prioritete, **uključujući relevantne dokumente politike navedene u okviru ove aktivnosti** (paket ulaganja EU-a i Afrike u okviru strategije Global Gateway, program ulaganja EU-a i Latinske Amerike i Kariba u okviru strategije Global Gateway, gospodarski i investicijski planovi i izvješća u okviru torinskog procesa za relevantne zemlje) ▪ **Vrijednost EU-a**: Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	▪ **Lokalne potrebe i kontekst:** prijedlog se temelji na temeljitoj analizi potreba organizacija sudionica, krajnjih korisnika i ciljnih skupina iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu i izvediv je u njihovom lokalnom kontekstu ▪ **Koherentnost:** ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta i aktivnosti. U prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti i usluga za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. Uspostavljene su odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, korištenje rezultata, evaluaciju i diseminaciju. ▪ **Metodologija:** primjerenost i kvaliteta metodologije predložene za ispunjavanje utvrđenih potreba. ▪ **Plan rada:** kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima, kako se kvalitativni i kvantitativni indikatori koriste za aktivnosti i rezultate ▪ **Odabir sudionika:** kvaliteta mehanizama za odabir sudionika uključenih u predložene aktivnosti s obzirom na ciljeve uključivosti i raznolikosti. ▪ **Priznavanje i vrednovanje:** kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedno korištenje europskih alata za transparentnost i priznavanje (EQF[411], EQAVET[412], Europass[413], ESCO[414] i relevantnih okvira za kompetencije, kao što su DigComp[415], EntreComp[416], LifeComp[417], GreenComp[418]); ▪ **Mjere kontrole kvalitete:** postojanje i relevantnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi

[411] Europski kvalifikacijski okvir (EQF) | Europass

[412] EQAVET – Europski sustav osiguravanja kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju – Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje – Europska komisija (europa.eu)

[413] Digitalni alati Europassa | Europass

[414] ESCO (europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja)

[415] DigComp (okvir digitalnih kompetencija)

[416] EntreComp (okvir za poduzetničke kompetencije)

[417] LifeComp (Europski okvir za osobne i socijalne kompetencije te kompetencije učenja kako učiti)

[418] GreenComp (Europski okvir kompetencija za održivost)

	projekt bio proveden kvalitetno, na vrijeme i u okviru proračuna. ▪ **Troškovna učinkovitost:** projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva proračun je uravnotežen i uzima u obzir cilj projekata za jačanje kapaciteta u SOO-u: za potporu relevantnosti, pristupačnosti i prilagodljivosti ustanova i sustava za SOO u trećim zemljama koje nisu pridružene programu. ▪ **Aktivnosti mobilnosti:** primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti, ako postoje (vidjeti odjeljak „Zaštita, zdravlje i sigurnost sudionika" u dijelu A ovog vodiča te druge zahtjeve i preporuke koji se primjenjuju na ključnu mjeru 1 – Projekti mobilnosti) ako je primjenjivo, odnosno ako su aktivnosti mobilnosti dio prijave. ▪ **Inovativnost**: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode, tehnike i prijašnje slične inicijative koje organizacije sudionice već provode; vodi do inovativnih rezultata i rješenja za njegovo područje općenito ili za geografski kontekst u kojem se provodi.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	• **Sastav:** projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s potrebnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta. • **Angažiranost:** doprinos projektnih partnera je značajan, relevantan i komplementaran; prijedlog pokazuje uključenost, predanost i preuzimanje odgovornost partnera u odnosu na posebne ciljeva i rezultata projekta, osobito onih iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. • **Suradnja:** postojanje učinkovitih mehanizama za koordinaciju i komunikaciju između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima.
Učinak (najviše 20 bodova)	• **Učinak:** mogući učinak projekta: o na sudionike i organizacije sudionice, tijekom projekta (kratkotrajni učinak) i nakon njegova završetka (srednjoročni i dugoročni učinak) o izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini o jesu li pokazatelji učinka kvalitetni (konkretni, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski ograničeni)? • **Diseminacija:** kvaliteta plana za diseminaciju: primjerenost i kvaliteta mjera za dijeljenje ishoda projekta u okviru i izvan organizacija sudionica • **Korištenje rezultata:** u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti ishode projekta. Opisuju se mjere korištenja rezultata za vrijeme i nakon projekta. • **Otvoreni pristup:** u prijedlogu se opisuje kako će se materijali, dokumenti i mediji staviti na raspolaganje i promicati putem otvorenih licencija i nisu sadržana nerazmjerna ograničenja. • **Održivost:** kvaliteta planova za osiguravanje održivosti projekta: njegov kapacitet za postizanje učinka i rezultata i nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a. Ako je relevantno, kako će privatni sektor biti uključen tijekom i nakon financiranja projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **60** bodova (od ukupno 100). Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog plana i provedbe"; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak").

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta

projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Projekti kojima se dodijele bespovratna sredstva trebali bi svoj očekivani učinak pokazati ostvarenjem sljedećih rezultata:

- čvršće veze između sustava SOO-a u trećim zemljama koje nisu pridružene programu i tržišta rada
- bolje veze između profila SOO-a te lokalnih/regionalnih/nacionalnih strategija i prioriteta
- poboljšani kapaciteti pružatelja SOO-a, posebno u područjima upravljanja, uključivosti, osiguravanja kvalitete, inovacija i internacionalizacije
- bolja izloženost osoblja, rukovodećeg osoblja, oblikovatelja politika i starijih nastavnika s pristupima koji bolje povezuju tržište rada i sektor SOO-a
- bolje znanje, tehničke, upravljačke i pedagoške vještine nastavnika i predavača u SOO-u
- veće sudjelovanje nastavnika/predavača, polaznika SOO-a i poslodavaca u izradi kurikuluma, oblikovanju profila i reformi osposobljavanja
- bolje kompetencije, vještine i mogućnosti za zapošljavanje polaznika SOO-a
- veća suradnja među različitim regijama svijeta u okviru zajedničkih inicijativa
- razvoj kompetencija organizacija sudionica u području okolišne održivosti
- poboljšanje digitalnih vještina i kompetencija ciljanih skupina putem odgovarajućih aktivnosti i inicijativa
- veće socijalne i interkulturalne kompetencije u području SOO-a.

U granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira rezultati bi trebali biti dostupni kao **otvoreni obrazovni sadržaji** (OER) te na relevantnim strukovnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od **80 %**.

Iznos bespovratnih sredstava EU-a po projektu bit će od **najmanje 100 000 EUR do najviše 400 000 EUR**.

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Troškovi za financijske revizije nisu dopušteni.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.[419]

[419] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

Za vlasnike MSP-ova dopušteni su jedinični troškovi za MSP-ove. Oni bi trebali biti u obliku jediničnih troškova kako su definirani u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za vlasnike MSP-ova[420].

KAKO SE ODREĐUJE JEDNOKRATNI IZNOS ZA PROJEKT?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

- korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)
- u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu jednokratnog iznosa iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
- opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi" u dijelu C ovog vodiča.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućit će usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

420 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf

JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU MLADIH

Projekti jačanja kapaciteta u području mladih su projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području mladih u EU-u i zemljama pridruženima programu s jedne strane i trećim zemljama koje nisu pridružene programu s druge. Kad je riječ o potonjima, ova aktivnost usmjerena je isključivo na zemlje regije 1 (zapadni Balkan), regije 2 (Istočno partnerstvo) i regije 3 (južno Sredozemlje) i regije 9 (supsaharska Afrika). Cilj je projekata poduprijeti međunarodnu suradnju u području mladih i neformalnog učenja kao pokretač održivog socioekonomskog razvoja i dobrobiti mladih i njihovih organizacija.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Aktivnost je namijenjena organizacijama aktivnima u području mladih, a ciljevi su joj:

- povećanje kapaciteta organizacija koje rade s mladima izvan formalnog obrazovanja
- promicanje aktivnosti neformalnog učenja u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, posebno u organizacijama koje rade s mladima s manje mogućnosti, i poticanje sudjelovanja mladih u svoj njihovoj raznolikosti radi poboljšanja njihove razine kompetencija i prilika za angažman, što im olakšava aktivno sudjelovanje u društvu
- podupiranje razvoja rada s mladima u trećim zemljama koje nisu pridružene programu kako bi se poboljšala njegova kvaliteta i priznavanje
- poticanje razvoja, testiranja i pokretanja programa koji organizacijama omogućuju da poboljšaju mobilnost u svrhu neformalnog učenja u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- podupiranje organizacija u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu da doprinesu provedbi strategije EU-a za mlade (2019. – 2027.), uključujući 11 europskih ciljeva za mlade, Europske agende za rad s mladima, i akcijskog plana za mlade u vanjskom djelovanju EU-a (2022. – 2027.), uključujući Akademiju za mlade Afrike i Europe, i aktivnostima nakon Europske godine vještina pokrenutima 2023.
- pospješivanje suradnje putem zajedničkih inicijativa organizacija za mlade iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu s jedne strane i trećih zemalja koje nisu pridružene programu u različitim regijama svijeta prihvatljivima za ovu aktivnost s druge strane
- poticanje sudjelovanja manjih organizacija te onih iz udaljenih područja i manjih mjesta
- jačanje sinergija i komplementarnosti organizacija za mlade koje rade s mladima izvan formalnog učenja s formalnim obrazovnim sustavima i/ili tržištem rada.

DODATNI POSEBNI CILJEVI ZA PROJEKTE USMJERENE NA REGIJU 9 (SUPSAHARSKA AFRIKA)

Opći ciljevi opisani u gornjem odjeljku primjenjuju se i na projekte usmjerene na regiju 9. Osim toga, samo za regiju 9 ova će aktivnost doprinijeti postizanju ciljeva istaknute inicijative Mobilnost mladih za Afriku[421]. Ta je inicijativa dio paketa ulaganja Afrike i Europe u okviru strategije Global Gateway radi povećanja strateškog angažmana između EU-a i Afrike za mobilnost u svrhu učenja i područje mladih na oba kontinenta. Doprinosi akcijskom planu za mlade u vanjskom djelovanju EU-a (2022. – 2027.) i obvezama preuzetima na 6. sastanku na vrhu EU-a i Afričke unije 2022.

U tom je okviru cilj jačanja kapaciteta u području mladih usmjerenog na supsaharsku Afriku i podupirati projekte koji promiču mobilnost mladih kako bi se potaknulo njihovo aktivno sudjelovanje u društvu i kako bi im se pomoglo da steknu i razviju kompetencije koje su im potrebne za život i profesionalnu budućnost.

TEMATSKA PODRUČJA

Prijedlozi bi trebali biti usmjereni na potporu organizacijama za mlade koje rade s mladima izvan formalnog učenja u jednom ili više sljedećih tematskih područja:

- političko sudjelovanje, građanski angažman i dijalog s donositeljima odluka
- uključivanje mladih s manje mogućnosti
- demokracija, vladavina prava i vrijednosti, vodstvo mladih

[421] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/youth-mobility-africa_en

- osnaživanje/angažman/zapošljivost mladih
- mir i pomirenje nakon sukoba
- okoliš i klima
- borba protiv diskriminacije i rodna ravnopravnost
- digitalne i poduzetničke vještine.

AKTIVNOSTI

Aktivnosti relevantne za projekte usmjerene na sve prihvatljive regije

Predložene aktivnosti moraju biti izravno povezane s općim i posebnim ciljevima aktivnosti, tj. moraju odgovarati jednom ili više prethodno navedenih tematskih područja i moraju biti detaljno opisane u opisu projekta koji obuhvaća cijelo razdoblje provedbe. U kontekstu ove međunarodne aktivnosti važno je da projektne aktivnosti budu usmjerene na izgradnju i jačanje kapaciteta **organizacija za mlade kako bi bile što bolja podrška mladima, prvenstveno u trećim zemljama koje nisu pridružene programu koje aktivnost obuhvaća**.

Financirani projekti moći će uključivati **širok spektar aktivnosti suradnje, razmjene, komunikacije i drugih aktivnosti** organizacija za mlade koje rade s mladima izvan formalnog učenja, a koje:

- doprinose poticanju političkog dijaloga, suradnje, umrežavanja i razmjene prakse
- promiču stratešku suradnju između organizacija za mlade i javnih tijela, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- promiču suradnju organizacija za mlade i organizacija aktivnih u području obrazovanja i osposobljavanja te s organizacijama koje su aktivne na tržištu rada
- jačaju kapacitet vijećâ za mlade, platforma za mlade i lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela koja se bave s mladima, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- poboljšavaju upravljanje, inovacijskog kapaciteta, vodstvo i internacionalizaciju organizacija za mlade, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- podupiru organizacije za mlade, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, u pripremi informativnih kampanja te razvoju informacijskih, komunikacijskih i medijskih alata
- pomažu organizacijama za mlade, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, u razvoju metoda, alata i materijala za rad s mladima, uključujući poticanje inicijativa zajedničkog stvaranja i oblikovanja projekata, što omogućuje participativnu izradu projekta
- pomoći organizacijama za mlade, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, u stvaranju novih oblika rada s mladima i pružanja osposobljavanja i potpore; olakšavaju mobilnosti u svrhu neformalnog učenja.

Primjeri aktivnosti:

- razvoj alata i metoda za društveni i stručni razvoj osoba koje rade s mladima i trenera
- razvoj neformalnih metoda učenja, posebno onih koje promiču stjecanje/poboljšanje kompetencija, uključujući vještine medijske pismenosti
- stvaranje novih oblika praktičnog učenja i simulacije situacija iz stvarnog života u društvu
- stvaranje novih oblika rada s mladima, posebno strateška primjena otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne suradnje, otvorenih obrazovnih sadržaja i bolje iskorištavanje potencijala IKT-a
- organizacija događanja/seminara/radionica/razmjene dobre prakse u svrhu suradnje, umrežavanja, informiranja i uzajamnog učenja
- organizacija aktivnosti mobilnosti za osobe koje rade s mladima kako bi se testirali alati i metode razvijeni u okviru partnerstva. Napominjemo da aktivnosti mobilnosti moraju biti sekundarne u odnosu na glavne ciljeve aktivnosti te da moraju biti ključne za postizanje tih ciljeva i tome doprinositi.

Dodatne obvezne aktivnosti za projekte usmjerene na regiju 9 (supsaharska Afrika)

Za prijedloge usmjerene na regiju 9 razmjene mladih **i/ili** aktivnosti sudjelovanja mladih moraju biti uključene u prijavu, kako je opisano u nastavku.

Razmjene mladih[422]

Razmjene mladih su susreti skupina mladih[423] iz različitih zemalja – za ovu ključnu aktivnost iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu s jedne strane i iz zemalja supsaharske Afrike s druge strane – koji se na kraće vrijeme okupljaju radi zajedničke provedbe programa neformalnog učenja (radionice, vježbe, debate, igranje uloga, simulacije, aktivnosti na otvorenom itd.) na temu koja ih zanima[424]. Kvalitetna razmjena mladih:

- temelji se na jasno utvrđenim potrebama mladih sudionika oslanja se na njihovo aktivno i izravno sudjelovanje u pripremi, provedbi i pratećim mjerama aktivnosti
- uključuje raznolike skupine sudionika i temelji se na toj raznolikosti
- potiče sudionike da razmišljaju o zajedničkim temama i vrijednostima
- mora imati učinkovite postupke i mehanizme za promicanje i jamčenje sigurnosti, zaštite i nediskriminacije sudionika, posebno ako su maloljetni
- vodi računa o tome da organizacije sudionice priznaju ishode neformalnog i informalnog učenja sudionika.

Aktivnosti sudjelovanja mladih
Aktivnosti izvan okvira formalnog obrazovanja i osposobljavanja koje potiču, podupiru i olakšavaju sudjelovanje mladih u demokratskom životu. Obuhvaćaju radionice, sastanke, seminare ili druga događanja na kojima se okupljaju mladi iz više zemalja (i iz supsaharske Afrike i iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu) i koja im omogućuju prostor za informiranje, raspravu i aktivno sudjelovanje u pitanjima koja su važna za njihov svakodnevni život. Cilj je tih aktivnosti:

- mladima dati priliku da se uključe i nauče sudjelovati u civilnom društvu
- uputiti ih u zajedničke vrijednosti i temeljna prava i doprinijeti ostvarivanju jednog ili više od 11 ciljeva EU-a za mlade[425]
- povećati otpornost mladih na dezinformacije, pogrešne informacije i propagandu
- omogućiti mladima da utječu na politike koje mijenjaju njihove živote dajući im priliku za susret s donositeljima odluka na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekti jačanja kapaciteta u području mladih sastoje se od četiri faze koje počinju i prije odabira projektnog prijedloga za financiranje[426], npr. 1. utvrđivanje i pokretanje projekta, 2. priprema, oblikovanje i planiranje projekta, 3. provedba projekta i praćenje aktivnosti i 4. pregled projekta i procjena učinka.

Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- **utvrđivanje i pokretanje**: utvrđivanje problema, potrebe ili mogućnosti koju možete obuhvatiti idejom projekta u kontekstu poziva; utvrđivanje ključnih aktivnosti i glavnih ishoda koji se mogu očekivati od projekta; popisivanje relevantnih dionika i potencijalnih partnera; formuliranje ciljeva projekta; usklađivanje projekta sa strateškim ciljevima organizacija sudionica; početno planiranje radi uspješnog početka projekta i objedinjavanje informacija potrebnih za sljedeću fazu itd.

[422] Podsjećamo prijavitelje koji žele organizirati razmjene mladih s regijama 1, 2 i 3 da je to moguće u okviru ključne aktivnosti 1 – vidjeti odjeljak „Mobilnost u svrhu učenja u području mladih" ovog vodiča.
[423] Za ovu ključnu aktivnost u dobi od 18 do 30 godina.
[424] Sljedeće aktivnosti nisu moguće: akademska studijska putovanja, aktivnosti razmjene s ciljem ostvarivanja financijske dobiti, aktivnosti razmjene koje se mogu smatrati turizmom, festivali, putovanja na godišnji odmor, turneje, osnivački sastanci i tečajevi osposobljavanja koje odrasle osobe pružaju mladima.
[425] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_hr
[426] Iako pripremne aktivnosti mogu početi prije podnošenja ili odabira prijedloga za financiranje, troškovi mogu nastati i aktivnosti se mogu provoditi tek nakon potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

- **priprema, oblikovanje i planiranje**: određivanje opsega projekta i odgovarajućeg pristupa; jasno navođenje predložene metodologije kojom se osigurava dosljednost između ciljeva i aktivnosti projekta; određivanje rasporeda uključenih zadaća; procjena potrebnih resursa i razrada pojedinosti projekta, npr. procjene potreba; definiranje kvalitetnih ciljeva i pokazatelja učinka (konkretnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski ograničenih); utvrđivanje ishoda projekta i učenja; utvrđivanje programa rada, formata aktivnosti, očekivanog učinka, procijenjenog ukupnog proračuna; priprema plana provedbe projekta i kvalitetnog i realističnog komunikacijskog plana koji uključuje strateške aspekte upravljanja projektom, praćenja, kontrole kvalitete, izvješćivanja i diseminacije rezultata; definiranje praktičnih rješenja i potvrđivanje ciljne skupine/skupina za predviđene aktivnosti; sklapanje sporazuma s partnerima i sastavljanje prijedloga itd.
- **provedba i praćenje aktivnosti**: provedba projekta u skladu s planovima koji ispunjavaju zahtjeve za izvješćivanje i komunikaciju; praćenje tekućih aktivnosti i ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na projektne planove; utvrđivanje i poduzimanje korektivnih mjera zbog odstupanja od planova i radi uklanjanja problema i rizika; utvrđivanje neusklađenosti s utvrđenim standardima kvalitete i poduzimanje korektivnih mjera itd.
- **pregled i procjena učinka**: ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na ciljeve projekta i planove provedbe; evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta itd.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi projekata jačanja kapaciteta kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju svojih projekata.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je strategija za uključivanje i raznolikost kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješne projekte. Svakako se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti.

Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje

Projekti će podupirati aktivno građanstvo i etiku te poticati razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Posebna će se pozornost posvetiti i informiranju i razumijevanju konteksta Europske unije u svijetu.

KOJE KRITERIJE TREBA ISPUNITI ZA PRIJAVU ZA PROJEKT JAČANJA KAPACITETA U PODRUČJU MLADIH?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za jačanje kapaciteta u području mladih moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: – biti pravne osobe: • nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade i nacionalna vijeća mladih) koje rade u području mladih ili • javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini koja rade u području mladih • druge javne ili privatne organizacije također mogu sudjelovati, ali ne kao koordinatori. – imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu, ili u trećoj zemlji koja nije pridružena programu iz regije 1 (zapadni Balkan), regije 2 (istočno susjedstvo[427]), regije 3 (zemlje južnog Sredozemlja) ili regije 9 (supsaharska Afrika)[428]. Vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A Vodiča kroz program. Ista organizacija kao koordinator može podnijeti samo jednu prijavu po roku po regiji u okviru istog poziva.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 4 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata) koji ispunjava sljedeće uvjete: • najmanje 1 pravni subjekt sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu • najmanje dva pravna subjekta iz dvije prihvatljive treće zemlje koje nisu pridružene programu, a pripadaju istoj prihvatljivoj regiji navedenoj u odjeljku „Tko se može prijaviti". o Organizacije iz različitih prihvatljivih regija ne mogu sudjelovati u istim projektima. Međuregionalni projekti nisu prihvatljivi. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.
Geografska lokacija (mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju provoditi u zemljama organizacija prijaviteljica (koordinator, korisnici i povezani subjekti, ako ih ima). Aktivnosti se u opravdanim slučajevima mogu provoditi i u drugim prihvatljivim zemljama za tu aktivnost.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati između 12 i 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-YOUTH-2025-CB
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **6. ožujka u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

[427] Organizacije iz Bjelarusa nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Organizacije iz Armenije i Azerbajdžana mogu sudjelovati, ali ne kao koordinatori.

[428] Organizacije iz zemalja supsaharske Afrike mogu sudjelovati, ali ne kao koordinatori.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	▪ Relevantnost prijedloga za ostvarivanje ciljeva aktivnosti. ▪ Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. ▪ Mjera u kojoj: o analiza potreba temelji se na provjerljivim općim i specifičnim podacima povezanima s konkretnim okolnostima prijavitelja, partnera i ciljnih skupina o ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice i ciljne skupine o prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode o aktivnosti izgradnje kapaciteta jasno su definirane i usmjerene na jačanje kapaciteta organizacija sudionica o projekt poboljšava sposobnost organizacija za mlade, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, da uključe mlade s manje mogućnosti. Za projekte usmjerene samo na regiju 9: relevantnost razmjena mladih ili aktivnosti sudjelovanja mladih za opće ciljeve jačanja kapaciteta projekta.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, evaluaciju i diseminaciju ▪ Primjerenost i kvaliteta metodologije predložene za ispunjavanje utvrđenih potreba ▪ Usklađenost ciljeva projekta i promicanih aktivnosti ▪ Kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima ▪ Kvaliteta predloženih neformalnih metoda učenja ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedno korištenje europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje ▪ Postojanje i relevantnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi projekt bio proveden kvalitetno, na vrijeme i u okviru proračuna. ▪ Mjera u kojoj je projekt troškovno učinkovit te se za svaku aktivnost dodjeljuju primjerena sredstva ▪ Dokazi koji opravdavaju potrebu i primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti, ako postoje (vidjeti odjeljak „Zaštita, zdravlje i sigurnost sudionika" u dijelu A ovog vodiča te druge zahtjeve i preporuke koji se primjenjuju na ključnu mjeru 1 – Projekti mobilnosti). ▪ Za projekte usmjerene samo na regiju 9: primjerenost mjera za osiguravanje kvalitete razmjena mladih ili aktivnosti sudjelovanje mladih i sigurnosti i zaštite sudionika te uzimanje u obzir stvarnih prepreka mobilnosti (npr. postupak izdavanja viza) primjena načela aktivnog sudjelovanja mladih i planirano uključivanje sudionika u sve faze razmjena mladih ili aktivnosti sudjelovanja mladih i mjere koje će organizacije sudionice poduzeti za osiguravanje kvalitetne dimenzije učenja razmjena mladih i priznavanje ishoda učenja.

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	▪ Mjera u kojoj: - projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s potrebnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta - raspodjela odgovornosti i zadaća pokazuje posvećenost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica. ▪ Postojanje učinkovitih mehanizama za koordinaciju i komunikaciju između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima
Učinak (najviše 20 bodova)	▪ Kvaliteta mjera za vrednovanje ishoda projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta - na kapacitet koji organizacije sudionice stječu radi jačanja položaja mladih i poticanja njihova aktivnog sudjelovanja u aktivnostima koje se provode izvan projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini. ▪ Kvaliteta plana za diseminaciju: primjerenost i kvaliteta mjera za dijeljenje ishoda projekta u okviru i izvan organizacija sudionica ▪ ako je relevantno, opis načina na koji će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja. ▪ Kvaliteta planova za osiguravanje održivosti projekta: njegov kapacitet za postizanje učinka i rezultata i nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a. ▪ Za projekte usmjerene samo na regiju 9: mjera u kojoj razmjene mladih ili aktivnosti sudjelovanja mladih donose stvarnu korist organizacijama sudionicama i pojedinačnim sudionicima i imaju potencijalni širi učinak (npr. na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini).

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog plana i provedbe"; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak").

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

U granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira rezultati bi trebali biti dostupni kao otvoreni obrazovni sadržaji (OER) te na relevantnim strukovnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

OČEKIVANI UČINAK

Projekti kojima se dodijele bespovratna sredstva trebali bi pokazati svoj očekivani učinak tako da, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu, poboljšaju sposobnost organizacija za mlade da:

- doprinose prioritetima strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., „uključivanje, povezivanje i osnaživanje" i Europskoj agendi za rad s mladima
- nastavljaju se na ishode europskih ciljeva za mlade, dijaloga s mladima i drugih projekata za mlade
- unaprijede sudjelovanje mladih u demokratskom životu u smislu aktivnog građanstva i sudjelovanja u donošenju odluka (osnaživanje, nove vještine, sudjelovanje mladih u osmišljavanju projekata itd.), posebno u prihvatljivim partnerskim zemljama koje nisu pridružene programu
- poboljšaju poduzetničke i inovacijske kapacitete mladih u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- surađuju transnacionalno vodeći računa o uključivosti, solidarnosti i održivosti
- promiču i doprinose transnacionalnom učenju i suradnji mladih i donositelja odluka, posebno u prihvatljivim partnerskim zemljama koje nisu pridružene programu
- prošire postojeću dobru praksu i doseg izvan partnerstva, uključujući korištenje digitalnih sredstava za održavanje kontakta u svim okolnostima, čak i u slučaju udaljenosti, izolacije ili ograničenog kretanja
- povezuju rezultate s lokalnim zajednicama, stvaraju prilike za zapošljavanje i potiču inovativne ideje koje bi se mogle provesti u djelo i proširiti u drugim okruženjima u trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- pokazuju da uključuju skupine i pojedince s manje mogućnosti i u trećim zemljama koje nisu pridružene programu te da su im dostupni
- razvijaju nove alate i metode neformalnog učenja, posebno one koji promiču stjecanje/poboljšanje kompetencija, uključujući inovativnu praksu povezanu s vještinama medijske pismenosti, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- diseminiraju svoje rezultate na učinkovit i privlačan način među mladima uključenima u organizacije za mlade
- samo za projekte usmjerene na regiju 9 i u skladu s ciljevima vodeće inicijative o mobilnosti mladih za Afriku, planirane razmjene mladih ili aktivnosti sudjelovanja mladih trebale bi poticati jačanje statusa i uloge mladih u Africi, npr. u području održive zapošljivosti i aktivnog građanstva, te ojačati dijalog o politikama, koordinaciju i vrednovanje suradnje afričkih i europskih partnera.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Bespovratna sredstva dodijelit će se kao jednokratni iznos. To znači da će biti isplaćen fiksni iznos na temelju jednokratnog iznosa ili financiranja koje nije povezano s troškovima. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta i stope financiranja od 80 %.

Projekti usmjereni na regije 1, 2 i 3: maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 300 000 EUR.

Projekti usmjereni na regiju 9 (supsaharska Afrika): maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 450 000 EUR, uključujući razmjene mladih i aktivnosti sudjelovanja mladih.

Financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada nije dopuštena.

Troškovi volontiranja nisu dopušteni.

KAKO SE ODREĐUJE JEDNOKRATNI IZNOS ZA PROJEKT?

- korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima[429] (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)
- u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
- prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

[429] Radni paket definira se kao skup aktivnosti koji doprinosi ostvarenju zajedničkih posebnih ciljeva.

- opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Za projekte usmjerene samo na regiju 9: prijave moraju uključivati poseban radni paket za svaku razmjenu mladih ili aktivnost sudjelovanja mladih. Proračunska sredstva za taj radni paket moraju biti u skladu s predloženim rezultatima projekata u smislu broja mobilnosti, pri čemu se uzimaju u obzir svi ostali čimbenici; trajanje predloženih aktivnosti; putne troškove i moguće nastale izvanredne troškove.

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti. Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate procjene. Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve. Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU SPORTA

Projekti jačanja kapaciteta su projekti međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području sporta u zemljama sudionicama programa i trećim zemljama koje nisu pridružene programu u regiji 1 (zapadni Balkan) i regiji 2 (istočno susjedstvo). Cilj im je poduprijeti sportske aktivnosti i politike u području sporta u trećim zemljama koje nisu pridružene programu kao sredstvo promicanja vrijednosti i obrazovni alat za poticanje osobnog i socijalnog razvoja pojedinaca i izgradnju povezanijih zajednica.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj aktivnosti bit će:

- povećanje kapaciteta sportskih organizacija na lokalnoj razini
- poticanje bavljenja sportom i tjelesnom aktivnošću u trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- promicanje socijalnog uključivanja kroz sport
- promicanje pozitivnih vrijednosti kroz sport (kao što su načelo poštene igre, tolerancija, timski duh)
- poticanje suradnje među različitim regijama svijeta zajedničkim inicijativama.

TEMATSKA PODRUČJA / POSEBNI CILJEVI

Prijedlozi bi trebali biti usmjereni na određena tematska područja utvrđena u fazi izrade programa. Posebno su relevantna npr. sljedeća područja:

- promicanje zajedničkih vrijednosti, nediskriminacije i rodne ravnopravnosti putem sporta
- razvoj vještina (putem sporta) potrebnih za poboljšanje društvene uključenosti skupina u nepovoljnom položaju (npr. neovisnost, vodstvo)
- integracija migranata
- pomirenje nakon sukoba.

AKTIVNOSTI

Predložene aktivnosti moraju biti izravno povezane s općim i posebnim ciljevima aktivnosti, tj. moraju odgovarati jednom ili više prethodno navedenih tematskih područja i moraju biti detaljno opisane u opisu projekta koji obuhvaća cijelo razdoblje provedbe. Naposljetku, u kontekstu ove međunarodne aktivnosti na svjetskoj razini, projektne aktivnosti moraju biti usmjerene na izgradnju i jačanje kapaciteta sportskih organizacija, prvenstveno u zemljama koje nisu pridružene programu iz regije 1 ili 2.

Financirani projekti moći će uključivati širok spektar aktivnosti suradnje, razmjene, komunikacije i drugih aktivnosti, uključujući npr.:

- stvaranje i razvoj mreža među organizacijama/zemljama/regijama
- razvoj i provedbu razmjene najbolje prakse/ideja
- provedbu zajedničkih sportskih aktivnosti i popratnih obrazovnih događanja
- pokretanje, testiranje, razmjenu i provedbu novih metoda, alata, postupaka i materijala za neformalno učenje putem praktičnog osposobljavanja i mobilnosti sportskog osoblja
- upoznavanje s problemom diskriminacije skupina u nepovoljnom položaju u sportu
- potporu izgradnji angažiranog i aktivnog civilnog društva.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekti jačanja kapaciteta u području sporta sastoje se od četiri faze koje počinju i prije odabira projektnog prijedloga za financiranje[430]: utvrđivanje i pokretanje projekta, priprema projekta, oblikovanje i planiranje, provedba projekta i praćenje aktivnosti te pregled projekta i procjena učinka.

Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- **utvrđivanje i pokretanje**: utvrđivanje problema, potrebe ili mogućnosti koju možete obuhvatiti idejom projekta u kontekstu poziva; utvrđivanje ključnih aktivnosti i glavnih ishoda koji se mogu očekivati od projekta; popisivanje relevantnih dionika i potencijalnih partnera; formuliranje ciljeva projekta; usklađivanje projekta sa strateškim ciljevima organizacija sudionica; početno planiranje radi uspješnog početka projekta i objedinjavanje informacija potrebnih za sljedeću fazu itd.
- **priprema, oblikovanje i planiranje**: određivanje opsega projekta i odgovarajućeg pristupa; jasno navođenje predložene metodologije kojom se osigurava dosljednost između ciljeva i aktivnosti projekta; određivanje rasporeda uključenih zadaća; procjena potrebnih resursa i razrada pojedinosti projekta, npr. procjene potreba; definiranje kvalitetnih ciljeva i pokazatelja učinka (konkretnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski ograničenih); utvrđivanje ishoda projekta i učenja; utvrđivanje programa rada, formata aktivnosti, očekivanog učinka, procijenjenog ukupnog proračuna; priprema plana provedbe projekta i kvalitetnog i realističnog komunikacijskog plana koji uključuje strateške aspekte upravljanja projektom, praćenja, kontrole kvalitete, izvješćivanja i diseminacije rezultata; definiranje praktičnih rješenja i potvrđivanje ciljne skupine/skupina za predviđene aktivnosti; sklapanje sporazuma s partnerima i sastavljanje prijedloga itd.
- **provedba i praćenje aktivnosti**: provedba projekta u skladu s planovima koji ispunjavaju zahtjeve za izvješćivanje i komunikaciju; praćenje tekućih aktivnosti i ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na projektne planove; utvrđivanje i poduzimanje korektivnih mjera zbog odstupanja od planova i radi uklanjanja problema i rizika; utvrđivanje neusklađenosti s utvrđenim standardima kvalitete i poduzimanje korektivnih mjera itd.
- **pregled i procjena učinka**: ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na ciljeve projekta i planove provedbe; evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta itd.

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi projekata jačanja kapaciteta kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju svojih projekata.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je strategija za uključivanje i raznolikost kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

[430] Iako pripremne aktivnosti mogu početi prije podnošenja ili odabira prijedloga za financiranje, troškovi mogu nastati i aktivnosti se mogu provoditi tek nakon potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješne projekte.

Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje

Projekti će podupirati aktivno građanstvo i etiku te poticati razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Posebna će se pozornost posvetiti i informiranju i razumijevanju konteksta Europske unije u svijetu.

KOJE KRITERIJE TREBA ISPUNITI ZA PRIJAVU ZA PROJEKT JAČANJA KAPACITETA U PODRUČJU SPORTA?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za jačanje kapaciteta u području sporta moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: – biti pravni subjekti (javna ili privatna tijela) – biti aktivni u području sporta – imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili u trećoj zemlji koja nije pridružena programu iz regije 1 (zapadni Balkan) ili regije 2 (istočno susjedstvo) [431]. Koordinator konzorcija mora biti neprofitna organizacija. Takve organizacije mogu npr. biti: • javno tijelo nadležno za sport na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • sportska organizacija na lokalnoj, regionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini • nacionalni olimpijski odbor ili nacionalni sportski savez • organizacija koja predstavlja pokret „sport za sve” • organizacija aktivna u području promicanja tjelesne aktivnosti • organizacija koja predstavlja sektor rekreativnih aktivnosti
Sastav konzorcija	Projekti jačanja kapaciteta transnacionalni su i uključuju najmanje **4 organizacije iz najmanje 3 zemlje i ispunjavaju sljedeće uvjete**: - najmanje 1, a najviše 2 organizacije iz država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu. Ako su uključene 2 organizacije, ne mogu biti iz iste države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu. - najmanje 2 organizacije iz najmanje 1 prihvatljive treće zemlje koja nije pridružena programu iz regije 1 (zapadni Balkan) ili regije 2 (istočno susjedstvo). Organizacije iz regija 1 i 2 ne mogu sudjelovati u istom prijedlogu (tj. partnerstva koja uključuju regije 1 i 2 nisu prihvatljiva). Broj organizacija iz država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu ne može biti veći od broja organizacija iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne računaju se u sastav konzorcija.

[431] Organizacije iz Bjelarusa nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Organizacije iz Armenije i Azerbajdžana mogu sudjelovati, ali ne kao koordinatori.

Geografska lokacija (mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnost se mora provoditi u zemljama organizacija koje sudjeluju u aktivnosti, osim u opravdanim slučajevima povezanima s ciljevima ključne aktivnosti. Dodatno: - aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije, čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije - aktivnosti koje uključuju razmjenu i promicanje rezultata mogu se odvijati i na relevantnim tematskim transnacionalnim događanjima/konferencijama u državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu ili trećim zemljama koje nisu pridružene programu.
Trajanje projekta	Projekti jačanja kapaciteta u pravilu bi trebali trajati između 12 i 36 mjeseci. Trajanje se mora odabrati u fazi prijave, ovisno o cilju projekta i predviđenim aktivnostima. Produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2025-CB
Kad se prijaviti?	Prijavitelji zahtjev za bespovratna sredstva moraju predati do **5. ožujka u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

OČEKIVANI UČINAK

Projekti kojima se dodijele bespovratna sredstva trebali bi pokazati svoj očekivani učinak tako da:

- povećavaju sudjelovanje i kapacitet sportskih organizacija na lokalnoj razini
- povećavaju sudjelovanje žena u sportu i tjelesnim aktivnostima
- poboljšaju društvenu uključenosti skupina u nepovoljnom položaju
- povećaju kapacitet sektora sporta za transnacionalnu suradnju vodeći računa o uključivosti, solidarnosti i održivosti
- promiču i doprinose transnacionalnom učenju i suradnji između sportaša i donositelja odluka, posebno u prihvatljivim trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- diseminiraju svoje rezultate na učinkovit i privlačan način među sportašima uključenima u sportske organizacije.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	• Relevantnost prijedloga za ostvarivanje ciljeva aktivnosti. • prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Mjera u kojoj: o ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice i ciljne skupine o prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode o aktivnosti izgradnje kapaciteta jasno su definirane i usmjerene na jačanje kapaciteta organizacija sudionica.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 20 bodova)	• jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, evaluaciju i diseminaciju • primjerenost i kvaliteta metodologije predložene za ispunjavanje utvrđenih potreba • usklađenost ciljeva projekta i predloženih aktivnosti • kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima • kvaliteta predloženih neformalnih metoda učenja, ako postoje • postojanje i relevantnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi projekt bio proveden kvalitetno, na vrijeme i u okviru proračuna • mjera u kojoj je projekt troškovno učinkovit te se za svaku aktivnost dodjeljuju primjerena sredstva.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: • projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s potrebnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta • raspodjela odgovornosti i zadaća pokazuje posvećenost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica • postojanje učinkovitih mehanizama za koordinaciju i komunikaciju između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima.

Učinak (najviše 30 bodova)	• kvaliteta mjera za vrednovanje ishoda projekta
	• mogući učinak projekta:
	  ○ na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta
	  ○ izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini.
	• kvaliteta plana za diseminaciju: primjerenost i kvaliteta mjera za dijeljenje ishoda projekta u okviru i izvan organizacija sudionica
	• ako je relevantno, u prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja
	• kvaliteta planova za osiguravanje održivosti projekta: njegov kapacitet za postizanje učinka i rezultata i nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova (od 100). Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

U granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira rezultati bi trebali biti dostupni kao otvoreni obrazovni sadržaji (OER) te na relevantnim strukovnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata

ocjenjivanja, stopa financiranja i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava određenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Iznos bespovratnih sredstava EU-a po projektu trebao bi se kretati od **100 000 EUR do 200 000 EUR**.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)
b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom
c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)
d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Stopa sufinanciranja od 80 % primjenjivat će se na ukupne procijenjene prihvatljive troškove određene nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je ove aktivnosti poduprijeti organizaciju sportskih događanja s europskom dimenzijom u sljedećim područjima:

- volonterstvo u sportu
- socijalno uključivanje kroz sport
- borba protiv diskriminacije u sportu, uključujući rodnu ravnopravnost
- **poticanje zdravog načina života za sve:** projekti u okviru tog prioriteta uglavnom će biti usmjereni na:
    a) provedbu triju stupova kampanje HealthyLifestyle4All
    b) provedbu Preporuke Vijeća o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje i Smjernica EU-a o tjelesnoj aktivnosti
    c) potporu provedbi Europskog tjedna sporta
    d) promicanje bavljenja sportom i tjelesne aktivnosti radi zdravlja
    e) promicanje svih aktivnosti koje potiču bavljenje sportom i tjelesnu aktivnost
    f) promicanje tradicionalnih sportova i igara.

Projekt mora biti usmjeren na jedan od tih ciljeva. Može se usmjeriti i na preostale ciljeve, ali glavni cilj mora biti jasno prepoznatljiv i prevladavati u prijedlogu.

Financijska potpora pruža se za organizaciju jednog sportskog događanja na europskoj razini u jednoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu ili za organizaciju europskih lokalnih događanja u više država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu.

Ova aktivnost podupire i velika europska sportska događanja s planiranom vrlo visokom razinom utjecaja i provedbom daljnjih aktivnosti radi trajnih koristi za društvo i promicanja uključivanja kroz sport, posebno poticanjem uključivanja osoba s invaliditetom.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za neprofitna europska sportska događanja moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: – biti pravni subjekti (javna ili privatna tijela) – imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu – biti aktivni u području sporta. Takve organizacije mogu biti (otvoren popis): • javno tijelo nadležno za sport na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • sportska organizacija na lokalnoj, regionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini • nacionalni olimpijski odbor ili nacionalni sportski savez • organizacija koja predstavlja pokret „sport za sve” • organizacija aktivna u području promicanja tjelesne aktivnosti • organizacija koja predstavlja sektor rekreativnih aktivnosti • organizacija aktivna u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih.

Sastav konzorcija	Neprofitna europska sportska događanja su transnacionalna i uključuju: • **za europsko lokalno događanje (tip I – 200 000 EUR)**: najmanje 3 organizacije iz 3 zemlje i najviše 5 organizacija iz 5 zemalja koje su države članice EU-a ili treće zemlje pridružene programu • **za europsko lokalno događanje (tip II – 300 000 EUR)**: najmanje 6 organizacija iz 6 država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu • **za događanje na razini Europe (450 000 EUR)**: najmanje 10 organizacija (1 prijaviteljica i 9 organizacija sudionica predstavljenih kao pridruženi partneri) iz 10 država članica EU-a ili trećih zemalja pridruženih programu • **za veliko europsko događanje**: najmanje 15 organizacija (1 prijaviteljica i 14 organizacija sudionica predstavljenih kao pridruženi partneri) iz 15 država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Sastav konzorcija mora ispunjavati zahtjeve za zatražena bespovratna sredstva.
Prihvatljive aktivnosti	**Za europska lokalna događanja (tip I i II)** neprofitna sportska događanja moraju se odvijati u svakoj državi članici EU-a i/ili trećoj zemlji pridruženoj programu koja sudjeluje u neprofitnom europskom sportskom događanju. **Za događanje na razini Europe** prihvatljiva je aktivnost jedinstveno sportsko događanje koje se odvija u zemlji sjedišta prijavitelja ili, ako je to dobro obrazloženo u prijavi, jedne od organizacija sudionica. **Za veliko europsko događanje** aktivnosti se moraju odvijati 2025. u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Ta sportska događanja moraju predstavljati najmanje sedam sportova i uključivati aktivnosti koje se provode tijekom godine koja slijedi nakon događanja radi trajnih koristi za društvo (npr. društvenih, obrazovnih, ekoloških, zdravstvenih) i promicanja uključivanja kroz sport.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 12 ili 18 mjeseci, ovisno o cilju projekta i vrsti aktivnosti koje su u planu. Produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). **Za europsko lokalno događanje (tip I i II)** i **događanje na europskoj razini**: • Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2025-SNCESE. **Za veliko europsko događanje:** • Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2025-LSSNCESE.
Kad se prijaviti?	Prijavitelji zahtjev za bespovratna sredstva moraju predati do **5. ožujka** u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Bespovratna sredstva EU-a dodijelit će se organizacijama zaduženima za pripremu, organizaciju i praćenje sportskih događanja.

Podržane su sljedeće standardne aktivnosti (otvoren popis):

- priprema i organizacija događanja
- organizacija obrazovnih aktivnosti za sportaše, trenere, organizatore i volontere za vrijeme pripreme za događanje
- organizacija sporednih aktivnosti uz sportska događanja (konferencije, seminari)
- osposobljavanje volontera
- provedba naknadnih aktivnosti (evaluacije, izrada budućih planova)
- komunikacijske aktivnosti povezane s temom događanja.

Sljedeća sportska događanja ne mogu se podupirati u okviru ove aktivnosti:

- sportska natjecanja koja redovito organiziraju nacionalni, europski ili međunarodni sportski savezi/udruženja/lige (državno, europsko ili svjetsko prvenstvo), osim ako se financijska potpora traži za organizaciju popratnih aktivnosti usmjerenih na širu populaciju.

OČEKIVANI UČINAK

Očekivani su učinci ove aktivnosti sljedeći:

- povećana svijest o ulozi sporta u promicanju socijalnog uključivanja, jednakih mogućnosti i tjelesne aktivnosti za poboljšanje zdravlja
- povećano sudjelovanje u sportu, tjelesnoj aktivnosti i volontiranju.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti • prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije • prijedlog počiva na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba • prijedlog je inovativan • prijedlog nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode • prijedlog ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići provođenjem aktivnosti u jednoj zemlji.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: • plan rada projekta jasan je, cjelovit i djelotvoran, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, evaluaciju i dijeljenje rezultata projekta • projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva • predložena metodologija jasna je, primjerena i izvediva • u okviru projekta predložene su odgovarajuće mjere za kontrolu kvalitete kako bi provedba projekta bila kvalitetna, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna • projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima uz fizičku prisutnost i za poboljšanje suradnje partnerskih organizacija.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: • projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju organizacija sudionica u smislu profila i stručnosti za uspješno ostvarenje svih ciljeva projekta • predložena raspodjela zadaća pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica • projekt uključuje učinkovite mehanizme za koordinaciju i komunikaciju među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima.

Učinak (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: • projektni prijedlog uključuje konkretne i logične korake za uključivanje rezultata projekta u svakodnevni rad organizacije sudionice • projekt ima potencijala za pozitivan učinak na sudionike i organizacije sudionice te na širu zajednicu • očekivani rezultati projekta mogu se koristiti izvan organizacija sudionica tijekom i nakon završetka projekta, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini • projektni prijedlog uključuje odgovarajuće planove i metode za evaluaciju rezultata projekta • projekt uključuje konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacija prijaviteljica, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije • projektni prijedlog uključuje konkretne i djelotvorne korake kako bi se osigurala održivost projekta, njegova sposobnost da i dalje ima učinak i ostvaruje rezultate nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti **najmanje 60 bodova**. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Doprinosi za neprofitna europska sportska događanja su u obliku jednokratnih iznosa, osim za kategoriju velikog europskog događanja. Iznos fiksnog jednokratnog iznosa ovisi o broju događanja i broju organizacija koje sudjeluju u projektu.

Prijavitelji biraju jedan od tri unaprijed određena iznosa ovisno o broju događanja i broju organizacija koje sudjeluju u projektu.

Kategorija sportskih događanja		**Fiksni jednokratni iznos**
Europska lokalna događanja: najmanje jedno događanje po zemlji.	**Tip I**: od najmanje 3 organizacije iz 3 prihvatljive zemlje do najviše 5 organizacija iz 5 prihvatljivih zemalja.	200 000 EUR
	Tip II: najmanje 6 organizacija iz 6 prihvatljivih zemalja.	300 000 EUR
Događanja na razini Europe: jedno događanje s najmanje 10 organizacija sudionica iz najmanje 10 prihvatljivih zemalja (uključujući organizaciju prijaviteljicu)		450 000 EUR

a) Za europsko lokalno događanje (tip I): 200 000 EUR

Prijedlozi se odnose na projekte s više korisnika u kojima prijavitelj i partnerske organizacije moraju pokriti sve troškove. Utvrđene organizacije sudionice (od 3 do 5) smatraju se sukorisnicima, a organizirana događanja i popratne aktivnosti odvijat će se u svakoj uključenoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.

Prijedlozi moraju sadržavati poseban odjeljak s **raspodjelom zadaća i bespovratnih sredstava EU-a među partnerima**. Moraju se navesti i rokovi za provedbu svake projektne aktivnosti te rok za izradu rezultata projekta.

Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket mora biti povezan s posebnim ciljevima, a prijavitelji moraju utvrditi skup kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji omogućuju procjenu razine ostvarenja tih ciljeva.

b) Za europsko lokalno događanje (tip II): 300 000 EUR

Prijedlozi se odnose na projekte s više korisnika u kojima prijavitelj i partnerske organizacije moraju pokriti sve troškove. Utvrđene organizacije sudionice (najmanje 6) smatraju se sukorisnicima, a organizirana događanja i popratne aktivnosti odvijat će se u svakoj uključenoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.

Prijedlozi moraju sadržavati poseban odjeljak s **raspodjelom zadaća i bespovratnih sredstava EU-a među partnerima**. Moraju se navesti i rokovi za provedbu svake projektne aktivnosti te rok za izradu rezultata projekta.

Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket mora biti povezan s posebnim ciljevima, a prijavitelji moraju utvrditi skup kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji omogućuju procjenu razine ostvarenja tih ciljeva.

c) Za događanje na razini Europe: 450 000 EUR

Prijedlozi se odnose na projekte s jednim korisnikom, što znači da se financijska sredstva mogu dodijeliti samo jednoj organizaciji prijaviteljici. Organizacije sudionice ne smatraju se projektnim partnerima. Kao pridruženi partneri ne mogu dobiti sredstva iz programa u okviru projekta.

Moraju se navesti rokovi za provedbu svake projektne aktivnosti te rok za izradu rezultata projekta.

Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket mora biti povezan s posebnim ciljevima, a prijavitelji moraju utvrditi skup kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji omogućuju procjenu razine ostvarenja tih ciljeva.

d) Za velika europska događanja

Očekuje se da će iznos bespovratnih sredstava iznositi 1,5 – 2 milijuna EUR. Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava može biti niži od traženog.

Ta će se sredstva temeljiti na proračunu i uključivati stvarne i jedinične troškove te paušalne stope. Podupirat će određene vrste stvarno nastalih prihvatljivih troškova projekata.

Detaljni parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Troškovi će se nadoknaditi prema stopi financiranja utvrđenoj u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava (80 %).

Financijska potpora trećim stranama nije dopuštena. Dopušteni su troškovi volontiranja i MSP-ova. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi” u dijelu C ovog vodiča.

Isplata bespovratnih sredstava

Uvjet za potpunu isplatu bespovratnih sredstava završetak je svih aktivnosti opisanih u prijavi u skladu s kriterijima kvalitete. Ako je jedan radni paket nedovršen, djelomično dovršen ili mu je kvaliteta ocijenjena kao nezadovoljavajuća, mogu se primijeniti odgovarajuća smanjenja iznosa bespovratnih sredstava, kako je opisano u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

KLJUČNA AKTIVNOST 3: PODRŠKA RAZVOJU POLITIKE I SURADNJI

Ključna aktivnost 3 pruža podršku suradnji u području politike na razini Europske unije, doprinoseći na taj način provedbi postojećih politika i razvoju novih politika koje mogu pokrenuti modernizaciju i reforme na razini Europske unije i na razini sustava u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta.

Projektne aktivnosti koje će se provoditi usmjerene su na:

- pripremu i podupiranje provedbe programa politike EU-a u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta olakšavanjem upravljanja i funkcioniranja otvorenih metoda koordinacije
- provođenje eksperimenata s europskim politikama koje predvode javna tijela na visokoj razini i koji uključuju testiranje mjera politike na terenu u nekoliko zemalja, na temelju pouzdanih metoda ocjenjivanja
- prikupljanje dokaza i znanja o sustavima i politikama obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na nacionalnoj i europskoj razini kako bi se olakšalo utemeljeno oblikovanje javnih politika
- olakšavanje transparentnosti i priznavanja vještina i kvalifikacija, kao i prijenos bodova, poticanje osiguravanja kvalitete, dodjeljivanje digitalnih diploma, podupiranje vrednovanja neformalnog i informalnog učenja, upravljanje vještinama i usmjeravanje
- poticanje dijaloga o politikama s dionicima u Europskoj uniji i šire putem konferencija, događanja i drugih aktivnosti u koje su uključeni oblikovatelji politika, odgojno-obrazovni djelatnici i drugi dionici u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta radi upoznavanja s relevantnim programima europskih politika i promicanja Europe kao izvrsnog odredišta za školovanje i istraživanje
- poboljšavanje kvalitete provedbe programa olakšavanjem prijenosa znanja i prakse među nacionalnim agencijama, pružanjem potpore nacionalnim agencijama i Komisiji u obliku skupina za strateško promišljanje koje omogućuju razradu aktivnosti i strategija za provedbu programa koje su bolje povezane s razvojem politike te osiguravanjem instrumenata za bolje iskorištavanje potencijala sinergije i komplementarnosti
- pružanje mogućnosti osobama da u bilo kojoj fazi života steknu iskustvo učenja u inozemstvu u okviru njihova stručnog područja, kao što su javno upravljanje, poljoprivreda i ruralni razvoj, nove tehnologije, poduzetništvo itd.
- omogućavanje provedbenim tijelima programa Erasmus+ da budu posrednici za proširivanje Erasmus+ projekata kako bi se prijavili za bespovratna sredstva ili razvili sinergije putem potpore iz europskih strukturnih i investicijskih fondova kojima se upravlja na nacionalnoj i regionalnoj razini, Okvirnog programa za istraživanje i inovacije i programa u području migracija, sigurnosti, pravosuđa i građanstva, zdravlja i kulture
- podupiranje događanja, kampanja i drugih aktivnosti kojima će se građani i organizacije informirati o programu Erasmus+ i politikama Europske unije u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta
- doprinos utvrđivanju i diseminaciji dobre prakse te uspješnih primjera iz projekata kojima je dodijeljena potpora kako bi im se omogućila veća vidljivost i povećanje njihova dosega na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

KOJE SE AKTIVNOSTI PODUPIRU?

Sljedeća se aktivnost provodi putem ovog vodiča kroz program:

- Mladi Europe zajedno.

Tom aktivnošću upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

Ključna aktivnost 3 obuhvaća i mnoge druge aktivnosti koje podupiru reformu politika u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih koje provodi izravno Europska komisija ili se provode putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu. Te su aktivnosti grupirane u sljedeće odjeljke:

- potpora razvoju europske politike
- potpora sindikalnim instrumentima i mjerama koje potiču kvalitetu, transparentnost i priznavanje vještina, kompetencija i kvalifikacija
- politički dijalog i suradnja s ključnim dionicima i međunarodnim organizacijama

- mjere koje doprinose kvalitativnoj i uključivoj provedbi programa
- suradnja s ostalim instrumentima Unije i podrška ostalim politikama Unije
- aktivnosti diseminacije i informiranja.

Više informacija o podržanim aktivnostima dostupno je na internetskim stranicama Europske komisije i Izvršne agencije.

MLADI EUROPE ZAJEDNO

Cilj je projekata „Mladi Europe zajedno" uspostaviti mrežu za promicanje regionalnih partnerstava kojima će se upravljati u bliskoj suradnji s mladima iz cijele Europe (države članice EU-a i/ili treće zemlje pridružene programu). U okviru tih mreža trebala bi se organizirati suradnja, razmjene, promicati osposobljavanje (npr. za voditelje mladih) i mladima omogućiti da sami pokrenu zajedničke projekte koji se mogu provoditi putem aktivnosti uz fizičku prisutnost i putem interneta.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Projekti „Mladi Europe zajedno" imaju za cilj uspostaviti suradnju i tako mladima iz cijele Europe omogućiti da rade na zajedničkim projektima, organiziraju susrete i promiču osposobljavanje (npr. za voditelje mladih / osobe koje rade s mladima) kroz aktivnosti uz fizičku prisutnost i putem interneta. Aktivnost će podupirati transnacionalna partnerstva organizacija za mlade od lokalne razine do velikih partnerstava radi jačanja europske dimenzije njihovih aktivnosti.

Važni su tematski prioriteti suradnja i promicanje strategije EU-a za mlade[432] za razdoblje 2019. – 2027. i ciljeva EU-a za mlade. Europski ciljevi za mlade uzeti su u obzir i u političkim smjernicama predsjednice Komisije von der Leyen[433]. Projektni prijedlozi mogu se odnositi i na nasljeđe Europske godine mladih 2022. (npr. razmatranje uvođenja testa utjecaja politika EU-a na mlade ili uključivanje pitanja mladih u sve razine politike) i ishode „Konferencije o budućnosti Europe".

Mreže za mlade trebale bi razmatrati načine izgradnje solidarnosti i osiguravanja uključivosti tijekom oporavka od pandemije.

POSEBNI CILJEVI

Cilj je aktivnosti konkretno poduprijeti barem jedan od sljedećih posebnih ciljeva:

- promicanje i razvoj transnacionalno strukturirane suradnje, na internetu i uživo, različitih organizacija za mlade kako bi se uspostavila ili učvrstila partnerstva posvećena solidarnosti i uključivom demokratskom sudjelovanju u kontekstu negativnih utjecaja na socioekonomske strukture i u skladu sa strategijom EU-a za mlade (2019. – 2027.), ciljevima EU-a za mlade, dijalogom EU-a s mladima i nasljeđem Europske godine mladih 2022. (npr. sudjelovanje mladih, uključivanje pitanja mladih u sve razine politike, test utjecaja politika EU-a na mlade).
- promicanje šest osnovnih vrijednosti[434] koje su temelj našeg društva: poštovanje ljudskog dostojanstva; sloboda; demokracija; jednakost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava manjina.
- organizacije mladih uključene u inicijative za poticanje mladih na sudjelovanje u demokratskom procesu i u društvu organiziranjem osposobljavanja, ukazivanje na sličnosti među mladim Europljanima te poticanje razgovora i rasprava o njihovoj povezanosti s EU-om, njegovim vrijednostima i demokratskim temeljima. To uključuje organizaciju događanja povezanih s promicanjem sudjelovanja nedovoljno zastupljenih skupina mladih u politici, organizacija za mlade i drugih organizacija civilnog društva uključivanjem mladih s manje mogućnosti, kao što su mladi iz ranjivih skupina i slabijeg socioekonomskog statusa
- nove načine za pomoć organizacijama za mlade tako da se podupiru inovativni načini suradnje te uspostava, razvoj i upravljanje mrežama. To bi okvirno moglo uključivati jačanje suradnje organizacija za mlade u digitalnom kontekstu putem metoda neformalnog učenja i organizacijskih modela, uključujući alternativne načine razmjene i uzajamne pomoći
- jačanja europske dimenzije aktivnosti lokalnih organizacija za mlade, među ostalim na temu boljeg suživota, i pomoći u osmišljavanju održivih budućih načina transnacionalnog života, u skladu s europskim zelenim planom i inicijativom novi europski Bauhaus[435].

---

[432] Rezolucija Vijeća 2018/C 456/01, objavljena u prosincu 2018.: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=HR

433 Vidjeti https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/IP_19_5542.

434 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:12016M002

AKTIVNOSTI

Aktivnost je usmjerena na (neprofitne) nevladine organizacije i javna tijela koja predlažu projekte koji mogu mobilizirati mlade u okviru partnerstava koja obuhvaćaju različite zemlje i regije u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu i doprinose razvoju i provedbi strategije EU-a za mlade, oblikovanju politika i interakciji s glavnim dionicima u području mladih.

Glavna komponenta projekata „Mladi Europe zajedno" mogu biti aktivnosti mobilnosti za mlade. Ta mobilnost trebala bi pružati prilike za prekogranične razmjene i neformalno ili informalno usavršavanje mladih iz svih dijelova Europe koji se mogu pripremiti i podupirati putem internetskih foruma kako bi se doprinijelo ostvarenju ciljeva ove aktivnosti. Te aktivnosti mobilnosti moraju biti vrlo jasno obrazložene u skladu s ciljevima aktivnosti i načelom najbolje vrijednosti za novac. Sve aktivnosti trebale bi doprinijeti širenju komunikacije s mladima i doprijeti do mladih unutar i izvan organizacija za mlade, uključujući mlade s manje mogućnosti, kako bi bila zastupljena stajališta različitih skupina mladih[436].

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA LOKALNU AKTIVNOST INICIJATIVE MLADI EUROPE ZAJEDNO?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za inicijativu Mladi Europe zajedno moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju biti: – pravni subjekti sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu: • nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade i nacionalna vijeća mladih) koje rade u području mladih • javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini koja rade u području mladih • sudjelovati mogu i profitne organizacije, ali ne kao koordinator. Korisnici mogu npr. biti: • neprofitne organizacije, udruge, nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade) • nacionalna vijeća mladih • javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • obrazovne ustanove ili znanstveni instituti • zaklade. Ista organizacija može podnijeti samo jednu prijavu kao koordinator po roku.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 5 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata) iz najmanje 5 država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu. Dopušteni su pridruženi partneri. Povezani subjekti i pridruženi partneri ne ubrajaju se u minimalne kriterije prihvatljivosti za sastav konzorcija.

[436] Smjernice za provedbu – strategija za uključivanje i raznolikost programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy

Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 24 mjeseca (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA), sa sjedištem u Bruxellesu. Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-YOUTH-2025-YOUTH-TOG
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **6. ožujka u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekti „Mladi Europe zajedno" sastoje se od četiri faze koje počinju i prije odabira projektnog prijedloga za financiranje, npr. 1) utvrđivanje i pokretanje projekta, 2. priprema, oblikovanje i planiranje projekta, 3. provedba projekta i praćenje aktivnosti i 4. pregled projekta i procjena učinka. Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- **Utvrđivanje i pokretanje:** utvrđivanje problema, potrebe ili mogućnosti koju možete obuhvatiti idejom projekta u kontekstu poziva; utvrđivanje ključnih aktivnosti i glavnih ishoda koji se mogu očekivati od projekta; popisivanje relevantnih dionika i potencijalnih partnera; formuliranje ciljeva projekta; usklađivanje projekta sa strateškim ciljevima organizacija sudionica; početno planiranje radi uspješnog početka projekta i objedinjavanje informacija potrebnih za sljedeću fazu itd.
- **Priprema, oblikovanje i planiranje:** određivanje opsega projekta, odgovarajućeg pristupa i rasporeda uključenih zadaća; procjena potrebnih resursa i razrada pojedinosti projekta, npr. procjene potreba; definiranje kvalitetnih ciljeva i pokazatelja učinka (konkretnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski ograničenih); utvrđivanje ishoda projekta i učenja; utvrđivanje programa rada, formata aktivnosti, očekivanog učinka, procijenjenog ukupnog proračuna; priprema plana provedbe projekta koji uključuje strateške aspekte upravljanja projektom, praćenja, kontrole kvalitete, izvješćivanja i diseminacije rezultata; definiranje praktičnih rješenja i potvrđivanje ciljne skupine/skupina za predviđene aktivnosti; sklapanje sporazuma s partnerima i sastavljanje prijedloga itd.
- **provedba i praćenje aktivnosti:** provedba projekta u skladu s planovima koji ispunjavaju zahtjeve za izvješćivanje i komunikaciju; praćenje tekućih aktivnosti i ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na projektne planove; utvrđivanje i poduzimanje korektivnih mjera zbog odstupanja od planova i radi uklanjanja problema i rizika; utvrđivanje neusklađenosti s utvrđenim standardima kvalitete i poduzimanje korektivnih mjera itd.
- **pregled i procjena učinka:** ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na ciljeve projekta i planove provedbe; evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta itd.

<u>Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta</u>

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi projekata „Mladi Europe zajedno" kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju svojih projekata.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče

o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je strategija za uključivanje i raznolikost kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Kao transverzalno načelo organizacije sudionice trebale bi provoditi strategije za povezivanje s mladima na lokalnoj razini iz različitih sredina. To obuhvaća uključivanje raznolike populacije mladih s manje mogućnosti, uključujući one iz udaljenih/ruralnih područja i/ili migrantskog podrijetla. Stoga bi sve aktivnosti trebale doprinositi dopiranju do mladih i njihovu aktivnom angažmanu kako bi se udružile različite perspektive.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješne projekte. Svakako se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti.

Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje

Projekti će podupirati aktivno građanstvo i etiku te poticati razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Posebna će se pozornost posvetiti i informiranju i razumijevanju konteksta Europske unije.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 30 bodova)	• **Svrha i dodana vrijednost EU-a:** u okviru prijedloga uspostavlja se i razvija projekt s dodanom vrijednošću EU-a koji podupire politike na razini EU-a relevantne za mlade, osobito strategija EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., npr. potpora za izradu/provedbu politika, rasprave o politikama i suradnju s dionicima u području mladih u skladu sa strategijom EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., nasljeđem Europske godine mladih 2022. i Europskom agendom za rad s mladima. • **Vrijednost EU-a**: Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • **Ciljevi**: ciljevi prijedloga relevantni su za barem jedan opći cilj aktivnosti i barem jedan od njezinih posebnih ciljeva; osim toga, konkretni su i jasno definirani, ostvarivi, mjerljivi, realistični i pravodobni; bave se pitanjima koja su relevantna za organizacije sudionice i koja imaju jasnu dodanu vrijednost za odabrane ciljne skupine. • **Potrebe**: iz prijedloga se vidi da se temelji na pažljivoj procjeni potreba, koja se koliko god je moguće temelji na provjerljivim činjenicama i brojkama potkrijepljenima općim i posebnim podacima relevantnima za sve zemlje i organizacije u konzorciju. Očekuje se jasna analiza potreba povezana s konkretnim okolnostima prijavitelja, partnera i ciljnih skupina. • **Uključivanje mladih**: prijedlog pokazuje aktivnu suradnju partnerstva s raznolikom populacijom mladih, uključujući one iz udaljenih/ruralnih područja i/ili s manje mogućnosti.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	• **Planiranje:** prijedlog je jasan, potpun i kvalitetan te uključuje odgovarajuće faze pripreme, provedbe, praćenja i evaluacije projekta na temelju pouzdanih metodologija upravljanja projektima. • **Metodologija:** provedba se temelji na odgovarajućim metodologijama; ciljevi su u skladu s aktivnostima, jasno su opisani i logično povezuju utvrđene probleme, potrebe i rješenja; plan rada je koherentan i konkretan; postoje prikladne mjere i pokazatelji za kontrolu kvalitete kako bi se osiguralo da će se projekt provesti uz potrebnu kvalitetu, opseg, rok i u okviru proračuna; postoje konkretni i prikladni planovi za upravljanje rizicima i nepredvidive situacije. • **Troškovna učinkovitost**: predloženi proračun je koherentan, dovoljno detaljan i primjeren za provedbu projekta te je osmišljen tako da osigura najbolju vrijednost za novac. Sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu su s njihovim ciljevima i rezultatima. Proračun pokriva potrebe lokalnih organizacija i ranjivih mladih ljudi kako bi se potaknulo njihovo uključivanje u program Erasmus+.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	• **Profil partnerstva:** partnerstvo uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija s potrebnim profilima, vještinama, iskustvom, stručnošću i potporom u upravljanju kako bi se postigli njegovi ciljevi; ako su u konzorcij uključene profitne organizacije, jasno je dokazana njihova dodana vrijednost. • **Geografska rasprostranjenost**: partnerstvo pokazuje sposobnost da njegova geografska rasprostranjenost bude odraz europske gospodarske, društvene i/ili kulturne raznolikosti kako bi se osigurala istinski paneuropska suradnja. • **Razvoj lokalnih nevladinih organizacija**: partnerstvo je sposobno razviti kapacitete i znanje lokalnih nevladinih organizacija koje se još nisu etablirale na europskoj razini kako bi se postigla bolja suradnja među nevladinim organizacijama u Europi. • **Angažman i zadaće**: podjela odgovornosti i zadaća u partnerstvu jasna je i primjerena; koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem i potencijalom za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnim okruženjima; mladi su na odgovarajući način uključeni u sve faze provedbe projekta. • **Sporazumi o suradnji**: predloženi mehanizmi upravljanja osigurat će djelotvornu koordinaciju, donošenje odluka, komunikaciju i rješavanje sukoba među organizacijama sudionicama, sudionicima i svim ostalim relevantnim dionicima.

Učinak (najviše 20 bodova)	• **Učinak i održivost**: U prijedlogu su opisani načini za doprinos barem jednom od područja očekivanog učinka aktivnosti. Koraci prema postizanju očekivanog učinka projekta jasno su opisani, logični i vjerodostojni. Osim toga, ishodi projekta imat će pozitivan i konkretan utjecaj na sudionike i partnerske organizacije. Prije svega, projekt ima potencijala doprinijeti širenju nacionalnih, regionalnih ili lokalnih aktivnosti lokalnih organizacija koje još nisu prekogranične na razinu EU-a tijekom i nakon završetka projekta, kao i na zajednicu mladih općenito. u prijedlogu se opisuje kako bi ishodi projekta mogli doprinijeti promjenama na razini sustava u sektoru mladih tijekom i nakon projekta kako bi se omogućila dugotrajna suradnja na razini EU-a i/ili potaknule nove politike i inicijative EU-a za mlade. • **Komunikacija i diseminacija**: prijedlog pokazuje sposobnost da se dopre do mladih i učinkovito komunicira o problemima i rješenjima u zajednicama koje predstavljaju široj globalnoj publici; posebno, prijedlog sadržava konkretan plan za komunikaciju i diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće ciljeve, aktivnosti i raspodjelu zadaća među partnerima, vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na oblikovatelje politika i bili dostupni krajnjim korisnicima tijekom i nakon završetka projekta. Sve su mjere razmjerne opsegu projekta i sadržavaju konkretne mjere koje treba provesti tijekom i nakon projekta.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje **60 bodova**, uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog plana i provedbe"; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak").

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Projekti kojima se dodijele bespovratna sredstva trebali bi pokazati svoj očekivani doprinos politici EU-a za mlade tako da:

- polaze od ciljeva strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. i, konkretno, pokazuju na koji način pridonose prioritetima te strategije za „uključivanje, povezivanje i osnaživanje"
- polaze od ishoda europskih ciljeva za mlade, dijaloga EU-a s mladima, nasljeđa Europske godine mladih 2022. i drugih projekata u okviru kojih su se održavale rasprave i provodile ankete o budućnosti Europe, kao što je Europska agenda za rad s mladima[437], te povezuju te ishode s razvojem politike na lokalnoj/regionalnoj/nacionalnoj/europskoj razini
- unaprijede sudjelovanje mladih u demokratskom životu u okviru aktivnog građanstva i sudjelovanja u donošenju odluka (osnaživanje, nove vještine, sudjelovanje mladih u osmišljavanju projekata itd.)
- pridonose jačanju kapaciteta sektora mladih koji su aktivni na lokalnoj razini da rade transnacionalno, prvenstveno u području uključivosti, solidarnosti i održivosti, te da promiču transnacionalno učenje i suradnju između mladih i donositelja odluka
- prošire postojeću najbolju praksu i doseg izvan redovnih mreža, uključujući korištenje digitalnih sredstava za održavanje kontakta u svim okolnostima, čak i u slučaju udaljenosti, izolacije ili ograničenog kretanja
- diseminiraju njihove rezultate na djelotvoran i privlačan način među mladima koji sudjeluju u organizacijama mladih kako bi im otvorili put prema sustavnijim partnerstvima, ali i među mladima koji nisu povezani sa strukturama za mlade ili onima s manje mogućnosti.

[437] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:42020Y1201(01)

U granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira rezultati bi trebali biti dostupni kao **otvoreni obrazovni sadržaji** (OER) te na relevantnim strukovnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se treba opisati kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Bespovratna sredstva dodijelit će se kao jednokratni iznos[438]. To znači da će biti isplaćen fiksni iznos na temelju jednokratnog iznosa ili financiranja koje nije povezano s troškovima. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja i stope financiranja od 80 %.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu: 500 000 EUR

Financijska potpora trećim stranama dopuštena je za bespovratna sredstva i nagrade pod sljedećim uvjetima:

- pozivi moraju biti otvoreni, objavljeni široj javnosti i u skladu s EU-ovim standardima transparentnosti, jednakog postupanja, izbjegavanja sukoba interesa i povjerljivosti
- pozivi moraju biti otvoreni najmanje dva mjeseca
- rezultati poziva moraju se objaviti na internetskim stranicama sudionika, uključujući opis odabranih projekata, datume dodjele, trajanje projekata te pravne nazive i zemlje krajnjih primatelja
- pozivi moraju imati jasnu europsku dimenziju.

Financijska potpora trećim stranama bit će prihvaćena u projektima koji mladima omogućuju da sami pokrenu zajedničke projekte.

U projektnoj prijavi treba jasno navesti zašto je potrebna financijska potpora trećim stranama, kako će se njome upravljati te navesti popis vrsta aktivnosti za koje treća strana može dobiti financijsku potporu. U prijedlogu se moraju jasno opisati i rezultati koje treba postići.

Maksimalni iznos financijske potpore trećim stranama je 60 000 EUR.

Troškovi volontiranja nisu dopušteni.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

[438] Odluka od 18. listopada 2022. o odobravanju korištenja jednokratnih i jediničnih doprinosa u okviru programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

AKTIVNOSTI JEAN MONNET

U okviru aktivnosti Jean Monnet nude se mogućnosti u području visokog obrazovanja i u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja. Aktivnosti Jean Monnet pridonose širenju znanja o pitanjima integracije u Europskoj uniji. Podupiru se sljedeće aktivnosti:

- aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja
- aktivnosti Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja
- rasprava o politikama programa Jean Monnet (visoko obrazovanje i druga područja obrazovanja i osposobljavanja).

Tim aktivnostima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

AKTIVNOSTI JEAN MONNET U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA

Aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja podupiru **poučavanje i istraživanje** u području studija o Europskoj uniji širom svijeta.

Studiji o Europskoj uniji odnose se na poučavanje, učenje i istraživanje u vezi s Europskom unijom, njezinom poviješću, ciljevima, strukturama, funkcijama i/ili njezinim politikama.

Aktivnosti Jean Monnet trebale bi, usmjeravanjem na dimenziju Europske unije, promicati aktivno europsko građanstvo i temeljne vrijednosti Europske unije: poštovanje ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina (članak 2. Ugovora o Europskoj uniji[439]).

Kad je riječ o politikama Europske unije, aktivnosti Jean Monnet moraju doprinijeti širenju znanja o tome kako te politike mogu koristiti građanima u njihovom svakodnevnom životu u EU-u i/ili u inozemstvu i/ili kako mogu utjecati na sustave oblikovanja politika u sličnim područjima, bilo na razini države članice ili u inozemstvu, na nacionalnoj, regionalnoj ili globalnoj razini. Potrebno je prikazati vrlo jasnu vezu između predmeta prijedloga i politike EU-a i/ili teme iz EU-a na koju se odnosi.

Osim toga, aktivnosti Jean Monnet trebale bi usmjeravati javnu diplomaciju prema trećim zemljama, promičući vrijednosti EU-a i povećavajući vidljivost onoga za što se Europska unija zalaže i onoga što namjerava postići.

Aktivnosti Jean Monnet pridonose povećanju ponude poučavanja, učenja i istraživanja u području prirodnih znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) povezane s politikama Europske unije.

Ciljevi i kriteriji koji se primjenjuju na poučavanje i istraživanje opisani su u nastavku.

POUČAVANJE I ISTRAŽIVANJE

CILJEVI AKTIVNOSTI

Aktivnosti programa Jean Monnet koje se odnose na poučavanje i istraživanje:

- promiču izvrsnost u poučavanju i istraživanju u području studija o Europskoj uniji u svijetu i olakšavaju razvoj karijere u tom području za sljedeću generaciju
- potiču dijalog između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne, regionalne, državne i EU-ove oblikovatelje politika, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medija
- stvaraju znanja i uvide koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u Europi i u globaliziranom svijetu
- uključuju širu javnost i šire znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike), približavajući na taj način EU javnosti
- usmjeravaju javnu diplomaciju prema trećim zemljama koje nisu pridružene programu i tako promiču vrijednosti EU-a i vidljivost onoga za što se Europska unija zalaže i što namjerava postići.

USPOSTAVA PROJEKTA

„Poučavanje i istraživanje" u okviru programa Jean Monnet mora se provoditi u jednom od sljedećih oblika: **moduli, katedre ili centri izvrsnosti.**

- **Moduli** su kratki nastavni programi ili tečajevi u području studija o Europskoj uniji koji se provode na visokom učilištu. Svaki modul traje najmanje 40 sati po akademskoj godini, i to tri godine. Moduli mogu biti usmjereni na jednu disciplinu europskih studija ili imati multidisciplinarni pristup koji zahtijeva doprinos više profesora i stručnjaka. Mogu biti i u obliku kratkih specijaliziranih ili ljetnih programa.
- **Katedre** su radna mjesta sveučilišnih profesora sa specijalizacijom u području studija o Europskoj uniji (kako je prethodno opisano) i dodjeljuju se na tri godine. Katedru Jean Monnet vodi samo jedan profesor koji treba

[439] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A12016M002

održati najmanje 90 sati nastave u akademskoj godini. Katedra može imati i tim za potporu i poboljšanje njezinih aktivnosti, uključujući održavanje dodatnih sati nastave.

- **Centri izvrsnosti Jean Monnet** središnja su točka kompetencija i znanja o temama u području Europske unije. U okviru tih centara trebalo bi okupljati stručno znanje i kompetencije eminentnih stručnjaka radi razvoja sinergija između različitih disciplina i resursa u području studija o EU-u (kako je prethodno opisano) i stvaranja zajedničkih transnacionalnih aktivnosti te osigurati otvorenost prema civilnom društvu. Centri izvrsnosti Jean Monnet imaju važnu ulogu u uspostavi kontakata sa studentima fakulteta koji se obično ne bave pitanjima Europske unije, oblikovateljima politika, državnim službenicima, organiziranim civilnim društvom i širom javnosti.

Od korisnika programa Jean Monnet (moduli, nositelji katedri i sudionici u centrima izvrsnosti) traži se da organiziraju aktivnosti i događanja koja će biti otvorena za oblikovatelje politika, državne službenike, civilno društvo i širu javnost.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA AKTIVNOST POUČAVANJA I ISTRAŽIVANJA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Za **module programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: - biti visoka učilišta i - imati sjedište u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Visoka učilišta sa sjedištem državama članicama EU-a ili trećim zemljama pridruženima programu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Dopuštene su prijave samo jednog prijavitelja. Iznimka: organizacije iz Bjelarusa (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.
Prihvatljive aktivnosti	Za svaki modul programa Jean Monnet mora se održati najmanje 40 sati nastave po akademskoj godini u području studija o Europskoj uniji (kako je prethodno opisano). U sate nastave ubrajaju se grupna predavanja, seminari i vježbe (svi se ti oblici nastave mogu odvijati i na daljinu), ali se ne ubraja individualna poduka i/ili mentorstvo. Za module su prihvatljivi ljetni tečajevi.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2025-MODULE
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **12. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča**.**

Za **katedre programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: - biti visoka učilišta i - imati sjedište u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Visoka učilišta sa sjedištem u državama člancima EU-a i trećim zemljama pridruženima programu moraju imati povelju ECHE. Dopuštene su prijave samo jednog prijavitelja. Iznimka: organizacije iz Bjelarusa (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.	
Prihvatljive aktivnosti	Za svaku katedru programa Jean Monnet nositelj katedre, koji mora biti stalni zaposlenik ustanove prijaviteljice, mora održati najmanje 90 sati nastave po akademskoj godini u području studija o Europskoj uniji (kako je opisano u Vodiču kroz program) na visokom učilištu koje je prijavitelj. U sate nastave ubrajaju se grupna predavanja, seminari i vježbe (svi se ti oblici nastave mogu odvijati i na daljinu), ali se ne ubraja individualna poduka i/ili mentorstvo. Ljetni tečajevi nisu prihvatljivi.	
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).	
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).	
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2025-CHAIR	
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **12. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).	
	Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Za **centre izvrsnosti programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti.

Prihvatljive organizacije sudionice **(Tko se može prijaviti?)**	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: - biti visoka učilišta i - imati sjedište u državi članici EU-a, trećoj zemlji pridruženoj programu ili trećoj zemlji koja nije pridružena programu. Visoka učilišta sa sjedištem u državama članicima EU-a i trećim zemljama pridruženima programu moraju imati povelju ECHE. Na pojedinom uključenom visokom učilištu može se istovremeno podupirati samo jedan centar izvrsnosti Jean Monnet. Dopuštene su prijave samo jednog prijavitelja. Iznimka: organizacije iz Bjelarusa (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti.
Geografska lokacija **(Mjesto provedbe aktivnosti)**	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2025-COE
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **12. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Za **module programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Mjera u kojoj se prijedlogom ostvaruju ciljevi aktivnosti Jean Monnet: • usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • poticanje dijaloga između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne, regionalne i državne oblikovatelje politika, kao i one iz EU-a, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medija • stvaranje znanja i uvida koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u globaliziranom svijetu • poticanje aktivnog informiranja i odgojno-obrazovnog rada kojim će se širiti znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike) te približiti EU javnosti. Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: • studente studija o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • studente koji ne dolaze automatski u dodir sa studijima o EU-u (u područjima izvan prava, ekonomije i političkih znanosti) • za treće zemlje koje nisu pridružene programu, potencijal za unapređenje javne diplomacije EU-a.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog projekta te održivost predložene metodologije. Mjera: • u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane • u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	Razina stručnosti i dodana vrijednost tima: mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti glavnih članova osoblja uključenih u predložene aktivnosti (prema potrebi i iz akademskih i neakademskih područja) za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) i za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi.

Učinak (najviše 25 bodova)	Očekivani dugoročni učinak projekta: • na visoko učilište koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet • na studente i ostale polaznike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet o bolji ili inovativni kurikulumi o veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata o više suradnje s partnerima iz drugih zemalja; o više financijskih sredstava za poučavanje i istraživanje o temama u vezi s EU-om unutar visokog učilišta o povećani kapaciteti za poučavanje i istraživanje tema u vezi s EU-om • na ostale organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: o razglašavanje o informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija o dopiranje do skupina izvan visokih učilišta o prenosivost i ugrađivanje u nove politike i poboljšanu praksu. • mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: o medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) o događanja. Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

Za **katedre programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Mjera u kojoj se prijedlogom ostvaruju ciljevi aktivnosti Jean Monnet: • usmjerenost na studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • poticanje dijaloga između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne, regionalne i državne oblikovatelje politika kao i one iz EU-a, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medija • stvaranje znanja i uvida koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u globaliziranom svijetu • poticanje aktivnog informiranja i odgojno-obrazovnog rada kojim će se širiti znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike) te približiti EU javnosti. Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: • studente studija o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • studente koji ne dolaze automatski u dodir sa studijima o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • za treće zemlje koje nisu pridružene programu, potencijal za unapređenje javne diplomacije EU-a.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog projekta te održivost predložene metodologije. Mjera: • u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane • u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	• Izvrstan profil i stručnost nositelja katedre studija o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • Mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti nositelja katedre i glavnim članova osoblja uključenih u aktivnosti predložene u projektu i za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) i za konkretne teme kojima se prijedlog bavi • Dokaz o razini iskustva u istraživanju o temama povezanima s EU-om

Učinak (najviše 25 bodova)	Očekivani dugoročni učinak projekta: • na visoko učilište koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet • na studente i ostale polaznike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet: o bolji ili inovativni kurikulumi o veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata o više suradnje s partnerima iz drugih zemalja o više financijskih sredstava za poučavanje i istraživanje o temama u vezi s EU-om unutar visokog učilišta o povećani kapaciteti za poučavanje i istraživanje tema u vezi s EU-om • na ostale organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: o razglašavanje o informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija o dopiranje do skupina koje se nalaze izvan visokih učilišta o prenosivost i ugrađivanje u nove politike i poboljšanu praksu. • Mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: o medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) o događanja. Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

Za **centre izvrsnosti programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta **(najviše 25 bodova)**	Mjera u kojoj se prijedlogom ostvaruju ciljevi aktivnosti Jean Monnet: • usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • poticanje dijaloga između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne, regionalne i državne oblikovatelje politika kao i one iz EU-a, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medija • stvaranje znanja i uvida koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u globaliziranom svijetu • poticanje aktivnog informiranja i odgojno-obrazovnog rada kojim će se širiti znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike) te približiti EU javnosti. Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. Mjera u kojoj prijedlog obuhvaća više ciljnih skupina: • vrsta korisnika stručnog znanja predloženog centra • sudjelovanje fakulteta/odsjeka koji nisu izravno povezani s posebnim studijima o EU-u • za treće zemlje koje nisu pridružene programu, potencijal za unapređenje javne diplomacije EU-a.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe
 	
(najviše 25 bodova)
	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog projekta te održivost predložene metodologije.
	• Mjera:
	  ○ u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane
	  ○ u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta.
	• Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima.
	• Strategija za praćenje i evaluaciju

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	• Kvaliteta i dodana vrijednost sudionika u centru • Mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti osoblja uključenog u aktivnosti predložene u projektu i za studije o Europskoj uniji i za konkretne teme kojima se prijedlog bavi • Načini suradnje u okviru visokog učilišta i raspodjela uloga • Obveza visokog učilišta da će razvijati i održavati centar

Učinak **(najviše 25 bodova)**	Očekivani dugoročni učinak projekta: • na visoko učilište koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet • na fakultete/odsjeke koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet o poboljšan ili inovativan sadržaj, razvoj novih pristupa određenom istraživanju o veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata i istraživača o pojačana suradnja i kapacitet za povezivanje s partnerima iz drugih zemalja o više financijskih sredstava za poučavanje i istraživanje o temama u vezi s EU-om unutar visokog učilišta o povećani kapaciteti za poučavanje i istraživanje tema u vezi s EU-om • na ostale organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: o razglašavanje o informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija o dopiranje do skupina koje se nalaze izvan visokih učilišta o prenosivost i ugrađivanje u nove politike i poboljšanu praksu. • Mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: o medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) o događanja. Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

GEOGRAFSKI CILJEVI

Ovoj aktivnosti pridonose instrumenti EU-a za vanjsko djelovanje. Raspoloživi proračun podijeljen je među različitim regijama, a svaka je proračunska omotnica različite veličine. Dodatne informacije o raspoloživim iznosima u okviru svake proračunske omotnice bit će objavljene na portalu *EU Funding & Tenders*[440].

[440] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home

OČEKIVANI UČINAK

Aktivnosti „poučavanja i istraživanja" u okviru programa Jean Monnet imat će pozitivne i dugoročne učinke na studente i na istraživače/profesore koji u njima izravno sudjeluju, a ti će se učinci mjeriti na temelju kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja navedenih u nastavku.

Kvantitativni pokazatelji:

- broj visokih učilišta koja u disciplinama koje obuhvaćaju imaju sve izraženiju dimenziju Europske unije
- broj tema o EU-u uvedenih u nastavu i istraživanje fakulteta/odsjeka na kojima perspektiva EU-a obično nije u prvom planu, i to ne samo u područjima koja se obično povezuju s EU-om
- broj studenata obuhvaćenih aktivnostima Jean Monnet
- broj novih nositelja katedri
- broj publikacija o temama povezanima s EU-om
- broj dokumenata o politikama za potporu oblikovateljima politika o temama povezanima s EU-om
- broj projekata Jean Monnet u trećim zemljama koje nisu pridružene programu
- mjera u kojoj postoje forumi i platforme za poboljšanje suradnje i dijaloga između akademskog i neakademskog svijeta
- više mogućnosti za mlade istraživače da poboljšaju svoje stručne kompetencije i ostvare napredak u karijeri.

Kvalitativni pokazatelji:

- povećano znanje o europskim politikama
- mjera u kojoj visoka učilišta surađuju sa širim društvom izvan akademskih krugova na temama povezanima s EU-om
- bolja informiranost o pitanjima povezanima s EU-om izvan akademskih krugova
- bolja diseminacija rezultata projekata Jean Monnet u cijelom društvu, uključujući oblikovatelje politika.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Maksimalna bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose:

- moduli programa Jean Monnet: 35 000 EUR
- katedre Jean Monnet: 60 000 EUR
- centri izvrsnosti Jean Monnet: 100 000 EUR

Jednokratni doprinosi pokrit će troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (diseminacija informacija, objavljivanje, prijevod).

Moduli i katedre programa Jean Monnet

Prijavitelji moraju u prijavi zatražiti unaprijed određeni jednokratni iznos naveden u tablicama u nastavku. U njima je naveden ukupni jednokratni iznos za svaku zemlju koji odgovara ukupnom broju nastavnih sati.

Moduli Jean Monnet

1) Moduli programa Jean Monnet za države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu:

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnj	**Bugarska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija,**	**Turska, Hrvatska, Latvija**	**Mađarska, Poljska, Litva, Češka,**	**Portugal, Grčka, Slovenija, Malta**	**Cipar, Island, Španjolska, Italija**	**Irska, Francuska, Finska**	**Belgija, Danska, Njemačka, Luksemburg ,**

eg razdoblja (najmanje 40 sati godišnje)	Lihtenštajn, Srbija		Estonija, Slovačka				Nizozemska, Austrija, Švedska, Norveška
120 – 150	13 500 EUR	16 000 EUR	18 000 EUR	23 000 EUR	26 000 EUR	31 000 EUR	33 000 EUR
151 – 180	17 000 EUR	19 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
181 – 210	19 500 EUR	23 000 EUR	26 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
211 – 240	22 500 EUR	26 500 EUR	30 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
241 – 270	25 500 EUR	30 000 EUR	34 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
271 – 300	28 500 EUR	33 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
301 – 330	31 500 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
331 – 360	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

2) Moduli programa Jean Monnet za treće zemlje koje nisu pridružene programu:

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 40 sati godišnje)	Čile, Sveti Kristofor i Nevis, Meksiko, Libija, Antigva i Barbuda, Barbados, druge zemlje	Bahrein, Trinidad i Tobago	Saudijska Arabija, Sejšeli, Ekvatorska Gvineja, Oman, Izrael	Republika Koreja, Novi Zeland	Japan, Ujedinjena Kraljevina	Australija, Brunej, Kanada, Hong Kong, Kuvajt, Katar, Singapur, Švicarska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Sjedinjene Američke Države
120 – 150	13 500 EUR	18 000 EUR	23 000 EUR	26 000 EUR	31 000 EUR	33 000 EUR
151 – 180	16 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
181 – 210	19 500 EUR	26 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
211 – 240	22 500 EUR	30 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

241 – 270	25 500 EUR	34 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
271 – 300	28 500 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
301 – 330	31 500 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
331 – 360	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

Katedre

1) Katedre programa Jean Monnet za države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu:

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 90 sati godišnje)	**Bugarska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Lihtenštajn, Srbija**	**Turska, Hrvatska, Latvija**	**Mađarska, Poljska, Litva, Češka, Estonija, Slovačka**	**Portugal, Grčka, Slovenija, Malta**	**Cipar, Island, Španjolska, Italija**	**Irska, Francuska, Finska**	**Belgija, Danska, Njemačka, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Norveška**
270 – 300	21 500 EUR	22 500 EUR	30 000 EUR	37 000 EUR	44 000 EUR	51 000 EUR	55 500 EUR
301 – 330	24 000 EUR	25 000 EUR	33 500 EUR	40 500 EUR	48 500 EUR	55 000 EUR	60 000 EUR
331 – 360	26 000 EUR	27 000 EUR	37 000 EUR	44 000 EUR	53 000 EUR	59 000 EUR	60 000 EUR
361 – 390	28 000 EUR	29 000 EUR	40 500 EUR	47 500 EUR	57 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
391 – 420	30 000 EUR	31 000 EUR	44 000 EUR	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
421 – 450	32 500 EUR	33 500 EUR	47 500 EUR	54 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
451 – 480	35 000 EUR	36 000 EUR	51 000 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
481 – 510	37 500 EUR	38 500 EUR	54 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
511 – 540	40 000 EUR	41 000 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

541 – 570	42 500 EUR	43 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
571 – 600	45 000 EUR	46 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
601 – 630	47 500 EUR	48 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
631 – 660	50 000 EUR	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
661 – 690	52 500 EUR	53 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
691 – 720	55 000 EUR	56 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
721 – 750	57 500 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
> 750	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

2) Katedre programa Jean Monnet za treće zemlje koje nisu pridružene programu:

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 90 sati godišnje)	**Čile, Sveti Kristofor i Nevis, Meksiko, Libija, Antigva i Barbuda, Barbados, druge zemlje**	**Bahrein, Trinidad i Tobago**	**Saudijska Arabija, Sejšeli, Ekvatorska Gvineja, Oman, Izrael**	**Republika Koreja, Novi Zeland**	**Japan, Ujedinjena Kraljevina**	**Australija, Brunej, Kanada, Hong Kong, Kuvajt, Katar, Singapur, Švicarska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Sjedinjene Američke Države**
270 – 300	25 000 EUR	29 000 EUR	37 000 EUR	44 000 EUR	51 000 EUR	55 500 EUR
301 – 330	27 500 EUR	32 500 EUR	40 500 EUR	48 500 EUR	55 000 EUR	60 000 EUR
331 – 360	30 000 EUR	36 000 EUR	44 000 EUR	53 000 EUR	59 000 EUR	60 000 EUR
361 – 390	32 500 EUR	39 500 EUR	47 500 EUR	57 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
391 – 420	35 000 EUR	41 000 EUR	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
421 – 450	37 000 EUR	46 500 EUR	54 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

451 – 480	39 000 EUR	50 000 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
481 – 510	41 000 EUR	53 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
511 – 540	43 500 EUR	57 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
541 – 570	46 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
571 – 600	48 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
601 – 630	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
631 – 660	53 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
661 – 690	56 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
691 – 720	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
721 – 750	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
> 750	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

Prijavitelji moraju zatražiti unaprijed utvrđeni jednokratni iznos koji odgovara zemlji, kako je navedeno u tablici u nastavku. Napominjemo da jednokratni iznos po zemlji odražava ukupan broj nastavnih sati tijekom tri godine. Iznosi u tablici konačni su doprinos EU-a uz stopu sufinanciranja od 75 %.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

Centri izvrsnosti Jean Monnet:

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava određenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 100 000 EUR.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) detalji proračuna trebali bi biti navedeni prema potrebi u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u prijavi moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu

d) troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Stopa sufinanciranja od 80 % primjenjivat će se na ukupne procijenjene prihvatljive troškove određene nakon ocjenjivanja.

Dopuštena je financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada.

U projektnoj prijavi treba jasno navesti zašto je potrebna financijska potpora trećim stranama, kako će se njome upravljati te navesti popis vrsta aktivnosti za koje treća strana može dobiti financijsku potporu. U prijedlogu se moraju jasno opisati i rezultati koje treba postići.

Maksimalni iznos financijske potpore koji se može isplatiti trećoj strani ne smije prelaziti 60 000 EUR.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.[441]

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*[442].

[441] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

[442] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home

AKTIVNOSTI JEAN MONNET U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA

Učenje o ciljevima i funkcioniranju Europske unije važan je dio promicanja aktivnog građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, tolerancije i nediskriminacije.

Učitelji, nastavnici i predavači žele sudjelovati u mogućnostima za vlastiti profesionalni razvoj; znatan broj učitelja i nastavnika smatra da trebaju razvijati svoje kompetencije za izgradnju uključivog okruženja u učionici uz pomoć informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) i poučavanje u višejezičnim i multikulturnim razredima. Potrebne su im i prilike za profesionalni razvoj da bi u nastavu mogli uključiti europsku dimenziju i poučavati o Europskoj uniji na zanimljive načine.

Opći je cilj aktivnosti promicati bolje razumijevanje, u općem obrazovanju i u strukovnom osposobljavanju (ISCED 1 – 4), Europske unije i funkcioniranja njezinih institucija te riješiti raširen problem nedovoljnog znanja o Europskoj uniji i velikog broja dezinformacija koji pridonosi gubitku povjerenja građana u Uniju i njezine politike.

OSPOSOBLJAVANJE UČITELJA I NASTAVNIKA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET

Visoka učilišta ili ustanove/agencije za obrazovanje učitelja i nastavnika organizirat će aktivnosti u okviru ove ključne aktivnosti kako bi se nastavnom osoblju škola i pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja omogućilo da razviju nove vještine, poučavaju i angažiraju se u pitanjima povezanima s Europskom unijom kako bi proširili svoje znanje o njoj i načinu na koji funkcionira.

Tijela za obrazovanje nastavnog osoblja (i za inicijalno obrazovanje i za trajno stručno usavršavanje) povećat će svoja znanja i vještine u poučavanju o pitanjima povezanima s EU-om i tako učiteljima i nastavnicima olakšati uvođenje sadržaja o EU-u u svoje aktivnosti.

Aktivnosti osposobljavanja učitelja i nastavnika pružit će potporu odgojno-obrazovnim djelatnicima škola i pružatelja SOO-a (ISCED 1 – 4).

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je **osposobljavanja učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet** pružiti potporu školama i pružateljima SOO-a u planiranju, organiziranju i prenošenju sadržaja o EU-u u njihovim nastavnim i izvannastavnim aktivnostima. Glavni su ciljevi sljedeći:

- omogućiti školama i pružateljima SOO-a (ISCED 1 – 4) da među svojim nastavnim osobljem grade znanje o EU-u
- ponuditi strukturirane prijedloge za osposobljavanje u temama povezanima s EU-om za škole i pružatelje SOO-a, pružiti sadržaj i metodologije za učitelje i nastavnike koji predaju na različitim razinama, iz različitih sredina i s različitim iskustvima
- osigurati posebne individualne ili grupne tečajeve (modularni, rezidencijalni, kombinirani ili virtualni) za učitelje zainteresirane za EU i spremne uključiti teme povezane s EU-om u svoj svakodnevni rad
- poticati samopouzdanje učitelja za uključivanje perspektive EU-a u njihov svakodnevni rad.

USPOSTAVA PROJEKTA

Nastavno osoblje opremljeno novim i inovativnim metodologijama za iznošenje sadržaja o Europskoj uniji učenicima pomoći će u uvođenju činjenica i znanja o Europskoj uniji u nastavne i izvannastavne aktivnosti.

Institut/agencija za osposobljavanje učitelja i nastavnika—je institucija kojoj je jedna od glavnih djelatnosti osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika.

Aktivnosti osposobljavanja/obrazovanja učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet trebale bi uključivati pripremu i provedbu aktivnosti osposobljavanja/obrazovanja učitelja i nastavnika. Mogu biti u obliku ciljanih tečajeva ili modula, uključujući učenje na daljinu (MOOC i/ ili kombinirane aktivnosti). Aktivnosti osposobljavanja/obrazovanja učitelja i nastavnika trebaju biti formalne i završiti dodjelom potvrde o pohađanju.

Predložene aktivnosti trebale bi uključivati i potporu sudionicima (npr. doprinos za putne i životne troškove, nabava priručnika i drugih posebnih materijala, oslobođenje od plaćanja naknada).

Osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet mora uključivati jedno od sljedećega:

- usavršavanje u nastavnim metodologijama radi obuhvaćanja pitanja povezanih s Europskom unijom
- usavršavanje u pitanjima povezanima s Europskom unijom
- iskustva učenja o temama u području Europske unije koja nadopunjavaju već postojeće programe (suradničko učenje među razredima, zajedničko poučavanje)
- seminari, ljetni i intenzivni tečajevi, druge vrste iskustava učenja o EU-u koja uključuju druge dionike.

To se može provesti:

- pružanjem *ad hoc* smjernica za odabir programa usavršavanja
- osposobljavanjem uz fizičku prisutnost, putem interneta i/ili kombinirano.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA „OSPOSOBLJAVANJE UČITELJA I NASTAVNIKA" U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju biti: - visoko učilište koje pruža inicijalno obrazovanje i/ili osposobljavanje uz rad učiteljima i nastavnicima škola i/ili ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) i koje ima povelju ECHE ili - institut/agencija za obrazovanje i osposobljavanje učitelja i nastavnika koja pruža inicijalno obrazovanje i/ili osposobljavanje uz rad učiteljima i nastavnicima škola i/ili ustanova za SOO (ISCED 1 – 4). Prijavitelji moraju imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Dopuštene su prijave samo jednog prijavitelja.
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Prijedlozi moraju biti povezani s aktivnostima koje se odvijaju u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2025-OFET-TT
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **12. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Prijedlog mora biti relevantan za ciljeve ove aktivnosti, što će se, među ostalim, razmatrati s obzirom na: - usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) - omogućavanje nastavnom osoblju škola da razviju nove vještine - bolje razumijevanje EU-a i njegova funkcioniranja - omogućavanje nastavnom osoblju da u svoje aktivnosti uvede sadržaj povezan s EU-om. Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: - škole i pružatelje SOO-a (ISCED 1 – 4) - učitelje i nastavnike.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 25 bodova)**	- Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog prijedloga te održivost njegove metodologije. - Mjera: o u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane o u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta o u kojoj program uključuje potporu sudionicima (npr. doprinos za putne i životne troškove, nabava priručnika i drugih posebnih materijala, oslobođenje od plaćanja naknada). - Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. - Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	- Razina stručnosti i dodana vrijednost tima: - mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti glavnih članova osoblja uključenih u predložene aktivnosti (prema potrebi i iz akademskih i neakademskih područja): o za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) o za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi.

Učinak (najviše 25 bodova)	- Očekivani dugoročni učinak osposobljavanja učitelja i nastavnika: a) na škole i pružatelje SOO-a (ISCED 1 – 4): o povećani kapaciteti za poučavanje tema povezanih s EU-om o poboljšan ili inovativan sadržaj, razvoj novih pristupa za uključivanje tema povezanih s EU-om u kurikulume o na ustanovu koja organizira aktivnosti: o pojačana suradnja i kapacitet za povezivanje s partnerima o broj i razina predloženih programa usavršavanja i potencijalni broj korisnika o više financijskih sredstava za više ciljanih aktivnosti usavršavanja unutar ustanove b) na učitelje i nastavnike uključene u aktivnosti Jean Monnet: o jačanje vještina poučavanja o EU-u u njihovim aktivnostima. - Diseminacija i komunikacija: o primjerenost i kvaliteta aktivnosti za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: o informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija o dopiranje do skupina izvan izravno ciljane skupine o mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike - Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Očekuje se da osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet ima pozitivne i dugotrajne učinke i za institucije koje pružaju inicijalno obrazovanje i/ili trajno stručno usavršavanje učitelja i nastavnika i za sudionike njihovih aktivnosti.

Učinak osposobljavanja/obrazovanja učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet mjeri se kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima (vidjeti tablicu u nastavku) povezanima s ciljevima aktivnosti koji su opisani u uvodnom odjeljku „ciljevi aktivnosti".

Prijavitelje se potiče da u prijavama koriste sljedeće pokazatelje i odrede ciljne vrijednosti:

Ciljevi	Pokazatelji
Omogućiti školama i pružateljima SOO-a (ISCED 1 – 4) da među svojim nastavnim osobljem razvijaju znanje o EU-u	Broj razrednih odjela i učenika uključenih u aktivnost (raščlanjen prema spolu)
Ponuditi strukturirane prijedloge za osposobljavanje u temama povezanima s EU-om za škole i pružatelje SOO-a, pružiti sadržaj i metodologije za učitelje i nastavnike koji predaju na različitim razinama, iz različitih sredina i s različitim iskustvima	Broj učitelja/nastavnika uključenih u aktivnost (raščlanjen prema spolu)
Osigurati posebne individualne ili grupne tečajeve (modularni, rezidencijalni, kombinirani ili virtualni) za učitelje zainteresirane za EU i spremne uključiti teme povezane s EU-om u svoj svakodnevni rad	Broj učitelja/nastavnika uključenih u aktivnost (raščlanjen prema spolu)
Poticati samopouzdanje učitelja za uključivanje perspektive EU-a u njihov svakodnevni rad	Postotak stope uspješnosti u ocjenjivanju učenja o EU-u

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, ishoda ocjenjivanja, stope financiranja od 80 % i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava određenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 300 000 EUR.

<u>Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?</u>

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

d) troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Stopa sufinanciranja od 80 % primjenjivat će se na ukupne procijenjene prihvatljive troškove određene nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Dopuštena je financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada.

U projektnoj prijavi treba jasno navesti zašto je potrebna financijska potpora trećim stranama, kako će se njome upravljati te navesti popis vrsta aktivnosti za koje treća strana može dobiti financijsku potporu. U prijedlogu se moraju jasno opisati i rezultati koje treba postići.

Maksimalni iznos financijske potpore koji se može isplatiti trećoj strani ne smije prelaziti 60 000 EUR. Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.[443]

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

[443] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

INICIJATIVE ZA UČENJE O EU-U U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA

Inicijativama za učenje o EU-u podupirat će se škole i ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO), ISCED 1 – 4, čime će im se omogućiti da u svoje programe uključe sadržaje o temama povezanima s EU-om (među ostalim, o demokraciji, povijesti EU-a, načinu funkcioniranja EU-a, kulturnoj raznolikosti). Aktivnosti bi trebale biti uključene u nastavu tijekom školske godine, a mogle bi uključivati projektne tjedne, studijske posjete i druge imerzivne aktivnosti.

Aktivnosti će se provoditi u školama i ustanovama za SOO-a (ISCED 1 – 4). One mogu izraditi sadržaje o pitanjima povezanima s EU-om i same osmisliti načine učenja ili uz potporu visokih učilišta ili drugih relevantnih organizacija (nevladine organizacije, udruženja itd.). Aktivnosti organizirane u skladu s ovim odjeljkom potaknut će učenje o Europskoj uniji na poticajan način. Pomoći će učenicima da ojačaju osjećaj pripadnosti EU-u, osvijeste njegov utjecaj na svoje živote i bolje razumiju mehanizme i politike EU-a.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Inicijative za učenje o EU-u u okviru programa Jean Monnet potaknut će uvođenje perspektive Europske unije u obrazovnu kulturu škola i ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) te pridonijeti jačanju europskog identiteta i aktivnog građanstva među učenicima, učiteljima i nastavnicima.

Pritom su glavni ciljevi:

- veći broj škola i ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) koji poučavaju o pitanjima povezanima s Europskom unijom po državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu
- veći broj razrednih odjela u školama i ustanovama za SOO (ISCED 1 – 4) uključenih u učenje o temama u području Europske unije
- veći broj ključnih tematskih područja ili izvannastavnih aktivnosti u kojima se u školama i ustanovama za SOO (ISCED 1 – 4) poučava o temama povezanima s EU-om za svaku državu članicu EU-a ili treću zemlju pridruženu programu
- veći broj učitelja i nastavnika koji sudjeluju u poboljšanju znanja o EU-u.
- bolja kvaliteta inovativnih metoda poučavanja i učenja o EU-u, pri čemu se posebna pozornost posvećuje prioritetima EU-a
- bolji rezultati učenja o EU-u kod učenika, koji bolje poznaju i razumiju teme povezane s EU-om, njegovu povijest, vrijednosti, ciljeve i institucije, procese donošenja odluka koji utječu na svakodnevni život mladih Europljana, i više aktivnog građanstva među učenicima, učiteljima i nastavnicima.

USPOSTAVA PROJEKTA

Inicijative za učenje o EU-u u okviru programa Jean Monnet posebno su usmjerene na škole i ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO) (ISCED 1 – 4).

U okviru inicijativa za učenje o EU-u mora se poštovati najmanje jedno od sljedećeg:

- poučavanje o pitanjima povezanima s Europskom unijom službeno je uključeno u kurikulume (nastava u okviru jednog ili više postojećih predmeta)
- iskustva učenja o temama u području Europske unije koja nadopunjavaju već postojeće programe: suradničko učenje, zajedničko poučavanje, među drugim temama
- izvannastavni seminari, studijski posjeti, druge vrste iskustava povezanih s EU-om u koje su uključene druge organizacije.

Za potrebe aktivnosti nastavni sat smatra se satom učenja u kontekstu školskih aktivnosti ili aktivnosti SOO-a. To može biti učenje u učionici ili izvan učionice (tj. radionice, sastanci sa stručnjacima, studijski posjeti), ali mora biti povezano s konkretnim ishodima učenja i istraživanjem o EU-u i njegovim vrijednostima.

Nacionalnim tijelima može se dostaviti obavijest o javnim školama koje se prijavljuju za ovu aktivnost u svakoj zemlji, uključujući ograničene osobne podatke kao što su ime, prezime i e-adresa osobe za kontakt, kako bi se olakšao postupak vrednovanja njihovih subjekata.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA INICIJATIVE UČENJA O EU-U U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: - biti škola ili ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO) (ISCED 1 – 4) - imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu. Dopuštene su prijave samo jednog prijavitelja.
Prihvatljive aktivnosti	Inicijativa za učenje o EU-u programa Jean Monnet mora se provoditi najmanje 40 nastavnih sati po školskoj godini tijekom tri uzastopne godine te se mora predavati o temama povezanima s EU-om.
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2025-OFET-LEARNING-EU
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **12. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju kriterija navedenih u nastavku.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	Prijedlog mora biti relevantan za ciljeve ove aktivnosti, što će se, među ostalim, razmatrati s obzirom na: • vrstu i broj tema povezanih s EU-om predloženih za projekt • inovacije i kreativnost u prijedlogu • primjenu digitalne metodologije – ako je moguće • nove metodologije poučavanja i učenja kako bi teme povezane s Europskom unijom postale privlačnije i prilagođenije potrebama učenika i studenata. Prijedlog je relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	Kad je riječ o kvaliteti, u prijedlogu bi trebalo prikazati: • kvalitetu i izvedivost predložene metodologije • primijenjene nastavne metode, uključujući grupna predavanja, seminare, vježbe, učenje na daljinu, ali ne i individualnu nastavu • dokaze jasnoće i sadržaja predloženog programa rada u svim njegovim fazama (priprema, provedba, evaluacija i praćenje).
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	Projektni prijedlog trebao bi sadržavati: • dokaz o jasnoj angažiranosti uprave škole / ustanove za SOO • dokaz o jasnoj angažiranosti učitelja i nastavnika u pripremi sadržaja i u njihovim nastavnim aktivnostima • dokazi o praćenju aktivnosti i vidljivosti rezultata koje je prikupilo osoblje uključeno u ovu inicijativu • dokaz o uključenosti osoblja s relevantnim pedagoškim vještinama.
Učinak (najviše 25 bodova)	Projektni prijedlog trebao bi sadržavati: • dokaze o odgovarajućim mjerama i resursima kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon završetka projekta • jasan opis strategije diseminacije unutar i izvan ustanove • objašnjenje očekivanog učinka na učenike i nastavnike škola i ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) koji pohađaju aktivnosti.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Očekuje se da inicijative za učenje o EU-u u okviru programa Jean Monnet imaju pozitivne i dugotrajne učinke i na škole i pružatelje SOO-a i na sudionike njihovih aktivnosti, pogotovo na učitelje/nastavnike i učenike.

Učinak tih inicijativa mjeri se kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima (vidjeti tablicu u nastavku) povezanima s ciljevima aktivnosti koji su opisani u uvodnom odjeljku „ciljevi aktivnosti".

Prijavitelje se potiče da u prijavama koriste sljedeće pokazatelje i odrede ciljne vrijednosti:

Ciljevi	**Pokazatelji**
Veći broj razrednih odjela u školama i ustanovama za SOO (ISCED 1 – 4) uključenih u učenje o temama u području Europske unije	Broj razrednih odjela i učenika uključenih u aktivnost (raščlanjen prema spolu)

Veći broj ključnih tematskih područja ili izvannastavnih aktivnosti u kojima se u školama i ustanovama za SOO (ISCED 1 – 4) poučava o temama povezanima s EU-om za svaku državu članicu EU-a ili treću zemlju pridruženu programu	Broj i vrsta predmeta i događanja na kojima se poučava o EU-u
Veći broj učitelja i nastavnika koji sudjeluju u poboljšanju znanja o EU-u	Broj učitelja/nastavnika uključenih u aktivnost (raščlanjen prema spolu)
Bolja kvaliteta inovativnih metoda poučavanja i učenja o EU-u, pri čemu se posebna pozornost posvećuje prioritetima EU-a	Broj projekata koji uključuju inovativne metode
Bolji rezultati učenja o EU-u kod učenika, koji bolje poznaju i razumiju teme povezane s EU-om, njegovu povijest, vrijednosti, ciljeve i institucije, procese donošenja odluka koji utječu na svakodnevni život mladih Europljana	Postotak stope uspješnosti u ocjenjivanju učenja o EU-u (raščlanjen prema spolu)

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Maksimalni iznos bespovratnih sredstava EU-a po projektu iznosi 35 000 EUR.

Jednokratni doprinosi pokrit će troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (diseminacija informacija, objavljivanje, prijevod).

Inicijative za učenje o EU-u							
Zemlje / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 40 sati godišnje)	**Bugarska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Lihtenštajn, Srbija**	**Turska, Hrvatska, Latvija**	**Mađarska, Poljska, Litva, Češka, Estonija, Slovačka**	**Portugal, Grčka, Slovenija, Malta**	**Cipar, Island, Španjolska, Italija**	**Irska, Francuska, Finska**	**Belgija, Danska, Njemačka, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Norveška**
120 – 150 nastavnih sati	12 250 EUR	14 250 EUR	16 000 EUR	20 000 EUR	23 500 EUR	27 000 EUR	30 000 EUR

151 – 180 nastavnih sati	14 750 EUR	17 500 EUR	19 500 EUR	24 000 EUR	29 000 EUR	33 000 EUR	35 000 EUR
181 – 210 nastavnih sati	17 250 EUR	20 750 EUR	23 500 EUR	28 000 EUR	34 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
211 – 240 nastavnih sati	19 750 EUR	24 000 EUR	27 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
≥241 nastavni sat	22 000 EUR	27 250 EUR	31 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

Prijavitelji moraju zatražiti unaprijed utvrđeni jednokratni iznos koji odgovara zemlji, kako je navedeno u tablici u nastavku. Napominjemo da jednokratni iznos po zemlji odražava ukupan broj nastavnih sati tijekom tri godine. Iznosi u tablici konačni su doprinos EU-a uz stopu sufinanciranja od 80 %.

RASPRAVA O POLITIKAMA PROGRAMA JEAN MONNET

Primarni je cilj velikih tematskih mreža u području visokog obrazovanja prikupljanje i širenje rezultata istraživanja, nastavnih sadržaja i iskustava te znanstvenih radova (studija, članaka itd.), kao i rasprava o njima među partnerima. Svaka mreža uspostavit će alat kojim će se partnerima omogućiti da podijele svoje znanstvene radove i provode istorazinsko vrednovanje te komentiraju objavljene dokumente. Koordinator mreže redovito će birati najinovativnije i najzanimljivije rezultate te ih dostavljati Komisiji.

Za 2025. predviđene su dvije tematske mreže:

- mreža Jean Monnet o unutarnjoj politici: proširenje EU-a kao katalizator napretka
- mreža Jean Monnet za vanjsku politiku: EU – Sjeverna Amerika

Konačni je cilj pružati redovite povratne informacije (npr. internetski bilten) o najnaprednijim i inovativnim praksama u tom području te tako podupirati raspravu i pridonositi joj.

Mreže Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja poticat će uspostavu i razvoj mreža škola i ustanova za SOO čiji je cilj razmjena primjera dobre prakse i iskustava povezanih sa sadržajem i metodologijama poučavanja o europskim temama te njihovo unaprjeđenje. Mreže bi posebno trebale biti usmjerene na inovativan i kreativan pristup prenošenja činjenica i znanja o EU-u svojim učenicima i studentima.

Prijavitelji kojima je namijenjen ovaj poziv su škole i ustanove za strukovno osposobljavanje sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.

TEMATSKE MREŽE U VISOKOM OBRAZOVANJU

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za mreže Jean Monnet za vanjsku politiku: Latinska Amerika moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: - biti visoko učilište sa sjedištem u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu Erasmus+ - imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). **Napomena**: Za ovu aktivnost ne mogu se prijaviti imenovane europske ustanove (utvrđene u Uredbi o uspostavi programa Erasmus+) koje nastoje ostvariti ciljeve od europskog interesa.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 12 prijavitelja koji ispunjava sljedeći uvjet: - najmanje 7 subjekta iz različitih država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu Erasmus+. Kao članovi konzorcija računaju se samo korisnici (ne i povezani subjekti).
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2025-NETWORKS-HEI-EU

Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **12. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Da bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za mrežu Jean Monnet za vanjsku politiku: **EU – Sjeverna Amerika** moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Prihvatljive organizacije sudionice (Tko se može prijaviti?)	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju biti: • visoka učilišta sa sjedištem u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu Erasmus+ ili • visoka učilišta sa sjedištem u sljedećim trećim zemljama koje nisu pridružene programu Erasmus+: sudjelovati mogu i Kanada i SAD (regija 12), ali ne kao koordinator. visoka učilišta sa sjedištem u državama članicama EU-a i trećim zemljama pridruženima programu Erasmus+ moraju imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Organizacije iz Bjelarusa (regija 2) i Ruske Federacije (regija 4) nisu prihvatljive za sudjelovanje u ovoj aktivnosti. Napomena: Za ovu aktivnost ne mogu se prijaviti imenovane europske ustanove (utvrđene u Uredbi o uspostavi programa Erasmus+) koje nastoje ostvariti ciljeve od europskog interesa.
Sastav konzorcija (Broj i profil organizacija sudionica)	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 12 prijavitelja (korisnika, ne povezanih subjekata) koji ispunjava sljedeće uvjete: • najmanje 3 subjekta iz Kanade i 3 subjekta iz SAD-a (regija 12) • koordinator mora imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu Erasmus+. Kao članovi konzorcija računaju se samo korisnici (ne i povezani subjekti).
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2025-NETWORKS-HEI-NON-EU-NORTH-AMERICA
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **12. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).
Kako se prijaviti?	Informacije potražite u dijelu C ovog vodiča.

Za **mreže** se primjenjuju sljedeći kriteriji za dodjelu:

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	• Relevantnost prijedloga za prioritetnu temu koja je definirana u pozivu • Relevantnost prijedloga za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Mjera u kojoj je prijedlog prikladan za poticanje razvoja novih aktivnosti poučavanja, istraživanja ili rasprave • Dokaz o akademskoj dodanoj vrijednosti
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost predloženih aktivnosti. • Kvaliteta predloženog sustava za analizu i preispitivanje znanstvenih rezultata • Kvaliteta predloženog modela za uključivanje u politike EU-a • Mjera u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane • Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za aktivnosti u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima • Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	• Sastav mreže u smislu geografske pokrivenosti i komplementarnosti kompetencija • Unutarnja organizacija partnerstva: o mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti sudionika uključenih u predložene aktivnosti i za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi. • Sporazumi o suradnji i raspodjela uloga, odgovornosti i zadaća.
Učinak (najviše 25 bodova)	Očekivani dugoročni učinak mreža. Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta aktivnosti za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta uključenog u mreže: o informiranje o aktivnostima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija • mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) o događanja. • Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Mreže u visokom obrazovanju podupirat će akademsku i javnu „raspravu o pitanjima europske integracije" u skladu s člankom 8. Uredbe o programu Erasmus+, i to prikupljanjem, razmjenom i razmatranjem rezultata istraživanja, sadržaja tečajeva i iskustava te nastalih publikacija (studije, članci itd.) među partnerima. Time što Komisiji redovito prenose inovativne i zanimljive rezultate svoje suradnje, mreže doprinose njezinu oblikovanju politika jer joj pružaju dokaze i nova saznanja o razvoju politika u vezi s tematskim prioritetima poziva.

GEOGRAFSKI CILJEVI

Mreža za unutarnju politiku trebala bi usmjeriti svoje aktivnosti na države članice i treće zemlje povezane s programom Erasmus+. Mreža za vanjsku politiku „EU – Sjeverna Amerika" podupire akademsku suradnju na prioritetima aktivnosti Jean Monnet između europskih i sjevernoameričkih visokih učilišta te je stoga ograničena na države članice, treće zemlje pridružene programu Erasmus+ i zemlje Sjeverne Amerike (regija 12)

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava određenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po mreži za unutarnja pitanja EU-a iznosi 1 000 000 EUR.

Maksimalni doprinos EU-a po mreži za pitanja vanjske politike iznosi 1 200 000 EUR.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

d) troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Stopa sufinanciranja od 80 % primjenjivat će se na ukupne procijenjene prihvatljive troškove određene nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Dopuštena je financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada.

U projektnoj prijavi treba jasno navesti zašto je potrebna financijska potpora trećim stranama, kako će se njome upravljati te navesti popis vrsta aktivnosti za koje treća strana može dobiti financijsku potporu. U prijedlogu se moraju jasno opisati i rezultati koje treba postići.

Maksimalni iznos financijske potpore koji se može isplatiti trećoj strani ne smije prelaziti 60 000 EUR. Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.[444]

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

MREŽE JEAN MONNET U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA

Mreže škola i ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO), ISCED 1 – 4, i/ili visokih učilišta koja pružaju osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika trebale bi dati međunarodni aspekt novoj komponenti programa Jean Monnet i omogućiti razmjenu primjera dobre prakse te iskustvo zajedničkog poučavanja u skupini zemalja.

Aktivnosti će omogućiti približavanje metodologija učenja o pitanjima povezanima s Europskom unijom među stručnjacima koji rade u različitim kontekstima te nailaze na različite izazove i ograničenja zbog nacionalnog zakonodavstva i strukture kurikuluma.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je mreža Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja pružiti potporu školama i ustanovama za SOO (ISCED 1 – 4) i/ili visokim učilištima koja pružaju osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika za poboljšanje znanja o tome kako poučavati o temama povezanima s Europskom unijom te ujedno procesu učenja dati međunarodnu perspektivu.

Razmjena znanja među nastavnicima, suradnički rad na određenim predmetima i metodologijama, iskustva zajedničkog poučavanja i zajedničke aktivnosti osnova su mrežnih aktivnosti. Na primjer:

- razmjena informacija o sadržaju i promicanje rezultata primijenjenih metodologija
- jačanje suradnje različitih škola / ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) i pružatelja osposobljavanja/obrazovanja učitelja i nastavnika, čime one stječu međunarodno iskustvo i ugled na europskoj razini
- razmjena znanja i mobilnosti za zajedničko poučavanje
- poticanje suradnje i stvaranje čvrste i održive platforme znanja koja povezuje škole i ustanove za SOO (ISCED 1 – 4) i/ili visoka učilišta koja pružaju osposobljavanje/obrazovanje učitelja i nastavnika.

USPOSTAVA PROJEKTA

Mreže Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja moraju se provoditi u jednom ili više sljedećih oblika:

- okupljanje i rasprava o metodama poučavanja za nastavne i izvannastavne aktivnosti

444 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

- prikupljanje i dijeljenje dobre prakse za učenje o temama povezanima s Europskom unijom
- organiziranje iskustva zajedničkog i suradničkog poučavanja putem mobilnosti ili putem interneta.

To se može provesti:

- izradom dokumenata i smjernica za diseminaciju dobre prakse
- sastancima uživo ili na internetu
- zajedničkim i suradničkim poučavanjem.

Nacionalnim tijelima može se dostaviti obavijest o javnim školama koje se prijavljuju za ovu aktivnost u svakoj zemlji, uključujući ograničene osobne podatke kao što su ime, prezime i e-adresa osobe za kontakt, kako bi se olakšao postupak vrednovanja njihovih subjekata.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA MREŽE JEAN MONNET ZA DRUGA PODRUČJA OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Da bi bili prihvatljivi, prijavitelji (korisnici i povezani subjekti ako ih ima) moraju: - biti škola, ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) ili visoko učilište koje ima povelju ECHE i pruža inicijalno obrazovanje i/ili osposobljavanje uz rad učiteljima i nastavnicima škola i/ili ustanova za SOO (ISCED 1 – 4) imati sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu.
Sastav konzorcija	Prijedloge mora podnijeti konzorcij od najmanje 6 prijavitelja koji ispunjava sljedeće uvjete - najmanje 3 subjekta iz različitih država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu - najmanje 4 škole i/ili pružatelja SOO-a (ISCED 1 – 4) - najviše 2 visoka učilišta koja pružaju inicijalno obrazovanje i/ili osposobljavanje uz rad učiteljima i nastavnicima škola i/ili ustanova za SOO (ISCED 1 – 4). Kao članovi konzorcija računaju se samo korisnici (ne i povezani subjekti).
Geografska lokacija (Mjesto provedbe aktivnosti)	Aktivnosti se moraju odvijati u prihvatljivim zemljama (vidjeti dio A ovog vodiča).
Trajanje projekta	Projekti bi u pravilu trebali trajati 36 mjeseci (produljenja su moguća u opravdanim slučajevima i uz izmjenu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava).
Gdje se prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2025-NETWORKS-SCHOOLS
Kad se prijaviti?	Zahtjev za bespovratna sredstva predaje se do **12. veljače u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju sljedećih kriterija za dodjelu.

Relevantnost projekta (najviše 25 bodova)	• Mjera u kojoj se prijedlogom ostvaruju ciljevi aktivnosti Jean Monnet: o usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) o omogućavanje nastavnom osoblju škola da razviju nove vještine o razmjena informacija o načinu na koji postižu da njihovi učenici budu upućeniji u teme u području EU-a o olakšavanje iskustva mobilnosti nastavnika kako bi se omogućilo zajedničko poučavanje/mentorstvo s partnerima o bolje razumijevanje EU-a i njegova funkcioniranja o omogućavanje nastavnom osoblju da u svoje aktivnosti uvede sadržaj povezan s EU-om. • Mjera u kojoj je prijedlog relevantan za poštovanje i promicanje zajedničkih vrijednosti EU-a, kao što su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, ravnopravnost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava te suzbijanje svih oblika diskriminacije. • Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: o škole i pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (ISCED 1 – 4) o učiteljima o učenike i studente.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 25 bodova)	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost predloženih aktivnosti. • Mjera: o u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i koherentno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane o u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. • Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. • Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 25 bodova)	• Unutarnja organizacija partnerstva: o mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti sudionika uključenih u predložene aktivnosti za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) i za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi. • Sporazumi o suradnji i raspodjela uloga, odgovornosti i zadaća.

Učinak (najviše 25 bodova)	• Očekivani dugoročni učinak mreža:
	  • na škole i pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
	  o povećani kapaciteti za poučavanje tema povezanih s EU-om
	  o inovativan sadržaj u razvoju novih pristupa temama povezanima s EU-om u školama
	  o pojačana suradnja i kapacitet za povezivanje s partnerima
	  o više financijskih sredstava za poučavanje o temama povezanima s EU-om unutar ustanove
	  • na nastavno osoblje koje je izravno i neizravno uključeno u mreže:
	  o jačanje njihovih vještina za uključivanje pitanja povezanih s EU-om i napredak u prenošenju sadržaja o EU-u u njihovim aktivnostima.
	• Diseminacija i komunikacija:
	  • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta uključenog u mreže:
	  o informiranje o aktivnostima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija
	  o dopiranje do skupina izvan škola i pružatelja SOO-a.
	  • Mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem:
	  o medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.)
	  o događanja.
	• Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 70 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje 15 bodova u svakoj od gore navedenih kategorija kriterija za dodjelu.

Među jednako rangiranim prijedlozima prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost". Bude li taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „kvaliteta projektnog plana i provedbe". Bude li i taj broj bodova jednak, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij „učinak".

Ako to ne bude dovoljno da se odredi tko ima prednost, može se razmotriti cijeli portfelj projekata i stvaranje pozitivnih sinergija među projektima, ili se mogu uzeti u obzir drugi čimbenici povezani s ciljevima poziva. Ti će faktori biti dokumentirani u izvješću odbora za odabir.

OČEKIVANI UČINAK

Kvantitativni: broj korisnika po državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu / regiji.

Kvalitativni: Očekuje se da će mreže Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja donijeti pozitivne i dugoročne učinke za sustav općeg obrazovanja i SOO-a (ISCED 1 – 4), pružajući sudionicima praktično znanje o uspješnim načinima prenošenja činjenica i znanja o Europskoj uniji učenicima i studentima.

Mreže u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja će za ustanove općeg obrazovanja i ustanove za SOO povećati mogućnosti da prošire svoje aktivnosti na teme u području Europske unije.

Aktivnostima koje se podupiru u okviru mreža Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja nastoje se ostvariti i sljedeći ishodi za organizacije sudionice:

- povećani kapacitet za uključivanje tema povezanih s EU-om u svoje aktivnosti
- povećana međunarodna prisutnost.

GEOGRAFSKI CILJEVI

Financirane aktivnosti usmjerene su na države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu, u skladu s kriterijima prihvatljivosti.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i maksimalnog iznosa bespovratnih sredstava određenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 300 000 EUR.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (a u okviru svakog radnog paketa udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

d) troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti. Stopa sufinanciranja od 80 % primjenjivat će se na ukupne procijenjene prihvatljive troškove određene nakon ocjenjivanja.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Pogledajte odjeljak „Prihvatljivi izravni troškovi" u dijelu C ovog vodiča.

Dopuštena je financijska pomoć trećim stranama u obliku bespovratnih sredstava ili nagrada.

U projektnoj prijavi treba jasno navesti zašto je potrebna financijska potpora trećim stranama, kako će se njome upravljati te navesti popis vrsta aktivnosti za koje treća strana može dobiti financijsku potporu. U prijedlogu se moraju jasno opisati i rezultati koje treba postići.

Maksimalni iznos financijske potpore koji se može isplatiti trećoj strani ne smije prelaziti 60 000 EUR.

Dopušteni su troškovi volontiranja. Trebaju biti u obliku jediničnih troškova kako je definirano u Odluci Komisije o jediničnim troškovima za volontere.[445]

[445] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *EU Funding & Tenders*.

DIO C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE

Svi potencijalni prijavitelji koji namjeravaju podnijeti projektni prijedlog kako bi dobili financijsku potporu EU-a u okviru programa Erasmus+ pozivaju se da pažljivo pročitaju ovaj odjeljak, koji je sastavljen u skladu s primjenjivim odredbama Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024., koja se primjenjuje na opći proračun Europske unije[446] (dalje u tekstu „Financijska uredba EU-a").

Sve ugovorne i financijske odredbe koje se primjenjuju na dodijeljena bespovratna sredstva predstavljene su u predlošcima ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, koji su dostupni na portalu *EU Funding & Tenders*[447] za projekte koje provodi Izvršna agencija (EACEA), odnosno na stranicama relevantne nacionalne agencije za program Erasmus+ za projekte koje provode nacionalne agencije[448]. U slučaju neusklađenosti s informacijama iz ovog vodiča odredbe predložaka ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava imaju prednost pred onima iz dijela C.

KAKO PODNIJETI PRIJAVU U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Kako bi predali projektni prijedlog u okviru programa Erasmus+, prijavitelji moraju slijediti četiri koraka opisana u nastavku.

1) Registracija: svaki prijavitelj mora se registrirati na sljedeći način:
    a. za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija prijavitelji, povezani subjekti i pridruženi partneri moraju se registrirati na portalu *EU Funding & Tenders* te dobiti identifikacijsku oznaku sudionika (PIC)[449]. Organizacije/skupine koje već imaju PIC jer su sudjelovale u drugim programima EU-a ne moraju se ponovno registrirati. PIC dobiven prethodnom registracijom valjan je i za prijave u okviru Erasmusa+
    b. za mjere kojima upravljaju nacionalne agencije prijavitelji se, ako već nisu, moraju registrirati u sustavu za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti[450] te dobiti identifikacijsku oznaku organizacije.
2) provjeriti jesu li ispunjeni kriteriji programa za relevantnu aktivnost/područje
3) provjeriti financijske uvjete
4) popuniti i predati prijavni obrazac.

1. KORAK: REGISTRACIJA

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija

Pri registriranju u sustav za podnošenje prijava portala *EU Funding & Tenders* pravni zastupnik prijavitelja mora poduzeti sljedeće korake:

- otvoriti korisnički račun, tzv. račun za EU Login (osim ako osoba koja zastupa prijavitelja već ima takav račun). Novi računi za EU Login mogu se otvoriti ovdje: https://webgate.ec.europa.eu/cas/.
- Portal *EU Funding & Tenders* dostupan je na

[446] Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (preinaka), SL L 2024/2509, 26.9.2024.). Financijska uredba EU-a dostupna je na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ:L_202402509

[447] Portal *EU Funding & Tenders*: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home

[448] Nacionalna agencija za program Erasmus+: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/contacts/national-agencies?facets__permanent%7Cfield_eac_topics=1964

[449] PIC je obvezan podatak u prijavnom obrascu.

[450] Sustav za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti: https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/organisations/register-my-organisation

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home te se registrirati (ako je primjenjivo) u ime organizacije/skupine koju zastupa. Na portalu su dostupne smjernice i često postavljana pitanja.

Prijavitelj se registrira samo jednom u Registru sudionika Europske komisije[451], nakon čega dobiva PIC[452]. Ta je oznaka jedinstveni deveteroznamenkasti broj potreban za podnošenje prijava, a omogućuje jednostavnije popunjavanje prijavnog obrasca (tj. kad prijavitelj unese PIC u obrazac, on će se automatski popuniti svim podacima koje je unio u fazi registracije).

Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+:

Pri registriranju u sustavu za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti, pravni zastupnik prijavitelja mora poduzeti sljedeće korake:

- otvoriti račun za EU Login (osim ako ga prijavitelj već ima). Novi računi za EU Login mogu se otvoriti ovdje: https://webgate.ec.europa.eu/cas/.
- pristupiti sustavu za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti na https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc te se registrirati (ako je primjenjivo) u ime organizacije/skupine koju zastupa.

Organizacije se trebaju registrirati samo jednom, nakon čega dobivaju identifikacijsku oznaku (ID) organizacije. Organizacije svoj ID mogu provjeriti ili promijeniti informacije koje su s njim povezane putem sustava za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti.

Unošenjem ID-a organizacije u prijavni obrazac on će se automatski popuniti svim podacima koje je organizacija unijela u fazi registracije.

Za korištenje ID-a druge organizacije u prijavnom obrascu prijavitelji moraju imati izričitu privolu. Takav se dokaz može zatražiti u slučaju nesuglasica i prijavitelji mogu biti diskvalificirani ako ga ne mogu predočiti.

Dokaz o pravnom statusu

U procesu registracije prijavitelji moraju priložiti sljedeće dokumente:

- obrazac za pravne subjekte (može se preuzeti s internetskih stranica Europske komisije na https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/forms-contracts_hr). U slučaju prijava konzorcija obrazac za pravne subjekte trebali bi dostaviti svi članovi konzorcija.
- Obrazac za financijsku identifikaciju (može se preuzeti s internetskih stranica Europske komisije na https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/forms-contracts_hr). Ispunite obrazac koji se odnosi na zemlju u kojoj se nalazi banka, čak i ako je prijavitelj službeno registriran u drugoj zemlji. U slučaju prijava konzorcija obrazac za financijsku identifikaciju trebalo bi dostaviti samo za koordinatora.

Za bespovratna sredstva koja prelaze 60 000 EUR prijavitelji će možda morati priložiti posebne dokumente kao dokaz financijske sposobnosti. Više pojedinosti potražite u odjeljku „Kriteriji za odabir" u nastavku.

2. KORAK: PROVJERA ISPUNJAVANJA KRITERIJA PROGRAMA

U fazi izrade projekta i prije nego što zatraže potporu EU-a, sudionici moraju provjeriti ispunjavaju li oni i njihov projekt kriterije koji se odnose na: kriterije dopuštenosti i prihvatljivosti, kriterije za isključivanje, odabir i dodjelu.

[451] Europska komisija ima elektronički registar organizacija koje sudjeluju u različitim programima EU-a, takozvani Registar sudionika.
[452] PIC je obvezan podatak u prijavnom obrascu.

Kriteriji dopuštenosti

Prijave se moraju poslati **najkasnije do roka za podnošenje prijava navedenog u pozivu**.

Prijave moraju biti čitljive i dostupne.

Prijave moraju biti potpune i sadržavati sve dijelove i obvezne priloge. Nakon roka za prijavu mogu se ispraviti samo administrativne pogreške na zahtjev upravljačke agencije u opravdanim slučajevima.

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija prijave se moraju dostaviti **elektronički**, putem portala *EU Funding & Tenders*. Prijave (uključujući priloge i popratnu dokumentaciju) moraju se dostaviti u obrascima iz sustava za podnošenje prijava.

Prijedlozi moraju biti potpuni i sadržavati sve tražene informacije te sve potrebne priloge i popratnu dokumentaciju:

- dio A prijavnog obrasca sadržava administrativne informacije o sudionicima (budući koordinator, korisnici i povezani subjekti) i sažeti proračun projekta (popunjava se izravno putem interneta)
- dio B prijavnog obrasca sadržava tehnički opis projekta (preuzima se iz sustava za podnošenje prijava portala, ispunjava, sastavlja i ponovno prenosi na portal) i
- dio C sadržava dodatne podatke o projektu (popunjava se izravno putem interneta ako je potrebno).

Prijave (dio B) ograničene su na 40 stranica za pozive za bespovratna sredstva male vrijednosti (60 000 EUR ili manje), 120 stranica za pozive za bespovratna sredstva velike vrijednosti (4 000 000 EUR) i 70 za sve druge pozive. Sljedeće aktivnosti odstupaju od ovog pravila: 40 stranica za „Jačanje kapaciteta u visokom obrazovanju" i 70 stranica za združene diplomske studije Erasmus Mundus. Ocjenjivači neće uzeti u obzir dodatne stranice.

Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ prijave se moraju podnijeti **elektronički**, putem obrazaca dostupnih na internetskim stranicama programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti.

Kriteriji prihvatljivosti

Na temelju kriterija prihvatljivosti utvrđuje se smije li prijavitelj sudjelovati u pozivu na podnošenje prijedloga i podnijeti prijedlog za aktivnost. Ti se kriteriji primjenjuju na prijavitelje i na projekte/aktivnosti za koje se traže bespovratna sredstva (npr. profil, broj uključenih organizacija sudionica, vrsta projekta ili/i aktivnosti, trajanje aktivnosti, profil i/ili broj uključenih sudionika).

Da bi bili prihvatljivi, prijavitelj i projekt moraju ispunjavati sve kriterije prihvatljivosti koji se odnose na aktivnost za koju se prijedlog podnosi. Ako projekt ne ispunjava kriterije prihvatljivosti u fazi prijave, bit će odbijen bez daljnjeg ocjenjivanja. Ako se u fazi provedbe ili podnošenja završnog izvješća pokaže da ti kriteriji nisu ispunjeni, aktivnosti se mogu smatrati neprihvatljivima te može biti zatražen povrat bespovratnih sredstava EU-a koja su prvotno dodijeljena projektu.

Kriteriji prihvatljivosti koji se primjenjuju na svaku od aktivnosti koje se provode u skladu s Vodičem kroz program Erasmus+ opisani su u dijelu B.

Kriteriji za isključenje

U skladu s člankom 137. stavkom 2. Financijske uredbe, u okviru izravnog i neizravnog upravljanja, sustav ranog otkrivanja i isključenja primjenjuje se na:

a) sudionike i primatelje
b) subjekte na čiju se sposobnost natjecatelj ili ponuditelj namjerava osloniti ili podugovaratelje ugovaratelja
c) sve osobe ili subjekte koji primaju sredstva Unije ako se proračun izvršava na temelju članka 62. stavka 1. prvog podstavka točke (c) i članka 157. stavka 4. na temelju informacija dostavljenih u skladu s člankom 158. stavkom 7.
d) izdavatelje jamstva
e) sponzore iz članka 26.
f) stvarne vlasnike i sve povezane subjekte isključenog subjekta iz članka 138. stavka 6.

g) fizičke osobe iz članka 138. stavka 5. prvog podstavka točaka od (a) do (c).

Time se ne dovode u pitanje članak 157. stavak 7. ni pravila utvrđena u sporazumima o doprinosu u slučaju osoba ili subjekata koji primaju sredstva Unije kad se proračun izvršava u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (c).

U skladu s člankom 138. Financijske uredbe odgovorni dužnosnik za ovjeravanje isključuje gore spomenutu osobu ili subjekt iz sudjelovanja u postupcima dodjele u okviru programa Erasmus+ ili iz izvršenja sredstava Unije u sljedećim situacijama za isključenje:

a) osoba ili subjekt je u stečaju, podliježe postupku u slučaju nesolventnosti ili postupku likvidacije, njegovom imovinom upravlja upravitelj ili sud, u nagodbi je s vjerovnicima, poslovne aktivnosti su mu suspendirane ili se nalazi u bilo kakvoj analognoj situaciji koja proizlazi iz sličnog postupka predviđenog pravom Unije ili nacionalnim pravom

b) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da osoba ili subjekt krši svoje obveze u pogledu plaćanja poreza ili doprinosa za socijalno osiguranje u skladu s primjenjivim pravom

c) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da su osoba ili subjekt krivi za tešku povredu dužnosti zbog kršenja primjenjivih zakona ili drugih propisa ili etičkih normi profesije kojoj osoba pripada ili zbog protupravnog postupanja koje utječe na njezinu profesionalnu vjerodostojnost ako takvo postupanje upućuje na protuzakonitu namjeru ili krajnju nepažnju, uključujući osobito bilo što od sljedećeg:

i. netočno prikazivanje informacija, s namjerom ili iz nepažnje, koje su potrebne kako bi se potvrdilo da ne postoji osnova za isključenje ili da su ispunjeni kriteriji prihvatljivosti ili kriteriji za odabir ili pri izvršenju pravne obveze

ii. dogovaranje s drugim osobama ili subjektima s namjerom narušavanja tržišnog natjecanja

iii. kršenje prava intelektualnog vlasništva

iv. nepropisan utjecaj ili pokušaj da se nepropisno utječe na postupak odlučivanja radi pribavljanja sredstava Unije iskorištavanjem, putem lažnog predstavljanja, sukoba interesa koji uključuje bilo kojeg financijskog izvršitelja ili drugu osobu iz članka 61. stavka 1. Financijske uredbe

v. pokušaj da osoba ili subjekt dobiju povjerljive informacije zahvaljujući kojima bi imali nepoštenu prednost u postupku dodjele

vi. poticanje na diskriminaciju, mržnju ili nasilje nad skupinom osoba ili članom određene skupine ili slične aktivnosti koje su u suprotnosti s vrijednostima na kojima se Unija temelji i koje su utvrđene u članku 2. UEU-a, ako takva
povreda dužnosti utječe na integritet osobe ili subjekta, što negativno utječe na izvršenje pravne obveze ili je konkretna prijetnja njezinu izvršenju

d) pravomoćnom presudom utvrđeno je da je prijavitelj kriv za bilo što od sljedećeg:

i. prijevaru, u smislu članka 3. Direktive (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća[453] i članka 1. Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica, sastavljene Aktom Vijeća od 26. srpnja 1995.[454]

ii. primanje i davanje mita kako je definirano u članku 4. stavku 2. Direktive (EU) 2017/1371 ili davanje mita u smislu članka 3. Konvencije o borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike Europskih zajednica ili dužnosnike država članica Europske unije, sastavljene Aktom Vijeća od 26. svibnja 1997.[455], ili postupanje iz članka 2. stavka 1. Okvirne odluke Vijeća 2003/568/PUP[456], ili korupciju kako je definirana u drugim primjenjivim pravima

[453] Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).
[454] SL C 316, 27.11.1995., str. 48.
[455] SL C 195, 25.6.1997., str. 1.
[456] Okvirna odluka Vijeća 2003/568/PUP od 22. srpnja 2003. o borbi protiv korupcije u privatnom sektoru (SL L 192, 31.7.2003., str. 54.).

iii. postupanje u vezi sa zločinačkom organizacijom, kako je navedeno u članku 2. Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP[457]

iv. pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. stavaka 3., 4. i 5. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća[458]

v. kaznena djela terorizma ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, kako su definirana u člancima od 3. do 12. Direktive (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća[459], ili poticanje, pomaganje, potpora ili pokušaj počinjenja takvih kaznenih djela, kako je navedeno u članku 14. te direktive

vi. dječji rad ili druga kaznena djela koja se odnose na trgovinu ljudima iz članka 2. Direktive 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća[460]

e) osoba ili subjekt pokazao je znatne nedostatke u udovoljavanju glavnim obvezama pri izvršenju pravne obveze koja se financira iz proračuna, što je:

i. dovelo do preuranjenog prestanka pravne obveze

ii. doveli do primjene ugovornih kazni ili drugih ugovornih sankcija ili

iii. otkriveni nakon provjera, revizija ili istraga dužnosnika za ovjeravanje, OLAF-a, Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) ili Revizorskog suda

f) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je osoba počinila nepravilnost u smislu članka 1. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95[461]

g) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je osoba ili subjekt osnovao subjekt u drugoj jurisdikciji kako bi izbjegao fiskalne, socijalne ili bilo koje druge pravne obveze u jurisdikciji u kojoj se nalazi njegovo sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja

h) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je subjekt osnovan s ciljem iz točke (g)

i) subjekt ili osoba namjerno i bez odgovarajućeg obrazloženja odbija istragu, provjeru ili reviziju koju obavlja dužnosnik za ovjeravanje, njegov predstavnik ili revizor, OLAF, EPPO ili Revizorski sud. Smatra se da osoba ili subjekt odbija istragu, provjeru ili reviziju ako poduzima radnje čiji je cilj ili učinak spriječiti, onemogućiti ili odgoditi radnje potrebne za provođenje istrage, provjere ili revizije. Takve radnje osobito uključuju uskraćivanje potrebnog pristupa svojim prostorijama ili drugim područjima koja se koriste u poslovne svrhe, prikrivanje ili odbijanje otkrivanja informacija ili pružanje lažnih informacija.

Ako u slučajevima iz točaka od (c) do (i) ne postoji pravomoćna presuda ili, prema potrebi, konačna upravna odluka, odgovorni dužnosnik za ovjeravanje isključuje osobu ili subjekt na temelju preliminarne pravne ocjene postupanja iz tih točaka, uzimajući u obzir utvrđene činjenice ili druge nalaze sadržane u preporuci povjerenstva iz članka 145. Financijske uredbe.

Prethodno navedene činjenice i nalazi posebno uključuju:

(a) činjenice utvrđene u kontekstu revizija ili istraga koje provodi EPPO u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, Revizorski sud, OLAF ili unutarnji revizor, ili bilo koje druge provjere, revizije ili kontrole za čiju je provedbu odgovoran dužnosnik za ovjeravanje;

(b) upravne odluke koje nisu konačne, a koje mogu uključivati stegovne mjere koje izriče nadležno nadzorno tijelo odgovorno za provjeru primjene normi profesionalne etike

[457] Okvirna odluka Vijeća 2008/841/PUP od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala (SL L 300, 11.11.2008., str. 42.).

[458] Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73).

[459] Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73).

[460] Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15.4.2011., str. 1.).

[461] Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

(c) činjenice iz odluka osoba i subjekata koji izvršavaju sredstva Unije u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (c)
(d) odluke Komisije u vezi s kršenjem prava Unije o tržišnom natjecanju ili odluke nacionalnog nadležnog tijela u vezi s kršenjem prava Unije ili nacionalnog prava tržišnog natjecanja

Odgovorni dužnosnik za ovjeravanje osobu ili subjekt iz članka 137. Financijske uredbe isključuje u sljedećim slučajevima:

(a) ako se fizička ili pravna osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela osobe ili subjekta iz članka 137. stavka 2. Financijske uredbe (vidjeti i gore) ili koja ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole u odnosu na tu osobu ili subjekt nalazi u jednoj ili više situacija iz gore navedenih točaka od (c) do (i)
(b) ako se fizička ili pravna osoba koja preuzima neograničenu odgovornost za dugove prijavitelja iz članka 137. stavka 2. nalazi u jednoj ili više situacija iz prethodno navedenih točaka (a) ili (b)
(c) ako se fizička osoba koja je ključna za dodjelu ili za izvršenje pravne obveze nalazi u jednoj ili više situacija iz prethodno navedenih točaka od (c) do (i).

U slučajevima iz članka 138. stavka 3. odgovorni dužnosnik za ovjeravanje može privremeno isključiti osobu ili subjekt bez preporuke povjerenstva iz članka 145. Financijske uredbe ako bi njihovo sudjelovanje u postupku dodjele ili njihov odabir za izvršenje sredstava Unije ozbiljno i neposredno ugrozilo financijske interese Unije. U takvim slučajevima odgovorni dužnosnik za ovjeravanje odmah upućuje predmet povjerenstvu iz članka 145. Financijske uredbe i donosi konačnu odluku najkasnije 14 dana nakon što je zaprimio preporuku povjerenstva.

Odgovorni dužnosnik za ovjeravanje, uzimajući u obzir, ako je to primjenjivo, preporuku povjerenstva iz članka 145., ne isključuje osobu ili subjekt iz članka 137. stavka 2. iz sudjelovanja u postupku dodjele ili odabira za izvršenje sredstava Unije:

(a) ako su korektivne mjere iz članka 138. stavka 10. Financijske uredbe koje su osoba ili subjekt poduzeli dostatne za dokazivanje njihove pouzdanosti. Ova se točka ne primjenjuje u slučaju iz članka 138. stavka 1. točke (d)
(b) ako je neophodno osigurati kontinuitet pružanja usluga tijekom ograničenog razdoblja i do donošenja korektivnih mjera utvrđenih u članku 138. stavku 7. Financijske uredbe
(c) ako bi takvo isključenje bilo neproporcionalno na temelju kriterija iz članka 138. stavka 3. Financijske uredbe.

Ako aktivnost provodi prijavitelj koji ima povezane subjekte, na njih se odnose isti kriteriji za isključenje kao i na glavnog prijavitelja.

Odgovorni dužnosnik za ovjeravanje u postupku dodjele odbija prijavitelja za kojeg vrijedi sljedeće:

(a) nalazi se u situaciji za isključenje utvrđenoj u skladu s člankom 138.
(b) netočno je prikazao informacije koje su uvjet za sudjelovanje u postupku ili ih nije dostavio
(c) prethodno je bio uključen u pripremu dokumenata u vezi s postupkom dodjele ako to dovodi do kršenja načela jednakog postupanja, uključujući narušavanje tržišnog natjecanja, koje se ne može drukčije ispraviti.

Nacionalna ili Izvršna agencija može na svojim stranicama objaviti sljedeće informacije o isključenju, a kad je primjenjivo i o financijskoj sankciji u slučajevima iz točaka od (c) do (i) stavka 1.:

(a) ime dotične osobe ili subjekta
(b) situaciju za isključenje
(c) trajanje isključenja i/ili iznos financijske sankcije.

Ti kriteriji za isključenje primjenjuju se na prijavitelje u okviru svih aktivnosti programa Erasmus+. U skladu s člankom 199. stavkom 1. točkom (b) Financijske uredbe zahtjev za bespovratna sredstva sadržava izjavu prijavitelja u skladu s člankom 139. stavkom 1. Financijske uredbe (Izjava i dokaz o nepostojanju situacije za isključenje) te izjavu o ispunjavanju kriterija prihvatljivosti (vidjeti prethodno navedeno) i kriterija za odabir (vidjeti u nastavku). U slučaju prijedloga podnesenih u ime konzorcija, prethodno opisani kriteriji za isključenje primjenjuju se na sve članove koji sudjeluju u projektu.

U skladu s člankom 137. stavkom 4. i člankom 140. Financijske uredbe primatelju sredstava EU-a prema kojem je preuzeta pravna obveza i koji je u situaciji za isključenje može se izreći financijska sankcija kako je navedeno u članku 138. stavku 1. točkama od (c) do (i).

Nadalje, Komisija smatra da za potrebe provedbe aktivnosti obuhvaćenih Vodičem sljedeći subjekti jesu ili bi mogli biti u sukobu interesa i stoga nisu ili možda nisu prihvatljivi za sudjelovanje:

- nacionalna tijela zadužena za nadzor nacionalnih agencija i provedbu programa Erasmus+ u svojoj zemlji: ne mogu se prijaviti niti sudjelovati ni u jednoj aktivnosti kojom upravlja nacionalna agencija u bilo kojoj zemlji, ali se mogu prijaviti (kao prijavitelji ili partneri) za sudjelovanje u aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to izričito isključeno za predmetnu aktivnost (kako je navedeno u dijelu B Vodiča)

- nacionalne agencije (jedina djelatnost pravnog subjekta) ili odjeli nacionalnih agencija pravnih subjekata čija je aktivnost izvan područja nadležnosti nacionalnih agencija ne mogu se prijaviti niti sudjelovati ni u jednoj od aktivnosti koje se provode u skladu s ovim vodičem

- strukture ili mreže koje su utvrđene ili određene u okviru programa Erasmus+ ili u godišnjem programu rada Komisije koji je donesen za provedbu programa Erasmus+ za primanje financijskog doprinosa Komisije u okviru provedbe programa Erasmus+, čiji je domaćin pravni subjekt koji je ujedno domaćin nacionalne agencije, ne mogu se prijaviti niti sudjelovati u aktivnostima kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ u bilo kojoj zemlji, ali se mogu prijaviti (kao prijavitelji ili partneri) za sudjelovanje u aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to izričito isključeno za predmetnu aktivnost (kako je navedeno u dijelu B ovog vodiča); moraju prije dodjele bespovratnih sredstava ili ugovora moći pokazati da nisu u sukobu interesa jer su poduzele mjere predostrožnosti ili zato što je njihovo unutarnje ustrojstvo takvo da postoji jasno odvajanje interesa. Nadalje, moraju biti utvrđeni troškovi i prihodi svake ključne ili projektne aktivnosti za koju se dodjeljuju sredstva EU-a. Odluku o tome da nema sukoba interesa donosi Izvršna agencija ili GU EAC, pod vlastitom odgovornošću, ovisno o tome kome je prijedlog podnesen

- pravni subjekti koji su domaćin nacionalne agencije za program Erasmus+, ali se bave drugim djelatnostima unutar ili izvan područja nadležnosti za program Erasmus+, kao i subjekti povezani s tim pravnim subjektima, ne mogu se prijaviti niti sudjelovati ni u jednoj aktivnosti kojom upravlja nacionalna agencija u bilo kojoj zemlji, ali se u načelu mogu prijaviti za sudjelovanje u aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako to nije izričito isključeno za predmetnu aktivnost (kako je navedeno u dijelu B Vodiča). Međutim, prije dodjele bespovratnih sredstava ili ugovora moraju dokazati da nisu u sukobu interesa jer su poduzele mjere predostrožnosti ili zato što je njihovo unutarnje ustrojstvo takvo da postoji jasno odvajanje interesa (npr. minimalna odvojenost računa, odvajanje linija izvješćivanja i odlučivanja, mjere za sprečavanje pristupa povlaštenim informacijama). Nadalje, moraju biti utvrđeni troškovi i prihodi svake ključne ili projektne aktivnosti za koju se dodjeljuju sredstva EU-a. Odluku o tome da nema sukoba interesa donosi pod vlastitom odgovornošću institucija kojoj je zahtjev podnesen.

EU-ove mjere ograničavanja

Za neke subjekte vrijede posebna pravila (npr. subjekte koji podliježu EU-ovim mjerama ograničavanja u skladu s člankom 29. Ugovora o Europskoj uniji i člankom 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).[462]). Takvi subjekti nisu prihvatljivi za sudjelovanje ni u kojem svojstvu, među ostalim kao korisnici, povezani subjekti, pridruženi partneri, podugovaratelji ili primatelji financijske potpore trećim stranama (ako postoje).

KRITERIJI ZA ODABIR

Nacionalna ili Izvršna agencija primjenjuje kriterije za odabir kako bi ocijenila financijsku i operativnu sposobnost prijavitelja za provedbu predloženog projekta na temelju informacija iz prijavnog obrasca. Bez obzira na zatraženi iznos

[462] Službeni list Europske unije sadržava službeni popis pa u slučaju dvojbi njegov sadržaj ima prednost pred sadržajem Karte sankcija EU-a(https://www.sanctionsmap.eu).

bespovratnih sredstava relevantna agencija može zatražiti od prijavitelja da dostavi dodatne dokumente i informacije u skladu s odredbama navedenima u nastavku.

Financijska sposobnost

Financijska sposobnost znači da prijavitelj ima stabilne i dostatne izvore financiranja za obavljanje svoje aktivnosti tijekom cijelog razdoblja za koje se dodjeljuju bespovratna sredstva i za sudjelovanje u njihovu financiranju.

Provjera financijske sposobnosti u pravilu se provodi za sve koordinatore (i kad je riječ o jedinom korisniku projekta), osim za:

- fizičke osobe koje dobivaju potporu za obrazovanje
- javna tijela, uključujući organizacije država članica[463]
- međunarodne organizacije
- osobe ili subjekte koji podnose zahtjev za subvencioniranje kamatnih stopa i subvencioniranje naknada za jamstva ako je cilj tih subvencija jačanje financijske sposobnosti korisnika ili ostvarivanje prihoda
- javne pravne subjekte, ustanove i organizacije u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta koje su u zadnje dvije godine primile više od 50 % svojih godišnjih prihoda iz javnih izvora[464]
- međunarodne organizacije
- ako zatraženi iznos bespovratnih sredstava za projekt nije veći od 60 000 EUR.

Ako je potrebno, to se može učiniti i za povezane subjekte.

U slučaju zahtjeva za bespovratna sredstva EU-a koja ne prelaze 60 000 EUR i koje podnose druge vrste subjekata osim prethodno navedenih, prijavitelji moraju dostaviti izjavu kojom potvrđuju da imaju financijsku sposobnost za provedbu projekta. Ta je izjava poseban dio prijavnog obrasca. Relevantna agencija može zatražiti da prijavitelj dostavi dodatnu dokumentaciju i informacije.

U slučaju zahtjeva za bespovratna sredstva EU-a koja prelaze 60 000 EUR i koje podnose druge vrste subjekata osim prethodno navedenih, osim izjave prijavitelj putem portala *EU Funding & Tenders* (Registar sudionika – kartica „Financijska sposobnost") / sustava za registraciju organizacija mora dostaviti sljedeće dokumente:

- račun dobiti i gubitka koordinatora
- bilancu i
- druge dokumente, na zahtjev.

Za više informacija o aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija vidjeti „Pravila o provjeri pravnog subjekta, imenovanju zastupnika pravnog subjekta i procjeni financijske sposobnosti": https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_hr.pdf

Ako se zahtjev odnosi na bespovratna sredstva za aktivnost za projekt čiji iznos premašuje 750 000 EUR, uz prethodno navedeno može se zatražiti izvješće o reviziji ovlaštenog vanjskog revizora, ako je dostupno, i uvijek u slučajevima u kojima je zakonska revizija propisana pravom Unije ili nacionalnim pravom, kojim se potvrđuju financijski izvještaji za najviše posljednje tri dostupne financijske godine. U svim drugim slučajevima prijavitelj dostavlja vlastitu izjavu koju potpisuje njegov ovlašteni predstavnik kojom potvrđuje valjanost svoje računovodstvene dokumentacije za najviše posljednje tri dostupne financijske godine.

Subjekti koji ne mogu dostaviti prethodno navedene dokumente jer su novoosnovani mogu umjesto njih dostaviti procijenjene financijske podatke / financijsku izjavu ili izjavu o osiguranju u kojoj se navode financijski rizici prijavitelja.

[463] Uključujući škole, visoka učilišta i organizacije u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta koje su primile više od 50 % svojih godišnjih prihoda iz javnih izvora u zadnje dvije godine, za koje se smatra da imaju potrebne financijske, profesionalne i administrativne kapacitete za provedbu aktivnosti u okviru programa.

[464] Članak 21. stavak 3. Uredbe (EU) 2021/817 o programu Erasmus; nacionalna, europska ili druga bespovratna sredstva za projekt ne smatraju se javnim sredstvima za potrebe provjere financijske sposobnosti.

Koordinator mora dostaviti te dokumente putem portala *EU Funding & Tenders* (Registracija sudionika – kartica „Financijska sposobnost") / sustava za registraciju organizacija samo ako središnje službe EU-a za validaciju putem Registra sudionika ili relevantna nacionalna agencija od prijavitelja zatraže da dostavi potrebne popratne dokumente. U slučaju aktivnosti kojima izravno upravlja Izvršna agencija (EACEA), taj se zahtjev šalje putem sustava za slanje poruka koji je dio predmetnog sustava.

U slučaju prijedloga podnesenih u ime konzorcija partnera, ako nacionalna ili Izvršna agencija sumnja u financijsku sposobnost konzorcija, trebala bi provesti procjenu rizika na temelju koje se prethodno navedeni dokumenti mogu zatražiti od svih organizacija sudionica u konzorciju. To se primjenjuje bez obzira na dodijeljeni iznos.
Ako nakon analize tih dokumenata nacionalna ili Izvršna agencija zaključi da je financijska sposobnost slaba, može:

- zatražiti dodatne informacije
- zahtijevati pojačan režim financijske odgovornosti, tj. solidarnu odgovornost za sve sukorisnike ili solidarnu odgovornost povezanih subjekata
- odlučiti da će odobriti isplatu pretfinanciranja u obrocima
- odlučiti odobriti (jedno ili više) pretfinanciranja pokrivenih bankovnim jamstvom ili
- odlučiti da neće odobriti pretfinanciranje.

Ako se financijska sposobnost smatra nedostatnom, prijedlog se odbija.

Operativna sposobnost

Operativna sposobnost znači da prijavitelj ima stručne kompetencije i kvalifikacije potrebne za provedbu predloženog projekta, kao što su odgovarajući resursi u smislu kvalificiranog osoblja, posebne kvalifikacije, stručno iskustvo i preporuke u dotičnom području, materijal i opremu. Procjena operativne sposobnosti može se proširiti i na cijelo partnerstvo jer će kvaliteta provedbe ovisiti o sposobnostima svih partnerskih organizacija. Odgovorni dužnosnik za ovjeravanje može, ovisno o procjeni rizika, odustati od obveze provjeravanja operativne sposobnosti javnih tijela, organizacija država članica ili međunarodnih organizacija.

Za prijave koje se podnose nacionalnim agencijama:

Prijavitelji će morati dokazati svoju operativnu sposobnost tako da u prijavnom obrascu navedu sljedeće informacije:

- opće informacije o organizaciji/organizacijama
- općeniti profil (kvalifikacije i iskustvo) osoblja odgovornog za upravljanje projektom i njegovu provedbu
- opis sastava konzorcija (ako je primjenjivo).

Osim toga, prijavitelji moraju dostaviti izjavu kojom potvrđuju da su operativno sposobni za provedbu projekta.

Ako bespovratna sredstva premašuju 60 000 EUR, prijavitelj uz prijavu mora dostaviti:

- popis relevantnih publikacija organizacija sudionica[465]
- popis svih prijašnjih i tekućih projekata i provedenih aktivnosti koji su povezani s dotičnim područjem politike ili tom specifičnom aktivnosti.

U slučaju dvojbe[466] nacionalna agencija može koristiti i druge izvore informacija, kao što su nalazi prethodnih revizija, povratne informacije (među ostalim iz drugih nacionalnih agencija) od rukovoditelja prethodnih ili tekućih projekata, izvješća o nadzornim posjetima ili informacije s internetskih stranica organizacije ili njezina profila na društvenim mrežama, kako bi procijenila operativnu sposobnost i mogućnost njezina stjecanja.

[465] Taj se zahtjev primjenjuje samo ako su organizacije sudionice izradile publikacije relevantne za područje politike ili za konkretnu aktivnost.
[466] To se odnosi na bilo koji iznos bespovratnih sredstava.

Nacionalna agencija može zatražiti i dodatne popratne dokumente i informacije za provjeru informacija sadržanih u prijavi (kao što su životopisi ključnih osoba u projektu kao dokaz potrebnog stručnog iskustva).

Slične informacije o partnerskim organizacijama može zatražiti i ocijeniti i nacionalna agencija.

Osim toga, prijavitelji za akreditaciju u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja i mladih moraju imati najmanje dvije godine iskustva u provedbi aktivnosti na temelju kojih imaju pravo zatražiti akreditaciju. Iskustvo stečeno prije spajanja ili sličnih strukturnih promjena javnih subjekata (npr. škola ili obrazovnih centara) uzet će se u obzir kao relevantno iskustvo.

Koordinatori konzorcija za mobilnost moraju imati sposobnost koordiniranja konzorcija u skladu s predloženim Erasmus planom, svrhom konzorcija, planiranom raspodjelom zadaća i Erasmus standardima kvalitete (dostupno na internetskim stranicama Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/eac-a02-2020-quality-standards.pdf).

Ispunjavanje navedenih uvjeta provjeravat će se na temelju prijave (uključujući informacije o prethodnom sudjelovanju prijavitelja u programu Erasmus+ za 2014. – 2020. i za 2021. – 2027.) i dokumenata podnesenih u sustavu za registraciju organizacija. Ako ne unesu informacije koje se traže u prijavnom obrascu ili ne dostave pravodobno dodatne informacije koje je zatražila nacionalna agencija, prijavitelji mogu biti odbijeni.

Ako se operativna sposobnost smatra nedostatnom, prijava se odbija.

Za prijave podnesene Izvršnoj agenciji:

Operativna sposobnost ocjenjivat će se usporedno s kriterijem za dodjelu „Kvaliteta" na temelju kompetentnosti i iskustva prijavitelja i njihovih projektnih timova, uključujući operativne resurse (ljudske, tehničke i druge).

Smatra se da prijavitelji imaju dovoljnu operativnu sposobnost ako su ispunjeni zahtjevi koji se na nju odnose iz ovog poziva na podnošenje prijedloga.

Prijavitelji će morati dokazati svoj kapacitet tako da u prijavnom obrascu (dio B) navedu sljedeće informacije:

- općenite profile (kvalifikacije i iskustva) osoblja odgovornog za upravljanje projektom i njegovu provedbu
- opis sastava konzorcija
- popis projekata financiranih sredstvima EU-a u posljednje 4 godine.

Nacionalna ili Izvršna agencija može zatražiti dodatne popratne dokumente kako bi provjerila informacije navedene u prijavi.

Kriteriji za dodjelu

Na temelju kriterija za dodjelu nacionalna ili Izvršna agencija može:

- ocjenjivati kvalitetu podnesenih projektnih/akreditacijskih prijedloga s obzirom na ciljeve i prioritete utvrđene u okviru ključnih aktivnosti programa Erasmus+ i očekivane rezultate
- dodjeljivati bespovratna sredstva / akreditacije projektima kojima se postiže najveća moguća djelotvornost financiranja Unije
- ocjenjivati zahtjeve za bespovratna sredstva / akreditaciju.

Prijedlozi koji prelaze pojedinačni prag i ukupni prag za kvalitetu razmatrat će se za dodjelu sredstava u granicama raspoloživih sredstava za ovaj poziv. Ostatak prijedloga stavlja se na rezervnu listu ili se proglašava neuspješnim.

Kriteriji za dodjelu koji se primjenjuju na svaku od aktivnosti koje se provode u skladu s Vodičem kroz program Erasmus+ opisani su u dijelu B.

3. KORAK: PROVJERA FINANCIJSKIH UVJETA

Oblici bespovratnih sredstava

Bespovratna sredstva mogu biti u sljedećem obliku:

1) mješovita bespovratna sredstva za stvarne troškove:
    - nadoknada postotka stvarno nastalih nadoknadivih rashoda: npr. izvanredni troškovi u okviru aktivnosti mobilnost ključne aktivnosti 1
    - nadoknada na temelju jediničnih troškova, koji obuhvaćaju određene posebne kategorije prihvatljivih troškova koje su unaprijed jasno utvrđene upućivanjem na iznos po jedinici: npr. pojedinačna potpora u okviru projekata mobilnosti ključne aktivnosti 1

2) Jednokratni doprinosi:
   To znači da će bespovratna sredstva nadoknaditi fiksni iznos na temelju jednokratnog iznosa ili financiranja koje nije povezano s troškovima. Jednokratni iznos izračunava se u skladu s metodologijom utvrđenom u Komisijinoj Odluci o odobravanju korištenja jednokratnih iznosa i jediničnih troškova u okviru programa Erasmus+ 2021. – 2027.[467] i uz pomoć priložene detaljne proračunske tablice / kalkulatora (ako postoji).

   To mogu biti:

    - **bespovratna sredstva u obliku jednokratnih iznosa na temelju proračuna**: iznos će odrediti tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna projekta, rezultata ocjenjivanja i stope financiranja određene u pozivu (dio B ovog vodiča); predviđeni proračun mora biti u skladu s osnovnim uvjetima prihvatljivosti za bespovratna sredstva EU-a za stvarne troškove (za aktivnosti kojima upravlja EACEA, vidjeti ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s objašnjenjima, članak 6.)

    - **unaprijed određena bespovratna sredstva u obliku jednokratnog iznosa**: tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva unaprijed određuje iznos u pozivu (dio B ovog vodiča)

    - kombinacija navedenoga.

Mehanizam financiranja koji se primjenjuje u okviru programa Erasmus+ u većini slučajeva osigurava bespovratna sredstva na osnovi naknade na temelju jediničnih troškova ili jednokratnih iznosa. Te vrste bespovratnih sredstava pomažu prijaviteljima da jednostavno izračunaju zatraženi iznos bespovratnih sredstava i olakšavaju realno financijsko planiranje projekta.

Kako biste saznali koja se vrsta bespovratnih sredstava primjenjuje na svaku stavku financiranja u okviru svake aktivnosti programa Erasmus+ obuhvaćene ovim vodičem, pogledajte opis svake aktivnosti odjeljku „Koja su pravila financiranja?" u dijelu B.

NAČELA KOJA SE PRIMJENJUJU NA BESPOVRATNA SREDSTVA EU-a

Zabrana retroaktivnosti

Bespovratna sredstva EU-a ne mogu se dodijeliti retroaktivno za projekte koji su već dovršeni.

Bespovratna sredstva EU-a mogu se dodijeliti za projekt koji je već započeo samo ako prijavitelj u projektnom prijedlogu može dokazati da je bilo potrebno započeti projekt prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. U tim slučajevima troškovi prihvatljivi za financiranje ne smiju nastati prije datuma podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.

[467] Odluka o odobravanju korištenja jednokratnih iznosa i jediničnih troškova u okviru programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/erasmus/guidance/ls-and-unit-cost-decision_erasmus_en.pdf

Ako prijavitelj započne s provedbom projekta prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, čini to na vlastiti rizik.

Višestruko podnošenje prijave

Prijavitelji mogu prijaviti više prijedloga za različite projekte u okviru istog poziva (i primiti financijska sredstva za njih). Organizacije mogu sudjelovati u više prijedloga.

Međutim, ako se prijavi nekoliko prijedloga za vrlo slične projekte, prihvatit će se i ocijeniti samo jedan, a od prijavitelja će se tražiti da druge povuku (ili će biti odbijen).

Prijedlozi se mogu izmijeniti i ponovno prijaviti do roka za podnošenje prijava.

Kad je riječ o aktivnostima kojima upravljaju nacionalne agencije, ako isti prijavitelj više puta podnese istu prijavu različitim agencijama, sve će prijave biti odbijene. Ako isti ili različiti prijavitelj podnese gotovo iste ili vrlo slične prijave istoj agenciji ili različitim agencijama, one će biti posebno ocijenjene te sve mogu biti odbijene.

Originalan sadržaj i autorstvo

Sve prijave za projekte i akreditacije moraju sadržavati izvorni sadržaj čiji je autor prijavitelj ili druge organizacije koje zajednički podnose zahtjev za bespovratna sredstva. Ako prijavitelji za pripremu prijave namjeravaju koristiti generativnu umjetnu inteligenciju (UI), trebali bi imati na umu da postoji rizik od plagiranja i temeljito provjeriti je li prijava primjerena i točna, je li u skladu s propisima o intelektualnom vlasništvu i je li njezin sadržaj izvoran. Visoka učilišta koja prijavljuju aktivnosti međunarodne mobilnosti mogu u sastavljanje prijave uključiti i svoja partnerska visoka učilišta iz zemalja koje nisu pridružene programu. Ni jedna druga organizacija ni vanjske osobe ne mogu biti plaćene niti primiti drugu naknadu za sastavljanje prijave. Nacionalna agencija može u bilo kojem trenutku isključiti prijavitelja iz postupka odabira ili prekinuti projekt za koji su dodijeljena sredstva / opozvati akreditaciju ako utvrdi da se ta pravila nisu poštovala.

Zabrana kumulativne dodjele

Jedan korisnik može za određeni projekt dobiti bespovratna sredstva iz proračuna samo jednom. Isti se troškovi ni u kojim okolnostima ne smiju dvaput financirati iz proračuna Unije.

Kako bi se izbjegao rizik od dvostrukog financiranja, prijavitelj mora navesti izvore i iznose svih drugih sredstava koje je primio ili zatražio u toj godini, bilo za isti ili neki drugi projekt, uključujući operativna bespovratna sredstva. Za mjere kojima upravljaju nacionalne agencije to će biti navedeno u prijavnom obrascu. Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija to će se provjeriti izjavom o časti.

Zabrana ostvarivanja dobiti

Bespovratna sredstva dodijeljena iz proračuna Unije ne smiju imati svrhu ili učinak ostvarenja dobiti u okviru projekta koji provodi korisnik. Dobit se definira kao višak primitaka, izračunan u trenutku plaćanja preostalog iznosa, u odnosu na prihvatljive troškove aktivnosti, pri čemu su primici ograničeni na bespovratna sredstva Unije i prihode ostvarene tom aktivnošću[468]. Načelo zabrane ostvarivanja dobiti ne primjenjuje se na:

[468] U tu su svrhu primici ograničeni na prihode ostvarene projektom, kao i na financijske doprinose koje su donatori posebno namijenili financiranju prihvatljivih troškova. Stoga je, prema prethodnoj definiciji, dobit (ili gubitak) razlika između:

- privremeno prihvaćenog iznosa bespovratnih sredstava i prihoda ostvarenih tom aktivnošću
- i prihvatljivih troškova korisnika.

Osim toga, ako se ostvari dobit, vrši se povrat. Nacionalna ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima stvarno nastalima za korisnika u provedbi aktivnosti. Daljnja pojašnjenja izračuna dobiti navest će se za aktivnosti za koje se bespovratna sredstva isplaćuju u obliku povrata određenog dijela prihvatljivih troškova.

(a) aktivnosti čiji je cilj jačanje financijske sposobnosti korisnika ili aktivnosti koje ostvaruju prihod kako bi se osigurao njihov kontinuitet nakon razdoblja financiranja Unije predviđenog sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava
(b) potporu za studij, istraživanje, osposobljavanje ili obrazovanje isplaćenu fizičkim osobama ili drugu izravnu potporu isplaćenu fizičkim osobama kojima je pomoć najpotrebnija, kao što su nezaposlene osobe i izbjeglice
(c) aktivnosti koja provode neprofitne organizacije
(d) bespovratna sredstva koja se isplaćuju u obliku jediničnih troškova ili jednokratnih iznosa
(e) bespovratna sredstva male vrijednosti (60 000 EUR ili manje).

Ako se ostvari dobit, Komisija ima pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima koji su stvarno nastali za korisnika u provedbi aktivnosti.

Za potrebe izračuna dobiti ostvarene na temelju bespovratnih sredstava neće se uzimati u obzir sufinanciranje u obliku doprinosa u naravi.

Sufinanciranje

Bespovratna sredstva uključuju sufinanciranje. Zbog toga se sredstva potrebna za provedbu aktivnosti ne osiguravaju u cijelosti iz bespovratnih sredstava. Sufinanciranje može imati oblik vlastitih sredstava korisnika, dohotka ostvarenog aktivnošću ili financijskih doprinosa ili doprinosa u naravi od trećih strana.

Kad se bespovratna sredstva EU-a isplaćuju u obliku jediničnog troška, jednokratnog iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope – kao što je za većinu aktivnosti obuhvaćenih ovim vodičem – Komisija unaprijed osigurava primjenu načela neostvarivanja dobiti i sufinanciranja pri utvrđivanju stopa ili postotaka takvih jedinica, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa. Poštovanje načela neostvarivanja dobiti i sufinanciranja općenito se podrazumijeva i stoga prijavitelji ne moraju opravdati troškove provedbe projekta.

Međutim, isplatom bespovratnih sredstava na osnovi naknade na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope ne dovodi se u pitanje pravo pristupa zakonski propisanoj evidenciji korisnika. Ako se provjerom ili revizijom utvrdi da financirano događanje nije ostvareno (projektne aktivnosti nisu provedene u skladu s aktivnostima odobrenima u fazi prijave, sudionici nisu sudjelovali u aktivnostima itd.), a korisniku su bespovratna sredstva neopravdano isplaćena povratom na temelju doprinosa jediničnim troškovima, jednokratnih iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope, nacionalna ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat iznosa bespovratnih sredstava. Isto tako, ako poduzete aktivnosti ili nastali proizvodi nisu provedeni ili se loše provode (uključujući nepridržavanje ugovorne obveze), iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti, ovisno o stupnju dovršenosti aktivnosti. Osim toga, u statističke svrhe i svrhe praćenja Europska komisija može provoditi ankete na uzorcima korisnika radi izračuna stvarnih troškova koji nastaju u projektima koji se financiraju povratom na temelju doprinosa jediničnim troškovima, jednokratnih iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope.

PRAVILA O PRIHVATLJIVOSTI TROŠKOVA

Da bi bili prihvatljivi, troškovi i doprinosi moraju ispunjavati uvjete prihvatljivosti navedene u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava i u nastavku[469].

<u>Prihvatljivi troškovi – opći uvjeti</u>

1) Za stvarne troškove:

- stvarno su nastali korisniku
- nastali su tijekom razdoblja provedbe utvrđenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, uz iznimku troškova povezanih sa završnim izvješćima i potvrdama o reviziji koji mogu nastati kasnije

[469] Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija detaljne primjenjive financijske odredbe iznesene su u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava objavljenom na portalu *EU Funding & Tenders*.

- prijavljeni su u okviru jedne od proračunskih kategorija navedenih u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava
- nastali su u vezi s aktivnosti opisanom u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava i nužni su za njezinu provedbu
- mogu se identificirati i provjeriti, posebno zato što su knjiženi u poslovne knjige korisnika i utvrđeni u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima zemlje u kojoj korisnik ima sjedište i u skladu s uobičajenom praksom troškovnog računovodstva korisnika
- u skladu su sa zahtjevima primjenjivog zakonodavstva u području poreza, rada i socijalne sigurnosti
- razumni su, opravdani i u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, posebno kad je riječ o ekonomičnosti i učinkovitosti.

2) Jedinični troškovi i doprinosi:

- prijavljeni su u okviru jedne od proračunskih kategorija navedenih u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava

i. jedinice:

- korisnik je stvarno iskoristio ili stvorio u razdoblju provedbe
- potrebne su za provedbu aktivnosti i

ii. broj jedinica može se utvrditi i provjeriti te, kad je potrebno, potkrijepiti evidencijama i dokumentacijom.

3) Jednokratni doprinosi:

- prijavljeni su u okviru jedne od aktivnosti/radnih paketa navedenih u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava
- korisnik pravilno obavlja rad u skladu s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava
- rezultati se moraju postići u razdoblju provedbe.

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija i koje se temelje na modelu financiranja jednokratnim iznosom tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva (EACEA) utvrdit će jednokratan iznos na temelju procijenjenog proračuna projekta. Pojedinosti su navedene u dijelu B ovog vodiča. Nadalje:

- Budući da detaljna proračunska tablica služi kao osnova za utvrđivanje jednokratnih iznosa za bespovratna sredstva (i budući da jednokratni iznosi moraju biti pouzdane zamjenske vrijednosti za stvarne troškove projekta), uključeni troškovi moraju biti u skladu s osnovnim uvjetima prihvatljivosti za bespovratna sredstva EU-a za stvarne troškove (vidjeti *ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava s objašnjenjima, članak 6.*). To je posebno važno za nabavu i podugovaranje, koji moraju biti u skladu s kriterijem najbolje vrijednosti za novac (ili, prema potrebi, kriterijem najniže cijene) i u kojima ne smije biti sukoba interesa. Ako proračunska tablica sadržava neprihvatljive troškove, iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti (čak i kasnije za vrijeme provedbe projekta ili nakon njegova završetka).
- Ako se jedinični trošak volontera[470] može uvrstiti u detaljnu proračunsku tablicu za konkretnu aktivnost financiranu jednokratnim iznosom, pogledajte dio B ovog vodiča. Troškovi volontera nisu klasična kategorija troškova. Nema troškova jer volonteri rade besplatno, no ipak ih se može dodati u proračun u obliku unaprijed utvrđenog jediničnog troška (po volonteru) te na taj način možete iskoristiti rad volontera za dobivanje bespovratnih sredstava (povećanjem iznosa naknada do 100 % normalnih troškova, odnosno drugih kategorija troškova koji nisu troškovi volontiranja). Više informacija dostupno je u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava s objašnjenjima, članku 6.2.A.5.
- Ako se jedinični trošak vlasnika MSP-a / fizičke osobe471 može financirati jednokratnim iznosom bespovratnih sredstava i može se uvrstiti u detaljnu proračunsku tablicu za konkretnu aktivnost, pogledajte dio B.
- Za putne i životne troškove u okviru jednokratnog iznosa bespovratnih sredstava koristite jedinične putne i životne troškove472.

[470] Odluka Komisije od 10. travnja 2019. o odobravanju korištenja jediničnih troškova za prijavu troškova osoblja za rad volontera u okviru određenog djelovanja ili programa rada (C(2019)2646).

[471] Odluka Komisije od 20. listopada 2020. o odobravanju korištenja jediničnih troškova za troškove osoblja vlasnika malih i srednjih poduzeća i korisnika koji su fizičke osobe koji ne primaju plaću za radove koje obavljaju u okviru aktivnosti ili programa rada (C(2020)7115).

[472] Odluka Komisije od 12. siječnja 2021. o odobravanju korištenja jediničnih troškova za putne troškove, troškove smještaja i dnevnica u okviru aktivnosti ili programa rada u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. (C(2021)35).

- Ako su troškovi za financijsku potporu trećim stranama dopušteni i mogu se uvrstiti u detaljnu proračunsku tablicu za konkretnu aktivnost financiranu jednokratnim iznosom, pogledajte dio B. Maksimalni iznos po trećoj strani je 60 000 EUR, osim ako je u dijelu B navedeno drukčije.
- Ako postoji poseban režim za troškove opreme, pogledajte dio B.
- Prihvatljivi su troškovi komunikacije radi predstavljanja projekta na internetskim stranicama sudionika ili računima na društvenim mrežama; troškovi za zasebne internetske stranice projekta nisu prihvatljivi.

Prihvatljivi troškovi – posebni uvjeti

Prihvatljivi stvarni troškovi mogu biti izravni ili neizravni.

Izravni troškovi

Prihvatljivi izravni troškovi su posebni troškovi izravno povezani s izvođenjem aktivnosti koji se stoga mogu izravno knjižiti za tu aktivnost. Proračunske kategorije koje se nadoknađuju kao stvarni troškovi potražite u dijelu B ovog vodiča.

Korisnikovi interni računovodstveni i revizijski postupci moraju omogućavati izravno usklađivanje prijavljenih troškova i prihoda projekta s odgovarajućim računovodstvenim izvješćima i popratnom dokumentacijom.

Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Prihvatljiv je porez na dodanu vrijednost (PDV) koji u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom o PDV-u ne podliježe odbitku ni povratu[473]. Jedina se iznimka odnosi na aktivnosti ili transakcije u kojima države, regionalna i lokalna tijela vlasti te druga javna tijela djeluju kao javna tijela[474]. Direktiva o PDV-u ne primjenjuje se na države izvan EU-a. Organizacije iz trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu biti oslobođene plaćanja poreza (uključujući PDV), pristojbi i naknada ako je potpisan sporazum između Europske komisije i treće zemlje koja nije pridružena programu u kojoj organizacija ima sjedište.

Prihvatljivi neizravni troškovi

Neizravni troškovi su troškovi koji nisu izravno povezani s provedbom aktivnosti i stoga joj se ne mogu izravno pripisati.

Za projekte mobilnosti osoba koje rade s mladima (pojedinosti o pravilima financiranja za aktivnosti potražite u dijelu B ovog vodiča) paušalni iznos koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika i koje već ne pokrivaju prihvatljivi izravni troškovi (npr. računi za struju ili internet, trošak najma prostora), ali se mogu smatrati naplativima u okviru projekta.

Neizravni troškovi ne smiju uključivati troškove unesene u drugu proračunsku kategoriju. Neizravni troškovi nisu prihvatljivi ako korisnik već prima operativna bespovratna sredstva iz proračuna Unije (npr. u okviru poziva na podnošenje prijedloga o suradnji s civilnim društvom u sklopu programa Erasmus+).

Neprihvatljivi troškovi

Sljedeći se troškovi ne smatraju prihvatljivima:

- troškovi ili doprinosi koji nisu u skladu s uvjetima iz dijela B ovog vodiča
- troškovi povezani s povratom od kapitala i dividendama koje isplaćuje korisnik
- dug i troškovi koji proizlaze iz dužničkih obveza
- sredstva za pokrivanje gubitaka ili otplatu duga
- neplaćene kamate
- gubitke zbog tečajnih razlika;
- bankovni troškovi koje zaračunava korisnikova banka za prijenose sredstava koje izvršava tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva

[473] U državama članicama u nacionalno zakonodavstvo o PDV-u prenosi se Direktiva 2006/112/EZ o PDV-u.

[474] Vidjeti članak 13. stavak 1. Direktive.

- pretjerani ili nerazumni rashodi
- PDV koji se može odbiti ili vratiti (uključujući PDV koji plaćaju javna tijela koja obavljaju dužnost tijela javne vlasti) (vidjeti gornji odlomak o porezu na dodanu vrijednost)
- nastali troškovi ili doprinosi za aktivnosti provedene tijekom suspenzije ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava
- doprinosi u naravi trećih strana
- troškovi ili doprinosi prijavljeni u okviru drugih bespovratnih sredstava EU-a (ili bespovratnih sredstava koja dodjeljuje država članica EU-a, zemlja koja nije država članica EU-a ili drugo tijelo koje izvršava proračun EU-a), osim u sljedećim slučajevima:
    - ako se bespovratna sredstva za aktivnost kombiniraju s bespovratnim sredstvima za poslovanje koja se dodjeljuju u istom razdoblju te korisnik može dokazati da se bespovratnim sredstvima za poslovanje ne pokrivaju (izravni ili neizravni) troškovi bespovratnih sredstava za aktivnost
- troškovi ili doprinosi za osoblje državne (ili regionalne/lokalne) uprave, za aktivnosti koje su sastavni dio uobičajene djelatnosti uprave (tj. ne provode se samo radi bespovratnih sredstava)
- troškovi ili doprinosi (posebno za putovanja i dnevnice) za osoblje ili predstavnike institucija, tijela ili agencija EU-a
- u slučaju najma ili zakupa opreme, trošak mogućnosti otkupa na kraju najma ili zakupa
- troškovi otvaranja i vođenja bankovnih računa (uključujući troškove prijenosa iz nacionalne agencije ili u nju koje naplaćuje banka korisnika).

Izvori financiranja

Prijavitelj u prijavnom obrascu mora navesti doprinos iz drugih izvora osim bespovratnih sredstava EU-a. Sufinanciranje može biti u obliku vlastitih sredstava korisnika ili financijskih doprinosa trećih strana. Ako u trenutku završnog izvješća i zahtjeva za plaćanje preostalog iznosa postoje dokazi o višku prihoda, vidjeti prethodne odjeljke o zabrani ostvarivanja dobiti i sufinanciranju.

Doprinosi u naravi od trećih osoba ne smatraju se mogućim izvorom sufinanciranja.

4. KORAK: ISPUNITI I POSLATI PRIJAVNI OBRAZAC

Kad traže bespovratna sredstva EU-a u okviru programa Erasmus+, prijavitelji za svaku aktivnost moraju koristiti posebne obrasce:

- **Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija** prijave se moraju dostaviti **elektronički**, putem portala *EU Funding & Tenders* za relevantni poziv na podnošenje prijedloga[475]. Prijave (uključujući priloge i popratnu dokumentaciju) moraju se dostaviti u obrascima iz sustava za podnošenje prijava. Više informacija o postupku podnošenja (uključujući tehničke aspekte) potražite u internetskom priručniku dostupnom na https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf.

- **Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+** prijave (zajedno s prilozima i pratećom dokumentacijom) moraju se podnijeti **elektronički**, putem prijavnih obrazaca dostupnih u odjeljku *Opportunities* na stranici programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti[476]. Više informacija o postupku podnošenja potražite u vodičima kroz Erasmus+ i Europske snage solidarnosti dostupnima na: https://wikis.ec.europa.eu/display/NAITDOC.

[475] Prijavni obrasci dostupni su na portalu *EU Funding & Tenders* u odjeljku o pozivima na podnošenje prijedloga na https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/calls-for-proposals?order=DESC&pageNumber=1&pageSize=50&sortBy=startDate&isExactMatch=true&status=31094501,31094502&frameworkProgramme=43353764.

[476] Prijavni obrasci dostupni su u odjeljku *Opportunities* na stranici programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti na https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/.

U slučaju projekata koji podnosi konzorcij, koordinator podnosi jednu prijavu za projekt u ime svih članova. Prijavu treba dostaviti odgovarajućoj nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji (vidi odjeljke „Gdje se prijaviti" za svaku aktivnost, u dijelu B ovog vodiča).

Prijave koje se šalju poštom, dostavnom službom, faksom ili e-poštom neće biti prihvaćene.

U slučaju aktivnosti kojima upravlja nacionalna agencija elektronički obrazac mora se ispuniti na jednom od službenih jezika država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu. U slučaju aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija, prijavitelji moraju ispuniti obrazac na jednom od službenih jezika EU-a. Međutim, sažetak projekta uvijek treba biti na engleskom jeziku.

Prijave se podnose samo jednoj nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji. Ako je ista prijava predana više puta u istom krugu odabira istoj nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji, ona uvijek uzima u obzir posljednju valjanu verziju predanu prije isteka roka. Ako ista organizacija prijaviteljica ili konzorcij više puta predaju iste ili vrlo slične prijave različitim nacionalnim agencijama, sve će prijave automatski biti odbijene (vidjeti odjeljak o nekumulativnoj dodjeli).

Poštovanje roka

Zahtjev mora biti predan prije roka utvrđenog za svaku aktivnost. Rokovi za podnošenje projekata navedeni su za svaku aktivnost u dijelu B „Kriteriji prihvatljivosti" ovog vodiča.

Napomena: Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+, bez obzira na datum roka, elektronički obrasci moraju se dostaviti do 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija (EACEA) i koje su obuhvaćene ovim vodičem, u skladu sa zahtjevima Komisijina portala *EU Funding & Tenders*, rok za podnošenje prijedloga EACEA-i je 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Prijavitelji sa sjedištem u zemljama koje su u drugoj vremenskoj zoni trebaju paziti na vremenske razlike kako bi izbjegli odbacivanje zahtjeva.

ŠTO SLIJEDI NAKON PODNOŠENJA ZAHTJEVA?

Svi zahtjevi koje zaprime nacionalne agencije ili Izvršna agencija prolaze kroz postupak ocjenjivanja.

Postupak ocjenjivanja

Projektne prijedloge ocjenjuje nacionalna ili Izvršna agencija koja je zaprimila prijavu, i to isključivo na temelju kriterija opisanih u ovom vodiču. Ocjenjivanje podrazumijeva:

- provjeru ispunjava li prijava kriterije dopuštenosti
- provjeru ispunjavaju li prijavitelj i predložene aktivnosti kriterije prihvatljivosti
- provjeru ispunjava li prijavitelj kriterije za isključenje i odabir (tj. ima li operativnu i financijsku sposobnost)
- ocjenu kvalitete kako bi se provjerilo u kojoj mjeri prijava ispunjava kriterije za dodjelu. Takvo ocjenjivanje kvalitete u većini slučajeva obavlja se uz potporu neovisnih stručnjaka. Stručnjaci svoje ocjenjivanje temelje na smjernicama koje je izradila Europska komisija. Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ te su smjernice dostupne na internetskim stranicama Europske komisije i agencija koje su odgovorne za upravljanje Erasmus+ projektima u svakoj zemlji
- provjeru postoji li rizik od dvostrukog financiranja. Ako je potrebno, takva se provjera obavlja u suradnji s drugim agencijama ili drugim dionicima.

Nacionalna ili Izvršna agencija imenuje ocjenjivački odbor koji će upravljati cijelim postupkom odabira. Na temelju ocjene koju je proveo ocjenjivački odbor, prema potrebi uz potporu stručnjaka, bit će odabran i sastavljen popis projekata predloženih za dodjelu bespovratnih sredstava.

Za aktivnosti obuhvaćene ovim vodičem, za vrijeme postupka ocjenjivanja od prijavitelja se može tražiti da dostave dodatne informacije ili da objasne popratne dokumente dostavljene uz prijavu, pod uvjetom da te informacije ili objašnjenja bitno ne mijenjaju prijedlog. Dodatne informacije i objašnjenja posebno su opravdani u slučaju očitih administrativnih pogrešaka prijavitelja ili u slučajevima kad – za projekte koji se financiraju na temelju ugovora za više korisnika – nedostaje jedna ili više punomoći partnera (za ugovore za više korisnika vidjeti odjeljak „Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava" u nastavku).

Konačna odluka

Na kraju postupka ocjenjivanja, nacionalna ili Izvršna agencija odlučuje kojim će se projektima dodijeliti bespovratna sredstva, i to na temelju:

- rang liste koju predlaže ocjenjivački odbor
- dostupnog proračuna za bilo koju ključnu aktivnost (ili bilo koju projektnu aktivnost u okviru ključne aktivnosti).

Po završetku postupka ocjenjivanja dokumenti za prijavu i popratni materijali ne vraćaju se prijavitelju, bez obzira na rezultat postupka.

Obavijest o rezultatima

Svi prijavitelji primit će obavijest o ishodu ocjenjivanja. Taj će obavijest sadržavati upute o sljedećim koracima u procesu potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

uspješni prijavitelji bit će pozvani radi pripreme za dodjelu bespovratnih sredstava; ostali će biti uvršteni na rezervnu listu ili odbijeni. Poziv na pripremu za dodjelu bespovratnih sredstava ne predstavlja službenu obvezu za financiranje.

Prije dodjele bespovratnih sredstava nacionalna ili Izvršna agencija treba obaviti razne pravne provjere: provjeru pravnog subjekta, provjeru financijske sposobnosti, provjeru postoje li razlozi za isključenje itd. Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija od prijavitelja će se tražiti da dostave financijske podatke svoje organizacije i imenuju zastupnika pravnog subjekta.

Ako prijavitelj smatra da je postupak ocjenjivanja bio manjkav, može podnijeti pritužbu (u skladu s rokovima i postupcima navedenima u obavijesti o ishodu ocjenjivanja).

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija obavijesti koje nisu otvorene u roku od 10 dana od slanja smatraju se pregledanima i rokovi će se računati od otvaranja/pregleda[477]. Napominjemo da za pritužbe koje se podnose elektroničkim putem može biti ograničen broj znakova.

Okvirni vremenski raspored za obavješćivanje o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava i potpisivanju ugovora:

U slučaju projekata u okviru ključne aktivnosti 1 kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+, obavijest o odluci o dodjeli i potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava okvirno će uslijediti četiri mjeseca nakon roka za podnošenje zahtjeva.

U slučaju projekata u okviru ključne aktivnosti 2 kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+, obavijest o odluci o dodjeli i potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava okvirno će uslijediti pet mjeseci nakon roka za podnošenje zahtjeva.

U slučaju projekata u okviru ključnih aktivnosti 2 i 3 kojima upravlja Izvršna agencija obavijest o odluci o dodjeli okvirno će uslijediti 6, a potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava 9 mjeseci nakon roka za prijavu.

ŠTO SE DOGAĐA AKO JE ZAHTJEV ODOBREN?

[477] Vidjeti i uvjete na portalu *EU Funding & Tenders*: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/tc_en.pdf.

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava

Ako je projekt odabran za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, nacionalna ili Izvršna agencija i prijavitelj potpisuju ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava. Prijavitelj prima ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, koji potpisuje i vraća nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji; nacionalna ili Izvršna agencija posljednja je stranka potpisnica. Kad obje stranke potpišu ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, prijavitelj postaje korisnik bespovratnih sredstava EU-a i može početi s provedbom projekta.

Ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava mogu biti ugovori s jednim korisnikom, pri čemu je prijavitelj jedini korisnik, ili ugovori za više korisnika, pri čemu sve partnerske organizacije u konzorciju postaju korisnici ugovora. Ugovor za više korisnika potpisuje koordinator, koji je jedina kontaktna točka za nacionalnu ili Izvršnu agenciju. Međutim, sve ostale organizacije koje sudjeluju u projektu (sukorisnici) potpisuju pristupni obrazac kojim koordinatoru prenose odgovornost da preuzme tu ulogu. Pristupne obrasce koje partneri daju koordinatoru trebalo bi dostaviti u fazi prijave. Ako se ti pristupni obrasci dostavljaju kasnije, moraju biti dostupni najkasnije do trenutka potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Napomena: pristupni obrasci nisu obvezni za partnerske organizacije u drugim zemljama u kojima se ne nalazi organizacija prijaviteljica u slučaju projekata mobilnosti za studente i osoblje u visokom obrazovanju, projekata mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, projekata mobilnosti za učenike i osoblje u odgoju i općem obrazovanju te projekata mobilnosti za osoblje u obrazovanju odraslih. Međutim, organizacije članice nacionalnih konzorcija u području visokog obrazovanja, SOO-a i obrazovanja odraslih moraju dostaviti pristupni obrazac organizaciji prijaviteljici.

Iznos bespovratnih sredstava

Prihvaćanje prijave ne predstavlja obvezu dodjele sredstava u iznosu koji je zatražio prijavitelj. Iznos traženih sredstava može se smanjiti na temelju posebnih financijskih pravila koja se primjenjuju na određenu aktivnost.

Dodjela bespovratnih sredstava u određenom krugu odabira ne znači pravo na dodjelu u naknadnim krugovima. Treba napomenuti da je iznos predviđen u ugovoru najveći iznos koji nije moguće povećavati, bez obzira na to je li korisnik zatražio veći iznos. Ako je nacionalna agencija tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva, za aktivnosti koje se temelje na modelu jediničnog troška iznos bespovratnih sredstava predviđen ugovorom mogao bi se povećati zbog izvanrednih troškova.

Sredstva koja isplaćuje Izvršna agencija ili nacionalna agencija moraju biti vidljiva na računu ili podračunu koji je korisnik naveo za isplatu bespovratnih sredstava.

Postupci plaćanja

Ovisno o vrsti aktivnosti, trajanju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i procjeni financijskog rizika, za projekte koji se podupiru u okviru programa Erasmus+ primjenjuju se različiti postupci plaćanja.

Osim za prvu isplatu pretfinanciranja, druga plaćanja ili povrati vrše se na temelju analize izvješća ili zahtjeva za plaćanje koje dostavlja korisnik (predlošci tih dokumenata bit će uskoro dostupni na stranicama nacionalnih agencija, a za Izvršnu agenciju na portalu *EU Funding & Tenders*).

Postupci plaćanja koji se primjenjuju u okviru programa Erasmus+ opisani su u nastavku.

Plaćanje pretfinanciranja

Iznos pretfinanciranja uplaćuje se na račun korisnika u roku od 30 dana od datuma kad dvije stranke potpišu ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava („stupanje na snagu") te kad su, ako je primjenjivo, zaprimljena odgovarajuća financijska jamstva (vidjeti odjeljak „Financijsko jamstvo" u nastavku). Svrha je pretfinanciranja osigurati korisniku početna sredstva. Nacionalne agencije ili Izvršna agencija mogu odlučiti podijeliti iznos prvog pretfinanciranja na nekoliko rata. Mogu odlučiti i smanjiti iznos pretfinanciranja ili ga uopće ne isplatiti ako se smatra da je financijska sposobnost korisnika slaba.

Daljnje isplate pretfinanciranja

U okviru nekih aktivnosti korisniku će se daljnji iznosi pretfinanciranja isplaćivati u roku od 60 kalendarskih dana od kad nacionalna agencija ili Izvršna agencija zaprimi njegov zahtjev za isplatu daljnjeg pretfinanciranja, samo ako je taj zahtjev popraćen izvješćem o pretfinanciranju. Te isplate daljnjih iznosa pretfinanciranja mogu se zatražiti kad se iskoristi barem 70 % prethodne isplate pretfinanciranja. Kad je iz izvještaja o korištenju prethodne isplate pretfinanciranja vidljivo da je za podmirivanje troškova aktivnosti iskorišteno manje od 70 % prethodne isplate pretfinanciranja, iznos novog pretfinanciranja koji se treba isplatiti umanjuje se za neiskorišteni iznos iz prethodnog pretfinanciranja.

Privremeno izvješće ili izvješće o napretku / tehničko izvješće

Od korisnika se može tražiti da uz zahtjev za međuplaćanje dostave i periodično ili privremeno izvješće.

U drugim slučajevima od korisnika se može tražiti da dostave i izvješće o napretku provedbe projekta. Izvješća o napretku ne znače automatske daljnje isplate. Privremeno izvješće i izvješće o napretku moraju se dostaviti do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Završno plaćanje ili povrat preostalog iznosa

Iznos završnog plaćanja korisniku utvrđuje se na temelju završnog izvješća koje se mora dostaviti do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako a) ne budu provedena događanja za koja su dodijeljena bespovratna sredstva ili budu provedena drukčije nego što je planirano, b) stvarno nastali prihvatljivi troškovi korisnika budu manji od planiranih u fazi prijave ili c) kvaliteta ostvarenih aktivnosti/rezultata bude nezadovoljavajuća, iznos sredstava može se razmjerno tome smanjiti ili, ako je primjenjivo, od korisnika će se tražiti povrat prekomjernih iznosa primljenih u okviru isplate pretfinanciranja.

U okviru određenih aktivnosti nacionalna ili Izvršna agencija prenosi 100 % dodijeljenih bespovratnih sredstava u ratama pretfinanciranja. U takvim slučajevima nije potrebno platiti preostali iznos. Međutim, ako na temelju završnog izvješća koje korisnik dostavlja do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava a) ne budu provedena događanja za koja su dodijeljena bespovratna sredstva ili budu provedena drukčije nego što je planirano, b) stvarno nastali prihvatljivi troškovi korisnika budu manji od planiranih u fazi prijave ili c) kvaliteta ostvarenih aktivnosti/rezultata bude nezadovoljavajuća, od korisnika će se tražiti povrat prekomjernih iznosa primljenih u okviru isplate pretfinanciranja.

Plaćanja pretfinanciranja (ili njihovi dijelovi) mogu se prebiti (bez pristanka korisnika) s iznosima koje korisnik duguje tijelu koje dodjeljuje bespovratna sredstva, do iznosa koji se duguje tom korisniku.

Završno plaćanje vrši se u roku od 60 kalendarskih dana od primitka završnog izvješća.

OSTALE VAŽNE UGOVORNE ODREDBE

Financijsko jamstvo

Ako se smatra da je financijska sposobnost slaba, nacionalna ili Izvršna agencija može tražiti od korisnika kojem su dodijeljena bespovratna sredstva u iznosu većem od 60 000 EUR da unaprijed dostavi jamstvo kako bi se ograničili financijski rizici povezani s isplatom pretfinanciranja. Moguće je tražiti jamstvo do iznosa pretfinanciranja.

Svrha je takvog jamstva da banka ili financijska institucija daje neopozivo kolateralno osiguranje ili se obvezuje da će na prvi poziv ispuniti obveze korisnika koje proizlaze iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

To financijsko jamstvo u eurima daje ovlaštena banka ili financijska institucija sa sjedištem u državi članici EU-a. Ako korisnik ima sjedište u trećoj zemlji, nacionalna ili Izvršna agencija može se složiti da jamstvo da banka ili financijska institucija sa sjedištem u toj zemlji ako smatra da ta banka ili financijska institucija nudi financijsku sigurnost i svojstva jednake onima koji se nude u državi članici EU-a.

Jamstvo se može zamijeniti zajedničkim jamstvom treće strane ili nekoliko trećih strana iz organizacija sudionica koje su stranke istog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Jamstva se oslobađaju kad se iznosi pretfinanciranja pokriju u odnosu na međuplaćanje ili plaćanje preostalog iznosa korisniku, u skladu s uvjetima iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako je plaćanje preostalog iznosa u obliku povrata, jamstvo se oslobađa nakon što korisnik primi obavijest ili izričito ostaje na snazi do završnog plaćanja i, ako je završno plaćanje u obliku povrata, do tri mjeseca nakon što korisnik primi obavijest o terećenju.

Podugovaranje i dodjela ugovora o nabavi

Korisnik može primijeniti podugovaranje ili ugovore o provedbi za određene tehničke usluge koje su sastavni dio aktivnosti, a zahtijevaju posebna znanja (u pravnom, računovodstvenom, poreznom području te području ljudskih potencijala, IT-a i slično). Troškovi koji su korisniku nastali za takve vrste usluga mogu se stoga smatrati prihvatljivim troškovima pod uvjetom da ispunjavaju sve ostale kriterije opisane u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Ako provedba projekta zahtijeva nabavu robe, radova ili usluga (ugovor), korisnici moraju ugovor dodijeliti ekonomski najpovoljnijoj ponudi, odnosno ponudi koja nudi najbolju vrijednost za novac, ili, ako je primjereno, ponudi koja nudi najnižu cijenu te moraju osigurati da nema sukoba interesa i da se dokumentacija čuva za slučaj revizije.

U slučaju ugovora o provedbi vrijednosti veće od 60 000 EUR nacionalna ili Izvršna agencija može, uz pravila iz prethodnog odlomka, odrediti posebna pravila za korisnika. Ta će posebna pravila biti objavljena na stranicama nacionalnih agencija ili Izvršne agencije.

Informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima

U skladu s načelom transparentnosti i obvezom naknadnog objavljivanja, informacije o primateljima sredstava Unije moraju se objaviti na internetskim stranicama Komisije, Izvršne agencije i/ili nacionalnih agencija u prvoj polovini godine nakon zaključenja financijske godine za koju su dodijeljena.

Informacije se mogu objaviti i u bilo kojem drugom primjerenom mediju, uključujući Službeni list Europske unije.

Nacionalne agencije i Izvršna agencija objavljuju sljedeće informacije:

- ime i mjesto korisnika
- iznos dodijeljenih sredstava
- prirodu i svrhu bespovratnih sredstava.

Od objavljivanja se može odustati na temelju propisno obrazloženog i opravdanog zahtjeva korisnika ako postoji rizik da će se objavom ugroziti prava i slobode uključenih osoba koje su zaštićene Poveljom Europske unije o temeljnim pravima ili naštetiti poslovnim interesima korisnika.

Kad je riječ o osobnim podacima fizičkih osoba, objavljene informacije uklanjaju se dvije godine nakon kraja financijske godine u kojoj su dodijeljena financijska sredstva.

Isto vrijedi za osobne podatke navedene u službenim imenima pravnih osoba (npr. udruga ili poduzeće koje u imenu ima imena svojih osnivača).

Ti se podaci neće objavljivati u slučaju stipendija isplaćenih fizičkim osobama ili druge izravne potpore fizičkim osobama kojima je pomoć potrebna (izbjeglice ili nezaposlene osobe). Organizacije korisnice isto tako ne smiju objavljivati takve informacije o osobama koje primaju bespovratna sredstva za mobilnost u okviru programa Erasmus+.

Informiranje javnosti

Uz zahtjeve koji se odnose na vidljivost projekta i dijeljenje njegovih rezultata te njegov učinak (što su kriteriji za dodjelu), postoji obveza minimalnog publiciteta za svaki projekt za koji su dodijeljena bespovratna sredstva.

Korisnici moraju jasno navesti potporu Europske unije u svoj komunikaciji ili objavljenim dokumentima, u bilo kojem obliku i bilo kojem mediju, uključujući internet, ili pri provođenju aktivnosti za koje se koriste bespovratna sredstva.

To se mora učiniti u skladu s odredbama iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako korisnik ne ispuni te obveze u potpunosti, iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti.

Provjere i revizije

Nacionalna ili Izvršna agencija i/ili Europska komisija mogu vršiti tehničke i financijske provjere i revizije korištenja bespovratnih sredstava. Mogu provjeravati i zakonski propisanu evidenciju korisnika (ili sukorisnika) radi povremene procjene financiranja na temelju jednokratnog iznosa, jediničnog troška ili financiranja uz primjenu paušalne stope. Korisnik (ili sukorisnik) se obvezuje, s potpisom pravnog zastupnika, da će osigurati dokaze da su bespovratna sredstva ispravno iskorištena. Europska komisija, Izvršna agencija, nacionalne agencije i/ili Europski revizorski sud, OLAF, EPPO ili tijelo kojim oni upravljaju može provjeravati kako se bespovratna sredstva koriste u bilo kojem trenutku u razdoblju do pet godina, ili do tri godine ako ne prelaze 60 000 EUR, nakon završne isplate. Prema tome, korisnici su u tom razdoblju dužni čuvati evidenciju, originalnu popratnu dokumentaciju, statističke podatke i druge dokumente u vezi s bespovratnim sredstvima.

Mogu se primjenjivati različite vrste postupaka revizije u skladu s vrstom predmetne aktivnosti te iznosom i oblikom dodijeljenih bespovratnih sredstava.

Detaljne odredbe o provjerama i revizijama navedene su u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Zaštita podataka

Osobne podatke navedene u prijavnom obrascu ili u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava obrađuje nacionalna ili Izvršna agencija ili Europska komisija u skladu s:

- za svaku obradu koja je potrebna u skladu sa službenim smjernicama ili uputama Europske komisije ili je nužna za provedbu programa Erasmus+: Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018.[478] o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (tekst značajan za EGP)

- za svaku obradu u druge svrhe, koja nije potrebna u skladu sa službenim smjernicama ili uputama Europske komisije niti je nužna za provedbu programa Erasmus+:

    - Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR ili Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016.[479]) za:

        - sve osobne podatke koje obrađuje voditelj obrade ili izvršitelj obrade u EU-u/EGP-u

        - sve osobne podatke o ispitanicima koji se na početku obrade nalaze u EU-u/EGP-u

    - nacionalni propisi o zaštiti podataka za sve ostale obrade.

U tim slučajevima subjekt koji odlučuje o sredstvima i svrhama obrade u te druge svrhe zamjenjuje Europsku komisiju kao odgovornog voditelja obrade podataka u skladu s mjerodavnim propisima o zaštiti podataka.

Ako pitanja u prijavnom obrascu nisu označena kao izborna, odgovori prijavitelja nužni su za ocjenu i daljnju obradu zahtjeva za bespovratna sredstva u skladu s Vodičem kroz program Erasmus+. Služba ili odjel nadležan za predmetni program dodjele bespovratnih sredstava Unije (subjekt koji vrši dužnost voditelja obrade podataka) obrađivat će osobne podatke isključivo u navedenu svrhu. Osobni podaci mogu se prenositi trećim stranama uključenima u ocjenjivanje prijave ili u postupak upravljanja bespovratnim sredstvima samo ako ih oni moraju znati, ne dovodeći u pitanje prijenos tijelima zaduženima za zadaće praćenja i inspekcije u skladu s pravom Unije ili tijelima koja su zadužena za provedbu ocjenjivanja programa ili programskih aktivnosti. Posebno za potrebe zaštite financijskih interesa Unije osobni se podaci mogu

[478] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj
[479] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj

prenositi službama za unutarnju reviziju, Europskom revizorskom sudu, Odboru za financijske nepravilnosti ili Europskom uredu za borbu protiv prijevara i između Komisijina dužnosnika za ovjeravanje i izvršnih agencija. Prijavitelj ima pravo na pristup svojim osobnim podacima i pravo na ispravak tih podataka. Pitanja o obradi svojih osobnih podataka prijavitelj upućuje agenciji koja je odabrala projekt. U slučaju dvojbi prijavitelj se u svakom trenutku može obratiti i Europskom nadzorniku za zaštitu podataka.

Kad je riječ o obradi osobnih podataka u okviru programa Erasmus+, detaljna izjava o privatnosti, uključujući podatke za kontakt, dostupna je na internetskim stranicama Komisije i Izvršne agencije: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hr/erasmus-and-your-data

Za aktivnosti kojima upravlja EACEA: https://ec.europa.eu/research/participants/data/support/legal_notice/h2020-ssps-grants-sedia_en.pdf

Prijavitelj prije podnošenja prijedloga obavješćuje osobe čiji su osobni podaci sadržani u prijedlogu o relevantnoj izjavi o zaštiti osobnih podataka, kako je prethodno navedeno.

U okviru Erasmus+ aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije ili Izvršna agencija EACEA prijavitelje (i ako su pravni subjekti, osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela tog prijavitelja, ili koje imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole u odnosu na tog prijavitelja, ili fizičke ili pravne osobe koje prihvaćaju neograničenu odgovornost za dugove dotičnog prijavitelja) se obavještava da njihove osobne podatke (prezime, ime ako su fizička osoba, adresu, pravni oblik te prezime i ime osoba koje imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole ako su pravna osoba) dužnosnik za ovjeravanje u Izvršnoj agenciji može registrirati u sustavu ranog otkrivanja i isključenja (EDES) ako se nalaze u jednoj od situacija navedenih u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046.

DIO D – POJMOVNIK

Ovaj dio sadržava definicije najvažnijih pojmova povezanih s programom Erasmus+. Pojmovnik je podijeljen u odjeljke koji obuhvaćaju najčešće termine i specifične pojmove koji su relevantni samo za određeni sektor.

Najčešći pojmovi

Osoba u pratnji	Osoba koja tijekom aktivnosti mobilnosti prati sudionike (učenike, studente, osoblje, mlade ili osobe koje rade s mladima) radi njihove sigurnosti te kako bi im pružila podršku i pomoć i pomogla im u učenju. U pojedinačnim aktivnostima može pratiti sudionike s manje mogućnosti ili maloljetnike i mlade koji su rijetko boravili u inozemstvu. U grupnim aktivnostima u području obrazovanja i osposobljavanja skupinu mora pratiti kvalificirano obrazovno osoblje kako bi se olakšao proces učenja.
Akreditacija	Administrativni postupak kojim se osigurava da organizacije koje žele pojednostavnjen pristup financijskim sredstvima u okviru aktivnosti programa Erasmus+ ispunjavaju niz kriterija i minimalnih zahtjeva.
Povezani subjekt	Sljedeći subjekti mogu se smatrati povezanim subjektima (u skladu s člankom 190. Financijske uredbe): • pravni subjekti koji imaju pravnu ili financijsku vezu s korisnicima; ta veza nije ograničena na samu aktivnost niti je uspostavljena isključivo radi njezine provedbe • više subjekata koji ispunjavaju kriterije za dodjelu bespovratnih sredstava i zajedno čine jedan subjekt koji se može smatrati jedinim korisnikom, uključujući situacije u kojima je subjekt osnovan upravo u svrhu provedbe aktivnosti. Povezani subjekti moraju ispunjavati kriterije prihvatljivosti i kriterije za neisključenje, a prema potrebi i kriterije za odabir koji se primjenjuju na prijavitelje, ali se ne ubrajaju u minimalne kriterije prihvatljivosti za sastav konzorcija (ako postoje).
Prijavitelj	Svaka organizacija sudionica ili neformalna skupina mladih koja se prijavljuje za dodjelu bespovratnih sredstava. Prijavitelji mogu podnijeti prijavu pojedinačno ili u ime ostalih organizacija koje sudjeluju u projektu. U potonjem slučaju prijavitelj ima i ulogu koordinatora. Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija EACEA prijavitelji su oni sudionici koji će postati korisnici i povezani subjekti u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava ako njihova prijava dobije sredstva.
Rok za prijavu	Datum do kojeg se prijava mora podnijeti nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji da bi se smatrala dopuštenom.
Pridruženi partneri	Subjekti iz javnog ili privatnog sektora koji doprinose provedbi posebnih zadaća/aktivnosti projekta ili podupiru promicanje i održivost projekta, ali se iz aspekta ugovornog upravljanja ne smatraju korisnicima i ne dobivaju financijska sredstva iz programa u okviru projekta (ne imaju pravo zaračunavati troškove ni tražiti doprinose).
Osnovne vještine	Pismenost, matematika, prirodoslovlje i tehnologija; te su vještine obuhvaćene ključnim kompetencijama.

Korisnik	Ako projekt dobije bespovratna sredstva programa Erasmus+, organizacije prijaviteljice postaju korisnici i potpisuju ugovor s nacionalnom ili Izvršnom agencijom koja je odabrala projekt. Ako je prijava podnesena u ime ostalih organizacija sudionica, partneri mogu postati sukorisnici bespovratnih sredstava.
Kombinirana mobilnost	Aktivnost mobilnosti koja kombinira fizičku mobilnost i virtualnu komponentu i omogućuje suradničko učenje / timski rad putem interneta.
Poziv na podnošenje prijedloga	Poziv koji je objavila Komisija ili je objavljen u njezino ime za dostavljanje, u zadanom roku, prijedloga aktivnosti koja je u skladu s ciljevima koji se nastoje ostvariti i ispunjava potrebne uvjete. Pozivi na podnošenje prijedloga objavljuju se u Službenom listu Europske unije (serija C) i/ili na relevantnim internetskim stranicama Komisije odnosno nacionalne ili Izvršne agencije.
Administrativna pogreška	Manja pogreška ili propust u dokumentu kojim se nenamjerno mijenja njegovo značenje, kao što je tipografska pogreška ili nenamjerno dodavanje ili ispuštanje riječi, rečenice ili brojke.
Sufinanciranje	Načelo prema kojem dio troškova projekta koji podupire EU mora snositi korisnik ili se mora pokriti vanjskim doprinosima koji nisu bespovratna sredstva EU-a.
Poduzeće	Pravna osoba osnovana u skladu s građanskim ili trgovačkim pravom, zadruga ili druga pravna osoba na koju se primjenjuje javno ili privatno pravo, osim neprofitnih organizacija.
Konzorcij	Dvije ili više organizacija sudionica koje zajednički pripremaju, provode i prate projekt. Konzorcij može biti nacionalni (uključuje organizacije sa sjedištem u istoj zemlji) ili međunarodni (uključuje organizacije sudionice iz različitih zemalja).
Koordinator / organizacija koordinatorica	Organizacija sudionica koja podnosi prijavu za bespovratna sredstva programa Erasmus+ u ime konzorcija partnerskih organizacija. Koordinator ima posebne obveze predviđene u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.
Digitalna kompetencija	Odnosi se na sigurno, kritično i odgovorno korištenje digitalnih tehnologija za učenje, rad i sudjelovanje u društvu. Uključuje informatičku i podatkovnu pismenost, komunikaciju i suradnju, medijsku pismenost, stvaranje digitalnih sadržaja (uključujući programiranje), sigurnost (uključujući digitalnu dobrobit i kompetencije povezane s kibernetičkom sigurnošću), pitanja povezana s intelektualnim vlasništvom, rješavanje problema i kritičko mišljenje.
Poduzeće	Svako poduzeće koje se bavi gospodarskom djelatnošću bez obzira na veličinu, pravni oblik ili gospodarski sektor u kojem posluje.
Europski kvalifikacijski okvir (EQF)	Zajednički referentni okvir od osam razina kvalifikacija iskazanih u obliku ishoda učenja s pripadajućim razinama koje odražavaju složenost. One služe kao tumač razlika između različitih sustava kvalifikacija i njihovih razina. Svrha je europskog kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje povećati transparentnost, usporedivost i prenosivost kvalifikacija građana (SL 2017/C 189/03).
ESCO (višejezična klasifikacija europskih vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja)	U njemu se na 25 europskih jezika opisuju i kategoriziraju vještine i kompetencije, kvalifikacije i zanimanja koji su relevantni za tržište rada EU-a te za obrazovanje i osposobljavanje. Sustav sadržava profile zanimanja i prikazuje odnose između zanimanja, vještina, kompetencija i kvalifikacija. ESCO je razvijen u otvorenom IT formatu i besplatno je dostupan javnosti.

Sa sjedištem	Odnosi se na organizaciju ili tijelo koje ispunjava određene nacionalne uvjete (registracija, izjava, objava itd.) na temelju kojih nacionalno nadležno tijelo može formalno priznati tu organizaciju ili tijelo. Kad je riječ o neformalnoj skupini mladih, za potrebe prihvatljivosti za bespovratna sredstva programa Erasmus+ prebivalište njezina pravnog zastupnika smatra se istovjetnim sjedištu.
Države članice EU-a i treće zemlje pridružene programu	Države članice EU-a i zemlje izvan EU-a koje su osnovale nacionalnu agenciju i u potpunosti sudjeluju u programu Erasmus+. Popis država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu nalazi se dijelu A ovog vodiča, u odjeljku „Tko može sudjelovati u programu Erasmus+?”.
Europass	Internetska platforma Europass, dio Programa vještina za Europu, pojedincima i organizacijama pruža internetske alate i informacije o mogućnostima za učenje, kvalifikacijskim okvirima i kvalifikacijama, smjernice, informacije o vještinama, alate za samoprocjenu i dokumentiranje vještina i kvalifikacija te ih povezuje s mogućnostima za učenje i zapošljavanje. Platforma Europass nudi i alate i softver za digitalno potvrđene kvalifikacije, kako je najavljeno u Akcijskom planu za digitalno obrazovanje, u obliku europskih digitalnih vjerodajnica za učenje. Platforma je povezana s nacionalnim izvorima podataka za mogućnosti za učenje i nacionalnim bazama ili registrima kvalifikacija.
Europska nevladina organizacija	**Za potrebe ovog programa** to su nevladine organizacije koje rade u okviru službeno priznate strukture koja se sastoji od europskog tijela/tajništva i najmanje dvije godine ima sjedište u državi članici EU-a ili trećoj zemlji pridruženoj programu i nacionalnih organizacija/podružnica u najmanje devet država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu. Te nacionalne organizacije/podružnice moraju: • imati dokazanu zakonsku vezu[480] s europskim tijelom/tajništvom • biti aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih Europska nevladina organizacija mora se sastojati od najmanje devet subjekata (europskog tijela/tajništva i najmanje osam nacionalnih organizacija/podružnica) sa sjedištem u devet država članica EU-a i trećih zemalja pridruženih programu.
Prijavitelj koji prvi put podnosi zahtjev	Svaka organizacija sudionica koja prethodno nije primila potporu kao koordinator projekta (prijavitelj) u okviru određene vrste aktivnosti koju je u zadnjih sedam godina podupirao ovaj ili prethodni program.
Viša sila	Svaka situacija ili događaj koji organizacijama i pojedincima onemogućava da ispune svoje obveze u provedbi projektnih aktivnosti. Ta situacija ili događaj moraju biti nepredvidljivi, iznimni i izvan kontrole tih stranki. Viša sila ne može biti posljedica pogreške ili nemara organizacija ili drugih sudionika uključenih u aktivnost te je neizbježna unatoč postupanju s dužnom pažnjom.
Zelene vještine	Kompetencije i znanje potrebni za prelazak na niskougljično gospodarstvo, koji mogu biti općeniti, kao što su održiva poljoprivreda, zaštita tla, smanjenje potrošnje energije i otpada, ili više tehnički, kao što je znanje o energiji iz obnovljivih izvora.
Zeleno putovanje	Putovanje na kojem se veći dio puta koriste prijevozna sredstva s niskom razinom emisija, kao što su autobus, vlak, bicikl ili se zajednički koristi automobil.

[480] Definirano kao termin „zakonska veza” u Pojmovniku.

Organizacija primateljica	(Glavna) organizacija koja sudionicima aktivnosti mobilnosti pruža obrazovni sadržaj koristeći vlastite resurse i stručno znanje. Organizacija primateljica surađuje s organizacijom pošiljateljicom kako bi definirala očekivane ishode učenja i metode kojima će se oni postizati. Zatim provodi program učenja te praćenje i mentorstvo tijekom aktivnosti.
Informalno učenje	Učenje koje proizlazi iz svakodnevnih aktivnosti i iskustava te nije organizirano ni strukturirano u smislu ciljeva, vremena ili podrške u učenju. iz učenikove perspektive može biti nenamjerno.
Međunarodno	U kontekstu programa Erasmus+ odnosi se na sve aktivnosti koje uključuju najmanje jednu državu članicu EU-a ili treću zemlju pridruženu programu i barem jednu treću zemlju koja nije pridružena programu.
Praćenje rada	Boravak u partnerskoj organizaciji u drugoj zemlji radi osposobljavanja promatranjem svakodnevnog rada u toj organizaciji, razmjene dobre prakse, stjecanja vještina i znanja i/ili izgradnje dugoročnog partnerstva participativnim promatranjem.
Ključne kompetencije	Osnovna znanja, vještine i stavovi potrebni svakom pojedincu za osobno ispunjenje i razvoj, zapošljivost, socijalno uključivanje, održiv način života, uspješan život u miroljubivim društvima, zdrav način života i aktivno građanstvo, kako je opisano u Preporuci Vijeća 2018/C 189/01 od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje.
Mobilnost u svrhu učenja	Fizičko preseljenje u zemlju koja nije zemlja boravišta radi studiranja, osposobljavanja ili neformalnog ili informalnog učenja.
Ishodi učenja	Opisi onoga što sudionik zna, razumije i za što je sposoban nakon završenog procesa učenja koji su definirani prema znanju, vještinama i kompetencijama.
Pravni subjekt	Fizička osoba ili pravna osoba osnovana i priznata kao takva u skladu s nacionalnim pravom, pravom Unije ili međunarodnim pravom, koja ima pravnu osobnost i koja može u svoje ime izvršavati prava i podlijegati obvezama, ili subjekt koji nema pravnu osobnost iz članka 197. stavka 2. točke (c) Financijske uredbe.
Imenovani zastupnik pravnog subjekta	Kad je riječ o aktivnosti kojom upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu, usporedno s potvrđivanjem organizacije u Registru sudionika njezini pravni zastupnici moraju imenovati zastupnika pravnog subjekta. Njegova je uloga vrlo važna; nakon što ga potvrdi Komisija, bit će ovlašten za: • upravljanje pravnim i financijskim informacijama o organizaciji • upravljanje pravima pristupa osoba u organizaciji (ali ne na razini projekta) • imenovanje predstavnika organizacije koji će elektronički potpisivati ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava („pravni potpisnici”) ili financijske izvještaje („financijski potpisnici”) putem portala *EU Funding & Tenders*. Svi koraci za potvrđivanje imenovanog zastupnika pravnog subjekta pojašnjeni su na tom portalu.
Organizacija s manje iskustva	Svaka organizacija sudionica koja nije primila potporu u okviru određene vrste aktivnosti koju je više od dvaput u zadnjih sedam godina podupirao ovaj ili prethodni program. Ova kategorija uključuje kategoriju „prijavitelja koji prvi put podnosi zahtjev”, kako je prethodno definirano.

Cjeloživotno učenje	Učenje u svim njegovim oblicima, formalno, neformalno ili informalno, koje se odvija tijekom cijelog života i dovodi do poboljšanja ili unaprjeđenja znanja, vještina, kompetencija i stavova ili sudjelovanja u društvu iz osobne, građanske, kulturne, socijalne perspektive ili perspektive povezane sa zapošljavanjem, što uključuje i pružanje usluga savjetovanja i usmjeravanja. Uključuje rani i predškolski odgoj i obrazovanje, opće obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visoko obrazovanje, obrazovanje odraslih, rad s mladima i druga okruženja za učenje izvan formalnog obrazovanja i osposobljavanja te se njime obično promiču međusektorska suradnja i fleksibilni načini učenja.
Organizacija koja prvi put sudjeluje u programu	Svaka organizacija sudionica koja prethodno nije primila potporu u okviru određene vrste aktivnosti koju podupire ovaj ili prethodni program, ni kao koordinator ni kao partner.
Mikrokvalifikacija	Mikrokvalifikacija je priznati dokaz ishoda učenja ostvarenih nakon kratkog iskustva učenja, u skladu s transparentnim standardima i zahtjevima te nakon vrednovanja. Dokaz je sadržan u ovjerenom dokumentu u kojem je navedeno ime nositelja, ostvareni ishodi učenja, način vrednovanja, tijelo koje dodjeljuje mikrokvalifikaciju i, ako je primjenjivo, razina u kvalifikacijskom okviru i dobiveni bodovi. Mikrokvalifikacije su u vlasništvu polaznika, a mogu se dijeliti, prenositi i kombinirati u svjedodžbe ili kvalifikacije više razine.
Ugovor o mobilnosti/učenju	Ugovor između organizacije pošiljateljice i primateljice i osoba koje sudjeluju u programu, u kojem su utvrđeni ciljevi i sadržaj razdoblja mobilnosti kako bi se osigurala njegova relevantnost i kvaliteta. Organizacija primateljica može ga koristiti kao osnovu za priznavanje razdoblja provedenog u inozemstvu.
Mjesec	U svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava mjesec se odnosi na razdoblje od 30 dana.
MOOC (masovni otvoreni internetski tečaj)	Vrsta tečaja koji se u cijelosti izvodi na internetu, kojem svatko može besplatno pristupiti i za koji nisu potrebne kvalifikacije za upis niti ima drugih ograničenja te koji često imaju velik broj sudionika. Takvi tečajevi mogu uključivati osobne komponente, npr. poticanje lokalnih susreta sudionika, i formalno vrednovanje, ali uglavnom se primjenjuje vrednovanje kolega sudionika, samovrednovanje i automatsko ocjenjivanje. Postoje razne vrste takvih tečajeva, npr. mogu biti usmjereni na određene sektore, ciljne skupine (npr. na pojedinu struku, nastavno osoblje itd.) ili nastavne metode. MOOC-ovi koji se financiraju u okviru programa Erasmus+ moraju biti otvoreni za sve, a sudjelovanje i potvrda ili digitalna značka besplatni za sudionike. Uvjet otvorenog pristupa obrazovnim sadržajima primjenjuje se i na MOOC-ove i ostale potpune tečajeve.
Nacionalna agencija	Tijelo nadležno za upravljanje provedbom programa na nacionalnoj razini u državi članici ili u trećoj zemlji pridruženoj programu. U svakoj zemlji može postojati jedna ili više nacionalnih agencija.
Nacionalno tijelo	Tijelo nadležno za praćenje i nadzor upravljanja provedbom programa na nacionalnoj razini u državi članici ili u trećoj zemlji pridruženoj programu. U svakoj zemlji može postojati jedno ili više nacionalnih tijela.
Neformalno učenje	Učenje koje se odvija u okviru planiranih aktivnosti učenja u kojima je prisutan neki oblik podrške u učenju, ali je izvan sustava formalnog obrazovanja i osposobljavanja.
Profil zanimanja	Skup vještina, kompetencija, znanja i kvalifikacija koje su obično relevantne za određeno zanimanje.

OID (identifikacijska oznaka organizacije)	Jedinstveni broj koji pripada organizaciji. Taj se broj može koristiti za prijavu za akreditaciju ili bespovratna sredstva u okviru aktivnosti programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti kojima upravljaju nacionalne agencije.
Otvoreni pristup	Objavljivanje rezultata dodjele bespovratnih sredstava, na primjer publikacija, uz slobodan pristup bez ograničenja, obično na digitalnim platformama i repozitorijima. U okviru programa Erasmus+ pristup obrazovnim sadržajima mora biti otvoren te se potiče otvoreni pristup rezultatima istraživanja i podacima.
Otvoreni obrazovni sadržaji (OER)	Bilo koja vrsta obrazovnih materijala (npr. udžbenici, radni listovi, nastavni planovi, obrazovni videozapisi, cijeli internetski tečajevi, edukativne igre) koji se mogu slobodno koristiti, prilagođavati i dijeliti. Otvoreni obrazovni sadržaji objavljeni su pod otvorenom licencijom ili su u javnoj domeni (tj. istekla je zaštita autorskih prava). Besplatni materijali koji se ne mogu prilagođavati ili dijeliti u javnosti nisu otvoreni obrazovni sadržaji.
Otvorena licencija	Način na koji nositelji autorskih prava (autori ili drugi nositelji prava) mogu odobriti slobodnu upotrebu svojih djela široj javnosti. Prema zahtjevu programa Erasmus+ za otvoreni pristup svaka otvorena licencija mora dopuštati barem upotrebu, prilagodbu i distribuciju. Otvorena licencija mora biti naznačena na samom djelu ili svugdje gdje se to djelo distribuira. Nastavni materijali pod otvorenom licencijom nazivaju se otvorenim obrazovnim sadržajima.
Sudionik u projektnim aktivnostima programa Erasmus+	Osoba koja je potpuno uključena u projekt i može primiti sredstva Europske unije za pokrivanje troškova sudjelovanja (osobito putnih i životnih troškova).
Organizacija sudionica	Organizacija ili neformalna skupina mladih koja sudjeluje u projektu programa Erasmus+ kao koordinator ili partner.
Partnerska organizacija	Kad je riječ o aktivnostima kojima upravlja nacionalna agencija, organizacija koja je formalno uključena u projekt (sukorisnik), ali ne preuzima ulogu koordinatora.
Partnerstvo	Sporazum između skupine institucija ili organizacija o provođenju zajedničkih aktivnosti i projekata.
Osobe s manje mogućnosti	Osobe s manje mogućnosti su osobe koje iz gospodarskih, socijalnih, kulturnih, geografskih ili zdravstvenih razloga, zbog migrantskog podrijetla ili iz razloga kao što su invaliditet i poteškoće u učenju, ili iz bilo kojih drugih razloga, uključujući one koji mogu dovesti do diskriminacije prema članku 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nailaze na prepreke koje im onemogućuju pristup mogućnostima u okviru programa.
Suradničko učenje	Uzajamna aktivnost učenja koja je obostrano korisna i uključuje razmjenu znanja, ideja i iskustva između sudionika. Omogućuje interakciju s drugim sudionicima i sudjelovanje u aktivnostima u kojima sudionici mogu učiti jedni od drugih i ostvarivati ciljeve obrazovnog, profesionalnog i/ili osobnog razvoja.
Profesionalni razvoj	Proces unapređenja stručnih sposobnosti sudionika (polaznika i osoblja) razvojem kompetencija i stručnosti i stjecanjem novih vještina, koje se obično utvrđuju u analizi razvojnih potreba. Profesionalni razvoj obuhvaća sve vrste mogućnosti za učenje, od strukturiranog osposobljavanja i seminara do mogućnosti za informalno učenje.
Tijelo koje ostvaruje dobit aktivno u području društveno odgovornog poslovanja	Poduzeće koje u svoje temeljne postupke i strategije integrira društvena, ekološka i etička pitanja.

Projekt	Koherentan niz aktivnosti koje se osmišljavaju i organiziraju radi ostvarenja određenih ciljeva i rezultata.
Kvalifikacija	Formalni rezultat postupka vrednovanja i potvrđivanja nakon odluke nadležnog tijela da je pojedinac ostvario ishode učenja prema zadanim standardima.
Organizacija primateljica	Organizacija sudionica koja prima sudionike i organizira aktivnosti projekta u okviru programa Erasmus+.
Škola	Ustanova koja pruža opće, strukovno ili tehničko obrazovanje na svim razinama od predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja, uključujući rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Radi provjere prihvatljivosti u području odgoja i općeg obrazovanja pogledajte definiciju prihvatljivih škola za svaku zemlju na internetskim stranicama nacionalne agencije te zemlje.
Učenik	Osoba koja je radi učenja upisana u ustanovu koja pruža opće obrazovanje na bilo kojoj razini od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja do višeg sekundarnog obrazovanja, ili osoba koja se školuje izvan institucionalnog okvira, koju nadležna tijela smatraju prihvatljivom za sudjelovanje u programu na svojem državnom području.
Organizacija pošiljateljica	Organizacija sudionica koja šalje jednog ili više sudionika na sudjelovanje u aktivnosti projekta u okviru programa Erasmus+.
Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi)	Poduzeća (vidjeti prethodnu definiciju) s manje od 250 zaposlenika čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR i/ili nemaju godišnju bilancu veću od 43 milijuna EUR.
Socijalno poduzeće	Poduzeće koje, bez obzira na pravni oblik, nije uvršteno na uređenom tržištu u smislu članka 4. stavka 21. Direktive 2014/65/EU, i koje: 1. u skladu sa svojim ugovorom o osnivanju, statutom ili drugim osnivačkim dokumentom kao primarni cilj ima ostvarenje mjerljivih, pozitivnih socijalnih učinaka, a ne stjecanje dobiti za svoje vlasnike, članove i dioničare, a) pruža inovativne usluge ili robu koja stvara socijalni povrat i/ili b) primjenjuje inovativnu metodu proizvodnje robe ili usluga u koju je integriran njegov socijalni cilj, 2. ponovno ulaže svoju dobit prije svega u ostvarenje primarnog cilja i ima unaprijed utvrđene postupke i pravila za sve okolnosti u kojima se dobit dijeli dioničarima i vlasnicima kako se time ne bi doveo u pitanje primarni cilj, 3) njime se upravlja na poduzetnički, odgovoran i transparentan način, posebno uključivanjem radnika, klijenata i/ili zainteresiranih strana na koje utječu poslovne aktivnosti.
Osoblje	Osobe koje su na profesionalnoj ili dobrovoljnoj osnovi uključene u obrazovanje, osposobljavanje ili neformalno učenje na svim razinama. To mogu biti profesori, učitelji, nastavnici (uključujući odgojitelje), predavači, ravnatelji škola, osobe koje rade s mladima, sportsko osoblje, osoblje u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, nenastavno osoblje i druge stručnjake koji redovito sudjeluju u promicanju učenja.
Zakonska veza	Suradnja predmetnih organizacija temelji se na formaliziranom/dokumentiranom odnosu, koji nije ograničen na projekt za koji se prijavljuju niti je uspostavljen isključivo u svrhu njegove provedbe. Ta veza može postojati u više oblika, od čvrste integracije (npr. jedna „matična organizacija" s nacionalnim podružnicama / povezanim subjektima koji mogu i ne moraju biti pravne osobe) do slabije veze (npr. mreža koja funkcionira na temelju jasno definiranih uvjeta za članstvo, koji mogu uključivati: plaćanje članarine, potpisivanje ugovora/sporazuma o članstvu, definiranje prava i obveza dviju stranaka itd.).

Studijski posjet	Putovanje u kojem sudionik upoznaje i proučava drugu organizaciju ili ustanovu, njezinu praksu i sustave. Omogućuje polazniku iskustvo učenja koje se temelji na izravnom kontaktu i promatranju metoda i rada organizacije primateljice.
Treće zemlje koje nisu pridružene programu	Zemlje koje ne sudjeluju u potpunosti u programu Erasmus+, ali mogu (kao partneri ili prijavitelji) sudjelovati u određenim aktivnostima programa. Popis trećih zemalja koje nisu pridružene programu nalazi se u dijelu A ovog vodiča, u odjeljku „Tko može sudjelovati u programu Erasmus+?".
Stručna praksa (stažiranje)	Razdoblje provedeno u poduzeću ili organizaciji u drugoj zemlji radi stjecanja određenih kompetencija koje su potrebne na tržištu rada, radnog iskustva i boljeg razumijevanja gospodarske i socijalne kulture te zemlje.
Transnacionalno	U kontekstu programa Erasmus+ odnosi se, ako nije drukčije navedeno, na bilo koju aktivnost koja uključuje najmanje dvije države članice EU-a i/ili treće zemlje pridružene programu.
Transverzalne (meke, životne) vještine	Uključuju sposobnost kritičkog mišljenja, znatiželju i kreativnost, preuzimanje inicijative, rješavanje problema i spremnost na suradnju, sposobnost učinkovite komunikacije u multikulturnom i interdisciplinarnom okruženju, sposobnost prilagodbe kontekstu te uspješno svladavanje stresa i nesigurnosti. Te su vještine dio ključnih kompetencija.
Instrumenti Unije za transparentnost i priznavanje	Instrumenti koji dionicima pomažu da razumiju, cijene i, prema potrebi, priznaju ishode učenja i kvalifikacije u cijeloj Europskoj uniji.
Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja	Postupak koji provodi ovlašteno tijelo i kojim se potvrđuje da je osoba ostvarila ishode učenja u skladu s relevantnim standardom, a sastoji se od sljedeće četiri faze: 1.utvrđivanja posebnih iskustava pojedinca dijalogom 2.dokumentiranja kako bi se prikazala iskustva pojedinca 3.formalnog vrednovanja tih iskustava i 4.certificiranja rezultata vrednovanja koji mogu dovesti do stjecanja djelomične ili cjelovite kvalifikacije.
Mjesto održavanja	Fizička lokacija na kojoj se aktivnost odvija.
Virtualna suradnja	Svaki oblik suradnje koji se odvija uz pomoć alata informacijske i komunikacijske tehnologije u svrhu olakšavanja i podupiranja relevantnih aktivnosti programa.
Virtualno učenje	Stjecanje znanja, vještina i kompetencija korištenjem alata informacijske i komunikacijske tehnologije kako bi se sudionicima pružilo smisleno transnacionalno ili međunarodno iskustvo učenja.
Radni paket	Sastavni dio raščlambe aktivnosti projekta. Čini ga skupina projektnih aktivnosti usmjerenih na zajedničke posebne ciljeve.
Mladi	U kontekstu programa Erasmus+ pojedinci u dobi od 13 do 30 godina.

Visoko obrazovanje

Bod	Skup ishoda učenja pojedinca koji su ocijenjeni i mogu se prikupljati radi stjecanja kvalifikacije ili prenositi u druge programe učenja ili kvalifikacije.
Mobilnost u svrhu stjecanja bodova	Ograničeno razdoblje studiranja ili stručne prakse u inozemstvu – u okviru tekućih studija u matičnoj ustanovi – u svrhu stjecanja bodova. Nakon faze mobilnosti studenti se vraćaju u matičnu ustanovu kako bi završili studij.
Mobilnost u svrhu stjecanja kvalifikacije u visokom obrazovanju	Razdoblje studiranja u inozemstvu radi stjecanja kvalifikacije u visokom obrazovanju u odredišnoj zemlji.

Dopunska isprava o studiju	Prilog službenom dokumentu o kvalifikaciji s detaljnijim informacijama o završenom studiju u dogovorenom, međunarodno priznatom formatu, odnosno dodatak diplomi visokog obrazovanja koji sadržava standardizirani opis tipa, razine, konteksta, sadržaja i statusa studija koji je završio njezin nositelj. Sastavljaju je visoka učilišta u skladu s normama koje su utvrdili Europska komisija, Vijeće Europe i UNESCO. U kontekstu međunarodnog združenog studija preporučuje se izdavanje „zajedničke dopunske isprave o studiju", koja obuhvaća cijeli studijski program i koju potpisuju sva sveučilišta koja dodjeljuju diplomu.
Dvostruki/višestruki akademski ili stručni naziv	(Najmanje) dvije zasebne potvrde o stečenom akademskom ili stručnom nazivu koje se studentu dodjeljuju po završetku združenog studija. Dvostruki akademski ili stručni naziv posebna je vrsta višestrukog akademskog ili stručnog naziva. Svaku potvrdu mora potpisati nadležno tijelo predmetne ustanove i ona mora biti službeno priznata u zemljama u kojima se nalaze ustanove koje ih dodjeljuju.
ECHE (Erasmus povelja u visokom obrazovanju)	Akreditacija koju dodjeljuje Europska komisija i na temelju koje su visoka učilišta iz država članica EU-a i/ili trećih zemalja pridruženih programu prihvatljiva za prijavu i sudjelovanje u aktivnostima mobilnost u svrhu učenja i suradnje u okviru programa Erasmus+. Visoka učilišta iz trećih zemalja zapadnog Balkana koje nisu pridružene programu mogu se prijaviti i dobiti ECHE za potrebe poziva na podnošenje prijedloga za inicijativu Europska sveučilišta, u kojem mogu sudjelovati. U Povelji su istaknuta temeljna načela koja ustanova mora poštovati pri organizaciji i provedbi visokokvalitetne mobilnosti i suradnje. U njoj su navedeni uvjeti s kojima je ona suglasna kako bi osigurala visokokvalitetne usluge i postupke te pružila pouzdane i transparentne informacije.
ECTS (Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova)	Sustav za prikupljanje i prijenos bodova usmjeren na studente koji se temelji na transparentnosti postupaka učenja, poučavanja i vrednovanja. Njegov je cilj olakšati planiranje, izvođenje i vrednovanje studijskih programa i mobilnosti studenata priznavanjem kvalifikacija i razdoblja učenja. To je sustav koji pomaže u osmišljavanju, opisivanju i pružanju studijskih programa i dodjeli kvalifikacija visokog obrazovanja. Primjena ECTS-a, zajedno s kvalifikacijskim okvirima koji se temelje na ishodima, omogućuje transparentnije studijske programe i kvalifikacije te olakšava priznavanje kvalifikacija.
Visoko učilište	Ustanova koja u skladu s nacionalnim pravom ili praksom omogućuje stjecanje priznatih stupnjeva obrazovanja ili drugih priznatih kvalifikacija tercijarne razine, neovisno o tome kako se takva ustanova naziva, ili usporediva ustanova na tercijarnoj razini koju nacionalna tijela smatraju prihvatljivom za sudjelovanje u programu na svojem državnom području.
Združeni akademski ili stručni naziv	Jedinstvena potvrda o stečenom akademskom stupnju koja se studentu dodjeljuje nakon uspješnog završetka združenog studija. Združeni akademski ili stručni naziv moraju potpisati nadležna tijela dviju ili više ustanova sudionica i mora biti službeno priznat u zemljama u kojima se te ustanove nalaze.
Združeni studiji	Studijski programi visokog obrazovanja (studij ili istraživanje) koje zajednički osmišljavaju, provode i u potpunosti priznaju najmanje dva visoka učilišta. Združeni studiji mogu se provoditi na bilo kojoj razini visokog obrazovanja, tj. prijediplomskoj, diplomskoj ili doktorskoj, čak i u kratkim stručnim studijima. Mogu biti nacionalni (kad su sva uključena sveučilišta iz iste zemlje) ili transnacionalni/međunarodni (kad su uključena visoka učilišta iz barem dvije različite zemlje).

Studijski programi jednog ciklusa	Integrirani/dugotrajni programi koji završavaju diplomom prve ili druge razine tercijarnog obrazovanja i koji se u nekim zemljama još uvijek mogu lakše opisati trajanjem u godinama nego bodovima. U većini tih zemalja programi izvan prve razine Bolonjskog modela su iz područja medicine, stomatologije, veterinarske medicine, medicinske njege i porodništva te u većini slučajeva obuhvaćaju 1 – 8 % studentske populacije. Uobičajeno trajanje integriranih programa za uređena zanimanja iznosi 300 – 360 ECTS bodova / pet ili šest godina, ovisno o kojem je uređenom zanimanju riječ.
Treći ciklus	Treća razina kvalifikacijskog okvira za europski prostor visokog obrazovanja koju su ministri nadležni za visoko obrazovanje dogovorili na sastanku u Bergenu u svibnju 2005. u okviru Bolonjskog procesa. Deskriptor trećeg ciklusa kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja odgovara ishodima učenja za 8. razinu Europskog kvalifikacijskog okvira.

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje[481]

Naukovanje (Naučnik)[482]	Ne dovodeći u pitanje nacionalnu terminologiju, naukovanje se smatra formalnim programom strukovnog obrazovanja i osposobljavanja: a) koji povezuje učenje u ustanovama za obrazovanje ili osposobljavanje s opsežnim učenjem temeljenim na radu u poduzeću i na drugom radnom mjestu b) na temelju kojeg se stječu nacionalno priznate kvalifikacije c) koji se temelji na ugovoru kojim se definiraju prava i obveze naučnika, poslodavaca i, prema potrebi, ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i d) koji uključuje plaćanje ili drugu naknadu koja se isplaćuje naučniku za komponentu temeljenu na radu.
EQAVET (Europski referentni okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju)	Referentni instrument za oblikovatelje politika koji se temelji na ciklusu kvalitete od četiri faze koji uključuje utvrđivanje ciljeva i planiranje, provedbu, vrednovanje i reviziju. To je sustav kojim se poštuje neovisnost nacionalnih vlada i koji javna i druga tijela uključena u osiguravanje kvalitete koriste na dobrovoljnoj osnovi.
Strukovna natjecanja u vještinama	Međunarodna sektorska natjecanja u kojima je demonstracija vještina polaznika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) presudna za promicanje, priznavanje i razmjenu iskustava, umijeća i tehnoloških inovacija u SOO-u. Ta događanja proizlaze iz bliske suradnje poduzeća, pružatelja SOO-a, gospodarskih komora i drugih relevantnih dionika kako bi se povećala privlačnost i izvrsnost u SOO-u i stvorili globalni standardi osposobljavanja i sustava ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima te utjecalo na industriju, državne uprave i nastavno osoblje kroz suradnju i istraživanje. Svrha je natjecanja u vještinama povećati prepoznatljivost kvalificiranih osoba i pokazati koliko su vještine važne u postizanju gospodarskog rasta i osobnog uspjeha. Namijenjena su tome da kroz natjecanja i promocije potaknu mlade osobe na usvajanje vještina i težnju izvrsnosti.

[481] Sva ostala terminologija iz područja SOO-a dostupna je u službenoj publikaciji Cedefopa: https://www.cedefop.europa.eu/files/4117_en.pdf.

[482] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0502%2801%29

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO)	Obrazovanje i osposobljavanje čiji je cilj polaznicima pružiti znanje, vještine i kompetencije potrebne za određena zanimanja ili općenito na tržištu rada. Može se odvijati u formalnom i neformalnom okruženju, na svim razinama Europskog kvalifikacijskog okvira (EQF), uključujući tercijarnu, ako je primjenjivo. U okviru programa Erasmus+ su za aktivnosti u području SOO-a prihvatljivi projekti usmjereni na početno ili trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje.
Učenik strukovne škole	Osoba upisana u program početnog ili trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili osoba koja je nedavno završila tu školu ili stekla kvalifikaciju iz takvog programa.
Učenje temeljeno na radu	Stjecanje znanja i vještina obavljanjem zadaća – i razmišljanjem o njima – u kontekstu struke, na radnom mjestu (kao što je naizmjenično osposobljavanje) ili u ustanovi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

Obrazovanje odraslih

Obrazovanje odraslih	Sve vrste nestrukovnog obrazovanja odraslih formalne, neformalne ili informalne prirode (za trajno strukovno osposobljavanje vidjeti pod „SOO").
Polaznik obrazovanja odraslih	Odrasla osoba koja nakon završetka ili prestanka početnog obrazovanja ili osposobljavanja nastavlja nestrukovno obrazovanje u nekom obliku (formalno, neformalno ili informalno učenje).

Mladi

Trener	Osoba koja nije član skupine nego pomaže mladima u pripremi, provedbi i evaluaciji njihova projekta.
Izgradnja zajednice	Stvaranje ili unapređivanje zajednice pojedinaca koji dijele potrebu ili interes ili su proživjeli iskustvo koje im je zajedničko polazište. Procesom izgradnje zajednice nastaje vrlo aktivna skupina čiji članovi razmjenjuju praksu i ideje za daljnji razvoj u korist same zajednice.
Mehanizmi dijaloga	Dijalog s mladima i organizacijama mladih te donositeljima odluka koji služi kao forum za kontinuirano zajedničko promišljanje o prioritetima, provedbi i praćenju europske suradnje u području mladih.
Digitalni rad s mladima	Proaktivno korištenje ili bavljenje digitalnim medijima i tehnologijom u radu s mladima. Digitalni mediji i tehnologija mogu biti alat, aktivnost ili sadržaj u radu s mladima. Digitalni rad s mladima nije metoda rada s mladima, već se može uključiti u bilo koje okruženje za rad s mladima, s istim ciljevima kao i rad s mladima općenito.
Facilitator	Osoba koja pomaže skupini (mladih) da bolje surađuju, razumiju svoje zajedničke ciljeve i planiraju kako ih ostvariti tijekom aktivnosti u okviru programa Erasmus+.
Voditelj skupine	U projektima mobilnosti za mlade punoljetna osoba koja se pridružila mladima koji sudjeluju u programu razmjene mladih ili aktivnosti uključivanja u okviru inicijative DiscoverEU radi učinkovitosti učenja (Youthpass) te njihove zaštite i sigurnosti.

Neformalna skupina mladih	Skupina od najmanje četvero mladih koja prema mjerodavnom nacionalnom pravu nema pravnu osobnost i čiji predstavnici mogu u njihovo ime preuzimati pravne obveze. Takve skupine mogu biti prijavitelji i partneri u određenim aktivnostima programa Erasmus+. Radi pojednostavnjenja one su u ovom vodiču izjednačene s pravnim osobama (organizacijama, ustanovama itd.) te se smatraju organizacijama sudionicama programa Erasmus+ za projektne aktivnosti u okviru ključne aktivnosti 1 u kojima mogu sudjelovati. U skupini mora biti najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Iznimno i pod uvjetom da su svi mladi maloljetni skupinu može zastupati odrasla osoba. Skupina maloljetnih članova u tom slučaju može podnijeti prijavu uz pomoć osobe koja radi s mladima / trenera.
Aktivnost na više lokacija	Aktivnost koja se odvija u više zemalja. Aktivnosti na više lokacija podrazumijevaju istodobno kretanje svih sudionika.
Lokalni sudionik aktivnosti za mlade	Sudionici u aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja koji putuju manje od 10 km do mjesta održavanja aktivnosti. Takvi sudionici nisu prihvatljivi za potporu za putovanje, ali ovisno o aktivnosti mogu biti prihvatljivi za pojedinačnu potporu, organizacijsku potporu i/ili potporu za uključivanje.
Pametan rad s mladima	Inovativni razvoj rada s mladima koji obuhvaća digitalnu praksu rada s mladima i uključuje komponentu istraživanja, kvalitete i politike.
Aktivnost sudjelovanja mladih	Izvanškolska aktivnost (kao što su razmjene mladih, volontiranje ili osposobljavanje mladih) koju provodi mlada osoba, pojedinačno ili u skupini, posebno preko organizacija za mlade, i za koju je svojstven neformalan pristup učenju.
Osoba koja radi s mladima	Zaposlenik ili volonter uključen u neformalno učenje koji pomaže mladima u njihovu osobnom sociopedagoškom i profesionalnom razvoju.
Youthpass	Europski alat za poboljšanje priznavanja ishoda učenja mladih i osoba koje rade s mladima stečenih sudjelovanjem u projektima koji se podupiru u okviru programa Erasmus+. Youthpass se sastoji od: • potvrda koje sudionici mogu dobiti u nekoliko aktivnosti programa i • utvrđenog postupka kojim se mladi, osobe koje rade s mladima i organizacije mladih podupiru u promišljanjima o ishodima učenja stečenima u okviru Erasmus+ projekta u području mladih i neformalnim učenjem. Youthpass je dio šire strategije Europske komisije čiji je cilj poboljšati priznavanje neformalnog i informalnog učenja i rada s mladima u Europi i šire.

Sport

Amaterski sport	Rekreativne aktivnosti koje redovito prakticiraju osobe svih dobi na neprofesionalnoj razini u zdravstvene, obrazovne ili socijalne svrhe.
Sportsko osoblje	Osoba koja je uključena u poučavanje, treniranje i vođenje sportske momčadi ili pojedinačnih sportaša, na plaćenoj ili dobrovoljnoj osnovi.